Šejhul-islam Ibn Tejmijje

POSLANIČKA METODOLOGIJA

u pobijanju govora šija rafidija

KNJIGA 1.



Es Sunne

Sažetak

POSLANIČKA METODOLOGIJA

u pobijanju govora šija rafidija

knjiga 1

Šejhul-islam Ebul-Abbas Ahmed b. Tejmijje

Sažeo:

Šejh Abdullah el-Gunejman

Šejhul-islam Ibn Tejmijje

POSLANIČKA METODOLOGIJA

u pobijanju govora šija rafidija

KNJIGA 1.

Es Sunne

بسم الله الرحمن الرحيم

“Allah mi je svjedok i On najbolje zna da - i pored mog velikog istraživanja i proučavanja mišljenja i mezheba uleme - nisam upoznao čovjeka kojeg ummet poznaje po iskrenosti a da ga je neko optužio za pripadnost mezhebu (šija) imamija; a kamoli da za takvog kažu kako je u tako nešto ubjeđen svojom nutrinom.”

Ibn Tejmijje

PREDGOVOR DRUGOM IZDANJU

Hvala Allahu Gospodaru svjetova, Koji upućuje koga hoće od Svojih robova iz dobrote i dobročinstva a u zabludi ostavlja koga hoće iz svoje pravde. On najbolje zna kako će i prema kome ispoljiti svoju dobrotu i pravdu. On neće biti pitan o onome šta radi, a oni će biti pitani. I neka je mir i spas na Njegova roba i Poslanika, Muhammeda, našeg vjerovjesnika, na njegovu porodicu i sve ashabe.

A zatim: Ovo je drugo izdanje (na ar. jeziku) sažete verzije "*Minhadžu es-sunneti nebevijje fir-reddi ala rafidati el-kaderijje*", od šejhul-islama, strpljivog mudžahida koji je branio Allahovu vjeru, Njegova Poslanika i časne ashabe. Knjigu sam skratio i sažeo kako čitaoc zbog nedostatka vremena i možda slabe zainteresovanosti ne bi bio prinuđen da čita više tomova. Zbog toga sam bio prinuđen da mnoge šejhove odgovore izostavim - a koji su inače korisni za studente - iz straha da čitalac ne bi izbjegavao knjigu zbog njene veličine kao i oduljivanja pri tim odgovorima. Iako to predstavlja najvrijedniji govor i odgovor neprijateljima, koji su za metu uzeli najbolja stvorenja nakon poslanika, te na njih lažu i potvaraju ih najgorim potvorama. Iako je znano da ih (tj. ashabe) je Allah pohvalio u mnogim ajetima Svoje Knjige. U tom kontekstu Uzvišeni kaže:

لَٰكِنِ ٱلرَّسُولُ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ مَعَهُۥ جَٰهَدُواْ بِأَمۡوَٰلِهِمۡ وَأَنفُسِهِمۡۚ وَأُوْلَٰٓئِكَ لَهُمُ ٱلۡخَيۡرَٰتُۖ وَأُوْلَٰٓئِكَ
هُمُ ٱلۡمُفۡلِحُونَ ﴿٨٨﴾ أَعَدَّ ٱللَّهُ لَهُمۡ جَنَّٰتٖ تَجۡرِي مِن تَحۡتِهَا ٱلۡأَنۡهَٰرُ خَٰلِدِينَ فِيهَاۚ ذَٰلِكَ ٱلۡفَوۡزُ ٱلۡعَظِيمُ ﴿٨٩﴾

"Ali, Poslanik i oni koji s njim vjeruju bore se zalažući imetke svoje i živote svoje. Njima će svako dobro pripasti i oni će ono što žele ostvariti. Allah im je pripremio džennetske bašče kroz koje će rijeke teći, u kojima će vječno boraviti. To je veliki uspjeh!" (Et-Tevba, 88-89)

I kaže Uzvišeni:

وَٱلسَّٰبِقُونَ ٱلۡأَوَّلُونَ مِنَ ٱلۡمُهَٰجِرِينَ وَٱلۡأَنصَارِ وَٱلَّذِينَ ٱتَّبَعُوهُم بِإِحۡسَٰنٖ رَّضِيَ ٱللَّهُ عَنۡهُمۡ وَرَضُواْ
عَنۡهُ وَأَعَدَّ لَهُمۡ جَنَّٰتٖ تَجۡرِي تَحۡتَهَا ٱلۡأَنۡهَٰرُ خَٰلِدِينَ فِيهَآ أَبَدٗاۚ ذَٰلِكَ ٱلۡفَوۡزُ ٱلۡعَظِيمُ ﴿١٠٠﴾

"Allah je zadovoljan prvim muslimanima, muhadžirima i ensarijama i svima onima koji ih slijede dobra djela čineći, a i oni su zadovoljni Njime: za njih je On pripremio džennetske bašče kroz koje će rijeke teći, i oni će vječno i zauvijek u njima boraviti. To je veliki uspjeh." (Et-Tevba, 100)

I mnogi su drugi ajeti u kojima Allah ﷻ pohvaljuje ashabe Allahova Poslanika ﷺ.

Bilježi imam Ahmed u "Musnedu" o fadiletima ashaba od Abdullaha b. Mugaffela Muzenija da je Allahov Poslanik ﷺ rekao: "*Bojte se Allaha po pitanju mojih ashaba, nemojte ih poslije mene uzimati kao metu. Ko njih voli - iz ljubavi prema meni ih je zavolio, a ko njih mrzi - iz mržnje prema meni ih je zamrzio. Onaj ko njih uznemirava taj uznemirava i mene, a ko uznemirava mene taj uznemirava Allaha, a ko uznemirava Allaha bojat je se da ga ne uzme (ne uništi).*" I rekao je: "*Najbolji ljudi su generacija u kojoj sam poslan, zatim oni koji slijede, zatim oni koji slijede.*"

Ebu Zur'a je rekao: "Kada vidiš čovjeka kako omalovažava nekog od ashaba Allahova Poslanika, znaj da je takav *zindik*-heretik. Jer Kur'an je istina i Poslanik je istina, a nama su Kur'an i sunnet dostavili ashabi Allahova Poslanika ﷺ. Oni žele da napadnu naše svjedoke kako bi poništili Kitab i sunnet. Oni su preči da se napadnu jer su heretici." To jest, onaj ko napadne ashabe taj je napao na Poslanika - a time i na Allahovu vjeru.

Molimo Allaha da nas proživi sa njima i da porazi njihove neprijatelje.



UVOD

Hvala Allahu Koji pomaže i uzdiže istinu, uništava neistinu i njene pobornike. U tom kontekstu On kaže: **“Nego isitnom suzbijamo laž, istina je uguši i laži nestane; a teško vama zbog onoga što o Njemu iznosite!”** (El-Enbija) I rekao je: **“I reci: "Došla je istina, a nestalo je laži; laž, zaista, nestaje!”** (El-Isra’) I kaže: **“Reci : "Došla je istina, a laži je nestalo!”** (Sebe’)

Zahvaljujem mu se lijepom, velikom i mubarek zahvalom. Svjedočim da nema drugog boga osim Allaha Jedinog, Koji nema sudruga i svjedočim da je Muhammed Njegov rob i Njegov poslanik. Poslao ga je sa uputom i pravom vjerom da bi je uzdigao nad svim vjerama, pa makar ne bilo po volji mušricima.

A zatim: Zaista je knjiga “*Minhadžu es-sunneti ennebevijjeti fi nakdi deava errafidati vel-kaderijjeti*” jedna od najboljih knjiga strpljivog imama, mudžahida, šejhul-islama, Ahmeda b. Abdulhalima b. Abdusselama b. Tejmijje. U toj knjizi je uzdigao i pomogao istinu i njene sljedbenike; a osramotio i ponizio neistinu. Islamska omladina ima prijeku potrebu za iščitavanjem ove knjige i spoznaje njenog sadržaja, a posebno ako se uzme u obzir da su rafidije pružili pipke prema svakoj muslimanskoj pokrajini sa svom svojom prljavštinom. Vrebaju onog ko im je lak plijen a ko ne poznaje suštinu ši’izma. Licemjerno i lukavo pokušavaju da pozovu u ši’izam. Oni koji ne znaju suštinu njihova poziva često bivaju zavedeni. To su neuki i needukovani muslimani koji nisu iščitavali islamsku literaturu poput ove knjige. Većina novotarskih pravaca i pripadnika strasti malaksaju ili se povrate iz svoje zablude ako se izuzmu sljedbenici *rafda*-ši’izma. Takav pravac se iz dana u dan širi i sve više tone u zabludu, ratujući protiv Allahovih štićenika i pomagača Njegove vjere, tj. ashaba Allahova Poslanika ﷺ, neka je Allah njima zadovoljan. Oni se uopšte ne ustručavaju od *tekfira*-ugonjenja u nevjerstvo ashaba, pogotovo kada su u pitanju prvaci među njima kao što su: Ebu Bekr, Omer b. Hattab i Osman b. Afan, i njihova braća, radijellahu anhum, koji su zauvijek ugasili vatru *medžusija*-vatropoklonika i porušili njihove hramove. Ugonjenje ashaba u nevjerstvo, kao i oni koji ih u tome podržavaju, je stvar koja je zastupljenja u njihovim mnogobrojnim knjigama, koje se ne mogu ni pobrojati. Oni proklinjanje ashaba smatraju ibadetom i vjeruju da su šije, zajedno sa svojim imamima, jedini od ljudi na pravom putu, a svi drugi mimo njih će u Vatru. Po njima Allah neće od muslimana primiti dobro djelo bez obzira koliko se trudio sve dok ne bude šija, kako to stoji u njihovoj knjizi “El-Vafi” u sto sedmom i sto osmom poglavlju. A knjiga “El-Kafi”, koja se kod

njih smatra vjerodostojnom, ukazuje na njihovu veliku mržnju spram islama, kao i mržnju onog ko je došao s njim i ko ga je istinski prihvatio i ponio. Oni smatraju da je Kur'an objavljen zbog dvije stvari:

Prvo. Da je Kur'an objavljen kako bi hvalio Aliju b. Ebi Taliba ﷺ, te da uzdiže njega i njegovu porodicu.

Drugo. Blaćenje ashaba Allahova Poslanika ﷺ i spominjanje njihovih mahana. Zbog toga govore kako su dvije trećine ili tri četvrtine Kur'ana zagubljene. U svojoj vjeri oni se oslanjaju na laži koje pripisuju svojim imamima. Tvrde i prizivaju lažne stvari, tako da se mogu okarakterisati kao najveći lažovi od svih ljudi. Većina njih vjeruje u laži i neistine, a s druge strane ashabe optužuju za licemjerstvo. Molimo Allaha da im poveća njihovu jad i da ih porazi u njihovoj žalosti, kao i sve one koje žalosti napredovanje islama. Pošto ova knjiga sadrži duže i kraće odgovore kaderijama i apologetičarima kao i drugima grupacijama, želio sam da izdvojim ona poglavlja koja se tiču odgovora rafidijama u vezi hilafeta, ashaba, majki pravovjernih i drugo. Pri tome ništa nisam dodavao od sebe, kako u originalnom tekstu tako ni u fusnotama jer je govor Ibn Tejmijje toliko jak i sadržajan da nema potrebe za nekim dodacima i reprikama. Njegov govor je toliko prožet istinom, pojašnjenjem i jakim dokazima tako da nema potrebe za dodatnim pojašnjenjima. Neka ga Allah nagradi najboljom nagradom za njegov džihad i za njegovu odbranu islama i njegovih sljedbenika. Molimo Ga Uzvišenog da nas pridruži njemu u njegovoj borbi i nagradi. On je taj Koji prima molbe i neka je salavat i blagoslov na našeg poslanika Muhammeda, njegovu porodicu, časne supruge i ashabe.



RAZLOG PISANJA KNJIGE

Šejhul-islam kaže:

Hvala Allahu Koji kaže:

كَانَ ٱلنَّاسُ أُمَّةً وَٰحِدَةً فَبَعَثَ ٱللَّهُ ٱلنَّبِيِّـۧنَ مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ وَأَنزَلَ مَعَهُمُ ٱلْكِتَٰبَ بِٱلْحَقِّ لِيَحْكُمَ بَيْنَ
ٱلنَّاسِ فِيمَا ٱخْتَلَفُوا۟ فِيهِ ۚ وَمَا ٱخْتَلَفَ فِيهِ إِلَّا ٱلَّذِينَ أُوتُوهُ مِنۢ بَعْدِ مَا جَآءَتْهُمُ ٱلْبَيِّنَٰتُ بَغْيًۢا بَيْنَهُمْ ۖ
فَهَدَى ٱللَّهُ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ لِمَا ٱخْتَلَفُوا۟ فِيهِ مِنَ ٱلْحَقِّ بِإِذْنِهِۦ ۗ وَٱللَّهُ يَهْدِى مَن يَشَآءُ إِلَىٰ صِرَٰطٍ مُّسْتَقِيمٍ

"Allah je slao vjerovjesnike da donose radosne vijesti opomene, i po njima je slao Knjigu, samu istinu, da se po njoj sudi ljudima u onome u čemu se ne bi oni slagali. A povod neslaganju je bila međusobna zavist, baš od strane onih kojima je data, i to kada su im već bili došli jasni dokazi; i onda bi Allah, voljom Svojom, uputio vjernike da shvate pravu istinu o onome u čemu se nisu slagali. – a Allah ukazuje na Pravi put onome kome On hoće." (El-Bekara, 213)

I svjedočim da nema drugog boga osim Allaha Jedinog Koji nema sudruga, kao što je to On posvjedočio u Svojoj Knjizi riječima:

شَهِدَ ٱللَّهُ أَنَّهُۥ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ وَٱلْمَلَٰٓئِكَةُ وَأُو۟لُوا۟ ٱلْعِلْمِ قَآئِمًۢا بِٱلْقِسْطِ ۚ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلْحَكِيمُ

"Allah svjedoči da nema drugog boga osim Njega, - a i meleki i učeni -, i da On postupa pravedno. – Nema boga osim Njega, Silnog i Mudrog!"(Ali Imran, 18)

I svjedočim da je Muhammed Njegov rob i Njegov poslanik sa kojim je zapečatio poslanstvo i preko njega uputio Svoje štićenike a kojeg je u Svojoj Knjizi opisao sljedećim riječima:

لَقَدْ جَآءَكُمْ رَسُولٌ مِّنْ أَنفُسِكُمْ عَزِيزٌ عَلَيْهِ مَا عَنِتُّمْ حَرِيصٌ عَلَيْكُم بِٱلْمُؤْمِنِينَ رَءُوفٌ
رَّحِيمٌ ﴿١٢٨﴾ فَإِن تَوَلَّوْا۟ فَقُلْ حَسْبِىَ ٱللَّهُ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ ۖ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ ۖ وَهُوَ رَبُّ ٱلْعَرْشِ ٱلْعَظِيمِ ﴿١٢٩﴾

"Došao vam je Poslanik, jedan od vas, teško mu je što ćete na muke udariti, jedva čeka da Pravim putem pođete, a prema vjernicima je blag i milostiv. A ako oni glave okrenu, ti reci: "Meni je dovoljan Allah, nema boga osim Njega; samo se uzdam u Njega, On je Gospodar Arša veličanstvenoga!'" (Et-Tevba, 128-129).

Neka je na njega najljepši salavat i selam.

A zatim:

Neki od pripadnika ehli sunneta vel-džemata su mi donijeli knjigu, koju su napisali rafidijski šejhovi u ovom našem vremenu, a čiji sadržaj poziva u mezheb rafidija imamija. Pozivaju pripadnike vlasti, kao i druge koji su neznalice, te one koji slabo poznaju osnove vjere muslimana. Rafidije na tom putu pomažu oni koji se vanjštinom predstavljaju kao muslimani, bezbožnici od batinija, koji vode porjeklo od filozofa Sabi'e, koji izlaze iz kruga onih koji slijede poslanike. Po njima nije obaveza slijediti i prihvatiti vjeru islam, a ne zabranjuju slijeđenje drugih vjera mimo islama. Oni različite vjere shvataju kao mezhebe i različita politička uređenja, te da je poslanstvo, po njima, jedna vrsta pravednog vođstva koje je postavljeno radi opšte dunjalučke koristi. Ova vrsta ljudi se uvećava i dolaze do izražaja s povećanjem džehla i džahila. I ako u datom momentu ne postoje ljudi koji nose znanje o poslanstvu i koji ga slijede, oni koji nose svjetlo poslanstva i njime osvjetljavaju mrak zablude i njime brišu širk laži i nevjerstvo, ovi drugi uzmu maha. Ovi ne niječu poslanstvo u potpunosti već u pojedinim aspektima vjeruju u njega, a s drugog aspekta ga niječu. Oni su u rasponu između vjerovanja i nevjerovanja. Otuda mnogi džahili nemaju jasnu sliku i prestavu o njima zbog njihova veličanja poslanstva. Rafidije i džehmije su ulazna vrata za ove bezbožnike Na ta vrata ulaze u druge vrste *ilhada*-bezbožništva u pogledu Allahovih imena i ajeta iz Njegove jasne Knjige. Kao što su to jasno pokazali vođe bezbožnika od keramita, batinija i drugih vrsta munafika. Onaj koji je donio pomenutu knjigu spominje kako je ona od najvećih uzroka u formiranju njihova mezheba kod onih koji im pokazuju blagonoklonost od vladara i drugih. Knjigu je napisao za poznatog vladara po imenu Hadabendeh. Od mene su tražili da pojasnim zablude i neispravnosti koje se nalaze u ovoj knjizi, jer se u tome ogleda pomaganje Allahovih robova vjernika, te objašnjenje neispravnosti govora bezbožnika koji iznose laži. Obavjestio sam ih da ova knjiga, i pored toga što predstavlja vrhunac njihovih dokaza, dolazi od naroda koji je daleko zalutao sa Pravog puta. Oni predstavljaju narod koji je među najzabludjelijim u pogledu predaja, kao i u pogledu racionalnog rasuđivanja. Oni najviše od svih liče narodu za koji je Uzvišeni rekao:

وَقَالُواْ لَوۡ كُنَّا نَسۡمَعُ أَوۡ نَعۡقِلُ مَا كُنَّا فِيٓ أَصۡحَٰبِ ٱلسَّعِيرِ ١٠

"I reći će: 'Da smo slušali ili razmišljali, ne bismo među stanovnicima Džehennema bili!'" (El-Mulk, 10)

Oni od svih ljudi najviše lažu kada su u pitanju predaje i skoro da su najveće neznalice u pogledu razumskih dokaza. Vjeruju u predaje koje su kod uleme opšte poznate kao netačne, a u laž ugone ono što je opšte i nužno

poznato kao *mutevatir* (najveći stepen vjerodostojnosti)u ummetu, i ne samo to već, u laž ugone ono što je na najvećem stepenu *tevatura* (Kur'an) u svakoj generaciji muslimana. Ne razaznaju i ne prave razliku među prenosiocima znanja, hadisa i obavjesti između onih koji su poznati po lažima, griješenju i neznanju u pogledu onog što prenose i između onih koji su hafizi, pravedni, precizni i dobro upućeni u nauku o predajama. U svojim postupcima slijepo slijede ono što im odgovara. Tako ponekad slijede mu'tezile, a ponekad kaderije ili mudžessime i džebrije. Od svih ovih skupina oni su najneznaniji u naučnom smislu. Zbog toga većina učenjaka smatra da su oni od svih grupacija koje se deklarišu kao muslimanske najveće neznalice. Neki od njih su u vjeri nanijeli toliko fesada da to niko ne može izbrojati osim Gospodar ljudi. Posredstvom njih su u ummet ušli ismailijje, nusajrije i druge batinije munafici, kao i mnogi neprijatelji islama od mušrika i kitabija, koji su uz njihovu pomoć naudili islamu i muslimanima, te okupirali njihove zemlje, porobili njihove žene, opljačkali imetke, prosuli njihovu svetu krvu, te su uz njihovu pomoć učinili toliko nereda u pogledu dunjaluka i vjere da to niko ne može tačno znati osim Gospodar svih svjetova. Korjen njihova *mezheba*-pravca su otpadnici munafici koji su se pojavili u vremenu vladara pravovjernih Alije ﷺ, a koje je on kažnjavao. Neke je u vatri spalio, a za ostale je zahtjevao da se ubiju, pa su se razbježali u strahu od njegove britke sablje. A skupini od njih je zaprijetio bičevanjem kao što je to od njega preneseno u predajama. Naime mutevatir predajom se prenosi da je na minberu u Kufi rekao: "Najbolji od ovog ummeta poslije njegova Poslanika je Ebu Bekr, a zatim Omer."[1]

Isto tako je odgovorio sinu Muhammedu b. Hanefijje, kako to prenosi Buharija u svom "Sahihu", kao i drugi učenjaci od ovog milleta. Treba znati da se prve šije[2], koje su bile sa Alijom, nisu sporile u pogledu *efdalijeta*-prednosti Ebu Bekra i Omera nad Alijom, već su se sporile oko *efdalijeta* Osmana nad Alijom. Ovo priznaju velikani od prijašnjih i potonjih šija. To spominje i Ebu Kasim Belhi pa kaže: Neko je upitao Šerika b. Abdullaha: "Ko je bolji Ebu Bekr ili Alija?" Pa je odgovorio: "Ebu Bekr." Pitalac ponovo reče: "Zar tako govoriš a ti si šija?" "Da", reče. "Ko tako ne misli nije šija. Tako mi Allaha Alija se popeo ovim stepenicama (tj. na minber) i rekao: "Zaista je

[1] Pogledaj "Sahih" Buhari, 5/7, Fedail ashabin-nebijji, i Ebu Davud, 4/288, i Ibn Madže, 1/39, i drugi.

[2] Ovdje se pod riječju "šije" cilja jezičko značenje ove riječi, tj. skupina kao što Uzvišeni kaže: "Zatim ćemo iz svake skupine (ar. ši'atin) izdvojiti one koji su Milostivom najopprečniji bili." Alijine šije su bili ljudi koji su stali na strani Alije ﷺ.

poslije Poslanika u ovom ummetu najbolji Ebu Bekr, a zatim Omer, radijellahu anhuma." Pa kako da odbijem njegov govor i kako da ga u laž ugonim? Tako mi Allaha, nije bio lažov." Ovo prenosi Abduldžebbar Hemedani[1] u knjizi "Tesbit en-nubuvveti"." Kaže: "Ovo je spomenuo Ebu Kasim Belhi pobijajući Ibn Ravendija u suprostavljanju Džahizu."



[1] On je Kadi Imaduddin Ebu Hasen Abduldžebbar b. Ahmed Hemedani. Bio je šejh mu'tezila u svom vremenu. Njegova knjiga "Tesbitu delaili en-nubuvveti" je jedna od najboljih u ovom poglavlju. Pogledaj ovo predanje u njoj, 2/549.

Poglavlje

O OBAVEZI OBZNANE ZNANJA, POSEBNO U SLUČAJU AKO POTONJI PROKLINJU PRVE OD OVOG UMMETA

Pošto su uporno tražili da odgovorim na ovu jasnu zabludu, navodeći da ostavljanje odgovora predstavlja ostavljanje mu'mina na cjedilu, i sljedbenici neistine mogu pomisliti da nismo u stanju odgovoriti na njihovu potvoru, otuda sam napisao ovo objašnjenje, u omjeru koji mi je Allah odredio i propisao, ispunjavajući time obavezu koju je Allah uzeo od uleme i vjernika, svjedočeći i postupajući tim pravedno kao što to Uzvišeni veli:

﴿ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ كُونُوا۟ قَوَّٰمِينَ بِٱلْقِسْطِ شُهَدَآءَ لِلَّهِ وَلَوْ عَلَىٰٓ أَنفُسِكُمْ أَوِ ٱلْوَٰلِدَيْنِ وَٱلْأَقْرَبِينَ ۚ إِن يَكُنْ غَنِيًّا أَوْ فَقِيرًا فَٱللَّهُ أَوْلَىٰ بِهِمَا ۖ فَلَا تَتَّبِعُوا۟ ٱلْهَوَىٰٓ أَن تَعْدِلُوا۟ ۚ وَإِن تَلْوُۥٓا۟ أَوْ تُعْرِضُوا۟ فَإِنَّ ٱللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا ﴿١٣٥﴾

"O vjernici, budite uvijek pravedni, svjedočite Allaha radi, pa i na svoju štetu ili na štetu roditelja i rođaka, bio on bogat ili siromašan, ta Allahovo je da se brine o njima! Zato ne slijedite strasti – kako ne biste bili nepravedni. A ako budete krivo svjedočili ili svjedočenje izbjegavali, - pa, Allah zaista zna ono što radite." (En-Nisa, 135)

Riječ "telvu" znači izokretanje svjedočenja, a riječ "tu'ridu" znači skrivanje svjedočanstva.

Allah ﷻ naređuje iskrenost i obznanu a zabranjuje laž i skrivanje svjedočanstva u pogledu stvari koje je potrebno obznaniti i svijet u pogledu istih podučiti. U tom kontekstu Poslanik ﷺ u hadisu koji je muttefekun alejhi, kaže: *"Kupac i prodavac imaju pravo izbor sve dok se međusobno ne raziđu. Ako budu iskreni i obznane(osobine ili nedostatke robe) biće im berićetna kupoprodaja. A ako budu lagali i skrivali time će pobrisat berićet njihove kupoprodaje."*[1] Pogotovo nije dozvoljeno skrivati znanje u situaciji kada potonji proklinju prethodnike iz ovog ummeta kao što se to prenosi u predaji: *"Kada zadnji od ovog ummeta budu proklinjale prve od njega, neka onaj ko posjeduje znanje to obznani. Onaj ko tada bude skrivao znanje je poput onog koji skriva ono što je obznanjeno Muhammedu ﷺ."*[2]

---

[1] Buharija ga navodi na više mjesta. Pogledaj poglavlje o kupoprodaji, 3/58, i Muslim u istom poglavlju, također, 3/1164.
[2] Bilježi ga Ibn Madže u svom "Sunenu", 1/96-97, od Džabvira kao merfu' predaju ali je daif.

To iz razloga jer su prvi od ovog ummeta iskreno, naučno i praktički ispovjedali i dostavljali vjeru. Otuda napad na njih predstavlja napad na vjeru, koji za sobom povlači okretanje od onoga s čim je Allah poslao poslanike, عليهم السلام. Ovo je bio cilj onog koji je prvi izmislio ši'izam. On je imao za cilj da odvraća od Allahova puta i da ruši ono s čime je Allah slao poslanike. Otuda su nastojali da proture svoje ideje uvijek kada bi uviđali da je ummet oslabio. Tako da je ova zabludjela novotarija dolazila do izražaja među bezbožnicima. Međutim, ona je pogodila i mnoge koji u osnovi nisu munafici i bezbožnici zbog određenih šubhi i nepoznanica koje bi bivale pomješane sa strastima i prohtjevima, te bi tako prihvatali ovu zabludu. Ovo je osnova svakog *batila*-neispravne stvari, u tom kontekstu Uzvišeni veli:

وَٱلنَّجْمِ إِذَا هَوَىٰ ﴿١﴾ مَا ضَلَّ صَاحِبُكُمْ وَمَا غَوَىٰ ﴿٢﴾ وَمَا يَنطِقُ عَنِ ٱلْهَوَىٰٓ ﴿٣﴾ إِنْ هُوَ إِلَّا وَحْىٌ يُوحَىٰ

"Tako mi zvijezde kad zalazi, vaš drug nije s Pravog puta skrenuo i nije zalutao! On ne govori po hiru svome -To je samo Objava koja mu se obznanjuje." (En-Nedžm, 1-4)

Allah ﷻ negira da je Poslanik ﷺ zalutao i sa Pravog puta skrenuo. *Dalal*-zabluda, u pomenutom ajetu, označava nepostojanje znanja, a *el-gaj*-skretanje s Pravog puta -znači slijeđenje strasti. Uzvišeni kaže:

وَحَمَلَهَا ٱلْإِنسَٰنُ ۖ إِنَّهُۥ كَانَ ظَلُومًا جَهُولًا ﴿٧٢﴾

"Ali ga je preuzeo čovjek - a on je, zaista, prema sebi nepravedan i lakosmislen ." (El-Ahzab, 72)

Onaj ko je nepravedan - taj je skrenuo sa Pravog puta, a lakomisleni neznalica je zalutao, osim onoga kome Allah oprosti.

Ovo je stanje novotara koji se suprostavljaju Kitabu i sunnetu Allahova Poslanika ﷺ. U tom kontekstu Allah ﷻ kaže:

إِن يَتَّبِعُونَ إِلَّا ٱلظَّنَّ وَمَا تَهْوَى ٱلْأَنفُسُ

"Oni se povode samo za pretpostavkama i onim za čim duše žude." (En-Nedžm, 23)

Tako da su oni nosioci nepravde i džehla a pogotovo rafidije. Oni od svih najviše slijede svoje prohtjeve iz džehla i nepravde. Pokazuju neprijateljstvo spram najodabranijih Allahovih *evlija*-štićenika poslije poslanika, tj. prema prvim muhadžirima i ensarijama, kao i prema onima koji ih u dobru slijede. A Allah je njima zadovoljan i oni su Njime. S druge strane, prijateljuju sa kafirima i munaficima od kršćana i židova, kao i sa mušricima i

raznim *mulhidima*-bezbožnicima poput nusajrija, ismailija i drugih zabludjelih. Tako ćeš ih vidjeti, ili mnoge od njih, kako u situaciji kada se vjernici raspravljaju sa nevjernicima o svom Gospodaru, te kada se ljudi raziđu u pogledu onog sa čim su došli poslanici, neki od njih povjeruju a drugi uznevjeruju. Bez obzira da li se radi o govornom ili praktičnom razilaženju, kao što su ratovi između muslimana i kitabija ili mušrika, u takvoj situaciji vidjet ćeš ih kako prijateljuju sa kitabijama i mušricima u borbi protiv muslimana koji su nosioci Kur'ana. Ljudi su to od njih doživjeli više puta. Tako su pomagali Tatare mušrike i druge protiv muslimana u Horasanu, Iraku, Arabijskom Poluotoku, Šamu i u drugim mjestima. Također su pomagali kršćane u Šamu i Egiptu, kao i u drugim mnogobrojnim prilikama. Upravo je to bio razlog najvećih nesreća koje su zadesile islam u četvrtom i sedmom vijeku po Hidžri. Kada su Tatari došli u zemlje muslimana, kojom prilikom je poginuo veliki broj muslimana, a što ne može niko izbrojati osim Gospodar stvorenja, oni su upravo tada od svih ljudi pokazivali najveće neprijateljstvo prema muslimanima s jedne, a pomagali nevjernike s druge strane. Isto tako njihovo pomaganje židova je poznata stvar tako da su ih ljudi usporedili kao njihove magarce.



Poglavlje

IZMEĐU RAFIDIJA I KRŠĆANA, I ŽIDOVA POSTOJI SLIČNOST SA VIŠE ASPEKATA

Pomenuti (ši'itski autor) je svoju knjigu nazvao "Minhadžul-kerame fi Ma'rifetil-imame", što bi se moglo prevesti kao "Časni put u spoznaji imameta". Mada je primjerenije da se knjiga nazove "Put zbog kojeg će biti kajanja". To je poput primjera onog koji se poziva na čistoću a on je ustvari od onih čije srce Allah ﷻ ne želi da očisti. Već naprotiv, on je od onih koji vjeruju u kumire i tagute i od licemjera. Ispravnije bi bilo da se takav opiše kao onaj ko se onedžasetio a ne očistio. U najveću srčanu iskvarenost i prljavštinu spada to da rob u srcu nosi mržnju prema najodabranijim vjernicima i prvacima od Allahovih evlija koji su na stepenu odmah poslije poslanika. Zbog toga Allah nije ostavio udio u *fej'u*-vrsta plijena za one poslije njih osim za one koji govore:

وَٱلَّذِينَ جَآءُو مِنۢ بَعۡدِهِمۡ يَقُولُونَ رَبَّنَا ٱغۡفِرۡ لَنَا وَلِإِخۡوَٰنِنَا ٱلَّذِينَ سَبَقُونَا بِٱلۡإِيمَٰنِ وَلَا تَجۡعَلۡ فِي قُلُوبِنَا غِلّٗا لِّلَّذِينَ ءَامَنُواْ رَبَّنَآ إِنَّكَ رَءُوفٞ رَّحِيمٌ ﴿١٠﴾

"Gospodaru naš, oprosti nama i braći našoj koja su nas u vjeri pretekla i ne dopusti da u srcima našim bude imalo zlobe prema vjernicima; Gospodaru naš, Ti si, zaista, dobar i milostiv!" (El-Hašr, 10)

Oni u mnogim stvarima sliče i poistovjećuju se sa židovima u pogledu slijeđenja strasti i prohtjeva. Također sliče kršćanima u pogledu zastranjivanja, neznanja i slijeđenja strasti, kao i u ostalim stvarima kojima se odlikuju kršćani od stvari ahlaka i etike. Kako su samo slični ovima (jevrejima) s jedne i onima (kršćanima) s druge strane tako da ih svijet konstantno kroz istoriju opisuje tim svojstvom.

Od svih šije najbolje poznaje Ša'bi i drugi učenjaci iz Kufe. Prenosi se da je Šabi rekao: "Nisam vidio nikog glupljeg od hašebija, da su ptice bili bi poput onih koje leže na jajima, a da su kopnene životinje bili bi magarci. Tako mi Allaha da sam od njih zatražio da mi ovu kuću napune zlatom a da zauzvrat slažem na Aliju, oni bi mi to ispunili. Ali tako mi Allaha, nikada na njega ne bih slagao." Govor u tom kontekstu se od njega prenosi opširno, ali da se zaključiti da je taj prošireni dio nečiji drugi govor.

Prenosi Ebu Hafs b. Šahin[1] u knjizi "El-lutfu fis-sunne": "Obavjestio nas je Muhammed b. Ebi Kasim b. Harun, obavjestio nas je Ahmed b. Velid Vasiti, pričao mi je Džafer b. Nesir Tusi Vasitio od Abdurrahmana b. Malika b. Megula od njegova oca da je rekao: Rekao je Šabi: "Upozoravam vas na pripadnike koji slijede svoje zabludjele prohtjeve. Najgori od njih su rafidije. Oni u islam nisu ušli iz straha i ljubavi prema Allahu već iz mržnje prema muslimanima. Alija ﷺ ih je spaljivao i protjerivao. Od njih je Abdullah b. Sebe'. On je židov iz San'e koji je protjeran u Sabat. Zatim Abdullah b. Jesar kojeg je protjerao u Hazir. Dokaz tome je što je ideologija rafidija kao ideologija židova.

Židovi kažu: "Vladavina ne može biti ispravna osim pod vođstvom Davudove porodice."

Rafidije kažu: "*Imamet*-vođstvo nije ispravno osim u slučaju Alijinih potomaka."

Židovi kažu: "Nema borbe na Allahovom putu dok se ne pojavi Mesihi Dedžal i dok se sa neba ne spusti sablja."

Rafidije kažu: "Nema džihada na Allahovom putu dok se ne pojavi Mehdi i dok se ne začuje glas sa neba."

Židovi odgađaju svoj namaz dok se ne ukažu zvijezde, a rafidije odgađaju akšam isto tako dok se ne ukažu zvijezde, a Poslanik ﷺ u hadisu kaže: "*Moj ummet će neprestano biti na fitri sve dok ne budu odgađali akšam do pojave zvjezda.*"[2]

Židovi se malo zakreću od svoje kible, rafidije također.

Židovi se u svojim namazima-molitvama klimaju, isto to čine i rafidije.

Židovi u namazu puštaju da im odjeća pada ispod članaka do zemlje, rafidije također.

Kod židova žena ne treba (poslije razvoda ili smrti muža) čekati iddet. Istog stava su i rafidije.

Židovi izvrću i mjenjaju Tevrat, a rafidije izvrću Kur'an.

---

[1] On je Ebu Hafs Omer b. Ahmed b. Osman Bagdadi. Umro je 385. Pogledaj "Tezkiretul-hufaz", 3/183.

[2] Bilježi ga Ebu Davud u svom "Sunenu", 1/169 i Ibn Madže, 1/225, i Ahmed u "Musnedu", 4/147 (5/422).

Židovi govore kako im je Allah propisao pedeset namaza, rafidije to isto kažu.

Židovi vjernicima ne nazivaju selam jasno i iskreno, već kažu: "Essamu alejkum", a "es-sam" je smrt. Isto to čine i rafidije.

Židovi ne jedu jegulje (ar. el-džerijj)[1] i *mermahije* i meso s leđa (kuka), rafidije također.

Židovi ne smatraju dozvoljenim potiranje preko mestvi, rafidije isto tako.

Židovi vjeruju da im je imetak svih ljudi *halal*-dozvoljen, rafidije također. U tom kontekstu Uzvišeni nas obavještava pa kaže:

لَيۡسَ عَلَيۡنَا فِي ٱلۡأُمِّيِّـۧنَ سَبِيلٞ

"Nama nije grijeh što učinimo neukima." (Ali Imran, 75) Isto to govore i rafidije.

Židovi u svojim molitvama sedždu čine vrhom tjemena, rafidije također.

Židovi ne odlaze na sedždu dok više puta ne zaklimaju glavom slično ruku'u, rafidije također.

Židovi mrze Džibrila i kažu: "On je naš neprijatelj između meleka." Isto tako rafidije kažu: "Džibril je pogriješio što je objavu dostavio Muhammedu ﷺ."

Zatim rafidije se sa kršćanima slažu u sljedećem svojstvu: Kršćani svojim ženama ne daju mehr veće se njima naslađuju bez mehra. Isto tako rafidije se žene zbog naslađivanja-*mut'e* i smatraju mut'a brak dozvoljenim.

Zatim i kršćani i židovi su bolji od rafidija u dvije stvari. Upitani su židovi o najboljim ljudim od njihova milleta, pa su odgovorili da su to bili Musaovi prijatelji. Potom su kršćani upitani o najboljim ljudima iz svog millet, pa su odgovorili da su to *havarijuni*-Isaovi učenici. A kada su rafidije upitani o najgorim ljudima iz svog ummeta kazaše da su to Muhammedovi prijatelji, tj. ashabi, radijellahu anhum. Naređeno im je da za njih čine istigfar a oni ih psuju i vređaju. Nad njima je sablja isukana sve do Sudnjeg dana, nikada neće imati vođstvo i nikada neće biti složni. Njihove dove neće biti uslišane, a međusobno će biti rascjepkani i razjedinjeni. U tom kontekstu Allah ﷻ kaže:

[1] To je vrsta ribe. Oni vjeruju da su ribe razgovarale sa Alijom osim ove dvije vrste.

كُلَّمَآ أَوْقَدُوا۟ نَارًا لِّلْحَرْبِ أَطْفَأَهَا ٱللَّهُ

"Kad god pokušaju da potpale ratnu vatru, Allah je ugasi." (El-Maide, 64)

Kažem: "Dio ovog govora je pritvrđen od Šabija, poput njegovih riječi: "Kada bi šije bile životinje bili bi magarci, a da su ptice bili bi poput onih ptica koje leže na jajima." Ovo je potvrđeno od njega.

Ibn Šahin kaže: "Pričao nam je Muhammed b. Abbas Nahvi, pričao nam je Ibrahim Harbi, pričao nam je Ebu Rabia Zehrani, pričao nam je Veki'a b. Džerah, pričao nam je Malik b. Megul, pa je spomenuo ovu predaju. A što se tiče gore pomenute verzije, ona je poznata (kao govor) Abdurrahmana b. Malika b. Megula od njegova oca od Šabija. Bilježi je Ebu Asim Hušejš b. Esrem[1] u svojoj knjizi. Bilježi je putem preko Ebu Amra Talmenkija u svojoj knjizi o usulu. On kaže: "Pričao nam je Ebu Džafer Rakij od Abdurrahmana b. Malika Megula od njegova oca, kaže: Rekao sam Amiru Šabiju: "Šta te je odvratilo od ovih ljudi a bio si poglavar među njima?" "Vidio sam ih kako se povode za nekim čudnim stvarima koje nemaju nikakve osnove", reče. Zatim kaza: "O Malike, da sam htio da mi budu pokorni poput robova, ili da mi kuću napune zlatom, ili da moju kuću učine mjestom hodočašća mogao sam to ostvariti samo da sam slagao na Aliju. Ali tako mi Allaha ja na njega neću nikada slagati. O Malike, ja sam proučavao sljedbenike strasti i prohtjeva i nisam vidio većih glupana od *hašebija*. Da su od ptica bili bi poput onih ptica koje leže na jajima, a da su životinje bili bi magarci. O Malike, oni u islam ne ulaze zbog ljubavi prema Allahu niti iz straha prema Njemu već iz mržnje prema muslimanima. Oni žele da upropaste islam kao što je Bolis b. Joše'a, vladar židova, upropastio kršćanstvo. Njihov namaz ne prelazi njihove uši[2]. Alija ﷺ ih je spaljivao u vatri i protjerivao u različite zemlje. Od njih je Abdullah b. Sebe', židov iz San'e. Alija ga je protjerao u Sabat. Zatim Ebu Bekr Kerus kojeg je protjerao u Džabije. Neke od njih je spalio. Naime neki ljudi mu dođešo i rekoše: "Ti si On." Alja ih priupita: "Ko sam ja?" "Naš Gospodar", rekoše. On naredi da se zapali vatra i da se bace u nju. Tim povodom je u stihovima rekao:

Kad sam vidio munker

zapalio sam vatru i zatražio drva

---

[1] On je Hušejš b. Esrem b. Esved Ebu Asim Nesai. Umro je 253 h. Pogledaj "Tehzibut-tehzib", 3/142.

[2] Tj. Allah ga ne prima.

O Malike, njihova profesija je poput profesije židova. Židovi govore: "Vladavina nije ispravna osim pod vođstvom Davudove porodice." Isto tako rafidije kažu da *imamet* kod njih nije ispravno osim pod vođstvom Alijinih potomaka.

Židovi govore kako nema džihada dok se ne pojavi Mesih Dedžal i dok se ne spusti sablja sa neba. Rafidije kažu kako nema džihada na Božjem putu dok se ne pojavi Rida iz Muhammedove porodice, te dok glasnik sa neba ne poviče: "Slijedite ga."

Židovi kažu: "Nama je Allah propisao pedeset namaza u toku dana i noći", isto to kažu i rafidije. Židovi molitvu u akšam ne obavljaju sve dok se ne ukažu zvijezde, a Poslanik ﷺ je rekao: "*Moj ummet će neprestano biti na islamu sve dok ne budu odgađali akšam do pojave zvijezda.*" Što je suprotno židovima, a i rafidijama također.

Prilikom obavljanja molitve židovi se malo zakreću od kible, rafidije također.

Židovi se u svojim molitvama klimaju, rafidije također.

Židovi u svojim molitvama spuštaju odjeću. Do mene je doprlo da je Poslanik ﷺ prošao pored čovjeka koji je spustio odjeću (da se vuče ispod članaka) pa mu je podvio. Isto to čine i rafidije.

Židovi su iskrivili Tevrat, a rafidije su iskrivile Kur'an.

Židovi na jutarnjoj molitvi sedždu čine na tvrdoj podlozi (ar. kundure), rafidije također.

Židovi vjernicima ne nazivaju selam jasno i iskreno, već kažu: "Essamu alejkum", a "es-sam" je smrt. Isto to čine i rafidije.

Židovi mrze Džibrila i govore da je on njihov neprijatelj. Isto to čine i rafidije i kažu kako je pogriješio pri dostavi objave

Židovi vjeruju da im je imetak svih ljudi halal, rafidije također. U tom kontekstu Uzvišeni nas obavještava pa kaže:

لَيْسَ عَلَيْنَا فِي ٱلْأُمِّيِّـۧنَ سَبِيلٌ

"Nama nije grijeh što učinimo neukima." (Ali Imran, 75) Isto tako rafidije kažu da im je dozvoljen imetak svakog muslimana.

Židovi svojim ženama ne daju mehr već se njima naslađuju putem mut'e, isto tako rafidije dozvoljavaju naslađivanje ženama putem mut'e.

Za židove je krv svakog muslimana halal, za rafidije također.

Židovi ne smatraju dozvoljenim ejakuliranje van materice u odnosu sa robinjama, a isto tako i rafidije.

Židovi dozvoljavaju varanje ljudi, rafidije također.

Židovi *talak*-puštanje žene ne broje osim u hajzu, isto to rade i rafidije.

Židovi zabranjuju meso jegulje i *mermahije*, rafidije također.

Židovi zabranjuju meso zeca i slezenu, rafidije također.

Židovi ne smatraju dozvoljenim potiranje preko mestvi, rafidije isto tako.

Židovi ne podkopavaju kabur (ar. lahd), rafidije također. A našem Poslaniku ﷺ je napravljen lahd.

Židovi u ćefine pored svojih mrtvaca stavljaju sirovu palminu granu, rafidije također. Zatim reče: "O Malike i židovi i kršćani su bolji od njih u jednoj stvari.

Upitani su židovi o najboljim ljudim od njihva millet, pa su odgovorili da su to bili Musaovi prijatelji. Potom su kršćani upitani o najboljim ljudima iz svog milleta pa su odgovorili da su to *havarijuni*-Isaovi učenici. A kada su rafidije upitani o najgorim ljudima iz svog ummeta kazaše da su to Muhammedovi *havarijji*-povjerenici, misleći pod tim na Talhu i Zubejra. Naređeno im je da za njih traže oprosta a oni ih vređaju. Nad njima će do Sudnjeg dana biti isukana sablja a njihove dove se neće uslišati. Njihovo vođstvo će biti poraženo i nikada neće biti jedinstveni, a Uzvišeni kaže:

كُلَّمَآ أَوْقَدُوا۟ نَارًا لِّلْحَرْبِ أَطْفَأَهَا ٱللَّهُ

"Kad god pokušaju da potpale ratnu vatru, Allah je ugasi." (El-Maide, 64)

Bilježi Ebu Kasim Taberi u "Šerh usuli sunne" slično ovom govoru u hadisu Vehba b. Bekijje Vasitija od Muhammeda b. Hadžera Bahilija od Abdurrahmana b. Malika b. Megula sa više lanaca koji jedni druge potvrđuju. Neki od njih se nadovezuju na druge. A što se tiče Abdurrahmana b. Malika b. Megula on je daif. A što se tiče Šabijevog prekora šija, predaja o tome je tačna putem drugog lanca. Termin "rafidija" se pojavio kada su šije odbacile Zejda b. Aliju b. Husejna za vrijeme Hišamova hilafeta. Priča o Zejdu b. Aliji b. Husejnu potiče iz sto i dvadeset i prve ili druge godine pri kraju hilafeta Hišama. Ebu Hatim el-Besti kaže: "Zejd ibn Ali ibn Husejn je ubijen 122.

godine u Kufi, zatim je bio razapet. A bio je od najboljih pripadnika i učenjaka ehli bejta. Šije ga svojataju da je od njih."

KADA I KAKO SU NAZVANI RAFIDIJE I ZEJDIJE

(Na osnovu toga se mogu uočiti lažni hadisi u kojima se spominje termin "rafidija")

Kažem: Od vremena Zejda šije se djele na rafidije i zejdije. Naime, kada su ga pitali o Ebu Bekru i Omeru, on reče: "Allah im se smilovao", a dio njegovih sljedbenika ga napusti našta je on rekao "rafedtumuni", tj. "napustilili ste me", tako ih prozvaše rafidijama. Dio šija koji su ostali uz njega prozvaše zejdijama zbog toga što su ga slijedili. Kada su ga razapeli, njihovi pobožnjaci bi noću dolazili do drveta na kojem je visio i tu činili ibadet. Šabi je umro na početku perioda Hišamova hilafeta ili pri kraju hilafeta Zejda b. Abdulmelika, njegova brata, a to je približno bilo oko sto pete godine po Hidžri. U tom vremenu nije bio poznat termin "rafidija". Shodno tome može se zaključiti da hadisi u kojima se (prije tog vremena) spominje termin "rafidija" su lažni. Međutim, prije tog vremena su zvati "hašebije". Arapski *hašeb* označava drvo. Razlog zbog kojeg su prozvati tako je što su govorili da se neće boriti sabljama osim uz prisustvo njihovog nepogrješivog i neporočnog imama, pa su se borili s drvenim oruđem. Otuda se u nekim predajam od Šabija prenosi da je rekao: "Nisam vidio većih glupana od hašebija." Tako da se spomen termina *rafida* u pomenutoj predaji vezuje za Abdurrahmana b. Malika b. Megula i njegove spise. A Abdurrahman je slab. Dio te predaje navodi ono što je spomenuo Šabi, svejedno da li je on to napisao ili je od drugih učenjaka čuo to što je prenio o šijama, sve ili nešto od toga. Ovo je poznata stvar o šijama i ima dokaza tako da nema ni potrebe da gledamo sened i prenosioce.

Kada neko kaže: "Rafidije čine tako i tako", pod tim se misle na dio rafidija. Ista je konstrukcija ajeta u kojem stoji:

وَقَالَتِ ٱلْيَهُودُ عُزَيْرٌ ٱبْنُ ٱللَّهِ وَقَالَتِ ٱلنَّصَـٰرَى ٱلْمَسِيحُ ٱبْنُ ٱللَّهِ

"Jevreji govore: "Uzejr je – Allahov sin", a kršćani kažu: "Mesih je – Allahov sin." (Et-Tevba, 30)

Te Njegove riječi:

وَقَالَتِ ٱلْيَهُودُ يَدُ ٱللَّهِ مَغْلُولَةٌ ۚ غُلَّتْ أَيْدِيهِمْ وَلُعِنُوا۟ بِمَا قَالُوا۟ ۘ بَلْ يَدَاهُ مَبْسُوطَتَانِ يُنفِقُ كَيْفَ يَشَآءُ ۚ

“Jevreji govore: "Allahova ruka je stisnuta!" Stisnute bile ruke njihove.” (El-Maide, 64)

Ovo ne govori svi jevreji već među njima ima onih koji to govore. Ono što je spomenuo nalazi se među njima, a ima i dodatnih stvari koje nije spomenuo. Tako npr. neki od njih zabranjuju meso deve i guske, poistovjećujući se time sa židovima. Zatim stalno spajanje po dva namaza. Tako da svoje namaze obavljaju u tri namaska vremena, što je također sličnost i poistovjećivanje sa židovima. Zatim njihove riječi da razvod ne biva osim ako se nad mužem posvjedoči što predstavlja poistovjećivanje sa židovima. Zatim smatraju da su se isprljali *nedžasetom*-nečistoćom ako dodirnu tijela drugih muslimana ili kitabija. Zatim zabrana onoga što zakolju, kao i njihov stav da se onedžaseti sve ono u što bi to upalo od tečnih stvari. Zatim strogo pranje posuđa iz kojeg jedu drugi mimo njih, što je poistovjećivanje sa samirijama, a oni su najgori od svih jevreja. Zato ih svijet smatra da su oni za muslimane kao što su samirije za židove. Zatim njihova upotreba “tukijje”, tj. ispoljavanje vanjštinom onoga što je suprotno njihovoj unutrini od neprijateljstva, što također spada u poistovjećivanje sa židovima. I još je mnogo sličnih primjera.

SPOMEN NEKIH RAFIDIJSKIH GLUPOSTI

A što se tiče ostalih njihovih ahmakluka, oni su mnogobrojni. Tako npr. neki ne piju vodu iz rijeke čiji je kanal kopao Jezid, iako su Poslanik ﷺ kao i oni sa njim pili iz bunarova i kanala koje bi prokopali kafiri. Neki ne jedu šamski dud, a poznato je da su Poslanik ﷺ i oni sa njim jeli ono što bi dolazilo iz nevjerničkih zemalja, kao što je sir i oblačili bi ono što su proizvodili nevjernici, čak šta više većina njihove odjeće je bila porjeklom nevjerničke proizvodnje.

Zatim od njihovih gluposti je i to što mrze da u govoru upotrebljavaju broj deset ili da rade nešto što ima veze sa pomenutim brojem. Tako npr. u građevini ne grade na deset temelja ili stubova jer ih to podsjeća na deset odabranih ashaba koji su obradovani Džennetom, a to su: Ebu Bekr, Omer, Osman, Alija, Talha, Zubejr, Sad b. Ebi Vekkas, Seid b. Zejd b. Amr b. Nufejl, Abdurrahman b. Avf, Ebu Ubejde b. Džerrah, ridvanullahi alejhim edžmein. Sve pomenute ashabe osim Alije ؓ mrze i preziru. Također preziru prve muslimane od muhadžira i ensarija koji su Poslaniku ﷺ dali prisegu pod drvetom. Njihov broj je iznosio hiljadu i četiri stotine. Allah ﷻ je obavjestio da je njima zadovoljan i da su oni Njime zadovoljni.

Zatim bilježi Muslim u svom "Sahihu" i drugi da je dječak Hatiba b. Ebi Belte'a rekao: "O Allahov Poslaniče, tako mi Allaha, Hatib će sigurno ući u Vatru", pa je Poslanik ﷺ rekao: "*Slagao si, on je učesnik Bedra i Hudejbije.*"[1] Oni se odriču većine njih (tj. onih koji su učestvovali na Bedru i Hudejbiji), šta više odriču se skoro svih ashaba osim male skupine čiji broj prelazi nešto više od deset. Opšte je poznato da kada bi na svijetu bilo deset najvećih nevjernika zbog njih ne bi bilo obaveza prezirati taj broj. Isto tako ne znači što se u kur'anskom ajetu:

وَكَانَ فِي ٱلْمَدِينَةِ تِسْعَةُ رَهْطٍ يُفْسِدُونَ فِي ٱلْأَرْضِ وَلَا يُصْلِحُونَ ﴿٤٨﴾

"U gradu je bilo devet osoba koje su ne red nego nered činile." (En-Neml, 48), spominje broj devet da je obaveza taj broj uopšteno prezirati. Čak šta više, Allah ﷻ je broj deset spomenuo na više mjesta u Kur'anu. Tako kaže:

فَمَن لَّمْ يَجِدْ فَصِيَامُ ثَلَٰثَةِ أَيَّامٍ فِي ٱلْحَجِّ وَسَبْعَةٍ إِذَا رَجَعْتُمْ تِلْكَ عَشَرَةٌ كَامِلَةٌ

"A onaj ko ga ne nađe neka posti tri dana u danima hadždža, i sedam dana po povratku, - to jest punih deset dana." (El-Bekara, 196)

Zatim Njegove riječi:

وَوَٰعَدْنَا مُوسَىٰ ثَلَٰثِينَ لَيْلَةً وَأَتْمَمْنَٰهَا بِعَشْرٍ فَتَمَّ مِيقَٰتُ رَبِّهِۦٓ أَرْبَعِينَ لَيْلَةً

"Mi odredismo da čas susreta sa Musaom bude kad se napuni trideset noći, i dopunismo ih još sa deset, pa se vrijeme koje je odredio Gospodar njegov ispuni za četrdeset noći." (El-E'araf, 142)

Kao Njegove riječi:

وَٱلْفَجْرِ ﴿١﴾ وَلَيَالٍ عَشْرٍ ﴿٢﴾

"Tako mi zore, i deset noći." (El-Fedžr, 1-2)

U vjerodostojnom hadisu se prenosi da je Poslanik ﷺ boravio u itikafu zadnjih deset dana ramazana sve dok ga Allah ﷻ nije usmrtio.[2] Zatim u pogledu noći Lejletul-kadr kaže: "*Tražite je u zadnjih deset dana.*"[3] Također se u vjerodostojnom hadisu prenosi da je Poslanik ﷺ rekao: "*Nema nijednog dana*

[1] Pogledaj Muslim, 4/1942.
[2] Pogledaj Buhari, 3/47-48, i Muslima, 2/830-831.
[3] Pogledaj Buhari, Knjiga o postu, poglavlje 82, i Muslima 2/823.

u kojima je Allahu u njima draže dobro djelo od ovih deset dana (prvih deset dana zul-hidžeta)."[1] Ovakvih primjera je mnogo.

Čudno je da vole broj devet; a u stvari mrze devet ashaba od deset obradovanih Džennetom. To jest, mrze ih sve osim Alije ﷺ. Također bojkotiraju i mrze imena: Ebu Bekr, Omer i Osman, kao i one koji se tako nazivaju. Čak mrze da imaju posla sa onima koji se tako zovu. Poznato je da, pa kad bi i bili od najvećih nevjernika, vjerom nije propisano da ljudi ne smiju nadjevati takva imena. Među ashabima je bilo onih koji su se nazivali Velid. Poslanik je u namazu na kunut dovi učio: "*Allahu moj spasi Velida b. Velida b. Mugiru*",[2] a njegov otac je bio od najvećih nevjernika. On je *vehid*-izuzetak kako to Kur'an spominje. O tome Allah ﷻ kaže:

ذَرْنِي وَمَنْ خَلَقْتُ وَحِيدًا ﴿١١﴾

"Meni ostavi onoga koga sam Ja izuzetkom učinio." (El-Mudessir, 11)

Među ashabima je bilo onih koji su se nazivali Amr, a među mušricima je također postojao Amr b. Abduvedd. Ebu Džehl se, također, zvao Amr b. Hišam. Među prvim ashabima bio je Halid b. Seid, Allah mu se smilovao, a među mušricima je također bio Halid b. Sufjan Huzeli. Među ashabima je bio Hišam b. Hakim, a otac Ebu Džehla se, također, zvao Hišam. Zatim među ashabima je bio Ukbe, kao što je Ebu Mesud Ukbe b. Amr Bedri i Ukbe b. Amir Džuheni. A među mušricima je, također, bio Ukbe b. Ebi Muit. Od ashaba je bio Alija i Osman, a među mušricima je bio Alija b. Umeje b. Halef, koji je na dan Bedra poginuo kao nevjernik. Također i Osman b. Talha koji je poginuo prije primanja islama. Ovakvih primjera je mnogo. Poslanik ﷺ i ashabi uz njega nisu prezirali neko ime zbog činjenice da isto to ime nosi neko od kafira. Kada bi se pretpostavilo da su muslimani koji nose ova imena postali nevjernici to za sobom ne povlači mržnju spram pomenutih imena jer ih je i Poslanik oslovljavao tim imenima a i druge je na tome podržavao. Mnogi od njih misle da su oni bili munafici i da je Poslanik ﷺ to znao, a pored toga oslovljavao ih je njihovim imenima. Tim imenima je Alija b. Ebi Talib nazivao svoju djecu. Otuda postaje jasno da je nadjevanje ovih imena dozvoljeno bez obzira da li se tim imenom nazivao musliman ili kafir, i to je opšte poznata stvar u vjeri islamu. Onaj ko mrzi nadjevanje tih imena taj se od svih ljudi najviše suprostavlja vjeri islamu. Nasuprot ovome, ako se kod njih neki čovjek zove Alija, Džafer, Hasan, Husejn i slično tome, onda sa njim

[1] Pogleaj Buhari, 2/20, i Tirmizi, 2/129.
[2] Pogledaj Buhari, 6/48-49.

lijepo postupaju i ukazuju mu počast, iako ne postoji dokaz da je on od njih i da njima pripada.

Zatim od njihovih gluposti je i to što su za imama kojeg očekuju odredili više *mešheda*-svetih mjesta na kojima ga očekuju, kao što je Serdab u Samari, mjesto za koje misle da je u njemu nestao kao i drugi *mešhedi.* Na tim mjestima za njega pripreme mazgu ili konja ili neku drugu jahalicu, kako bi je uzjahao kada iziđe. Na tim mjestima postavljaju ljude koji ga u određenim djelovima dana dozivaju da iziđe i to riječima: "Iziđi naš štićeniku." Zatim na tim mjestima pripremaju oružje, iako na tim mjestima nema nikog protiv koga bi se borili. Među njima ima i onih koji na tim mjestima borave cijelo vrijeme i koji čak namaze izostavljaju strahujući da se ne pojavi u momentu dok bude zauzet namazom, te ga zbog toga ne mogne dočekati i uslužiti. I kada su daleko od mešheda, u gradu Allahova Poslanika, u zadnjoj trećini noći ili nekom drugom vremenu, oni se okreću ka istoku i dozivaju ga povišenim tonom tražeći da izađe. Međutim, jasno je da takav postoji i da mu je Allah naredio da se pojavi on bi se pojavio bez obzira da li ga oni dozivali ili ne dozivali. Te da se takav pojavi Allah bi ga pomogao i pripremio bi mu jahalicu koju će jahati, kao i ljude koji bi ga pomogli i ne bi bilo potrebe da neko od ljudi, čiji će trud u životu na ovom svijetu uzaludan biti, a koji će misliti da je dobro ono što rade, neprestano stoji i iščekuje njegov izlazak. Uzvišeni Allah je u Svojoj Knjizi ukorio one koji mole one koji se ne odazivaju dovama. U tom kontekstu On kaže:

ذَٰلِكُمُ ٱللَّهُ رَبُّكُمْ لَهُ ٱلْمُلْكُ ۚ وَٱلَّذِينَ تَدْعُونَ مِن دُونِهِۦ مَا يَمْلِكُونَ مِن قِطْمِيرٍ ۝ إِن تَدْعُوهُمْ لَا
يَسْمَعُوا۟ دُعَآءَكُمْ وَلَوْ سَمِعُوا۟ مَا ٱسْتَجَابُوا۟ لَكُمْ ۖ وَيَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ يَكْفُرُونَ بِشِرْكِكُمْ ۚ وَلَا يُنَبِّئُكَ مِثْلُ خَبِيرٍ

"To vam je, eto, Allah. Gospodar vaš, carstvo je Njegovo! A oni kojima se, pored Njega, klanjate ne posjeduju ništa. Ako im se molite, ne čuju vašu molbu, a da i čuju, ne bi vam se odazvali; na Sudnjem danu će poreći da ste ih Njemu ravnim smatrali. I niko te neće obavijestiti kao Onaj koji zna." (Fatir, 13-14)

Onaj ko doziva nešto što ne postoji je u gorem položaju od onog ko se obraća nečemu što postoji, pa makar se radilo o stvarima mrtve prirode. Onaj ko doziva "očekivanog imama" koji ne postoji i kojeg Allah uopšte nije stvorio u većoj je zabludi od ovih koji se obraćaju kipovima. Ako bi rekao: "Mi smo ubjeđeni da on postoji", tada bi bio na stepenu onih koji govre "Mi smo ubjeđeni da će se ovi kipovi zauzimati za nas kod Allaha." I tako mimo Allaha obožavaju ono što im ne koristi niti im može nauditi i govore: "Ovo su naše šefadžije kod Allaha." A u stvari obje skupine dozivaju onog ko im ne može

pomoći niti se odazvati. Oni prvi (obožavaoci kipova) su svoje šefadžije učinili bogovima, a ovi drugi govore "On je bezgriješni imam", u ime njega vole i u ime njega mrze, kao što to čine mušrici u ime svojih božanstava od kipova. I to uzimaju kao *rukn*-temelj od ruknova imana. Iman po njima ne može biti potpun bez tog rukna. Isto to ubjeđenje nose neki mušrici u pogledu svojih božanstava. U tom kontekstu Allah ﷻ kaže: "

مَا كَانَ لِبَشَرٍ أَن يُؤْتِيَهُ ٱللَّهُ ٱلْكِتَٰبَ وَٱلْحُكْمَ وَٱلنُّبُوَّةَ ثُمَّ يَقُولَ لِلنَّاسِ كُونُوا۟ عِبَادًا لِّى مِن دُونِ ٱللَّهِ وَلَٰكِن
كُونُوا۟ رَبَّٰنِيِّۦنَ بِمَا كُنتُمْ تُعَلِّمُونَ ٱلْكِتَٰبَ وَبِمَا كُنتُمْ تَدْرُسُونَ ﴿٧٩﴾ وَلَا يَأْمُرَكُمْ أَن تَتَّخِذُوا۟ ٱلْمَلَٰٓئِكَةَ
وَٱلنَّبِيِّۦنَ أَرْبَابًا ۗ أَيَأْمُرُكُم بِٱلْكُفْرِ بَعْدَ إِذْ أَنتُم مُّسْلِمُونَ ﴿٨٠﴾

"Nezamislivo je da čovjek kome Allah da Knjigu i znanje i vjerovjesništvo - poslije rekne ljudima: "Klanjajte se meni, a ne Allahu!" - nego: "Budite Božji jer vi Knjigu znate i nju proučavate!" On vam neće narediti da meleke i vjerovjesnike bogovima smatrate. Zar da vam naredi da budete nevjernici, nakon što ste postali muslimani?" (Ali Imran, 79-80)

Ako je ovakvo stanje onih koji su poslanike i meleke uzeli za božanstva, šta tek reći za one koji su imama stavili na stepen božanstva a koji i ne postoji. Uzvišeni kaže:

ٱتَّخَذُوٓا۟ أَحْبَارَهُمْ وَرُهْبَٰنَهُمْ أَرْبَابًا مِّن دُونِ ٱللَّهِ وَٱلْمَسِيحَ ٱبْنَ مَرْيَمَ وَمَآ أُمِرُوٓا۟ إِلَّا لِيَعْبُدُوٓا۟ إِلَٰهًا
وَٰحِدًا ۖ لَّآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ ۚ سُبْحَٰنَهُۥ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٣١﴾

"Oni, pored Allaha, bogovima smatraju svećenike svoje i monahe svoje i Mesiha, sina Merjemina, a naređeno im je da samo jednog Boga obožavaju, - nema boga osim Njega. On je vrlo visoko iznad onih koje oni Njemu ravnim smatraju." (Et-Tevba, 31)

Bilježi Tirmizi i drugi vjerodostojnu predaju da je Adij b. Hatim rekao: "O Allahov Poslaniče oni ih nisu obožavali." On mu na to odgovori: "*Oni su im ohalalivali haram stvari i zabranjivali halal stvari, to predstavlja njihovo obožavanje.*"[1] Tako da su ovi za božanstva uzeli ljude koji postoje. Ovi halal i haram vežu za nepostojećeg imama koji nema nikakve realne osnove, zatim postupaju po onome za šta tvrde da je to on ohalalio ili oharamio, pa makar se to suprostavljalo Kitabu, sunnetu i idžma'u prvih generacija muslimana. Zatim kada se međusobno oko nečeg raziđu, ono mišljenje za koje ne znaju ko ga je izrekao kažu da je istina, jer je to po njima mišljenje bezgriješnog imama. I tako

[1] Pogledaj "Sunen" od Tirmizije, 1/341. Tirmizi kaže da je garib.

smatraju halalom ono što je on ohalalio i haramom ono što je on oharamio, iako dotični i ne postoji. A što se tiče onih koji govore da on postoji, treba reći da ga nikad niko nije vidio niti ga ko poznaje niti iko može da od njega prenese ni jednu jedinu riječ.

Od njihovih gluposti je i to što glumom oponašaju osobu koju mrze. Tako ponekad uzmu ovcu - po mogućnosti smeđu zbog Aišinog nadimka El-Humejra' - te tu ovcu proglase da je Aiša, a zatim je kažnjava tako što joj čupaju dlake, ali i na druge načine. Misle da na taj način kažnjavaju Aišu. Zatim uzmu mješinu i napune je puterom. Zatim je probuše pijuću puter koji iz nje izlazi, govoreći pri tome da je to jednako udaranju Omera i ispijanju njegove krvi. Zatim ponekad uzmu dva magarca i nadjenu im imena Ebu Bekr i Omer, a zatim ih kažnjavaju misleći kako time kažnjavaju Ebu Bekra i Omera. Ponekad na samom dnu nogu ispišu njihova imena, tako da su neki namjesnici udarali po nogama one koji su to uradili govoreći pri tome kako udaraju Ebu Bekra i Omera govoreći "Neprestano ću ih tući dok ne umru." Zatim neki od njih svoje pse nazivaju imenima Ebu Bekra i Omera, a zatim ih proklinju. Neki od njih koji tako psima nadjenu ime, pa kada ga neko zovne "Bukejr" razljuti se na njega govoreći pri tom: "Zar da mog psa oslovljavaš imenom stanovnika Vatre!" Neki od njih veličaju Ebu Lu'lu'eta, medžusiju, kafira, koji bijaše rob Mugire b. Šu'beta, a koji je ubio Omera ﷺ. Pri tome govore: "Divne li osvete Ebu Lu'lueta." Tako veličaju čovjeka, koji je kafir, vatropoklonik po slaganju svih muslimana, zbog toga što je ubio Omera ﷺ.

Od njihovih gluposti je i to što na pojedinim mjestima uzdižu mauzoleje. Koliko su samo ljudi lažima obmanuli tvrdećio da se na pojedinim mjestima nalazi kabur nekog od pripadnika ehli bejta. Zatim ga možda prikažu kao mučenika koji je ubijen i na tom mjestu sagrade mauzolej. A na tom mjestu možda ponekad bude kafir ili kabur bilo kog čovjeka, što se može zaključiti po mnogim znakovima. Zatim poznato je da kažnjavanje životinja kojima nadjevaju pomenuta imena ne može poteći osim od najglupljih ljudi i najvećih neznalica. Opšte je poznato da kada bi htjeli kazniti faraona, Ebu Džehla, Ebu Leheba i druge, za koje po idžma'u znamo da su najveći nevjernici, na ovaj način to bi predstavljalo najveće neznanje jer od toga nema koristi. Naprotiv, poznato je da ako kafir bude ubijen ili umre nije dozvoljeno njegovo masakriranje. Tako npr. nije dozvoljeno rasporiti mu stomak, odsjecati uši, nos, ruke i slično, osim u slučaju osvete po principu jedan za jedan.

Tako Muslim bilježi u svom "Sahihu" i drugi od Burejde da je Poslanik ﷺ oporučivao vojskovođi kojeg bi poslao sa izvidnicom ili vojskom da se

posebno boji Allaha ﷻ i oporučivao bi mu da muslimanima koji su uz njega čini dobro. Zatim bi rekao: *"Idite u borbu na Allahovom putu, borite se protiv onih koji nevjeruju u Allaha, nemojte krasti od ratnog plijena, nemojte varati, nemojte masakrirati i ne ubijajte djecu."*[1] U "Sunenima" se prenosi da je naređivao sadaku a zabranjivao masakriranje.[2] Iako masakriranju kafira poslije njegove smrti predstavlja nanošenje štete neprijatelju, to je ipak zabranjeno jer je to dodatni *ezijet* za kojim nema potrebe jer je cilj Šerijata u datom momentu bio da se ukloni zlo njegovim ubijanjem, pošto je to ostvareno nema potrebe za masakriranjem. Što se tiče ovih koji ih mrze (šija koji mrze ashabe), pa da su i kafiri te da umru ne bi im bilo dozvoljeno da ih masakriraju poslije njihove smrti, niti da ih tuku, niti da im paraju stomak i čupaju dlake, iako to predstavlja nanošenje štete za njih. A ako bi to sprovodili na nekom drugom, misleći kako će to dospjeti do njih, onda treba reći da je to vrhunac neznanja. A pogotovo ako muče nekoga kao što je ovca čije mučenje i uznemiravanje bespravno nije dozvoljeno. Time rade nešto što u osnovi nema nikakve koristi, već naprotiv u tome se ogleda šteta po vjeru, dunjaluk i ahiret. Uz sve to treba reći da tako nešto predstavlja vrhunac gluposti i neznanja.

Od njihovih gluposti je organizovanje skupova žalopojki i naricanja. za onima koji su poginuli prije mnogo godina. Poznato je da naricanje za ubijenim ili umrlim odmah po njegovoj smrti nije dozvoljeno, te da su to zabranili Allah i Njegov Poslanik ﷺ. Prenosi se u "Sahihu" da je Poslanik ﷺ rekao: *"Nije od nas ko se udara po obrazima, cijepa odjeću i priziva džahilijetskim pozivima (nariče)."*[3] Također je u "Sahihu" zabilježeno da se Poslanik ﷺ odrekao od *el-halike, es-salike i eš-šakke.*[4] *Halika* je ona koja obrije glavu usred nedaće. *Salika* je ona koja podiže glas usljed nedaće, a *šakka* je ona koja cijepa svoju odjeću. Zatim u "Sahihu" se također bilježi da je Poslanik ﷺ rekao: *"Onaj za kim se nariče, on se kažnjava zbog toga što se za njim nariče."*[5] Zatim u "Sahihu" se bilježi da je Poslanik ﷺ rekao: *"Ako se narikača ne pokaje prije svoje smrti, na Sudnjem danu će obuću šugav ogrtač i košulju od katrena."*[6] Hadisi u tom kontekstu su mnogobrojni. Upravo šije kroz svoje naricanje se udaraju po licu i čupaju odjeću i nariču kao u džahilijjetu, te rade i druge ružne stvari, a koje se vežu za mrtve koji su preselili prije mnogo godina. Da to čine

[1] Pogledaj Muslim, 3/1356.
[2] Pogledaj "Sunen" Ebu Davuda, 3/72 i Darimi, 1/390.
[3] Pogledaj Buhari, 2/82, i Muslim 1/99.
[4] Buhari, 2/81, i Muslim, 1/100.
[5] Muslim, 2/644, i Buhari, 2/80.
[6] Pogledaj Muslim, 2/644.

neposredno poslije njihove smrti, to bi bio jedan od najveći grijeha, koje su Allah i Njegov Poslanik zabranili, a šta onda reći ako se zna da to čine za mejitima koji su davno prije mnogo godina preselili.

Poznato je da su mnogi poslanici, kao i drugi dobri ljudi, ubijeni nepravedno a koji su bolji od Husejna. Tako je npr. njegov otac poginuo nepravedno iz neprijateljstva, a on je bolji od njega. Zatim je i Osman ubijen, i to je predstavljalo početak velike smutnje koja se dogodila poslije smrti Poslanika ﷺ, na što se nadovezalo puno više zla nego što je to slučaj sa ubistvom Husejna ؓ. Ubijeni su i mnogi drugi ili su umrli, ali niko od muslimana nije činio žalopojke i naricao nad mrtvim ili ubijenim nakon dugog vremena od njihove smrti, osim ovih glupana, koji da su ptice bili bi poput onih koje leže na jajima, a da su kopnene životinje bili bi magarci.[1]

Zatim neki od njih ne koriste drvo Tamariske (ar. tarfa') za ogrev jer je do njih dospjelo kako je Husejnova krv poprskala tu vrstu drveta. A poznato je da to drvo, makar se radilo o tom stablu lično, nije zabranjeno potpaliti pa makar ga poprskala bilo čija krv, a šta onda reći za ostatak drveća te vrste koje nije poprskala krv?! Kada bi smo nabrajali njihove gluposti to bi se oduljilo. Predajama i koje govore o tome nije potrebno spominjati sened. Ovde imam za cilj ukazati da od davnih vremena, još iz perioda tabiina i tabitabiina, ljudi ih opisuje pomenutim osobinama. Dio toga što im se pripisuje je potvrđeno; ili od Šabija, ili od Abdurrahmana b. Megula, koji je tabitabiin. Bez obzira o kome se radi željeno je postignuto, tj. još od tog perioda ljudi ih opisuju na pomenuti način.

Ovo spominjemo jer mnogi ne koriste Abdurrahmanove predaje kao dokaz u kojima se on osamostalio, a to je ili zbog lošeg pamćenja ili zbog optužbi da uljepšava hadise, iako je poznat po učenosti. Ipak njegove predaje mogu poslužiti kao pojačanje drugim predajama. Isti je slučaj sa predajama Mukatila b. Sulejmana, Muhammeda b. Omera Vakidija i njima sličnih. Mnoštvo svjedočenja i obavjesti u pogledu neke činjenice može povlači znanje o tome, pa makar i ne bili svi prenosioci pouzdani i poznati po pamćenju, tako da se dolazi do znanja o onome koji obavještava o mutevatir vijestima, ako prenosioci nisu grješnici koji bi se ujedinili na jedniličnom prenošenju neke obavjesti. Istinit govor za koji postoji dokaz se prima od bilo koga ko ga izrekne, a ne mora se uvijek primati samo pukim obavještenjem onoga koga

[1] Oni dan Ašure uzimaju za naricanje i žalopojke za Husejnom, što predstavlja potpaljivanje vatre mržnje spram ehli sunneta. Po njihovom poimanju stvari sunije su ga ubile. To ne ra iz ljubavi prema Husejnu i njegovoj porodici.

prenosi. Zbog toga smo spomenuli ono što je prenio Abdurrahman b. Megul. Ta predaja spominje ono što je on po sjećanju govorio. Pomenuti Abdurrahman prenosi od svog oca i od E'ameša i od Ubejdullaha b. Omera. Predaje u kojima se izdvojio ne prihvataju se kao dokaz jer je on slab prenosioc.

Zatim treba znati da nije sve što se pripisuje šijama od njihova neispravnog govora i djela prava osobenost šija imamija "isna ašerijje" niti šija zejdija. Mnoge stvari od toga su pri njihovim fanaticima i običnim svijetom, kao npr. to što se kod njih spominje zabrana mesa od deve, ili da se pri razvodu uslovljava ženin pristanak i druge stvari, koje govori obični svijet od njih a njihova ulema to ne spominje. Međutim, osnova njihova *mezheba* se temelji na neznanju, tako da su od svih grupacija najpoznatiji po laži i neznanju.



Poglavlje

RAFIDIJE SU OD SVIH LJUDI NAJVEĆI LAŽOVI, NISU UČENI I TAKVI SU OD DAVNINA

Mi ćemo kroz analizu ove knjige ("Put kajanja"), uz Božiju snagu i pomoć, ukazati na Pravi put. Ovaj čovjek, pisac knjige, je slijedio metodu svojih predhodnika rafidijskih šejhova, kao što je Ibn Nu'man Mufid i njegovi sljedbenici poput Karadžikija, Ebu Kasima Musevija, Tusija i njima sličnih. U osnovi, rafidije nisu učeni niti su stručnjaci za teoretisanje i debate i spoznaju dokaza. Niti ono što ulazi u njih od zabrana i suprostavljanja. Zatim, oni od svih ljudi najslabije poznaju nauku o predajama, hadisima i predanjima, kao što ne raspoznaju slabu od vjerodostojne predaje. Oni se u svojim predajama oslanjaju na istorijske događaje ispresjecanih seneda. Mnogi od tih prenosioca su poznati po lažima, izmišljanju i *ilhadu*-bezbožništvu. Njihova ulema se vraća na ljude poput: Ebu Mihnefa Luta b. Jahje, Hišama b. Muhammeda b. Saiba i njima sličnim koji su kod uleme poznati po lažima. Treba znati da su ovi najboilji kod njih na koje se oslanjaju pri prenošenju predaja. Oni se oslanjaju na ljude koje hadiski stručnjaci o ravijama ocjenuju kao najveće neznalice i lašce, koji skoro da se ne spominju u knjigama o ravijama hadisa. Učenjaci o predajama, senedima i ravijama se slažu da su rafidije od svih grupacija najveći lažovi. Laž je njihova stara osobina. Otuda ih imami ummeta poznaju po mnoštvu laži.

Ebu Hatim Razi kaže: Čuo sam Junusa b. Abdule'ala kako kaže: Ešheb b. Abdulaziz kaže: Malik je upitan o rafidijama pa reče: "Nemoj sa njima govorit niti od njih prenositi, oni lažu."

Ebu Hatim kaže: Pričao nam je Harmele, kaže: Čuo sam Šafiju kako govori: "Nisam nikoga vidio da više lažno svjedoči od rafidija."

Mu'emmil b. Ihab kaže: Čuo sam Jezida b. Haruna kako kaže: "Od svakog novotara se piše ukoliko ne poziva u svoju novotariju osim od rafidija, jer oni lažu."

Muhammed b. Seid Asbehani kaže: Čuo sam Šerika kako govori: "Pamtim znanje od svakog koga susretnem osim od rafidija jer oni izmišljaju hadise i to uzimaju za vjeru." Pomenuti Šerik je Šerik b. Abdullah Kadi, kadija Kufe. On je vršnjak Sevrija i Ebu Hanife. On je od šija koji govori ispred njih njihovim jezikom. Ovo je svjedočenje o njima.

Ebu Muavija kaže: Čuo sam E'ameša kako govori: "Susreo sam ljude koje ne zovu drugim imenom osim lašcima", tj. prijatelje Mugire b. Seida.

E'ameš kaže: "Nije problem da ovo spominjete jer ja nisam siguran da me ne potvore riječima: "Mi smo E'ameša zatekli sa ženom."

Ovo su vjerodostojna predanja koja prenosi Ebu Abdullah b. Beta u knjizi "Ibenetul-kubra", on i drugi.

Ebu Kasim Taberi prenosi: "Šafija bi govorio: "Među sljedbenicima strasti nisam nikoga vidio da više lažno svjedoči od rafidija." Iako je ovo značenje tačno, ipak prvi *lafz*-oblik ove predaje je vjerodostojno prenešen od Šafije. Ono što ovde želimo istaći je to da se sva ulema slaže da se rafidije po lažima prepoznaju više od ostalih grupacija i sekti koje se deklarišu kao pripadnici kible.

Osnova rafidijske novotarije je *zendeka*-heretizam i *ilhad*-bezbožništvo. Oni se uveliko oslanjaju na laž. Oni to čak i priznaju pa kažu: "Naša vjera je tukijje, to znači da neko od njih svojim jezikom govori suprotno onome što je u srcu a što predstavlja laž i licemjerstvo. I pored toga tvrde da su oni jedini pravi vjernici između svih drugih pripadnika vjere.

Prve muslimane opisuju kao otpadnike i munafike a oni su najpreči da se opišu tim svojstvom. Ni u jednoj grupaciji ne postoji više munafika i otpadnika kao među njima. To se pogotovo ogleda među fanaticima od nusajrija, mulhidima, ismailijama i njima sličnim. Osnova u vjerskim propisima na koju se pozivaju je ono što je navodno prenešeno od nekih pripadnika ehli bejta. Među tim predajama ima istine i laži, nešto od toga je namjerno a nešto greškom. Oni nisu stručnjaci u raspoznavanju sahih od daif predaja, kao što su to učenjaci hadisa. Zatim ako je predaja tačno prenešena od ovih, oni obeveznost prihvatanja tih predaja grade na tri osnove:

Prvo da je neko od ovih *ma'sum*-nepogrješiv, kao što je to Poslanik ﷺ.

Drugo. Da ono što neko od njih kaže da to prenosi od Poslanika i tvrde nepogrješivost te predaje.

Treće. Da je idžma' potomaka (ar. el-itre) potomaka dokaz. Zatim tvrde da su ti potomci dvanaest imama. Potom tvrde da ono što se prenosi od nekog od njih da su se oko toga svi složili. To su osnovi šerijatskih propisa kod njih. To su *fasid*-neispravni osnovi kao što ćemo to u dogledno vrijeme objasniti. Oni se ne oslanjaju na Kur'an niti na hadis niti na idžma' osim ako se prenosi od njihovog nepogrješivog imama. Zatim oni se ne oslanjaju na *kijas* makar bio jak i jasan. Što se tiče logike i racionalnih dokaza, neki njihovi potonji učenjaci se oslanjaju na literaturu mu'tezila uopšteno. A treba istaći da su mu'tezile pametniji i iskreniji od njih. Među mu'tezilama nema onih koji

napadaju na hilafet Ebu Bekra, Omera i Osmana, radijellahu anhum. Naprotiv oni se slažu oko hilafeta trojice. A što se tiče vrednovanja prve četverice halifa, njihovi imami i većina mu'tezila smatraju da su efdalniji Ebu Bekr i Omer. Neki od njihovih potonjih generacija zastaju po pitanju *tefdila* – vrijednovanja, a neki odlikuju Aliju nad Osmanom. Tako da između njih i zejdija postoji veza u pogledu tevhida, pravde, imameta i odlikovanja (pravednih halifa).



Poglavlje

RAFIDIJSKO VJEROVANJE DA JE IMAMET OD NAJVAŽNIJIH TEMELJA VJERE

Rafidijski autor pomenute knjige kaže: "A zatim: Ovo je časna poslanica lijep govor, koji sadrži najvažnije stvari od propisa vjere, kao i najvažnije pitanje muslimana - a to je mes'ela *imameta*, čijim sebebom čovjek dostiže deredžu kerameta. To je jedan od temelja imana čijim sebebom čovjek stiče vječnu nagradu u Džennetu i biva spašen srdžbe Milostivog. Poslanik ﷺ kaže: "*Onaj ko umre i ne spozna imama svog vremena umro je džahilijetskom smrću.*" Ovom knjigom sam učinio hizmet najvećem sultanu, onome koji posjeduje vratove ljudi (tj. njihov je vladar), vladar vladara od arapskih i nearapskih plemena. Štićenik (mevla) koji nam je ukazao blagodati i pružio hajr i počast, šahinšah, poštovani, spasitelj naroda, istine i vjere (Uldžaju Hadabandeh). U knjizi sam sažeto naveo najvažnije dokaze i spomenuo najvažnije mes'ele. Nazvao sam je "Minhadžul-kerame fi ma'rifetil-imame" što bi se moglo prevesti kao "Časni put u spoznaji imameta". Knjigu sam poredao po sljedećim poglavljima:

Prvo poglavlje. Navođenje mezheba u pogledu ove mes'ele.

Drugo poglavlje. O obavezi slijeđenja mezheba imamija.

Treće poglavlje. Dokazi o imametu Alije رضي الله عنه nakon Poslanika ﷺ.

Četvrto poglavlje govori o dvanaest imama.

Peto poglavlje. Pobijanje ispravnosti hilafeta Ebu Bekra, Omera i Osmana, radijellahu anhum.

Na ove riječi se može odgovoriti na više načina:

Prvo. Riječi autora da je mes'ela imameta najvažnija stvar u propisima vjere, kao i najvažnije pitanje muslimana, predstavljaju laž po idžma'u muslimana, sunija i šija. Čak šta više, to predstavlja kufr. Vjerovanje u Allaha i Njegova Poslanika je važnije od pitanja imameta. Ovo je nužno poznata stvar u vjeri islamu. Kafir ne može postati vjernikom dok ne posvjedoči *la ilahe illallah Muhammedun resulullah.* Zbog toga je Poslanik ﷺ pokretao rat protiv kafira. Otuda se u "Sahihu" od njega prenosi da je rekao: "*Naređeno mi je da se borim protiv ljudi dok ne posvjedoče da nema drugog boga osim Allaha i da sam*

ja Allahov poslanik, da obavljaju namaz i daju zekat. Kada to urade od mene su zaštitili svoj imetak i svoju krv, osim kada to zahtjeva pravo šehadeta."[1]

Uzvišeni je rekao:

فَإِذَا ٱنسَلَخَ ٱلْأَشْهُرُ ٱلْحُرُمُ فَٱقْتُلُوا۟ ٱلْمُشْرِكِينَ حَيْثُ وَجَدتُّمُوهُمْ وَخُذُوهُمْ وَٱحْصُرُوهُمْ وَٱقْعُدُوا۟ لَهُمْ كُلَّ مَرْصَدٍ ۚ فَإِن تَابُوا۟ وَأَقَامُوا۟ ٱلصَّلَوٰةَ وَءَاتَوُا۟ ٱلزَّكَوٰةَ فَخَلُّوا۟ سَبِيلَهُمْ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٥﴾

"Kada prođu sveti mjeseci, ubijajte mnogobošce gdje god ih nađete, zarobljavajte ih, opsjedajte i na svakom prolazu dočekujte! Pa ako se pokaju i budu molitvu obavljali i zekat davali, ostavite ih na miru, jer Allah zaista prašta i samilostan je." (Et-Tevba, 5)

Također je Aliji to rekao kada ga je poslao na Hajber. Zatim Poslanik ﷺ je isto tako postupao sa nevjernicima, njihovu krv i imetak je činio zaštićenom kada bi se pokajali od kufra a nikada nije spominjao ili uslovljavao imamet. Nakon početnih ajeta sure Et-Tevbe Uzvišeni nastavlja:

فَإِن تَابُوا۟ وَأَقَامُوا۟ ٱلصَّلَوٰةَ وَءَاتَوُا۟ ٱلزَّكَوٰةَ فَإِخْوَٰنُكُمْ فِى ٱلدِّينِ ۗ وَنُفَصِّلُ ٱلْءَايَٰتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿١١﴾

"Ali ako se oni budu pokajali i molitvu obavljali i zekat davali, braća su vam po vjeri. A Mi dokaze objašnjavamo ljudima koji razumiju." (Et-Tevba, 11)

Putem tevbe učinio ih je braćom po vjeri. Nad nevjernicima bi se u vrijeme poslanika po prihvatanju islama sprovodili propisi islama i nikada im pri tome nije spominjan imamet, niti je iko od učenjaka tako nešto prenio od Poslanika ﷺ. Ni u posebnim ni u opštim predajama. Čak šta više, nužno je poznato da Poslanik nikada nije spominjao imamet prilikom prihvatanja islama, niti pojedinačno niti uopšteno. Pa kako to da imamet bude najvažnija stvar od propisa vjere? Ako bismo rekli da je imamet najvažnija stvar koja se mora spoznati, kako onda da oni koji su živjeli u vremenu Poslanika ﷺ nisu imali potrebe za najvažnijom i najčasnijom mes'elom u vjeri? Zar nisu oni koji su vjerovali sa Poslanikom ﷺ za njegova života i slijedili ga vanjštinom i nutrinom, oni koji nisu ništa mjenjali, zar nisu najbolja stvorenja po slaganju sunija i šija? Kako onda da ti najbolji muslimani nisu imali potrebe za najvažnijom stvari u vjeri i najčasnijom mes'elom? Ako bi rekli: "Poslanik ﷺ je bio imam za svog života, tako da se poslije njegove smrti nastavlja potreba za imamom, tako da ovo u njegovom vremenu nije bila najvažnija mes'ela već je to postalo najvažnije pitanje poslije njegove smrti."

Odgovor na to može biti na više načina:

[1] Buhari, 1/10, i na drugim mjestima i Muslim, 1/52-53.

Prvi način. Ako bi smo pretpostavili da je to tačno, onda i pored toga nije dozvoljeno reći da je to najvažnije pitanje u vjeri, već u nekom vremenu mimo drugog. U najboljem periodu to nije bila najvažnija stvar u vjeri niti najčasnija mes'ela među muslimanima. *Drugo.* Vjerovanje u Allaha i Njegova Poslanika ﷺ je važnija mes'ela u svakom vremenu i prostoru od mes'ele imameta. Tako da ni u jednom vremenu to nije bilo ni najvažnije ni najčasnije. *Treće.* Da je ta mes'ela toliko važna onda bi Poslaniku bila obaveza da je obznani i pojasni ljudima zbog onih koji će poslije doći od njegova ummeta, kao što im je objasnio stvari oko namaza, zekata posta i hadždža. I kao što je izdvojio i objašnjavao iman u Allaha, tevhid i iman u Sudnji dan. Opšte je poznato da se mes'ela imameta u Kur'anu i sunnetu ne spominje zajedno sa ovim osnovama.

Ako bi rekli: "Naprotiv, pitanje imameta je najvažnija stvar, Poslanik ﷺ je bio imam u svom vremenu. Ovo je poznato onima koji vjeruju u njega da je on bio imam u svoje vreme."

Odgovor na ovo glasi: "Pravdanje time je *batil* iz više razloga."

Prvo. Riječi govornika da je imamet najvažnija stvar u pogledu propisa vjere mogu da se odnose na imamet dvanaest (ši'itskih imama), ili se odnose na imamet ljudi koji su imami u svom vremenu. Tako da po njima u našem vremenu najvažniji je iman u Muhammeda koji se očekuje, a u vremenu hulefai rašidina najvažniji je bio iman u imamet Alije ؓ, a u vremenu Poslanika najvažniji je bio iman u imamet Poslanika ﷺ. Ili pod tim podrazumjevaju *iman*-vjerovanje u propise imameta uopšteno bez obzira o kojem se imamu radi ili se pod tim podrazumjeva neko četvrto značenje.

Što se tiče prve solucije nužno je znano da ova stvar nije bila ni poznata ni proširena među ashabima i tabiinima. Čak i šije govore da svaki (imam) mora biti *nasom*-tekstom određen od onog prije njega. Tako da je neispravna tvrdnja kako je ovo najvažnija stvar u vjeri. Što se tiče druge pretpostavke, po njoj u svakom vremenu najvažnija stvar u vjeri je vjerovati u imama tog vremena. Na osnovu toga vjerovanje u imamet Muhammeda b. Hasena iz perioda dvjesto šezdesete godine je veće i važnije od vjerovanja u šehadet *la ilahe illallah ve enne Muhammeden resulullah,* kao i od imana u Allaha, Njegove meleke, knjige, poslanike i imana u proživljenje nakon smrti. Kao i od iman u namaz, zekat, post, hadždž i ostalih vadžiba. Iako je opšte i nužno znano da je ovakav stav neispravan i da nije od islama, on ipak ne prestavlja stav i govor šija imamija. Njihova briga i pažnja u pogledu imameta Alije je veće od pažnje imameta "očekivanog" kao što to spominje ovaj autor i

drugi ši'itski šejhovi. Zatim važno je naglasiti sljedeće: Ako je ovo najvažnija stvar u vjeri, onda su šije najveći gubitnici od svih ljudi. Jer je njihov nepogrešivi imam izgubljen, koji im ne može koristiti ni na dunjaluku ni na ahiretu. Tako da si ništa ne mogu okoristiti od najvažnije stvari u vjeri kada su u pitanju vjerske i dunjalučke koristi.

Ako bi rekli: "Pod tim se misli da je vjerovanje u propis imameta uopšteno najvažnija stvar u vjeri", to je, također, neispravno zbog nužnog znanja da su druge stvari u vjeri važnije od toga. A ako pod tim podrazumjevaju neko četvro značenje trebaju ga obznaniti kako bi o njemo mogli komentarisati.

Drugi način. Kažemo: Poslaniku ﷺ nije obevezna pokornost ljudi zbog toga što je bio imam, već zbog toga što je bio Allahov poslanik ljudima. Ovo značenje (obevaza pokornosti njemu) je pritvrđeno kako za vrijeme njegova života tako i poslije njegove smrti. Obaveza pokornosti onima poslije njega je jednaka obavezi pokornosti onih u njegovom vremenu. Što se tiče njegovih savremenika među njima je bilo prisutnih koji su čuli njegovu naredbe i zabrane, i drugih odsutnih kojima su prisutni svjedoci dostavili njegove naredbe i zabrane. Kao što je obavezna pokornost odsutnima iz njegova vremena u pogledu naredbi i zabrana, isto to je obavezno onima koji dođu poslije njegove smrti. Njegove ﷺ naredbe su opšte i obuhvataju sve vjernike koji su ga vidjeli i one koji nisu, u njegovom vremenu ili nakon njegove smrti. Ovo ne važi ni za jednog imama niti se ova korist može izvući iz institucije imameta. Čak šta više, njegove naredbe koje je naredio određenim ljudima u pogledu nečega taj propis se ne odnosi specijalno na te pojedince već važi za sve takve situacije i slučajeve do Sudnjeg dana. Tako njegove riječi onima koji su bili prisutni: *"Nemojte me preticati na ruku'u i sedždi"*[1], je propis koji se odnosi za sve muktedije koji klanjaju za imamom da ih ne pretiču na ruku'u i na sedždi. Zatim njegove riječi u hadisu kada je odgovorio čovjeku na hadždžu koji mu reče: "Nisam primjetio a prije sam se obrijao nego sam bacio kamenčiće", reče: *"Baci, nisi grješan."* Zatim kada mu je neki čovjek rekao: "Zaklao sam (kurban) prije nego sam se obrijao", reče: *"Obrije se (sada) nema grijeha."*[2] Sve ovo se odnosi na one koji se nađu u istoj situaciji. Isto se odnosi na njegove riječi Aiši kada je dobila hajz na umri: *"Radi sve što inače radi hadžija osim tavafa oko Kabe."*[3] Ovakvih primjera je punu, za razliku od imama kojem se pokorava. Halife poslije njega u pogledu sprovođenja njegovih

---

[1] Muslim, 1/320, i Ibn Madže, 1/308-309

[2] Buhari, 2/173, i Muslim, 2/948.

[3] Buhari, 2/159.

naredbi i zabarana su poput halifa u njegovom životu. Svako onaj ko naređuje nešto, a što je obaveza slijediti, ustvari on sprovodi naredbu Poslanika ﷺ jer ga je Allah poslao ljudima i kao farz naredio da mu se pokorava. I to ne zbog činjenice što je on imam i što možda ima pomagače ili zbog činjenice što mu je neko drugi naredio da preuzme imamet ili nešto drugo. Pokornost Poslaniku je obavezna, pa makar uz njega ne bio niko od pristalica, pa čak kada bi ga cio svijet utjerivao u laž. Pokornost njemu je bila obavezna u Mekki prije nego je imao pomagače koji bi se uz njega borili. Otuda Uzvišeni veli:

وَمَا مُحَمَّدٌ إِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِن قَبْلِهِ ٱلرُّسُلُ ۚ أَفَإِين مَّاتَ أَوْ قُتِلَ ٱنقَلَبْتُمْ عَلَىٰٓ أَعْقَـٰبِكُمْ ۚ وَمَن يَنقَلِبْ
عَلَىٰ عَقِبَيْهِ فَلَن يَضُرَّ ٱللَّهَ شَيْـًٔا ۗ وَسَيَجْزِى ٱللَّهُ ٱلشَّـٰكِرِينَ ﴿١٤٤﴾

"Muhammed je samo poslanik, a i prije njega je bilo posalnika. Ako bi on umro ili ubijen bio, zar biste se stopama svojim vratili? Onaj ko se stopama svojim vrati neće Allahu nimalo nauditi, a Allah će zahvalne sigurno nagraditi." (Ali Imran, 144)

Uzvišeni pojašnjava da se sa njegovom smrću ili ubistvom ne poništavaju i propisi njegove poslanice, kao što se poništava i nestaje imamet sa smrću imama. Nije uslov da poslanik živi vječno i da ne umre. On nije Gospodar već je poslanik, a i prije njega je bilo poslanika. On je dostavio poslanicu i ispoštovao emanet, savjetovao je ummet i borio se na Allahovom putu istinskim džihadom i obožavao je svoga Gospodara dok mu nije došla smrt. Pokornost njemu je vadžib poslije njegove smrti kao što je vadžib i za njegova života i još više. Jer njegovom smrću vjera je upotpunjena i ustabiljena i nije ostala mogućnost za derogaciju. Zbog toga je nakon njegove smrti Kur'an sakupljen u jedni zbirku. Zbog njegova savršenstva i upotpunjena nakon njegove smrti.

Ako bi neko rekao : "On je bio imam za svoga života a poslije njega drugi su postali imami." Ako pod tim misli da je neko došao poslije njega ko je kao on, te da mu se pokorava kao što se pokorava poslaniku - onda je to *batil*. Ako pod tim misli da je ga neko naslijedio, ko sprovodi njegove naredbe i zabrane, onda treba reći da se tako nešto desilo za njegova života, jer se dešavalo da ga drugi mjenjaju u njegovoj odsutnosti.

Ako bi rekao: "Nakon svoje smrti Poslanik ne može više nikom narediti poimenično kao što je to činio za vrijeme svoga života", reći ćemo: "Imenovanje određene osobe od strane Poslanika nije uslov da bi pokornost

Poslaniku bila obavezna[1] već je pokornost njemu obavezna za onoga do koga su doprle njegove naredbe i zabrane, kao što je obavezna onom ko je čuo njegov govor. Poslanik ﷺ bi govorio: "*Neka prisutni dostavi odsutnom, možda onaj kome se dostavi bolje shvati od onoga koji je čuo.*"[2]

Ako bi rekao: "On je za svoga života direktno presuđivao u parnicama kao što je davanje (potrebština) pojedincima, izvršavanje kazne nad određenim pojedincima, mobilizacija i slanje vojski u vojne pohode." Reći ćemo: "Da, i pokornost njemu u sličnim situacijama je obavezna do Sudnjeg dana, za razliku od imama. Međutim, nekad se ne može doći do zaključka o tome šta je to slično pomenutoj situaciji, kao što znanje o nekoj stvari nekad ostane skriveno od odsutnih. Onaj ko je prisustvovao (Poslanikovu kazivanju) bolje poznaje i razumije ono što je rekao od odsutnih, iako postoji slučajeva da oni odsutni kojima se dostavi (hadis) nekada bolje razumiju pomenutu stvar od prisutnih. Međutim, ova se razlika među ljudima odnosi na spoznaju njegovih naredbi i zabrana a ne na razliku u pogledu obaveznosti pokornosti njemu. Obaveza pokoravanja namjesnicima nakon Poslanikove smrti jeste poput obaveznosti pokoravanja namjesnicima koje je Poslanik postavljao za vrijeme svog života. Pokornost njemu se odnosi na sve robove, pa makar putevi dostave, slušanja i razumjevanja bili raznosvrsni. Tako do jednih dospiju naredbe koje ne dospiju do drugih. Drugi su čuli za neke naredbe za koje treći opet nisu čuli. Treći iz njegovih naredbi razumiju ono što drugi ne razumiju. Svako ko naređuje ono što je naredio Poslanik ﷺ obaveza mu je se pokoravati, jer to prestavlja pokornost Allahu i Poslaniku a ne tom dotičnom.

Ako neki narod ima vladara koji posjeduje moć u državi, te naređuje onako kako je Poslanik naređivao i sudi onako kako je on sudio, te u državi zavlada red i harmonija nije dozvoljeno smjeniti ga i na njegovo mjesto postavit drugog jer je nemoguće da poslije njega dođe neko kao što je on, već je moguće da dođe neko ko je najbliži i najsličniji njemu. Isto tako, najpreči da preuzme hilafet poslije njegova (Poslanikova) poslanstva je onaj koji je najbliži onome što je naređivao i zabranjivao. Neće biti većinske pokornosti njemu osim s vojnom moći i snagom koja obavezuje na pokornost kao što nije bilo većinskog pokoravanja njegovoj stvari za njegova života, sve dok uz njega nisu stasali oni koji su se borili iz pokornosti njemu. Cjelokupna vjera je

[1] Šejhul-islam želi da kaže da nije obaveza Amru ili Zejdu da budu pokorni Poslaniku onda kada ih Poslanik oslovi njihovim imenima , već je Amru i Zejdu obavezna pokornost onda kada čuju naredbu Poslanika bez obzira što oni poimenično nisu spomenuti.

[2] Buharija, 2/176, i drugi.

pokornost Allahu i Njegovu Poslaniku ﷺ. Onaj ko se pokorava Poslaniku taj se pokorava i Allahu. Vjera muslimana poslije njegove smrti je pokornost Allahu i Njegovu Poslaniku. Pokornost vladaru u onome u čemu im je naređeno da mu se pokoravaju također predstavlja pokornost Allahu i Njegovu Poslaniku ﷺ. Zatim vladarovo naređivanje onoga što je naredio Allah da se naređuje, njegova podjela (državnih dobara) i suđenje također predstavlja pokornost Allahu i Njegovom Poslaniku. Djela imama i ummeta za njegova života i poslije njegove smrti, koja voli Allah i s kojima je zadovoljan, sve to predstavlja pokornost Allahu i Njegovu Poslaniku ﷺ. Zbog toga je osnova vjere svjedočenje da nema drugog boga osim Allaha i da je Muhammed Njegov Poslanik.

Ako bi rekao: "On je bio imam i pod tim se misli na imamet koje je izvan poslanice ili je to imamet u kojem se ne uslovljava ono što se uslovljava u poslanici ili imamet u kojem se pokornošću smatra ono što se u poslanici ne smatra pokornošću." Sve ove solucije su neispravne. Svaka pokornost njemu ulazi i spada pod njegovu poslanicu. Sva pokornost njemu je zbog toga što je on Allahov poslanik. A ako bi pretpostavili da je on samo imam, onda bi pokornost njemu spadala pod pokornost nekom drugom poslaniku. Naime, pokornost je obavezna Allahu i Njegovom Poslaniku i onima kojima su poslanici naredili da se pokoravamo.

Ako bi rekao: "Njegovim imametom se pokoravamo pokornošću koja ulazi u sastav njegove poslanicu." Ovo bi bilo beznačajno i bez efekta. Jer sama njegova poslanica je dovoljna u obaveznosti pokoravanja njemu za razluku od imama koji je postao imamom uz pomoć pomagača koji sprovode njegove naredbe, u protivnom bi bio kao bilo koji pojedinac od učenjaka i pobožnjaka.

Ako bi rekao: "Kada je zadobio moć u Medini, pored poslanice on je zasnovao i pravedan *imamet*." Reći će se: "Naprotiv, postao je poslanikom koji je imao pomagače, koji su sprovodili njegove naredbe, borili se protiv njegovih protivnika. Od svojih pomagača se nije okoristio nečim što bi se trebalo pripojiti poslanici, kao što je činjenica da je imam, sudija ili vladar. Naime, sve ovo ulazi pod njegovu poslanicu. Međutim, uz pomoć pomagača on je usavršio svoju moć koja mu je obezbjedila putem naredbi i džihada ono što ne bi mogao ostvariti bez pomenute moći. Sprovođenje propisa se razlikuje shodno postojanju ili nepostojanju snage, nemoći i znanja, kao što se razlikuje s razlikovanjem bogastva, siromaštva, zdravlja i bolesti. Vjernik se u svim pomenutim situacijam pokorava Allahu."

Ako bi šije imamije rekli: "Racio obavezuje na imamet za razliku od poslanice, tako da je imamet s tog aspekta važniji." Reći ćemo: "Oko racionalne obaveznosti postoji razilaženje kao što će doći. Čak shodno mišljenju o racionalnoj obavezi, ono što je obaveza u pogledu imameta je samo dio racionalnih obaveza, a druge stvari mimo imameta su obaveznije od toga, poput: tevhida, iskrenosti i pravde i drugih racionalnih obaveza.

Također, nema sumnje da se uz pomoć poslanice ostvaruje ovaj vadžib (tj. poslanstvom se ispunjava vadžib imameta *op.rec.*). Imamet je samo dio poslanice, tako da se vjerovanjem u Poslanika ostvaruje cilj imameta za vrijeme njegova (Poslanikova) života a i poslije njegove smrti, što nije isti slučaj sa imametom.

Također, kod koga se učvrsti vjerovanje da je Muhamed Allahov poslanik i da je pokornost njemu obavezna, i trudi se da njemu bude pokoran shodno svojim mogućnostima:

- Ako kažemo: "Ući će u Džennet", onda mu mes'ela imameta nije potrebna

- A ako kažemo: "Neće ući u Džennet", to bi bilo suprotno kur'anskim tekstovima jer je On ﷻ obećao Džennet onima koji se budu pokoravali Allahu i Njegovom Poslaniku na više mjesta, kao što su Njegove riječi:

وَمَن يُطِعِ ٱللَّهَ وَٱلرَّسُولَ فَأُوْلَٰٓئِكَ مَعَ ٱلَّذِينَ أَنْعَمَ ٱللَّهُ عَلَيْهِم مِّنَ ٱلنَّبِيِّـۧنَ وَٱلصِّدِّيقِينَ وَٱلشُّهَدَآءِ وَٱلصَّٰلِحِينَۚ وَحَسُنَ أُوْلَٰٓئِكَ رَفِيقًا ﴿٦٩﴾

"Oni koji su poslušni Allahu i Poslaniku biće u društvu vjerovjesnika, i pravednika, i šehida, i dobrih ljudi, kojima je Allah milost Svoju darovao. A kako će oni divni drugovi biti!" (En-Nisa, 69)

I Njegove riječi:

وَمَن يُطِعِ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥ يُدْخِلْهُ جَنَّٰتٍ تَجْرِى مِن تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَٰرُ خَٰلِدِينَ فِيهَاۚ وَذَٰلِكَ ٱلْفَوْزُ ٱلْعَظِيمُ ﴿١٣﴾

"Onoga ko se pokorava Allahu i Poslaniku Njegovu – On će uvesti u džennetske bašče, kroz koje će rijeke teći, u kojima će vječno ostati, i to je uspjeh veliki." (En-Nisa, 13)

Zatim, taj kome oni pozivaju u ovom vremenu ljudi nemaju mogućnost da ga spoznaju niti imaju mogućnost spoznaje onoga što im naređuje ili zabranjuje ili o čemu bi ih obavjestio. Pa ako na osnovu toga

(vjerovanja u imamet) niko ne može postati sretan osim putem pokornosti ovom (očekivanom imamu), čije naredbe i zbarane ne možemo znati, to znači da se niko ne može spasiti, biti sretan i iskazati pokornost Allahu ﷻ. A to bi onda predstavljalo nepodnošljivo opterećenje za ljude. Treba znati da je to nemoguće.

Ako bi rekao: "On naređuje ono na čemu su šije imamije." Kažemo: "Onda nemamo potrebe za njegovim postojanjem jer je to (tj. ono na čemu su šije imamije *op.rec.*) poznato, bez obzira bio on živ ili mrtav, prisutan ili odsutan. Ako je moguće saznati i spoznatio ono što je Allah naredio stvorenjima bez ovog očekivanog imama, onda je jasno i znano da za njim nema ni potrebe. Otuda pokornost Allahu, spas i sreće ne zavise od njega. Dolazimo do zaključka da je govor o ovakvom imametu nepotreban; a kamoli da kažemo da je imamet poput ovog strogo obavezan. Ovo je jasna stvar za onoga ko o njoj bolje razmisli. Ali rafidije su najneznaniji od svih ljudi. Činjenje vadžiba na koje ukazuje Šerijat i razum, kao i ostavljanje ružnih stvari na koje ukazuje Šerijat i razum se ili zasniva na spoznaji onoga što naređuje i zabranjuje *muntezer*-očekivani imam, ili se ne zasnivaju na tome. Ako bi smo rekli da ovise o spoznaji toga, onda bi to predstavljalo obvezivanje onim što se ne može podnijeti, tj. nešto nemoguće. Jer u tom slučaju izvršavanje vadžiba i ostavljanje zabrana veže se za šart koji većina ljudi ne može ispuniti, ustvari koji ne može niko od njih ispoštovatai. Jer niko na Zemlji ne postoji ko bi iskreno posvjedočio da je vidio ovog imama ili čuo njegov govor. A ako sve to ne ovisi od njega, onda je moguće izvršavati racionalne i šerijatske vadžibe te ostaviti ružne stvari, shodno razumu i Šerijatu, bez ovog "očekivanog" imama. On nije potreban niti je obavezno njegovo postojanje niti viđenje. Rafidije su spas stvorenja, njihovu sreću i pokornost Allahu uslovili šartom koji ljudi ne mogu ispuniti, niti to može iko od njih. Ljudima govore: "Niko se neće spasiti od Allahove kazne osim time (vjerovanjem u očekivanog imama), niti će ko biti sretan osim s time niti iko može biti vjernik osim s time. Na osnovu toga proizilazi jedna od dvije stvari: Ili je njihov govor netačan ili je Allah robove udaljio od Svoje milosti i svim svojim robovima odredio kaznu, muslimanima i drugima mimo njih. Na osnovu toga onda su oni među prvima od nesretnih koji će biti kažnjeni. Jer niko od njih nema načina da spozna stvar ovog imama za kojeg vjeruju da postoji i da je odsutan. Niti mogu spoznati njegove zabrane niti hajr koji nosi. Oni o tome samo prenose predaje svojih šejhova rafidija od prethodnih imama o postojanju *munetezera*-očekivanog imama. Ali od njega lično ništa ne prenose. Ako bi pretpostavili da je neko od njega nešto prenio, jasno je da

je to laž. "Ako je sav taj govor (tj. govor njihovih prethodnih šejhova rafidija *op.rec.*) dovoljan, onda nema potrebe za očekivanim imamom. A ako nije dovoljno onda su sami sebi potvrdili nesreću i kaznu jer su svoju sreću i spas vezali za čovjeka o čijim naredbama ništa ne znaju.

Vidio sam skupinu rafidijskih šejhova kao što je Ibn el-Ud Hillijj kako kaže: "Ako se imamije raziđu na dva mišljenja, pa se za jedno od tog mišljenja zna ko ga zastupa a za drugo ne zna, onda je ono mišljenje za koje se ne zna ko ga zastupa ispravnije, koje je obaveza slijediti jer to predstavlja (prisustvo) *muntezera*-očekivanog imam u toj skupini. Jer je očekivani imam nepogrješiv u toj skupini. Ovo je vrhunac zablude i neznanja, jer na osnovu pretpostavke o postojanju nepogrješivog očekivanog imama ne može se znati da je on rekao taj govor niti ga je neko od njega prenio, niti ko ga je prenio. Pa na osnovu čega se može tvrditi da je to njegov govor i mišljenje? Zašto ne bi bilo moguće da mišljenje one druge strane bude njegov govor? Oni kažu zbog njegova odsustva i straha od silnika nije moguće da (odsutni) imam iskaže svoje mišljenje kako mu to oni, po svom svatanju, pripisuju.

Tako da se osnova rafidijske vjere temelji na nečemu što je nepostojeće i nepoznato a ne na postojećem i poznatom. Oni misle da njihov imam negdje postoji i da je nepogrješiv; a on ustvari ne postoji. Da čak i postoji i da je nepogrješiv, rafidije opet priznaju da ne mogu znati za njegove naredbe i zabrane, kao što znaju naredbe i zabranje njegovih prethodnika (tj. imama u koje rafidije vjeruju, *op.rec.*) Imati *imama*-vođu znači pokoravati se njegovim naredbama, pa ako je znanje o njegovim naredbama nedostupno znači da je i pokornost njemu nedostupna i nemoguća. Također cilj koji se postiže preko njega postaje nemoguć. Ako je cilj nemoguć, onda nema koristi od potvrđivanja sredstva kojim se dolazi do tog cilja. Potvrđivanje takvog sredstva bi predstavljalo beskoristan posao i samokažnjavanje po slaganju svih sljedbenika Šerijata, kao i po slaganju svih razumnih ljudi koji smatraju da ljudska pamet razlikuje dobro od lošeg. Čak šta više, to je po slaganju svih pametnih ljudi. Ako nešto što je ružno ljudi protumače da to šteti onda se svi slažu da razum može spoznati onog ko je štetan ili ko čini šetu. Vjerovanje u ovog imama nema koristi, već naprotiv od toga ima štete za pamet, dušu, tijelo, imetak i druge stvari. Vjerovanje u takvog imama je ružna stvar kako sa šerijatske tako i sa racionalne strane.

Zato su njegovi sljedbenici najudaljeniji ljudi od vjerske i dunjalučke koristi. Oni neće ostvariti ovosvjetski i vjersku korist sve dok se ne pokore drugima, kao što židovi neće ostvariti korist sve dok ne uđu pod pokornost onoga ko je izvan njihove vjere. Oni obavezuju postojanje očekivanog,

nepogrješivog imama jer po njima bez njega ne mogu ostvariti ni vjersku ni dunjalučku korist.

A istina je da sa ovim očekivanim imamom neće ostvariti ni jednu od te dvije koristi. Oni od njih koji ne vjeruju u njega nije ih mimoišlo nikakvo dobro ni na dunjaluku ni na ahiretu, naprotiv oni su napravili progress u pogledu dunjaluka i ahreta za razliku od njegovih sljedbenika. Dolazimo do zaključka da njihov stav o imametu ne donosi ništa drugo osim poniženja i kajanja i da u tome nema nikakve časti. Ako je to najvažnija stvar u vjeri, onda su oni od svih ljudi najudaljeniji od istine i upute. A ako to nije najvažnija stvar u vjeri, onda zaključujemo da je tvrdnja u tom pogledu bila netačna. Tako da u oba slučaja njihovo mišljenje biva neispravnim, što je i bio cilj ovog dokazivanja.

Ako bi rafidije rekle: "Naše vjerovanje u očekivanog nepogrešivog imama je poput vjerovanja mnogih šejhova suptilista u Ilijasa, Hidra, Gavsa, Kutba, ljudi od gajba i slično tome od ljudi za čije se postojanje ne zna, niti se zna šta naređuju niti šta zabranjuju. Kako ovakvi mogu negirati ono što mi tvrdimo?"

Odgovor na ovo može biti na više načina:

Prvo. Vjerovanje u pomenute osobe nije vadžib ni po kome od uleme muslimana i njihovih poznatih grupacija. Iako neki fanatici svoje sljedbenike obavezuju da vjeruju u njihovo postojanje govoreći pri tome: "Ne možeš postati vjernik, Allahov štićenik, ako ne vjeruješ u postojanje ovih osoba u našem vremenu. Takva tvrdnja se odbija kao govor rafidija.

Drugo. Neki ljudi misle da vjerovanje u postojanje ovih osoba povećava iman i dobro i da je to spada u iskazivanje ljubavi prema Allahu. Te da onaj ko vjeruje u postojanje ovih biva bolji, potpuniji i časniji kod Allaha od onih koji ne vjeruju u njihovo postojanje. Stav, tj. vjerovanje ovih nije kao stav rafidija u svakom pogledu već je on sličan stavu rafidija sa nekih aspekata zbog činjenice da su upotpunjenje vjere vezali za pomenute ljude.

Zatim možemo reći da je ovakav stav i mišljenje netačan po slaganju islamske uleme i islamskih imama. Znanje o vadžbima i mustehabima, kao i rad po vadžib i poželjnim stvarima, ne veže se za vjerovanje u postojanje pomenutih osoba. Ko od pobožnjaka, zahida i običnog svijeta misli da su neki vadžibi ili mustehabi u vjeri povezani sa vjerovanjem u postojanje ovih osoba takav je *džahil* i zalutao po slaganju svih učenjaka i vjernika koji imaju znanja o Kur'anu i sunnetu. Opšte je poznato u vjeri islamu da Poslanik ﷺ nije

propisao svome ummetu da vjeruje u postojanje ovih, niti su to radili ashabi niti islamski uzoriti imami.

Zatim sva ova imena: Gavs, Kutb, Evtad, Nedžba' i druga imena , niko od Poslanika ﷺ nije nekim poznatim senedom ništa prenio, niti ko od ashaba. A što se tiče imena *Ebdal* treba reći da su neki od selefa o tome govorili. U tom pogledu se prenosi daif[1] hadis od Poslanik ﷺ. O tome smo opširnije govorili na drugom mjestu. [2]

NEKE SUFIJE I RAFIDIJE ČINE ŠIRK ČAK U STVARIMA *RUBUBIJETA* (BOŽIJEG GOSPODARSTVA)

Treće. Zatim, neki od njih ovim osobama pripisuju ono što u osnovi nije dozvoljeno pripisati nikome od ljudi. Tako neki tvrde da Gavs i Kutb upućuju ljude, pomažu im i opskrbljuju ih, te da ove stvari ne dolaze ni do koga osim uz njihovo posredništvo. Ovo je *batil* po idžma'u muslimana. To je poput akaida kršćana. Ili to što neki tvrde da svaki od pomenutih poznaje sve Allahove evlije, one koji su bili i koji će biti. Poznaje njegovo ime, ime njegova oca i njegovu deredžu kod Allaha… i druge slične netačne stvari i izreke koje upućuju da neko od njih učestvuje u stvarima kojima se odlikuje samo Allaha. Kao npr. to da On sve zna ili da je nad svim moćan i slično. Kao što neki govore o Poslaniku i svojim šejhovima: "Znanje nekog od njih se poklapa sa Allahovim znanjem i moć nekog od njih se poklapa sa Allahovom moći." Ili da kaže: "Zna što zna i Allah ili može ono što može i Allah." Ove i njima slične izreke su poput govora kršćana i fanatika koji su obožavali Aliju. Sve je to *batil* po idžma'u muslimana. Neki od njih ovima pripisuju ono što je dozvoljeno pripisivati vjerovjesnicima i dobrim ljudima od kerameta, poput uslišavanja dove i otkrovenja *salihina*-dobrih ljudi i tome slično. Ovo se često dešava u pogledu određenih ljudi koji postoje, a što se tiče onih koji to pripisuju nepostojećem čovjeku njihova greška je poput greške onog ko vjeruje da u nekom određenom mjestu ima čovjek evlija; a tu u stvari nema nikog. Ili misle za neke ljude da su Allahove evlije a oni to nisu. Nema sumnje

[1] Hadis je zabilježen u "Musnedu", 2/171, u verifikaciji Ahmeda Šakira.

[2] Hadis je u vezi toga zabilježio imam Ahmed u "Musnedu" preko Alije ؓ u kojem stoji da je Resulullah ﷺ kazao: *"U Šamu će se pojaviti nasljednici (ebdal) i bit će ih četrdeset; kada neki umre naslijedit će ga drugi."* Hadis je slab. Neki drže da su oni nasljednici Allahovih poslanika, dočim drugi tvrde da su oni ljudi koji su zamijenili loša djela lijepim ponašanjem i ispravnim vjerovanjem. Bilo kako bilo, hadis je slab i ne može poslužiti kao argument. Vidi "*Šerhul-akidetil-vasitijje*", str. 209, od Halida b. Abdullaha Musliha. (*op.p.)*

da je to greška, zabluda i džehl u koji su zapali mnogi ljudi. Međutim greška i zabluda šija imamija je gora i ružnija od toga.

ILIJAS I HIDR NE POSTOJE

Četvrto. Možemo reći sljedeće: "Stav na kojem su *muhakkikini*-verifikatori od uleme je da su Iljas i Hidr umrli. Niko od ljudi nije posrednik između Allaha i njegovih stvorenja u pogledu stvaranja, opskrebe, upute i pomoći. Poslanici su posrednici samo u pogledu prenošenja objave. Nema načina da se postigne sreća i spas osim s pokornošću poslanicima. Što se tiče stvaranja, upute i opskrbe to niko ne posjeduje osim Allaha. To nema veze sa životom poslanika i njihovim postojanjem. Čak šta više pomoć stvorenjima i njihova opskrba u osnovi nema nikakve veze sa poslanicima. Ponekad (Allah) stvori nešto što hoće od uzroka posredstvom meleka ili nekog drugog. Nekad neko od ljudi ima veze sa uzrokom od onoga što je među ljudima poznato od toga. A što se tiče tvrdnje da se tako nešto ne može desiti osim uz posredništvo nekog čovjeka ili da neko od ljudi time u potpunosti raspolaže i da sve ovisi od njega i slične stvari, treba reći da je sve to batil. Zato rafidijama kada kao dokaz navedu riječi zabludjelih odgovaramo riječima Uzvišenog:

وَلَن يَنفَعَكُمُ ٱلۡيَوۡمَ إِذ ظَّلَمۡتُمۡ أَنَّكُمۡ فِي ٱلۡعَذَابِ مُشۡتَرِكُونَ ٣٩

"Toga dana vam neće biti od koristi to što ćete u muci zajedno biti, kad je jasno da ste druge Allahu ravnim smatrali." (Ez-Zuhruf, 39)

Također poznato je da bi najvažnija mes'ela i najvažnije pitanje muslimana trebalo da se više od drugih stvari spominje u Allahovoj Knjizi. I Poslanik ﷺ bi trebao to pitanje da spominje i objašnjava više od ostalih stvari. Kur'an je krcat spomenom Allahova tevhida, Njegovim imenima i sifatima, ajetima, melekima, knjigama poslanicima i spomenom Sudnjeg dana, kao i kazivanjima, naredbama i zabranama, kaznama i farzovima za razliku od imameta. Kako to da je Kur'an krcat svim drugim a nije onim što je najvažnije i najčasnije u vjeri?

Također Allah ﷻ je sreću vezao za nešto u čemu se ne spominje imamet. Otuda Uzvišeni veli:

وَمَن يُطِعِ ٱللَّهَ وَٱلرَّسُولَ فَأُوْلَٰٓئِكَ مَعَ ٱلَّذِينَ أَنۡعَمَ ٱللَّهُ عَلَيۡهِم مِّنَ ٱلنَّبِيِّـۧنَ وَٱلصِّدِّيقِينَ وَٱلشُّهَدَآءِ
وَٱلصَّٰلِحِينَۚ وَحَسُنَ أُوْلَٰٓئِكَ رَفِيقٗا ٦٩

"Oni koji su poslušni Allahu i Poslaniku biće u društvu vjerovjesnika, i pravednika, i šehida, i dobrih ljudi, kojima je Allah milost Svoju darovao. A kako će oni divni drugovi biti!" (En-Nisa, 69)

I rekao je:

تِلْكَ حُدُودُ ٱللَّهِ ۚ وَمَن يُطِعِ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥ يُدْخِلْهُ جَنَّٰتٍ تَجْرِى مِن تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَٰرُ خَٰلِدِينَ فِيهَا ۚ وَذَٰلِكَ ٱلْفَوْزُ ٱلْعَظِيمُ ﴿١٣﴾ وَمَن يَعْصِ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥ وَيَتَعَدَّ حُدُودَهُۥ يُدْخِلْهُ نَارًا خَٰلِدًا فِيهَا وَلَهُۥ عَذَابٌ مُّهِينٌ

"To su Allahovi propisi, a onoga ko se pokorava Allahu i Poslaniku Njegovu On će uvest u džennetske bašče, ispod kojih teku rijeke, i u kojima će vječno ostati. To je uspjeh veliki! A onoga ko se bude protiv Allaha i Poslanika Njegova dizao i preko granica Njegovih propisa prelazio – On će u vatru baciti, u kojoj će vječno ostati; njega čeka sramna patnja." (En-Nisa, 13-14)

Allah ﷻ objašnjava u Kur'anu da onaj ko se pokorava Allahu i Poslaniku biće sretan na ahiretu, a onaj ko se bude dizao protiv Poslanika i preko granica Njegovih propisa prelazio biće kažnjen. To je razlika između sretnih i nesretnih. A nije spomenuo imamet.

Ako bi neko rekao: "Imamet ulazi u pokornost Allahu i Njegovu Poslaniku." kažemo: "U najboljem slučaju to bi bio jedan od vadžiba, kao što je namaz, zekat, post hadždž i druge stvari koje spadaju u pokornost Allahu i njegovom Poslaniku ﷺ. A kako da sam imamet bude najvažnije i najčasnije pitanje muslimana?! "

Ako bi rekao: "Nije moguće pokoravanje Poslaniku osim s pokoravanjem imamu, jer on poznaje Šerijat." Kažemo: "To je stvar koju vi u vašem mezhebu tvrdite a za koju ne postoji dokaz. Poznato je da Kur'an ne ukazuje na to kao što ukazuje na ostale temelje vjere. A poznato je da se od ovog imama, na koga se pozivaju, niko nije okoristio. Nešto kasnije ćemo, ako Bog da, objasniti da pri spoznaji onog sa čim je došao Poslanik ﷺ nema potrebe ni za jednim imamom.

OSNOVI VJERE KOD ŠIJA IMAMIJA

Drugi način.[1] Može se reći da su osnovi vjere kod šija imamija četiri osnove: *tevhid*-monoteizam, *el-adl*-pravda, poslanstvo i *imamet*-vođstvo i to je

[1] Prvi način je prethodno rečeno u odgovoru rafidiji na njegove riječi "da je imamet najvažnija stvar u vjeri." Odavde počinje odgovor na drugi način.

zadnja stepenica. Tevhid, adl i poslanstvo su prije toga. Pod tevhid ubrajaju nijekanje sifata, zatim kažu da je Kur'an stvoren, te da se Allah neće vidjeti na ahiretu. Pod *adlom* ubrajaju nijekanje kadera i to da Allah nije u stanju uputiti onoga koga On hoće niti je u stanju da u zabludu ostavi onoga koga On hoće. Po njima On nekada nešto želi a to se ne desi i dešava se ono što On ne želi. Ne govore da je Allah stvoritelj svega i da je nad svime moćan. Niti govore ono što Allah htjedne to će i biti, a ono što ne želi neće ni biti. Ipak po njima tevhid, pravda i poslanstvo su prije imameta, pa kako to onda da je imamet najčasniji i najvažniji? Također oni su imamet učinili vadžibom zbog činjenice da je to ljepota u vadžibima, tako da je imamet po njima vadžib pri sredstvima koja vode do cilja. Postavlja se pitanje kako to da je sredstvo važnije od cilja?

KONTRADIKTORNOST RAFIDIJA U POGLEDU IMAMETA IZMEĐU GOVORA I PRAKTIČNE REALIZACIJE

Treći način. Može se reći: "Ako je imamet najvažnija i najčasnija stvar u vjeri, onda su rafidije od svih ljudi najdalje od ove "najčasnije" stvari. Jer su upravo oni o imametu rekli najružnije i najnetačnije stvari, kako sa stanovišta razuma tako i sa stanovišta vjere. Ovo ćemo, ako Bog da, pojasniti kada budemo govorili o njihovim dokazima. Dovoljno ti je to što pod imametom podrazumijevaju da njihov vođa mora biti nepogrješiv. Kako bi time ostvarili ljepotu vjerske i dunajlučke koristi, a nijedna grupacije nije udaljenija od lijepog i imameta od njih. Oni se oslanjaju na nepoznatog i nepostojećeg kojeg niko nije vidio niti o njemu postoji kakav trag. O njemu ne postoji nikakva informacija niti ga je neko bilo kojim čulom osjetio. Tako da putem imameta ništa ne mogu ostvariti od svojih ciljeva. Zato ćeš ih vidjeti kada putem imameta ne postignu nikakvu korist onda ulaze u pokornost kafira ili zulumćara kako bi na taj način ostvarilu neke svoje ciljeve. I tako oni ljude pozivaju na pokornost nepogrješivom imamu a vraćaju se u pokornost zulumćarima. Pa zar oni nisu najudaljeniji od ciljeva imameta, od hajra i kerameta, oni koji slijede put kajanja? Uopšteno govoreći Allah ﷻ je za imame vezao vjerske i dunjalučke koristi bez obzira da li je vođstvo od najvažnijih stvari ili ne. Rafidije se najdalje od koristi koje za sobom povlači imamet. Njih je mimoišlo, shodno njihovom mišljenju, željeno dobro od najvažnijih stvariu vjere i najčasnijih pitanja muslimana. Neki njihovi veliki i ugledni šejhovi su tražili da se osame sa mnom i da razgovaramo o tome. Tako sam se osamio sa jednim od njih te sam mu predstavio ono o čemu govore i što zastupaju po ovom pitanju, kao što su njihove riječi: "Allah je naredio i

zabranio robovima, tako da mu je obaveza da sa njima postupa lijepo kako bi time bili bliže izvršavanju vadžib radnji i ostavljanju ružnih djela. Jer ako neko npr. pozove neku osobu na ručak, pa ako zaista želi da jede kod njega upotrijebit će uzroke koji tome vode. Tako će ga npr. dočekat vesela lica, postavit će ga na posebno mjesto u medžlisu i slično tome. Ako nema za cilj da jede kod njega, onda će se namrštiti, zalupiti mu vrata i slično tome..." Ove stvari su preuzeli od mu'tezila, njihovi šejhovi prethodnici (tj. ši'itski šejhovi) nisu to zagovarali.

Zatim kažu: "Imam je *lutf*-ljepota. Jer ako ljudi imaju imama, on će im naređivati vadžibe a zabranjivat će im ružne stvari, na taj način biće bliže ispunjavanju naređenog i ostavljanju zabranjenog zato je obaveza imati imama. Zatim on mora biti nepogrješiv jer ako nije nepogrješiv onda se ne može ostvariti željeni cilj. Nepogrješivost poslije Poslanika nikome nije data (po njima)osim Aliji ﷺ što bi značilo da je on imam." Zatim sam mu pojasnio stvari u tom poglavlju."

Zatim oni kažu: "Alija je ukazao na imamet Hasana, a Hasan na imamet Husejna i tako sve dok se poslanstvo nije završilo kod *muntezera*-očekivanog imama Muhammeda b. Hasena koji je u nekom neznanom tunelu." On mi je priznao da je to suština njihova mezheba u potpunosti. Zatim sam mu rekao: "Ja i ti tražimo istinu, znanje i uputu. Oni govore: 'Ko ne vjeruje u *muntezera* on je kafir.' Da li si ga ti vidio? Ili jesi li vidio onog ko je njega vidio?Jesi li čuo šta od njegovih vjesti.? Da li znaš nešto od njegova govora koji je izrekao? Ili da li znaš nešto od onoga što je naredio ili zabranio što se uzima od njega kao što se inače uzima od imama?" Reče: "Ne." Kakva je onda korist od vjerovanja u njega, rekoh? Kakvu ljepotu od toga možemo postići? Zatim, kako nas Allah može opteretiti vjerovanjem u osobu o kojoj ništa ne znamo niti znamo šta nam naređuje ni šta nam zabranjuje? Niti postoji način da to saznamo. A oni od svih ljudi najviše niječu *teklif*-obavezu onoga što se ne može podnijeti. Da li u obavezivanju onog za što se nema mogućnosti ima većeg dokaza (neispravnosti ovakvog shvatanja)? Kaže: "Potvrda ovog temelji se na tim osnovama". Kažem: "Nas interesuje to što se te osnove vežu za nas, u protivnom zašto bi nas interesovalo ono što je prošlo ako se za nas ne veže od njega naredba ili zabrana. Ako naš govor o tim osnovama ne donosi nikakvu korist niti ljepotu i ako od njega nemamo druge koristi osim obavezivanja s onim za šta nemamo mogućnosti onda dolazimo do zaključka da je vjerovanje u očekivanog imama spada u džehl i *dalal*-zabludu a ne spada u stvari ljepote i *maslehe*-koristi.

Ono što posjeduju imamije od predanja svojih mrtvih imama, ako su istinita i pomoću toga postižu sreću, onda nema potrebe za očekivanim imamom. A ako je to što imaju od predanja *batil* ni u tom slučaju nemaju potrebe za očekivanim imamom jer im on ne može pomoći da pobiju taj *batil*. Tako da im on ne može koristiti u potvrđivanju istine niti u nijekanju batila, tj. neistine, niti u naređivanju dobra niti u zabranjivanju zla. Niko od njih nije ostvario niti ljepotu niti traženu korist od institucije njihova imameta. Džahili koji stvari vežu za nepoznate stvari, kao što su nepoznati ljudi: Kutub, Gavs, Hidr i drugi, unatoč njihovu džehlu, zabludi i činjenici da potvrđuju ono od čega nisu ostvarili korist niti ljepota -kako u vjeri tako i na dunjaluku- oni su ipak na manjem stepenu zablude od rafidija. Tako viđenjem Hidra ljudi se okoriste njegovim viđenjem i njegovima vazovima iako je pogrešno vjerovati da je to Hidr jer to neko od njih vidi džina pa misli kako je to Hidr. Džin mu tada ne govori osim ono što smatra da će takav prihvatiti da bi se taj čovjek vezao za taj govor džina.Tako da čovjeku dođe od samog njega a ne od tog govornika. Neki od njih govore: "U svakom vremenu postoji Hidr." Drugi govore da svaki evlija ima Hidra. Zatim nevjernici poput židova imaju svoja sveta mjesta za koja tvrde da su na njima vidjeli Hidra. Tako je Hidr prikazivan na raznovrsnim slikama. A taj za koga tvrde da je Hidi je džin, tj. šejtan, koji se ukazuje onima za koje zna da ih može udvesti u zabludu. U tom kontekstu postoje mnoge priče, a zbog tjeskobe vremena nismo u mogućnosti da ih sve spominjemo. U svakom slučaju ši'itske grupacije su u većoj zabludi od ovih koji vjeruju u Hidra. Jer u pogledu *muntezera* nemaju pouzdanih predaja o njemu. Zatim one koje vide ne vjeruju da je to očekivani imam jer kada je ušao u tunel, po njima bio je mlad čak nije bio ni dijete koje raspoznaje, tako da neznaju kako sada izgleda. Oni prihvtajau mnogostruko veće laži od ovih (koji spominju Hidra) a okreću se od Kur'ana i sunneta više nego se od njega okreću ovi. I napadaju najbolje muslimane (ashabe) tako da ih zbog toga i ovi mrze. Oni su od svih grupacija više zalutali i udaljili se od koristi koje za sobom povlači istinski *imamet*. Shodno njihovom poimanju tog pitanja mimoišlo ih je dobro najvažnije i najčasnije stvari u vjeri.

KERAMETI I POČASTI SE NE MOGU DOSTIĆI PUKOM SPOZNAJOM IMAMA

Četvrti način. Njegov govor: "To je mes'ela *imameta*, čijim sebebom čovjek dostiže deredžu keremeta" je *batil* govor. Jer pukom spoznajom imama tog vremena ili njegovim viđenjem ne može se postići stepen kerameta, osim ako se bude pokoravao njegovim naredbama. Jer u protivnom spoznaja imama

nije veća od spoznaje Poslanika ﷺ. Tako onaj ko spozna da je Muhammed poslanik a ne bude vjerovao u njega i ne bude mu se pokoravao ne može zaslužiti nikakvu počast niti keramet. Da vjeruje u Poslanika a da prema njemu griješi, te da ostavlja farzove i prelazi granice u grijehu zaslužio bi kaznu po imamijama, kao i po drugim muslimanskim grupacijama. Pa šta onda reći za onog ko spozna imama a ostavi farzove i bude prelazio granice? Mnogi od njih govore: "Voliti Aliju je dobro djelo pored kojeg ne može naštetiti loše djelo." Ako loša djela ne mogu nauditi pored ljubavi prema Aliji, onda nema potrebe za očekivanim imamom koji predstavlja *lutf*-ljepotu (po njima) u *teklifu*-šerijatskim obavezama. A ako nema (ljubavi) onda ostaju loša djela i grijesi. A ako postoji ljubav, onda je to dovoljno svejedno da li pomenuti imam postojao ili ne??!

IMAMET NIJE OD OSNOVA VJERE

Peti način. Njegove riječi: "To je jedan od temelja imana čijim sebebom se zaslužuje vječni boravak u Džennetu." Kažemo: "Zar je iko ovo učinio temeljom imana osim sljedbenika potvora i neznanja?" O tome ćemo, ako Bog da, govoriti.

Allah ﷻ je opisao vjernike i njihovo stanje, a Poslanik ﷺ je pojasnio stvari imana i njegove ogranke. Allah ﷻ i Njegov Poslanik ﷺ nisu imamet uvrstili u temelje imana. U poznatom hadisu o Džibrili kada je došao Poslaniku ﷺ u liku beduina, te kada ga je upitao o islamu, imanu i ihsanu, odgovorio je: "*Islam je da posvjedočiš da nema drugog boga osim Allaha ﷻ i da je Muhammed Allahov poslanik, da klanjaš namaz, daješ zekat, postiš ramazan i obaviš hadždž." A zatima je u pogledu imana rekao: "Da vjeruješ u Allaha, Njegove meleke, kitabe, poslanike, Sudnji dan i proživljenje poslije smrti i da vjeruješ u određenje bilo dobro ili zlo."*[1] A nigdje nije spomenuo imamet. I rekao je: "*Ihsan je da obožavaš Allaha kao da ga vidiš jer ako ti Njega ne vidiš, zaista, On tebe vidi.*" Ovaj hadis je muttefekun alejhi. Svi učenjaci hadisa se slažu u pogledu njegove vjerodostojnosti. Ovaj hadis su vlasnici sahih zbirki prenijeli preko više ravija. Buharija i Muslim ga bilježe od Ebu Hurejre ؓ, a Muslim ga zasebno bilježi od Omera ؓ. Oni ne priznaju vjerodostojnost ovih hadisa, ali je zato autor pomenute knjige kao dokaz naveo *mevdu*-apokrifne hadise, koji su laž po slaganju učanjaka. Ili ćemo dokazivati sa dokazima koji se temelje na vjerodostojnosti i mi i oni, ili ni mi ni oni ništa od toga nećemo uzeti kao dokaz. Ako oni ostave rivajet i mi ga možemo ostaviti. A ako oni prenose

[1] Bilježi ga Muslim, 1/36, i Buharija, 1/15.

rivajet, onda mora doći do suprostavljanja rivajeta drugom rivajetu i suprostavljanja onoga na čemu se temelji dokaz. Mi ćemo objasniti dokaze koji upućuju na laž onoga čime se suprostavljaju ehli sunnetu od *batil*-netačnih rivajeta i s druge strane navest ćemo dokaze o vjerodostojnosti onoga što su prenijeli učenjaci hadisa i potvrdili njegovu vjerodostojnost. Pretpostavimo da ne uzimamo hadis kao dokaz već poslušajmo riječi Uzvišenog:

إِنَّمَا ٱلْمُؤْمِنُونَ ٱلَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ ٱللَّهُ وَجِلَتْ قُلُوبُهُمْ وَإِذَا تُلِيَتْ عَلَيْهِمْ ءَايَٰتُهُۥ زَادَتْهُمْ إِيمَٰنًا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ
يَتَوَكَّلُونَ ﴿٢﴾ ٱلَّذِينَ يُقِيمُونَ ٱلصَّلَوٰةَ وَمِمَّا رَزَقْنَٰهُمْ يُنفِقُونَ ﴿٣﴾ أُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْمُؤْمِنُونَ حَقًّا ۚ لَّهُمْ
دَرَجَٰتٌ عِندَ رَبِّهِمْ وَمَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ ﴿٤﴾

“Pravi vjernici su samo oni čija se srca strahom ispune kad se Allah spomene, a kad im se riječi Njegove kazuju, vjerovanje im učvršćuju i samo se na Gospodara svoga oslanjaju, oni koji molitvu obavljaju i dio od onoga što im Mi dajemo udjeljuju. Oni su, zbilja, pravi vjernici, - njih počasti, i oprost, i obilje plemenito kod Gospodara njihova čekaju.” (El-Enfal, 2-4)

Allah ﷻ je ovima posvjedočio iman a da to nije uslovio vjerovanjem u imamet. I kaže Uzvišeni:

إِنَّمَا ٱلْمُؤْمِنُونَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ بِٱللَّهِ وَرَسُولِهِۦ ثُمَّ لَمْ يَرْتَابُوا۟ وَجَٰهَدُوا۟ بِأَمْوَٰلِهِمْ وَأَنفُسِهِمْ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ ۚ
أُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلصَّٰدِقُونَ ﴿١٥﴾

“Pravi vjernici su samo oni koji u Allah i Poslanika Njegova vjeruju, i poslije više ne sumnjaju, i bore se na Allahovom putu imecima svojim i životima svojim. Oni su iskreni!” (El-Hudžurat, 15)

Allah ﷻ ih je okarakterisao kao iskrene u njihovom imanu a da nije spomenuo i uslovio vjerovanje u imamet.

لَّيْسَ ٱلْبِرَّ أَن تُوَلُّوا۟ وُجُوهَكُمْ قِبَلَ ٱلْمَشْرِقِ وَٱلْمَغْرِبِ وَلَٰكِنَّ ٱلْبِرَّ مَنْ ءَامَنَ بِٱللَّهِ وَٱلْيَوْمِ ٱلْءَاخِرِ
وَٱلْمَلَٰٓئِكَةِ وَٱلْكِتَٰبِ وَٱلنَّبِيِّۦنَ وَءَاتَى ٱلْمَالَ عَلَىٰ حُبِّهِۦ ذَوِى ٱلْقُرْبَىٰ وَٱلْيَتَٰمَىٰ وَٱلْمَسَٰكِينَ وَٱبْنَ
ٱلسَّبِيلِ وَٱلسَّآئِلِينَ وَفِى ٱلرِّقَابِ وَأَقَامَ ٱلصَّلَوٰةَ وَءَاتَى ٱلزَّكَوٰةَ وَٱلْمُوفُونَ بِعَهْدِهِمْ إِذَا عَٰهَدُوا۟ ۖ
وَٱلصَّٰبِرِينَ فِى ٱلْبَأْسَآءِ وَٱلضَّرَّآءِ وَحِينَ ٱلْبَأْسِ ۗ أُو۟لَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ صَدَقُوا۟ ۖ وَأُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْمُتَّقُونَ

“Nije dobročinstvo u tome da okrećete lica svoja prema istoku i zapadu, nego su dobročinitelji oni koji vjeruju u Allaha, u drugi svijet, u meleke, u knjige, u vjerovjesnike, te oni koji od imetka, iako im je drag, daju rođacima i siročadi,

siromasima i putnicima namjernicima, prosjacima, i za otkup iz ropstva, oni koji namaz obavljaju i zekat daju, i koji obavezu svoju, kada je preuzmu, ispunjavaju, te oni koji su strpljivi u neimaštini i u bolesti, i za vrijeme borbe. To su oni koji su iskreni i oni koji se Allaha boje. " (El-Bekare, 177)

Uzvišeni ovdje nije spomenuo imamet.

الٓمٓ ۝١ ذَٰلِكَ ٱلْكِتَٰبُ لَا رَيْبَ ۛ فِيهِ ۛ هُدًى لِّلْمُتَّقِينَ ۝٢ ٱلَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِٱلْغَيْبِ وَيُقِيمُونَ ٱلصَّلَوٰةَ وَمِمَّا رَزَقْنَٰهُمْ يُنفِقُونَ ۝٣ وَٱلَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِمَآ أُنزِلَ إِلَيْكَ وَمَآ أُنزِلَ مِن قَبْلِكَ وَبِٱلْءَاخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ ۝٤ أُو۟لَٰٓئِكَ عَلَىٰ هُدًى مِّن رَّبِّهِمْ ۖ وَأُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْمُفْلِحُونَ

"Elif-lam-mim. Ova Knjiga, u koju nema sumnje, Uputa je onima koji se Allaha boje. Onima koji u gajb vjeruju i koji namaz obavljaju i dijele od onoga čime smo ih Mi opskrbili i onima koji vjeruju u ono što je objavljeno tebi i što je objavljeno prije tebe, i koji u ahiret čvrsto vjeruju. To su oni koji su na uputi Gospodara svoga i to su oni koji su spašeni. " (El-Bekare, 1-5)

Allah ih ju učinio upućenim i spašenim a nije spomenuo imamet.

Zatim, mi nužno znamo u vjeri Muhammeda b. Abdullaha da ljudima prilikom prihvatanja islama njihovo vjerovanje nije uslovljavano spoznajom imameta niti im je bilo šta od toga spominjano. Te da je to bio jedan od ruknova imana onda bi Poslanik ﷺ bio obavezan da to vjernicima obznani kako bi ostvarili iman. Nužno je poznato da Poslanik ﷺ ovo nije uslovljavao kod imana. Dolazimo do spoznaje da je uslovljavanje imameta pri imanu od govora onih koji lažu i potvaraju.

Ako bi neko rekao: "To ulazi u uopštenost šerijatskih tekstova ili to spada u poglavlje 'ono bez čega se ne može upotpuniti vadžib to postaje vadžibom', ili na to upućuje neki drugi tekst."

Kažemo: "U najboljem slučaju da je ovo tačno to bi se moglo odnositi na *furu'*-ogranke vjere a nikako na ruknove imana (koji su usuli vjere). Jer ruknovi imana su stvari bez kojih ne može ibiti imana kao što su dva šehadet. Čovjek ne može biti vjernik dok ne posvjedoči *la ilahe illallah Muhammedun resulullaha.* Da je imamet rukn od ruknova imana bez kojih iman ne može biti potpun, onda bi na Poslaniku ﷺ bila obaveza da to obznani i objasni opštom obznanom nakon koje više nema opravdanja. Kao što je obznanio dva šehadeta, iman u meleke, kitabe, poslanike i Sudnji dan. A mi nužno o njegovoj vjeri znamo za one koji su u vjeru ušli u skupinama da nikome od njihu pogledu imana nije uslovljavano vjerovanje u imamet niti uopšteno niti pojedinačno.

Šesti način. Njegove riječi: "Poslanik ﷺ kaže: "Onaj ko umre i ne spozna imama svog vremena umro je džahilijetskom smrću."

Njemu ćemo prvo reći: "Ko prenosi ovaj hadis u ovakvom obliku-*lafzu*? Koji je njegov sened i gdje je zabilježen? Kako je dozvoljeno dokazivati predajom od Poslanika ﷺ bez objašnjenja puta i seneda koji bi potvrdio da je to Poslanik ﷺ rekao? To po učenjacima hadisa nije dozvoljeno kada bi bio *medžhul*-nepoznat, a šta onda reći ako se zna da ovaj hadis u ovom *lafzu* uopšte nije poznat ni prenešen? Hadis koji se prenosi u sličnom obliku je hadis koji bilježi Muslim u svom "Sahihu" od Nafie da je rekao: Abdullah b. Omer je došao kod Abdullaha b. Muti'a (u vremenu kada su se stanovnici Medine pobunili protiv Jezida b. Muavije) pa reče: "Dodajte Ebu Abdurrahmanu jastuk." On reče: "Nisam došao sjediti, već sam došao da ti ispričam hadis koji sam čuo od Allahova Poslanika ﷺ. Čuo sam Allahova Poslanika ﷺ kako kaže: *"Onaj ko ustukne rukom od pokornosti (vođi) susrest će Allaha bez dokaza. Onaj ko umre bez bej'e na svom vratu umrijet će džahilijetskom smrću."*[1] Ovo je hadis koji je spomenuo Abdullah b. Omer Abdullahu b. Mutiu b. Esvedu kad je otkazao pokornost svome emiru Jezidu u njihovom vremenu, iako je pri njemu bilo od zuluma ono što je bilo. Poslije toga je došlo do sukoba između njega (Jezida) i njih. Te se on prema onima koji su prisustvovali u bici kod *harre* (medinski kamenjar) ponio loše. Tako postaje znano da ovaj hadis upućuje na ono na šta upućuju i ostali hadisi u smislu da se sabljom-oružano nije dozvoljeno dizati protiv islamske vlasti, te ako se ne bude pokoravao islamskim vladarima umrijet će džahilijetskom smrću. Ovo je suprotno govoru rafidija jer su oni najnepravedniji od svih ljudi u suprostavljanju islamskim vlastima. I od svih ljudi najviše su udaljeni od pokornosti njima osim ako se prisile. U svakom slučaju, mi prvo od njih tražimo da donesu vjerodostojnu predaju. Zatim ako bi pretpostavili da je predaju prenio jedan, kako je moguće da rukn imana bude potvrđen ovakvom predajom čiji je prenosioc nepoznat. Čak ako bi se i znao prenosioc postoji mogućnost da je pogriješio ili slagao. Zar rukn imana može biti potvrđen osim naučnim putem?!

Sedmi način. Možemo reći: "Kada bi ovaj hadis i bio od Poslanikova ﷺ govora u njemu nema dokaza za ovoga govornika, jer je Poslanik ﷺ rekao: "Umrijet će džahilijetskom smrću." Ovaj hadis obuhvata one koji se bore iz pristrasnosti (pristrasnost svome plemenu, narodu ... *op. rec.*), a rafidije su kolovođe takvih. Međutim, muslimani ne postaju kafirima ako se izbiju iz pristrasnosti, kao što na to upućuje Kitab i sunnet, pa kako onda da bude

[1] Bilježi ga Muslim, 3/1478.

kafirima zbog onoga što je manje od tog. Bilježi Muslim u svom "Sahihu" od Ebi Hurejre da je Poslanik ﷺ rekao: *"Ko iziđe iz pokornosti i napusti džemat a zatim umre - umro je džahilijetskom smrću."*[1] Ovo je *hal*-stanje rafidija, oni izlaze iz pokornosti i napuštaju džemat. U dva "Sahiha" od Ibn Abbasa, radijellahu anhuma, se prenosi da je Poslanik ﷺ rekao: *"Ko kod svog emira primjeti nešto što mu se ne dopada neka na tome osaburi jer ko iziđe koliko pedalj iz pokornosti vladaru umrijeće džahilijetskom smrću."*[2] Ovi tekstovi (hadisi) jasno upućuju na *hal*-stanje rafidija. Ovi tekstovi i njima slični su poznati učenjacima, ali ne u tom obliku kako ih navode rafidije.

Osmi način. Ovaj hadis, koji je spomenuo, je dokaz protiv rafidija jer oni ne poznaju imama svog vremena. Oni tvrde da je odsutni imam Muhammed b. Hasen ušao u tunel pećine Samara dvjesto šezdesete godine i da se nije vratio. Tvrde da je tada imao dvije ili tri godine ili možda pet godina. Tako da on sada po njima ima više od četiri stotine godina, a niko ga nije vidio, čuo niti o njemu postoji neki trag. Među njima nema nikoga ko ga je vidio svojim očima niti ga poznaje po njegovim osobinama, a govore: "Ovaj čovjek kojeg niko nije vidio i o kome nema nikakvih informacija je imam našeg vremena." Poznato je da se tako nešto nemože okarakterisati kao spoznaja imama. Slično tome je kao kad bi smo rekli da neki čovjek ima rođaka amidžića na dunjaluku, međutim ništa ne zna o njemu niti ima kakvih informacija, kažemo da ovakav ne poznaje svoga amidžića. Isto tako možemo reći za izgubljeni imetak koji neko pronađe (ar. lukata) ako kažemo da ima vlasnika ali se ne zna ko je taj, ne možemo na osnovu toga reći da znamo vlasnika izgubljene stvari. Čak šta više u ovom zadnjem primjeru je stvar jasnija jer se na osnovu ovoga mogu odrediti neki propisi o vlasništvu i porjeklo. A što se tiče *muntezera* o njemu se ne zna ništa što bi moglo koristiti u pogledu imameta. Spoznaja imama, koji bi čovjeka izveo iz tame džahilijeta, je spoznaja kojom dolazimo do pokornosti i džemata, tj. jedinstva što je suprotno onome na čemu su bili sljedbenici džahilijeta. Jer oni nisu imali imama koji bi ih ujedinio niti zajednice koja bi ih štitila. Zatim je Allah ﷻ poslao Muhammeda ﷺ koji ih je uputio na pokornost i džemat. A ovo se ne može postići sa *muntezerom*-očekivanim imamom o kojem se ništa ne zna. Čak šta više oni koji se vežu za njega su u najvećem džahilijetu od svih drugih grupacija i najviše podsjećaju na predislamski džahilijjet. Svoju zajednicu ne mogu urediti niti ostvariti korist zbog velikog razilaženja i nepokornosti, osim

[1] Bilježi ga Muslim, 3/1476
[2] Bilježe ga Buharija, 9/47 i Muslim 3/1477

ako ne prihvate pokornost drugom, kafiru ili muslimanu, a to su kod njih nasibije.[1]

Deveti način. Poslanik ﷺ je naredio pokornost postojećim i poznatim imamima koji posjeduju snagu s kojom mogu vladati nad svijetom, a nije naredio pokornost nekom ko ne postoji i ko je nepoznat, niti onom ko nema snage i moći uopšte. Isto tako je Poslanik ﷺ naredio okupljanje i jedinstvo a zabranio razilaženje i sektaštvo. Nije naredio neograničenu pokornost imamima već je naredio pokornost njima u onome što je pokornost Allahu mimo griješenja. Ovo pojašnjava da ti imami kojima je naređena pokornost u onome što predstavlja pokornost Allahu nisu bezgrješni .

Ako bi rekao: "Ja sam pod riječima da je to najvažnija stvar u vjeri i najčasnije pitanje želio reći da se to odnosi na ono pitanje oko kojeg se ummet razišao poslije Poslanikove ﷺ smrti, a to je upravo mes'ela imameta."

Reći ćemo: "Niti je *lafz fesih*-književni niti je značenje *sahih*-tačno. To što si spomenuo ne upućuje na ovo značenje. Ono na što upućuje tvoj govor i na šta se odnosi jeste shvatanje da je to, po tebi, najvažnija stvar u vjeri i da je to uopšteno najčasnije pitanje muslimana. Ako bi smo prihvatili tvoje pravdanje da si pomenutim riječima želio reći ovo drugo, pa i to je također *batil* značenje, jer su se muslimani poslije Poslanikovev smrti razišli u pogledu časnijih i važnijih mes'ela od ove. A ako bi smo pretpostavili da je to najčasnije pitanje onda je ono što si rekao najnetačnije mišljenje jer se razilaženje u pogledu vođstva nije desili sve do vremena Alijine vladavine, radijellahu anhu. A što se tiče perioda trojice prethodnih halifa nije bilo razilaženja, ako se izuzme ono što se desilo na Sekifi, a i tu se nisu razišli kućama sa pomenutog skupa dok se nisu usaglasili i dogovorili. Tako da se to i ne ubraja u razilaženje. Nije svako razilaženje koje se desilo neposredno poslije smrti Poslanika ﷺ najčasnije pitanje za razliku od drugih pitanja i problema koji su se desili nakon dužeg vremena poslije njegove smrti. Tako je poznato da su: pitanje tevhida, sifata i potvrde, *tenziha-* nijekanja nedostataka, pitanje kadera i propisa, obećanje i prijetnje, pitanje oprosta, šefa'ata i vječnosti, važnije stvari od mes'ele imameta. Ako je to najvažnija mes'ela u vjeri, onda se oni (šije) nisu okoristili od onoga što se njom cilja jer ih je od vjere promašilo najvažnije i najčasnije. Iz toga proizilazi da se nisu okoristili od onog što im se desilo od tevhida i *adla* jer je on manjkav u usporedbi sa ciljevima

[1] Šije nazivaju ehli-sunnet vel džema'at nasibijama. Ova riječ dolazi od glagola "nesabe", što znači uspostaviti neprijateljstvo, neprijateljski se odnositi. Time šije žele da kažu da su sljedbenici sunneta uspostavili mržnju prema ehlu-bejtu, što je čista potvora i laž.

imameta tako da zaslužuju kaznu. Kako... a oni priznaju da je cilj imameta vezan za *furu'*-ogranke Šerijata, a što se tiče racionalnih *usula*-temelja za njih nije potreban imam, to je najvažnije i najčasnije?! Zatim nakon ovog svega vaš govor o imametu je najudaljeniji govor od istine. Dovoljno je to što ste imamet (vjerovanje u imamet) učinili obavezom, jer je po njima, u tome korist za stvorenja u pogledu vjere i dunjaluka, a vaš imam savremenik od njega niste dobili nikakvu korist ni vjersku ni dunjalučku. Pa zar ima veće zablude od truda onih koji umorno i dugotrajno slijede i čekaju svog imama, onih među kojima uveliko kruži "čula kazala", oni koji napuštaju džemat muslimana i proklinju prve muislimane i tabiine a pomažu kafire (protiv muslimana) i munafike. Koriste razne spletke i lukavštine protiv muslimana, pomažu se lažnim svjedočanstvima, svojim sljedbenicima daju lažna obećanja i rade druga djela koja kada bi ih opisivali to bi se oduljilo. Cilj svega toga je da rafidija ima imama koji bi ga upućivao na ono što je Allah naredio i zabranio i da ga upozna sa onim što će ga približiti Allahu. Od svega toga rafidija nema nikakve koriste niti ga pomenuti imam može šta naučiti niti na što uputiti, niti od njega može dobiti kakve naredbe niti zabrani niti bilo kakve druge koristi. Jedino ima štete što na tom putu, troši svoje tijelo, imetak, poduzima putovanja i živi u dugom iščekivanju danju i noću. Zatim iskazuju neprijateljstvo spram većine musliman zbog neznanog imama, koji je navodno nestao u tunelu, čovjeka bez djela i govora.

Pa da i postoji sa sigurnošću ovi *miskini*-jadnici ne bi ostvarili nikakvu korist, a svi pametni ljudi znaju da su oni gubitnici u tom smislu. Hasan b. Alij Askeri nije imao potomstvo, i kao što to spominje Muhammed b. Džerir Taberi i Abdulbaki b. Kani'a kao i drugi učenjaci od učenih u *nesebu*-porjeklu. Oni govore da je on ušao u tunel nakon smrti svog oca i da je imao dvije ili tri ili pet godina ili toliko odprilike. Ovakav je po Kur'anu jetim. I obavezno je čuvati njegov imetak dok ne postane punoljetan, o njemu trebaju brinuti oni koji to zaslužuju od njegove rodbine. A kada takav napuni sedam godina naređuje mu se taharet i namaz. Onaj ko neće da abdesti i klanja njegov *velij*-staratelj njega i njegov imetak stavlja pod nadzor shodno kur'anskom tekstu. Da takav postoji i da ga ljudi vide svojim očima ne bi bilo dozvoljeno da takav bude imam vjernicima. A šta reći ako ne postoji ili je izgubljen cijeli ovaj dugi vremenski period odkako je odsutan?! Čak i žena, u slučaju odsustva njenog velija, sudija ima pravo da je uda ili neko od prisutnih staratelja kako žena ne bi došla u situaciju da je maši ili zaobiđe korist zbog odsustva poznatog i postojećeg velija. Pa kako onda da ljudi ostanu uskraćeni od koristi imameta cijelo ovo vrijeme zbog izgubljenog imama?!

Poglavlje

RAFIDIJSKA TVRDNJA DA SU IMAMI ODREĐENI NASOM-HADISKIM TEKSTOM

Rafidija kaže: "Pošto je Allah poslao Muhammeda ﷺ kao poslanika, on je prihvatio težinu poslanice i jasno ukazao da je halifa poslije njega Alija b. Ebi Talib. Zatim poslije njega njegov sin Hasan ez-Zekijj, zatim njegov sin Husejn-šehid, zatim Alija b. Husejn Zejnulabidin, zatim Muhammed b. Alij Bakir, zatim Džafer b. Muhammed Sadik, zatim Musa b. Džafer Kazim, zatim Alij b. Musa Rida, zatim Muhammed b. Alij Dževad, zatim Alij b.Muhammed Hadi, zatim Hasan b. Alij Askeri i na kraju El-Hudžetu Muhammed b. Hasen Mehdi, alejhim selam." I kaže: " Poslanik ﷺ nije umro a da nije ostavio vasijet o imametu", i kaže: "Ehli sunne (sunije) su suprotnog stava..."



Poglavlje

O EBU BEKROVOM NASLIJEĐIVANJU HILAFETA: DA LI JE ODREĐENO ŠERIJATSKIM TEKSTOM ILI SE RADI O IDŽTIHADU

Njegove riječi o ehli sunnetu: "Oni govore da Poslanik ﷺ nije tekstom nikoga precizirao kao imama i da je umro bez vesijeta..."

Odgovor na to glasi: "Ovo nije stav svih pripadnika ehli sunneta. Skupina ehli sunneta smatra da je imamet Ebu Bekra potvrđen šerijatskim tekstom. Razilaženje po tom pitanju je poznato u Ahmedovom mezhebu, kao i među drugim imamima. Kadi Ebu Ja'la i drugi po tom pitanju od Ahmeda spominje dva rivajeta. Jedan je da je hilafet Ebu Bekra potvrđen obavjestima. To mišljenje zastupa grupa učenjaka hadisa, mu'tezile i ešarije. Taj stav zastupa Kadi Ebu Ja'la i drugi. Drugi rivajet je da je to pitanje potvrđeno skrivenim, odnosno aludirajućim *nasom* i putem išareta. Ovo mišljenje zastupa Hasan Basri, grupa učenjaka hadisa, Bekr b. Uht Abdulvahid i Bejhesije od haridžija. Njegov šejh Ebu Abdullah b. Hamid kaže: "Što se tiče dokaza da je Ebu Bekr zaslužniji u pogledu hilafeta od drugih, kako od pripadnika ehli bejta tako i od ostalih ashaba, na to ukazuje Kur'an i sunnet. Naši prijatelji se razilaze oko njegova hilafeta da li je određen *nasom* ili je to stvar šerijatskog dokazivanja i zaključivanja. Tako neki naši prijatelji smatraju da je njegov hilafet određen *nasom*-šerijatskim tekstom i da je to on ﷺ jasno izrekao. Drugi naši prijatelji kažu da je u pitanju jasno dokazivanje-jasan išaret.

Ibn Hamid kaže: "Dokaz da je imamet Ebu Bekra pritvrđen šerijatskim tekstom su sljdeće predaje, bilježi Buharija od Džubejra b. Mut'ima da je rekao: "Neka žena je došla kod Allahova Poslanika ﷺ, pa joj je naredio da (ponovo) dođe. Ona reče: "Šta misliš ako ti dođem a ne nađem te?" Kao da je pod tim podrazumjevala smrt. "*Ako mene ne zatekneš otiđi Ebu Bekru*", reče Poslanik ﷺ."[1] Zatim je u tom kontekstu spomenuo i druge hadise. Kaže ovo je jasan tekst o njegovom imametu. Zatim hadis Sufjana od Abdulmelika b. Umejra od Rabi'e od Huzejfe b. Jemana da je rekao: "Allahov Poslanik ﷺ je rekao: "*Slijedite one poslije mene, Ebu Bekra i Omera.*"[2] Buharija bilježi od Ebu Hurejre da je rekao: "Čuo sam Allahova Poslanika ﷺ kako kaže: "*Jedne noći sam u snu vidio sebe nad bunarom*[3] *u kome je bila kofa. Pa sam zagrabio iz njega koliko je Allah htio da zagrabim. Zatim je kofu preuzeo Ibn Ebi Kuhafe, pa je iz*

---

[1] Buharija, 5/5, i Muslim, 4/1856.
[2] Bilježi ga Ahmed, 5/382, i Tirmizi, 5/271.
[3] Ar. izraz *el-kalib* označava otkriven bunar. *Op. pre.*

njega zagrabio kantu ili dvije.[1] *Vodu je zagrabio slabo, Allah mu oprostio. Zatim se bunar proširio.*[2] *Poslije njega je preuzeo Omer b. Hattab. Nisam vidio nikoga vještijeg od njega pri grabljenju vode, tako da ljudi napraviše pojilište za deve.*[3] Kaže, tj. Ibn Hamid, da je jasan tekst u pogledu imameta. Na to upućuje ono o čemu nas je obavjestio Ebu Bekr b. Malik. Bilježi Ahmed u "Musnedu" od Hamada b. Seleme od Alije b. Zejda b. Džed'ana od Abdurrahmana b. Ebi Bekreta od njegova oca da je Allahov Poslanik, jednog dana rekao: "*Ko je od vas nešto sanjao?*" Pa je neki čovjek rekao: "Ja sam vidio kao da terezija silazi sa nebesa. Pa si izvagan ti i Ebu Bekr, pa si ti prevagnuo. Zatim je izvagan Ebu Bekr i Omer, pa je prevagnuo Ebu Bekr. Potom je izvagan Omer i Osman, pa je prevagnuo Omer. Zatim je *mizan*-terezija uzdignut, a Poslanik reče: "*To je hilafet poslanstva (po uzoru na poslanstvo), a zatim će Allah dati vlast kome htjedne.*"[4] I kaže: "Ebu Davud bilježi od Džabira Ensarija da je Poslanik ﷺ rekao: "Dobar čovjek je jedne noći vidio da je Ebu Bekr povezan sa Poslanikom ﷺ, zatim je se Omer povezao sa Ebu Bekrom a za Omer se vezao Osman. Dalje kaže: Kada smo otišli od Božijeg Poslanika rekli smo: Što se tiče dobrog čovjeka to je Poslanik ﷺ, a što se tiče onih koji su se jedan za drugim udaljavali to su namjesnici ove stvari sa kojom je Allah poslao svoga Poslanika." Recezent (muhakik) "Tahavijske poslanice" kaže da je ovaj hadis tačan, str 473. U tom kontekstu je i hadis Saliha Kejsana od Zuhrija od Urveta od Aiše da je rekla: "Jednog dana kada se razbistrilo Poslaniku (u smrtnoj bolesti) ušao je kod mene i reče: "*Pozovi svoga brata i oca da napišem knjigu Ebu Bekru*", zatim je rekao: "*Allah i vjernici ne žele nikoga osim Ebu Bekra.*" U drugom lafzu kaže: "*Tako da ovu stvar (imamet, hilafet) neće moći priželjkivati ni jedan pohlepnik.*"[5]

Ovaj hadis se bilježi o oba "Sahiha", a bilježi ga preko Ebu Davuda Tajalisija od b. Ebi Mulejke od Aiše da je rekla: "Kada Poslaniku postade teško reče mi: "*Pozovi mi Abdurrahmana b. Ebi Bekra da napišem Ebu Bekru knjigu (pismo) oko koje neće biti razilaženja.*" Zatim reče: "*Sačuvaj Bože da se vjernici raziđu u pogledu Ebi Bekra.*" Zatim je spomenuo njegovo predvođenje namaza. Druge hadise na tu temu nisam naveo jer ih učenjaci hadisa ne smatraju vjerodostojnim.

---

[1] Ar. izraz *ez-zenub* označava veliku kantu napunjenu vodom a Ibn Ebi Kuhafe je Ebu Bekr. Op. pre.

[2] Zatim se uveličala veličina mješine koja se napravi od kože vola.

[3] Tj. ljudi su od obilne vode napravili pojilište za deve. Buhari, 5/6 i Muslim, 4/1860.

[4] Bilježi ga Ebu Davud, 4/289 i Tirmizi, 3/368.

[5] Pogledaj Buhariju, 7/119 i Muslim 4/1857.

Ebu Muhammed b. Hazm u knjizi "El-milel ven-nihal" kaže: "Ljudi su se u pogledu imameta nakon Poslanika ﷺ razišli. Skupina zastupa mišljenje da nikoga nije odredio za halifu. Zatim su se dalje razišli pa skupina od njih kaže: "Pošto je Ebu Bekra odredio da predvodi namaz to je dokaz da je on najpreči da ih predvodi i kao imam i kao halifa. Drugi kažu ne, ali je on najbolji od njih te su mu zbog toga dali prvenstvo. Druga skupina kaže da je Poslanik jasnim tekstom ukazao na njegov hilafet poslije njegove smrti.

Ebu Muhammed kaže: "Ovaj stav i ja zastupam zbog sljedećih dokaza: 'Zbog slaganja svih ljudi, a oni su ti o kojima je Allah rekao:

لِلْفُقَرَآءِ ٱلْمُهَـٰجِرِينَ ٱلَّذِينَ أُخْرِجُوا۟ مِن دِيَـٰرِهِمْ وَأَمْوَٰلِهِمْ يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِّنَ ٱللَّهِ وَرِضْوَٰنًا وَيَنصُرُونَ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥٓ ۚ أُو۟لَـٰٓئِكَ هُمُ ٱلصَّـٰدِقُونَ ﴿٨﴾

"I siromašnim muhadžirima koji su iz rodnog kraja svoga protjerani i imovine svoje lišeni, koji žele da Allahovu milost i naklonost steknu, i Allaha i Poslanika Njegova pomognu, - Oni si zaisa iskreni." (El-Hašr, 8)

Svi ovi za koje Allah svjedoči da su iskreni i sva njihova braća od ensarija su se složili da Ebu Bekra nazovu halifom Allahova Poslanika ﷺ.

Jezičko značenje riječi halifa označava čovjeka kojeg je neko odredio za halifu a ne čovjeka koji ga je naslijedio bez njegove prethodne odredbe. Nije dozvoljeno drugačije značenje u jeziku mimo ovog. Otuda se u arapskom jeziku kaže *istahlefe fulanen*-tj. odredio ga je za halifu i takvog nazivaju *halifa*, a ako ga naslijedi bez prethodne odredbe onda se na arapskom jeziku kaže *halefe fulanun fulanen*-tj. taj i taj je naslijedio tog i tog i takvog zovu *halif.*

Kaže: "Nemoguće je da se ta titula halife odnosi na sam namaz kada je tom prilikom zamjenio Poslanika kao imam i to iz dva nužna razloga. *Prvo.* Ovaj naziv Ebu Bekr nikada nije zadobio za života Allahova Poslanika a on ga je i tada mjenjao u namazu tako da se sa sigurnošću može tvrditi da se naziv halife koji je tada zadobio ne odnosi na namaz. *Drugo.* Svako onaj koga je Poslanik postavio kao namjesnika ili zamjenika za svoga života, -kao što je Alija za vrijeme pohoda na Tebuk, Ibn Ummi Mektum u bici na Hendeku, Osman b. Afan u pohodu Zatu Rika', kao i drugi koje je postavio kao namjesnike u Jemenu, Bahrejnu, Taifu i drugdje,- niko od njih bez razilaženja među imamima ne zaslužuje da se zove halifa Allahova Poslanika. Tako da se naziv halifa u ovom slučaju sigurno odnosi na njegov *hilafet*-vlast nad ummetom poslije Poslanikove smrti.

Nemoguće je da se slože oko toga a da Poslanik ﷺ nije ostavio jasn *nas*-tekst oko njegova nasljeđivanja hilafeta. Da po ovom pitanju ne postoji druga predaja osim predaje u kojoj se spominje da ga je Poslanik odredio za predvođenje namaza onda Ebu Bekr ne bi bio preči za ovim imenom (ime halife) od ostalih koje smo spomenuli.

Kaže: "Zatim rivajet u kojem je pomenuta žena rekla: "O Allahov Poslaniče, a šta ako te ne nađem kada se vratim", -kao da je pod tim mislila na smrt- a on joj reče: "*Otiđi Ebu Bekru.*"[1] Ovaj rivajet je vjerodostojan. Kaže, tj. Ibn Hazm,: "Ovo predstavlja jasan tekst o *istihlafu*-oporuci u pogledu njegova hilafeta. "

Kaže: "Zatim prenosi se vjerodostojan *haber*-vijest da je Poslanik ﷺ u smrtnoj bolesti rekao Aiši: "*Razmišljo sam da pošaljem po tvog oca i tvoga brata, te da napišem knjigu i ostavim ugovor kako neko ne bi rekao: 'Ja sam preči od njega' ili da se ne pojavi neko pohlepan, a Allah, Njegov Poslanik i vjernici ne žele osim Ebu Bekra.*"[2] Ovaj hadis je prenešen i u sljedećem obliku: "*A Allah i poslanici odbijaju osim Ebu Bekra.*" Kaže: "Ovo je jasan tekst o oporuci Ebu Bekrova hilafeta u predvođenju ummeta poslije njega."

Kaže: "Oni koji kažu da mu nije direktno oporučeno to dokazuju sa predajom od Abdullaha b. Omera od Omera da je (na samrti) rekao: "Ako oporučim halifu pa to je učinio onaj ko je bolji od mene, tj. Ebu Bekr, a ako ne oporučim halifu pa to nije uradio onaj ko je bolji od mene, tj. Poslanik ﷺ."[3] Zatim predaja koja se prenosi od Aiše, radijellahu anha, da je upitana: "Da je Poslanik ﷺ odredio halifu koga bi odredio?" [4]Nemoguće je se suprostaviti idžma'u ashaba u onome što smo spomenuli od njih. Zatim dvije vjerodostojne predaje koje imaju lanac do Poslanika ﷺ dok na drugoj strani imamo ova dva *esera* koji sežu (ar. mevkuf) do Omera i Aiše iz kojih se ne može izvući očigledan dokaz. Moguće je da je ovaj *eser* bio nepoznat Omeru, kao što je slučaj sa mnogim stvarima od Poslanika ﷺ, kao što je slučaj *isti'zana*-traženja dozvole pri ulasku u kuću i drugo. Moguće je da je on podrazumjevao *istihlaf*-određivanje halife kroz pisani dokument. Mi priznajemo da određenje halife nije bilo pismenim putem A što se tiče rivajeta od Aiše također isto. Oba izlaze iz pitanja pitaoca. Dokaz je u njihovim rivajetima a ne u govoru njih dvojice.

[1] Tahridž ovog rivajeta je prethodio.
[2] Tahridž hadisa je prethodio.
[3] Bilježi ga Buharija u svom "Sahihu", 9/83 i Muslim, 3/1454.
[4] Bilježi ga Muslim, 4/1856.

Kažem (tj. Ibn Tejmijje): "Govor o potvrdi Ebu Bekrova hilafeta je opširnije naveden na drugom mjestu, ovdje želimo samo spomenuti mišljenja učenjaka u pogledu njegova hilafeta, tj. da li je u pogledu njegova hilafeta naveden jasan tekst ili tekst u vidu indicije koji upućuje na njegov hilafet. I da li time biva potvrđen ili putem učenih i uglednih ljudi. Jasno je da su mnogi od selefa po tom pitanju rekli da je o tome prenešen jasan tekst ili indicija koja na to upućuje. Ono što želimo ukazati jeste to da ovim biva pobijen govor rafidije koji je napao sunije riječima: "Poslanik ﷺ nije *nasom*-hadisom oporučio ničiji imamet i da je umro bez vasijeta", pripisujući sunijama to kao njihov stav. Zatim ovo mišljenje ne zastupaju svi. Ako je istina to su rekli samo neki od njih. A ako je istina suprotno od toga onda treba reći da je i to stav jednog dijela (sunija). Bez obzira o kojem slučaju se radi pripadnici ehli sunneta nisu izišli iz kruga istine po tom pitanju. A ako bi smo rekli da je njegov hilafet određen jasnim tekstom, čak ni u to slučaju to ne predstavlja dokaz u korist šija. Tako npr. ravendije kažu da postoji *nas*-hadis kojim je hilafet trebao pripasti Abbasu, kao što šije tvrde da postoji *nas* kojim je hilafet trebao pripoasti Aliji ﵁.

Kadi Ebu Ja'la i drugi kaže: "Ravendije se razilaze tako da neki od njih tvrde da je Poslanik ﷺ poimenice lično Abbasa odredio kao halifu, te da je to obznanio i objelodanio, te da je ummet zanijekao ovaj *nas* i time pao u otpadništvo jer su se suprostavili Poslanikovoj naredbi iz inata. Drugi od njih kažu da u tom pogledu postoji *nas*-hadis indicije (ar. hafij) da hilafet poslije njegove smrti pripada Abbasu i njegovim sinovima sve do Sudnjeg dana. Ova dva mišljenja ravendija su kao dva mišljenja kod šija. Imamije govore da u pogledu imameta Alije b. Ebi Taliba postoji jasan *nas* i imenovanje da je on imam poslije Poslanika ﷺ, da mu se naređuje pokornost i poslušnost. Međutim zejdije im se u tome suprostavljaju.

Zatim neke zejdije zastupaju mišljenje da *nas* koji upućuje na hilafet Alije su riječi Poslanika ﷺ: "*Kome sam ja zaštitnik i Alija je njegov zaštitni.*" I njegove riječi: "*Ti si kod mene na stepenu kao što je Harun kod Musaa.*" I drugi tekstovi koji na to aludiraju i koje je potrebno protumačiti kako bi se dobilo traženo značenje. Džarudije od zejdija su stava da je Poslanik ﷺ ukazao na imamet Alije putem *sifeta*-svojstva koje ne posjeduje niko drugi do on, a ne putem imenovanja. Tvrdnja ravendija u pogledu *nasa* je iste prirode kao i tvrdnja rafidija. A treba spomenutu da se u pogledu imameta prenose i druga mišljenja.

Ovdje je cilj istaći da su mišljenja rafidija po tom pitanju kontradiktorna drugim njima sličnim. Njihova tvrdnja da u pogledu Alijina

imameta postoji *nas* je kao tvrdnja onih koji za Abbasa tvrde isto. A opšte je poznato da su oba mišljenja netačna. Niko od učenjaka nije zastupao neko od ova dva mišljenja. Ova mišljenja su izmislili lažovi kao što ćemo to, ako Bog da, objasniti. Otuda je poznato da niko od učenih Abbasovih i Alijinih potomak nije to zagovarao za razliku od *nasa* u pogledu Ebu Bekrova hilafeta koji zastupa skupina učenjaka. Ovdje se za cilj ima istaći da mnogi pripadnici ehli sunneta govore da je njegov hilafet potvrđen *nasom* i da za to navode hadise sa senedima koji su poznati i vjerodostojni. Nema sumnje da je njihovo mišljenje osnovanije i jače od govora onih koji govore da je hilafet Alije i Abbasa određen *nasom.* Ovi nemaju drugog dokaza do puku laž i izmišljotinu. Laž koja je nužno poznata u vjeri islamu za svakoga ko poznaje islam, i ko poznaje na šta pojedine riječi hadisa upućuju kao što je hadis koji govori o tome da je Aija postavljen kao namjesnik za vrijeme pohoda na Tebuk i drugo o čemu ćemo, ako Bog da, govoriti.

Ovome se može reći: "Ako smatrate vadžibom, tj. obaveznim postojanje *nasa*-hadisa koji spominje preuzimanje hilafeta onda je mišljenje koje se veže za ovaj hadis preče od mišljenja koje se veže za taj vaš (apokrifni) hadis. Ako ovo mišljenje nije obavezujuće, onda je to pogotovu neispravno. Verifikovano mišljenje po ovom pitanju bi bilo sljedeće: Poslanik ﷺ je ukazao muslimanima na Ebu Bekrov hilafet. Na to ih je uputio putem mnogih stvari, govornih i praktičnih, Obavjestio je o njegovom hilafetu, izrazio zadovoljstvo time i pohvalio ga. Namjeravao je da to ozvaniči pisanim dokumentom, zatim je uvidio da će se muslimani složiti oko toga pa je ostavio pisanje i zadovoljio se time. Zatim je to ponovo naumio u svojoj bolesti u četvrtak, ali prisutni oko njega su bili u nedoumici da li je to govor koji je izgovorio u bolesti ili je to govor koji je obaveza slijediti. Tako da je ostavio pisanje zadovoljavajući se činjenicom i znanjem da ga je Allah izabrao i vjernici. Da se radilo o stvari koja bi mogla biti nejasna ummetu, Poslanik ﷺ bi to jasno obznanio i pojasnio. Međutim, pošto im je na različite načine ukazao da je Ebu Bekr određen za to i pošto su oni to razumjeli time je cilj postignut po tom pitanju. Zbog toga je Omer b. Hattab na svojoj hutbi koju je održao u prisustvu muhadžira i ensarija rekao: "Među vama nema niko prema kome ljudi okreću svoje vratove (drže do njegova mišljenja) kao što je to Ebu Bekr." Bilježi ga Buharija i Muslim.[1] Također se u dva "Sahiha" od njega bilježi da je na dan Sekife u prisustvu muhadžira i ensarija rekao: "Ti si najbolji od nas, ti si naš prvak i draži si Poslaniku ﷺ od nas."[2] Niko od njih to nije zanijeko. Niko od ashaba

[1] Bilježi ga Buharija u svom "Sahihu", 8/169 i Muslim, 3/1317.
[2] Bilježi ga Buharija u svom "Sahihu", 5/7.

nije tvrdio da je neko drugi od ashaba preči da preuzme hilafet od Ebu Bekra. Niko nije sporio njegov hilafet osim nekoliko ensarija jer su htjeli da bude po jedan emir od muhadžira a jedan od ensarija. A neispravnost ovog je potvrđena mutevatir hadisima od Poslanika ﷺ. Zatim treba reći da su sve ensarije dale prisegu Ebu Bekru osim Sada b. Ubade zbog činjenice jer je on tražio *vilajet*-vlast . Nikada niko od ashaba nije tvrdio da je Poslanik ﷺ u nekoj predaji nekog drugog odredio za halifu mimo Ebu Bekra. Ni Abbasa, ni Aliju niti koga drugog. Ni Abnas ni Alija niti bilo ko ih je volio nisu tvrdili i pozivali da hilafet pripada njima, niti da su oni hadisom određeni za tako nešto. Čak šta više, niko od ashab nije nikada rekao da među Kurejšijama ima neko ko je preči u pogledu hilafeta od Ebu Bekra, niti od Benu Hašima niti od drugih. Sve ovo je jasno kod njih i poznato kod učenjaka koji proučavaju hadis, predaje i sunnet. To je nužno i opštepoznato. Na Ebu Bekrov hilafet upućuju vjerodostojni hadisi u kojima se ogleda Allahovo zadovoljstvo i zadovoljstvo Njegova Poslanika ﷺ. Ta se stvar završila sa polaganjem prisege muslimana njemu. Taj izbor se temelji na onome što su dobro znali od Allahova i Poslanikova odlikovanja spram njega i da je on kod Allaha i Poslanika najpreči po tom pitanju. Tako da je njegov hilafet potvrđen *nasom* i idžma'om svih. Međutim *nas*-tekst po tom pitanju upućuje na Allahovo zadovoljstvo i zadovoljstvo Njegova Poslanika s time i da je on (hilafet) ispravan, i da je Allah to naredio i odredio, te da su ga vjernici izabrali. Sve ovo je očiglednije i jače od pisanog dokumenta. Jer da je postojao pisani trag onda bi samo taj trag ukazivao na pritvrđenost hilafeta.

A ako su ga muslimani izabrali bez pisanog dokumenta, a *nusus*-šerijatski tekstovi potvrđuju ispravnost njihova izbora i ukazuju na Allahovo zadovoljstvo i zadovoljstvo Njegova Poslanika, time to je dokaz da je posjedovao vrline kojima se odvojio od ostalih muslimana, te su tako muslimani znali da je on vrijedniji od njih i da je preči u pogledu hilafeta. To upućuje da nije bilo potrebe za posebnim vasijetom ili dokumentom kao što je Poslanik ﷺ rekao kada je htio da napiše (oporuku) Ebu Bekru, pa je rekao Aiši: "*Pozovi mi tvog oca i tvoga brata da napišem knjigu i ostavim ugovor kako neko ne bi rekao: 'Ja sam preči od njega' ili da se ne pojavi neko pohlepan a Allah, Njegov Poslanik i vjernici ne žele osim Ebu Bekra.*"[1] Hadis je zabilježen u oba "Sahiha", a Buharija ga bilježu sljedećem obliku: "*Namjeravao sam da pošaljem po Ebu Bekra i njegova sina i da ostavim ahd-ugovor kako ljudi ne bi govorili (komentarisali) ili kako neko iz pohlepe ne bi poželio (preuzeti hilafet) a Allah i vjernici to odbijaju.*" On ﷺ pojašnjava da je htio da po tom pitanju napiše

[1] Tahridž hadisa je prethodio.

knjigu iz straha od pomenutih problema, zatim je shvatio da je stvar jasna i očigledna i nemoguće je da dođe do razilaženja u tome. Jer je to ummet (generacija) koji živi u vremenu svog poslanika, a oni su najbolji narod koji se ikada pojavio među ljudima i najbolja generacija ovog ummeta tako da se neće razići oko ove stvari koja je jasna i očigledna. Razilaženje nastupa u slučaju kada je znanje izgubljeno ili skriveno i kada ljudi imaju pokvarene namjere. U ovom slučaju opasnost od obje ove stvari nije postojala. Znanje o vrednostima Ebu Bekra je bilo očigledno. Loše namjere također nisu postojale u narodu koji je predstavljao najbolju generaciju ummeta. Zbog toga je i rekao: "*A Allah i vjernici odbijaju (da bude neko drugi halifa) osim Ebu Bekra.*" Dakle, to je ostavio jer je znao da nema potrebe za pisanim dokumentom zbog njegova fadileta, tako da je izostavio to zbog nepostojanja potrebe i zbog njegove zasluge u tom kontekstu - a to je jače od pisanog dokumenta.



POGLAVLJE O POTVRDI HILAFETA *HULEFAI RAŠIDINA*-PRAVEDNIH HALIFA

Rafidija kaže: "Oni govore: "Imam poslije Poslanika ﷺ je Ebu Bekr uz Omerovu prisegu i uz pristanak i zadovoljstvo još četverice."

Kažemo mu: "Ovo nije stav imama ehli sunneta, iako neki apologetičari govore da prisega vođi može biti punovažna pristankom četverice ljudi. Dok drugi od njih kažu da biva ispravna prisegom dvojice, a neki kažu i prisegom čak jednog čovjeka. Ovo nije stav imama ehli sunneta već imamet kod njih biva pristankom ljudi koji imaju snagu i moć u vođstvu. Čovjek ne može postati vođa dok se sa njim ne slože ljudi od snage i moći uz čiju pokornost njemu, tj. Imamu, se ostvaruje cilj *imameta*. Ciljevi vođstva se realizuju uz pomoć snage i moći. Kada se nekome položi prisega s njom se dolazi do snage i moći, a čovjek postaje vođom. Zbog toga imami ehli sunneta kažu: "Ko posjeduje snagu i moć pomoću koje ostvaruje ciljeve islamske vlasti takav je od *ulil-emra*-tj. biva pretpostavljenim kojima je Allah naredio pokornost sve dok ne budu naređivali griješenje prema Allahu. Imamet predstavlja državu i snagu. Država ne biva državom uz saglasnost jednog ili dvojice ili četverice sve dok se i ostali ne slože, te da od toga izraste država. Tako je sa svakom stvari za koju je neophodna međusobna saradnja. Zato kada je data prisega Aliji, a uz njega je bila vojska i snaga, postao je imam. Zatim riječi rafidije: "Zatim je Osman b. Afan (postao halifa) *nasom* od Omera u kojem je hilafet prepustio šesterici, a on bijaše jedan od njih pa su ga neki izabrali."

Kažemo: "Osman nije postao imam izborom nekih od njih već je to bio izbor svih muslimana. Svi muslimani su dali prisegu Osmanu b. Afanu i niko od njih nije izostao od prisege. Imam Ahmed u rivajetu Hamedana b. Alije kaže: "Među narodom nije bilo potvrđenije prisege od Osmanove, njemu su svi kolektivno dali prisegu. Kada su mu ljudi od snage i moći dali prisegu postao je imam. U protivnom kada bi pretpostavili da mu je Abdurrahman dao prisegu a da to nije učinio Alija niti drugi ashabi koji su posjedovali moć, onda ne bi postao imamom. Omer ﵁ je ostavio pitanje hilafeta šesterici da se putem šure dogovore. To su: Osman, Alija, Talha, Zubejr, Sad i Abdurrahman b. Avf. Zatim su se Talha, Zubejr i Sad svojevoljno povukli. Ostao je Osman, Alija i Abdurrahman b. Avf. Zatim su se trojica dogovorili da Abdurrahman ne preuzme vlast a da od preostale dvojice on izabere jednog. Abdurrahman je proveo tri dana savjetujući se sa prvim muslimanima i onima koji ih u dobru slijede. Savjetovao se sa namjesnicima pokrajina, a upravo su te godine obavili hadždž sa Omerom. Muslimani su mu ukazali i

predložili Osmana ﷺ. Spominje se da su svi dali prednost Osmanu, a potom mu položili i prisegu. To nije bilo iz pohlepe za nečim niti ih je čime zastrašio pa da to bude iz straha. Otuda mnogi od selefa i imama ummeta, kao što je Ejub Sihtijani, Ahmed b. Hanbel i Darekutni kažu: "Ko da prednost Aliji nad Osmanom taj o muhadžirima i ensarijama ima ružno mišljenje. Ovo je dokaz koji upućuje da je Osman bio vredniji i efdalniji. Jer su mu dali prednost svoji izborom i međusobnom *šurom*-dogovaranjem."

Zatim riječi rafidije: "Zatim je Alija preuzeo imamet uz prisegu svih stvorenja njemu."

Kažem: "Ovo izdvajanje i odlikovanje Alije davanjem prisege mimo Ebu Bekra, Omera i Osmana je govor koji je zasigurno netačan. Poznato je svakome ko poznaje *siru*-životopis tih ljudi da je sloga stvorenja u pogledu prisege Ebu Bekru, Omeru i Osmanu bila veća od sloge u pogledu prisege Aliji, neka je Allah zadovoljan njime i svima njima zajedno. Svako zna da je sloga oko Osmanove prisege bila veća od sloge u pogledu Alijine prisege. Oni koji su dali prisegu Osmanu na početku su bolji od onih koji su dali prisegu Aliji. Osmanu su prisegu dali: Alija, Abdurrahman b. Avf, Talha, Zubejr b. Avam, Abdullah b. Mes'ud, Abbas b. Abdulmuttalib, Ubej b. Ka'b i njima slični, i to u miru i rahatluku, nakon što su se prethodno prije toga muslimani tri dana međusobno savjetovali i dogovarali. A što se tiče Alije ﷺ njemu je prisega data neposredno poslije Osmanove smrti, kada su srca ljudi bila uzdrmana i razjedinjena, a veliki ashabi su bili razjedinjeni u tom pogledu. Talhu su doveli da prisustvuje, a on je bio u takvom stanju da su neki rekli kako je prisilno prisustvovao tom skupu i da je rekao: "Prisegu sam dao sa sabljom iznad mojih ramena." U tom momentu su začetnici smutnje u Medini imali snagu i moć pošto su prethodno ubili Osmana. Ljudi su njegovom smrću bili vidno uzdrmani. Mnogi ashabi nisu Aliji dali prisegu kao što je Abdullah b. Omer i njemu slični. Ljudi su se po tom pitanju podjelili u tri kategorije. Skupina koja se sa njim borila. Skupina koja se protiv njega borila i skupina neutralnih koja se nije borila ni sa njim niti protiv njega. Kako je onda moguće reći da su Aliji sva stvorenja dala prisegu, a ne reći to za trojicu prvih halifa iako se niko nije razišao u pogledu njihova hilafeta, a posebno kada je Osman u pitanju.

Što se tiče Ebu Bekra od njegove prisege je izostao Sad b. Ubade jer su ga bili odredili za namjesništvo, pa se u njegovoj duši zadržalo ono što se zadrži u dušama ljudi. On, Allah da mu se smiluje, unatoč tome nije se o suprostavlja niti je odbijao istinu. Niti je pomagao nepravdu i neistinu. Imam Ahmed bilježi u "Musnedu Es-Siddika" od Osmana od Ebi Muavije od

Davuda b. Abdullaha Evdija od Humejda b. Abdurrahmana, on je Humejri, pa je spomenuo hadis o danu Sekife, a u njemu stoji da je Es-Siddik rekao: "Znam da je Poslanik ﷺ rekao dok si ti sjedio, o Sade: "*Kurejšije su nosioci ove stvari (tj. vlasti ili hilafeta). Dobri slijede dobre, a loši loše od njih.*" Sad mu reče: "Istinu si rekao.Mi smo *veziri*-tj. ministri i pomagači, a od vas su *emiri*-tj. vođe."[1] Ovaj hadis je mursel-hasen. Vjerovatno ga je Humejd čuo od nekih ashaba koji su tu prisustvovali. Ovaj hadis sadrži veliku korist, a to je da se Sad b. Ubade povukao od prethodnog stava u pogledu namjesništva, te je objavio da vlast pripada Es-Siddiku, neka je Allah zadovoljan sa svima njima.

Ako bi rekao: "Pod tim sam podrazumjevao da ehli sunnet govori da je njegov hilafet uspostavljen prisegom ljudi njemu a da nije određen *nasom*-hadisom."

Kažemo: Nema sumnje da ehli sunnet smatra da postoji *nas* koji upućuje da je Alija jedan od Hulefai rašidina, tj. pravednih halifa jer se u hadisu kaže: "*Hilafet po uzoru na poslanstvo će trajati trideset godina.*" Međutim, postoje mnogi hadisi koji govore o ispravnosti hilafeta drugih mimo njega, čak šta više puno je više hadisa o hilafetu prve trojice halifa za razliku od Alijinog hilafet o čemu se prenosi malo predaja. U pogledu prve trojice ummet se složio i njihovim hilafetom su ostvareni ciljevi imameta. Za njihove vladavine vodila se borba protiv kafira i osvojene su mnoge zemlje i pokrajine. A za vrijeme Alijine vladavine nije se vodio rat protiv nevjernika niti su osvajane pokrajine već se rat vodio između pripadnika kible.

A što se tiče *nasa*-predaje na koju se pozivaju rafidije, on je poput *nasa* na koji se pozivaju ravendije u pogledu Abbasa. A te predaje su netačne i to je nužno poznato među učenjacima. Da u pogledu Alijina hilafeta ne postoji drugi dokaz mimo ovog, onda njegov imamet nikada ne bi bio potvrđen kao što nije potvrđen imamet Abbasu zbog slične predaje.

A što se tiče riječi rafidije: "Zatim su se razišli, neki od njih su rekli da je Hasan poslije njega imam a drugi su rekli da je to Muavija."

Kažemo: "Ehli sunnet se nije razišao oko ovog. Oni znaju da su stanovnici Iraka poslije njega (Alije) dali prisegu Hasanu umjesto njegova oca, a stanovnici Šama su još prije toga bili na strani Muavije."

Zatim njegove riječi: "Zatim su imamet prepustili Umejevićima, a poslije toga Abbasijama."

---

[1] "Musned", 1/164, sa komentarom Ahmeda Šakira.

Kažemo: “Ehli sunnet ne kaže da je neko od ovih obavezno trebao preuzeti instituciju hilafeta mimo drugih niti kažu da je obavezna pokornost u svemu što naređuju. Ehli sunnet je informisan i obavješten o realnosti i stvarnosti i naređuju vadžib i svjedoci su šta se desilo. Naređuju ono što naređuje Allah i Njegov Poslanik ﷺ. Oni (ehli sunnet) kažu: “Ovi su preuzeli vlast, jer su posjedovali snagu i moć uz čiju su pomoć mogli održavati vlast, sprovoditi *hudud*-kazne i dijeliti državnu imovinu i postavljati namjesnike, boriti se protiv neprijatelja, te organizovati hadždž, i održavati džume i bajrame i druge stvari koje treba da izvržava i organizuje islamska vlast.

I kažu: “Neko od ovih, njihovi zamjenici i drugi, nikome od njih nije dozvoljeno se pokoravati u onome što predstavlja grijeh prema Allahu Uzvišenom. Već će sa njim učestvovati u onome što radi a što je u okviru pokornosti Allahu ﷻ. Tako će sa vladarom boriti se protiv kafira, sa njim klanjati džumu i dva bajrama, obavljati hadždž i pomagati ga kod izvršenja *hadova*-šerijatski preciziranih kazni, zatim učestvovat će u naređivanju dobra a zabranjivanju zla i slično tome. Potpomagat će ga na bogobojaznosti i dobročinstvu a neće ga pomagati na grijehu i neprijateljstvu.

I kažu: “Magribom su nekada vladali Umejevići a nekad alijini potomci. Poznato je da se ljudi nemogu ustrojiti i popraviti osim putem vlasti. Tako ako bi neko preuzeo vlast od nepravednih vladara, koji nisu na stepenu njih (tj. pravednih halifa), to bi bilo bolje nego da nema nikakve vlasti. Otuda je i izreka koja glasi: “Bolje živjeti šezdeset godina sa nepravednim vladarom nego jednu noć bez vladara”. Prenosi se od Alije ؓ da je rekao: “Ljudi moraju imati vođstvo bilo dobro ili iskvareno.” Bi mu rečeno: “Ovu dobru smo iskusili, a kakva je to iskvarena?” Reče: “To je ona (koja minimalno) izvršava *hadove*, u kojoj su putevi slobodni i prohodni, u kojoj se vodi džihad protiv neprijatelja i dijeli *fej'*-vrsta ratnog plijena.” Ovu je predaju spomenuo Alij b. Mabed u knjizi “Et-Ta'atu vel-ma'sije”. Bilo ko da preuzme vlast boljoi je od nepostojećeg "očekivanog imama". Sa takvim imamom ne može se postići nikakva korist niti u pogledu vjere niti u pogledu dunjaluka. Nema nikakve fajde od njegova imameta ako se izuzme pojava iskrivljenja akaida, lažnih želja i smutnje unutar ummeta i iščekivanje nekog ko neće doći. I tako prolaze životi i godine a od ovakvog imameta nema nikakve fajde. A ljudi bez vlasti ne mogu biti ni neznatan broj dan. Čak šta više njihovi poslovi bi doživjeli neuspjeh. Pa kako da napreduju i da se njihovo stanje popravi ako nemaju imama ili ako je on neko ko je nepoznat, niti se zna šta govori i ako nema nikakvog uticaja na vlast? Ustvari on ni ne postoji. A što se tiče njegovih očeva (predaka) oni nisu imali moć i snagu da uspostave *imamet*-vođstvo i

vlast. Među njima je bilo imama u nauci i hadisu, međutim nisu imali vojnu moć i snagu tako da su bili nemoćni da preuzmu vlast bez obzira da li su u datom momentu oni bili preči da vladaju ili ne. U svakom slučaju, nisu uspjeli doći do vlasti niti ih je ko postavio za vođu. Nisu ostvarili cilj koji za sobom povlači vlast jer nisu posjedovali moć i snagu za to. Da su im se vjernici pokoravali tim pokoravanjem ne bi ostvarili korist koja se inače ostvari pokoravanjem vladaru od vođenja džihada, davanja prava onima kojima određena prava pripadaju, izvršavanju šerijatskih kazni i sl.

Ako bi neko rekao: "Oni su imami, tj. onaj koji posjeduje snagu i moć pomoću kojih se mogu ostvariti ciljevi imameta", to bi predstavljalo oholost i nijekanje onoga što ljudi osjećaju čulima. Da je to bilo tako, onda ne bi bilo onih koji su preuzeli vlast a koji su im bili konkurencija. A tako nešto ne kaže niko.

Ako bi rekao: "Oni su imami u smislu da su oni ti kojima je bila obaveza da preuzmu vlast i da su se ljudi ogriješili što ih nisu ustoličili kao vladare."

Kažemo: "Ovo je na stepenu kao da kažemo da je taj i taj zaslušan da se postavi za kadiju ali nije postavljen zbog nepravde i neprijateljstva. Ehli sunnet se ne razilaze oko toga da je bilo poslije pravednih halifa slučajeva u kojima su oni koji su posjedovali moć na vlast postavljali nekoga a da je u datom momentu bilo onih koji su bili preči da vladaju od njega. Tako je Omer b. Abdulaziz izabrao Kasima b. Muhammeda da ga naslijedi poslije njega ali nije bio u mogućnosti da to realizuje, jer se oni koji su posjedovali moć nisu sa tim slagali. U tom slučaju oni koji su posjedovali moć i dali prednost manje sposobnom nad sposobnijim od njega, kao i onaj ko je preuzeo vlast uz pomoć sile i snage svojih sljedbenika nepravedno, grijeh ovakve uspostave vlasti je na onome ko je izostavio vadžib uz postojanje mogućnosti da se izvrši ili je drugog pomogao u činjenju zuluma, tj. nepravde. A što se tiče onoga ko nije počinio zulum niti je pomago druge u činjenju zuluma već pomagao u činjenju dobročinstva i na bogobojaznosti, on za to ništa nije odgovoran. A poznato je da dobri vjernici vladare ne pomažu osim na dobročinstvu i bogobojaznosti, a ne pomažu ih u grijehu i neprijateljstvu.

Ehli sunnet kaže: "Na vlast se postavlja onaj ko je sposobniji ako za to ima mogućnosti. Po nekima to mu je vadžib a po nekima mustehab. Onaj ko ne postavi sposobnijeg, a u stanju je da to učini, pa to ne učini iz prohtjeva - takav je *zalim*-nepravednik. A onaj ko bude nemoćan da ustoliči onoga ko je sposobniji ali bi to volio takav je opravdan."

I kažu: "Onaj ko preuzme vlast, takvog treba pomoći u pokornosti Allahu shodno mogućnosti. I ne pomaže se osim u pokornosti Allahu. Ne pomaže se i sa njim se ne sarađuije u griješenju prema Allahu. Zar stav ehli sunneta u pogledu *imameta* nije bolji od stava onih koji naređuju pokornost nepostojećem ili onome ko je nemoćan da uspostavi vlast. Zbog toga kada su se rafidije okrenule od mezheba ehli sunneta kada je u pitanju pomaganje vođa muslimana i njihovo potpomaganje preko njih počeli su da surađuju sa kafirima i da se pomažu njima. Oni pozivaju da se vjeruje u bezgrješnog imama, a nije poznato da imaju imama oko kojeg bi se okupili. Oni su poput onih koji varaju obični svijet pričama o evlijama i ljudima gajba. A nema ljudi od gajba kod njih osim lažova i prevaranata koji bespravno jedu imetak ljudi i odvraćaju od Allahova puta ili se radi o džinima i šejtanima ili nekim ljudima koji se ponašaju kao šejtani.

Ako bi smo pretpostavili da je istina ono što tvrde rafidije u pogledu *nasa*-teksta, da on postoji i da ljudi nisu postavili na vlast onoga koji je *nasom*-hadisom određen, tj. uskratili su vlast onome kome im je bila obaveza da ga ustoliče a na njegovo mjesto su postavili drugog, tada taj postaje imamom mimo onog kome je vlast uskraćena. Tačno je da je onaj drugi bio zaslužan da preuzme vlast ali nije postavljen na tu funkciju, grijeh pada na onog ko mu je uskratio pravo i zaobišao ga a ne na one koji mu nisu uskratili pravo.

Oni govore: "Imama je obaveza postaviti na položaj jer je on *lutf*-ljepota i *masleha* za robove. Kada Allah i Njegov Poslanik ﷺ znaju da ljudi neće postaviti na vlast ovoga što je određen osim ako im se naredi njegovo ustoličenje, onda je naredba za postavljanjem na vlast onoga koga žele postaviti i od čije će se vladavine okoristiti preča od naredbe da postave nekoga koga neće postaviti i od koga se neće okoristiti. Kao što se kaže u pogledu predvođenja namaza, sudstva i drugog. A šta tek reći ako se zna da je *nas* na koji se pozivaju jedna od najvećih laži i izmišljotina?! Poslanik ﷺ je obavjestio svoj ummet o smutnjama i razilaženju koje će se desiti poslije njega, pa ako je ostavio *nas*-hadis o imametu osobe a zna da ga oni neće postaviti na vlast već će ga zaobići i postaviti drugog, čijom će vladavinom postići ciljeve koji se postižu postojanjem vlasti a s druge strane ako bi postavili onoga o kojem govori *nas* došlo bi do proljevanja krvi što nije slučaj sa ovim prvim o kojem nije došao *nas*, i sa ovim prvim ne bi došlo do ostvarenja ciljeva kao sa ovim drugim (za kojeg nije prenešen *nas*) - biva obaveza izbjeći onog o kome je prenešen *nas*-šerijatski tekst."

Kao primjer možemo navesti sljedeći slučaj: Ako vladar na raspolaganju ima dvojicu ljudi i zna da će ako jednog od njih postavi za

namjesnika biti mu pokoran, da će osvojiti mnoge zemlje, voditi džihad i poraziti neprijatelje, a ako bi na vlast postavio onog drugog niti bi bio pokoran niti bi šta osvojio već bi među podanicima izazvao smutnju i nered. Postaje jasno svakom pametnog da će na funkciju postaviti onog od kojeg će imati koristi a ne onog koji bi među podanicima izazvao rat i nered između njih i njega.

Sada se postavlja veoma važno logičko pitanje: Kako to da - pored Allahova znanja i znanja Njegova Poslanika o stanju vlasti prve trojice halifa i sveg hajra i dobra koji se desio za njihove vladavine kao i koristi za ummet u pogledu dina i dunjaluka -, po vama, nije prenešen *nas* o hilafetu prve trojice halifa a da je istovremeno (po vama) došao *nas* u pogledu vlasti onoga kome se ljudi neće pokoravati i protiv koga će se boriti, tako da čak nije mogao poraziti ni neprijatelje niti popraviti namjesnike? Onaj ko bi izrekao *nas*-hadis u pogledu vlasti ovog (a ne spomene *nas* o vlasti prve trojice) takav je neznalica u slučaju da nije poznavao stanje, a ako je poznavao stanje onda je *zalim mufsid*-zulumćar koji izaziva nered, a Allah i Njegov Poslanik ﷺ su čisti od *džehla*-neznanja i *zuluma*-nepravde. Oni Allahu i Poslaniku pripisuju da su zaobišli ono u čemu je korist za robove ka onome što za njih prestavlja *fesad*-nered.

Ako bi rekao: "Fesad koji se desio među njima je zbog njihovih grijeha a ne zbog toga što je on (imam) zakazao."

Kažemo: "Zar nije vlast onog kome se pokorovaju pa to rezultira *maslehom* preča od vlasti onog prema kome su nepokorni pa da ne bude koristi već štete i nereda?"

Kada bi neki čovjek, npr. imao sina i na raspolaganju dva odgajatelja. Pa ako bi sina predao prvom, on bi ga odgojio i podučio, a ako bi ga predao drugom od njega bi pobjegao. Zar nije preče da ga preda prvom? Ako bi smo predspotavili da je onaj drugi bolji i efdalniji, postavlja se pitanje kakva je korist od toga što je bolji ako se dijete od njega ne može okoristiti jer bježi od njega?

Isto tako kada bi dva čovjeka zaprosili jednu ženu a jedan od njih dvojice je bolji od onog drugog ali ga unatoč tome žena prezire. Ako bi se udala za njega ne bi ga slušala već bi se sa njim raspravljala i ezijetila ga. Niti bi se ona od njega okoristila niti bi se on od nje okoristio. A onog drugog (slabija prilika) voli i time bi došlo do realizacije ciljeva braka. Zar nije preče da se uda za slabiju priliku po slaganju svih pametnih ljudi? Tako da je oporuka onog ko je oporučio da se uda za ovog preča od oporuke u kojoj stoji

da se uda za onog drugog. Kako neko može pripisati Allahu i Poslaniko ono što ne vole, to može samo zalim ili džahil? Ovi i slični primjeri ukazuju na neispravnost *nasa*-hadisa (o imametu ši'itskih imama) u situaciji ako bi se pretpostavilo da da je Alija bolji i preči u pogledu vlasti. Međutim, njegova vlast bi prouzrokovala ono što je spomenuto, a s druge strane ako bi smo pretpostavili da su drugi po tom pitanju bili zalimi oni su ipak ostvarili koristi za ummet. **A šta reći ako sigurno znamo da stvari ne stoje tako (kao u navedenoj pretpostavci) kako u pogledu jedne tako u pogledu i druge strane?**

Govor ehli sunneta je iskrena vijest i mudri govor, a govor rafidija je lažna vijest i glup govor.

Ehli sunnnet kaže: "Emir, halifa i imam su oni koji posjeduju snagu, ljudi koji postoje, koji imaju moć da implementiraju ono što se zahtjeva od vlasti. Kao što je imam u namazu onaj ko predvodi ljude a oni ga slijede. A nije imam u namazu onaj ko to zaslužuje a za njim ne klanja niko. Za njega kažemo da bi takav trebao biti imam. A razlika između imama i onoga ko bi bio dostojan da bude imam nije nepoznata običnom svijetu."

I kažu: "On, tj. imam se pomaže na dobročinstvu i bogobojaznosto a ne pomaže se u griješenju i neprijateljstvu. Pomaže se u pokornosti Allahu a ne u griješenju Njemu. Protiv imama se ne diže sablja, tj. ne diže se oružana pobuna. Hadisi Poslanika ﷺ na to upućuju. Tako se u dva "Sahiha" od Ibn Abbasa prenosi da je Poslanik ﷺ rekao: "*Ko vidi kod svog emira nešto što prezire neka na tome osaburi. Nema nijednog čovjeka koji iziđe iz pokornosti vladaru koliko jedan pedalj i umre na tome a da nije umro džahilijetskom smrću.*"[1] Ovde je kao opasnost prestavio pobunu protiv sultana-vođe i napuštanje džemata-zajednice, a naredio je strpljenje na onome što prezire i mrzi kod svog emira. To nije ograničio na nekog posebnog sultana ili emira ili na neki poseban džemat (već je to uopšteno).



[1] Tahridž hadisa je prethodio.

Poglavlje

ODGOVOR NA RIJEČI RAFIDIJE DA JE MEZHEB IMAMIJA OBAVEZA SLIJEDITI

Rafidija kaže: "Drugo poglavlje se odnosi na obavezu slijeđenja mezheba rafidija. Sadržaj ovog poglavlja ukratko bi bio sljedeći: Ljudi su se poslije Poslanikove ﷺ smrti podjelili pa je obavez gledati i tražiti istinu i oslonjati se na pravdu. Mezheb imamija je obaveza slijediti iz četiri razloga: Njihov mezheb je najpreči, najistinitiji, jer se oni od svih sekti razlikuju po akaidu i jer su sebi zagarantovali spas i jer su vjeru preuzeli od nepogrješivih i bezgrješnih imama." Ovo je njihov govor u prepričanom obliku.

Rafidija kaže: "Pošto su se poslije Poslanikove ﷺ smrti problemi umnožili i belaji raširili, ljudi su se razišli a njihova mišljenja i stavovi podjelili shodno broju njihovih prohtjeva. Neki su stvar (vlast) tražili bespravno za sebe tako da mu je većina svijeta dala prisegu zbog dunjalučkih interesa kao što je Omer b. Sad izabrao vladavinu Er-Re'jja kratko vrijeme kada mu je dato da bira između njega i ubistva Husejna iako je znao da će onaj ko ga je ubio u Vatru. Taj njegov izbor je opisao kroz stihove:

Tako mi Allaha, ne znam a ja sam iskren

Razmišljam o stvari koja mi je ponuđena

Da li da napustim vlast Er-Re'jja

ili da ponesem grijeh zbog ubistva Husejnova.

Za njegovo ubistvo slijedi Vatra,

od koje nema spasa,

a vladavina Er-Re'jja mi je najveće zadovoljstvo

Neki od njih su bili zbunjeni vidjevši one kako zbog dunjaluka daju *bej'u*-prisegu, tako da su ih slijepo slijedili i oni mu dadoše prisegu. Nisu ispravno razmišljali tako da istina od njih ostade prekrivena. Zato zaslužuju kaznu od Uzvišenog Allah jer su dali pravo (na vlast) onome ko je ne zaslužuje zbog slabog poimanja i razmišljanja. Neki su ih slijedili jer nisu bili dovoljno oštroumni, vidjeli su veliku skupinu pa su ih i oni slijedili. Mislili su da mnoštvo znači istinu, a zaboravljaju riječi Uzvišenog: **"A takvih je malo."** (Sad, 24) i Njegove riječi: **"A malo je zahvalnih među robovima Mojim."** (Sebe', 13) Neki su stvar (vlast) tražili s pravom na to. Prisegu mu je dala manjina,

koji se nisu osvrtali na dunjaluk i njegove ukrase i nisu se na Allahovom putu bojali ničijeg prijekora. Naprotiv, oni su bili iskreni prema Allahu i slijedili su ono što im je naređeno od pokornosti i dali prednost (u vlasti) onom ko to zaslužuje. Pošto je muslimane pogodio ovaj belaj, obaveza je svakom pojedincu da traži istinu i da se oslanja na pravdu, da potvrdi pomenuto pravo i da ne čini nepravdu onome koji zaslužuje vlast jer Uzvišeni kaže: **"Neka Allahovo prokletstvo stigne nasilnike (mnogobošce)."** (Hud, 18) Mezheb imamija je obaveza slijediti iz više razloga..." Završen citat.

Kažemo: "On je muslimane poslije Poslanikove ﷺ smrti podjelio u četiri kategorije. To je jedna od najvećih laži. Niko od poznatih ashaba nije spadao u jednu od ove četiri skupine a kamoli da se rekne da su svi bili u jednoj od ove četiri skupine. To što kaže da su neki vlast potraživali bespravno, to je po njima Ebu Bekr ؓ, a onaj ko je stvar potraživao s pravom to je, po njima, Alija ؓ. Ovo je laž i na Ebu Bekra i na Aliju, radijellahu anhuma. Niti je Alija vlast potraživao za sebe prije ubistva Osmana niti je Ebu Bekr tražio vlast za sebe - a pogotovo je nije tražio bespravno. Posljednje dvije skupine je opisao kao *mukallide*-slijepe sljedbenike, jedni su to činili zbog dunjaluka, a drugi iz nepromišljenosti. Jer je čovjeku obaveza da spozna istinu i da je slijedi, a to je *siratul-mustekim*-Pravi put. Put onih koje je Allah obasuo svojim blagodatima od poslanika, šehida, iskrenih i dobrih, a ne put onih na koje se rasrdio i koji su zalutali. Ovo je put koji nam je naredio da Ga molimo da nas na njega uputi na svakom namazu čak šta više na svakom rekatu. Ovaj ummet je najbolji od svih ummeta. A najbolji u njemu su njegova prva generacija. Nosioci prve generacije su bili najsavršeniji i najpotpuniji u korisnom znanju i dobrim djelima. Ovi lažci i ljudi od potvore ih opisuju suprotno tome, kažu da oni nisu poznavali istinu niti su je slijedili. Već su većina njih, po njima, znali istinu i suprostavljali joj se kao što to pripisuju trojici prvih halifa, većini ashaba, a mnogi, po njima, nisu poznavali istinu te su slijedili nasilnike zbog nepromišljenosti i neznanja. Nekada je to bilo zbog kratkovidnosti, slabe spoznaje, a nekada zbog neznanja i slijeđenja strasti.

Zatim tvrde da su neki od njih stvar (vlast) potraživali s pravom, tj. misle na Aliju ؓ. Opšte je poznato da on to nije potraživao. Tako da na osnovu njihova govora proizilazi da je cjelokupan ummet bio u zabludi nakon Poslanika i da niko nije bio upućen. Na osnovu toga kršćani i židovi su nakon derogacije i izvrtanja svoje vjere bolji od njih. Jer su oni bili kao što to kaže Uzvišeni: **"U narodu Musaovu ima ljudi koji na istinu upućuju i koji prema njoj pravedno sude."** (El-E'araf, 159) Poslanik ﷺ je obavjestio da će se kršćani i židovi podijeliti na više od sedamdeset sekti i da će se od njih jedna spasiti. U

ovome ummetu, shodno onome što su oni spomenuli, poslije Poslanikove ﷺ smrti nije bilo ljudi koji su se po istini vladali niti su po njoj sudili. Pa ako to nije bilo u prvoj odabranoj generaciji, onda je preče da toga nije bilo u generacijama poslije njih. Iz toga proizilazi da su kršćani i židovi nakon derogacije i izvrtanja svoje vjere bili bolji od naroda za koji Allah kaže da su najbolji narod koji se ikada pojavio. To je logički slijed onoga što tvrde ovi lašci. Onda se postavlja pitanje, ako je to tako bilo odmah poslije Poslanikove smrti od razilaženja u ummetu onda šta je sa ostalim što prenosi i navodi kao dokaz? Mi ćemo ovdje ukazati i razotkriti laži koje su spomenute u ovoj priči i to sa različitih aspekata. "

Pa kažemo: Odgovor na riječi ovog lašca: "Pošto su se poslije Poslanikove ﷺ problemu umnožili i belaji raširili ljudi su se razišli a njihova mišljenja i stavovi podjelili shodno broju njihovih prohtjeva. Neki su stvar (vlast) tražili bespravno za sebe tako da mu je većina svijeta dala prisegu zbog dunjalučkih interesa, kao kao što je Omer b. Sad izabrao vladavinu Er-Re'ja kratko vrijeme kada ga je stavio da bira između njega i ubistva Husejna, iako je znao da će onaj ko ga je ubio u Vatru. Taj njegov izbor je opisan kroz stihove..."

Kažemo: "U ovom govoru je toliko očiglednih laži, neistine i bespravnog kaljanja časti najbolje generacije ummeta i to se vidi sa više aspekata.

Prvo. Riječi: "Njihova mišljenja i stavovi su bili podjeljeni shodno broju prohtjeva i strasti." Tako su svi po njemu slijedili strasti, a niko nije slijedio istinu niti je ko težio Allahovu zadovoljstvu i nagradi na ahiretu. Uopštenost njegovih riječi obuhvata Aliju i druge. On je ashabe opisao na pomenuti načina, a Allah i Njegov Poslanik ﷺ ih pohvaljuju. Allah je njima zadovoljan i pripremio im je lijepu nagradu kao što kaže Uzvišeni:

وَٱلسَّـٰبِقُونَ ٱلْأَوَّلُونَ مِنَ ٱلْمُهَـٰجِرِينَ وَٱلْأَنصَارِ وَٱلَّذِينَ ٱتَّبَعُوهُم بِإِحْسَـٰنٍ رَّضِىَ ٱللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا۟
عَنْهُ وَأَعَدَّ لَهُمْ جَنَّـٰتٍ تَجْرِى تَحْتَهَا ٱلْأَنْهَـٰرُ خَـٰلِدِينَ فِيهَآ أَبَدًا ۚ ذَٰلِكَ ٱلْفَوْزُ ٱلْعَظِيمُ ﴿١٠٠﴾

"Allah je zadovoljan prvim muslimanima, muhadžirima i ensarijama i svima onima koji ih slijede dobra djela čineći, a i oni su zadovoljni Njime: za njih je On pripremio džennetske bašče kroz koje će rijeke teći, i oni će vječno i zauvijek u njima boraviti. To je veliki uspjeh." (Et-Tevba, 100)

I kaže Uzvišeni:

مُّحَمَّدٌ رَّسُولُ ٱللَّهِ ۚ وَٱلَّذِينَ مَعَهُۥٓ أَشِدَّآءُ عَلَى ٱلْكُفَّارِ رُحَمَآءُ بَيْنَهُمْ ۖ تَرَىٰهُمْ رُكَّعًا سُجَّدًا يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِّنَ
ٱللَّهِ وَرِضْوَٰنًا ۖ سِيمَاهُمْ فِى وُجُوهِهِم مِّنْ أَثَرِ ٱلسُّجُودِ ۚ ذَٰلِكَ مَثَلُهُمْ فِى ٱلتَّوْرَىٰةِ ۚ وَمَثَلُهُمْ فِى ٱلْإِنجِيلِ كَزَرْعٍ

أَخْرَجَ شَطْـَٔهُۥ فَـَٔازَرَهُۥ فَٱسْتَغْلَظَ فَٱسْتَوَىٰ عَلَىٰ سُوقِهِۦ يُعْجِبُ ٱلزُّرَّاعَ لِيَغِيظَ بِهِمُ ٱلْكُفَّارَ ۗ وَعَدَ ٱللَّهُ ٱلَّذِينَ
ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّـٰلِحَـٰتِ مِنْهُم مَّغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًۢا ﴿٢٩﴾

"Muhammed je Allahov poslanik, a njegovi sljedbenici su strogi prema nevjernicima, a samilosni među sobom; vidiš ih kako se klanjaju i licem na tle padaju želeći Allahovu nagradu i zadovoljstvo, - na licima su im znaci, tragovi od padanja licem na tle. Tako su opisani u Tevratu. A u Indžilu: oni su kao biljka kad izdanak svoj izbaci pa ga onda učvrsti, i on ojača, i ispravi se na svojoj stabljici izazivajući divljenje sijača, - da bi On s vjernicima najedio nevjernike. A onima koji vjeruju i dobra djela čine Allah obećava oprost i nagradu veliku." (El-Feth, 29)

U suri El-Enfal kaže:

إِنَّ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَهَاجَرُوا۟ وَجَـٰهَدُوا۟ بِأَمْوَٰلِهِمْ وَأَنفُسِهِمْ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ وَٱلَّذِينَ ءَاوَوا۟ وَّنَصَرُوٓا۟ أُو۟لَـٰٓئِكَ
بَعْضُهُمْ أَوْلِيَآءُ بَعْضٍ ۚ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَلَمْ يُهَاجِرُوا۟ مَا لَكُم مِّن وَلَـٰيَتِهِم مِّن شَىْءٍ حَتَّىٰ يُهَاجِرُوا۟ ۚ وَإِنِ
ٱسْتَنصَرُوكُمْ فِى ٱلدِّينِ فَعَلَيْكُمُ ٱلنَّصْرُ إِلَّا عَلَىٰ قَوْمٍۭ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُم مِّيثَـٰقٌ ۗ وَٱللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٧٢﴾
وَٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَآءُ بَعْضٍ ۚ إِلَّا تَفْعَلُوهُ تَكُن فِتْنَةٌ فِى ٱلْأَرْضِ وَفَسَادٌ كَبِيرٌ ﴿٧٣﴾ وَٱلَّذِينَ
ءَامَنُوا۟ وَهَاجَرُوا۟ وَجَـٰهَدُوا۟ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ وَٱلَّذِينَ ءَاوَوا۟ وَّنَصَرُوٓا۟ أُو۟لَـٰٓئِكَ هُمُ ٱلْمُؤْمِنُونَ حَقًّا ۚ لَّهُم مَّغْفِرَةٌ
وَرِزْقٌ كَرِيمٌ ﴿٧٤﴾ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ مِنۢ بَعْدُ وَهَاجَرُوا۟ وَجَـٰهَدُوا۟ مَعَكُمْ فَأُو۟لَـٰٓئِكَ مِنكُمْ

"Oni koji vjeruju, i iseljavaju se, i u borbi na Allahovom putu zalažu imetke svoje i živote svoje, i oni koji daju utočište i pomažu, oni su prijatelji jedni drugima. A onima koji vjeruju, a koji se nisu iselili – vi ne možete, sve dok se ne isele sa njima prijateljevati. A ako vas zamole da ih u vjeri pomognete, dužni ste da im u pomoć priteknete, osim protiv naroda sa kojim o nenapadanju zaključen ugovor imate. A Allah dobro vidi ono što radite. Nevjernici su prijatelji jedni drugima. Ne postupite li tako, nastaće smutnja na Zemlji i nered veliki. Oni koji vjeruju i isele se, i bore se na Allahovom putu, i oni koji daju sklonište i pomažu, - oni su, zbilja pravi vjernici – njih čeka oprost i obilje plemenito. A oni koji kasnije vjernici postanu pa se isele i u borbi zajedno s vama učestvuju, - i oni su vaši." (El-Enfal, 72-75)

A u suri El-Hadid o njima kaže:

ۚ لَا يَسْتَوِي مِنكُم مَّنْ أَنفَقَ مِن قَبْلِ الْفَتْحِ وَقَاتَلَ ۚ أُولَٰئِكَ أَعْظَمُ دَرَجَةً مِّنَ الَّذِينَ أَنفَقُوا مِن بَعْدُ
وَقَاتَلُوا ۚ وَكُلًّا وَعَدَ اللَّهُ الْحُسْنَىٰ ۚ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿١٠﴾

“Nisu jednaki među vama koji su davali priloge prije pobjede i lično se borili – oni su na višem stupnju od onih koji su poslije davali priloge i lično se borili, a Allah svima obećava nagradu najljepšu; - Allah dobro zna ono što radite.” (El-Hadid, 10)

I kaže:

لِلْفُقَرَاءِ الْمُهَاجِرِينَ الَّذِينَ أُخْرِجُوا مِن دِيَارِهِمْ وَأَمْوَالِهِمْ يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِّنَ اللَّهِ وَرِضْوَانًا وَيَنصُرُونَ اللَّهَ
وَرَسُولَهُ ۚ أُولَٰئِكَ هُمُ الصَّادِقُونَ ﴿٨﴾ وَالَّذِينَ تَبَوَّءُوا الدَّارَ وَالْإِيمَانَ مِن قَبْلِهِمْ يُحِبُّونَ مَنْ هَاجَرَ إِلَيْهِمْ
وَلَا يَجِدُونَ فِي صُدُورِهِمْ حَاجَةً مِّمَّا أُوتُوا وَيُؤْثِرُونَ عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ وَلَوْ كَانَ بِهِمْ خَصَاصَةٌ ۚ وَمَن يُوقَ
شُحَّ نَفْسِهِ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٩﴾ وَالَّذِينَ جَاءُوا مِن بَعْدِهِمْ يَقُولُونَ رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا
وَلِإِخْوَانِنَا الَّذِينَ سَبَقُونَا بِالْإِيمَانِ وَلَا تَجْعَلْ فِي قُلُوبِنَا غِلًّا لِّلَّذِينَ آمَنُوا رَبَّنَا إِنَّكَ رَءُوفٌ رَّحِيمٌ ﴿١٠﴾

“I siromašnim muhadžirima koji su iz rodnog kraja svoga protjerani i imovine svoje lišeni, koji žele da Allahovu milost i naklonost steknu, i Allaha i Poslanika Njegova pomognu, - to su, zaista, pravi vjernici, i onima koji su Medinu za življenje izabrali i domom prave vjere još prije njih je učinili; oni vole one koji im se doseljavaju i u grudima svojim nikakvu tegobu, zato što im se daje, ne osjećaju, i više vole njima nego sebi, mada im je i samima potrebno. A oni koji se učuvaju lakomosti, oni će sigurno uspjeti. Oni koji poslije njih dolaze – govore: ‘Gospodaru naš, oprosti nama o braći našoj koja su nas u vjeri pretekla i ne dopusti da u srcima našim bude imalo zlobe prema vjernicima; Gospodaru naš, ti si, zaista, dobar i milostiv!’” (El-Hašr, 8-10)

Ovi ajeti sadrže pohvalu muhadžira i ensarija i onih koji dolaze poslije njih, a koji mole Allaha da im oprosti i mole Allaha da u njihovim srcima ne bude mržnje i zlobe prema njima. Također ajeti upućuju da ove kategorije zaslužuju *fej*'-retani plijen. Nema sumnje da rafidije izlaze iz kruga ove tri kategorije. Oni ne traže oprosta za prve muslimane, a u srcima nose mržnju spram njih. U ajetu je pohvala na ashabe i na ehli sunnet koji ih slijede a distancira rafidija od toga. Bilježi Ebu Beta i drugi u hadisu Ebu Bedra, kaže: Pričao nam jeAbdullah b. Zejd od Talhe b. Musrifa od Musaba b. Sada od Sada b. Ebi Vekkasa da je rekao: “Ljudi se djele na tri stepena, dvije stepenice su prošle a ostala je treća. Najbolji stepen na kojem možete biti jeste stepen koji je preostao”, a zatim je proučio: **“I siromašnim muhadžirima koji su iz**

rodnog kraja svoga protjerani i imovine svoje lišeni, koji žele da Allahovu milost i naklonost steknu." (El-Hašr, 8) Ovo je stepem muhadžira i taj stepen je prošao. Zatim je proučio: **"I onima koji su Medinu za življenje izabrali i domom prave vjere još prije njih je učinili; oni vole one koji im se doseljavaju i u grudima svojim nikakvu tegobu, zato što im se daje, ne osjećaju, i više vole njima nego sebi, mada im je i samima potrebno. A oni koji se učuvaju lakomosti, oni će sigurno uspjeti."** (El-Hašr, 9) Zatim reče: "Ovo su ensarije, i ova stepenica je prošla." Zatimje proučio: **"Oni koji poslije njih dolaze - govore: "Gospodaru naš, oprosti nama i braći našoj koja su nas u vjeri pretekla i ne dopusti da u srcima našim bude imalo zlobe prema vjernicima; Gospodaru naš, ti si, zaista, dobar i milostiv!"** (El-Hašr, 10) Ove dvije stepenice su prošle, ostala je ova treća. Najbolje na čemu možete biti je da se držite ove stepenice i da za njih molite oprosta."[1] Završen citat.

Također sa svojim senedom od Malika b. Enesa prenosi da je rekao: "Onaj ko bude psovao *selefije*-prvake ummeta takav nema udio u *fej'u* jer Allah ﷻ kaže: **"Oni koji poslije njih dolaze..."**[2] Ovo je poznato od Malika i drugih učenjaka mimo njega kao što je Ebu Ubejd Kasim b. Selam.[3] To također spominje Ebu Hakim Nehrevani od Ahmedovih prijatelja i drugih fekiha. Prenosi se također i od Hasana b. Amareta od Hakima od Muksima od Ibn Abbasa ﷺ da je rekao: "Allah ﷻ je naredio da se traži oprost-*istigfar* za ashabe Allahova Poslanika ﷺ, a On je znao da će se međusobno boriti:"[4]

Urve kaže: "Aiša mi je rekla: "O sine moje sestre, naređeno im je da traže oprosta za ashabe Allahova Poslanika ﷺ a oni ih psuju."[5]

U oba "Sahiha" se od Ebu Seida Hudrija prenosi da je Poslanik ﷺ rekao: "*Nemojte psovati moje ashabe, kada bih neko od vas udjelio zlata koliko je brdo Uhud ne bi postigo ni pregršt nekog od njih niti njegovu polovicu."*[6]

Bilježi Muslim u svom "Sahihu" od Ebu Hurejre da je Poslanik ﷺ rekao: "*Nemojte psovati moje ashabe, tako mi Allaha kada bi neko od vas udjeliio zlata koliko je brdo Uhud ne bi postigo ni pregršt nekog od njih niti njegovu polovicu."*[7] Muslim, također, bilježi u svom "Sahihu" od Džabira b. Abdullaha

[1] Ova predaja je vjerovatno u knjizi "Ibanetul-kubra" , nisam je našao u "Es-Sugra".
[2] Ova predaje se nalazi i "Ibani", sažetak, str 162. Vjerovatno je autor predaju prenio iz "Ibanetul-kubra".
[3] Pogledaj prethodni izvor, ste 162.
[4] Pogledaj prethodni izvor, str 119.
[5] Pogledaj "El-Ibane", str, 120.
[6] Buharija, 5/6, i Muslim, 4/1967.
[7] Muslim, 4/1967

da je rekao: "Aiši bi rečeno: "Ljudi ogovaraju ashabe Allahova Poslanika, čak Ebu Bekra i Omera." Ona reče: "Zašto se tome čudiš? Njihova djela su prekinuta (ashaba), a Allah želi da im se ne ukida i nagrada."[1]

Bilježi Ibn Beta sa vjerodostojnim senedom od Abdullaha b. Ahmeda da je rekao: Pričao mi je otac, pričao nam je Muavija, pričao nam je Redža' od Mudžahida od Ibn Abbasa da je rekao: "Nemojte psovati Muhammedove prijatelje, Allah ﷻ nam je naredio da činimo *istigfar* za njih a on je znao da će se međusobno izbiti."[2] Preko Ahmeda od Abdurrahmana b. Mehdija i drugim putem od Vekie i Ebi Neima, a sva trojica od Sevrija od Nusejra b. Za'luka kaže: Čuo sam Abdullaha b. Omera kako kaže: "Nemojte psovati Muhammedove prijatelje, zaista je sat njihova boravka, tj. sa Muhammedom, vrijedniji od djela nekog od vas četrdeset godina." A u rivajetu od Vekie stoji: "Bolji je od ibadeta nekog od vas cijelog njegovog života:" Uzvišeni o njima u Kur'anu kaže:

۞ لَّقَدْ رَضِيَ ٱللَّهُ عَنِ ٱلْمُؤْمِنِينَ إِذْ يُبَايِعُونَكَ تَحْتَ ٱلشَّجَرَةِ فَعَلِمَ مَا فِى قُلُوبِهِمْ فَأَنزَلَ ٱلسَّكِينَةَ
عَلَيْهِمْ وَأَثَٰبَهُمْ فَتْحًا قَرِيبًا ﴿١٨﴾ وَمَغَانِمَ كَثِيرَةً يَأْخُذُونَهَا ۗ وَكَانَ ٱللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا ﴿١٩﴾ وَعَدَكُمُ ٱللَّهُ مَغَانِمَ
كَثِيرَةً تَأْخُذُونَهَا فَعَجَّلَ لَكُمْ هَٰذِهِۦ وَكَفَّ أَيْدِىَ ٱلنَّاسِ عَنكُمْ وَلِتَكُونَ ءَايَةً لِّلْمُؤْمِنِينَ وَيَهْدِيَكُمْ
صِرَٰطًا مُّسْتَقِيمًا ﴿٢٠﴾ وَأُخْرَىٰ لَمْ تَقْدِرُوا۟ عَلَيْهَا قَدْ أَحَاطَ ٱللَّهُ بِهَا ۚ وَكَانَ ٱللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرًا ﴿٢١﴾

"Allah je zadovoljan onim vjernicima koji su ti se pod drvetom na vjernost zakleli. On je znao šta je u srcima njihovim, pa je spustio smirenost na njih, i nagradiće ih skorom pobjedom i bogatim plijenom koji će uzeti, jer Allah je silan i mudar. Allah vam obećava bogat plijen koji ćete uzeti, a s ovim je požurio i ruke ljudi je od vas zadržao – da bi to bio poučan primjer za vjernike i da bi vam na pravi put ukazao – i drugi, koji niste bili u stanju uzeti, - Allah vam ga je dao, jer Allah sve može." (El-Feth, 18-21)

Allah Uzvišeni nas je obavjestio da je zadovoljan njima i da zna šta je u njihovim srcima i da će ih nagraditi skorom pobjedom. Lično ovi su dali prisegu Ebu Bekru, Omeru i Osmanu nakon smrti Poslanika ﷺ. Niko od muslimana nije davao prednost drugim nad njima, čak šta više, svi muslimani su znali za njihovo odlikovanje nad drugima. Jer je Allah ﷻ u Kur'anu ukazao na njihove vrline riječima:

---

[1] Vjerovatno je predaja u nekom od prepisa Muslimova "Sahiha", nisam je mogao pronaći.
[2] Pogledaj "Ibanu", str 119.

“لَا يَسْتَوِي مِنكُم مَّنْ أَنفَقَ مِن قَبْلِ ٱلْفَتْحِ وَقَٰتَلَ ۚ أُو۟لَٰٓئِكَ أَعْظَمُ دَرَجَةً مِّنَ ٱلَّذِينَ أَنفَقُوا۟ مِنۢ بَعْدُ وَقَٰتَلُوا۟ ۚ وَكُلًّا وَعَدَ ٱللَّهُ ٱلْحُسْنَىٰ ۚ وَٱللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ”

“Nisu jednaki među vama koji su davali priloge prije pobjede i lično se borili – oni su na višem stupnju od onih koji su poslije davali priloge i lično se borili, a Allah svima obećava nagradu najljepšu; - Allah dobro zna ono što radite.” (El-Hadid, 10)

Allah ﷻ je odlikovao one koji su udjeljivali i davali priloge prije pobjede. Pod *fethom*-pobjedom se ovde misli na primirje na Hudejbiji. Zbog toga je Poslanik ﷺ upitan: “Je li to pobjeda?” “*Da*”, reče.[1] Učenjaci znaju da su tim povodom spuštani sljedeći ajeti:

إِنَّا فَتَحْنَا لَكَ فَتْحًا مُّبِينًا ﴿١﴾ لِّيَغْفِرَ لَكَ ٱللَّهُ مَا تَقَدَّمَ مِن ذَنۢبِكَ وَمَا تَأَخَّرَ وَيُتِمَّ نِعْمَتَهُۥ عَلَيْكَ وَيَهْدِيَكَ صِرَٰطًا مُّسْتَقِيمًا ﴿٢﴾ وَيَنصُرَكَ ٱللَّهُ نَصْرًا عَزِيزًا ﴿٣﴾

“Mi ćemo ti dati sigurnu pobjedu da bi ti Allah ranije i kasnije krivice oprostio, da bi blagodat Svoju tebi potpunom učinio, da bi te na pravi put uputio i da bi te Allah pobjedonosnom pomoći pomogao.” (El-Feth, 1-3)

Neki muslimani rekoše: “Ovo je tebi, a šta je nama o Allahov Poslaniče?” Pa je Allah ﷻ objavio:

هُوَ ٱلَّذِىٓ أَنزَلَ ٱلسَّكِينَةَ فِى قُلُوبِ ٱلْمُؤْمِنِينَ لِيَزْدَادُوٓا۟ إِيمَٰنًا مَّعَ إِيمَٰنِهِمْ ۗ وَلِلَّهِ جُنُودُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ ۚ وَكَانَ ٱللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿٤﴾

“On ulíva smirenost u srca vjernika da bi još više učvrstili vjerovanje koje imaju – a vojske nebesa i Zemlje su Allahove; Allah sve zna i mudar je.” (El-Feth, 4)

Ovo je jasan tekst u pogledu odlikovanja onih koji su udjeljivali i borili se prije Hudejbije nad onima koji su to radili poslije Hudejbije. Zbog toga većina učenjaka smatra da prvi muslimani koji se spominju u riječima Uzvišenog **“Allah je zadovoljan prvim muslimanima, muhadžirima i ensarijama”**, odnose na na one koji su udjeljivali i borili se prije Hudejbije. Učesnici “*bej'atur-ridvan*”- prisege zadovoljstva su svi od njih, a bilo ih je više od hiljadu i četiri stotine. Neki su mišljenja da se pod riječi “*es-sabikin*”-prvi muslimani misli na one koji su klanjali prema obje kible, a to je slabo mišljenje. Samo

[1] Pogledaj "Sunen" Ebu Davuda, 3/101.

klanjanje prema kibli koja je poslije dokinuta[1] ne predstavlja neki fadilet i odliku. Derogiranje također ne predstavlja djelo koje ih odlikuje nad drugima. Zatim ne postoji šerijatski dokaz koji upućuje na odlikovanje onog ko je klanjao prema dvije kible kao što postoji dokaz koji odlikuje one koji su udjeljivali i borili se na Allahovom putu prije Hudejbije i kao što je prisega pod drvetom. Opšte je poznato da je među ovim prvim muslimanima bio Ebu Bekr, Omer, Osman, Alija, Talha, Zubejr... Poslanik ﷺ je svojom rukom dao prisegu na ime Osmana jer je on bio odsutan. Naime prije toga ga je poslao stanovnicima Mekke da im odnese njegovo pismo. Kada je do njega ﷺ stigla vijest da je Osman poginuo, on je u ime njega stavio svoju ruku na ruku kao znak njegove prisege.

Muslim bilježi u svom "Sahihu" od Džabira b. Abdullaha da je Poslanik ﷺ rekao: *"Niko ko je dao prisegu pod drvetom neće ući u Vatru."*[2] Uzvišeni kaže:

لَّقَد تَّابَ ٱللَّهُ عَلَى ٱلنَّبِيِّ وَٱلْمُهَٰجِرِينَ وَٱلْأَنصَارِ ٱلَّذِينَ ٱتَّبَعُوهُ فِي سَاعَةِ ٱلْعُسْرَةِ مِنۢ بَعْدِ مَا
كَادَ يَزِيغُ قُلُوبُ فَرِيقٍ مِّنْهُمْ ثُمَّ تَابَ عَلَيْهِمْ ۚ إِنَّهُۥ بِهِمْ رَءُوفٌ رَّحِيمٌ ﴿١١٧﴾

"Allah je oprostio vjerovjesniku, i muhadžirima i ensarijama, koji su ga u teškom času slijedili, u vrijeme kada se srca nekih od njih zamalo nisu pokolebala. On je poslije i njima oprostio, jer je On prema njima blagi milostiv." (Et-Tevba, 117)

Allah ﷻ je spojio Poslanikov oprost sa njihovim oprostom i kaže Uzvišeni:

إِنَّ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَهَاجَرُوا۟ وَجَٰهَدُوا۟ بِأَمْوَٰلِهِمْ وَأَنفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ ٱللَّهِ وَٱلَّذِينَ ءَاوَوا۟ وَّنَصَرُوٓا۟ أُو۟لَٰٓئِكَ
بَعْضُهُمْ أَوْلِيَآءُ بَعْضٍ ۚ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَلَمْ يُهَاجِرُوا۟ مَا لَكُم مِّن وَلَٰيَتِهِم مِّن شَيْءٍ حَتَّىٰ يُهَاجِرُوا۟ ۚ وَإِنِ
ٱسْتَنصَرُوكُمْ فِي ٱلدِّينِ فَعَلَيْكُمُ ٱلنَّصْرُ إِلَّا عَلَىٰ قَوْمٍۭ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُم مِّيثَٰقٌ ۗ وَٱللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٧٢﴾
وَٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَآءُ بَعْضٍ ۚ إِلَّا تَفْعَلُوهُ تَكُن فِتْنَةٌ فِي ٱلْأَرْضِ وَفَسَادٌ كَبِيرٌ ﴿٧٣﴾ وَٱلَّذِينَ
ءَامَنُوا۟ وَهَاجَرُوا۟ وَجَٰهَدُوا۟ فِي سَبِيلِ ٱللَّهِ وَٱلَّذِينَ ءَاوَوا۟ وَّنَصَرُوٓا۟ أُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْمُؤْمِنُونَ حَقًّا ۚ لَّهُم مَّغْفِرَةٌ
وَرِزْقٌ كَرِيمٌ ﴿٧٤﴾ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ مِنۢ بَعْدُ وَهَاجَرُوا۟ وَجَٰهَدُوا۟ مَعَكُمْ فَأُو۟لَٰٓئِكَ مِنكُمْ

[1] Tj. klanjanje prema Bejtul-Makdisu prije nego li je Allah naredio okretanje prema Kabi.

[2] Muslim, 4/1942, br 2496.

“Oni koji vjeruju, i iseljavaju se, i u borbi na Allahovom putu zalažu imetke svoje i živote svoje, i oni koji daju utočište i pomažu, oni su prijatelji jedni drugima. A onima koji vjeruju, a koji se nisu iselili – vi ne možete, sve dok se ne isele sa njima prijateljevati. A ako vas zamole da ih u vjeri pomognete, dužni ste da im u pomoć priteknete, osim protiv naroda sa kojim o nenapadanju zaključen ugovor imate. A Allah dobro vidi ono što radite. Nevjernici su prijatelji jedni drugima. Ne postupite li tako, nastaće smutnja na Zemlji i nered veliki. Oni koji vjeruju i isele se, i bore se na Allahovom putu, i oni koji daju sklonište i pomažu, - oni su, zbilja pravi vjernici – njih čeka oprost i obilje plemenito. A oni koji kasnije vjernici postanu pa se isele i u borbi zajedno s vama učestvuju, - i oni su vaši.” (El-Enfal, 72-75)

Allah je ovde između njih potvrdio *muvalat*-prijateljevanje, a vjernicima kaže:

﴿يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ لَا تَتَّخِذُواْ ٱلۡيَهُودَ وَٱلنَّصَٰرَىٰٓ أَوۡلِيَآءَۘ بَعۡضُهُمۡ أَوۡلِيَآءُ بَعۡضٖۚ وَمَن يَتَوَلَّهُم مِّنكُمۡ فَإِنَّهُۥ مِنۡهُمۡۗ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يَهۡدِي ٱلۡقَوۡمَ ٱلظَّٰلِمِينَ ٥١﴾

“O vjernici, ne uzimajte za prijatelje Jevreje i kršćane! Oni su sami sebi prijatelji! A njihov je onaj među vama koji ih za prijatelje prihvati; Allah uistinu neće ukazati na pravi put ljudima koji sami sebi nepravdu čine.” (El-Maide, 51)

I kaže Uzvišeni:

﴿إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ ٱللَّهُ وَرَسُولُهُۥ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ ٱلَّذِينَ يُقِيمُونَ ٱلصَّلَوٰةَ وَيُؤۡتُونَ ٱلزَّكَوٰةَ وَهُمۡ رَٰكِعُونَ ٥٥ وَمَن يَتَوَلَّ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ فَإِنَّ حِزۡبَ ٱللَّهِ هُمُ ٱلۡغَٰلِبُونَ ٥٦﴾

“Vaši zaštitnici su samo Allah i Poslanik Njegov i vjernici koji ponizno molitvu obavljaju i zekat daju. Onaj ko za zaštitnika uzme Allaha i Poslanika Njegova i vjernike – pa, Allahova strana će svakako pobijediti.” (El-Maide, 55-56)

I još kaže Uzvišeni:

﴿وَٱلۡمُؤۡمِنُونَ وَٱلۡمُؤۡمِنَٰتُ بَعۡضُهُمۡ أَوۡلِيَآءُ بَعۡضٖۚ﴾

“A vjernici i vjernice su prijatelji jedni drugima...” (Et-Tevba, 71)

Potvrdio je njihovu međusobnu zaštitu i naredio im da međusobno prijateljuju. Rafidije ih se odriču i ne žele da sa njima prijateljuju. Osnova prijateljevanja je ljubav, a osnova neprijateljstva je mržnja. Oni ih mrze a ne vole ih. Neki luđaci su izmislili apokrifan hadis da je ovaj ajet spuštan zbog Alije ﷺ kada je navadno u namazu udjelio zlatni prsten. Ovo je laž po idžma'u

učenjaka koji se bave predajam. Laž ove predaje je očigledna i to se ogleda u više stvari.

Prvo. U ajetu stoji "oni koji" (ar. ellezine), to je oblik koja dolazi za množinu, a Alija je sam.

Drugo. Harf "vav" (u ajetu) nije veznik stanja. Da je tako odnosio bi se samo na onog ko daje zekat u stanju ruku'a a ne bi obuhvatao i ostale ashabe.

Treće. Pohvala biva zbog vadžib ili mustehab djela a davanje zekata u samom namazu nije ni vadžib ni mustehab po slaganju svih učenjaka jer je čovjek u namazu zauzet.

Četvrto. Da je davanje zekata u toku namaza dobro djelo onda ne bi bilo razlike između ruku'a i drugih djelova namaza. Naime izdvajanje zekata u stanju kijama i sjedenja je izvodljivije.

Peto. Alija nije imao obavezu izdvajanja zekata u vremenu Poslanika ﷺ.[1]

Šesto. Davanje zekata u drugim stvarima mimo prstena je bolje od davanja u vidu prstena. Većina fekiha je mišljenja da izdvajanje prstena u zekatu ne podmiruje taj propis.

Sedmo. U hadisu se spominje da je zekat dao čovjeku koji mu ga je tražio. Pohvala u tom pogledu bi bila u startu kada čovjek izdvoji odmah zekat bez odugovlačenja i da ne čeka da ga ljudi od njega traže.

Osmo. Kontekst ajeta ukazuje o zabrani prijateljevanja sa nevjernicima i uzimanje istih za zaštitnike a naređuje prijateljevanje sa vjernicima i uzimanje vjernika za zaštitnike kao što se vidi iz konteksta. Opširniji i potpuniji govor o ovom ajetu će doći kasnije, ako Bog da. Skoro da rafidije ne navedu ni jedan dokaz a da taj dokaz nije protiv njih. Kao što je npr. dokazivanje sa ovim ajetom gdje prijateljovanje i zaštitu shvataju kao stvar vlasti, a radi se o zaštiti i prijateljevanju kao pojmu koji je nasuprot neprijateljstva. A rafidije se suprostavlaju tome. Ismailijje i nusajrije i njima slični prijateljuju sa kafirima od židova, kršćana, mušrika i munafika. A neprijateljski se ponašaju prema nevjernicima od muhadžira i ensarija, kao i onih koji ih u dobru slijede do Sudnjeg dana. Ovo je poznata stvar kod njih da

[1] Tj. njegov imetak nije dostizao *nisab*-iznos zekata, a ne da Aliji nije bilo naređeno da daje zekat. *Op.rec.*

iskazuju neprijateljstvo prema najboljim Allahovim robovima od vjernika a pomažu kršćane, židove, mušrike i ostale neprijatelje islama. Kaže Uzvišeni:

يَـٰٓأَيُّهَا ٱلنَّبِيُّ حَسْبُكَ ٱللَّهُ وَمَنِ ٱتَّبَعَكَ مِنَ ٱلْمُؤْمِنِينَ ﴿٦٤﴾

"O vjerovjesniče, Allah je dovoljan tebi i vjernicima koji te slijede." (El-Enfal, 64)

To jest, Allah ti je dovoljan i dovoljan je onima koji te slijede od vjernika, a ashabi su prvi i najbolji od vjernika koji ga slijede. I kaže Uzvišeni:

إِذَا جَآءَ نَصْرُ ٱللَّهِ وَٱلْفَتْحُ ﴿١﴾ وَرَأَيْتَ ٱلنَّاسَ يَدْخُلُونَ فِى دِينِ ٱللَّهِ أَفْوَاجًا ﴿٢﴾ فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ
وَٱسْتَغْفِرْهُ ۚ إِنَّهُۥ كَانَ تَوَّابًۢا ﴿٣﴾

"Kada Allahova pomoć i pobjeda dođu, i vidiš ljude kako u skupinama u Allahovu vjeru ulaze, ti veličaj Gospodara svoga hvaleći Ga i moli Ga da ti oprosti, On je uvijek pokajanje primao." (En-Nasr, 1-3)

Oni, koje je Poslanik ﷺ vidio da u vjeru ulaze u skupinama, su oni koji su živjeli u njegovom vremenu. I kaže Uzvišeni:

وَإِن يُرِيدُوٓا۟ أَن يَخْدَعُوكَ فَإِنَّ حَسْبَكَ ٱللَّهُ ۚ هُوَ ٱلَّذِىٓ أَيَّدَكَ بِنَصْرِهِۦ وَبِٱلْمُؤْمِنِينَ ﴿٦٢﴾ وَأَلَّفَ
بَيْنَ قُلُوبِهِمْ ۚ

"A ako htjednu da te prevare, - pa, tebi je doista dovoljan Allah; On te podržava Svojom pomoći i vjernicima, i On je sjedinio srca njihova." (El-Enfal, 62-63)

Allah ﷻ je Poslanika ﷺ pomogao za njegova života ashabima. I kaže Uzvišeni:

وَٱلَّذِى جَآءَ بِٱلصِّدْقِ وَصَدَّقَ بِهِۦٓ ۙ أُو۟لَـٰٓئِكَ هُمُ ٱلْمُتَّقُونَ ﴿٣٣﴾ لَهُم مَّا يَشَآءُونَ عِندَ رَبِّهِمْ ۚ ذَٰلِكَ
جَزَآءُ ٱلْمُحْسِنِينَ ﴿٣٤﴾ لِيُكَفِّرَ ٱللَّهُ عَنْهُمْ أَسْوَأَ ٱلَّذِى عَمِلُوا۟ وَيَجْزِيَهُمْ أَجْرَهُم بِأَحْسَنِ ٱلَّذِى كَانُوا۟
يَعْمَلُونَ ﴿٣٥﴾

"A onaj koji donosi istinu i oni koji u nju vjeruju, oni su bogobojazni, sve što zažele u Gospodara svoga će naći; to će biti nagrada onima koji su dobra djela činili, da bi Allah preko ružnih postupaka njihovih prešao, i da bi ih za lijepa djela koja su radili nagradio." (Ez-Zumer, 33-35)

Ova kategorija koja govori istinu i koja vjeruje u istinu je različita od kategorije koja izmišlja laži ili istinu ugoni u laž kada mu ona dođe kao što ćemo o tome opširnije govoriti, ako Bog da. Ashabi koji su svjedočili *la ilahe*

illallah ve enne Muhammeden resulullah i da je Kur'an istina. Oni su poslije poslanika najbolji koji su došli sa istinom i koji vjeruju u nju. Među svim grupacijama koje se pripisuju našoj kibli nijedna više ne potvara i ne laže na Allaha i nijedna sekta ne niječe više istinu od onih koji se deklarišu kao šije. Otuda nijedna grupa nije više zastranila kao što je to slučaj sa njima. Neki od njih ljudima pripisuju osobine božanstva i prizivaju poslanstvo onome ko nije poslanik. Tvrde bezgrješnost svojih imama i druge stvari, koje su na većem stepenu zablude od drugih sekti. Učenjaci se slažu da nijedna sekta, koja se veže za kiblu, ne laže više od njih. A Uzvišeni kaže:

قُلِ ٱلْحَمْدُ لِلَّهِ وَسَلَٰمٌ عَلَىٰ عِبَادِهِ ٱلَّذِينَ ٱصْطَفَىٰٓ

"Reci: 'Hvala Allahu i mir robovima Njegovim koje je On odabrao!'"(En-Neml, 59)

Grupa od selefa kaže: "To se odnosi na Muhammedove ﷺ ashabe. Nema sumnje da su oni najbolji od svih odabranih od ovog ummeta u pogledu kojeg je Allah rekao:

ثُمَّ أَوْرَثْنَا ٱلْكِتَٰبَ ٱلَّذِينَ ٱصْطَفَيْنَا مِنْ عِبَادِنَا ۖ فَمِنْهُمْ ظَالِمٌ لِّنَفْسِهِۦ وَمِنْهُم مُّقْتَصِدٌ وَمِنْهُمْ سَابِقٌۢ
بِٱلْخَيْرَٰتِ بِإِذْنِ ٱللَّهِ ۚ ذَٰلِكَ هُوَ ٱلْفَضْلُ ٱلْكَبِيرُ ﴿٣٢﴾ جَنَّٰتُ عَدْنٍ يَدْخُلُونَهَا يُحَلَّوْنَ فِيهَا مِنْ أَسَاوِرَ مِن
ذَهَبٍ وَلُؤْلُؤًا ۖ وَلِبَاسُهُمْ فِيهَا حَرِيرٌ ﴿٣٣﴾ وَقَالُوا۟ ٱلْحَمْدُ لِلَّهِ ٱلَّذِىٓ أَذْهَبَ عَنَّا ٱلْحَزَنَ ۖ إِنَّ رَبَّنَا لَغَفُورٌ
شَكُورٌ ﴿٣٤﴾ ٱلَّذِىٓ أَحَلَّنَا دَارَ ٱلْمُقَامَةِ مِن فَضْلِهِۦ لَا يَمَسُّنَا فِيهَا نَصَبٌ وَلَا يَمَسُّنَا فِيهَا لُغُوبٌ ﴿٣٥﴾

"Mi ćemo učiniti da Knjigu poslije nasljede oni Naši robovi koje Mi izaberemo; biće onih koji će se prema sebi ogriješiti, bit će onih umjerenih, i bit će i onih koji će, Allahovom voljom, svojim dobrim djelima druge nadmašiti – za to će veliku nagradu dobiti: edenske perivoje u koje će ući, u kojima će se zlatnim narukvicama, biserom ukrašenim, kititi, a haljine će im, u njima, od svile biti. 'Hvaljen neka je Allah' – govoriće – 'koji je od nas tugu odstranio, - Gospodar naš, zaista, mnogo prašta i blagodaran je, koji nam je, od dobrote Svoje, vječno boravište darovao, gdje nas umor neće doticati i u kome nas klonulost neće snalaziti.'" (Fatir, 32-35)

Ummet Muhammeda ﷺ je naslijedio Knjigu poslije dva prethodna ummeta, tj. kršćana i židova. Allah ﷻ je obavjestio da su oni ti koje je On odabrao."

U mutevatir predaji se od Poslanika ﷺ prenosi da je rekao: "*Najbolja generacija je ona u kojoj sam poslan, zatim oni koji slijede, zatim oni koji slijede.*"

Muhammed ﷺ i njegovi ashabi su odabrani među odabranim od Allahovih robova. Uzvišeni kaže: **"Muhammed je Allahov poslanik, a njegovi sljedbenici su strogi prema nevjernicima, a samilosni među sobom..."** (El-Feth, 29) I kaže Uzvišeni:

وَعَدَ ٱللَّهُ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ مِنكُمْ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ لَيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ فِى ٱلْأَرْضِ كَمَا ٱسْتَخْلَفَ ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ وَلَيُمَكِّنَنَّ لَهُمْ دِينَهُمُ ٱلَّذِى ٱرْتَضَىٰ لَهُمْ وَلَيُبَدِّلَنَّهُم مِّنۢ بَعْدِ خَوْفِهِمْ أَمْنًا ۚ يَعْبُدُونَنِى لَا يُشْرِكُونَ بِى شَيْـًٔا ۚ وَمَن كَفَرَ بَعْدَ ذَٰلِكَ فَأُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْفَٰسِقُونَ ﴿٥٥﴾

"Allah obećava da će one među vama koji budu vjerovali i dobra djela činili sigurni namjesnicima na Zemlji postaviti, kao što je postavio namjesnicima one prije njih, i da će im zacijelo vjeru njihovu učvrstiti, onu koju im On želi, i da će im sigurno strah bezbjednošću zamijeniti; oni će samo Mene obožavati, i neće Mi širk činiti. A oni koji i poslije toga budu nezahvalni – oni su pravi grješnici." (En-Nur, 55)

Allah je obećao onima koji vjeruju i čine dobra djela da će ih učiniti halifama ili namjesnicima na Zemlji, kao što im je u prethodnim ajetima obećao magfiret i veliku nagradu, a Allah neće izostaviti svoje obećanje. To upućuje da su oni koje je postavi za halife poput onih koje je prije njih postavljao za namjesnike i da im je učvrstio vjeru islam, to je vjera koju im On želi kao što Uzvišeni kaže: **"I zadovoljan sam da vam islam bude vjera."** (El-Maida, 3) I zamjenio im je strah mirom i bezbjednošću. Njima pripada oprost i velika nagrada.

Ovo može biti dokaz sa dva aspekta: *Prvo.* Oni koje je postavi kao namjesnike su vjernici koji čine dobra djela jer se obećanje odnosi na njih a ne na druge. *Drugo* njima je oprošteno i njih sljeduje velika nagrada jer oni vjeruju i čine dobra djela tako da se na njih odnose oba ajeta, ajet iz sure En-Nur i ajet iz sure El-Feth. Nema sumnje da se ove osobine poklapaju sa ashabima iz vremena Ebu Bekra, Omera i Osmana. Jer ih je Allah učinio namjesnicima na Zemlji, vjera i mir se bijahu učvrstili nakon straha, i to nakon što su savladali perzijance i bizantince i nakon što su osvojili Šam, Irak, Egipat, Horasan i Afrikiju. Nakon što je ubijen Osman i fitna se proširila nisu osvojili nijednu nevjerničku zemlju već su naprotiv nevjernici napadali njih u Šamu i Horosanu a oni su se međusobno jedni drugih bojali. Tako da Kur'an upućuje na iman Ebu Bekra, Omera i Osmana i na iman onih koji su bili sa njima u periodu tog *istihlafa*-namjesništva po oporuci, vremenu snage, čvrstine vjere i mira. Oni koji su bili u tom vremenu a zatekli su i fitnu koja je kasnije nastupila, kao što su Alija, Talha, Ebu Musa Eš'ari, Muavija, Amr b. As,

također ulaze u ajet jer su i oni bili namjesnici na Zemlji i jer su vjerovali. Što se tiče onih koji su se pojavili u vremenu smutnje, kao što je slučaj sa rafidijama koji su se pojavili i nastali u vremenu smutnje i razilaženja, i haridžija "koji izlaze iz islama" (ar. marikin) na njih se ne odnosi tekst, tj. pomenuti kur'anski ajeti. Jer ne ulaze u kategoriju onih koji su opisani s imanom i dobrim djelima koji su spomenuti u ovim ajetima Jer oni pod prvo nisu od ashaba na koje se odnosi ovo kur'ansko obraćanje. Drugo nisu ostvarili *istihlaf*-namjesništvo, nisu postigli stabilnost, ni bezbjednost nakon straha na zemlji koji su postigli ashabi. Čak šta više i dalje su neprestano u strahu i nesigurnosti.

Ako bi neko rekao: "Zašto je onda rečeno: **"A onima od njih koji vjeruju i dobra djela čine Allah obećava..."** (El-Feth, 29) Nije rekao: "Obećaje im svima."

Odgovorit ćemo: "Zašto kaže u ajetu: **"Allah obećaje onima od vas koji vjeruju i čine dobra djela"**, a nije rekao: "Obećaje vam:" Rječica "*min*"-"od" ovdje objašnjava vrstu, kao što u riječima Uzvišenog stoji : **"Pa budite što dalje *od* kumira poganih."** I ne mora značiti da ono što dolazi u genitivu poslije te riječi da izlazi iz kruga te vrste. Tako iz ovog ajeta ne mora proizilaziti da ima kumira koji nisu pogani. Tako ako kažeš: "Odjeća od svile." To je kao da kažeš: "Svilena odjeća." Ili da kažeš: "Vrata od željeza." To je kao da kažeš: "Željezna vrata."To ne znači da ne postoji željezo i svila koji se ne vežu za to. A ako bi to zamislili sveobuhvatno treba istaći da poimanje sveobuhvatne vrste ne sprečava poimanje učećšća u tome pa makar i ne učestvovao u postojanju.

Pa ako rječica "od" služi za pojašnjenje vrste onda bi riječi: **"Allah obećaje onima koji vjeruju i čine dobra djela"** bilo od te vrste pa makar svi od te vrsti bili dobri vjernici. Isto tako kada kaže da im obećaje magfiret i veliku nagradu, ako je od ove vrste to ne sprečava da svi budu u kategoriji dobrih vjernika. Tako kada Allah ﷻ kaže Poslanikovim ženama:

﴿ وَمَن يَقْنُتْ مِنكُنَّ لِلَّهِ وَرَسُولِهِۦ وَتَعْمَلْ صَٰلِحًا نُّؤْتِهَآ أَجْرَهَا مَرَّتَيْنِ وَأَعْتَدْنَا لَهَا رِزْقًا كَرِيمًا ﴿٣١﴾

"A onoj *od* vas koja se bude Allahu i Poslaniku Njegovu pokoravala i dobra djela činila – daćemo nagradu dvostruku i pripremićemo joj opskrbu plemenitu." (El-Ahzab, 31)

Ova konstrukcija (onoj od vas) ne sprečava mogućnost da se sve one pokoravaju Allahu i Njegovu Poslaniku i da rade dobra djela. Isto tako kaže Uzvišeni:

وَإِذَا جَآءَكَ ٱلَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِـَٔايَـٰتِنَا فَقُلْ سَلَـٰمٌ عَلَيْكُمْ ۖ كَتَبَ رَبُّكُمْ عَلَىٰ نَفْسِهِ ٱلرَّحْمَةَ ۖ أَنَّهُۥ مَنْ عَمِلَ مِنكُمْ سُوٓءًۢا بِجَهَـٰلَةٍ ثُمَّ تَابَ مِنۢ بَعْدِهِۦ وَأَصْلَحَ فَأَنَّهُۥ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٥٤﴾

"A kada ti dođu oni koji u riječi Naše vjeruju, ti reci: "Mir vama! Gospodar vaš je sam Sebi propisao da bude milostiv: ako neko *od* vas kakvo ružno djelo iz lakosmislenosti učini, pa se poslije pokaje i popravi, - pa, Allah će doista oprostiti i samilostan biti." (El-En'am, 54)

Ovo ne sprečava mogućnost da svi budu opisani ovom osobinom. Nije dozvoljeno reći: "Ako budu radili loše iz neznanja, a zatim se nakon toga pokaju i poprave neće oprostiti osim nekima od njih." Otuda ova rječica *min*-od ulazi u negaciju realizacije *džinsa*-vrste. Kao što je u riječima Uzvišenog: **"A *od* djela njihovih nećemo nimalo umanjiti"** (Et-Tur, 21) I kao što su riječi Uzvišenog: **"I nema boga osim Allaha!"** (Ali Imran, 62) Bukvalan prevod ajeta bi bio: **"I nema *od* boga osim Allaha."** Zatim riječi Uzvišenog: **"I *od* vas niko ne bi ga mogao od toga odbraniti."** (El-Hakkah, 47) Otuda ako uđeš u nijekanje kroz *tahkik ili takdir,* to će podrazumjevati nijekanje vrste u potpunosti. *Tahkik* je ono što smo spomenuli, a *takdir* je poput riječi Uzvišenog: **"Samo je Allah Bog!"** (Saffat, 35) i Njegovih riječi: **"U koju nema nikakve sumnje."** (El-Bekara, 2) I slično tome. Za razliku ako nema rječice "min" kao što je izraz: "Nisam vidio čovjeka." Ovdje vanjština ukazuje da se radi o nijekanju vrste. Međutim dozvoljeno je podrazumjevati ponekad da se misli na nijekanje jedne jedinke od vrste, kao što to kaže jezičar Sibevejh. Tako se može reći: "Nisam vidio čovjeka već dva čovjeka." Vidimo da je dozvoljeno podrazumjevati jednog. Iako vanjština upućuje na nijekanje vrste za razliku ako ubacimo rječicu *min*, tj. "od" koja sigurno niječe neku vrstu. Tako ako bi čovjek rekao svojim robovima: "Ko mi od vas dadne hiljadu (dirhema) biće slobodan." Zatim mu svi dadnu po hiljadu na osnovu tog svi postaju slobodni. Zatim kada bi neko rekao svojim ženama: "Ako mi neka od vas oprosti svoj mehr biće puštana." Ako bi se desilo da mu sve oproste mehr onda bi sve bile puštane. Ovdje riječ "od vas" podrazumjeva vrstu onog koji daje i koji oprašta a ne potvrdu ovog propisa za samo neke robove i neke žene.

Ako bi neko rekao: "Kao što nema smetnje da svako ko je spomenut bude i opisan ovim svojstvom isto tako to nije ni obaveza u riječima Uzvišenog: **"Allah obećaje onima od vas koji vjeruju i čine dobra djela..."** ne mora značiti da svi budu takvi."

Kažemo: “Da, mi i ne tvrdimo da samo puki *lafz*-oblik riječi upućuje da su svi opisani osobinom imana i onih koji čine dobra djela. Ono što želimo reći je da rječica "min", tj. "od" ne niječe njihovu obuhvaćenost tom osobinom. Ne može neko reći ovo ubraćanje ukazuje da pohvala obuhvata njih i da ih sve obuhvata jer Allah ﷻ kaže: **“Muhammed je poslanak a oni koji su sa njim...”** Nema sumnje da je ova pohvala u okviru onog što je spomenuto od osobina, a to je da su strogi prema nevjernicima a samilosni među sobom. Čineći ruku' i sedždu traže Allahovo zadovoljstvo, a na njihovim čelima su tragovi od činjenja sedžde. Počeli su kao slabi da bi se ispravili i postigli potpunu snagu poput biljke. Obećanje o *magfiretu*-oprostu i velikoj nagradi nije samo zbog samih ovih osobina već zbog imana i dobrih djela. Pa je spomenuo ono zbog čega zaslužuju obećanje iako svi imaju ovu osobinu. A da to nije spomenuo moglo bi se pomisliti da samo iz formalnosti onog što je prethodno spomenuto zaslužuju magfiret i veliku nagradu bez objašnjenja uzroka nagrade, za razliku kada je spomenut iman i dobro djelo.

Ako se *hukm*-propis veže za odgovarajuću imenicu izvedenicu to izvođenje biva uzrokom propisa.

Ako bi rekao: “Munafici su vanjštinom bili muslimani.”

Reći će se: “Munafici nisu opisani ovim svojstvima i nisu bili sa Poslanikom i vjernicima, niti su od njih kao što Uzvišeni kaže:

فَعَسَى ٱللَّهُ أَن يَأْتِيَ بِٱلْفَتْحِ أَوْ أَمْرٍ مِّنْ عِندِهِۦ فَيُصْبِحُوا۟ عَلَىٰ مَآ أَسَرُّوا۟ فِىٓ أَنفُسِهِمْ نَٰدِمِينَ ﴿٥٢﴾ وَيَقُولُ
ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓا۟ أَهَٰٓؤُلَآءِ ٱلَّذِينَ أَقْسَمُوا۟ بِٱللَّهِ جَهْدَ أَيْمَٰنِهِمْ ۙ إِنَّهُمْ لَمَعَكُمْ ۚ حَبِطَتْ أَعْمَٰلُهُمْ فَأَصْبَحُوا۟
خَٰسِرِينَ ﴿٥٣﴾

“A Allah će sigurno pobjedu ili nešto drugo od sebe dati, pa će se oni zbog onoga što su u dušama svojim krili kajati, a oni koji vjeruju reći će: "Zar su to oni koji su se zaklinjali Allahom, svojom najtežom zakletvom, da su zaista s vama?" Djela njihova biće poništena, i oni će nastradati.” (El-Maide, 52-53)

I riječi Uzvišenog:

وَمِنَ ٱلنَّاسِ مَن يَقُولُ ءَامَنَّا بِٱللَّهِ فَإِذَآ أُوذِىَ فِى ٱللَّهِ جَعَلَ فِتْنَةَ ٱلنَّاسِ كَعَذَابِ ٱللَّهِ وَلَئِن جَآءَ نَصْرٌ مِّن
رَّبِّكَ لَيَقُولُنَّ إِنَّا كُنَّا مَعَكُمْ ۚ أَوَلَيْسَ ٱللَّهُ بِأَعْلَمَ بِمَا فِى صُدُورِ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿١٠﴾ وَلَيَعْلَمَنَّ ٱللَّهُ ٱلَّذِينَ
ءَامَنُوا۟ وَلَيَعْلَمَنَّ ٱلْمُنَٰفِقِينَ ﴿١١﴾

“Ima ljudi koji govore: "Vjerujemo u Allaha" - a kad neki Allaha radi bude na muke stavljen, on drži da je ljudsko mučenje isto što i Allahova kazna. A ako pobjeda dođe od Gospodara tvoga, sigurno će oni reći: "Bili smo uz vas!" A zar Allah ne zna dobro ono što je u grudima čijim? Allah dobro zna one koji vjeruju i dobro zna one koji su dvolični.” (El-Ankebut, 10-11)

Uzvišeni nas obavještava da munafici nisu od vjernika niti od kitabija. Nema skupine koja se vanjštinom više pretvara da pripada islamu od rafidija, kao i onih koji se vežu za njih.Ovo ukazuju da munafici ne spadaju u kategoriju onih koji su vjerovali uz njega. A bilo je i onih koji su bili munafici pa su se pokajali od svog nifaka i takvi su većina. Uzvišeni kaže:

۞ لَّئِن لَّمْ يَنتَهِ ٱلْمُنَـٰفِقُونَ وَٱلَّذِينَ فِى قُلُوبِهِم مَّرَضٌ وَٱلْمُرْجِفُونَ فِى ٱلْمَدِينَةِ لَنُغْرِيَنَّكَ بِهِمْ ثُمَّ لَا يُجَاوِرُونَكَ فِيهَآ إِلَّا قَلِيلًا ﴿٦٠﴾ مَّلْعُونِينَ ۖ أَيْنَمَا ثُقِفُوٓا۟ أُخِذُوا۟ وَقُتِّلُوا۟ تَقْتِيلًا ﴿٦١﴾

“Ako se licemjeri i oni čija su srca bolesna i oni koji po Medini šire laži - ne okane, Mi ćemo ti vlast nad njima prepustiti i oni će samo kratko vrijeme kao susjedi tvoji u njoj ostati - prokleti neka su! Gdje god da se nađu, neka budu uhvaćeni i ubijeni.” (El-Ahzab, 60-61)

Pošto Allah nije dao da Poslanik napadne munafike i pošto ih on nije ubio već su i dalje bili njegove komšije u Medini, to ukazuje da su oni prestali sa svojim podlim radnjama. Svi koji su bili sa njim na Hudejbiji dali su mu prisegu pod drvetom osim El-Džida b. Kajsa. On se bijaše zaklonio iza crvene deve. Otuda je u hadisu došlo: “*Svi će ući u Džennet osim vlasnika crvene deve.*” U svakom slučaju, nema sumnje da su munafici bili nadvladani, pod kontrolom i poniženi a posebno u zadnjim danima Poslanikova života i za vrijeme pohoda na Tebuk. Uzvišeni o tome kaže:

يَقُولُونَ لَئِن رَّجَعْنَآ إِلَى ٱلْمَدِينَةِ لَيُخْرِجَنَّ ٱلْأَعَزُّ مِنْهَا ٱلْأَذَلَّ ۚ وَلِلَّهِ ٱلْعِزَّةُ وَلِرَسُولِهِۦ وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَلَـٰكِنَّ ٱلْمُنَـٰفِقِينَ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٨﴾

“Oni govore: "Ako se vratimo u Medinu, sigurno će jači istjerati iz nje slabijeg!" A snaga je u Allaha i Poslanika Njegova i u vjernika, ali licemjeri neće da znaju.” (El-Munafikun, 8)

Obavjestio nas je da ponos i snaga pripadaju vjernicima a ne munaficima, tako da se da zaključiti da su snaga i ponos bili na strani vjernika a da su munafici među njima bili poniženi. Nemoguće je da ashabi koji su bili od najponosniji i najboljih vjernika budu munafici već naprotiv iz toga proizilazi da je onaj ko je bio najponosniji bio najvećeg imana.

Poznato je da su prvi muslimani od muhadžira i ensarija, pravedne halife i drugi, bili najponosniji ljudi a sve to pojašnjava da su munafici bili poniženi među vjernicima. Nemoguće je da su časni ashabi bili od njih, međutim ovaj opis se poklapa sa onima koji ga koriste od rafidija i drugih. *Nifak i zendeka*-heretizam je među rafidijam prisutniji od ostalih grupacija. Čak šta više, svaki od njih mora imati neki ogranak nifaka. Osnova *nifaka*-licemjerstva se gradi na laži i da čovjek svojim jezikom govori ono što ne nosi u svom srcu. Rafidije ovo smatraju jednim od *usula*-temelja svoje vjere i to nazivaju *tukijjom*. Pripovjedaju i pripisuju da to potiče od imama ehli bejta, a Allah je njih sačuvao toga. Tako pripovjedaju da je Džafer Sadik rekao: "*Tukijje* je moja vjera i vjera mojih predaka." Allah ﷻ je vjernike od ehli bejta i druge sačuvao od toga. Naprotiv, oni su od svih ljudi najiskrenije i najčvršće vjerovali. Njihova vjera je bila bogobojaznost a ne tukijje. Uzvišeni kaže:

لَّا يَتَّخِذِ ٱلْمُؤْمِنُونَ ٱلْكَٰفِرِينَ أَوْلِيَآءَ مِن دُونِ ٱلْمُؤْمِنِينَ ۖ وَمَن يَفْعَلْ ذَٰلِكَ فَلَيْسَ مِنَ ٱللَّهِ فِى شَىْءٍ إِلَّآ أَن تَتَّقُوا۟ مِنْهُمْ تُقَىٰةً

"Neka vjernici ne uzimaju za prijatelje nevjernike mimo vjernika; a onoga ko to čini - Allah neće štititi. To učinite jedino da biste se od njih sačuvali." (Ali Imran, 28)

Ovde se naređuje da se vjernici čuvaju od kafira a ne naređuje se da lažu i da budu licemjeri. Allah ﷻ je dozvolio ako čovjek bude prisiljen da izgovori riječ nevjerstva ali da mu srce ostane čvrsto u vjeri. Međutim, niko od ehli bejta nije bio prisiljen na nešto od toga. Čak šta više, Ebu Bekr nije nikoga od njih, niti druge, prisiljavao da mu daju prisegu, a pogotovo ih nije prisiljavao da ga hvale i veličaju. Čak šta više, Alija i drugi pripadnici ehli bejta su spominjali vrline ashaba, hvalili ih, predavali im rahmet, i dovili za njih. Niko ih na to nije prisiljavao po slaganju svih ljudi. U vremenu Umejevića i Abbasija je bilo mnoštvo ljudi mimo Alije koji su bili u imanu i bogobojaznosti. Prezirali su neke stvari kod njih i nisu ih hvalili niti im se približavali, i pored toga ovi ih se nisu bojali, a oni njih nisu mrzili. A treba reći da su pravedne halife od svih ljudi bili najdalje od toga da ljude na silu potčinjavaju i kažnjavaju kako bi im bili pokorni. Ako ljudi sa ovima (Umejevićima i Abbasijama) nisu bili prisiljeni da govore jezicima suprotno onome što je u njihovim srcima, pa kako onda da su u periodu pravednih halifa bili prisiljeni na tako nešto? I ne samo to već su po rafidijama bili i lašci, lažno svjedočili i pokazivali nevjerstvo a niko ih na to nije prisiljavao? Jasno se vidi da ono što rafidije pokazuju spada u laž i licemjerstvo i da je ono što

govore svojim jezicima suprotno onome što nose u srcima i to ne spada u poglavlje govora u situaciji prisile kada vjernik izgovori riječ kufra. Većina muslimanskih zarobljenika ispoljava svoju vjeru u nevjerničkim zemljama. Haridžije, iako tekfire većinu muslimana, Osmana i Aliju i one koji su bili uz njih, oni ipak javno pokazuju svoju vjeru (bez tukijje). Kada stanuju među ehli sunnetom jasno ostanu na svojim stavovima od tačaka u kojima se slažu i razilaze sa njima. Onaj koji stanuje u rafidijskim mjestima ne pokazuje *rafd*-ši'izam. U najgorem slučaju ako je slab i nejak šuti po pitanju njihova pravca, a nema potrebe za pretvaranjem zbog pravednih halifa i ashaba osim ako su manjina. Kako se može misliti o Aliji i drugim pripadnicima ehli sunneta da su bili slabije vjere i slabijih srca od zarobljenika u nevjerničkim zemljama, od običnih pripadnika ehli sunneta i od nasibija? Mada znamo stepenom tevatura da niko od njih nije prisiljavao Aliju niti njegovu djecu da spominju vrline halifa i da na njih donose rahmet već su to izgovarali bez prisile. Neko od njih bi to govorio za njihove prvake kao što je to preneseno mutevatir predajom.

Zatim za riječi Uzvišenog: **"Allah obećaje onima od vas koji vjeruju i čine dobra djela..."**, se može reći da je to osobina za sve koje obuhvata njihovo stanje u slozi kao što su i riječi Uzvišenog: **"Tako su opisani u Tevratu. A u Indžilu: oni su kao biljka kad izdanak svoj izbaci pa ga onda učvrsti, i on ojača, i ispravi se na svojoj stabljici izazivajuči divljenje sijača..."**. Oprost i nagrada slijedi za svakoga pojedinačno i zbog toga zaslužuje da se tako opiše, a to je iman i dobro djelo, a moguće je da unutar skupine bude neki munafik. Uopšteno gledajući sve što je u Kur'anu od obraćanja vjernicima, dobročiniteljima i bogobojaznima kao i pohvala na njih, oni (ashabi) su prvi od ovog ummeta na koje se to odnosi. To se može zaključiti iz Poslanikovih ﷺ riječi: "*Najbolja generacija je ona u kojoj sam poslan, a zatim oni koji slijede, a zatim oni koji slijede.*"[1]

Drugi aspekat. U pojašnjavanju laži i izmišljotina koje je naveo o stanju ashaba poslije Poslanikove smrti Njegove riječi: "Neki od nih su stvar tražili za sebe bespravno. Većina ljudi mu je dala prisegu zbog ovodunjalučkih koristi." Pod ovim podrazumjeva Ebu Bekra jer je on taj kojem je prisegu dala većina svijeta. Poznato je da Ebu Bekr nije ovu stvar-vlast tražio za sebe, ni s pravom ni bespravno. Već se prenosi da je rekao: "Predlažem vam jednog od ova dva čovjeka: Omera b. Hattaba ili Ebu Ubejdu." Omer reče: "Tako mi Allaha da priđem i da mi osjeku glavu, kada me to ne bi približilo grijehu, to mi je draže nego da budem emir ljudima među kojima je Ebu Bekr." Ovaj *lafz*

[1] Pogledaj Buhari, 3/171 i Muslim, 4/1962.

se nalazi u dva "Sahiha".[1] Od njega se još prenosi da je rekao: "Klonite se mene, klonite se mene" muslimani su ga odabrali i dali mu prisegu vjerovotno zbog toga jer je on najbolji od njih." I kao što je Omer rekao na dan Sekife u prisustvu muhadžira i ensarija: "Ti si naš prvak, najbolji od nas i najdraži si Allahovom Poslaniku ﷺ." Niko mu se u tome nije suprostavio. Ovaj lafz se nalazi u oba "Sahiha".[2]

Muslimani su ga izabrali kao što se to navodi u predaji od Aiše, radijellahu anha: "*Pozovi mi tvoga oca i brata da napišem knjigu za Ebu Bekra oko koje se ljudi poslije mene neće razilaziti.*" Zatim je rekao: "*Allah i vjernici odbijaju da iko preuzme vlast osim Ebu Bekra.*"[3] Tako mi Allaha On ga je postavio za halifu sudbinski i šerijatski. Vjenicima je naredio i uputio ih da prihvate njegovu vlast a da on to nije ni tražio.

Treći aspekt. Ako bi smo i pretpostavili da je on potraživao vlast, te da su mu ljudi dali prisegu, međutim nikako se ne može prihvatiti tvrdnja da je to bilo iz dunjalučkih interesa, to je očita laž. Ebu Bekr im nije dao dunjaluk, jer je još za života Poslanik ﷺ bijaše udjelio sav svoj imetak. Kada je Poslanik ﷺ podsticao na dobrovoljni prilog, on je donio sav svoj imetak na šta mu Poslanik ﷺ reče: "*Šta si ostavio svojoj porodici?*" "Ostavio sam im Allaha i Njegova Poslanika", reče.[4] Oni koji su mu dali prisegu bijahu najveći *zahidi* na svijetu, oni su ti koje je Allah pohvalio. Svi su znali skromnost Ebu Ubejde, Omera i njima sličnih, kako oni posebni tako i obični svijet. Isto tako dobro je poznato koliko su ensarije udjelili imetka, kao što je Usejd b. Hudajr, Ebu Talha, Ebu Ejub i njima slični. U vrijeme Poslanikove ﷺ smrti nije postojao bejtul-mal kako bi im Ebu Bekr dao iz njega. Niti je postojalo ministarstvo za davanje i udjeljivanje kako bi im se iz njega moglo izdvojiti. Svako od muhadžira i ensarija je posjedovao svoj imetak, nešto od toga je bilo od ratnog plijena a nešto mimo toga. Ebu Bekrova metoda u podjeli državnog imetka je bila jednakost među svima, a takav stav je imao i Alija, radijellahu anhum. Da su u tom momentu dali prisegu Aliji i on bi im dao isto i što i Ebu Bekr (jer drugo nisu posjedovali). Treba uzeti u obzir činjenicu da je njegovo pleme bili najčasnije pleme, a Abdu Menaf su bili najčasnije Kurejšije koji su bili najbliži Arapi od Umejevića i drugih, kao što je Ebu Sufjan b. Harb i drugi kao što su Hašimije, kao što je Abbas i drugi bili su uz njega. Ebu Sufjan i drugi su predlagali da namjesništvo bude u rukama Benu Abdu Menafa, kao što je to

---

[1] Buharija, 8/140-142.
[2] Pogledaj izvor prije njega.
[3] Tahridž je prethodio.
[4] Buharija, 2/112, i drugi.

bi običaj u džahilijjetu, ali ga u tome nisu podržali Osman, Alija niti drugi. Zbog njihova znanja ili zbog vjere. Pa kakav su to muslimani položaj i imetak dobili izborom i prisegom Ebu Bekru? A pogotovo ako se uzme u obzir da je on sve u pogledu podjele izjednačio, izjednačio je prve muslimane od muhadžira i ensarija sa onima kasnijim. Znao je reći: "Oni su se pokorili Allahu i njihova je nagrada kod Allaha." Kada mu je Omer predložio da napravi razliku pri udjeljivanju on reče: "Zar da od njih kupim njihovo vjerovanje." Prve muslimane od muhadžira i ensarija i onih koji su ih slijedili kao što je Omer, Ebu Ubejde, Usejd b. Hudajr i drugi je izjednačio sa onima koji su islam prihvatili na dan oslobođenja Mekke. Čak je i one koji su prihvatili islam poslije Poslanikove ﷺ smrti izjednačio sa njima. Postavlja se pitanje šta su to onda oni njegovim namjesništvom dobili od dunjaluka?

Četvrti aspekat. Ehli sunnet su u odnosu na rafidije kao što su muslimani naspram kršćana. Tako muslimani vjeruju da je Mesih Allahov rob i poslanik i ne pretjeruju u pogledu njega kao što to rade kršćani. Niti prema njemu imaju loše mišljenje poput židova. Kršćani tvrde da je on božanstvo i žele da ga uzdignu iznad Muhammeda, Ibrahima i Musaa, čak šta više *havarijjune*-Isaove učenike uzdižu iznad poslanika. Isto tako rafidije veličaju i uzdižu one koji su se borili sa Alijom kao što su Muhammed b. Ebi Bekr i Ešter Nehai nad Ebu Bekrom, Omerom i Osmanom i nad ostalim muhadžirima i ensarijama.

Kada se musliman raspravlja sa kršćaninom ne može o Isau da kaže išta drugo do istinu. Međutim, ako hoćeš da uvidiš kršćanski džehl i slabost dokaza onda priredi debatu između njega i židova. Kršćanin ne može da odgovori na židovske spletke osim na način kako to odgovara musliman.[1] Ako ne uđe u islam ostat će poražen u debati sa židovom. Kada mu se naredi da vjeruje u Muhammedovo poslanstvo on nađe primjedbe u pogledu njegova poslanstva. Šta god negativno da kaže u pogledu Muhammeda pa židovi govore gore i veće stvari u pogledu Mesiha. Dokazi u pogledu Muhammedova poslanstva su veći od dokaza u pogledu Mesiha. Stvar Muhammedova poslanstva je dalja od šubhi od Isaova poslanstva. Pa ako je moguće nalaziti primjedbe i napadati onog čiji su dokazi veći i čije su šubhe daleko od istine onda je napad na onoga sa slabijim dokazima lakši i preči. Ako je napad na Mesiha neispravan, onda je preče da napad na Muhammeda bude neispravniji

[1] Židovi potvaraju Merjemu za blud. Pošto kršćanin smatra lažnim ono što je objavljeno Muhammedu ne može da kvalitetno odgovori židovu u pogledu Isaa jer je Isa naredio da se vjeruje u Muhammeda. Pošto kršćani ne vejruju u Muhammeda ﷺ to automatski znači ugonjenje Isaa عليه السلام u laž.

i neosnovaniji od toga. Ako se velike šubhe dokažu kao neosnovane, onda su male šubhe u tom kontekstu preče da budu neosnovane. Ako je neki dokaz potvrđen, onda je preče potvrditi dokaz koji je jači od njega. Otuda su mnogi muslimani sa ovog aspekta raspravljali sa kršćanima. Poznata je priča o Kadiji Ebu Bekru b. Tajjibu kada su ga muslimani poslali kršćanskom vladaru u Carigrad i kada su ga pohvalili. Naime kršćani su poznavali njegovu veličinu i kvalitete te su strahovali da se neće nakloniti vladaru kada uđe kod njega. Zbog toga su ga uveli na jedna mala vrata kako bi ušao poget i naklonjen. Ovaj se dosjetio da se radi o spletci pa je ušao natraške saget tako da im je okrenuo stražnicu i time uradio suprotno od onoga što su oni namjeravali. Nakon što je sjeo i pošto su razgovarali neki od njih su htjeli napasti i uvrijediti muslimane pa rekoše: “Šta se govori o Aiši, ženi vašeg Poslanika?” Time je htio u javnost iznijeti priču o potvori na Aišu, koju između ostalog pripovjedaju i neke rafidije. Kadija reče: “Dvije žene su potvorene za blud: Merjem i Aiša, radijellahu anhuma. Što se tiče Merjeme ona je donijela dijete a nije imala muža, a što se tiče Aiše ona nije donijela dijete a imala je muža.” To je ušutkalo kršćane. Suština njegova govora je u tome da je nevinost Aiše vanjštinom očiglednija od nevinosti Merjeme, te da je šubha koja se pripisuje Merjemi veća od šubhe u pogledu Aiše. Pa ako je i pored toga potvrđena laž onih koji napadaju na čast Merjeme onda je preče da se potvrdi laž onih koji napadaju na čast Aiše, radijellahu anha. Ovakva vrsta debate je veoma korisna u situaciji kada neko želi da uzdigne onog ko je manje vrijedan, U tom kontekstu su i riječi Uzvišenog:

يَسْـَٔلُونَكَ عَنِ ٱلشَّهْرِ ٱلْحَرَامِ قِتَالٍ فِيهِ

“Pitaju te o svetom mjesecu, o ratovanju u njemu. Reci: ‘Ratovanje u njemu je veliki grijeh.”

Zatim je rekao:

وَصَدٌّ عَن سَبِيلِ ٱللَّهِ وَكُفْرٌۢ بِهِۦ وَٱلْمَسْجِدِ ٱلْحَرَامِ وَإِخْرَاجُ أَهْلِهِۦ مِنْهُ أَكْبَرُ عِندَ ٱللَّهِ ۚ وَٱلْفِتْنَةُ أَكْبَرُ مِنَ ٱلْقَتْلِ

“Ali je nevjerovanje u Allaha i odvraćanje od Njegova puta i časnih mjesta i izgonjenje stanovnika njegovih iz njih još veći kod Allaha. A zlostavljanje je gore od od ubijanja!” (El-Bekara, 217)

Nevjernici su pokušali poniziti jednu muslimansku izvidnicu prigovarajući kako su ubili Ibn Hadramija u svetom mjesecu, pa im je Uzvišeni odgovorio da je to veliki grijeh ali ono na čemu su mušrici od

nevjerovanja u Allaha, odvraćanja od Njegova puta i Časnog hrama, kao i izgonjenje njegovih stanovnika iz Mekke, odvraćanje od Allahova puta bez kojeg se ne može postići sreća i spas, kao i skrnavljenje časti Časnog hrama je veće od skrnavljenja časti svetog mjeseca i veći grijeh kod Allaha. Međutim u ovoj situaciji obje strane su obuhvaćene ukorom, dok u prethodnom primjeru to nije slučaj. U prethodnom primjeru ne zaslužuju obje skupine ukor jer obje strane imaju svoje šubhe i dokaze. Dokazi jedne strane su jači i očitiji a šubhe slabije. Tako da je preče pripisati istinu onima čiji su dokazi jači od onih čiji su dokazi slabiji a šubhe jače i izraženije. Ovo je stanje kršćana i židova spram stanja muslimana. Takvo je stanje i novotara, a pogotovo rafidija spram stanja ehli sunneta. Ovo je primjer ehli sunneta i rafidija u pogledu Ebu Bekra i Alije, radijellahu anhuma. Rafidija ne može potvrditi iman, pravednost Alije i da je od stanovnika Dženneta, a pogotovo ne može potvrditi njegov imamet a da to ne potvrdi i Ebu Bekru, Omeru i Osmanu. U protivnom ako bi to namjeravao potvrditi samo za Aliju dokazi mu ne bi išli u prilog, kao što dokazi ne podržavaju kršćanina koji želi da potvrdi samo poslanstvo Isaa a ne i Muhammeda, alejhima selam.

Tako haridžije kada se raspravljaju sa rafidijom kažu da je Alija kafir, a nasibije kažu da je veliki grješnik. Kažu da je bio zalim, dunjalučar i da je hilafet tražio za sebe i da ja na tom putu borio se oružjem i zbog toga ubio hiljade muslimana. I kažu da je na kraju posustao u svojoj namjeri, da su se njegove pristalice razišle, te da su ga na kraju ubili. Ako je ovaj govor neispravan i netačan, pa onda je govor rafidije na račun Ebu Bekra i Omera još netačniji i smatra se većom potvorom. A ako rafidija smatra da je ono što govori o Omeru i Ebu Bekru tačno i prihvatljivo, onda je govor haridžija preči da se prihvati kao tačan. (A nijedan od ova dva govora nije tačan. *Op. p.*)[1] Opšte je poznato, učenim i običnom svijetu, da je svijet Ebu Bekra izabrao slobodno, te da on nikoga na to nije prisilio štapom niti sabljom i nikome od onih koji su ga izabrali nije dao ništa od imetka. Na položaj nije postavio nikog od svojih rođaka niti je svojim nasljednicima ostavio šta od državnog imetka. Ono što je imao imetka sve je udjelio na Allahovom putu i ništa nije uzeo u zamjenu za to. Oporučio je da se u bejtul-mal vrati sve što je posjedovao iz njega, a to je bila crna robinja, komad tkanine, deva i slično. Tako da je Abdurrahman b. Avf rekao Omeru: "Zar ćeš to uzeti od Ebu

[1] Pogledaj knjigu "Avasim minel-kavasim", koju sam preveo i koja je izišla pod naslovom "Zaštita od nesreća" (I.K. Es-Sunne), a koja opširno govori o smutnji Osmanova ubistva i događajima koji su slijedili nakon toga kao što je Alijino preuzimanje hilafeta i sukobi koji su uslijedili između muslimana kao što je Bitka Džemel i Bitka na Sifinu. *Op. prev.*

Bekrove porodice?" "Ne tako mi Allaha, neće se prekršiti njegova zakletva a da ja budem odgovoran za nju. Neka ti se Allah smiluje, o Ebu Bekre, zaista si svojim primjerom opteretio emire poslije tebe", reče Omer. Zatim treba reći da za svoje vladavine nije ubio ni jednog muslimana niti su se muslimani međusobno borili, već su se borili protiv otpadnika i nevjernika tako da su počeli osvajati susjedne pokrajine. Za halifu poslije svoje smrti je odredio jakog, oštroumnog i pouzdanog koji je osvojio pokrajine i uveo *divane*-ministarstva, a svijet obasuo pravdom i dobročinstvom. Ako rafidija može reći za Ebu Bekra da je bio dunjalučar i da je potraživao vlast, nasibija za Aliju može reći da je bio zalim, i da je potraživao imetak i vlast, te da se borio zbog vlasti tako da su se muslimani međusobno ubijali, a da se nije borio protiv kafira. Muslimani za vrijeme njegove vladavine nisu okusili do gorčinu smutnje u pogledu vjere i dunjaluka.

Pa ako je dozvoljeno reći da je Alija bio iskren i time želio postići Allahovo zadovoljstvo a da su drugi u tom momentu pogriješili ili da kažemo da je bio mudžtehid koji je pogodio a da su drugi pogrešili, isto tako možemo reći da su i Ebu Bekr i Omer željeli Allahovo zadovoljstvo i da su pogodili a da su rafidije zakazali u pogledu znanja o njima i da griješe u pogledu njihova kritikovanja i to je preče da bude istina. Šubha u pogledu Ebu Bekra i Omera, a koja se tiče potraživanja vlasti, je dalja i neosnovanija od šubhi spram Alije po tom pitanju. Šubha haridžija koji kore Aliju i Osmana i tekfire ih je bliža od šubhi rafidija koji kore Ebu Bekra i Omera i tekfire ih. A šta reći za stanje ashaba i tabiina koji su izostali od njegove prisege i borili se protiv njega (Alije)? Njihova šubha je jača od od šubhe onih koji napadaju Ebu Bekra, Omera i Osmana. Oni su govorili: "Ne možemo dati prisegu osim onome ko će prema nama biti pravedan. On nas sprečva da uhvatimo onog ko nam je nepravdu učinio i da uzme pravo od onog ko nam ga je uskratio. Ako to ne uradi biće nemoćan ili zulumćar a mi nećemo dati prisegu ni nemoćnom ni zalimu.Ako za ovaj govor kažemo da je netačan, onda je daleko netačniji govor onih koji tvrde da su Ebu Bekr i Omer bili nasilnici i da su potraživali vlast. U ovu stvar ne sumnja niko ko ima vid i znanje. Gdje je šubha Ebu Muse Ešarija koji se složio sa Amrom oko smjene Alije i Muavije (u rješavanju spora na Sifinu) i da stvar riješe preko šure muslimana u odnosu na šubhu Abdullaha b. Sebe'a i njemu sličnih koji tvrde da je on nepogrješivi imam ili da je bog ili poslanik?! Na kojem je stepenu šubha onih koji su smatrali da na vlast treba postaviti Muaviju u odnosu na šubhu onih koji su Aliju smatrali bogom ili poslanikom? Ovi su nevjernici po slaganju svih muslimana za razliku od onih drugih. Ovo još pojašnjava da su rafidiji nemoćne da potvrde Alijin

iman i pravednost, bez obzira što pripadaju ši'itskom pravcu, i to neće biti u stanju osim ako ne postanu od ehli sunneta, koji tu problematiku shvataju na jedan drugi način. Tako kada im haridžije ili neko drugi ko ga (Aliju) tekfiri ili smatra grješnikom i kažu: "Ne prihvatamo da je bio vjernik već je bio kafir ili zalim" a isto to šije govore za Ebu Bekra i Omera, šije im ne mogu navesti dokaz o njegovom imanu i pravednosti a da isto to ne bude dokaz u korist Ebu Bekra, Omera i Osmana. Tako ako navedu mutevatir dokaz o njegovom (Alijinom) islamu, njegovoj hidžri, džihadu itd. isto tako u pogledu prethodne trojice postoji mutevatir dokaz u tom kontekstu. Čak šta više,. postoji mutevatir dokaz i o islamu Muavije, Jezida i halifa od Umejevića i Abbasija, o njihovom namazu, postu, džihadu itd. Ako bi nekom od ovih (tj. ako bi šije) pripisali nifak, onda haridžija može da i Aliji pripiše nifak. A ako oni spomenu neke šubhe, on, tj. Haridžija, može o Aliji spomenuti još veće. Ako kažu ono što inače lažci govore o Ebu Bekru i Omeru da su bili munafici unutrinom, da su mrzili Poslanika i da su uništili njegovu vjeru koliko god su mogli, haridžija bi to isto mogao reći u pogledu Alije. Čak bi mogao reći, npr. da je zavidio svom amidžiću (tj. Alija Muhammedu) i da je htio da uništi i unazaditi njegovu vjeru, te da to nije uspio za njegova života i života trojice halifa, tako da je nastojao ubiti trećeg halifu i da je podpalio fitnu. I još bi mu mogao reći kako je pretjerao u ubijanju Muhammedovih ashaba iz mržnje i neprijateljstva prema njemu, te da je svojom unutrinom bio na strani munafika koji su mu pripisali božanstvenost i poslanstvo a da je on u javnosti pokazivao ono što je suprotno njegovoj unutrini. Jer je njegova vjera *tukijje,* pa pošto ih je spalio u vatri onda je javno to negirao a inače unutrinom je bio sa njima. (Sve ovo bi haridžija mogao prigovoriti rafidiji). Zbog toga su batinije od njegovih sljedbenika, kod njih je njegova tajna. Oni od njega navodno prenose *batin*-unutrinu koju svojataju, a haridžija govori ovaj prethodni govor koji može imati prođu kod mnogih ljudi više nego što govor rafidije može imati prođu na račun prve trojice halifa. Jer je očiglednije da je šubha rafidija netačnija od šubhe haridžija. Haridžije su pametnije i imaju tačnije ciljeve od rafidija, a rafidije su lažljiviji i pokvarenije vjere. A ako bi htjeli da njegovu pravednost i imamet potkrijepe kur'anskim tekstom, kažemo Kur'an je *am*-uopšten, o njemu se u Kur'anu ništa više ne govor nego i o ostalim ashabima. Nema nijednog ajeta za koji tvrde da se posebno odnosi na njega (Aliju) a da se ne može isto tako tvrditi da se taj ajet posebno odnosi na Ebu Bekra i Omera. Moguće je bilo šta tvrditi bez dokaza. Veće su mogućnosti za tvrdnje o vrijednostima dva šejha (Ebu Bekra i Omera) od ostalih.

Ako bi rekli: "To je potvrđeno kroz predaju i rivajet."

Kažemo: "Predaje o vrijednosti njih dvojice su poznatije i mnogobrojnije." Ako bi u svoju korist prizvali mutevatir, onda su mutevatir predaje u pogledu njih dvojice tačnije. Ako bi se oslonili na predaje ashaba o njegovoj (Alijinoj) vrijednosti, treba reći da isti ti ashabi prenose više predaja o vrijednosti Ebu Bekra i Omera.

Zatim oni kažu da su se ashabi odmetnuli osim malog broja. Kako onda oni mogi prihvatiti njihove predaje u pogledu nečije vrijednosti. Malo je ashaba koje rafidije priznaju da bi njihove predaje mogle dostići stepen mutevatira. Tako da se šije ne mogu pozivati na predaje osim ako bi slijedili put ehli sunneta, kao što ni kršćani ne mogu potvrditi poslanstvo Mesiha ako ne slijede put muslimana.

Slično ovome je kao da neko potvrdi Ibn Abbasov fikh mimo Alije, ili fikh Ibn Omera mimo njegova oca, ili fikh Alkame i Esveda mimo Ibn Me'suda i druge stvari koje su analogne ovom, a to je potvrda neke osude i stvari mimo onoga ko je preči od njega da mu se to pripiše. To je kontradiktorno i nemoguće kod onih koji slijede put znanja i pravde. Zbog toga su rafidije od svih najveće neznalice i najdalje su zalutali kao što su i kršćani najveće neznalice. Zatim rafidije su od svih ljudi najprljaviji, tj. najpodmukliji, kao što su i židovi od najprljavijih ljudi. Oni su na svojevrsnoj zabludi kršćana i podmuklosti židova.

Peti aspekt. Navod priče o Omeru b. Sadu koji je potraživao vođstvo i imetak dajući prednost zabranjenom bi trebalo, po rafidijama, da znači da su takvog stanja bili i prvi muslimani. Njegov otac Sad b. Ebi Vekkas je bio najveći zahid od svih ljudi u pogledu želje za vlašću. Kada se desila smutnja oko Osmanova ubistva, on se sa ljudima povukao u svoju kuću u dolini Akik. Njemu dođe Ibn Omer i prekori ga zbog toga, te mu reče: "Ljudi se u Medini prepiru oko vlasti a ti si ovde." On mu reče: "Odlazi, ja sam čuo Poslanika ﷺ kako kaže: "*Allah voli bogobojaznog, bogatog i povučenog roba.*"[1] Nije bio ostao niko od članova šure osim njega i Alije ؓ, a on je osvojio Irak i ponizio Kisrinu vojsku i on je zadnji od "deseterice" koji je umro.[2] Ako nije mogao da se poistovjeti (Sad b. Ebi Vekkas) sa svojim sinom Omerom, zar je to mogao Ebu Bekr, Omer i Osman. A treba znati da oni Muhammeda b. Ebi Bekra ne stavljaju na isti stepen sa njegovim ocem. Naprotiv oni Muhammeda Ebu Bekrova sina veličaju jer je uznemiravao Osmana i jer je bio jedan od

[1] Pogledaj "Musned", 3/26, i Muslim, 4/2277.

[2] Tj. Sad ibn Ebi Vekkas je najkasnije preselio od njih deseterice kojima je Poslanik garantovao Džennet još na ovom dunjaluku. *Op. rec.*

najboljih Alijinih pristalica i jer je bio njegov pastorak. A njegova oca psuju i proklinju. Da nasibije isto tako postupaju sa Omerom b. Sadom oni bi ga pohvalili zbog ubistva Husejna i zbog činjenice da je na Osmanovoj strani i od onih koji su ga pomagali i da psuju njegova oca Sada zbog toga što je izostao iz borbe protiv Muavije i zbog toga što je pomagao Osmanu, da nasibije postupaju ovako zar bi bili išta drugo do vrsta rafidija? Naprotiv rafidije su više zli od njih. Ebu Bekr je bolji od Sada, a Osman je manje od Husejna zaslužio da bude ubijen, obojici je učinjuena nepravda i obojica su šehidi (ovo je stav ehli sunneta). Otuda je fesad i nered nastao ubistvom Osmana veći od fesada koji je nastao u ummetu ubistvom Husejna. Osman je od prvih muslimana, halifa kojem je učinjena nepravda. Od njega su bespravno tražili da se povuče i da podnese ostavku. Nije se borio i branio radi svoje koristi sve dok ga ne ubiše. Husejn ﷺ nije imao vlast već je potraživao vlast sve dok nije uvidio da je to nemoguće isposlovati. Od njega je bilo zatraženo da ga zarobe kako bi ga kao zarobljenika doveli pred Jezida, pa se nije odazvao već se borio dok nije poginuo kao šehid. Neki od ismailija Alijin i Husejnov primjer porede sa Hakimom pa kažu: “Alija i Husejn su bili nepravednici i bespravno su potraživali vlast kao što je primjer Hakima i njemu sličnih od vladara Benu Ubejda. To je laž i potvora zbog Husejnova i Alijina imana, vrijednosti, pravednosti i vjere s jedne strane i nifaka Benu Ubejda s druge strane. Isto tako ako bi neko usporedio i poistovjetio Aliju i Husejna sa nekima koji su bespravno tražili vlast u Hidžazu, na istoku ili zapadu te ljude zakidali u pogledu njihovih života i imetaka zar takav ne bi bio nepravedni lažac? Isto tako onaj ko poredi Ebu Bekra i Omera sa Omerom b. Sadom (tj. sa sinom Sada b. Ebi Vekkasa) je preči da se nazove nepravednim lažljivcem. Najviše što bi se za Omera b. Sada moglo reći jeste da je htio dunjaluk putem grijeha, za kojeg sam priznaje da je grijeh. Ovo je grijeh u koji su upali mnogi muslimani. A što se tiče šija, mnogi od njih priznaju da oni putem vlasti žele uništiti islam i ispoljiti neprijateljstvo prema Poslaniku ﷺ, kao što se to vidi iz govora batinija i njima sličnih iz redova šija. Oni priznaju da ne vjeruju u islam, odnosno da nisu tog akaida, već se vanjštinom pretvaraju da su od šija zbog slabe pameti šija i njihova džehla kako bi preko njih postigli svoje ciljeve. Prvi i najgori od ovih je lažac Muhtar b.Ubejd. On je bio vođa šija koji je ubio je Ubejdullaha b. Zijada. Time je vanjštinom ukazao na svoju pristrasnost Husejnu zbog ubistva njegovog ubice i na taj način se približio Muhammedu b. Hanefiji i ehli bejtu. Zatim je sebi pripisao poslanstvo i ustvrdio da mu dolazi Džibril. U Muslimovom "Sahihu" se prenosi da je Poslanik ﷺ rekao: “*U*

Sekifu će biti lažac i uništitelj (zločinac)."[1] Lažac koji se pojavio bijaše Muhtar b. Ebi Ubejd, a zločinac je bio Hadždžadž b. Jusuf Sekafi. Poznato je da je emir izvidnice koja je ubila Husejna Omer b. Sad. I pored njegova zuluma i davanja prednosti dunjaluku nad vjerom nije na stepenu grijeha kao što je Muhtar b. Ebi Ubejd koji je ubio Husejnovog ubicu. On je lažac koji je sebi pripisao poslanstvo i veći je grješnik od Omera b. Sada. Ovaj šija je gori od tog nasibije, čak šta više Hadždžadž b. Jusuf je bolji od Muhtar b. Ebi Ubejda jer je Hadždžadž bio zločinac kako ga je nazvao Poslanik ﷺ i prosipao je bespravno krv, dok je Muhtar za sebe tvrdio da je poslanik i da mu dolazi Džibril. Ovaj grijeh je veći ud ubijanja jer je to kufr i ako se ne pokaje biva *murtedom*-otpadnikom, a fitna je gora od ubijanja. Ovo je široko poglavlje i nećeš naći nikoga koga šije kore s pravom ili bespravno a da među njima nema neko ko je gori od njega i nećeš naći nikoga koga šije hvale a da među haridžijama nema neko ko je bolji od njega, a rafidije su gori po zlu od nasibija. Oni koje šije tekfire ili smatraju velikom grješnicima su bolji od onih koje tekfire ili grješnicima smatraju nasibije.

A što se tiče ehli sunneta, oni štite sve vjernike i govore znano, naučno i pravedno, nisu neznalice niti sljedbenici strasti. Odriču se puta rafidija i nasibija zajedno. Vole sve prve muslimane, priznaju vrijednost i vrline svih ashaba i čuvaju prava ehli bejta koja im je Allah propisao. Ne odobravaju ono što je uradio Muhtar i njemu slični lašci niti ono šo je uradio Hadždžadž i njemu slični od nasilnika.[2]

Znaju i svjesni su stepena vrijednosti prvih muslimana. Znaju da Ebu Bekr i Omer imaju prvenstvo u pogledu vrijednosti u kojima im niko od ashaba ne može parirati, ni Osman ni Alija niti bilo ko drugi. Među prvim muslimanima je oko toga postojao konsenzus osim da je slučajno možda neko bio suprotnog mišljenja, a to se smatra *šazom* i na to se ne osvrće.

Čak šta više, prve šije koje su bile uz Aliju nisu sumnjali u prednost i prvenstvo Ebu Bekra i Omera nad Alijom. A kako bi kad se od njega prenosi mutevatir predajom da je govorio: "Najbolji od ovog ummeta poslije Poslanika

[1] Muslim, 4/1971.

[2] Iz ovoga vidimo kako su sljedbenici ehli sunneta pravedni i nepristrasni. Slijede istinu, čuvaju se fanatizma i odlaska u krajnosti. Oni su ummet sredine imaju jake i vjerodostojne argumente koje ne mogu pobiti ni jedni ni drugi koji su otišli u krajnost. Opširnije o pravcu ehli sunneta pogledaj u "Vasitijskoj akidi" od istog autora koju sam preveo i koja je štampana. Isto tako knjiga "Zaštita od nesreća" (Avasim minel-kavasim) od Ibn el-Arabija opširno govori o ubistvu Husejna, Osman i drugih ashaba, te kako iza toga stoje jedni te isti ljudi na čelu sa ocom šija Abdullahom b. Sebe'om. *Op. p.*

ﷺ su Ebu Bekr i Omer." Međutim postojala je jedna skupina šija koja je Aliji davala prvenstvo nad Osmanom. Ovo je lakša mes'ela od prethodne. Zbog toga su imami ehli sunneta bili složni u pogledu prvenstva Ebu Bekra i Omera i na tom su stanovištu bila i četverica imama Ebu Hanife,Malik, Šafija i Ahmed b. Hanbel. Zatim: Es-Sevri, Evzai, Lejs b. Sad i ostali imami muslimana od fekiha, muhadisa, pobožnjaka i mufessira od prvih i kasnijih generacija. A što se tiče Osmana i Alije, grupa Medinjana je bila neutralna u pogledu njihova efdalijeta. To se prenosi od Malika u jednom rivajetu, grupe Kufljana koji su Aliji davali prednost i po jednom rivajetu od Sufjana Sevrija, zatim se kaže da je se povukao od tog stava nakon što se sa njim sastao Ejub Suhtijani i rekao: "Ko da prednost Aliji nad Osmanom takav ima loše mišljenje o muhadžirima i ensarijama. Ostali imami ehli sunneta su stava da Osman ima prednost nad Alijom i to je mezheb velike većine muhadisa, a na to upućuje *nas*-šerijatski tekstovi, idžma' i realnost.

A ono što se od nekih prethodnika, pripovjeda da su davali prednost Džaferu ili Talhi i slično tome, to se odnosi na neke posebne situacije a ne misli se uopšteno. Isto je sa onim što se od nekih prenosi u pogledu Alije.

A što se tiče riječi rafidije: "Neki od njih su bili zbunjeni vidjevši one koji zbog dunjaluka daju *bej'u*-prisegu tako da su ih slijepo slijedili te mu i oni dadoše prisegu. Nisu ispravno razmišljali tako da istina od njih ostade prekrivena. Zato zaslužuju kaznu od Uzvišenog Allah jer su dali pravo (na vlast) onome ko je ne zaslužuje, a sve zbog slabog poimanja i razmišljanja. Neki su ih slijedili jer nisu bili dovoljno oštroumni, vidjeli su veliku skupinu pa su ih i oni slijedili. Mislili su da mnoštvo znači istinu a zaboravljaju riječi Uzvišenog: **"A takvih je malo."** (Sad, 24) i Njegove riječi: **"A malo je zahvalnih među robovima Mojim."** (Sebe', 13)

Kažemo: Ovaj lažac i iznosioc potvora je ashabe koji su dali prisegu Ebu Bekru podjelio na tri skupine: prvo: po njima, jedna skupina je tražila dunjaluk, skupina koja nije dobro razmišljala i grupa koja je bila nemoćna. Zlo može biti zbog neispravnog nijeta ili može biti zbog neznanja, a neznanje može biti zbog nemarnosti u pogledu razmišljanja i poimanja stvari ili zbog nemoći da se savlada. Spomenuo je da je među ashabima bilo onih koji su nepromišljeno dali prisegu Ebu Bekru a da su kao razmislili spoznali bi istinu. Takav će po njemu biti odgovoran što je bio nemaran u pogledu razmišljanja o onome što je vadžib. Među njima je, po njemu, bilo onih koji nisu bili sposobni da ispravno razmisle te su sa ostalima slijedili većinu. On time ukazuje na uzroke davanja prisege Ebu Bekru.

Njemu kažemo da je to laž i da su svi sposobni da to spoznaju, a rafidije su ljudi od potvore. Kada bi od ovog lašca tražili dokaz za navedeno ne bi mogao navesti dokaz. Allah zabranjuje da se govori bez znanja, a kako je tek zabranjeno govoriti suprotno onome što je poznato, tj. laži. Ako bi smo pretpostavili da ne poznajemo stanje ashaba, onda nam nije dozvoljeno o njima svjedočiti i govoriti ono što ne znamo samo zbog prljavih nijeta i neznanja o onome ko šta zaslužuje. Uzvišeni kaže:

وَلَا تَقْفُ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِۦ عِلْمٌ ۚ إِنَّ ٱلسَّمْعَ وَٱلْبَصَرَ وَٱلْفُؤَادَ كُلُّ أُو۟لَٰٓئِكَ كَانَ عَنْهُ مَسْـُٔولًا ﴿٣٦﴾

"Ne povodi se za onim što ne znaš! I sluh, i vid, i razum, za sve to će se, zaista, odgovarati." (El-Isra, 36)

I kaže :

هَٰٓأَنتُمْ هَٰٓؤُلَآءِ حَٰجَجْتُمْ فِيمَا لَكُم بِهِۦ عِلْمٌ فَلِمَ تُحَآجُّونَ فِيمَا لَيْسَ لَكُم بِهِۦ عِلْمٌ ۚ وَٱللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿٦٦﴾

"Vi raspravljate o onome o čemu nešto i znate, a zašto raspravljate o onome o čemu ništa ne znate? Allah zna, a vi ne znate!" (Ali Imran, 66)

A šta tek reći ako znamo da su oni od svih pripadnika ovog ummeta bili najpotpunije pameti, vjere i znanja. Kao što je o njima Abdullah b. Mes'ud rekao: "Onaj ko od vas hoće da nekog slijedi neka slijedi one koji su umrli jer onaj ko je živ nije siguran od iskušenja, to su Muhammedovi ashabi. Tako mi Allaha oni su najbolji od ovog ummeta, najčišćih srca, i najznaniji, najmanje su pretjerivali. Allah ih je izabrao da budu prijatelji Njegova poslanika i da podrže njegovu vjeru. Zato znadnite cjeniti njihovu vrijednost, slijedite ih i pridržajite se koliko možete njihova ahlaka i vjere, oni su bili na pravoj uputi."[1] Ovu predaju od njega prenosi više ravija. Neki od njih su Ibn Beta od Katade.

On i drugi sa poznatim lancima prenose do Zera b. Hubejša da je Ibn Mes'ud rekao: "Allah, tebareke ve te'ala, je pogledao u srca robova pa je vidio srce Muhammeda najboljim od svih srca Svojih robova, te ga je izabrao za Sebe i poslao ga sa Svojom poslanicom. Zatim je pogledao u srca ljudi poslije Muhammedova srca pa je vidio srca njegovih ashaba najboljim od svih robova pa ih je učinio pomagačima Njegova poslanika koji će se boriti na putu

[1] Pogledaj "Musned" sa tahkikom od Ahmeda Šakira, 5/211. Hejsemi kaže: "Bilježu ga Ahmed, Bezar i Taberani u "Kebiru", Medžme'a zevaid, 1/177".

Njegove vjere. Ono što muslimani vide lijepim to je i kod Allaha lijepo, a što vide kao ružno to je i kod Allaha ružno."[1]

U drugom rivajetu stoji od Ebu Bekra b. Ajaša, ravije ove predaje, od Asima b. Ebi Nedžuda od Zera b. Hubejša od Abdullaha b. Mes'uda ﷺ da je rekao: "Svi ashabi Allahova Poslanika su smatrali da Ebu Bekr treba biti halifa." Pa je Ibn Mes'ud rekao: "Od ovog ummeta, oni su bili najčišćih srca, najznaniji i najmanje su pretjerivali." Ovo je sažet i koncizan govor o ispravnosti njihovih nijeta i čistoći njihovih srca.U njemu je također objasnio koliko su bili znani i kakvo precizno znanje su posjedovali. Zatim je objasnio s kojom su to lahkoćom prihvatali i da nisu ni u čemu pretjerivali, što je suprotno onom lašcu koji ih je opisao kao većinske dunjalučare, a neke kao neznalice iz nemara ili nemoći. Ono što je rekao Abdullah je istina, oni su najbolji od ovog ummeta, kao što hadisi od Poslanika o tome dostižu stepen mutevatira. Otuda je on i rekao: "*Najbolji ljudi su generacija u kojoj sam poslan, zatim oni koji slijede, zatim oni koji slijede.*" Oni su najbolji od "ummeta sredine", svjedoci nad ljudima, oni koje je Allah uputio, nisu se razišli Njegovom voljom oko istine. Allah upućuje na prvi put koga hoće. Oni nisu od onih na koje se Allah rasrdio i koji slijede svoje strasti niti od zalutalih oni koji su džahili. Kao što ih je ovaj lažac podjelio da su zalutali i sa pravog puta skrenuli. Naprotiv oni su posjedovali savršeno znanje i potpun nijet, u protivnom da nije tako to bi značilo da onda ovaj ummet nije najbolji ummet a to se suprostavlja Kitabu i sunnetu. Također, zdrav razum na to upućuje. Onaj ko dobro razmisli o stanju Muhammedova ummeta i o stanju židova i kršćana, sabejaca, medžusija i mušrika uvidjet će vrijednost ovog ummeta nad ostalim narodima u pogledu korisnog znanja i dobrih djela, a na ovom mjestu ne možemo opširnije o tome govoriti. Ashabi su najpotpuniji ummet u tome shodno Kitabu, sunnetu, idžma'u i realnom poimanju stvari. Otuda nećeš naći ni jednog pojedinca od ovog ummeta a da ne priznaje vrijednost ashaba nad njim i njemu sličnima, a naći ćeš da su najveći džahili oni koji se oko toga spore, poput rafidija. Otuda među imamima fikha, na čija se mišljenja vraćaju ljudi nećeš naći rafidije, niti među imamima hadisa, niti među imamima zahidima i pobožnjacima niti ćeš ih naći kao učesnike i imame pobjedničkih voski, niti ćeš naći od njih vladare koji su pomogli i uspostavili islam i vodili džihad protiv neprijatelja islama, niti ćeš naći da su od njih bili veziri koji su imali pohvalan dosije. A najviše rafidija ćeš naći među munaficima, hereticima i bezbožnicima. Ili ćeš ih naći kao džahile koji ne posjeduju znanje o predajama, koji su odrasli u pustinjama i planinama. Zatim nećeš ih naći

[1] Pogledaj prethodni izvor.

kako se druže sa učenjacima već sa onima koji slijede prohtjeve, koji su time zadobili imetak i valst ili sa onim za koga ga se veže *nesebom*-srodstvom kao u džahilijjetu. A što se tiče učenih i ljudi od vjere, među njima nema rafidija jer u njihovom govoru preovladava zulum i džehl. Vidjet ćeš da se rafidije primjećuju i ističu u najgorim sektama, kao što su nusajrije, ismailije i bezbožnici raznih pravaca. Među njima je toliko laži, prevara, i kršenja obećanja što ukazuje na njihov nifak. U dva "Sahiha" se prenosi da je Poslanik ﷺ rekao: "*Tri su znaka munafika: kada gvori laže, kada obeća ne ispuni i kada mu se nešto povjeri on to pronevjeri.*"[1] A Muslim još dodaje: "*Pa makar klanjao i postio i mislio da je musliman.*" Ove tri osobine se najviše od svig grupacija koje pripadaju kibli mogu naći kod rafidija.

Zatim ovom lašcu možemo reći: "Pretpostavimo da su oni koji su dali prisegu Ebu Bekru bili onakvi kao što si spomenuo, tj. ili su tražili dunjaluk ili su bili džahili. Ali poslije njih su došle generacije čiju bogobojaznost i oštroumnost zna svako. Kao što su: Seid b. Musejjeb, Hasan Basri, Ata' b. Ebi Rebah, Ibrahim Nehai, Alkame, Esved, Ebejde Selmani, Tavus, Mudžahid, Seid b. Džubejr, Džabir b. Zejd, Alij b. Zejd, Alij b. Husejn, Urve b. Zubejr, Kasim b. Muhammed b. Ebi Bekr, Ibn Hišam, Mutarif b. Šehir, Muhammed b. Vasi', Habib Adžmi, Malik b. Dinar, Mekhul, Hakim b. Utbe, Jezid b. Ebi Habib, kao i drugi čiji broj ne zna niko do Allah. Zatim je poslije njih došla generacija: Ejub Suhtijani, Abdullah b. Avn, Junus b. Ubejd, Džafer b. Muhammed, Zuhri, Amr b. Dinar, Jahja b. Seid Ensari, Rebi'a b. Ebi Abdurrahman, Ebu Zenad, Jahja b. Ebi Kesir, Katade, Mensur b. Mu'temir, E'ameš, Hamad b. Ebi Sulejman, Hišam Desteva', Seid b. Ebi Urube i drugi.

Zatim oni koji su došli poslije njih: Malik b. Enes, Hamad b. Zejd, Hamad b. Seleme, Lejs b. Sad, Evzai, Ebu Hanife, Ibn Ebi Lejla, Šerik, Ibn Ebi Zi'b, Ibn Madžišun...

Poslije njih: Jahja b. Seid Katan, Abdurrahman b. Mehdi, Veki' b. Džerrah, Abdurrahman b. Kasim, Ešheb b. Abdulaziz, Ebu Jusuf, Muhammed b. Hasen, Šafija, Ahmed b. Hanbel, Ishak b. Rahavej, Ebu Ubejd, Ebu Sevr, i drugi čiji broj niko ne zna do Allah ﷻ. Niko od njih nije imao za cilj da uzdiže i smatra vrijednijim onoga ko to nije, ne zbog vlasti niti zbog imetka. Oni su od najpametnijih ljudi ummeta i najpotpunije spoznaje, pa ipak se svi slažu oko prevenstva Ebu Bekra i Omera.

[1] Buhari, 1/12, i Muslim, 1/78.

Čak šta više, prve šije iz perioda Alije su davali prvenstvo Ebu Bekru i Omeru. Ibn Kasim kaže: Pitao sam Malika o Ebu Bekru i Omeru pa mi reče: “Ne znam nikoga koga slijedim da sumnja u njihovo prvenstvo”, tj. prvenstvo nad Osmanom i Alijom. Malik ovdje prenosi idžma’ stanovnika Medine u pogledu njihova prvenstva. Iako stanovnici Medine nisu naginjali prema Umejevićima, kao što je to bi slučaj sa Šamljanima, čak šta više izostali su od prisege Jezidu koji se protiv njih borio u Medinskoj *harri* i kad se u Medini desilo ono što se desilo. Također Alija nikog od njih nije ubio kao što je ubio neke Basrane i Šamljane, naprotiv smatrali su ga od medinkih učenjaka sve dok nije njima došao. Oni se slažu oko Ebu Bekrova i Omerova prvenstva.

Bilježi Bejheki sa svojim senedom od Šafije da je rekao: “Ashabi i tabiini se nisu razilazili u pogledu davanja prednosti Ebu Bekru i Omeru. “Neko je upitao Šerika b. Ebi Nimra: “Ko je bolji Ebu Bekr ili Alija?” Pa je odgovorio: “Ebu Bekr.” Pitalac ponovo reče: “Zar tako govoriš a ti si šija?” “Da, ko tako ne misli nije šija”, reče. “Tako mi Allaha Alija se popeo na ovim stubovima (cilja na minber) i rekao: “Zaista je poslije Poslanika u ovom ummetu najbolji Ebu Bekr, a zatim Omer, radijellahu anhuma.” Pa kako da odbijem njegov govor i kako da ga u laž ugonim? Tako mi Allaha nije bio lažov.” Ovo prenosi Kadi Abduldžebbar u knjizi "Tesbit en-nubuvveti". Kaže: “Ovo je spomenuo Ebu Kasim Belhi pobijajući Ibn Ravendija u suprostavljanju Džahizu.”[1]

Kako se i pored svega navedenog može reći da su mu dali prisegu zbog materijalnih interesa? To je osobina onih koji ga napadaju. Od svih grupacija koje se deklarišu kao pripadnici kible naći ćeš da su rafidije najveći džahili i da najviše žude za dunjalukom. Promotrio sam njihovo stanje i vidio da svaka mahana koju pripisuju ashabima u stvari da se oni od svih ljudi najviše odlikuju tom osobinom, a ashabi su od svih ljudi najdalje od takvih svojstava. Nema sumnje da su rafidije najveći lažovi, kao što je Musejlema Kezab rekao: “Ja sam iskreni poslanik.” Zbog toga sebe opisuju kao vjernike a ashabe kao munafike, a oni su od svih grupacija najžešćeg nifaka, a ashabi su od svih stvorenja najvećeg i najčišćeg imana.

A što se tiče riječi rafidije: “Neki su stvar (vlast) tražili s pravom na to. Prisegu mu je dala manjina koji se nisu osvrtali na dunjaluk i njegove ukrase, na Allahovom putu nisu se bojali ničijeg prijekora. Naprotiv, oni su bili iskreni prema Allahu i slijedili su ono što im je naređeno od pokornosti i dali prednost (u vlasti) onom ko to zaslužuje. Pošto je muslimane pogodio ovaj

[1] Pogledaj "Tesbit delailin-nubuvve", 2/549.

belaj obaveza je svakom pojedincu da traži istinu i da se oslanja na pravdu, da potvrdi pomenuto pravo i da ne čini nepravdu onome koji zaslužuje vlast jer Uzvišeni kaže: **"Neka Allahovo prokletstvo stigne nasilnike (mnogobošce)."** (Hud, 18)

Njemu odgovaramo: Prvo. Obaveza je bilo reći: "Pošto je jedna skupina zauzela takav stav a druga takav, bilo je obavez pogledati i razmisliti koji je od njih ispravniji. Međutim ako jedna skupina htjedne da slijedi istinu a druga neistinu i to se dokaže, onda nema potrebe za promišljanjem. A ako se tako nešto ne dokaže, onda se ne spominje dok se ne dokaže."

Drugo. Tvoje riječi da je tražio vlast za sebe s pravom i da mu je manjima dala prisegu su laž na Aliju ﷺ. On nije potraživao vlast u periodu vladavine Ebu Bekra, Omera i Osmana. Već ju je tražio nakon što je ubijen Osman i nakon što mu je data prisega jer je tada većina svijeta bila sa njim a manjina nije bila sa njim. I šije i sunije se slažu da Alija nije pozivao da mu se da prisega za vreme hilafeta Ebu Bekra, Omera i Osmana, niti mu je tada iko dao prisegu.

Međutim, rafidije tvrde da je on to želio i da je on imam koji zaslužuje vođstvo mimo drugih ali da je tada bio nemoćan. Sve da je ovo istina, to im ništa ne koristi jer on nije tražio vlast niti ga je ko u tome slijedio, a šta reći ako se zna da je to neistina?

Zatim njegove riječi da mu je manjina dala prisegu prestavljaju laž na ashabe. Niko od njih mu nije dao prisegu u periodu prve trojice halifa, niti ko može tako nešto da tvrdi. Najviše što se može reći u tom pogledu jeste da je bilo među ljudima onih koji bi možda njega izabrali za halifu, a mi znamo kada je Alija preuzeo vlast da su mnogi ljudi odabrali Muaviju za vlast ili vlast nekog mimo njih dvojice. Isto tako kada je Osmanu data prisega duše nekih ljudi su težile prema nekom drugom. Ovako nešto je moguće. Kada je Poslanik ﷺ bio u Medini u njoj i oko nje je bilo munafika kao što Uzvišeni kaže:

وَمِمَّنْ حَوْلَكُم مِّنَ ٱلْأَعْرَابِ مُنَٰفِقُونَ ۖ وَمِنْ أَهْلِ ٱلْمَدِينَةِ ۖ مَرَدُوا۟ عَلَى ٱلنِّفَاقِ لَا تَعْلَمُهُمْ ۖ نَحْنُ نَعْلَمُهُمْ

"Među beduinima oko vas ima licemjera, a ima ih i među stanovnicima Medine, koji su u licemjerstvu spretni – ti ih ne poznaješ, ali ih Mi poznajemo." (Et-Tevba, 101)

A o mušricima uzvišeni kaže:

وَقَالُوا لَوْلَا نُزِّلَ هَٰذَا الْقُرْآنُ عَلَىٰ رَجُلٍ مِّنَ الْقَرْيَتَيْنِ عَظِيمٍ ﴿٣١﴾

"I još kažu: 'Trebalo je da ovaj Kur'an bude objavljen kakvom uglednom čovjeku iz jednog od ova dva grada!'" (Ez-Zuhruf, 31)

Oni su željeli da se Kur'an objavi nekome koga oni veličaju od stanovnika Mekke i Taifa. Uzvišeni kaže:

أَهُمْ يَقْسِمُونَ رَحْمَتَ رَبِّكَ ۚ نَحْنُ قَسَمْنَا بَيْنَهُم مَّعِيشَتَهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ۚ وَرَفَعْنَا بَعْضَهُمْ فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجَاتٍ

"Zar oni da raspolažu milošću Gospodara tvoga? Mi im dajemo sve što im je potrebno za život na ovom svijetu i Mi jedne nad drugima uzdižemo po nekoliko stepeni" (Ez-Zuhruf, 32)

Zatim njegov opis onih koji su mu navodno dali prisegu, tj. da su se odrekli dunajluka i da se na Allahovom putu nisu bojali ničijeg prekora je također očita laž. Ni u jednoj skupini nije bilo manje zuhda i džihada od šija. Haridžije su veći *zahidi*-suptilisti od njih i bolji ratnici. Tako su čak i u poslovici spomenuti: "Haridžijski napad." Njihovi ratovi protiv Umejevića i Abbasija i protiv drugih u Iraku, Arapskom poluotoku, Horasanu, Magribu i na drugim mjestima su poznati. Oni su posjedovali utvrđenja koja niko nije mogao osvojiti.

A što se tiče šija, oni su uvijek bivali poraženi i u rasulu. Njihova ljubav i težnja ka dunjaluku su očiti. Tako kada su pisali Husejnu da dođe kod njih, te je on poslao svog amidžića i kada se on žrtvovao, oni su ga prevarili i tako prodadoše ahiret za dunjaluk, protiv njega se boriše zajedno sa njegovim neprijateljem i na kraju ga predadoše njegovom neprijatelju. Pa zar je to zuhd? Zar je to džihad? Alija ﷺ je od njih osjetio toliko gorčine da to samo Allah zna. Tako da je čak dovio protiv njih riječima: "Allahu moj ja sam njih zamrzio a i oni su mene zamrzili, meni u zamjenu daj bolje od njih a njima u zamjenu daj gore od mene." Oni su ga varali i dopisivali se sa onima koju su se protiv njega borili. Varali su ga u pitanjima vlasti, imetka i finansija. Tada se još nisu nazivali rafidijama već šijama. Šija znači stranka. Ljudi se u to vreme podjeliše na dvije strane ili stranke. Strana koja je bila uz Osmana i stranka na strani Alije. Šije iz tog vremena predstavljaju najbolje šije a oni, kao takvi, su od svih ljudi najlošije postupali prema Aliji b. Ebi Talibu i njegovim sinovima, omiljenim Poslanikovim unucima i njegovom cvjeću Hasanu i Husejnu. Oni od svih ljudi najviše zaslužuju ukor, od svih najbrže izazivaju smutnju a najnemoćniji su da se od nje zaštite. Varaju ehli bejt, a vanjštinom se

predstavljaju kao njihovi pomagači dok ne dođu u situaciju da ih napuste i predaju njihovim protivnicima dajući tako prednost dunajluku. Zbog toga su veoma cjenjeni i pametni ashabi savjetovali Husejna da im ne ide (kada su ga pozvali u Irak). Od njih su: Abdullah b. Abbas, Ibn Omer, Ebu Bekr b. Abdurrahman b. Haris b. Hišam i drugi, jer su znali da će ga izdati i da ga neće podržati i pomoći, te da neće ispoštovati ono što su mu obećavali u pismima. I, zaista, tako je i bilo. Njih je sustigla dova Omera b. Hattaba i Alije b. Ebi Taliba, tako da je na njih Allah poslao Jusufa b. Hadždžadža koji nije primao od njihovih dobrih niti je opraštao onima koji su činili loša djela. Njihovo zlo se proširilo i do onih koji nisu od njih sve dok nije uzelo maha. Ovo su knjige muslimana u kojima su spomenuti zahidi ummeta, među njima nema rafidija. U tim knjigama su ljudi poznati po govorenju istine i ne boje se ničijeg prijekora na Božijem putu, među njima nema rafidija. A kako bi i bilo kada su rafidije svojevrsna vrsta munafika, njihov mezheb je *tukijje*-pretvaranje. Pa je li onda takvo stanje onog ko se ne boji prigovora na Božijem putu? Ovo je stanje onih koje je Allah u Svojoj Knjizi opisao na sljedeći način:

يَـٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ مَن يَرْتَدَّ مِنكُمْ عَن دِينِهِۦ فَسَوْفَ يَأْتِى ٱللَّهُ بِقَوْمٍ يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّونَهُۥٓ أَذِلَّةٍ عَلَى ٱلْمُؤْمِنِينَ
أَعِزَّةٍ عَلَى ٱلْكَـٰفِرِينَ يُجَـٰهِدُونَ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ وَلَا يَخَافُونَ لَوْمَةَ لَآئِمٍ ۚ ذَٰلِكَ فَضْلُ ٱللَّهِ يُؤْتِيهِ مَن يَشَآءُ ۚ
وَٱللَّهُ وَٰسِعٌ عَلِيمٌ ﴿٥٤﴾

"O vjernici, ako neko od vas od vjere svoje otpadne, - pa, Allah će sigurno mjesto njih dovesti ljude koje On voli i koji Njega vole, prema vjernicima ponizne, a prema nevjernicima ponosite; oni će se na Allahovu putu boriti i neće se ničijeg prijekora bojati. To je Allahov dar, koji On daje kome hoće – a Allah je neizmjerno dobar i zna sve." (El-Maide, 54)

Ovo je stanje onih koju su se borili protiv otpadnika, a to je među prvima Es-Siddik i oni koji ga slijede do Sudnjeg dana. Oni su ti koji su se borili protiv otpadnika, kao što su sljedbenici Musejleme Kezaba, oni koji su uskraćivali zekat i drugih. Oni su ti koji su osvojili razne zemlje i pobjedili bizantince i perzijance. Oni su od svih ljudi bili najveći zahidi. Kao što je Abdullah b. Mes'ud rekao svojim prijateljima: "Vi više klanjate i postite od Muhammedovih ashaba a oni su bili bolji od vas." Rekoše: "Zašto, o Ebu Abdurrahmane?" "Zato što su bili najveći zahidi na dunjaluku i najviše su od svih žudili za ahiretom, oni su bili ti koji se nisu bojali ničijeg prekora na Allahovom putu."

Za razliku od rafidija koji se od svih ljudi najviše plaše prijekora ljudi i svojih neprijatelja. On su baš kao što Uzvišeni kaže:

يَحْسَبُونَ كُلَّ صَيْحَةٍ عَلَيْهِمْ هُمُ الْعَدُوُّ فَاحْذَرْهُمْ قَاتَلَهُمُ اللَّهُ أَنَّى يُؤْفَكُونَ ﴿٤﴾

"...I misle da je svaki povik protiv njih. Oni su pravi neprijatelji, pa ih se pričuvaj! Allah ih ubio, kuda se odmeću?!" (El-Munafikun, 4)

Oni su među pripadnicima kible kao štu su židovi među pripadnicima drugih vjera.

Zatim kažemo: "Ko je od ovih koji su bili zahidi i koji se nisu bojali ničijeg prijekora u pogledu Allaha a koji su dali prisegu Ebu Bekru, Omeru i Osmanu a dali su prisegu Aliji, radijellahu anhum? Opšte je poznato da se u vremenu prve trojice halifa niko nije javno suprostavljao njihovoj prisegi a da je istovremeno s druge strane dao prisegu Aliji. Već su svi ljudi njima dali prisegu. Najviše što je rafidija mogao reći jeste da su takvi tajili svoje davanje prednosti Aliji, to onda nije onih koje se ne boje ničijeg prijekora na Božijem putu. A što se tiče vremena Alijine vladavine on je, radijellahu anhu, od svih ljudi najviše korio one oko njega zbog slabog vođenja džihada i ustezanja od borbe. Pa gdje su te šije koje se nisu bojale nikoga i ničijeg prijekora na Božijem putu? Ako u tom pogledu iznose određene laži na Ebu Zera, Selmana, Ammara i druge ashabe pa poznato je mutevatir znanjem da su oni od svih ljudi ponajviše uvažavali Ebu Bekra i Omera i da su ih slijedili. Od nekih se prenosi da su imali određenih zamjerki prema Osmanu ali ne i Ebu Bekru i Omeru. Kasnije ćemo objasniti šta se dešavalu u pogledu Osmana.

Za hilafeta Ebu Bekra, Omera i Osmana niko se nije nazivao *šijom*. Niti se tada termin šija pripisivao Osmanu niti Aliji niti bilo kome drugom. Nakon što je ubijen Osman muslimani se podjeliše. Jedni su naginjali Osmanu a drugi su naginjali Aliji. Tako se dvije skupine sukobiše i izbiše. Osmanova stranka se borila protiv Alijine. Bilježi Muslim u svom "Sahihu" od Sada b. Hišama da je on namjeravao da se bori na Allahovom putu. Kada je došao u Medinu i htio je da proda svoje nekretnine i da to uloži u oružje i ratnu opremu te da se bori protiv bizantinaca do smrti. Pošto je došao u Medinu zatekao je Medinjane koji mu to zabraniše. Oni ga obavjestiše da je grupa od šest ljudi to isto namjeravala u vreme Poslanik ﷺ pa im je on to zabranio rekavši: "*Zar vam ja nisam uzor?*" Nakon što su mu to rekli on vrati svoju ženu koju je prethodno bio pustio i pozva svjedoke zbog toga. Zatim je otišao Ibn Abbasu i pitao ga o vitru Božijeg Poslanika ﷺ. Ibn Abbas mu reče: "Hoćeš li da te uputim na najučenijeg stanovnika Zemlje u pogledu vitra Božijeg Poslanika ﷺ?" "Ko je to?", upita. "To je Aiša, radijellahu anha", reče. "Otiđi

joj i pitaj je, a zatim mi dođi i obavjesti me šta ti je rekla", reče mi on. Uputio sam se ka njoj ali sam prvo otišao do Hakima b. Efleha i zamolio ga da zajedno otiđemo do nje. On mi reče: "Ja joj neću odlaziti jer sam joj zabranjivao da govori bilo šta o te dvije stranke, pa je odbila da me posluša i govorila je." Kaže pa sam ga zakleo da ide sa mnom pa je pošao te smo zajedno otišli do Aiše, radijellahu anha, a zatim je spomenuo hadis...[1] Muavija reče Ibn Abbasu: "Ti si na milletu Alije, tj. u Alijinoj stranci?" "Nisam ni na Osmanovom ni na Alijinom milletu već na milletu Allahova Poslanika ﷺ." Šije iz Alijine stranke su davali prednost Ebu Bekru i Omeru nad njim a razilaženje se odnosi oko prvenstva između njega i Osmana. Niko se tada od njih nije nazivao šijom imamijom niti rafidijom. Ime rafidije su dobili u vremenu hilafeta Hišama kada je Zejd b. Alij b. Husejn izišao u Kufu te ga šije upitaše o Ebu Bekru i Omeru, a on donese Allahov rahmet na njih. Neki ljudi odbiše njegove riječi, a on reče: "*Refedtumuni refedtumuni,* tj. "odbili ste me, odbili ste me" i tako bijahu prozvani rafidijama. Drugi dio ljudi ga podrža, te ih prozvaše zejdije zbog povezanosti sa njim. Od tada se šije djele na dvije stranke: rafidije imamije i zejdije. Što su više tonuli u novotarije sve su više tonuli u zlo. Zejdije su bolji od rafidija, učeniji su, iskreniji, skromniji i hrabriji od njih. Zatim poslije Ebu Bekra slijedi Omer b. Hattab. On bijaše od onih koji se na Allahovom putu nije bojao ničijeg prijekora, bio je najskromniji od svih ljudi i oko toga se slažu svi. Mi ne tvrdimo da su svi pripadnici ehli sunneta bezgrješni već tvrdimo da se ehli sunnet nikada neće složiti i okupiti na zabludi (shodno hadisu) i da svaka mes'ela u kojoj se ehli sunnet vel džema'a razilazi sa rafidijama, ispravnost je na strani ehli sunneta. A ako rafidije nekada pogode, onda je neminovno da na tom stavu bude bar dio ehli sunneta. Međutim, rafidije imaju grešaka sa kojima se niko od ehli sunneta ne slaže. Oni imaju mes'ela u kojima su se potpuno izdvojili od ehli sunneta i džemata gdje ih niko ne podržaje i u kojima su sigurno pogriješili. Kao što je npr. vjerovanje u dvanaest nepogrješivih imama.



[1] Pogledaj Muslim, 2/512.

Poglavlje

GOVOR OKO BEZGRJEŠNOSTI POSLANIKA I IMAMA

Rafidija kaže: "Sve grupacije, mimo šija imamija i ismailija, smatraju da su poslanici i imami pogrješivi. Shodno tome po njima je dozvoljeno da poslanstvo ponese onaj ko laže, krade i griješi. Kako da obični svijet vjeruje njihovom govoru i da im bude pokoran, kako da im bude obavezno pokoran u onome što naređuju ako su skloni greškama? Oni imame ne ograničavaju određenim brojem. Po njima svako ko dadne prisegu Kurejšiji postaje imamom, i po njima svim ljudima biva obaveza da mu se pokoravaju pa makar i ne poznavali njegovo stanje i makar bio u najvećem kufru, grijehu i nifaku."

Odgovor na ovo može biti sa više aspekata: *Prvo.* Ono što pripisujete većini muslimana da niječu nepogrješivost poslanika te da je moguće da griješe, kradu i lažu, kažemo da je to laž i potvora. Muslimani se slažu oko toga da su poslanici u pogledu dostavljanja poslanice nepogrješivi. Nije dozvoljeno da se u Šerijat uvede nešto što je pogrešno i oko toga se slažu svi muslimani. Obaveza je vjerovati u ono o čemu su nas obavjestili po idžma'u svih muslimana. Obaveza je pokoravati se onome što su naredili i zbaranili i oko toga se slažu sve sekte i grupacije osim nekih haridžija koji kažu da je Poslanik ﷺ nepogrješiv u stvarima koje je dostavio od Allaha ali ne i u onome što on naređuje i zabranjuje. Oni su zalutali po slaganju svih pripadnika ehli sunneta i džemata. Već smo više puta spominjali ako među muslimanima ima onih koji imaju u nečemu pogrešno mišljenje to nije razlog da se svi muslimani napadaju. Da je tako onda bi greške rafidija bila najveća mahana muslimana jer među svim grupacijama ne postoji niko da ima više grešaka i da više laže od njih. I pored toga to ništa ne šteti ugledu muslimana kao što im ne škodi prisutnost drugih frakcija mimo rafidija koji čine greške. Većina svijeta, tj. muslimana, smatra da im nije dozvoljeno, tj. da nisu podložni velikim grijesima, a većina smatra da je moguće da učine male grijehe.[1] I jedni i drugi kažu da se ne podržavaju u tome te da oni s tevbom postižu veći stepen nego što su to prije imali. U cjelini među muslimanima nema onih koji kažu da je obaveza pokoravati se poslaniku u pretpostavci da njegova naredba predstavlja grešku. Oni se slažu da stvar u kojoj je poslanicima obavezna pokornost mora biti ispravna, tako da njegove riječi: "Kako da im bude obavezno pokoravanje u onome što naređuju ako su skloni greškama", predstavljaju govor koji ne obavezuje nikoga od ummeta.

---

[1] Riječ je o poslanicima

Što se tiče pitanja da li poslanici griješe u stvarima idžtihada, svijet po tom pitanju zastupa dva poznata mišljenja. Slažu se da pokoravanje biva u onome što se potvrdi a ne u onome što je Allah promjenio i zabranio a on nije naredio pokornost tome. A što se tiče bezgrješnosti imama, tačno je rekao da to niko ne tvrdi osim ismailija i imamija. On prigovara zbog stvari u kojoj se sa njima ne slaže niko osim bezbožnika i munafika čiji su velikani i šejhovi gori nevjernici od kršćana, židova i mušrika. Ovo je stanje rafidija, uvijek izlaze iz kruga džemata muslimana u krug kršćana, židova i mušrika u pogledu govora, prijateljevanja, pomaganja, borbe kao i drugih stvari.

Pa zar je iko više zalutao od naroda koji se neprijateljski odnosi prema prvim muslimanima od muhadžira i ensarija a prijateljuje sa nevjernicima i munaficima? A Uzvišeni kaže:

۞ أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ تَوَلَّوْا قَوْمًا غَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِم مَّا هُم مِّنكُمْ وَلَا مِنْهُمْ وَيَحْلِفُونَ عَلَى الْكَذِبِ وَهُمْ
يَعْلَمُونَ ﴿١٤﴾ أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا ۖ إِنَّهُمْ سَاءَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٥﴾ اتَّخَذُوا أَيْمَانَهُمْ جُنَّةً فَصَدُّوا
عَن سَبِيلِ اللَّهِ فَلَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ ﴿١٦﴾ لَّن تُغْنِيَ عَنْهُمْ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُم مِّنَ اللَّهِ شَيْئًا ۚ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ
النَّارِ ۖ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿١٧﴾ يَوْمَ يَبْعَثُهُمُ اللَّهُ جَمِيعًا فَيَحْلِفُونَ لَهُ كَمَا يَحْلِفُونَ لَكُمْ ۖ وَيَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ عَلَىٰ
شَيْءٍ ۚ أَلَا إِنَّهُمْ هُمُ الْكَاذِبُونَ ﴿١٨﴾ اسْتَحْوَذَ عَلَيْهِمُ الشَّيْطَانُ فَأَنسَاهُمْ ذِكْرَ اللَّهِ ۚ أُولَٰئِكَ حِزْبُ الشَّيْطَانِ ۚ
أَلَا إِنَّ حِزْبَ الشَّيْطَانِ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿١٩﴾ إِنَّ الَّذِينَ يُحَادُّونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ أُولَٰئِكَ فِي الْأَذَلِّينَ ﴿٢٠﴾ كَتَبَ
اللَّهُ لَأَغْلِبَنَّ أَنَا وَرُسُلِي ۚ إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ عَزِيزٌ ﴿٢١﴾ لَّا تَجِدُ قَوْمًا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ
يُوَادُّونَ مَنْ حَادَّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَوْ كَانُوا آبَاءَهُمْ أَوْ أَبْنَاءَهُمْ أَوْ إِخْوَانَهُمْ أَوْ عَشِيرَتَهُمْ ۚ أُولَٰئِكَ
كَتَبَ فِي قُلُوبِهِمُ الْإِيمَانَ وَأَيَّدَهُم بِرُوحٍ مِّنْهُ ۖ وَيُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا ۚ
رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ ۚ أُولَٰئِكَ حِزْبُ اللَّهِ ۚ أَلَا إِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٢٢﴾

“Zar ne vidiš one koji prijateljuju s ljudima na koje se Allah rasrdio? Oni nisu ni vaši ni njihovi, a još se svjesno krivo zaklinju. Allah je njima pripremio tešku patnju, jer je, zaista, ružno ono što rade: zaklanjaju se iza zakletvi svojih, pa odvraćaju od Allahova puta; njih čeka sramna kazna. Ni bogatstva njihova ni djeca njihova im nimalo neće pomoći kod Allaha, oni će biti stanovnici u vatri, u njoj će vječno boraviti. Na Dan u koji ih Allah sve oživi oni će se Njemu zaklinjati, kao što se vama zaklinju, misleći da će im to nešto koristiti. Oni su, doista, pravi lažljivci! Njima je ovladao šejtan i učinio da zaborave na Allaha. Oni su na šejtanovoj strani, a oni na šejtanovoj strani će sigurno nastradati. Oni koji se

suprostavljaju Allahu i Poslaniku Njegovu biće, sigurno, najgore poniženi. Allah je zapisao: "Ja i poslanici Moji sigurno ćemo pobijediti!" – Allah je, zaista, moćan i silan. Ne treba da ljudi koji u Allaha i u onaj svijet vjeruju budu u ljubavi sa onima koji se Allahu i Poslaniku Njegovu suprostavljaju, makar im oni bili očevi njihovi, ili braća njihova, ili rođaci njihovi. Njima je On u srca njihova vjerovanje usadio i svjetlom Svojim ih osnažio, i On će ih uvesti u džennetske bašče kroz koje će rijeke teći, da u njima vječno ostanu. Allah je njima zadovoljan, a i oni će biti zadovoljni Njime. Oni su na Allahovoj strani, a oni na Allahovoj strani će sigurno uspjeti." (El-Mudžadele, 14-22)

Ovi ajeti su objavljeni zbog munafika a nema ni jedne skupina da u njoj ima više munafika od rafidija. Čak šta više, nema nijednog rafidije a da pri njemu nema neki ogranak nifaka. Kao što Poslanik ﷺ kaže: "*Kod koga se nađu četiri stvari pravi je munafik, a kod koga se nađe jedna od tih osobina on ima osobinu nifaka (licemjerstva) sve dok je ne ostavi: kada govori laže, kada mu se povjeri pronevjeri, kada preuzme ugovor prevari, i kada se prepire čini grijeh.*" Hadis je zabilježen u dva "Sahiha".[1] Uzvišeni kaže:

تَرَىٰ كَثِيرًا مِّنْهُمْ يَتَوَلَّوْنَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ ۚ لَبِئْسَ مَا قَدَّمَتْ لَهُمْ أَنفُسُهُمْ أَن سَخِطَ ٱللَّهُ عَلَيْهِمْ وَفِى
ٱلْعَذَابِ هُمْ خَٰلِدُونَ ﴿٨٠﴾ وَلَوْ كَانُوا۟ يُؤْمِنُونَ بِٱللَّهِ وَٱلنَّبِىِّ وَمَآ أُنزِلَ إِلَيْهِ مَا ٱتَّخَذُوهُمْ أَوْلِيَآءَ
وَلَٰكِنَّ كَثِيرًا مِّنْهُمْ فَٰسِقُونَ ﴿٨١﴾

"Ti vidiš mnoge od njih kako s mnogobošcima prijateljuju. Ružno li je zaista ono što sami sebi pripremaju: da se Allah na njih rasrdi i da u patnji vječno ostanu. A da vjeruju u Allaha i vjerovjesnika i u ono što se njemu objavljuje, oni s njima ne bi prijateljevali, ali, mnogi od njih su nevjernici." (El-Maide, 80-81)

I kaže Uzvišeni:

لُعِنَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ مِنۢ بَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ عَلَىٰ لِسَانِ دَاوُۥدَ وَعِيسَى ٱبْنِ مَرْيَمَ ۚ ذَٰلِكَ بِمَا عَصَوا۟
وَّكَانُوا۟ يَعْتَدُونَ ﴿٧٨﴾ كَانُوا۟ لَا يَتَنَاهَوْنَ عَن مُّنكَرٍ فَعَلُوهُ ۚ لَبِئْسَ مَا كَانُوا۟ يَفْعَلُونَ

"Jezikom Davuda i Isaa, sina Merjemina, prokleti su oni od sinova Israilovih koji nisu vjerovali – zato što su se bunili i uvijek granice zla prelazili, jedni druge nisu odvraćali od grješnih postupaka koje su radili. Ružno li je zaista to kako su postupali!" (El-Maide, 78-79)

Oni od svih ljudi najviše spadaju u ovu kategoriju, tj. ne odvraćaju od zla već ga i sami čine. Čak šta više, u njihovim zemljama su razvrat, zulum i

[1] Buhari, 1/12, i na drugim mjestima, i Muslim, 1/102.

loša djela ponajviše rašireni. Oni prijateljuju sa nevjernicima na koje je se Allah rasrdio, a nisu ni od jednih niti od drugih baš kao što Uzvišeni kaže:

﴿ أَلَمْ تَرَ إِلَى ٱلَّذِينَ تَوَلَّوْا۟ قَوْمًا غَضِبَ ٱللَّهُ عَلَيْهِم مَّا هُم مِّنكُمْ وَلَا مِنْهُمْ وَيَحْلِفُونَ عَلَى ٱلْكَذِبِ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴾

"Zar ne vidiš one koji prijateljuju s ljudima na koje se Allah rasrdio? Oni nisu ni vaši ni njihovi." (El-Mudžadele, 14)

Oni su kod velike većine muslimana posebna vrsta. Tako su se jednom prilikom muslimani borili protiv jedne njihove grupe na jednoj planini kod obale Šama. Ta grupa ljudi je prosipala muslimansku krv, prisvajala njihov imetak i presjecali puteve. To su smatrali halalom i djelom svoje vjere. Neki Turkmani su se protiv njih borili a oni bi govorili: "Mi smo muslimani". Ovi su tada rekli: "Ne, vi ste neka posebna vrsta koja je izišla iz kruga muslimana jer se razlikuje te od njih." Upravo je takvo stanje rafidija. Zatim Uzvišeni kaže: **"Zaklanjaju se iza zakletvi svojih, pa odvraćaju od Allahova puta"** do riječi Uzvišenog **"Ne treba da ljudi koji u Allaha i u onaj svijet vjeruju budu u ljubavi sa onima koji se Allahu i Poslaniku Njegovu suprostavljaju."** (El-Mudžadele, 16)

Većina njih su iz dubine srca u ljubavi sa kafirima više nego sa muslimanima. Zbog toga kada su se sa istoka pojavili Turci kafiri[1] i upali u muslimanske zemlje te počeli proljevati njihovu krv u Horosanu, Iraku Šamu i Arabiji, rafidije su ih pomagali u borbi protiv muslimana. Bagdadski vezir, poznat pod imenom Alkami, ih je od svih ljudi najviše pomagao protiv muslimana. Također rafidije iz Šama, koji su bili u Halebu i drugim mjestima. Zatim rafidije su od svih najviše pomogli kršćane koji su se borili protiv musliman u Šamu (u vrijeme krstaških pohoda). Zatim kada su židovi osnovali svoju državu u Iraku, rafidije su im u tome najviše pomogli. Oni uvijek pomažu kafire od mušrika, židova i kršćana u neprijateljstvu i borbi protiv muslimana. Zatim ovaj rafidija tvrdi bezgrješnost imama a za to nije naveo nikakav dokaz osim onoga što je već prethodili, tj. da je Allah po njemu nije ostavio svijet bez bezgrješnih imama jer je u tome korist i *lutf*. A opšte je poznato da od ovog izgubljenog i očekivanog imama nije proizišla nikakva korist niti ljepota, bez obzira da li je on mrtav, kao što je mišljenje

[1] Ovdje se po riječju "turk,turci" ne misli na današnje Turke već na jedan drugi narod. Govoreći o njima Poslanik ﷺ kaže: "*Neće nastupiti Sudnji dan sve dok se ne budete borili pritiv ljudi čija je obuća od dlake, i dok se ne budete borili protiv turaka: malih očiju, crvenih lica, malih noseva.*"Hadis bilježe Buharija i Muslim u sličnoj verzili. *Op. rec.*

većine musliman, ili da je živ, kako to vjeruju imamije. Također od njegovih djedova prethodnika nije ostvarena nikakva korist niti ljepota na koju se pozivaju kao od nepogrješivih i snažnih imama. Kao što je npr. Poslanik ﷺ bio u Medini poslije hidžre. On je bio imam –vođa vjernika kojim je bila obaveza da mu se pokoravaju te su tako postigli sreću. Po njima niko poslije njegove smrti, ko je posjedovao snagu i moć, nije bio bezgrješan osim Alije ؓ u periodu njegova hilafeta. Opšte je poznato da su korist i ljepota zemljom u periodu trojice pravednih halifa bili veći nego u vremenu vladavine Alije kada se pojavila smutnja, međusobni ratovi i razjedinjenost. Ako je u vremenu Alije, koji je posjedovao snagu i vlast, *masleha* i ljepota u pogledu vjere i dunjaluka bila manja nego u periodu prve trojice halifa, a koju oni pripisuju nepogrješivim imamima, onda nužno proizilazi da je netačno to što svojim bezgrješnim imamima pripisuju korist i ljepotu koja dolazi preko njih. To je poput imana i upute koji se pripisuju ljudima od gajba na planini u Libanonu i na drugim planinama, kao što je planina Kasijun kod Damaska i Krvava pećina u Egiptu i drugih sličnih pećina i planina. Ovo su mjesta koja nastanuju džini i šejtani, koji se ponekad ukažu ljudima a većinu vremena su zaklonjeni od pogleda ljudi tako da neznalice pomisle da su to ljudi a u stvari se radi o džinima. U tom kontekstu Uzvišeni kaže:

وَأَنَّهُۥ كَانَ رِجَالٌ مِّنَ ٱلْإِنسِ يَعُوذُونَ بِرِجَالٍ مِّنَ ٱلْجِنِّ فَزَادُوهُمْ رَهَقًا ﴿٦﴾

"I bilo je ljudi koji su pomoć od džinnova tražili, pa su im tako obijest povećali." (El-Džinn, 6)

Oni vjeruju u njih kao i one koje svojataju od šejhova zalutalih grupacija. Međutim. ljudi od gajba koje oni svojataju neće nanijeti štete i nereda koliko će štete pretrpjeti oni koji tvrde i vjeruju u bezgrješnost svojih imama. Ovi će više pretrpjeti štete i zla jer oni pozivaju na pokornost nepogrješivom imamu a u stvari ne posjeduju imame pod oružjem a da nisu ili kafiri, ili grješnici ili munafici ili džahili. Njihove glave ne izlaze iz kruga ovih kategorija.

Ismailije su na većem zlu od njih. Oni, također, pozivaju na pokornost bezgrješnom imamu. Suština njihovih imama se ogleda u bezbožništvu, nifaku i grijehu. Mnogi od njih su u svojoj unutrini gori od židova i kršćana. Oni koji pozivaju na pokornost bezgrješnom imamu ne pozivaju na pokornost bezgrješnom sultanu već nevjernom zalimu. Ovo je poznata stvar koju znaju svi oni koji posjeduju znanje o njihovom stanju. Uzvišeni kaže:

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ أَطِيعُواْ ٱللَّهَ وَأَطِيعُواْ ٱلرَّسُولَ وَأُوْلِي ٱلۡأَمۡرِ مِنكُمۡۖ فَإِن تَنَٰزَعۡتُمۡ فِي شَيۡءٖ فَرُدُّوهُ إِلَى ٱللَّهِ
وَٱلرَّسُولِ إِن كُنتُمۡ تُؤۡمِنُونَ بِٱللَّهِ وَٱلۡيَوۡمِ ٱلۡأٓخِرِۚ ذَٰلِكَ خَيۡرٞ وَأَحۡسَنُ تَأۡوِيلًا ﴿٥٩﴾

"O vjernici, pokoravajte se Allahu i pokoravajte se Poslaniku i predstavnicima vašim. A ako se u nečemu ne slažete, obratite se Allahu i Poslaniku, ako vjerujete u Allah i u onaj svijet; to vam je bolje i za vas rješenje ljepše." (En-Nisa, 59)

Allah ﷻ je vjernicima naredio kada se raziđu da se vrate Allahu i Njegovom Poslaniku ﷺ, a da među ljudima postoji neko bezgrješan mimo Poslanika ﷺ On bi im naredio da se obrate njemu. Otuda Kur'an upućuje da ne postoji niko bezgrješan osim Poslanika ﷺ.



POGLAVLJE O NEPOSTOJANJU OGRANIČENOG BROJA IMAMA

A što se tiče njegovih riječi: "Oni imame ne ograničavaju određenim brojem", kažemo da je to istina. Jer Uzvišeni Allah kaže: **"O vjernici, pokoravajte se Allahu i pokoravajte se Poslaniku i predstavnicima vašim."** Vaši predstavnici su vaši imami, tj. vladari. Allah ﷻ ih u pomenutom ajetu nije ograničio određenim brojem. Također Poslanik ﷺ u vjerodostojnim hadisima upućuje da broj imama nije ograničen određenim brojem. U oba "Sahiha" od Ebu Zerra ؓ se prenosi da je rekao: "Moj prijatelj mi je oporučio da slušam i pokoravam se pa makar mi vođa bio sakati, abesinski rob."[1]



[1] Muslim, 1/448, 2/1467, i Ebu Davud, 2/955.

POGLAVLJE O PUNOVAŽNOJ PRISEGI KOJA OBAVEZUJE NA POKORNOST

A što se tiče njegovih riječi: "Po njima svako ko dadne prisegu Kurejšiji postaje imamom i po njima svim ljudima biva obaveza da mu se pokoravaju pa makar i ne poznavali njegovo stanje, pa makar bio i u najvećem kufru, grijehu i nifaku."

Odgovor na ovo može biti na više načina. Od njih je: Ovo ne predstavlja govor i stav ehli sunneta i džemata. Njihov stav nije da se pukom prisegom bilo kojem Kurejšiji uspostavlja *bej'a* i da je svim ljudima obaveza da mu se pokore. Iako je ovo stav nekih apologetičara, ovo nije zvaničan stav ehli sunneta vel-džemata. Naprotiv Omer b. Hattab ﷺ kaže: "Ko dadne prisegu čovjeku bez prethodnog savjetovanja sa muslimanima niti je on dao prisegu niti se broji da je onom drugom data prisega iz straha da ga ne ubije." Hadis bilježi Buharija, a o njemu ćemo nešto kasnije govoriti. *Drugo.* Ehli sunnet ne smatra obaveznim pokoravati se imamu u svemu što naređuje već naređuju pokornost u onome što se poklapa sa Šerijatom. Ne dozvoljavaju pokornost u onom što je grijeh prema Allahu pa makar se radilo i o pravednom imamu. A kada im naredi da se pokoravaju Allahu onda ga slušaju. Kao npr. da im naređuje obavljanje namaza, davanje zekata, iskrenost, pravdu, hadždž, džihad na Allahovom putu i slično. Jer se oni u stvari time pokoravaju Allahu. Ako kafir ili grješnik naredi nešto što je u suštini pokornost Allahu, on nije zabranio pokornost Allahu niti je taj propis oslobodio obaveznosti zbog toga što je on grješnik. Isto tako ako progovori istinu nije ga dozvoljeno ugoniti u laž. Ne spada obaveza slijeđenja istine ako je istinu izrekao grješnik. Ehli sunnet, tj. Sunije, se ne pokoravaju vlastima apsolutno već im se pokoravaju u sastavu pokornosti Poslaniku ﷺ. Kao što Uzvišeni Allah kaže: **"O vjernici, pokoravajte se Allahu i pokoravajte se Poslaniku i predstavnicima vašim."** Naredio je apsolutnu pokornost Allahu ﷻ i naredio je pokornost Poslaniku jer on naređuje samo ono što predstavlja pokornost Allahu. Otuda Uzvišeni Allah kaže:

مَّن يُطِعِ ٱلرَّسُولَ فَقَدْ أَطَاعَ ٱللَّهَ

"Onaj ko se pokorava Poslaniku pokorava se i Allahu." (En-Nisa, 80)

A pokornost pretpostavljenima, tj. vlastima, je učinio sastavnim djelom toga pa kaže: **"I predstavnicima vašim."** I nije im spomenuo treću pokornost jer se vladaru ne pokorava apsolutno već u onome što je dobro

poznato. Kao što Poslanik ﷺ kaže: "*Pokornost je u dobru.*"[1] I rekao je: "*Nema pokornosti u onome što je grijeh prema Allahu.*"[2] I rekao je: "*Nema pokornosti stvorenjima u onome što je grijeh prema Stvoritelju.*"[3] I rekao je: "*Ko vam naredi griješenje prema Allahu nemojte mu se pokoravati.*"[4] **Govor rafidija** koji se vežu za Alijinu stranku, a koji se ogleda u apsolutnoj pokornosti nekome mimo Poslanika u svemu što naredi, je štetniji od stava onih koji se vežu za Osmanovu stranku od stanovnika Šama, a koji tvrde da je obaveza pokoravati se vođi u potopunosti." Jer ovi se pokoravaju sultanu koji postoji, a oni smatraju obaveznim pokoravanje nekome ko je bezgrješan i ko ne postoji.

Također oni nisu svoje imame smatrali bezgrješnim za razliku od rafidija već su ih smatrali kao pravedne halife i imame od pravde koje su slijedili u stvarima čiju suštinu nisu poznavali. Ili su govorili kako će Allah od njih primiti dobra djela a oprostiti im loša, što je u svakom slučaju manje štetno od govora onih koji za imame kažu da su bezgrješni i nepogrješivi. Vidimo da ovi koji se vežu za Osmanovu stranku od nasibija iako su u nekim stvarima izišli iz kruga istine i pravednosti, ipak je to manje od izlaska imamija iz kruga istine i pravde. Pa zar se ima šta prigovoriti imamima ehli sunneta koji su u skladu sa Kitabom i sunnetom? Oni naređuju da se pokorava vladaru u onome što naređuje od pokornosti Allahu ﷻ mimo onoga što naređuje a što predstavlja grijeh prema Allahu.



---

1 "Musned", 4/426, 427 i 436.
2 "Musned", 4/426, 427 i 436.
3 "Musned", 5/66.
4 "Musned", 3/67, i Ibn Madže, 2/955.

POGLAVLJE O KIJASU I PRAVNIM ŠKOLAMA-*MEZHEBIMA*

Rafidija kaže: "Većina njih podržava kijas i *re'j*-mišljenje i tako uvode u Allahovu vjeru ono što nije od nje. Tako su izokrenuli propise Šerijata i izmislili četiri mezheba, što nije bilo u vremenu Poslanika ﷺ niti u vremenu njegovih ashaba. Zanemarili su govor ashaba, iako su oni izričito ukazali na ostavljanje kijasa riječima: "Prvi ko je upotrebio kijas bio je Iblis."

Kažemo odgovor na ovo može biti na više načina: Prvo. Optužba da svi muslimani koji priznaju imamet trojice halifa priznaju kijas je netačna. Među njima je bilo grupacija koje nisu priznavale kijas, kao što su bagdadske mu'tezile i zahirije, poput Davuda i Ibn Hazma i drugih, neki muhadisi i neke sufije. Zatim među šijama ima onih koji podržavaju kijas, kao što su zejdije, tako da je to sada postalo razilaženje untar šija kao što je i razilaženje sa ehli sunnetom i džematom.

Drugo. Može se reći da je kijas, makar predstavljao slabo mišljenje, bolji od slijepog slijeđenja onih koji nisu dostigli stepen mudžtehida. Svako pošten i znan će priznati da je mišljenje Malika, Lejsa, Evzaije, Ebu Hanife, Sevrija, Šafije, Ahmeda b. Hanbela, Ebu Sevra i drugih imama bolje, s pravnog stanovišta, od mišljenja dva Askerija[1] i njima sličnih. Zatim, ovi su bolji od očekivanog imama za kojeg ne znamo šta govori. Svako od ovih ako nađe vjerodostojan tekst od Poslanika ﷺ bez imalo sumnje daje mu prednost nad kijasom. A ako nema šerijatskog teksta a odbije kijas bio bi *džahil*-neznalica. Kijas, koji označava relativan nekategorički dokaz, (ar. delil zanni) je bolji od džehla koji za sobom nema nikakva znanja niti je *zanni*- relativan dokaz.

Ako bi rekli (tj. rafidije): "Sve što govore (imami) to je potvrđeno od Poslanika ﷺ" to je slabije mišljenje od govora onih koji kažu: "Sve što kaže mudžtehid predstavlja poslanikov govor." Ovo inače zastupa jedna skupina od pripadnika *re'ja*. Njihov govor je bliži (istini) od govora rafidija jer njihov govor predstavlja očitu laž.

Također ovo se može porediti sa govorom onih koji kažu: "Ono po čemu rade stanovnici Medine je naslijeđeno od ashaba, a ono što govore ashabi to je naslijeđeno od Poslanika ﷺ s jedne strane i govorom onog ko kaže: "Ono što govore ashabi, osim stvari koje se vežu za kijas, predstavlja *tevkif*-

[1] Vjerovatno misli na dva njihova imama koji nose nadimak po mjestu Asker kao što ćemo kasnije spomenuti. *Op. p.*

precizno definisane stvari od Poslanika ﷺ. Ili kao govor onog ko kaže: "Govor mudžtehida ili učenog šejha je nadahnuće i objava od Allaha koju je obaveza slijediti.

Ako bi rekli: "Oni se razilaze."

Kažemo: "I ovi se razilaze, ne može se nešto neispravno tvrditi a da se nije moguće tome usprotiviti na isti način ili na još bolji način od toga. I neće reći istinu a da među ehli sunnetom i džematom nema ko isto tako govori istinu ili ono što je još bolje od toga. Novotarija je u odnosu na sunnet kao kufr u odnosu na iman. A Uzvišeni Allah kaže:

وَلَا يَأْتُونَكَ بِمَثَلٍ إِلَّا جِئْنَٰكَ بِٱلْحَقِّ وَأَحْسَنَ تَفْسِيرًا ﴿٣٣﴾

"Oni ti neće nijedan prigovor postaviti, a da ti Mi nećemo odgovor i najljepše objašnjenje navesti." (El-Furkan, 33)

Treće. Rafidijama se jednostavno može reći: "Oni koji su u Allahovu vjeru unijeli ono što nije od nje i koji su izmjenili propise Šerijata nisu mnogobrojniji od rafidija. Rafidije su u Allahovoj vjeri izmislili više laži na Poslanika ﷺ nego iko drugi. Napustili su toliko istine što nije slučaj s drugima. Zatim izmjenili su i izvrnuli značenja Kur'ana više nego iko drugi. Tako npr. za riječi Uzvišenog: **"Vaši zaštitnici su samo Allah i Poslanik Njegov i vjernici koji ponizno molitvu obavljaju i zekat daju"**, kažu da se to odnosi na Aliju kada je u namazu udjelio prsten. Zatim za riječi Uzvišenog: **"Pustio je dva mora da se dodiruju"**, kažu da se to odnosi na Aliju i Fatimu. A za Njegove riječi: **"Iz njih se vadi biser i merdžan"**, kažu da se to odnosi na Hasana i Husejna. A za ajet iz sure Jasin: **"Sve smo Mi to u Knjizi jasno pobrojali"**, kažu to je Alija b. Ebi Talib. Za kur'anski ajet iz sure Ali Imran: **"Allah je odabrao Adema, i Nuha, i Ibrahimovu porodicu, i Imranovu porodicu nad ostalim svijetom"**, kažu: "Ebu Talibovo ime je Imran što bi značilo da je njegova porodica odabrana. Zatim za ajet iz sure Et-Tevebe: **"Onda se borite protiv kolovođa nevjerstva"**, kažu da se to odnosi na Talhu i Zubejra. A za šezdeseti ajet sure El-Isra: **"A san koji smo ti dali da usniješ i drvo ukleto, u Kur'anu spomenuto"**, kažu da se pod tim misli na Umejeviće. Za ajet iz sure El-Bekara: **"Allah vam naređuje da zakoljete kravu"**, kažu da se to odnosi na Aišu. Za ajet iz sure Ez-Zumer: **"Ako budeš druge (Allahu) ravnim smatrao, tvoja djela će sigurno propasti"**, kažu da to znači: "Ako izjednačiš Aliju i Ebu Bekra u pogledu vlasti tvoja djela će propasti. Sve ovo i druge slične stvari sam našao u njihovim knjigama. Na sličan način ismailije i nusajrije imaju svoja tumačenja vadžiba i harama. Oni su kolovođe nakaradnih tumačenja i tumačenja mimo konteksta u kojem je Kur'an objavljen. Onaj ko bolje prostudira ta njihova tumačenja uvidjet će toliko laži

u predajama i nijekanja istine i izvrtanja ispravnih tumačenja što neće naći ni u jednoj muslimanskoj sekti. Oni su apsolutno najviše od svih u Allahovu vjeru uveli ono što nije od nje i izvrnuli značenja Allahove knjige do tog stepena da im niko drugi ni izbliza ne može parirati.

Četvrto. Na njegove riječi: "I izmislili četiri mezheba, što nije bilo u vremenu Poslanika ﷺ niti u vremenu njegovih ashaba", kažemo: "Otkad to šije imamije smatraju suprostavljanje ashabima lošim djelom? Imami ehli sunneta se slažu da je obaveza voljeti ashabe, ispoljavati ljubav i poštivanje, smatrati ih najboljom generacijom, te da je idžma' ashaba dokaz. Zatim slažu se oko toga da imami ehli sunneta ne izlaze iz kruga konsenzusa ashaba. Čak šta, više velika većina mudžtehida koncizno ukazuje da nije dozvoljeno izaći iz kruga onoga što je preneseno od ashaba.[1] Pa kako onda napadaju imame i mudžtehide ehli sunneta da se suprostavljaju ashabima a oni sami ne priznaju idžma' ashaba kao dokaz, čak šta više proglašavaju ih kafirima? Ako je *idžma*-konsenzus ashab dokaz, onda je dokaz za obje strane (šije i sunije), a ako nije dokaz za vas - onda to nemojte navoditi kao argument protiv njih, tj. sunija.

Ako bi rekao: "Ehli sunnet to uzima kao dokaz ali mu se suprostavlja."

Kažemo: "Što se tiče ehli sunneta nemoguće je zamisliti da su se složili na suprostavljanju idžma'a ashaba, a što se tiče rafidija nema sumnje da se oni slažu oko suprostavljanja idžma'u Poslanikovih rođaka a ujedno se suprostavljaju idžma'u ashaba. Niko od Poslanikovih potomaka i rođaka, Benu Hašima, u vremenu Poslanika, Ebi Bekra, Omera , Osmana i Alije nije govorio o imametu dvanaesterice imama niti su govorili o nečijoj bezgrješnosti nakon Poslanika ﷺ niti su govorili o nevjerstvu trojice halifa, niti o onima koji niječu njihov imamet, niti o onima koji niječu Božije sifate niti o onima koji niječu kader. Nema sumnje da se šije imamije slažu oko suprostavljanja idžma'u Poslanikova potomstva i idžma'u ashaba. Pa kako to da napadaju i zamjeraju onima koji ne niječu idžma' Poslanikova potomstva niti idžma' ashaba?

Peto. Njegove riječi: "I izmislili četiri mezheba, što nije bilo u vremenu Poslanika ﷺ."

Kažemo: "Ako pod tim misli da su se dogovorili da izmisle četiri mezheba unatoč suprostavljanju ashaba onda je to laž na njih jer imami četiri mezheba nisu živjeli u jednom vremenu. Ebu Hanife je umro sto pedesete po Hidžri,

[1] U značenju da ukoliko sa ashabi raziđu u određenoj mes'eli na dva mišljenja nije nam dozvoljeno treće mišljenje, jer hak-istina ne izlazi iz okrilja govora ashaba. *Op. rec.*

Malik sto sedamdeset devete, Šafija dvjesto četvrte, Ahmed b. Hanbel dvjesto četrdest prve. Niko od ovih nije slijedio onog drugog, niti je ljudima naređivao da ga slijede. Svako od njih je naređivao da se slijedi Kur'an i sunnet. Ako bi neko u njegovu prisustvu govorio nešto što se suprostavlja Kur'anu i sunnetu, on bi to odbio. Nije ljude obavezivao da ga slijede.

Ako bi rekao: "Vlasnike ovih mezheba su ipak ljudi slijedili", kažemo: "Ovo se nije dešavalo kao posljedica njihova dogovora već su neki ljudi slijedili jednog a drugi drugog. Ovo je poput hadžija koji traže da im se ukaže put, tako neki od njih misle da je neki čovjek sposoban pa ga odaberu kao vodiča, a druga skupina opet odabere drugog za vodiča. Pa sve da je tako kako tvrdite, to nije posljedica nečega na čemu se ehli sunnet dogovorio oko *batil* stvari. Svaki od njih negira ono što je kod drugih od grešaka. Nisu se dogovorili i složili da je na nekom određenonom čovjeku obaveza da prihvati sve što su rekli. Naprotiv, većina njih ne naređuju običnim ljudima da slijede nekog određenog čovjeka ili imama u svemu što kaže osim Poslanika ﷺ. Uzvišeni Allah je zagarantovao čuvanje ummeta od zablude. U to čuvanje spada i to što je učinio da među muslimanima ima određen broj učenjaka, pa ako neki od njih pogriješi u nekoj stvari drugi potrefi i tako se sačuva istina. Zbog toga ako neki pogriješe u određenim mes'elama drugi pogode. Ehli sunnet se nikada neće ujediniti na zabludi. A što se tiče grešaka pojedinih učenjaka u nekim stvarima vjere, već smo prije rekli da to ne šteti kao ni greške pojedinih muslimana. A što se tiče šija, sve u čemu su se razišli sa ehli sunnetom pogriješili su kao što su i kršćani i židovi pogriješili u svakoj stvari u kojoj su se razišli sa muslimanima.

Šesto. Na njegove riječi: "I izmislili četiri mezheba, što nije bilo u vremenu Poslanika ﷺ niti u vremenu njegovih ashaba", kažemo: "Ako pod tim misle da su došli sa govorom koji se ne prenosi od Poslanika ﷺ i ashaba već da su napustili govor Poslanika ﷺ i ashaba i došli sa nečim potpuno novim, ako to podrazumjevaju - onda je to čista laž na njih. Naprotiv, oni se nisu dogovorili da se suprostave ashabima već naprotiv, oni kao i ostatak ehli sunneta slijede ashabe. Ako i pretpostavimo da su se neki sljedbenici ehli sunneta razišli sa ashabima zbeg nepoznavanja njihova govora i stavova, zato se ostali sa njima slažu a priznaju grešku onih koji su se sa njima razišli. Zatim ako pod ovim svojim govorom podrazumjeva da sami imami četiri mezheba nisu živjeli u tom vremenu, kažemo da to ne predstavlja smetnju jer je poznato da svaka generacija koja dođe biva poslije prve generacije.

Sedmo. Njegove riječi: "A zanemarili su govor ashaba." Kažemo: Ovo je laž, naprotiv knjige vlasnika četiri mezheba su krcate predajama ashaba i

korištenja istih kao dokaza. Iako se kod neke grupe (mezheba) nalazi dio govora ashaba a kod drugog mezheba dio.

Ako bi rekao: "Pod tim sam podrazumjevao da oni ne govore: "Mezheb Ebu Bekra i Omera i slično (Već govore hanefijski, malikijski mezheb...)" Kažemo: "Ralog tome je što je neko od tih imama sakupljao predaje i predanja i na osnovu njih izvodio propise, tako da je mezheb, tj. ime mezheba, pripisan njegovom imenu. Isto tako se hadiske zbirke nazivaju prema onima koji su sakupljali hadise, kao što je Buharija, Muslim Ebu Davud i drugi. Kiraeti se, također, zovu po onima koji su ih odabrali kao što je Nafi'a i Ibn Kesir. Većina onog što ovi govore je preneseno od onih prije njih. U govoru nekih od njih ima i onog što nije preneseno od onih prije njih ali je to izveo iz tih osnova. Zatim su poslije njih (imama četiri mezheba) došli oni koji su pomno proučili njihov govor i upozorili na ono u čemu su pogriješili, a sve s ciljem očuvanja dina. A sve to kako bi bili od onih koje je Allah opisao riječima: **"Naređuju dobro a zabranjuju loše."** I tako kada bi god koji od njih načinio pogrešku, namjerno ili greškom, drugi bi na to upozorili. Ulema nije na većem stepenu od poslanika, a Uzvišeni Allah kaže:

وَدَاوُۥدَ وَسُلَيۡمَٰنَ إِذۡ يَحۡكُمَانِ فِي ٱلۡحَرۡثِ إِذۡ نَفَشَتۡ فِيهِ غَنَمُ ٱلۡقَوۡمِ وَكُنَّا لِحُكۡمِهِمۡ شَٰهِدِينَ ﴿٧٨﴾

فَفَهَّمۡنَٰهَا سُلَيۡمَٰنَۚ وَكُلًّا ءَاتَيۡنَا حُكۡمٗا وَعِلۡمٗاۚ

"I Davudu i Sulejmanu, kada su sudili o usjevu što su ga noću ovce nečije opasle – i Mi smo bili svjedoci suđenju njihovu, i učinismo da Sulejman pronikne u to, a obojici smo mudrost i znanje dali." (El-Enbija, 78-79)

Prenosi se u dva "Sahiha" od Ibn Omera ﷺ da je Poslanik ﷺ na dan Hendeka ashabima rekao: *"Neka niko od vas ne klanja ikindiju osim kod Beni Kurejze."* Tako ih je u putu zadesila ikindija. Neki od njih rekoše: "Pod tom naredbom se nije podrazumjevalo namasko vreme pa su klanjali u putu." Drugi rekoše: "Nećemo klanjati osim kod Beni Kurejze." Tako su klanjali ikindiju na pomenutom mjestu ali nakon što je sunce zašlo. Poslanik ﷺ nije ukorio nijednu skupinu.[1] Ovo je dokaz da se mudžtehidi mogu razići oko poimanja riječi Poslanika ﷺ a da nijedan od njih dvojice ne bude grješan.

Osmo. Niko od ehli sunneta ne kaže da je idžma' imama četiri mezheba neoborivi dokaz. Niti kažu da je sva istina unutar mišljenja imama četiri mezheba, te da je ono izvan kruga četiri mezheba *batil*. Naprotiv, ako bi neko ko ne slijedi četiri mezheba od mudžtehida, kao što je Sufjan Sevri,

---

[1] Buharija, 5/112, i Muslim 3/1391.

Evzai, Lejs ili neko drugi, prije njih ili poslije njih od mudžtehida došao sa mišljenjem koje se u nekoj mes'eli suprostavlja četverici imama onda se stvar vrati Allahu i njegovu Poslaniku ﷺ tako da ispravnije mišljenje biva ono koje počiva na dokazima.

Deveto. Njegove riječi: "Ashabi su izričito zabranili kijas." Kažemo: "*Džumhur*-većina učenjaka koji priznaju kijas kažu: "Prenosi se se od ashaba da su prihvatali mišljenje, bavili se idžtihadom i upotrebljavali kijas. Isto tako je prenešeno od njih da su grdili i upozoravali na određene vrste kijasa. Oba stava su ispravna. Pokuđen kijas je onaj kijas koji se suprostavlja tekstovima Kur'ana i hadisa, kao što je kijas onih koji su rekli da je kamata isto što i trgovina. Zatim kijas Iblisa koji se suprostavio Allahovoj naredbi da učini sedždu Ademu. Zatim kijas mušrika koji su govorili: "Zar jedete ono što ste vi ubili a ne jedete ono što je Allah ubio." A Uzvišeni Allah kaže:

وَلَا تَأْكُلُوا۟ مِمَّا لَمْ يُذْكَرِ ٱسْمُ ٱللَّهِ عَلَيْهِ وَإِنَّهُۥ لَفِسْقٌ ۗ وَإِنَّ ٱلشَّيَٰطِينَ لَيُوحُونَ إِلَىٰٓ أَوْلِيَآئِهِمْ لِيُجَٰدِلُوكُمْ ۖ وَإِنْ أَطَعْتُمُوهُمْ إِنَّكُمْ لَمُشْرِكُونَ ﴿١٢١﴾

"Ne jedite ono pri čijem klanju nije spomenuto Allahovo ime, to je, uistinu, grijeh! A šejtani navode štićenike svoje da se s vama raspravljaju, pa ako biste im se pokorili, i vi biste, sigurno mnogobošci postali." (El-En'am, 121)

Također kijas u kojem se izvedenica ili ogranak ne poklapa sa osnovom u pogledu razloga zbog kojeg je došao propis. Dakle pokuđen kijas je onaj kijas u kojem je izostavljen šart ispravnosti kijasa, a to je jednakost razloga propisa u ogranku i osnovi ili zbog postojanja zabrane da se kijas primjenjuje, a to je prisustvo *nasa*, tj. kur'ansko-hadiskog teksta, kome je obaveza dati prvenstvo nad kijasom. Ove dvije stvari su međusobno povezane i uslovljene, tako kada dođe do izostanka pomenutog šarta znači da postoji pomenuta zabrana ili kada postoji zabarana dolazi do izostavljanja šarta.

A što se tiče kijasa u kome su razlozi propisa podjednaki u osnovi i izvedenici a ne postoji drugi kijas koji preovladava nad ovim, takav se kijas prihvata, slijedi i uzima za dokaz. Nema sumnje da unutar oblasti kijasa ima neispravnih kijasa i mnogi fekihi su neispravno kijasili po određenim pitanjima. Neki od njih su neispravni zbog postojanja šerijatskih *nasova*, tako da oko neispravnosti nekih kijasa po određenim pitanjima postoji slaganje među učenjacima. Međutim to što su neki kijasi netačni ne znači da je svaki kijas netačan. Kao što postojanje laži u mnogim izmišljenim hadisima ne znači da su svi hadisi lažni.

POGLAVLJE O OBARANJU RAFIDIJSKE TVRDNJE DA SU ŠIJE IMAMIJE SPAŠENA GRUPA

Rafidija kaže: "Druga stvar koja upućuje na obaveznost slijeđenja rafidijskog mezheba je ono što je rekao naš šejh, veliki imam Havadže, pomagač vjere, milleta i istine, Muhammed b. Hasen Tusi, neka Allah posveti njegovo lice. Pitao sam ga o mezhebima, pa mi reč: "Istraživao sam o tome i o riječima Poslanika ﷺ "*Moj ummet će se podjeliti na sedamdeset i tri grupe. Od njih će se jedna skupina spasiti, a ostale će u Vatru.*"[1] Tu spašenu grupu i one koje će propasti označio je u drugom vjerodostojnom hadisu koji je *muttefekun alejhi* a to su njegove riječi: "Primjer moje porodice je kao primjer Nuhove lađe. Onaj ko se u nju ukrca spasit će se, a ko iza nje izostane utopit će se." Zato smo došli do zaključka da je spašena skupina skupina imamija jer se oni razlikuju od svih mezheba, a svi mezhebi su jednaki u osnovama svog akaida." Završen citat.

Kažemo: "Na ove riječi se može odgovoriti sa više aspekata:

Prvo. Ovaj imamija je nevjernikom proglasio ko ustvrdi da Allah obavezno posjeduje *zat*-biće. Kao što su prethodile njegove riječi: "Na osnovu toga biva obaveza a ne izbor da Allah posjeduje *zat*-biće a to je kufr." A ovaj čovjek - kojeg on smatra svojim najvećim šejhom i kao dokaz navodi njegove riječi - upravo on kaže Allah obavezno posjeduje *zat.* Zatim on kaže da je svijet od praiskona, tj. oduvijek, kao što je to spomenuo u knjizi "Šerhul-išarat". Na osnovu toga slijedi da je njegov šejh, čije riječi navodi kao dokaz, kafir. A u vjeri muslimana se ne prihvataju riječi kafira kao dokaz.

Drugo. Poznato je i učenim i običnom svijetu da je ovaj čovjek bio vezir kod *mulhida* batinija i ismailija u Ulmutu.[2] Zatim kada su turci nevjernici stigli u zemlje muslimana i ušli u Bagdad, prijestonicu hilafeta, on je bio astrolog koji je savjetovoa vladara Holaka. On mu je ukazao da ubije halifu i da ubije učene ljude a da ostavi zanatlije i trgovce, koji će mu koristiti u stvarima dunjaluka. Zatim je preuzeo vakufe muslimana i od toga je davao šta je Allah htio da dadne učenjacima mušrika i njihovim šejhovima *bahšijama* sihirbazima i njima sličnim. Kada je sagradio toranj u Muragi, po uzoru na mušrike sabejce, najmanje je udjeljivao onima koji su bliski vjeri a najviše onima koji su bili daleko od vjere, kao što su sabejci i *muattile*-oni koji niječu

---

[1] "Sunen" Ebu Davuda, 4/276 i Tirmizi, 4/134.

[2] Ime tvrđave na planinama Dejlema koju je izgradio jedan od vladara Dejlema.

(postojanje boga) kao i ostalim mušricima. Zarađivali su baveći se astrologijom i medicinom.

Poznato je da su se on i njegovi sljedbenici ismijavali i poigravali sa vadžibima i haramima vjere islama. Nisu izvršavali farzove kao što je namaz niti su izbjegavali harame kao što je nemoral, konzumiranje vina i druge zabranjene stvari. Spominje se čak da su u mjesecu ramazanu izostavljali namaze i činili razvrat i pili vino, a sve to spominju učeni. Nisu bili izražajni niti su posjedovali snagu osim uz pomoć mušrika čija je vjera gora od vjere židova i kršćana. Kako je islam jačao među mongolima i drugim turcima, oni i njihovo neprijateljstvo prema islamu su slabili. Tako su u vremenu vladara Nuruza, koji je bio mudžahid i šehid, bili na najnižem stepenu među ljudima. On je vladara mongola Gazana pozvao u islam i obavezao se da će ga pomoći ako primi islam. Mušrike od bahšija sihirbaze i druge koji nisu htjeli prihvatiti islam je poubijao. Porušio je tornjeve astrologa i polupao kipove. Židove i kršćane je prisilio da ponizno daju džiziju, tako da je njegovim sebebom islam zaživio među mongolima i njihovim sljedbenicima. Kao rezime kažemo: “Muslimanima je dobro poznata Tusijeva biografija i zato nema potreba iznositi pohvale na njega.” Unatoč svemu tome kaže se da je pri kraju svoga života čuvao pet dnevnih namaza, te da je izučavao tefsir od Begavija i da se bavio fikhom. Ako je se pokajao od svog *ilhada*-bezbožništva pa Allah prima tevbe od Svojih robova i oprašta loša djela, kao što Uzvišeni Allah kaže:

﴿ قُلْ يَـٰعِبَادِيَ ٱلَّذِينَ أَسْرَفُوا۟ عَلَىٰٓ أَنفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا۟ مِن رَّحْمَةِ ٱللَّهِ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ يَغْفِرُ ٱلذُّنُوبَ جَمِيعًا ۚ إِنَّهُۥ هُوَ ٱلْغَفُورُ ٱلرَّحِيمُ ﴿٥٣﴾

“Reci: "O robovi moji koji ste se prema sebi ogriješili, ne gubite nadu u Allahovu milost! Allah će, sigurno, sve grijehe oprostiti; On, doista, mnogo prašta i On je milostiv.” (Ez-Zumer, 53)

Međutim, ono što prenosi od njega ako je bilo prije njegove tevbe ne prihvata se. A ako je bilo poslije tevbe, onda treba znati da se nije bio pokajao od akide rafidija već samo do *ilhada*. Tako da se njegov govor u oba slučaja ne prihvata. A preovladava mišljenje da se on (ovaj rafidija) sa njim sastajao dok je bio astrolog mongolima mušricima, a njegov *ilhad* u to vrijeme je bio poznat. Onaj ko napada prve muslimane od muhadžira i ensarija, kao što su Ebu Bekr, Omer i Osman i na učenjake kao što su Malik, Šafija, Ebu Hanife, Ahmed b. Hanbel i njihovi sljedbenici. Njima prigovaraju što su neki od njh dozvolili šah i pjesmu. Kako može porediti ove učenjake sa onima koji ne vjeruju u Allaha i Sudnji dan, ne zabranjuju ono što su Allah i Njegov Poslanik

zabranili i ne ispovjedaju vjeru ispravno. S druge strane dozvoljavaju ono oko čije zabrane postoji *idžma'*, kao što je nemoral i konzumiranje vina. Čak su u ramazanu izostavljali namaze, slijedili strasti i tako rušili bedeme Šerijata. Obezvrijedili su svetinje vjere i slijedili put nevjernika kao što se u stihovima kaže:

Din se žali na nevolju

koja ih snađe od filozofa

Koji ne prisustvuju namazu

osim iz tekijje- pretvarajući se

A na Šerijat gledaju kao na

gradsku politiku

I nad Šerijatom daju prednost

filozofskom pravcu

Ovakvo je stanje rafidija, uvijek se neprijateljski odnose prema Allahovim bogobojaznim štićenicima od prvih muslimana, muhadžira i ensarija i onih koji ih u dobru slijede, a prijateljuju sa munaficima i nevjernicima. Od svih ljudi koji se deklarišu kao muslimani najvećeg nifaka su *mulhidi* od batinija i ismailija. Onaj ko njihov govor navodi kao dokaz svog stava uz prethodno navedeno od napada na stavove imama musliman smatra se da od svih ljudi najviše prijateljuje sa munaficima, a neprijateljski se odnosi prema sljedbenicima imana.

Zaista je čudno na koji način ovaj rafidijski autor, pokvareni lažac i čovjek od potvore spominje Ebu Bekra, Omera, Osmana i ostale prve muslimane, tabiine kao i ostatak islamskih imama i učenjaka. Pripisuje im neke greške i zamjerke koje su izmislili on i njegova braća, a s druge strane kao dokaz navodi riječi čovjeka koji je poznat po suprostavljanju Allahu i Njegovu Poslaniku, i još ga oslovljava: "Naš veliki šejh, da mu Allah posveti lice", iako je postoje svjedočanstva o njegovom kufru i njemu sličnih, iako je poznato da njegov stranka proklinje najbolje vjernike od prvih muslimana i one poslije njih. Oni ulaze u značenje riječi Uzvišenog:

أَلَمْ تَرَ إِلَى ٱلَّذِينَ أُوتُوا۟ نَصِيبًا مِّنَ ٱلْكِتَٰبِ يُؤْمِنُونَ بِٱلْجِبْتِ وَٱلطَّٰغُوتِ وَيَقُولُونَ لِلَّذِينَ كَفَرُوا۟

هَٰٓؤُلَآءِ أَهْدَىٰ مِنَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ سَبِيلًا ﴿٥١﴾ أُو۟لَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ لَعَنَهُمُ ٱللَّهُ ۖ وَمَن يَلْعَنِ ٱللَّهُ فَلَن تَجِدَ لَهُۥ نَصِيرًا

"Zar ne vidiš one kojima je dat jedan dio Knjige kako u kumire i tagute vjeruju, a o neznabošcima govore: "Oni su na ispravnijem putu od vjernika". Njih je Allah prokleo, a onome koga je Allah prokleo nećeš naći nikoga ko bi mu pomogao." (En-Nisa, 51-52)

Imamijama je dat dio knjige jer ne priznaju dio onoga što je u Kur'anu objavljeno, a jednim svojim ogrankom vjeruju u kumire, a to su sihr i taguti. A tagut je sve ono što se obožava mimo Allaha ﷻ. Oni uzdižu i veličaju filozofiju koja to sadrži (vjerovanje u taguta), dozivaju mrtve i klanjaju im se, a kaburove uzimaju za bogomolje. Putovanje do tih kaburova smatraju hadždžom koji ima određene propise. Te propise nazivaju "Propisi hodočašća mešheda". Pričali su mi povjerljivi da među njima ima onih koji vjeruju da je hodočašće tih mjesta (kaburova i turbeta) vrjednije od hodočašća Ka'be. Drugim riječima, oni širk Allahu smatraju vrjednijim od robovanja Allahu. Ovo predstavlja najveće vjerovanje u tagute. Oni govore o onima, čiji je kufr potvrđen od onih koji govore o praiskonu svijeta, onih koji dozivaju zvijezde i koji čine druge vrste širka. I još kažu: "Oni su na ispravnijem putu od vjernika." Oni ove *mulhide* mušrike smatraju boljim od prvih muslimana muhadžira i ensarija i onih koji ih u dobru slijede. Ovo nije ništa novo kada su u pitanju rafidije. Njihovo prijateljevanje sa židovima, kršćanima i mušricima, te pomaganje istih u borbi protiv muslimana, je poznato kako učenim tako i običnom svijetu. Čak se kaže da nikada nisu zaratili muslimani sa židovima ili muslimani sa mušricima a da rafidije nisu bili na strani židova, kršćana ili mušrika.

Treće. Svakom je poznato da su ismailije i nusajrije sekte koje se prestavljaju kao šije, a u svojoj unutrašnjosti su nevjernici koji ne pripadaju nikakvoj vjeri. Nusajrije su fanatične rafidije koji za Aliju tvrde da je bog. Oni su veći nevjernici od židova i kršćana po slaganju svih muslimana. A ismailije batinije su veći nevjernici od njih. Suština njihova govora se svodi na nijekanje (Boga). Što se tiče onih od njih koji dostignu *namusa i belagul-eazam*, to su najveći stepeni kod njih, oni su *dehrije*, tj. ateisti koji govore da svijet nema uzroka ni stvoritelja. Oni još kažu: "Između nas i filozofa nema razilaženja, s tim što filozofi govore o obavezi postojanja (ar. *vadžibul-vudžud*). To što potvrđuju u stvari nema svoju suštinu. Zatim oni se ismijavaju sa Allahovim imenima a pogotovu sa imenom Allah. Ime Allah ispisuju ispod svojih stopala kako bi gazali po njemu. A što se tiče ostalih mimo njih, oni vjeruju u "prethodnika" i "sljedbenika". Filozofi to terminološki nazivaju *akl*-pamet i *nefs*-duša. Medžusije to nazivaju *nur*-svjetlo i *zaleme*-tama. Tako su im

sastavili *mezheb* koji se vraća na vjeru sabejaca i medžusija a vanjštinom se predstavljaju kao šije.

Nema sumnje da su sabejci i medžusije na gorem zlu od kršćana i židova, međutim oni se vanjštinom deklarišu kao šije. Kažu: "Šije od svih ljudi najviše žure da nam iskažu ljubav jer uveliko izlaze iz okvira Šerijata, a također su veliki džahili i najviše vjeruju u nepoznate stvari. Zbog toga su njihovi imami svojom unutrinom filozofi, kao što je ovaj Nusajr Tusi i kao što je Sinan Basri, koji je boravio u njihovim tvrđavam u Šamu, a koji je znao reći: "Oslobodio sam ih namaza, posta, hadždža i zekata."

Ako ismailije samo vanjštinom pokazuju islam kroz ši'izam, a putem ši'izma su ušli u islam i preko njega došli do izražaja, te ako se zna da njihovi sljedbenici čine hidžru šijama a ne čine hidžru Allahu i Poslaniku, i ako se zna da su oni njihovi pomagači a ne pomažu Allaha i Njegova Poslanika ﷺ - onda je svakom pametnom jasno da se svjedočenje ismailije u korist rafidije ne prihvata.

Što se tiče ovog svjedoka, iako je poznato da se ono što nosi u svojoj unutrini suprostavlja islamu, on se vanjštinom predstavlja kao šija kako bi licemjerno boravio među muslimanima. Zbog toga ima potrebu da veliča ši'izam. To što svjedoči u korist šija je kao da čovjek svjedoči za sebe, s tim da se zna u ovom svjedočenju da još laže. Pri tom svjedočenju laže kao što laže i u drugim situacijama. Kada bi u svojoj unutrini istinski priznavao vjeru islam i bio uvjeren da su ovi, tj. šije, na islamu to bi opet predstavljalo svjedočenje u svoju korist, s tim da bi to bilo zbog džehla i iz zablude. Bez obzira o kojem se od ova dva slučaja radi svjedočenja čovjeka u svoju korist se ne prihvata, svejedno da li zna da laže ili je ubjeđen da govori istinu. Kao što se bilježi u "Sunenima" da je Poslanik ﷺ rekao: "*Ne prihvata se svjedočenje parničara, niti od čovjeka sumnjive vjere* (ar. *zanin*), *niti od onoga ko mrzi svoga brata* (ar. *zu gamer*)."[1]

Ovi su parničari, sumnjive vjere i pokazuju mržnju prema ehli sunnetu, tako da se njihovo svjedočenje odbija sa bilo kojeg aspekta.

Četvrto. Možemo im reći: "Vi ste narod koji ove hadise ne uzima za dokaz. Ovaj hadis prenosi ehli sunnet sa senedima ehli sunneta, a sam hadis nije u dva "Sahiha." Neki muhadisi mu nalaze mahane, kao što je Ibn Hazm i drugi. Međutim, bilježe ga autori "Sunena", kao što je Ebu Davud, Tirmizi,

[1] Pogledaj "Musned": 10/244, 11/138, 163, sa tahkikom od Ahmeda Šakira. Pogledaj objašnjenje termina u hadisu u "Nihajetu fi garibil-hadis" od Ibn Esira, *op. p.*

Ibn Madže, a bilježe ga i autori "Musneda", kao što je Ahmed i drugi.[1] Otkad to da u vašim temeljima priznajete vejrodostojnost ovog hadisa kako bi ga navodili kao dokaz? Ako pretpostavimo da je vjerodostojan ,on spada u *ahad* predaje, pa kako to da je dozvoljeno da ga navodite kao dokaz u stvarima *usula*-temelja vjere i da na osnovu njega sve muslimane proglašavate zalutalim osim jedne skupine. Oni ahad predaje ne koriste kao dokaz u praktičnim ograncima vjere. Zar ovo nije najveća kontradiktornost i džehl?!

Peto. Hadis ima dva objašnjenja. *Prvo.* Poslanik ﷺ je upitan o spašenoj grupi, pa je odgovorio: *"To su oni koji su na onome na čemu sam ja danas i moji ashabi."* U drugom rivajetu kaže: *"Oni su džemat."* Svako od ova dva tumačenja se suprostavlja govoru imamija i oba tumačenja ukazuju na to da su oni izvan kruga spašene grupe jer izlaze iz džemata muslimana, tekfire ili smatraju grješnicima imame džemata, kao što je Ebu Bekr, Omer, Osman, a da ne govorimo o Muaviji i vladarima od Umejevića i Abbasija. Zatim tekfire i proglašavaju grješnicima ulemu džemata i njihove pobožnjake, kao što su Malik, Sevri, Evzai, Lejs b. Sad, Ebu Hanife, Šafija, Ahmed, Ishak b, Rahavej, Ebu Ubejd, Ibrahim b. Edhem, Fudajl b. Ijad, Ebu Sulejman Darani, Maruf el-Kerhi i njima slični. Oni (šije) od svih ljudi najslabije poznaju siru ashaba i slijeđenje istih, kako za vrijeme Poslanika ﷺ tako i poslije njega. To je nauka koju poznaju muhadisi i učenjaci predaja, oni koji posjeduju znanje o ravijama, onima slabim i vjerodostojnim. Šije su od svih ljudi najveće neznalice u pogledu hadiske nauke i najviše ga mrze i najviše mrze muhadise. Ako je opis spašene grupe da su to ashabi u vremenu Poslanika ﷺ, a to je znak ehli sunneta i džemata, onda je spašena grupa ehli sunnet i džemat. Es-sunne je ono na čemu je bio Poslanik, i njegovi ashabi za njegova života. To je ono što im je naredio, prešutio ili on sam lično uradio. El-džemat su oni koji su složni i koji se u vjeri ne djele na stranke. Oni koji su se u vjeri podjelili na stranke nisu el-džemat. Allah ﷻ je svog Poslanika sačuvao od toga. Otuda uviđamo da ova karakteristika (spašene grupe) pripada ehli sunnetu vel-džematu a ne rafidijama. Hadis opisuje spašenu grupu kao one koji slijede njegov sunnet i koji su na onome na čemu je bio on i njegovi ashabi i koji se drže džemata muslimana.

Ako bi rekao: U hadisu kaže: *"Oni koji su na onome na čemu sam ja danas i moji ashabi."* A oni koji su skrenuli sa tog puta poslije njega ne pripadaju

[1] Tj. hadis o razilaženju. Bilježe ga Ebu Davud, 5/504 i Tirmizi, br 3991 u poglavlju o smutnjama. Za njega kaže da je hasen sahih, i drugi a ima mnogo seneda.

spašenoj grupi. Ljudi su se poslije njega odmetnuli tako da ne spadaju u spašenu grupu.

Kažemo: "Da, tačno je da su najpoznatiji ljudi po otpadništvu bili Ebu Bekrovi protivnici kao što je Musejlema Kezzab, njegovi sljedbenici i drugi. Rafidije prema njima zauzimaju prijateljski stav kao što to navode mnogi rafidijski šejhovi, poput ovog imamije i drugih. Oni doslovice za njih kažu: "Oni su bili na istini, a Es-Siddik se protiv njih borio bespravno." Zatim najfanatičniji otpadnici su oni koje je Alija zapalio jer su tvrdili da je on božanstvo. To su sebe'ije, tj. sljedbenici Abdullaha b. Sebe'a, koji su prvi uveli praksu vrjeđanja Ebu Bekra i Omera. Prvi koji je počeo tvrditi da je poslanik, od onih koji su se deklarisali kao muslimani, je Muhtar b. Ebi Ubejd, a bio je šija. Tako da na osnovu toga možemo reći da su za razliku od drugi sekti među šijama bili najgori odmetnici. Nije poznato teže otpadništvo od onoga koje čine fanatične nusajrije i ismailije batinije i njima slični. Od svih ljudi koji su se borili protiv otpadnika najpoznatiji je Ebu Bekr. Otpadnici koji su se pojavili poslije njega preči su da se pripišu rafidijama a ne ehli sunnetu.

Ovo zna svako pametan ko poznaje islam. Niko ne sumnja da su *murtedi* koji se vežu za šije goreg nemorala i nevjerstva od *murteda* koji su se predstavljali kao ehli sunnet i džemat, a mada je i među njima bilo otpadnika.

Šesto. Može se reći još i sljedeće: "Ovaj dokaz, koji su naveli rafidije gdje tvrde da su imamije spašena grupa, je laž u pogledu njena opisa, isto tako taj dokaz je netačan sa stanovišta značenja. Naime, njegove riječi: "Zato smo došli do zaključka da je spašena grupa skupina imamija jer se oni razlikuju od svih mezheba, a svi mezhebi su jednaki u osnovama svog akaida." Ako želi reći da se razlikuju od svih mezheba u stvarima koje su karakterisatične za te mezhebe, onda je to tačno. Haridžije se također razlikuju od svih mezheba u stvarima koje su karakteristične za njih, kao što je tekfir zbog grijeha, kao što je tekfirenje Alije, napuštanje pokornosti Poslaniku ﷺ u onome što nije obavjestio od Allaha ﷻ i što smatraju da je Poslanik, učinio *zulum*-nepravdu pri podjeli (državnog imetka) i nepošteno presudio. Zatim haridžije dozvoljavaju napuštanje mutevatir sunneta koji se suprostavlja vanjštini Kur'ana po njihovom poimanju, kao što je sječa ruke kradljivca u visini ramena. Ako rafidije pod navedenim govorom misle da se u svom cjelokupnom govoru odlikuju nekim posebnostima onda to nije tačno. Tako se npr. u pogledu tevhida slažu sa mu'tezilama, a njihovi prethodnici su bili *mudžessime*-tj. oni koji Allahu pripisuju tjelo koje liči tjelu stvorenja. Zatim u pogledu kadera šije se slažu sa mu'tezilama. Dok su mnogi njihovi prethodnici potvrđivali vjerovanje u kader. Nijekanje kadera kod njihovih prethodnika je

poznatije od nijekanja Božijih sifata kao i vjerovanje da će grješnici (muslimani) izići iz Vatre. Što se tiče mes'ele da li će Allah oprostiti vlasnicima velikih grijeha, kod njih postoje dva mišljenja. Kasniji od njih su na stavu neutralista koji kažu: "Ne znamo da li će Allah ikog od pripadnika kible uvesti u Vatru ili ne." To je mišljenje i grupe ešarija. Iako mnogi od njih govore: "Sigurni smo da će mnogi vlasnici velikih grijeha ući u Vatru." Ovo je stav i ehli sunneta vel-džemata. Kao zaključak možemo reći da rafidije imaju stvari u kojima se razlikuju, ali da imaju i stvari u kojima se poklapaju sa drugima kao što je slučaj sa haridžijama, mutezilama ali i sa drugima. A što se tiče ehli sunneta vel-džemata, oni se odlikuju time što slijede Kur'an i vjerodostojan sunnet od Poslanika ﷺ u *usulima*-osnovama i u *furuima*-ograncima vjere. Zatim, odlikuju se slijeđenjem ashaba Allahova Poslanika za razliku od haridžija, mu'tezila, rafidija i drugih sekti koji se sa njima slažu u pojedinim stavovima. Oni ne slijede hadise koje su prenijeli vjerodostojni prenosioci od Poslanika ﷺ a čiju vjerodostojnost poznaju učenjaci hadisa.

Sedmo. Njima također možemo reći: "To što se razlikuju od svih mezheba i pravaca više upućuje na neispravnost nego na vjerodostojnost vašeg pravca. Puko izdvajanje od ostalih grupacija ne znači da ste na istini kao što ni poklapanje sa nečijim govorom ne znači da je to *batil*."

Ako bi rekao: "Poslanik ﷺ je rekao de će se ummet podjeliti na sedamdeset i tri grupe i da će sve u Vatru osim jedne. To znači da se ona mora razlikovati od preostale sedamdeset i dvije.

Kažemo: "Da, ali hadis također upućuje da će se te sedamdeset dvije sekte jedna od druge razlikovati kao što se razlikuju od ove jedne koja će biti spašena. U hadisu ne postoji dokaz koji upućuje da će preostale sedamdeset i dvije grupacije imati zajedničke osnove akaida. Naprotiv, vanjština hadisa upućuje da će se svaka grupa razlikovati od one druge, otuda dolazimo do zaključka da je strana razilaženja ovde pokuđena a ne pohvalna jer je Allah ﷻ naredio džemat i jedinstvo a pokudio razjedinjenost i razilaženje. Tako Uzvišeni Allah kaže:

وَٱعْتَصِمُوا۟ بِحَبْلِ ٱللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا۟

"Svi se čvrsto držite za Allahovo uže i ne razjedinjujte se!" (Ali Imran, 103)

وَلَا تَكُونُوا۟ كَٱلَّذِينَ تَفَرَّقُوا۟ وَٱخْتَلَفُوا۟ مِنۢ بَعْدِ مَا جَآءَهُمُ ٱلْبَيِّنَـٰتُ ۚ وَأُو۟لَـٰٓئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١٠٥﴾ يَوْمَ تَبْيَضُّ وُجُوهٌ وَتَسْوَدُّ وُجُوهٌ ۚ فَأَمَّا ٱلَّذِينَ ٱسْوَدَّتْ وُجُوهُهُمْ أَكَفَرْتُم بَعْدَ إِيمَـٰنِكُمْ فَذُوقُوا۟ ٱلْعَذَابَ بِمَا كُنتُمْ تَكْفُرُونَ ﴿١٠٦﴾

"I ne budite kao oni koji su se razjedinili i u mišljenju podvojili kada su im već jasni dokazi došli, - njih čeka patnja velika. Na Dan kada će neka lica pobijeliti, a neka pocrnjeti. Onima u kojih lica budu crna reći će se: "Zašto ste, pošto ste vjernici bili, nevjernici postali? Pa iskusite patnju zato što niste vjerovali!" (Ali Imran, 105-106)

Ibn Abbas i drugi kažu: "Pobjelit će lica ehli sunneta a pocrnit će lica novotara i sekti." I kaže Uzvišeni:

إِنَّ ٱلَّذِينَ فَرَّقُوا۟ دِينَهُمْ وَكَانُوا۟ شِيَعًا لَّسْتَ مِنْهُمْ فِى شَىْءٍ ۚ إِنَّمَآ أَمْرُهُمْ إِلَى ٱللَّهِ

"Tebe se ništa ne tiču oni koji su vjeru svoju raskomadali i u stranke se podijelili, Allah će se za njih pobrinuti." (El-En'am, 159)

I kaže:

وَمَا ٱخْتَلَفَ فِيهِ إِلَّا ٱلَّذِينَ أُوتُوهُ مِنۢ بَعْدِ مَا جَآءَتْهُمُ ٱلْبَيِّنَـٰتُ بَغْيًۢا بَيْنَهُمْ

"A povod neslaganju je bila međusobna zavist, baš od strane onih kojima je data." (El-Bekara, 213)

I rekao je:

وَمَا تَفَرَّقَ ٱلَّذِينَ أُوتُوا۟ ٱلْكِتَـٰبَ إِلَّا مِنۢ بَعْدِ مَا جَآءَتْهُمُ ٱلْبَيِّنَةُ ﴿٤﴾

"A podvojili su se oni kojima je data Knjiga baš onda kada im je došao dokaz jasni." (El-Bejjine, 4)

Na osnovu ovoga od svih grupacija koje se cjepaju od džemata i koje unutar sebe imaju razilaženja najviše zaslušuju ukor, a one grupacije koje se najmanje suprostavljaju džematu su najbliže istini. Pa ako su imamije najpreči od svih grupacija ummeta da se razilaze onda su oni najdalji od istine, a pogotovo ako se zna da se unutar sebe od svih sekti najviše razilaze. Tako se čak kaže da se šije djele na sedamdeset i dvije grupe. Ovaj broj od pomenutog Tusija prenose neki njegovi prijatelji. On je znao reći: "Broj sekti unutar šija dostiže cifru od sedamdeset i dvije sekte ili kako je već rekao." Hasen b. Musa Nubehti je pisao djela o brojnosti ši'itskih sekti.

A što se tiče ehli sunneta i džemata, oni se u osnovama svog akaida najmanje razilaze u odnosu na ostale sekte. Oni su bliže svakoj sekte od dotične sekte njoj suprotnoj sekti. Oni su sredina među muslimanima, kao što muslimani predstavljaju sredinu u odnosu na druge vjere. Tako se ehli sunnet drži sredine u pogledu sifata između nijekanja i poistovjećivanja Božijih sifata. Poslanik ﷺ kaže: "*Najbolje su umjerene stvari.*" Na osnovu toga ehli sunnet vel-džemat su najbolja grupacija. Zatim, u poglavlju kadera drže se sredine između nijekanja kadera i uzimanja istog kao dokaz.[1] U poglavlju Božijih imena i propisa su između *veidija i murdžia.* U pogledu ashab su između fanatizma i omaložavanja. Ne pretjeruju u pravima Alije, kao što to čine rafidije, niti ga tekfire, kao što to čine haridžije. Ne tekfire Ebu Bekra i Osmana, kao što to čine rafidije, niti tekfire Osmana i Aliju, kao što to čine haridžije.

Osmo. Šije ne posjeduju jedinstven stav oko kojeg se slažu. Ovo što je spomenuo pomenuti ši'itski autor predstavlja govor šija imamija. Drugi mimo imamija se sa njima razilaze u pogledu tevhida, *adla* kao što smo već govorili. Većina šija se razilazi sa imamijam u pogledu vjerovanja u dvanaest imama. Zejdije, ismailije i drugi se slažu oko nijekanja imameta dvanaesterice.

Imamije "*isna ašerije*", tj. oni koji vjeruju u dvanaest nepogrješivih imama kažu: "Vjera ima četiri *usula*-temelja: *tevhid*-monoteizam, *adl*-pravda, *nubuvet*-poslanstvo i *imamet*-vođstvo. Razilaze se u pogledu tevhida, imameta i adla. Što se tiče poslanstva, vrhunac vjerovanja je da priznaju što i ostali dio ummeta. Samo razilaženje šija u pogledu imameta je veće od razilaženja u okrilju ummeta. Ako bi imamije *isna ašerije* rekli: "Mi smo najbrojniji među ovim (ši'itskim) grupacijama, tako da smo mi na istini a ne oni.", ehli sunnet može reći: "Ehli sunnet je mnogobrojniji od vas, što znači da je istina sa njima mimo vas." Najviše što se može reći je da su ostale imamijske grupacije spram vas na stepenu kao što ste vi na stepenu prema ostalim muslimanima. A islam je Allahova vjera koja okuplja pristaše istine.



[1] Tj. ehli sunnet ne navodi kader kao dokaz u činjenju harama kao što to čine džebrije, koji svoje grijehe pravdaju kaderom. *Op. rec.*

Poglavlje

POJAŠNJENJE O NEISPRAVNOSTI TVRDNJE KAKO ĆE SE ŠIJE I NJIHOVI IMAMI SPASITI

Rafidija kaže: "Treće: Imamije su uvjereni i tvrde da će se spasiti oni i njihovi imami. U tome su kategorični. Isto tako vjeruju da se drugi mimo njih neće spasiti. Ehli sunnet ne misli tako niti to potvrđuje, ni sebi ni drugima. Otuda je njih (šije) preče slijediti. Ako bi smo npr. pretpostavili da su se dva čovjeka iz Bagdada uputili prema Kufi i da su na raspolaganju imali dva puta do nje. Svaki je odabrao po jedan od tih puteva. Zatim se treći čovjek iz Bagdada uputu ka Kufi pa jednog od njih upita gdje ide i da li je njegov put siguran. Ovaj mu odgovori da ide za Kufu ali ne zna da li je put siguran. Zatim upita drugog, a on mu odgovori da je njegov put siguran i da će ga odvesti do cilja a da put njegova prijatelja nije siguran i da ga neće odvesti do Kufe. Ako bi ovaj treći čovjek slijedio onog prvog smatrali bi ga ahmakom, a ako bi slijedio drugog smatrali bi ga razboritim i pametnim." Završen citat.

Ovako navodi u svojoj knjizi a ispravno je reći: "Da je pitao ovog drugog i da mu je odgovorio: "Ne znam da li će me moj put odvesti do Kufe niti znam da li je siguran i bez opasnosti."

Odgovor na njegove riječi može biti sa više aspekata:

Prvo. Može se reći: Ako tvrdite da je obaveza slijediti vaše imame u potpunosti i da je to uslov spasa onda su i sljedbenici Umejevića bili na istini jer su pozivali na obaveznu pokornost svojim imamima u potpunosti, te su tvrdili da to za sobom povlači spas. Po toj logici bili su u pravu i kada su vrijeđali Aliju i kada su se borili protiv Alijine stranke, jer su vjerovali da je obaveza u svemu se pokoravati imamu, i da imama Allah neće kazniti za njegove grijehe, i vjerovali su da ne snose grijeh zbog onoga u čemu se pokoravaju imamu, a to i vi zastupate. Čak šta više, oni su preči od šija da to uzmu za dokaz jer su oni bili pokorni imamima koje je Allah postavio i učvrstio. Pa ako ćemo gledati po mezhebu kaderija da Allah ne čini ništa osim onoga što je korisnije za robove, onda je postavljanje na vlast Umejevića bila korist za robove. A poznato je da su *lutf i masleha* postignuti putem ovih imama veći od *lutfa i maslehe* koji je postignut putem nepostojećeg i nemoćnog imama. Sljedbenici Umejevića su se daleko više okoristili u pogledu vjere i dunjaluka od svojih halifa nego što su se sljedbenici *muntezera*-očekivanog imama okoristili od njega. Ovi nisu dočekali svog imama da im bilo kakvo dobro naredi niti da im što zabrani. Niti da ih uputi na nešto u

čemu je dunjalučka ili vjerska korist. Za razliku od ovih koji su se od svojih imama okoristili sa više aspekata kako u pogledu dunjaluka tako i u pogledu vjere.

Ono što ovdje želimo reći je sljedeće: Ako šije koje se vežu za Aliju svoje dokaze smatraju tačnim, onda je dokaz onih koji se vežu za Osmanovi stranku (u pomenutoj stavci) preči da bude tačan. A ako je dokaz Osmanove stranke netačan, onda je dokaz šija netačniji od njega. Ako se šije slažu sa ostatkom ehli sunneta da je njihov stav (onih koji su slijedili Umejeviće) o apsolutnoj pokornosti svojim vladarima greška i zabluda, onda je zabluda ovih koji se pozivaju na slijepo i apsolutno slijeđenje očekivanog bezgrješnog imama, o kojem ne postoji nikakav trag, niti ima nekog zamjenika, daleko veća. Šije ne posjeduju imame koji im se direktno obraćaju. Oni imaju svoje šejhove koji bespravno jedu njihove imetke i odvraćaju od Allahova puta.

Drugo. Primjer koji je naveo šija u gore spomenutom tekstu bi bio odgovarajući ako bi se ispunile dvije osnove. *Prvo.* Da imaju bezgrješnog imama. *Drugo.* Da on naređuje to i to, tj. određene stvari. Obje te osnove su nepoznate, čak šta više, obje su neispravne.

Ostavimo na tren prvu osnova a razmotrimo drugu. Imami za koje tvrde da su bezgrješni su umrli prije mnogo godina. Očekivani imam je odsutan više od četrsto pedeset godina (u vremenu Ibn Tejmijje), a po drugima on uopšte ne postoji. Oni kojima se oni pokoravaju su šejhovi od rafidijskih šejhova. Ili se pokoravaju onome što piše u knjigama, koje su napisali neki rafidijski šejhovi a oni navode da je sadržaj tih knjiga prenesen od bezgrješnih imama. Ovi njihovi šejhovi nisu bezgrješni niti im je zagarantovan spas i oko toga se svi slažu. Tako da u suštini rafidije slijede imame koji im ne garantuju spas i sreću, niti je njima zagarantovana sreća i spas niti njihovim imamima koji im direktno govore o zabranama i naredbama. Oni se samo vežu za te imame i na stepenu su njihovih sljedbenika koji se vežu za svoje šejhove. Neki od tih šejhova su već odavno umrli tako da ne znaju ni šta im je naređivao niti šta im je zabranjivao. Ti njihovi šejhovi imaju svoje sljedbenike koji bespravno jedu njihove imetke i odvraćaju od Allahova puta. Zatim oni im naređuju stvari koje predstavljaju zastranjivanje u pogledu šejha i njegovih nasljednika, te da ih uzmu za božanstva mimo Allaha. Kao što kršćanski šejhovi naređuju svojim sljedbenicima stvari od širka i činjenje ibadeta drugima mimo Allaha isto tako čine i rafidijski šejhovi. Time izlaze iz suštine šehadeta *la ilahe illallah Muhammedun resulullah.* Jer je suština šehadeta i tevhida da se obožaje Allah jedini i da se ne doziva niko mimo Njega, da se ne strahuje ni od koga drugoga

i da samo Njemu izražavaju bogobojaznost i da se samo na Njega oslanjaju. Zatim da se samo Njemu vjera upražnjava i nikome drugom od stvorenja, te da se meleki i poslanici ne uzimaju za božanstva mimo Allaha, a šta tek reći za imame, šejhove, ulemu i vladare koji se uzimaju za božanstva mimo Allaha?!

Poslanik ﷺ je taj koji od Allaha dostavalja Njegove naredbe i zabrane. Nema nijednog stvorenja kome se apsolutno pokorava osim njega. Ako neko učini određenog imama ili šejha poput božanstva kojem se moli u njegovom odsustvu ili nakon njegove smrti i od njega traži pomoć i ispunjavanja svojih potreba, i ako pokornost biva prisutnoj osobi koja naređuje ono što želi i zabranjuje ono želi, onda je time umrli (koji se doziva) upoređen sa Allahom, a živi (koji naređuje šta želi i zabranjuje šta želi) sa Allahovim Poslanikom. Time se izlazi iz suštine islama, čija je osnova šehadet la ilahe illallah ve enne Muhammeden resulullah. Zatim mnoge šije se vežu za priče koje se pripisuju njihovim šejhovima a koje predstavljaju laž na njega, a neke su njegove greške. Okreću se od vjerodostojnih predaja nepogrješivog (Poslanika), a okreću se predajama neiskrenih koje prenose oni grješni i skloni greškama. Ako oni griješe u ovom, onda šije daleko više griješe. Jer oni najviše od svih lažu u pogledu onog što prenose od imama i najviše zastranjuju u stavovima o nepogrješivosti imama.

Treće. Zabrana izvođenja propisa iz ovog primjera koji je naveo i učinio ga osnovom i na osnovu njega kijasio. Ako bi ti jedan od dva čovjeka rekao: "Moj put je siguran i dovest će me do cilja", a drugi kaže: "Ne znam da li je moj put siguran i da li će me dovesti do cilja", zdrav razum neće tek tako povjerovati u govor prvog čovjeka. Pametan čovjek može pomisliti da je on prevarant, da mu laže kako bi sa njim krenuo i kako bi ga ubio i opljačkao. Isto tako postoji mogućnost da je neznalica i da ne zna za opasnosti koje vrebaju na putu. A što se tiče onog drugog, on ne daje nikakve garancije već mu je predložio da sam razmisli. Razboritost u ovom slučaju se ogleda u tome da ovaj čovjek sam dobro razmisli koji mu je od ta dva puta sigurniji i bezbjedniji. Dolazimo do zaključka da samo puka garancija nekoga nije dokaz njegove iskrenosti i znanja. Adet pametnih ljudi je da čovjek zastane i razmisli dok mu se ne ukaže tačan dokaz.

Četvrto. Kažemo: Njegove riječi: "Imamije su uvjereni i tvrde da će se spasiti oni i njihovi imami za razliku od ehli sunneta", su laž. Ako pod tim misli da će se svako od njih spasiti, pa makar napustio vadžibe i radio zabrane, onda treba znati da to nije stav imamija niti bi iko pametan to rekao. Mada neki od njih kažu da loša djela ne štete ako čovjek voli Aliju, pa makar ostavljao namaze, činio nemoral i prosipao krv Benu Hašima. A ako kažu da

istinska ljubav za sobom povlači slaganje sa njim, onda se stvar vraća na obavljanje vadžiba i ostavljanje harama.

Ako pod tim misle da će ući u Džennet svaki onaj ko ispravno vjeruje, obavlja vadžibe, ostavlja harame, onda je to akida ehli sunneta. Oni potvrđuju da će svako onaj ko se iskreno boji Allaha ući u Džennet, kao što to Kur'an spominje. Oni zastaju oko pojedinaca jer nemaju znanja na osnovu kojeg bi ga svrstali u bogobojazne. A ako bi se ustanovilo da je umro na bogobojaznosti postaje znano da je od dženetlija. Zato svjedoče da će ući u Džennet oni za koje je to Poslanik ﷺ posvjedočio. A što se tiče onih čija je hvala i lijep spomen proširen kod ljudi ehli sunneta ehli sunnet ima dva mišljenja.[1] Na osnovu toga dolazimo da zaključka da rafidije ne posjeduju pohvalnu potvrdu s kojom se oni odlikuju u odnosu na ehli sunnet. Ako bi rekli: "Mi tvrdimo za svakog čovjeka kod nas kojeg smo vidjeli da se pridržava vadžiba i da se klonio harama da je od dženetlija pa makar nas i ne obavjestio "bezgrješni" šta je u njegovoj unutrini." Kažemo: "Ova mes'ela se ne veže za imamije već ako do ovoga ima ispravan put onda on pripada ehli sunnetu jer su njihove metode vještije, a ako nema ispravnog puta i načina, onda to predstavlja govor bez znanja i u tom slučaju on nema nikakvu vrijednost. Kao rezime kažemo da se šije nikada ne pozovu na vjerodostojno znanje a da ehli sunnet nije preči tome, a ono što tvrde od neznanja to predstava manjkavost a ehli sunnet je daleko od toga.

Peto. Ehli sunnet više potvrđuje spas svojih imama nego što to čine rafidije. A kako i ne bi kada su njihovi imami poslije Poslanika ﷺ prvi muslimani od muhadžira i ensarija. Tako potvrđuju da će deseterica koje je Poslanik ﷺ obavjestio ući u Džennet. Zatim svjedoče za pripadnike Bedra da je Allah za njih rekao: **"Radite šta hoćete Allah vam je oprostio."** Zatim za pripadnike *bej'e* pod drvetom kažu ono štoje i Poslanik ﷺ rekao: *"Niko ko je dao prisegu pod drvetom neće ući u Vatru."*[2] Hadis o tome se bilježi u "Sahihu". Ovih je bilo više od hiljadu i četiri stotine imama ehli sunneta. Niko od njih neće ući u Vatru. To je svjedočanstvo na osnovu znanja, kao što na to ukazuje Kitab i sunnet.

[1] Prvo mišljenje je da za takve ne svjedočimo Džennetom jer nemamo kategoričkog teksta. A drugo mišljenje je da takvim osobama čija se hvala i lijep spomen proširila među ljudima, poput imama Ahmeda, Malika, Šafije, šejhul-islama Ibn Tejmijje i njima sličnim, svjedočimo Džennetom zbog riječi Poslanika ﷺ: *"Vi ste Allahovi svjedoci na Zemlji."* Muttefekun alejhi. *Op. rec.*

[2] Pogledaj Buhari, 3/46, i Muslim, 2/822.

Šesto. Meže se reći da ehli sunnet tvrdi i garantuje spas ili pojedinačno ili uopšteno i to svjedočanstvom koje se temelji na znanju. A što se tiče rafidija oni ako to i svjedoče svjedoče bez znanja ili lažno svjedoče za nešto što znaju da je laž. Oni su baš onakvi kako ih je Šafija opisao: "Nisam vidio da iko više lažno svjedoči od rafidija."

Sedmo. Što se tiče njihovih imama kojima svjedoče spas, on može biti jedan od dva imama sa sljedećim svojsttvima: Da je to imam kojem se pokoravaju u svemu, pa makar se drugi vjernici sa njim razilazili ili se radi o imamu kojem se pokoravaju u onome što naređuje od pokornosti Allahu i Njegovu Poslaniku i što govori od svog idžtihada u situaciji ako nema nekog ko je preči od njega. Ako se radi o prvom imamu, kod ehli sunneta ne postoji imam u ovom kontekstu osim Poslanika ﷺ. Oni (ehli sunnet) kažu ono što je rekao Malik, Mudžahid, Hakim i drugi: "Od svačijeg govora se uzima i ostavlja osim Poslanikova ﷺ." Za svog imama, tj. Poslanika, svjedoče da je najbolje stvorenje. I svjedoče da će svako ko ga slijedi i radi ono što je naredio a kloni se onoga što je zabranio ući u Džennet. Ovo svjedočenje ehli sunneta je potpunije od svjedočenja rafidija u pogledu dva Askerija i njima sličnima da će onaj ko im se bude pokoravao ući u Džennet. Potvrđuje se da je imam ehli sunneta potpuniji, i svjedočenje za njega i njih ako mu se budu pokoravali je potpunije a nije jednako. A Uzvišeni Allah kaže:

ءَآللَّهُ خَيْرٌ أَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٥٩﴾

"Šta je bolje: Allah ili oni koje Njemu ravnim smatraju?" (En-Neml, 59)

Kod međusobnog uporeďivanja dvije stvari spominje se samo dobro nad samim zlom iako u čistom zlu nema nikakva dobra. Tako ako šije pod imamom misle na nekog ograničenog imama, onda ehli sunnet nije obavezan da im se pokorava ako se ono što naređuje ne poklapa sa naredbama opšteg imama, tj. Poslanika ﷺ. Ako mu se oni pokoravaju u onome što je naredio Allah i Njegov Poslanik, onda je to ustvari pokornost Allahu i Njegovu Poslaniku ﷺ i ne smeta im što je to neki izdvojen imam i hoće li ući u Džennet ili ne.

Osmo. Allah ﷻ je zagarantovao sreću onome ko se bude Njemu pokoravao i Njegovom Poslaniku ﷺ. U tom kontekstu On kaže:

وَمَن يُطِعِ ٱللَّهَ وَٱلرَّسُولَ فَأُوْلَٰٓئِكَ مَعَ ٱلَّذِينَ أَنْعَمَ ٱللَّهُ عَلَيْهِم مِّنَ ٱلنَّبِيِّـۧنَ وَٱلصِّدِّيقِينَ وَٱلشُّهَدَآءِ
وَٱلصَّٰلِحِينَ ۚ وَحَسُنَ أُوْلَٰٓئِكَ رَفِيقًا ﴿٦٩﴾

“Oni koji su poslušni Allahu i Poslaniku biće u društvu vjerovjesnika, i pravednika, i šehida, i dobrih ljudi, kojima je Allah milost Svoju darovao. A kako će oni divni drugovi biti!” (En-Nisa, 69)

I drugi slični ajeti.

Pošto je to tako onda Uzvišeni još kaže: **“Bojte se Allaha koliko god možete.”** (Et-Tegabun, 16) Onaj ko se bude trudio da bude pokoran Allahu i Njegovu Poslaniku shodno mogućnostima biće od stanovnika Dženneta.

Riječi rafidija: “Niko neće ući u Džennet ko nije imamija”, su kao riječi židova i kršćana kada su rekli:

وَقَالُوا۟ لَن يَدْخُلَ ٱلْجَنَّةَ إِلَّا مَن كَانَ هُودًا أَوْ نَصَـٰرَىٰ ۗ تِلْكَ أَمَانِيُّهُمْ ۗ قُلْ هَاتُوا۟ بُرْهَـٰنَكُمْ إِن
كُنتُمْ صَـٰدِقِينَ ﴿١١١﴾ بَلَىٰ مَنْ أَسْلَمَ وَجْهَهُۥ لِلَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ فَلَهُۥٓ أَجْرُهُۥ عِندَ رَبِّهِۦ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ
وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿١١٢﴾

“Oni govore da će u džennet ući samo Jevreji, odnosno samo kršćani. – To su puste želje njihove! – Ti reci: ‘Dokaze svoje dajte ako je istina to što govorite!’A nije tako! Onoga ko se bude Allahu pokoravao i uz to dobra djela činio, toga čeka nagrada kod Gospodara njegova, takvi se neće ničega bojati i ni za čim neće tugovati.” (El-Bekara, 111-112)

Opšte je poznato da imamu kojeg očekuju rafidije nije obavezna pokornost jer nije poznat govor koji se prenosi od njega. Otuda onaj ko se bude pokoravao Poslaniku ući će u Džennet pa makar i ne vjerovao u ovog imama. A ko vjeruje u ovog imama neće ući u Džennet osim ako se bude pokoravao Poslaniku ﷺ. O pokornosti Poslaniku ovisi sreća i spas, s postojanjem pokornosti biće i sreće a bez pokornosti njemu nema ni sreće. Ta pokornost razdvaja stanovnike Dženneta od stanovnika Vatre. Poslanik ﷺ je na taj način razdvojio ljude. Allah ﷻ je uputio stvorenja na pokoravanje njemu u onome što im objasni. Tako dolazimo do zaključka da sunije kategorički tvrde i garantuju sreću i spas onome ko bude od ehli sunneta.



Poglavlje

O POBIJANJU RAFIDIJI DA SU SVOJ MEZHEB PREUZELI OD BEZGRJEŠNIH IMAMA

Rafidija kaže: "Četvrto. Imamije su svoj mezheb preuzeli od bezgrješnih imama koji su poznati po dobroti, znanju, zuhdu i *ver'u*-izbjegavanju sumnjivih stvari. Cjelokupno vrjeme provodili su u ibadetu, učenju Kur'ana, činjenju dove i to od djetinjastva do kraja života. Neki od njih su svijet podučavali raznima naukama. U pogledu njih je objavljeno: **"Zar je to davno bilo kad čovjek nije bio pomena vrijedan?"** (El-Insan, 1) Zatim ajet o taharetu, obaveza ljubavi spram njih, ajet o *ibtihalu*-prizivanju prokletstva[1] i drugo. A Alija ﵁ je svaki dan i noć klanjao hiljadu rekata i učio Kur'an pored velikih iskušenja u ratovima i džihadu. Prvi od njih je Alija b. Ebi Talib ﵁. Bio je najbolje stvorenje poslije Poslanika ﷺ. Allah ﷻ ga je učinio dijelom Poslanika kao što se spominje u Kur'anskom ajetu:

فَقُلْ تَعَالَوْا۟ نَدْعُ أَبْنَآءَنَا وَأَبْنَآءَكُمْ وَنِسَآءَنَا وَنِسَآءَكُمْ وَأَنفُسَنَا وَأَنفُسَكُمْ ثُمَّ نَبْتَهِلْ فَنَجْعَل لَّعْنَتَ ٱللَّهِ عَلَى ٱلْكَـٰذِبِينَ ﴿٦١﴾

"...hodite, pozvaćemo sinove naše i sinove vaše, i žene naše i žene vaše, a doći ćemo i mi i vi (*enfusena ve enfusekum*) [2] **pa ćemo se usrdno pomoliti i Allahovo prokletstvo na one koji neistinu govore prizvati!"** (Ali Imran, 61)

Poslanik ﷺ ga je pobratimio i oženio svojom kćerkom. Njegova vrijednost je opšte poznata. Imao je mnogo mudžiza, tako da su mu neki ljudi pripisali osobine *rububijeta,* tj. da je Gospodar koji stvara, pa ih je pobio. Drugi su krenuli njihovim stopama, kao što je primjer nusajrija i mnogih fanatika. Njegova dva sina su bili Poslanikov ukras. Oni su prvaci omaldine u Džennetu i imami shodno *nasu*-hadisu Poslanika ﷺ. Bili su najučeniji i najveći zahidi u svom vremenu. Borili su se istinskim džihadom na Allahovom putu sve dok nisu ubijeni. Hasan je ispod lijepe odjeće oblačio vunenu odjeću a da to niko nije primjećivao. Jednog dana je Poslanik ﷺ Husejna stavio na svoje desno stegno a Ibrahima na lijevo. U to je sišao Džibril, pa mu reče: "Allah ﷻ ti neće sastaviti obojicu zato izaberi kojeg želiš od njih." Poslanik ﷺ reče: "Ako umre Husejn plakaću ja, Fatima i Alija, a ako umre Ibrahim plakat ću

---

[1] Vjerovatno misli na šezdeset i prvi ajet sure Ali Imran u kojem se spominje izraz *ibtihal.* Pogledaj suru Ali Imran. *Op. p.*

[2] Kao što ćemo vidjeti kasnije Poslanik ﷺ je poveo Aliju, Fatimu, Hasana i Husejna u namjeri da dovi. Otuda oni tumače da se riječe "enfusena" obuhvata i Aliju kao dio Poslanika. *Op. p.*

samo ja." Pa je izabrao Ibrahimovu smrt, te je umro nakon tri dana. Poslije toga kada bi mu došao Husejn on bi ga poljubio govoreći: "Dobro mi došao ti zbog kojeg sam žrtvovao sina."

Alij b. Husejn je bio Zejnulabidin, tj. Ukras pobožnjaka. Danju je postio a noću klanjao i učio Kur'an. Svaki dan i noć je klanjao po hiljadu rekata. Na svaka dva rekata je učio dove koje se prenose od njega i od njegovih predaka. Zatim bi ljutito bacio "sahifu"-list govoreći: "Gdje sam ja u odnosu na ibadet Alije?" Mnogo je plakao tako da su mu niz lice bile dvije linije od suza. Dugo je činio sedždu od koje su mu na licu bili tragovi, otuda da je prozvan "vlasnik žuljeva". A Poslanik ﷺ ga je prozvao "Sejjidul-abidin", tj. prvak pobožnjaka. Kada je Hišam b. Abdulmelik obavljao hadždž trudio se da dotakne *hadžerul-esved*-crni kamen ali nije uspio zbog gužve. Kada je došao Zejnul-abidin ljudi zastadoše i odmakoše se od kamena sve dok ga on ne dotače, a kod kamena ne osta niko osim njega. Hišam b. Abdulmelik reče: "Ko je ovo?" Firzdek citira poznate stihove tim povodom. Imam Zejnulabidin mu posla hiljadu dinara pa ih on odbi rekavši: "Ovo sam recitovao ispoljavajući srdžbu u ime Allaha i Njegova Poslanika i zbog toga neću uzeti nagradu. Alija b. Husejn reče: "Kada mi od ehli bejta nešto udjelimo to se više ne vraća nama", da bi ih nakon toga Firzdek prihvatio.

U Medini je nekim siromasima neko po noći donosio hranu a da nisu znali o kome se radi. Kada je umro Zejnul-abidin prestade stizati hrana. Tako su saznali da ih je on hranio.

Njegov sin Muhammed b. Bakir je bio najveći zahid i pobožnjak. Često činjenje sedžde je ostavilo traga na njegovom čelu. On je u svoje vrijeme bio najučeniji čovjek. Poslanik ﷺ ga je prozvao El-Bakir. Jednom prilikom do njega dođe Džabir b. Abdullah Ensarija, a on je kao djete bio među pisarima, pa mu reče: "Tvoj djed, Allahov Poslanik, te selami." "Neka je i na moga djeda selam", odgovori. Džabir je bio upitan o njemu pa reče: "Jednom sam sjedio kod Allahova Poslanika ﷺ, a Husejn mu je bio u krilu i sa njim se igrao, pa mi reče: "O Džabire, njemu će se roditi sin po imenu Alija. Kada nastupi Sudnji dan pozvat će se: "Neka ustane Sejidul-abidin (prvak pobožnjaka), pa će ustat njegov sin. Zatim će se njemu roditi sin koji će se zvati Muhammed Bakir koji će posjedovati veliko znanje. Kada ga vidiš prenesi mu od mene selam." Od njega prenosi Ebu Hanife i drugi.

Njegov sin Es-Sadik, alejhi selam, je bio najbolji i najpobožniji čovjek u svom vremenu. Učenjaci biografija kažu da je bi okupiran ibadetom što ga je odvratilo od potraživanja vlasti. Omer b. Ebi Mikdam kaže: "Kad god bih

pogledao u Džafera b.Muhammeda Sadika odmah sam znao da je on od poslaničke loze." On je proširio imamijski fikh, spoznaje i akaid. Nije obavjestio ni o jednoj stvari a da se nije desila. Zbog toga su ga prozvali Es-Sadik el-Emin. Abdullah b. Hasen je okupio velikane da daju prisegu njegovim sinovima a Sadik reče: "Ova stvar neće uspjeti." On se zbog toga naljuti, a ovaj reče: "On je vlasnik malog kubet" pa naišareti prema Mensuru. Kada je to čuo Mensur jako se obradovao jer je znao da ono što on prorekne da će se to i desiti, te da će vlast pripasti njemu. Pošto je pobjegao znao je reći: "Gdje je govor njihova Sadika?" Na kraju je vlast ipak pripala njemu.

Njegovog sina Musaa Kazima su zvali Abdussalih, tj. Dobri rob. Bio je najpobožniji čovjek u svoje vrijeme. Noću je klanjao a danju postio. Kada bi do njega doprle vijesti o nekome on bi mu poslao novac, zbog toga je prozvan Kazimom. Bio je dobar prema onima koji se sa njim slažu i prema onima koji su mu se suprostavljali. Ibn Dževzi od Hanbelija kaže: "Prenosi se od Šekika Belhija da je rekao: "Krenuo sam na hadždž sto četrdeset devete, pa sam odsjeo na Kadisiji. Tu sam vidio mladića lijepa lica i jako smeđe boje. Imao je odjelo od vune i bijaše ogrnut ogrtačem, a na nogama je imao papuče. Sjedio je izdvojeno od svijeta, tako da sam u sebi pomislio: "Ovaj mladić je sufija i želi se izdvojiti od svijeta da im ne pomaže, tako mi Allaha otići ću do njega i izgrditi ga. Kada sam mu se približio on reče: "O Šekiku, Allah kaže:

يَـٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ ٱجْتَنِبُوا۟ كَثِيرًا مِّنَ ٱلظَّنِّ إِنَّ بَعْضَ ٱلظَّنِّ إِثْمٌ

"O vjernici, klonite se mnogih sumnjičenja, neka sumnjičenja su, zaista, grijeh." (El-Hudžurat, 12)

Rekoh u sebi: "Ovo je dobar rob", upravo je izgovorio ono što sam pomislio. Slijedit ću ga i pitati da me uzme za prijatelja. Međutim izgubio mi se iz vida. Kada smo odsjeli u Vakisi ugledao sam ga kako klanja. Njegovo tjelo je drhtalo, a iz očiju su mu tekle suze. Pomislih otići ću do njega i izviniti se. On skrati svoj namaz, a zatim mi se obrati kur'anskim riječima:

وَإِنِّى لَغَفَّارٌ لِّمَن تَابَ وَءَامَنَ وَعَمِلَ صَـٰلِحًا ثُمَّ ٱهْتَدَىٰ ﴿٨٢﴾

"Ja ću sigurno oprostiti onome koji se pokaje i uzvjeruje i dobra djela čini, i koji zatim na pravom putu istraje." (Ta Ha, 82)

Rekao sam ovaj je od *ebdala,*[1] već dva puta pogađa moje tajne. Kada smo odsjeli u Zebali vidio sam ga kako stoji pored bunara i drži zdjelu u

---

[1] Pogledaj objašnjenje riječi ebdal u "Vasitijskoj akidi" na bosanskom jeziku. *Op. p.*

namjeri da se napije vode. Zdjela pade u bunar a on uperi pogled prema nebesima govoreći u stihu

Ti si moj Gospodar kada ožednim

i Ti si moja opskrba kada ustrebam hranu

O *moj Gospodine ja nemam druge zdjele.*

Šekik dalje kaže: "Tako mi Allah vidio sam vodu kako se podigla pa je uzeo svoju zdjelu i napunio je vodom, a zatim se abdesti i klanja četiri rekata. Zatim je otišao do hrpe pjeska na tom mjestu, te je svojim rukama stavljao pjesak u onu zdjelu, a zatim je nešto pio iz nje. Rekoh: "Nahrani i mene od dobrote kojom te Allah opskrbio." On reče: "O Šekiku Allahove blagodati su neprestano nad nama, vidljive i nevidljive, zato imaj lijepo mišljenje prema svom Gospodaru." Zatim mi je dao zdjelu pa sam pio iz nje, kad ono sladak napitak. Tako mi Allaha ništa nisam ukusnije niti mirisnije pio. Od toga sam se i zasitio i napoji. Proveo sam nekoliko dana a da nisam imao potrebe ni za hranom ni za pićem. Poslije toga nisam ga više viđao dok nisam došao u Mekku. Jedne noći sam ga vidio u blizini kubeta Mizab kako iza pola noći skrušeno i u plaču klanja. Nije prestajao sve dok nije otišla noć. Kada se pojavila zora sjeo je na mjestu gdje je klanjao i počeo zikriti, a zatim je klanjao sabah namaz. Sedmicu dana je tavafio oko Ka'be, zatim je izišao a ja sam ga slijedio, kad tamo oko njega je bila svita, imetak i mladići koje nisam vidio na putu. Ljudi su oko njega kružili i doticali ga trežeći berićet. Upitao sam ih: "Ko je ovo?" Musa b. Džafer, rekoše. Začudio sam se i shvatio da se ovakva čuda dešavaju samo velikanima. Ovo prenosi El-Hanbeli. Njegovim sebebom se pokajao Bišr Hafi. On je, alejhi selam, prolazio pored njegove kuće u Bagdadu pa je čuo glas pjesme i zvuk trube koji je dopirao iz te kuće. Iz kuće iziđe robinja koja je nosila povrće, te ga ubaci u sušnicu. On joj reče: "O djevojkom da li je vlasnik ove kuće slobodan čovjek ili je rob?" "Slobodan je", reče. "Istinu si rekla da je rob plašio bi se svog Gospodara." Kada je robinja ušla u kuću njen gospodar joj reče, a bio je za slatkom trpezom: "Šta te je zadržalo?" "Neki čovjek mi je rekao to i to". On iziđe iz kuće i srete našeg gospodara Musa b. Džafera i pokaja se pred njim." Završen citat.

Odgovor na riječi iz ovog odlomka može biti sa više aspekata.

Prvo. Ne slažemo se da su imamije svoj mezheb naslijedili od ehli bejta. Niti od dvanaesterice niti od drugih. Čak šta više, oni se suprostavljau Aliji ﷺ i ostalim imamima ehli bejta u svim *usulima*-temeljima gdje su se razišli sa ehli sunnetom i džematom, kao što je njihov tevhid, *adl*-pravda i

imamet. Alija ﷺ i ehli bejt su potvrđivali Allahova svojstva-*sifate*, kader i potvrđivali su hilafet prve trojice halifa. Također su potvrđivali vrijednost Ebu Bekra, Omera i druge mes'ele koje negira mezheb rafidija. Predaje o tome su zabilježene u knjigama uleme. Ono što se prenosi u ovom poglavlju od imama ehli bejta povlači nužno znanje da im se rafidije suprostavljaju i da se ne slažu sa njima.

Drugo. Šije se međusobno uveliko razilaze u mes'elama sifata, kadera, imameta i u drugim usulskim mes'elama. Pa kako mogu tvrditi da su svoj mezheb nasljedili od bezgrješnih imama ako se toliko razilaze? Čak i u pogledu imameta postoje mnoge nesuglasice među njima. Već smo spominjali neka razilaženja vezana za nas u pogledu očekivanog imama. Oko očekivanog imama postoji više mišljenja: Neki kažu da je Muhammed b. Abdullah b. Hasen taj koji je ostao, drugi su mišljenja da je to Muhammed b. Hanefijje. Oni kažu da je to u formi vasijeta Alija oporučio sinu Hasanu i Husejnu, dok ovi drugi kažu da je oporučio Muhammedu b. Hanefiji. Zatim prvi kažu: "Alija b. Husejn je oporučio svom sini Ebu Džaferu, a drugi kažu da je oporučio svom sinu Abdullahu. Zatim prvi kažu da je dalje oporučio Muhammedu b. Abdullahu b. Hasenu b. Hasenu, a drugi kažu da je Džafer oporučio svome sinu Ismailu. Zatim dalje nastavljaju pa prvi tvrde da je on oporučio svom sinu Muhammedu b. Ismailu, a prvi kažu da je oporučio svom sinu Muhammedu. Zatim ovi kažu da je sljedeći imam njegov sin Abdullah, a oni kažu njegov sin Musa. Ovi svoj *nas* protežu do Muhammeda b. Hasena, a ovi drugi do Benu Ubejdullaha b. Mejmuna Hakima i njegove stranke. Ovi drugi svoj *nas* vežu od Benu Hašima do Benu Abbasa. Kao zaključak kažemo da je nemoguće da sva ova proturječna mišljenja budu nasljeđena od nepogrješivih imama tako da njihova tvrdnja pada i biva netačnom.

Treće. Ako bi smo i rekli da je Alija *ma'sum*-nepogrješiv, a znamo da se šije razilaze kako je gore spomenuto, kako možemo znati koji je od pomenutih govora Alijin a koji nije? A svaki od njih tvrdi da je svoj govor, tj, stav naslijedio od bezgrješnih i nepogrješivih imama. Šije u svojim predajama ne posjeduju senede kao ehli sunnet kako bi mogli provjeriti te senede i vjerodostojnost njihovih prenosioca, pa da se donese neki sud o tome. To su predaje od pojedinih grupacija koje se odlikuju mnogim lažima i kontradiktornostima. Pa zar će iko pametan u to povjerovati? Ako se neko od njih u svojim tvrdnjama pozove na mutevatir *nas* koji se suprostavlja drugoj strain, onda se isto tako i drugi mogu pozvati na svoj mutevatir *nas* tako da između dvije tvrdnje opet ne bude razlike.

Na osnovu pomenute pretpostavke o Alijinoj bezgrješnosti opet dolazimo do zaključka da njihov mezheb nije uzet od njega. Njihova tvrdnja o Alijinoj bezgrješnosti je poput tvrdnje kršćana da je Mesih božanstvo iako to svoje vjerovanje nisu naslijedili od Isaa.

Četvrto. Da bi dokazali ispravnost svog mezheba oni moraju imati dvije osnove. *Prvo.* Bezgrješnost onoga za koga vežu učenje svog mezheba od imama, i *drugo* potvrda da su predaje na koje se pozivaju vjerodostojno prenešene od imama. Obje te osnove kod njih su neispravne i netačne. Tako Mesih nije bog već je plemeniti poslanik, bez obzira kako ga smatrali, bogom ili poslanikom, njegov govor je istinit. Ali ono što kršćani o njemu govore nije njegov govor. Zato između Alije i Mesiha, u tom kontekstu, postoji sličnost. Neki ljudi su zastranili u pogledu Alije, drugi ga ponižavaju. Ovi su poput židova koji ponižavaju Isaa, a ovi prvi poput kršćana koji govore da je bog. Tako za Isaa jedni kažu on je kafir i vanbračno dijete, a drugi kažu da je bog. Isto tako u pogledu Alije jedni kažu da je on bog a drugi kažu da je kafir i zalim.

Peto. O Aliji b. Ebi Talibu, Hasanu i Husejnu, Aliji b. Hasanu, njegovom sinu Muhammedu i Džaferu b. Muhammedu se spominju vrline i fadileti koje ovaj rafidijski autor nije spomenuo. On je spomenuo neke laži koje govore o džehlu prenosioca tih osobina. Tako npr. kaže: "U pogledu njih je objavljeno: **"Zar je to davno bilo kad čovjek nije bio pomena vrijedan?"** (El-Insan, 1) Sura El-Insan je mekkanska (tj. iz mekkanskog perioda) po slaganju svih učenjaka, a Alija je Fatimu oženio u Medini nakon Hidžre. Sa njom se osamio tek nakon bitke na Bedru. Hasan se rodio treće godine po Hidžri, a Husejn četvrte godine po Hidžri, tj. mnogo godina poslije objavljivanja ajeta **"Zar je to davno bilo..."** Tako da njegove riječi da je pomenuti ajet objavljen u pogledu njih predstavljaju laž u koju se može svako uvjeriti ko iole posjeduje znanje o spuštanju Kur'ana i poznaje stanje ovih prvaka u islamu. Što se tiče ajeta o *taharetu*-čistoći u njemu nije **obavjest** o čistoći ehli bejta i nepostojanju nečistoće, tj. grijeha, pri njima, već je u njemu **naredba** njima da čine ono što će ih očistiti i ukloniti od njih *ridžs*-tj. sve što je prljavo i grješno. Tako riječi Uzvišenog:

إِنَّمَا يُرِيدُ ٱللَّهُ لِيُذۡهِبَ عَنكُمُ ٱلرِّجۡسَ أَهۡلَ ٱلۡبَيۡتِ وَيُطَهِّرَكُمۡ تَطۡهِيرٗا ﴿٣٣﴾

"Allah želi da od vas, o porodico Poslanikova, grijehe odstrani, i da vas potpuno očisti." (El-Ahzab,33) su kao i riječi:

مَا يُرِيدُ ٱللَّهُ لِيَجۡعَلَ عَلَيۡكُم مِّنۡ حَرَجٖ وَلَٰكِن يُرِيدُ لِيُطَهِّرَكُمۡ

"Allah ne želi da vam prčini poteškoće, već želi da vas učini čistim." (El-Maida, 6)

U istom kontekstu su i Njegove riječi:

يُرِيدُ ٱللَّهُ لِيُبَيِّنَ لَكُمْ وَيَهْدِيَكُمْ سُنَنَ ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِكُمْ وَيَتُوبَ عَلَيْكُمْ ۗ وَٱللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٢٦﴾ وَٱللَّهُ
يُرِيدُ أَن يَتُوبَ عَلَيْكُمْ وَيُرِيدُ ٱلَّذِينَ يَتَّبِعُونَ ٱلشَّهَوَٰتِ أَن تَمِيلُوا۟ مَيْلًا عَظِيمًا ﴿٢٧﴾ يُرِيدُ ٱللَّهُ أَن
يُخَفِّفَ عَنكُمْ ۚ وَخُلِقَ ٱلْإِنسَٰنُ ضَعِيفًا ﴿٢٨﴾

"Allah želi da vam objasni i da vas putevima kojma su išli oni prije vas uputi, i da vam oprosti. – A Allah sve zna i mudar je. Allah želi da vam oprosti, a oni koji se za strastima svojim povode žele da daleko s Pravog puta skrenete. Allah želi da vam olakša. – a čovjek je stvoren kao nejako biće." (En-Nisa, 26-28)

Želja i htjenje koji se ovde spominje obuhvata naredbu, ljubav i zadovoljstvo. A ne misli se na htijenje koje obavezno za sobom povlači ono željeno. Da je tako onda bi očistio svakoga koga Allah želi očistiti. Ovo je onda razumnije shodno mišljenju ovih šija-kaderija jer po njihovom poimanju kadera Allah želi ono šte neće biti i dešava se ono što On ne želi. Njegove riječi: **"Allah želi da od vas, o porodico Poslanikova, grijehe odstrani, i da vas potpuno očisti."** (El-Ahzab, 33), ako budu radili naređeno i ostavili zabranjeno to će se vezati za njihovo htjenje i radnje. Pa ako budu radili ono što im je naređeno očistit će se u protivnom neće.

Oni govore da Allah nije stvorio njihova djela i da nije moćan da ih očisti i od njih ukloni *ridžs*-prljavštinu. Oni koji potvrđuju kader kažu: "Allah je to moćan, ako ih nadahne uradit će ono što im je naređeno i ostavit će ono što im je zabranjeno, postići će čistoću i nestanak prljavštine. Da se ajet odnosi na ono što im je naređeno a ne na obavještenje o onome što se desilo ukazuje i hadis Poslanika ﷺ u "Sahihu" da je Poslanik ﷺ stavio pod jednu haljinu Aliju, Fatimu, Hasana i Husejna govoreći: "*Allahu moj oni su moja porodica pa otklonio od njih prljavštinu i učisti ih.*" Ovaj hadis bilježi Muslim u svom "Sahihu", a bilježe ga i autori "Sunena" od Ummi Seleme.[1] Ovaj hadis pobija rafidije sa dva aspekta: *Prvo.* Poslanik ﷺ je molio Allaha da im podari čistoću što ukazuje da se ajet ne odnosi na obavjest nečeg što se desilo jer da je tako Poslanik ﷺ bi u dovi zahvaljivao Allahu na tome i ne bi se samo ograniči na dovljenje. *Drugo.* Hadis upućuje da je Allah moćan da od njih otkloni *ridžs* i da ih očisti, što upućuje da je on Stvoritelj djela robova.

[1] Pogledaj Muslim, 4/1883, i Tirmizi, 5/30, 5/328, i "Musned", 6/292-298.

Da pomenuti ajet obuhvata naredbu i zabranu upućuje kontekst Njegovih riječi u suri El-Ahzab:

يَٰنِسَآءَ ٱلنَّبِيِّ مَن يَأۡتِ مِنكُنَّ بِفَٰحِشَةٖ مُّبَيِّنَةٖ يُضَٰعَفۡ لَهَا ٱلۡعَذَابُ ضِعۡفَيۡنِۚ وَكَانَ ذَٰلِكَ عَلَى ٱللَّهِ يَسِيرٗا
﴿٣٠﴾ ۞وَمَن يَقۡنُتۡ مِنكُنَّ لِلَّهِ وَرَسُولِهِۦ وَتَعۡمَلۡ صَٰلِحٗا نُّؤۡتِهَآ أَجۡرَهَا مَرَّتَيۡنِ وَأَعۡتَدۡنَا لَهَا رِزۡقٗا كَرِيمٗا
﴿٣١﴾ يَٰنِسَآءَ ٱلنَّبِيِّ لَسۡتُنَّ كَأَحَدٖ مِّنَ ٱلنِّسَآءِ إِنِ ٱتَّقَيۡتُنَّۚ فَلَا تَخۡضَعۡنَ بِٱلۡقَوۡلِ فَيَطۡمَعَ ٱلَّذِي فِي قَلۡبِهِۦ
مَرَضٞ وَقُلۡنَ قَوۡلٗا مَّعۡرُوفٗا ﴿٣٢﴾ وَقَرۡنَ فِي بُيُوتِكُنَّ وَلَا تَبَرَّجۡنَ تَبَرُّجَ ٱلۡجَٰهِلِيَّةِ ٱلۡأُولَىٰۖ وَأَقِمۡنَ ٱلصَّلَوٰةَ
وَءَاتِينَ ٱلزَّكَوٰةَ وَأَطِعۡنَ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥٓۚ إِنَّمَا يُرِيدُ ٱللَّهُ لِيُذۡهِبَ عَنكُمُ ٱلرِّجۡسَ أَهۡلَ ٱلۡبَيۡتِ وَيُطَهِّرَكُمۡ
تَطۡهِيرٗا ﴿٣٣﴾ وَٱذۡكُرۡنَ مَا يُتۡلَىٰ فِي بُيُوتِكُنَّ مِنۡ ءَايَٰتِ ٱللَّهِ وَٱلۡحِكۡمَةِۚ إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ لَطِيفًا خَبِيرًا
﴿٣٤﴾

"O žene Vjerovjesnikove, ako bi koja od vas očit grijeh učinila, kazna bi joj udvostručena bila, a to je Allahu lahko; a onoj koja se bude Allahu i Poslaniku Njegovu pokoravala i dobra djela činila – daćemo nagradu dvostruku i pripremićemo joj opskrbu plemenitu. O žene Vjerovjesnikove, vi niste kao druge žene! Ako se Allaha bojite, na sebe pažnju govorom ne skrećite, pa da u napast dođe onaj čije je srce bolesno, i neusiljeno govorite! U kućama svojim boravite i ljepotu svoju, kao u davno pagansko doba, ne pokazujte, i molitvu obavaljajte i zekat dajite, i Allaha i Poslanika Njegova slušajte! Allah želi da od vas, o porodico Poslanikova, grijehe odstrani, i da vas potpuno očisti. I pamtite Allahove ajete i mudrost, koja se kazuje u domovima vašim; Allah je, uistinu, dobar i sve zna." (El-Ahzab, 30-34)

Ovaj kontekst upućuje na činjenicu da se radi o naredbi izabrani. Također kontekst u kojem su objavljeni pomenuti ajeti ukazuje da su Poslanikove žene također od njegove porodice. Kontekst ajet ukazuje da se obraćanje odnosi na njih, a Njegove riječi: **"Allah želi da od vas, o porodico Poslanikova, grijehe odstrani"** je uopšteniji i odnosi se i na druge članove porodice mimo njegovih žena kao što su Alija, Fatima, Hasan i Husejn, radijellahu anhum. Spominje ga u muškom rodu jer postoji spoj muškog i ženskog roda (tada u gramatici preovladav muški rod). Ovi su odlikovani spomenom jer su oni preči dio ehli bejta od njegovih žena. Zbog toga ih je i spomenuo u dovi u navedenom hadisu. Tako je npr. mesdžid u Kubi taj koji je sagrađen na bogobojaznosti, ali njegov mesdžid (u Medini) je također sagrađen na bogobojaznosti. Ako su riječi Uzvišenog:

لَّمَسْجِدٌ أُسِّسَ عَلَى ٱلتَّقْوَىٰ مِنْ أَوَّلِ يَوْمٍ أَحَقُّ أَن تَقُومَ فِيهِ ۚ فِيهِ رِجَالٌ يُحِبُّونَ أَن يَتَطَهَّرُوا ۚ وَٱللَّهُ يُحِبُّ ٱلْمُطَّهِّرِينَ ﴿١٠٨﴾

"Džamija čiji su temelji, već od prvog dana, postavljeni na strahu od Allaha zaista više zaslužuje da u njoj obavljaš molitvu. U njoj su ljudi koji vole da se često peru, a Allah voli one koji se mnogo čiste." (Et-Tevba, 108)

spuštane zbog mesdžida u Kubi, onda je preče da obuhvate i njegovu džamiju u Medini.

Zatim govor o obaveznom ispoljavanju ljubavi prema njima je greška. Bilježi se u "Sahihu" od Seida b. Džubejr ﷺ da je Ibn Abbas ﷺ upitan o značenju riječi Uzvišenog:

قُل لَّآ أَسْـَٔلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِلَّا ٱلْمَوَدَّةَ فِى ٱلْقُرْبَىٰ

"Reci: 'Ne tražim za ovo nikakvu drugu nagradu od vas, osim pažnje rodbinske.'" (Eš-Šura, 23)

Ja sam to protumačio: "Tj. osim da volite Poslanikovu rodbinu." Ibn Abbas reče: "Požurio si, niko među Kurejšijama nema a da nije u srodstvu sa Muhammedom ﷺ. Već bi značenje bilo: "Reci ne tražim nikakvu nagradu za ovo od vas osim da me voliti zbog rodbinske veze između mene i vas." Ibn Abbas je bio od velikana ehli bejta i najučeniji od njih u tumačenju Kur'ana. Ovo je tefsir koji se prenosi od njega a koji potvrđuje da se ovde ne govori o pažnji prema rodbini već o pažnji i ljubavi (prema Poslaniku) zbog njihovih međusobnih rodbinskih veza. Zar ne vidiš kada je htio reći da se nešto odnosi na njegove rođake da je jasno rekao:

وَٱعْلَمُوٓا۟ أَنَّمَا غَنِمْتُم مِّن شَىْءٍ فَأَنَّ لِلَّهِ خُمُسَهُۥ وَلِلرَّسُولِ وَلِذِى ٱلْقُرْبَىٰ

"I znajte da od svega što u borbi zaplijenite jedna petina pripada Allahu i Poslaniku, i rodbini njegovoj..." (El-Enfal, 41)

Ne kaže se "ljubav u rodbini (ar. *el-meveddetu fi zevil-kurba*) već se kaže "ljubav zbog rodbine (ar. *el-meveddetu lizil-kurba*). A u ajetu kaže: **"Ne tražim za ovo nikakvu drugu nagradu od vas, osim pažnje rodbinske** ***(el-meveddete fil-kurba)*****."** (Eš-Šura, 23) To ukazuje da Poslanik ﷺ u osnovi nije tražio nikakvu nadoknadu i nagradu, njegova nagrada je kod Allaha a zatim kod muslimana koji vole ehli bejt, ali na to upućuju drugi dokazi a ne ovaj ajet. Ljubav prema ehli bejtu ne spada u Poslanikovu nagradu.

Zatim treba napomenuti da je ovaj ajet iz mekkanskog perioda kada Alija nije bio oženjen Fatimom niti je imao djece. A što se tiče ajeta o *ibtihalu*, prenosi se u "Sahihu" kada je objavljen ovaj ajet da je Poslanik ﷺ uzeo za ruku Aliju, Fatimu, Hasana i Husejna kako bi se sa njima usrdno pomolio.[1] Njih je izdvojio od ostalih jer su mu oni bili bliži od ostalih. On nije imao muško dijete kako bi išao sa njim (da dovi). On je ﷺ znao reći: *"Ovaj moj sin je prvak."* Tako da su oni na stepenu njegove djece. Od djece mu nije ostao niko do Fatima. *El-mubahele-* međusobno dovljenje (koje se spominje u suri Ali Imran) se desilo kada je Poslaniku došla delegacija iz Nedžrana a bili su kršćani. To je bilo poslije oslobođenja Mekke, tačnije bilo je to devete godine po Hidžri. Ovaj ajet ukazuje na njihovu veliku povezanost sa Poslanikom ﷺ kao što na to upućuje hadis "o haljini" (ar. *el-kesa'*). Međutim ovo ne ukazuje da su oni bolji od ostalih vjernika niti da su učeniji. Jer se vrijednost mjeri po bogobojaznosti i imanu a ne po porjeklu i srodstvu. U tom kontekstu Uzvišeni Allah kaže:

إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِندَ ٱللَّهِ أَتْقَىٰكُمْ

"Najugledniji kod Allaha je onaj koji ga se najviše boji." (El-Hudžurat, 13)

Kur'an i sunnet potvrđuju da je Es-Sidik bio najbogobajzniji čovjek u ummetu. U mutevatir hadisu se prenosi da je Poslanik ﷺ rekao: *"Kada bih ikoga od stanovnika Zemlje uzeo za halila (najvećeg prijatelja) uzeo bi Ebu Bekra."*[2] Ovo smo opširno objasnili na drugom mjestu.

A što se tiče spomena da je Alija svake noći i dana klanjao po hiljadu rekata ovo ukazuje na džehl autora o *fadiletima*-vrijednostima i stvarnosti i to iz više razloga: *Prvo.* Ovo ne predstavlja fadilet i odliku jer se prenosi u vjerodostojnoj predaji da Poslanik ﷺ nije klanjao više od trinaest rekata noćnog namaza.[3] Zatim od njega se u "Sahihu" prenosi da je rekao: *"Najbolji dobrovoljni namaz je namaz Davuda. On je spavao pola noći, klanjao trećinu i spavao šestinu noći."*[4]

Zatim njgeove riječi da je Alija bio najbolje stvorenje poslije Poslanika ﷺ su puka tvrdanja sa kojom se razilazi većina prvih i kasnijih muslimana.

Na njegove riječi: "Allah ﷻ ga je učinio dijelom Poslanika ﷺ, kao što se spominje u kur'anskom ajetu: "...**Hodite, pozvaćemo sinove naše i sinove vaše, i**

[1] "Sahih" Muslim, 4/1871, i Tirmizi, 4/293.
[2] Pogledaj Buhari, 1/96, i Muslima, 4/1854.
[3] Pogledaj Buhari, 2/51, i Muslim, 1/508.
[4] Pogledaj Buhari, 4/161, 2/50, i Muslim, 2/816, i drugi.

žene naše i žene vaše, a doći ćemo i mi i vi (*enfusena ve enfusekum*) i pobrati ga", kažemo: "Što se tiče hadisa o bratimljenju (Alije i Poslanika) on je netečan i apokrifan, tj. lažan. Poslanik ﷺ se nije pobratimio ni sa kim niti je pobratimio muhadžire međusobno, niti ensarije međusobno već je pobratimio muhadžire i ensarije. Tako je npr. pobratimio Sada b. Rebi'u i Abdurrahmana b. Avfa, zatim Selmana Farisija i Ebu Derda'a, kao što se prenosi u vjerodostojnim predajama. A kur'anske riječi: "**a doći ćemo i mi i vi** (*enfusena ve enfusekum*)" su kao i riječi:

لَّوْلَآ إِذْ سَمِعْتُمُوهُ ظَنَّ ٱلْمُؤْمِنُونَ وَٱلْمُؤْمِنَٰتُ بِأَنفُسِهِمْ خَيْرًا

"Zašto, čim ste to čuli, nisu vjernici i vjernice jedni o drugima dobro promislili..." (En-Nur, 12)

Ovaj ajet je spuštan povodom događaja Aišine potvore. Jedan vjernik predstavlja dio ostalih vjernika i vjernica. Što se tiče ženidbe sa Fatimom, to jeste fadilet, tj. vrijednost Alije. Ali isto tako je Poslanik ﷺ oženio Osmana sa svoje dvije kćeri što predstavlja Osmanov fadilet. Zbog toga je bio prozvan Zun-nurejn, tj. Vlasnik dva svjetla. To što je Poslanik ﷺ oženio kćerku Ebu Bekra i Omera također predstavlja fadilet njima dvojici. Sva četverica halifa, radijellahu anhum, su Poslanikovi zetovi i šure (ar. *ashar*).

Njegove riječi: "Imao je mnogo mudžiza (Alija)." Kao da želi keramete evlija nazvati mu'džizama. Mnogi upotrebljavaju ovaj termin. Kažemo: "Alija je vredniji od mnogih koji su imali keramete. Keramete su imali mnogi obični pripadnici ehli sunneta koji daju prvenstvo Ebu Bekru i Omeru nad Alijom i o tome postoje mutevatir dokazi. Pa kako onda da Alija ne imadne kerameta? Međutim puko postojanje kerameta nije dokaz nečije vrijednosti nad nekim.

Zatim njegove riječi: "Tako da su mu neki ljudi pripisali osobine *rububijeta*- tj. da je Gospodar koji stvara, pa ih je pobio." Ova izreka predstavlja vrhunac neznanja i džehla ovog autora i to sa više aspekata:

Prvo. Poslanik ﷺ je imao puno više mu'džiza ali mu ipak niko od ashaba nije pripisao osobinu božanstva.

Drugo. Halil (Ibrahim) i Musa su imali puno više mudžiza ali niko nije tvrdio da su božanstva.

Treće. Mu'džize našeg Poslanika i Musaa su veće od mudžza Mesiha ali im ipak niko nije pripisao svojstvo božanstva kao što su to kršćani pripisali Mesihu.

Četvrto. To što su Mesihu pripisali svojstvo božanstva a Muhammedu, Ibrahimu i Musau nisu nije dokaz da je on bolji niti da su njegove mu'džize veće.

Peto. Trvdnja da su njih dvojica božanstva (Isa i Alija) je *batil*, a nasuprot nje je također *batil* tvrdnja židova o Mesihu. Slično tome je i tvrdnja haridžija u pogledu Alije koji ga tekfire. Ako je šijama dozvoljeno reći da mu je pripisano svojstvo božanstva zbog jačine šubhe, onda je dozvoljeno (haridžijama) da kažu kako ga tekfire zbog jačine šubhe ili da se kaže da je počinio grijeh koji za sobom povlači tekfir haridžija. Haridžije su mnogobrojniji, pametniji i više se drže vjere od onih koji ga smatraju božanstvom. Ako je dozvoljeno ovo navoditi kao dokaz (rafidijama) i da ono što su naveli smatraju vrlinom, onda je tvrdnja onih koji ga mrze, tj. haridžija jača. A gdje su haridžije u poređenju sa fanatičnim rafidijama?

Haridžije su od svih ljudi najviše postili, klanjali i učili Kur'an. Imali su vojske i vojne logore. Oni se čvrsto vežu za islam unutrinom i vanjštinom. A što se tiče fanatika koji Aliju smatraju bogom ili su najveće neznalice ili su najveći nevjernici. Ovi fanatici su nevjernici po idžma'u svih muslimana, a haridžije ne tekfiri niko osim onih koji tekfire imamije. Oni su bolji od imamija, i Alija ﷺ ih nije tekfirio niti je naređivao da se pobiju oni od njih koji su mu bili na dohvat ruke. A naredio je da se zapale pomenuti fanatici. Čak šta više, nije se protiv njih borio sve dok nisu ubili Abdullaha b. Hababa i napali na nenaoružane ljude. Potvrđeno je idžma'om od Alije i drugih ashaba i učenjaka da su haridžije bolji od pomenutih fanatika. Ako šije sebi dozvoljavaju navesti kao dokaz njegove vrijednosti to što su ga pomenuti fanatici proglasili božanstvom, onda je Osmanova stranka preča da tvrdnju haridžija o njegovom kufru navede kao dokaz. (A oba dokaza su neispravna i predstavljaju jednu od dvije krajnosti. *Op. p.*) Tako dolazimo do zaključka da ovako nešto kao dokaz može navesti samo *džahil* da bi se taj dokaz okrenuo protiv njega a ne u njegovu korist. Zbog toga je poznato među svijetom da su rafidije veći džahili i lašci od nasibija.

Zatim njegove riječi: "Njegova djeca su su bila Poslanikov ukras i prvaci omladine u Džennetu i dva imama shodno *nasu* od Poslanika ﷺ."

Kažemo: "Ono što je bez sumnje potvrđeno u "Sahihu" su riječi Poslanika ﷺ o Hasanu: *"Ovaj moj sin je prvak i zaista će Allah preko njega izmiriti dvije velike skupine muslimana."*[1] Također je u "Sahihu" prenešeno da je njega i Usamu b.

[1] Buhari, 3/186 i na drugim mjestima, Ebu Davud u "Sunenu", 4/299.

Zejda stavljao na svoje stegno učeći: "*Allahu moj ja ih volim pa ih i ti zavoli i zavoli onog ko njih voli.*"[1] Ovo ukazuje da ono što je uradio Hasan, tj. činjenica da je napustio borbu zbog vođstva s ciljem izmirenja muslimana je bila pohvalna stvar koju voli Allah i Njegov Poslanik ﷺ a da to nije bila nesreća. Naprotiv, takav gest je bio draži Allahu i Poslaniku od nastavljanja rata među muslimanima. Zbog toga ga je Poslanik, zavolio a zavolio je i Usamu b. Zejda i dovio za njih, a obojica su prezirali da se bore u vremenu smutnje. Tako se Usama nije borio ni na Alijinoj ni na Muavijinoj strani. A Hasan je uvijek predlagao Aliji da se kloni borbe. Ovaj njegov stav je u kontradiktornosti s riječima rafidija koji smatraju da je Hasan pomenutim primirjem izazvao nesreću, te da je bio ponižen. Da je u tom momentu bio negdje bezgrješni imam kojem je obaveza pokoravati se, a s druge strane ako bi neko drugi preuzeo vlast ona bi bila neispravna i za njim ne bi bilo dozvoljeno klanjati i ići u džihad onda bi to primirje prestavljalo najveću nedaću za ummet Muhammeda ﷺ u kojem se ogleda šteta po vjeru. Kakva bi to bila vrijednost za Hasana da zaslužuje pohvalu? U najboljem slučaju moglo bi se reći da je imao opravdanje zbog slabosti da se bori u obaveznom ratu. Međutim zna se da je Poslanik ﷺ u hadisu pohvalio Hasana zbog pomenutog primirja i nazvao ga *sejjidom*-prvakom, a nije ga nazvao slabićem sa opravdanjem. Hasan nije bio nemoćniji za borbu od Husejna, naprotiv bio je moćniji i u većoj mogućnosti. Husejn se borio dok nije ubijen. Da je borba u datom momentu bila vadžib i bolja solucija, onda bi ono što je uradio Hasan značilo nemoć i ostavljanje vadžiba. A ako je ono što je uradio Hasan bolje i korisnije to bi značilo da je ostavljanje borbe bilo bolje i korisnije, te da je to draže Allahu i Njegovom Poslaniku od onoga što su uradili drugi mimo njega. Allah ﷻ uzdiže stepene vjernika jednih nad drugima a svi će u Džennet, radijellahu anhum edžme'in.

Zatim ako ih je Poslanik ﷺ učinio imamima, onda nisu postali imami shodno *nasu* od Alije ؓ niti je imamet Husejna trebao biti shodno *nasu*-oporuci od Hasana. A nema sumnje da su Hasan i Husejn Poslanikov *rejhan*, tj. mirisno cvjeće (bosiljak) na dunjaluku. Prenosi se u vjerodostojnoj predaji da ih je Poslanik ﷺ zajedno sa njihovim roditeljima uveo pod ogrtač ili haljinu, a zatim je rekao: "*Allahu moj ovo je moja porodica odstrani od njih prljavštinu i očisti ih.*" Zatim da je dovio za njih u događaju "mubahele". Njihove vrline su mnogobrojne. Oni su od najvrijednijih prvaka među vjernicima. A što se tiče tvrdnje da su bili najveći zahidi i najučeniji u svom vremenu to je govor bez dokaza.

[1]Pogledaj "Musned", 5/205, 210.

Njegove riječi: "Borili su se istinskim džihadom na Allahovom putu dok nisu poginuli."

Ovo je laž na njih dvojicu. Hasan se povukao sa vlasti i predao je Muaviji a iza sebe je imao vojsku Iraka. Nikada nije davao prednost borbi protiv muslimana i to je mutevatir poznata stvar u njegovoj biografiji. A što se tiče njegove smrti, spominje se da je umro od otrova. To u pogledu njega predstavlja šehadet i počast ali sigurno nije umro boreći se. Husejn ﷺ nije otišao u Irak radi borbe, mislio je da će mu se ljudi tamo pokoravati. Kada je vidio da su ga napustili zatražio je da se vrati u svoju domovinu ili da se priključi nekom vojnom logoru ili da sam otiđe do Jezida. Zulumćari koji su ga opkoliki nisu mu ništa od toga dozvolili, oni su uslovljavali da ga kao zarobljenika sprovedu do Jezida. On se tome suprostavio, a zatim se borio dok nije poginuo. U startu on nije namjeravao da se bori.

Što se tiče njegovih riječi o Hasanu: "Hasan je ispod lijepe odjeće oblačio vunenu odjeću a da to niko nije primjećivao." Kažemo: "Ovo je poput govora o Aliji u kojem stoji da je klanjao dnevno po hiljadu rekata. To ne predstavlja vrijednosti i fadilet. To je laž. Da oblačenje vunene odjeće ispod lijepe i gizdave odjeće od pamuka ili nečeg drugog predstavlja neku vrijednost onda bi na to Poslanik ﷺ ukazao i to propisao svom ummetu riječima ili praktično. Ili bi to radili ashabi u njegovom vremenu. Pošto on to nije radio niti niko od njegovih ashaba, niti je tako nešto preporučiom onda to ukazuje na činjenicu da u tome nema fadileta. Ali jeste poznato da je Poslanik ﷺ na putovanju preko odjeće oblačio džube od vune.

Što se tiče njegova govora: "Jednog dana Poslanik ﷺ je Husejna stavio na svoje desno stegno a Ibrahima na lijevo. U to je sišao Džibril pa mu reče: "Allah ﷻ ti neće sastaviti obojicu, zato izaberi kojeg želiš od njih." Poslanik ﷺ reče: "Ako umre Husejn plakaću ja, Fatima i Alija, a ako umre Ibrahim plakat ću samo ja." Pa je izabrao Ibrahimovu smrt, te je umro nakon tri dana. Poslije toga kada bi mu došao Husejn on bi ga poljubio govoreći: "Dobro mi došao ti zbog kojeg sam žrtvovao sina."

Kažemo: "Ovaj hadis niko od učenjaka nije prenio, nije mu je poznat sened niti je zabilježen u nekoj od hadiskih knjiga. Ovaj prenosioc nije spomenuo njegov sened, niti knjigu u kojoj je zabilježen. To nije ništa novo, to je običaj rafidija kod prenošenja hadisa. Poznato je da se lažne predaje ne mogu razlikovati od vjerodostojnih osim na poznati način (tj. poznavanjem seneda i ravija). Jer u protivnom to bi bila puka tvrdnja ko i sve druge tvrdnje.

Zatim kažemo: "Ovaj hadis je apokrifan i predstavlja laž po slaganju svih učenjaka hadisa. To je hadis neznalica. Da Allah ostavi i spoji Ibrahima i Husejna nije važnije od spoja između Hasana i Husejna shodno ovom hadisu. Ako je smrt Hasana ili Husejna veća od smrti Ibrahima, onda je ostanak Hasana i Husejna veća i važnija stvar od ostanka Ibrahima, a Hasan i Husejn su ostali.



POGLAVLJE O ZEJNULABIDINU, BAKIRU I SADIKU

Što se tiče Alije b. Husejna on je bio od velikih tabiina, od njihovih prvaka u vjeri i znanju.

Jahja b. Seid kaže: "On je najbolji Hašimija kojeg sam vidio u Medini. Muhammed b. Sad u "Tabekatu" kaže: "Bio je povjerljiv, siguran i poznavao je mnogo hadisa." Prenosi se od Hamada b. Zejda od Jahje b. Seida Ensarija, da je rekao: "Čuo sam Aliju b. Husejna, a bio je najbolji Hašimija kojeg sam susreo, kako kaže: "O ljudi, volite nas islamskom ljubavlju jer vaša ljubav postade sramota za nas."[1] A što se tiče spomena da je klanjao hiljadu rekata, već smo spomenuli da se tako nešto ne može učiniti osim na način koji je u Šerijatu pokuđen ili je pak tu stvar nemoguće učiniti.[2] Tako da se ovak nešto nemože ubrojati u vrline. Zatim njegov navod da ga je Poslanik ﷺ nazvao Sejjidul-abidin, tj. Prvakom pobožnjaka, je predaja koja nema nikakvog utemeljenja i to niko od učenjaka ne prenosi.

Zatim Ebu Džafer Muhammed b. Alij je od najvećih učenjaka i ljudi od vjere. Spominje se da je prozvan Bakirom zbog veličine znanja a ne zbog toga što je od činjenja sedžde imao ožiljak na čelu. A što se tiče tvrdnje da je bio najučeniji u svom vremenu to zahtjeva dokaz. Zuhri je bio njegov vršnjak i po mišljenju učenjaka bio je učeniji od njega. Zatim tvrdnja da ga je Poslanik ﷺ prozvao Bakirom, također, nema utemeljenja kod učenjaka već to predstavlja *mevdu*'-apokrifan hadis. Zatim predaja u kojoj mu je Džabir prenio selam je također apokrifna po učenjacima hadisa.

Što se tiče Džafera Sadika on je jedan od najučenijih i najpobožnijih ljudi tog vremena. Amr b. Ebi Mikdam kaže: "Kada bih pogledao u Džafera b. Muhammeda vidio bih da je od loze poslanika."

Što se tiče njegovih riječi: "Bavljenje ibadetom ga je odvratilo od vlasti." Ovo je kontradiktorno. Jer je *imamet*-vođstvo vadžib njihovim imamima. U

---

[1] Ovim želi da ih upozori na pretjerivanje u ljubavi prema njima (ehlu bejtu). Ljudi su pretjerali u ljubavi prema njima tako da su ih uzdigli nad Ebu Bekrom i Omerom, što su oni doživljavali kao sramotu i stid jer su dobro znali vrijednost svih ashaba, a posebno Ebu Bekra i Omera. *Op. rec.*

[2] Poznato je da selefi nisu namaz klanjali brzo već da su u namazima učili dugo, ponavljali ajete (riječ je o dobrovoljnjom namazu) i razmišljali o ajetima koje uče. Šejhul- islam želi da kaže da je nemoguće da je Zejnulabidin dnevno klanjao 1000 rekata osim ako bi rekli da ih je klanjao brzo, a to je pokuđena stvar ili čak čini neispravnim namaz ukoliko nestane smirenosti (ar. tume'nine). A selefi su bili daleko od toga da brzo klanjaju namaz kao što je to danas slučaj. Vallahul mustean. *Op. rec.*

njegovom vremenu, po njim, nije bilo drugog imama zato mu je bila obaveza i preče da se pozabavi oko ove velike stvari od činjenja dobrovoljnih ibadeta.

Njegove riječi: "On je proširio imamijski fikh, spoznaje i akaid." Ovaj govor podrazumjeva jednu od dvije stvari: Da je došao sa znanjem koje nije postojalo prije ili su oni prije njega podbacili u širenju obaveznog im znanja. Da li ijedan pametan musliman sumnja da Poslanik ﷺ nije objasnio svom ummetu na najpotpuniji način akaid i ono što se mora spoznati od propisa ove vjere? I da li iko pametan sumnja da su to ashabi usvojili i dostavili muslimanima? Ovo za sobom povlači napad na njihova imama. Čak šta više, na Džafera je slagano više nego na one prije njega. Problem je u lašcima koji su izmišljali a nije u Džaferu. Zato je njemu pripisano dosta laži, poput knjige El-Bitaka, El-Džefr, El-Heft i govor o zvjezdama.



POGLAVLJE O MUSA B. DŽAFERU KAZIMU

Poslije Džafera dolazi Musa b. Džafer. Ebu Hatim Razi o njemu kaže: "On je pouzdan, iskren, imam od imama muslimana." Kažem: "Musa se rodio u Medini sto i dvadeset neke po Hidžri. Mehdi ga je odveo u Bagdad, a zatim ga vratio u Medinu. U Medini je boravio do vremena Rešida. Kada se Harun vraćao sa umre prema Bagdadu poveo ga je sa sobom i tamo ga zatvorio dok nije umro. Poslije Muse od njih više nije uzimano znanje shodno vijestima koje se spominju u poznatim knjigama i istorijskim izvještajima o njima, niti se u knjigama tefsira spominju neke njihove poznate izreke. Međutim i pored toga oni su imali fadileta i dobrih djela. Musa b. Džafer je bio poznat po ibadetu i isposništvu.

Što se tiče spomenute priče od Šekika Belhija, to je laž jer se to suprostavlja onome što je poznato o stanju Musaa b. Džafera.

Njegove riječi: "Pred njim se pokajao Bišr Hafi", su također laž, a to znaju oni koji poznaju njegovu biografiju i biografiju Bišra. Jer kada je Er-Rešid doveo Musaa u Irak uhapsio ga je tako da nije imao mogućnosti prolaziti pored Bišrove i njemu sličnih kuća.



POGLAVLJE O ALIJI B. MUSA RIDA

Rafidija kaže: "Njegov sin Alija Rida je bio najpobožniji i najučeniji čovjek u svom vremenu. Veliki broj fekiha su od njega uzimali znanje. Me'mun mu ga postavio za namjesnika zbog njegova znanja i vrijednosti. Jednog dana je držao vaz svom bratu Zejdu pa reče: "O Zejde, šta ćeš reći Allahovom Poslaniku kada bespravno prospeš krv i oduzmeš imetak, kada puteve učiniš nesigurnim i kada te prevare glupaci Kufe? A Poslanik ﷺ kaže: "Fatima je sačuvala svoje stidno mjesto pa je Allah njen porod zabranio Vatri." A u drugom rivajetu stoji da je Alija rekao: "O Allahov Poslaniče zašto si je nazvao Fatima?" Kaže: "Jer je Allah nju i njen porod zaštitio (ar. *fetame* znači odbiti) od Vatre." Kako će čuvanje stidnog mjesta biti sebeb zaštite od Vatre ako ti činiš zulum? Tako mi Allaha, oni su to postigli s pokoravanjem Allahu. Kada bi ti htio postići griješenjem prema Allahu ono što su oni postigli s pokornošću ti bi onda kod Allaha bio časniji od njih." Me'mun je na dinarima i i dirhemima ugravirao njegovo ime i pisao je muslimanima u svim pokrajinama da mu daju prisegu. Odbacio je crninu a oblačio zeleno.

Ebu Nevasu bi rečeno: "Zašto ne hvališ Ridu?" pa u stihovima odgovori:

Bi mi rečeno ti si najbolji pjesnik po značenju i recitovanju

Tvoj govor liči na biser u rukama odabrani

Zašto ne hvališ sina Musaovog i vrline koje on posjeduje

Rekoh: "Nisam u stanju hvaliti imama čijem ocu je Džibril sluga bio."

Na ove riječi kažemo sljedeće: "Velika nesreća kojom je pogođen Husejnov sin je to što se rafidije vežu za njih, veličaju ih i hvale na svoj način. On ih hvale po onome što ne predstavlja pohvalu. Za njih tvrde stvari koje nemaju dokaza. Zatim spominju neki govor koji, da nema drugih dokaza o njihovoj vrednosti mimo ovoga što spominju rafidije, bi više ličio na izrugivanje nego na pohvalu. Alija b. Musa ima svoje vrednosti i vrline koje mu dolikuju i koje su poznate učenjacima. A što se tiče ovog rafidije, on nije spomenuo nijednu njegovu vrlinu sa dokazom. Njegove riječi: "Bio je najučeniji i najveći zahid", su puka tvrdnja bez dokaza. Ko god zastranjuje i pretjeruje u pogledu neke osobe može iznijeti ovakve tvrdnje. Kako može tako nešto tvrditi kada se zna da je u njegovom vremenu bilo učenijih od njega, većih zahida i suptilista, kao što je Šafija, Ishak b. Rahavej, Ahmed b. Hanbel, Ešheb b. Abdulaziz, Ebu Selman Darani, Ma'ruf Kerhi i drugi. Zatim njegove riječi da je od njega veliki broj fekiha uzimao znanje su čista laž. Kao što je poznato *džumhur*- većina

fekiha od njega nije uzimala znanje, a ako su neki fekihi za koje se ne zna od njega uzeli nešto od šerijatskog znanja to niko ne niječe. Studenti fekiha su uzimali znanje od prosječnih učenjaka i onih koji su iznad prosjeka. To što neki ljudi spominju da je Ma'ruf Kerhi njegovim posredništvom primio islam i da mu je služio i hizmetio sve to je laž po slaganju svih koji poznaju njihovu biografiju. Što se tiče hadisa o Fatimi koji spomenuo također predstavlja laž po slaganju svih učenjaka hadisa. Također oni koji nisu stručnjaci za hadis mogu naslutiti laž u ovom hadisu. On kaže: "Fatima je sačuvala stidno mjesto pa je Allah njen porod zabranio Vatri." Na osnovu ovoga proizilazi da je čuvanje stidnog mjesta uzrok zbog kojeg je Allah njen porod zaštitio od Vatre. Ovo je apsolutno netačno jer je npr. i Sara (Ibrahimova žena) sačuvala stidno mjesto pa ipak njeno cjelokupno potomstvo nije sačuvano od Vatre.

Zatim nazivanje Džibrila, koji je Allahov poslanik, slugom Muhammeda ﷺ je izraz koji koriste oni koji ne poznaju vrijednost, veličinu meleka i značaj njihova slanja poslanicima. Međutim većina rafidijskih dokaza su stihovi koji dolikuju njihovom džehlu i *zulmu* kao i lažne priče koje dolikuju njihovom neznanju i lažima. *Usuli*-temelji vjere se ne potvrđuju putem stihova kao što su ovi, u protivnom takav čovjek se ne bi ubrajao među normalne.



POGLAVLJE O MUHAMMEDU EL-DŽEVADU

Rafidija kaže: "Njegov sin Muhammed b. Alij Dževad je bio *menhedža* svoga oca u pogledu znanja, bogobojaznosti i darežljivosti. Kad je umro njegov otac Rida, Me'mun ga jako zavoli zbog njegova znanja i vjere, kao i pameti iako je bio mlad. Htio je da ga oženi svojom kćerkom Ummi Fadl. Prije toga je njegova oca oženio svojom ćerkom Ummi Habib. To razljuti Abbasije pa su ga počeli prezirati, te se pobojaše da zbog toga ne izgube vlast i da mu ne dadnu prisegu kao što su dali njegovom ocu. Njegovi podanici se okupiše i zatražiše od njega da se kloni toga, a kao dokaz su navodili da je on još mlad i da nema znanja. On im reče: "Ja ga bolje poznajem od vas, ako želite iskušajte ga." Složili su se da kadiji Jahji b. Eksemu dadnu mnogo novca kako bi mu postavio pitanje na koje neće moći odgovoriti. Odredili su dan kada će se sastati. Me'mun je došao sa njime, a došao je i kadija sa grupom Abbasija. Kadija reče: "Nešto ću te pitati." On, alejhi selam, reče: "Pitaj." "Šta kažeš za *muhrima*-čovjeka u ihramim ako nešto ulovi?" On mu reče: "Da li ga je ubio u ihramima ili prije toga dok mu je bilo dozvoljeno? Je li to uradio znano ili je bio džahil? Da li je u osnovi namjeravao loviti ili se branio? Da li je lovina bila starija životinja ili mladunče? Da li je *muhrim* rob ili slobodan čovjek? Mlad ili star? Da li je ptica ili neka druga životinja?" Jahja b. Eksem ušuti a na njegovom licu se vidjela nemoć da nastavi debatu tako da su to prisutni u medžlisu vidjeli. Me'mun svojim ukućanima reče: "Jeste li uvidjeli da ste u krivu?" Zatim se okrenuo imamu pa reče: "Hoćeš li zaprositi?" Reče: "Da." "Zaprosi sebi onoga koga ćeš oženiti." Zaprosio ju je i dao joj mehr od pet stotina dirhema, kao što je bio mehr njegove nene Fatime, alejha selam, a zatim ju je oženio." Završen citat.

Kao odgovor na ovo možemo reći: "Muhammed b. Alij el-Dževad je bio od uglednih Hašimija, poznat po darežljivosti i gospodstvu. Zbog toga je prozvan *El-Dževad*-darežljivi. Umro je kao mladić sa dvadeset i pet godina. Rodio se devedeset i pete godine po Hidžri, a umro je sto dvadesete ili sto devetneste godine po Hidžri. Me'mun ga je oženio svojom ćerkom. Godišnje mu je slao milion dirhema. Mu'tesim je od njega tražio da dođe u Bagdad, gdje je i umro. Što se tiče njegovih odlika koje je spomenuo ovaj autor kažemo da je to u istom konteksto kao i ono što je spomenuto prije njega. Rafidije ne posjeduju bistrinu pameti niti tačne predaje. Nemaju za cilj dokazati istinu a pobiti *batil*, niti putem dokaza i pojašnjenja niti sa rukama i kopljima (vojnički). Ono što je spomenuo ne predstavlja vrlimu Muhammeda b. Alije, a pogotovo ne potvrđuje njegov imamet. Priča za koju tvrdi da ju je ispričao Jahja b. Eksem

je jedna od laži koja ne može nikoga obradovati osim neznalice. Jahja b. Eksem je bio mudriji, pametniji i bolje poznavo fikh od toga da bi kao teško pitanje u debati nekome postavio pomenuto pitanje o *muhrimu* koji nešto ulovi. Pa mladi fekihi znaju propis ove mes'ele. Ovo ne predstavlja neku preciznu i rijetku mes'elu kojom se odlikuju samo posebni učenjaci.



POGLAVLJE O ALIJI B. MUHAMMEDU HADIJU

Njegov je sin je Alij b. Hadi. Zvali su ga Askeri jer ga je Mutevekkil premjestio iz Medine u Bagdad, zatim u Surre. Tu je boravio u mjesto koje se zove El-Asker, zatim se ponovo premjestio u Surru, u kojoj je boravio dvadeset godina i devet mjeseci. Mutevekkil ga je premjestio zbog toga što je mrzio Aliju. Do njega su doprle vjesti o Alijinom ugledu u Medini i odanosti ljudi prema njemu. On se bojao njega pa je pozvao Jahju b. Hubejra i naredio mu da ga dovede u Bagdad. Stanovnic Medine se uznemiriše strahujući za njega jer im je činio dobročinstvo i bio ustrajan u činjenu ibadeta u mesdžidu. Jahja se zakleo da mu se neće ništa ružno desiti. Zatim je pretražio njegovu kuću i nije našao ništa do mudhafe, dove i knjige tako da je u njegovim očima postao velik. On se obaveza da će mu lično služiti. Kada je došao u Bagdad susrete ga Ishak b. Ibrahim Tai koji mu reče: "O Jahja, ovog čovjeka je rodio Allahov Poslanik, a kao što znaš ako budeš huškao Mutevekkila na njega on će ga ubiti a ti ćeš se na Sudnjem danu parničiti sa Allahovim Poslanikom." Jahja reče. "Tako mi Allaha o njemu neću govoriti osim dobro."

Kada je ušao kod Mutevekkila obavjestio ga je o ljepoti njegove biografije, njegovom zuhdu i pobožnosti. Nakon toga Mutevekkil mu je ukazao počasti. Poslije toga. Mutevekkil se razbolio te se zavjetovati da će udjeliti mnogo dirhema ako ozdravi. Pitao je fekihe koliko je dužan udjeliti i niko mu nije znao odgovoriti. Zatim je posalo po Aliju Hadija da ga pitaju a on mu reče: "Udjeli osamdeset i tri dirhema." Kada ga je Mutevekkil u pitao u razlugu zašto baš toliko on reče da je to zbog riječi Uzvišenog:

"Allah vas je na mnogim bojištima pomogao." (Et-Tevba, 25) Broj tih bojišta je ova suma. Poslanik ﷺ je vodio dvadeset i sedam bitaka i poslao pedeset i šest izvidnica. Mes'udi kaže: "Mutevekilu bi dojavljeno da u kući Alije b. Muhammeda ima oružja od njegove stranke iz Koma, te da želi preuzeti vlast. On posla grupu Turaka, te mu napadoše na kuću po noći ali ništa ne nađoše. Nađoše ga kako zaključan u kući pod vunenim ogrtačem na pjesku i kamenju uči Kur'an. U takvom stanju ga odnesoše do Mutevekkila koji je sjedio u društvu gdje se pilo (vino). U njegovoj ruci je bila čaša. On ga posadi pored sebe i pohvali ga, a zatim mu pruži čašu. On reče: "Tako mi Allaha ja nikada nisam opio svoje meso i krv, pa me zbog toga izvini. " On mu to oprosti a zatim reče: "Da ti čujem glas." Ovaj mu prouči riječi Uzvišenog:

"I koliko ostaviše bašča i izvora." (Ed-Duhan, 25) Zatim mu reče: "Citiraj mi nekoliko stihova." "Slabo prenosim stihove", reče. "Moraš to učiniti", ponovo će Mutevekkil, na što on izrecitova sljedeće:

Boraviše na vrhovima brda a silni ljudi ih čuvahu

ali ipak bijahu savladani i kule im ne koristiše

Spustiše se iz svojih domova nakon slave

i nastaniše rupe kaburske, a kako li je loše mjesto gdje dođoše

Zovnu ih glas nakon ukopa

Gdje su ogrlice, krune i lijepa odjeća

Gdje su radosna lica koja su uživala

Zbog kojih je sirotinja ispaštala

To ih ražalosti pa kabur umjesto njih odgovori

Oko tih lica se crvi natiču

Dugo su vremena jeli i pili

A sada poslije dugog jela i sami su pojedeni

Nakon ovih stihova Mutevekkil je tako plakao da su mu suze namočile bradu." Završen citat.

Kažemo: "Ovaj govor je iste prirode kao i prethodni. Nije spomenuo ni jednu vrlinu sa vjerodostojnim dokazom. Naprotiv spomenuo je ono što je kod uleme poznato kao *batil.* U svojoj priči spominje da je namjesnik Bagdada bio Ishak b. Ibrahim Tai. Ovo je džehl. Ovaj Ishak b. Ibrahim je Huzai a ne Tai. Poznat je i on i njegova porodica. Bili su iz plemena Huzaa. Puno ime mu je Ishak b. Ibrahim b. Husejn b. Musab. Njegov amidžić Abdullah b. Tahir b. Husejn b. Musab je bio poznati emir Horosana i njegova biografija je poznata. Sin Muhammeda b. Abdullaha b. Tahira je bio zamjenik namjesnika Bagdad za vladavine Mutevekkila i drugih. On je klanjao dženazu Ahmedu b. Hanbelu kada je umro. A ovaj Ishak b. Ibrahim je bio njihov zamjenik za vladavine Mu'tesima, Vasika i jednim djelom za vladavine Mutevekkila. Svi oni su iz Huzaa a ne iz Tajia. I svi iz poznate porodice. A što se tiče spomenute fetve koju je izdao Mutevekkilu da udjeli osamdeset i tri dirhema, Uzvišeni Allah kaže obrazloženje da je toliki i broj Poslanikovih bojišta na kojima je pomognut, te da je on vodio dvadeset i sedam bitki i poslao pedeset i šest izvidnica, treba reći da se ova priča pripovjeda i od Alije b. Musaa sa

Me'munom. Ukratko to se svodi na jednu od dvije stvari ili je to laž ili predstavlja džehl onoga ko je izdao fetvu.

Riječi nekog čovjeka: "Ja sam mu dužan mnogo dirhema, ili tako mi Allaha tom i tom ću dati mnogo dirhema, ili udjelit ću mnogo dirhema", niko od uleme musliman za ove izraze ne kaže da ih zadovoljava broj osamdeset i tri. Pomenuti dokaz je *batil* sa više aspekata:

Prvo. Autorove riječi da je broj Poslanikovih bitki bio dvadeset i sedam a broj izvidnica pedeset i šest nisu tačne. Poslanik ﷺ nije učestvovao u dvadeset i sedam bitki po slaganju svih učenjaka sire već manje od toga.

Drugo. Ovaj ajet je spuštan na dan bitke na Hunejnu. Allah ﷻ je obavjestio o onome što je bilo prije toga, što znači da se izraz "mnoga bojišta" odnosi na ona bojišta prije Hunejna a poznato je da se poslije Hunejna odigrala bitka za Taif i pohod na Tebuk. A bilo je i mnogo izvidnica poslije Hunejna kao što su izvidnice poslije oslobođenja Mekke. Tako je npr. poslao Džerira b. Abdullaha u Zu Halsu i slično tome. A Džerir je primio islam otprilike godinu prije Poslanikove smrti. Ako je ovaj ajet spuštan na Hunejnu a poslije toga se odigralo još bitki i izvidnica, onda ovaj ajet ne obavještava o prošlom vremenu koje bi objedinilo sve bitke, vojne pohode i izvidnice.

Treće. Allah ﷻ ih nije pomogao u svim bitkama. Na dan Uhuda ih je zadesilo veliko iskušenje kada su se okrenuli u bijeg. Također na dan Mu'te, kao i drugi pohodi u kojma nisu bili pomognuti. Tako ako bi smo i pretpostavili da je ukupan broj bitki i vojnih pohoda iznosi osamdeset i tri, ostaje činjenica da u svim tim pohodima nisu bili potpomognut tako da njegova tvrdnja biva netačnom.

Četvrto. Ako bi smo i rekli da izraz "mnoga bojišta" u pomenutom kur'anskoma ajetu podrazumjeva broj osamdeset i tri, to ne znači da se taj izraz ograničava na pomenuti broj. Izraz "mnogo" je opšti izraz i može podrazumjevati hiljadu, dvije hiljade, nekoliko hiljada. Ako znamo da taj izraz može obuhvatiti više brojeva onda je izdvajanje nekog broja mimo drugog nagađanje.

Peto. Uzvišeni Allah kaže:

مَّن ذَا ٱلَّذِى يُقْرِضُ ٱللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا فَيُضَٰعِفَهُۥ لَهُۥٓ أَضْعَافًا كَثِيرَةً

"Ko je taj koji će Allahu drage volje zajam dati, pa da mu ga On mnogostruko vrati?" (El-Bekara, 245)

Allah, dobro djelo uvećaje do sedamsto puta, shodno Kur'anu. Allah ﷻ je ovde mnoštvo označio kao mnogostruko, što može značiti i u hiljadama a i pomenuta bojišta je okarakterisao kao mnoga bojišta. Isto tako On kaže:

كَم مِّن فِئَةٍ قَلِيلَةٍ غَلَبَتْ فِئَةً كَثِيرَةً بِإِذْنِ ٱللَّهِ

"Koliko su puta malobrojne čete, nadjačale mnogobrojne čete!" (El-Bekara, 249)

Izraz mnogobrojne čete ovde može označavati različite brojeve koji se ne mogu ograničiti na neki poseban broj. Tako nekada malobrojna četa može imati hiljadu vojnika a mnogobrojna tri hiljade. Za ovu prvu kažemo da je mala u odnosu na ovu drugu.



POGLAVLJE O OČEKIVANOM IMAMU MUHAMMEDU B. HASENU

Rafidija kaže: "Njegov sin je naš štićenik El-Mehdi Muhammed, alejhi selam.

Bilježi Ibn Dževzi sa svojim senedom do Ibn Omera da je Poslanik ﷺ rekao: "Pred kraj dunjaluka pojavit će se čovjek od mog sina, imat će ime kao što je moje ime, nadimak kao što je moj. Ispunit će zemlju pravdom kao što je bila ispunjena nepravdom. Bit će to El-Mehdi."

Kažemo: "Spominje Muhammed b. Džerir Taberi, Abdulbaki b. Kani'a i drugi učenjaci iz oblasti srodstva, porijekla i istorije da Hasan b. Alij Askeri nije imao poroda. Imamije koji tvrde da je imao sina kažu da je on imao sina koji je ušao u neki tunel u Samari kao dijete. Neki od njih tvrde da je imao dvije godine, neki kažu tri, a neki pet godina. Da je to dijete postojalo onda je po Kur'anu, sunnetu i idžma'u bilo obaveza da se takvo dijete odgaja i njeguju u nečijem naručju, kao što je majka ili nene ili neko drugi ko je za to zadužen, a da se njegov imatak sačuva. To je dužan uraditi onaj kome je oporučio njegov otac, ako je ostavio vasijet o tome, a ako ne onda neko od njegovih rođaka ili osoba koju vladar zaduži za tako nešto jer on smrću svog oca postaje jetim. Uzvišeni Allah kaže:

وَٱبْتَلُوا۟ ٱلْيَتَـٰمَىٰ حَتَّىٰٓ إِذَا بَلَغُوا۟ ٱلنِّكَاحَ فَإِنْ ءَانَسْتُم مِّنْهُمْ رُشْدًا فَٱدْفَعُوٓا۟ إِلَيْهِمْ أَمْوَٰلَهُمْ ۖ وَلَا تَأْكُلُوهَآ إِسْرَافًا وَبِدَارًا أَن يَكْبَرُوا۟

"I provjeravajte siročad dok ne stasaju za brak; pa ako ocjenite da su zreli, uručite im imetke njihove. I ne žurite da ih rasipnički potrošite dok oni ne odrastu." (En-Nisa, 6)

Takvom nije dozvoljeno predati njegov imetak dok ne stasa za brak i postane zreo kao što Uzvišeni to spominje u Svojoj Knjizi. Postavlja se pitanje kako neko ko je kao dijete pod nadzorom u pogledu imetka i tjela može biti imam svim muslimanima i to još bezgrješan a da ostali ljudi ne mogu biti vjernici ako ne vjeruju u njegov imamet?!

Zatim sve šije se slažu, bez obzira da li on postoji ili ne postoji, da se od njega nisu okoristili kako u pogledu vjere tako ni u pogledu dunjaluka. Nikoga ništa nije podučio. Ne znamo ništa od njegovih osobina, ni dobro ni zlo. Zatim nije ostvario nijedan cilj imameta niti je donio neku korist, ni običnom svijetu niti posebnima. A ako bi smo pretpostavili da on zaista postoji, onda njegovo postojanje predstavlja čistu štetu za stanovnike zemlje

bez ikakve koristi. Vjernici se nisu okoristili od njega, preko njega nisu ostvarili ni ljepotu niu korist. A po njima oni koji nevjeruju u njega biće kažnjeni, tako da je on čisto zlo u kojem nema koristi. Naravno stvaranje takvog stvorenja ne bi bilo u skladu sa zakonima i radnjama Mudrog i Pravednog Allaha.

Ako bi rekli: "On se zbog nepravde zaklanja od ljudi."

Kažemo: *Prvo.* Nepravda i zulum su postojali i u vremenu njegovih predaka pa se nisu zaklanjali niti sakrivali.

Drugo. Vjernici se nalaze na mnogim mjestima Zemlje, pa zašto se bar nekada nije sastao sa njima ili im poslao svog izaslanika kako bi ih podučio vjeri?

Treće. Mogao je se skloniti i sakriti u mnogim mjestima kao što su planine Šama gdje su boravili pripadnici njegove Stranke iz Azije ili neka druga mjesta u Aziji.

Četvrto. Ako on zaista zbog straha nikome nije ništa mogao dostaviti od znanja i vjere onda u njegovom postojanju nema *lutfa*-ljepote ni *maslehe*-koristi. A to je onda u kontradiktornosti sa onim što tvrde. Za razliku od onih koji su poslani kao poslanici, pa su utjerivani u laž ali su dostavili poslanicu, pa su oni koji su u njega povjerovali postigli lutf i korist, što predstavlja Allahovu blagodat nad njim. A što se tiče očekivanog imama, od njega nema nikakve ljepote već oni koji ga čekaju doživljavaju žalost, bol i tugu, neprijateljski se odnose prema svjetu i dove dovom koju Allah ne uslišava. Oni dove da se on pojavi više od četiri stotine i pedeset godina, a od toga se još ništa nije desilo. Zatim opšte je poznato muslimanima da neko ne može živjeti toliko godina jer se to suprostavlja adetu u pogledu dužine života ummeta Muhammeda ﷺ. Ne znamo da je iko ko se rodio u islamu duže živio od sto dvadeset godina, a kamoli da živi ovoliko koliko je prošlo vremena od njihovog zadnjeg imama. Prenosi se u "Sahihu" da je Poslanik ﷺ na kraju svog života rekao: "*Da li znate da svi oni koji su na licu Zemlje*[1] *u ovoj noći neće živjeti duže od sto godina.*"[2] Onaj ko je u to vreme imao godinu i slično sigurno nije živio duže od sto godina. Aku životi ljudi u to vreme nisu prelazili pomenutu granicu, onda je shodno adetu poznato da oni koji se rađaju poslije u prosjeku kraće žive. Jer je poznato da Ademovi potomci s protokom vremena sve kraće

[1] Ovaj prevod je shodno komentaru hadisa u "Fethul-bariju". Zuhri kaže da to ne znači da oni koji se rode poslije te noći neće živjeti duže od sto godina. *Op. prev.*

[2] Pogledaj Buhari, 1/119, i Muslima, 4/1965.

i kraće žive a ne duže. Tako je Nuh عليه السلام u svom narodu ostao devet stotina i pedeset godina, Adem عليه السلام je živio hiljadu godina, kao što to bilježi Tirmizija u vjerodostojnom hadisu kojeg je ocjenio kao sahih.[1] Život ljudi u tom vremenu je bio dug, a život ljudi u ovom ummetu je između šezdeset i sedamdeset i manje od toga kao što se prenosi u vjerodostojnom hadisu.[2] To što kao dokaz navode život Hidra je netačan dokaz. Ko to priznaje da je Hidr živ? Ono na čemu je ostatak uleme (mimo šija) jeste stav da je Hidr umro. A ako bi smo i rekli da je živ, onda treba znati da on nije od ovog ummeta. Zato ima mnogo lažaca od ljudi i džina koji tvrde da su oni lično Hidr, a oni koji ga vide također tvrde da je Hidr. O tome ima mnogo priča koje su poznate a koje ne želim ovdje spominjati jer bi se to oduljilo. Isti je slučaj sa očekivanim imamom. Mnogo svijeta tvrdi da je upravo on Muhammed b. Hasen. Neki od njih se pokažu pred svijetom, a drugi se ne pokazuju osim jednom ili dvojici. Za svakog od njih se pokazalo da su lašci, kao što se dokazalo da su lašci oni koji su za sebe tvrdili da su Hidr.



[1] Pogledaj "Sunen" od Tirmizije, 5/123-124, kaže da je hasen garib s ovim senedom.

[2] "Sunen" Tirmizije, 3/387, i Ibn Madže, 2/1415.

POGLAVLJE O POBIJANJA RAFIDIJSKOG DOKAZIVANJA HADISOM O MEHDIJU

Njegove riječi: "Bilježi Ibn Dževzi sa svojim senedom do Ibn Omera da je Poslanik ﷺ rekao: *"Pred kraj dunjaluka pojavit će se čovjek od mog poroda, imat će ime kao što je moje ime i nadimak kao što je moj. Ispunit će Zemlju pravdom kao što je bila ispunjena nepravdom. Bit će to El-Mehdi."*

Odgovor može biti na više načina: *Prvo.* Vi ne prihvatate hadise ehli sunneta kao dokaz tako da vam hadis kao što je ovaj ne može koristiti. Ako bi ponovo rekli da je on dokaz protiv ehli sunnet mi ćemo onda spomenuti govor ehli sunneta o ovom hadisu.

Drugo. Kažemo da je ovo *ahad* predaja, pa kako da potvrdite temelj vjere bez kojeg ne može biti ispravno vjerovanje *ahad* predajom?

Treće. Sam oblik hadisa je dokaz protiv vas a ne u korist vas. Riječi hadisa: *"Njegovo ime će se poklapati s mojim imenom, kao i ime njegova oca sa imenom mog oca"*, kažemo: "Mehdi o kojem nas je obavjestio Poslanik ﷺ će se zvati Muhammed b. Abdullah a ne Muhammed b. Hasen. Prenosi se od Alije ؓ da je rekao: "On će biti od potomstva Hasena b. Alije a ne od potomstva Husejna b. Alije." Hadisi o Mehdiju su poznati, bilježi ih imam Ahmed, Tirmizi, Ebu Davud i drugi. Od njih je i hadis Abdullaha b. Mes'uda da je Poslanik ﷺ rekao: *"Da od dunjulaku nije ostao do jedan dan Allah bi produžio taj dan dok ne pošalje u njemu čovjeka iz moje porodice. Njegovo ime će se poklapati sa mojim imenom, kao i ime njegova oca sa imenom mog oca. Ispunit će Zemlju pravdom kao što je bila ispinjena zulmom i nepravdom."*[1]

Četvrto. Pomenuti hadis o Mehdiju "Imat će ime kao što je moje ime, nadimak kao što je moj..." niko od hadiskih učenjaka ne navodi u takvom *lafzu,* tj. obliku. Ovaj rafidija nije hadis naveo u poznatom obliku kako je to zabilježeno u hadiskim zbirkama, poput "Musneda", Ebu Davudova i Tirmizijinog "Sunena" i drugih zbirki, već ga je spomenuo u lažnom obliku koji niko ne bilježi.

Zatim njegove riječi da hadis bilježi Ibn Dževzi sa svojim senedom kažemo: "Ako misli na poznatog alima Ebu el-Feredža, autora mnogih djela, kažemo da je to laž na njega. A ako misli na jegova unuka Jusufa b. Kazaa, autora istorijskog djela koje se zove "Mir'atuz-zeman" i autora knjige o dvanaest imama koju je nazvao "I'alamul-havas", kažemo da ovaj autor u

---

[1] Pogledaj "Sunen" Ebu Davuda, 4/151, Tirmizi, 3/343 i "Musned", 2/117.

svojim djelima navodi “mršavo i debelo”.[1] Shodno svom cilju često navodi slabe i apokrifne hadise. Pisao je shodno onome što odgovara ljudima. Šijama je za nadoknadu pisao ono što im odgovara, a pisao je u skladu sa hanefijskim mezhebom pojedinim vladarima kako bi time postigao svoje ciljeve. Njegova metoda je metoda vaiza koji kada se upita na kojem je mezhebu on odgovori: “Zavisi u kojem se gradu nalazim.” Tako ćeš naći da u nekim djelima kleveće pravedne halife i druge ashabe, radijellahu anhum, kako bi time postigao simpatije šija a u drugim knjigama ih hvali.



[1] Tj. spominje i istinu i batil. *Op. rec.*

POGLAVLJE O STANJU IMAMA U POGLEDU POKORNOSTI I GRIJEŠENJA

Rafidija kaže: "Ovi cjenjeni imami su bezgrješni i postigli su vrhunac savršenstva. Njih nije zavelo ono što je zavelo druge imame od vlasti, raznovrsnih grijeha, zabave, ispijanje alkohola, činjenje nemorala itd. Čak su neki od njih svojim rođacima činili neke stvari i to je na stepenu mutevatira među ljudima. Imamije kažu: "Allah će između nas i njih presuditi, On je najbolji sudija." Kao što pjesnik lijepo kaže:

Ako želiš sebi mezheb s kojim ćeš biti zadovoljan

I želiš upoznati prave ljude koji prenose predaje

Onda se kloni Šafije, Malika, Ahmeda i onog što prenosi Kab

Prijateljuj sa ljudima čiji je govor i hadis:

Prenosi naš djed od Džibrila od Stvoritelja

Odgovor na ovo može biti sa više aspekata: *Prvo.* Što se tiče tvrdnje o bezgrješnosti ovih nisi spomenuo ni jedan argumenat osim tvrdnje da je na Allahu obaveza da ljudima pošalje nepogrješivog imama kako bi za njih bio *lutf i masleha,* tj. ljepota i korist. Pokazalo se da je ovaj dokaz netačan iz više razloga. Prvo ovaj njihov imam ne postoji tako da nemaju imama koji bi im donio ljepotu i korist. Kada ne bi imali drugog dokaza osim ovoga o očekivanom imamu koji ne postoji i koji ljudima nije donio nikakvu korist u pogledu vjere i dunjaluka to bi bilo dovoljno. A šta reći ako znamo da ima mnogo i drugih dokaza?

Drugo. **Njegove riječi:** "Svaki od njih je dostigao vrhunac savršenstva." Kažemo da je to govor bez dokaza. Na govor o nečemu bez znanja može svako da uzvrati isto tako govorom bez znanja i bez dokaza. Ako bi neko pripisivao pomenuto savršenstvo nekom od ashaba ili tabiina i ostalih islamskih imama koji su poznatiji po znanju i vjeri od dva Askerija to bi bilo preče da se prihvati. Onaj ko bude proučavao vijesti i predaje o naučnim i vjerskim vrijednostima nekog od islamskih imama vidjet će da su na stepenu mutevatira i da su mogobrojniji od onoga što se pripisuje dvojici Askerija i njima sličnim zajedno sa lažima i istinima, a pogotovo su veći ako bi smo kod ovih drugih izdvojili samo istinu.

Treće. To što kaže: "Ovi imami", ako pod tim podrazumjeva da su bili ljudi od snage, moći i naoružanja onda je to očita laž. Čak šta više, ni oni to

ne tvrde već govore da su nemoćni i da su nadvladani od strane zulumćara, te da se niko od njih nije domogao imameta osim Alije b. Ebi Taliba ﷺ. Mada je i on imao poteškoća jer mu pola ummeta, ili nešto manje ili malo više, nisu dali prisegu. Naprotiv mnogi su se protiv njega borili, a i on se protiv mnogih borio. Također mnogi se nisu borili protiv njega a ni sa njim. Među njima je bilo onih koji su bolji od onih koji su se borili sa njim i od onih koji su se borili protiv njega. Ako pod nazivom imam misli na ljude od znanja i vjere koji zaslužuju da budu imami, kažemo: "Ako je ova tvrdnja tačna i ako zaslužuju da budu imami to ne obavezuje ljude na pokornost njima, kao što ni činjenica da neko zaslužuje da bude imam mesdžida ne čini tog čovjeka imamom. Isto tako ako neki čovjek zaslužuje da bude kadija to ga samo po sebi ne čini kadijom, ako neko zaslužuje da bude vojskovođa u ratu to ga ne čini vojskovođom. Namaz nije punovažan dok se ne obavi za onim ko je praktično imam. Isto tako sud među ljudima donosi onaj ko ima snagu i moć a ne onaj ko zaslužuje da bude kadija. Zatim vojska se bori sa emirom načelu a ne pod vođstvom onog ko nije emir pa makar bio zaslužan da bude postavljen na mjesto emira."

Četvrto. Može se reći: "Šta podrazumjevate pod zaslugom?" Da li pod tim mislite da je neko od ovih obavezno trebao preuzeti vlast mimo ostalih Kurejšija? Ili pod tim mislite da neko od njih (njihovih imama) spada u skupinu onih koji su zaslužni da preuzmu hilafet? Ako mislite ovo prvo, kažemo da se to se ne prihvata. A ako mislite ovo drugo onda je to široka oblast u kojoj zajedno učestvuju sa ostalim Kurejšijama.

Peto. Može se reći da je imam onaj za kime se povodi i ko se slijedi, i to na dva načina: Prvo. Da se ljudi vraćaju njemu u pogledu znanja i pitanjima vjere tako da ga ljudi slijede po svom izboru zbog činjenice da poznaje Allahove naredbe i da naređuje da se one izvršavaju. Njega kao takvog imama ljudi slijede, a on ne posjeduju snagu da ih na to prisili. Drugo. Imam može biti onaj ko posjeduje snagu i oružje kojem se ljudi pokoravaju milom ili silom jer posjeduje moć da podanika prisili na pokornost.

Šesto. Na njegove riječi: "Njih nije zavelo ono što je zavelo druge imame od vlasti, raznovrsnih grijeha", kažemo: "Ovo je *batil* govor. Ako pod tim misli da ehli sunnet slijedi vladare u onome što je grijeh prema Allahu onda je to laž na njih. Poznata i priznata ulema ehli sunneta je složna na stavu da se niko ne slijedi u onome što je grijeh prema Allahu ﷻ niti se takav smatra imamom u tome. Ako pod tim misli da se ehli sunnet pomaže ovim imamima u pokornosti Allahu i njih pomaže u onome što predstavlja pokornost Allahu onda je to tačno. Ako zamjerate što se takav čovjek uzima

za imama onda kažemo da su rafidije otišli dalje u tom pogledu, oni se uvijek potpomažu sa kafirima i grješnicima u svojim namjerama i ciljevima. Također pomažu kafire u mnogim stvarima i to je poznata stvar u svakom vremenu i prostoru. Čak i autor ove knjige ("Put kajanja") i njegova braća uzimaju mongole kafire i grješnike za imame u ovom kontekstu jer se njima potpomažu i njih pomažu.

Sedmo. Imami, poput ovih koje je spomenuo u svojoj knjizi i za koje tvrdi da su bezgrješni, ne posjeduju snagu kojom bi ostvarili ciljeve vođstva. Nije dovoljno samo smatrati ih imamima ako nemaju moć i vlasti iako se preko njih može ostvariti pokornost i ono što će ljude pomoći u pokornosti Allahu. Tako ako nema moći i vlasti za njim se ne može klanjati Džuma niti džemat, ne mogu biti predvodnici u džihadu i na hadždžu, sa njima se ne mogu sprovoditi *hadovi*-šerijatske kazne, ne mogu se donositi presude među parničarima, ljudi ne mogu potraživati svoja prava od ljudi i bejtul-mala bez pravog imama koji posjeduje vlast, ne može se osigurati sigurnost i prohodnost puteva. Sve ove stvari zahtjevaju prisustvo čovjeka-imama od snage i moći koji bi to sproveo. A neće biti u mogućnost sve dok ne bude imao pomagače na tome. Onaj ko bi potraživao ove stvari od imama koji je slab i nemoćan bio bi džahil i zalim. Ko se u ovim stvarima pomogne sa *imamom*-vođom koji je moćan takav je upućen, znan i ostvarit će vjersku i dunjalučke koristi. A onaj koji bi se obratio nemoćnom imamu izgubit će i din i dunjaluk.

Osmo. Tvrdnja da su sve halife bile okupirane onim što je spomenuo od ispijanja alkohola, činjenja nemorala, itd. je laž i potvora na njih. Mnoge priče i predaje o tome su ispunjene lažima. Svima je poznata pravednost i suptilnost Omera b. Abdulaziza i Mehdibillaha. Većina halifa od Umejevića i Abbasija nisu pokazivali i javno činili ove grijehe. Ako je neko od njih i bio iskušan nekim grijesima vjerovatno se pokajao od njih. Ili se može reći da posjeduje mnogo dobrih djela koja brišu loša djela. Možda je iskušan nekim nedaćama koje su ga očistile od tih grijeha. U globalu vladari imaju mnogo grijeha ali isto tako i mnogo dobrih djela. Oni se u tom kontekstu ne mogu porediti sa običnim vjernicima. Jer neki od njih, tj. vladara, ima priliku da učini više dobra od prosječnih vjernika, kao što je naređivanje dobra, zabranjivanje zla, izvršavanje šerijatskih kazni, vođenje džihada, uspostava pravde, davanje prava onima kojima ga treba dati, sprečavanje raznih vidova nepravde i uspostava pravde itd.

Mi ne kažemo da su oni čisti od zuluma i grijeha, kao što ni za većinu ostalih muslimana ne kažemo da su čisti od grijeha, već kažemo to što pri nekom muslimanu ima grijeha i zuluma kao i pri njihovim vladarima to nas ne

sprečava da sa njima učestvujemo u djelima koja predstavljaju pokornost Allahu ﷻ. Pa ako bi oni rekli da su njihovi imami posjedovali ogromno znanje koje nisu posjedovali drugi imami ali su ga prikrivali. Onda se postavlja pitanje koja je korist ljudima od znanja koje se prikriva? Znanje koje se ne prenosi je poput blaga koje se ne troši. Kako da ljudi slijede nekog ko im nije dostavio skriveno znanje, kao što je npr. izgubljeni imam? Od obojice nema koristi niti se preko takvih može postići *lutf i masleha.*

Ako bi rekli: "Naprotiv dostavljali su to posebnim ljudima mimo ovih (vaših) imama." **Kažemo**: "To je laž na njih. Jer poslije Džafera b. Muhammeda nije došao niko sličan njemu. Od njega su znanje uzeli imami poput Malika, Ibn Ujejne, Šubeta, Sevrija, Ibn Džurejdža, Jahje b. Seida i drugi poznati učenjaci.

Zatim ko misli da su ovi prvaci krili svoje znanje od ljudi, poput ovih spomenutih, a da su time odlikovali neke nepoznate, ljude koji u ummetu nisu poznati po iskrenosti, takav ima loše mišljenje o njima. Ovi učenjaci su poznati po ljubavi prema Allahu i Njegovu Poslaniku, pokornosti i željom za očuvanje dina i njegova širenjak kao što su poznati i po prijateljevanju sa onima koje Allah voli i mržnji onih koje Allah i Poslanik ﷺ mrze. Takvo nešto ni izbliza nije poznato ni kod koga od ši'itskih šejhova. Ovo je nužno poznata stvar i to shvata onaj ko poznaje i jedne i druge. Ako ovo bolje analiziraš vidjet ćeš da se u svakom vremenu rafidijski šejhovi odlikuju ovim a sunitski šejhovi drugačijim osobinama. Takav je i autor ove rafidijske knjige, koji je po rafidijama najbolji u svom vremenu. Čak šta više mnogi za njega tvrde da na Istoku u svim disciplinama nema boljeg učenjaka od nejga. I pored toga njegov govor ukazuje da je on jedan od najvećih neznalica u pogledu stanja Poslanika ﷺ, njegovih riječi i djela. On prenosi predaje koje su očigledne laži i to sa više aspekata. Ako zna da je ono što prenosi laž onda se na njega odnose Poslanikove ﷺ riječi: *"Ko od mene prenosi hadis a zna da je laž on je jedan od dvojice lažaca."* A ako ne zna da je to laž onda je jedan od najvećih neznalica o Poslanikovom stanju kao što je rečeno:

Ako ne znaš to je nedaća

A ako znaš onda je nedaća veća



Poglavlje

RAFIDIJISKO POTVARANJE EHLI SUNNETSKE ULEME DA I ONI UNUTRINOM PRIZNAJU ŠI'IZAM

Rafidija kaže: "Ne mislim da iko ko zastane i prostudira mezheb rafidija u svojoj unutrini neće priznati mezheb imamija pa makar vanjštinom pokazivao nešto drugo zbog ovodunjalučkih interesa. Jer oni su (sunije) osnovali škole i vakufe kako bi osnažili i produžili hilafet Abbasija i time navodili obični svijet da vjeruju u njihov imamet."

Kažemo: "Ovaj govor ne bi izrekao osim onaj ko je najveći neznalica u pogledu stanja ehli sunneta, ili onaj ko je najveći lažac i inadžija. Neispravnost ovog govora se ogleda u sljedećem: *Prvo.* Poznato je da je ehli sunnet bio jači i izraženiji prije nego su sagrađene prve škole. Prve škole su sagrađene u Bagdadu u petom stoljeću. Tako je Nizamija sagrađena otprilike četrsto i šezdesete godine. Osnovana je po mezhebu jednog od četverice imama. Četiri poznata mezheba su prošireni i na istoku i na zapadu. Niko od njih nema školu. Tako su malikije prošireni u Magribu i među njima nema potomaka Abbasija. Zatim ehli sunnet je bio jači izražajniji u periodu prije Abbasija. Abbasije su za svoje vladavine u vlast uključili mnoge šije i druge novotare. Zatim sunije se slažu da hilafet nije specijalno određen za Abbasije. Kad bi hilafet preuzeo neko od Alijinih potomaka ili od Umejevića ili neko drugi od Kurejšija, to bi bilo ispravno. Treba reći i to da su učenjaci ehli sunneta poput Malika, Ahmeda i drugih najdalje od svih ljudi da se umiljavaju i približavaju vladarima. Zatim ehli sunnet veličaju pravedne halife a među njima nema niko od Abbasija. Zatim opšte je poznato svakom pametnom da među poznatim muslimanskim učenjacima nema rafidija, čak šta više svi se slažu oko proglašavanja rafidija zalutalim i neznanim. Sve njihove knjige o tome svjedoče. Sve knjige knjige sekti i grupacija o tome govore pored toga što ih ništa ne primorava da spominju rafidije, njihov džehl i zabludu. Učenjaci ehli sunneta uvijek spominju džehl i zabludu rafidija i to su nužno poznate stvari. Ubjeđeni su da su rafidije najveće neznalice i da su od svih grupacija najviše skrenuli sa Upute. A kako i ne bi kada su imamije u svome mezhebu objedinili sve vrste najgorih novotarija. Tako su oni u akidetu džehmije, kaderije i rafidije. Knjige ehli sunneta su krcate ukorima selefa i uleme na račun ove dvije skupine. Vijesti o tome ćeš pronaći u knjigama hadisa, tefsira, fikha, u knjigama usula i furu'a vjere. Ove tri sekte su gore od ostalih novotara, kao što su npr. murdžije i harurije (haridžije).

Allah mi je svjedok i On najbolje zna da, i pored mog velikog istraživanja i proučavanja mišljenja i mezheba uleme, nisam upoznao čovjeka kojeg ummet poznaje po iskrenosti a da ga je neko optužio za pripadnost mezhebu (šija) imamija a kamoli da za takvog kažu kako je u tako nešto ubjeđen svojom nutrinom. Hasan b. Salih b. Hajj je bio potvoren da pripada zejdijama a bio je dobar čovjek, zahid i fekih. Kažu da je to laž na njega. Niko od njega nije prenio da je napadao na Ebu Bekra i Omera a kamoli da je sumnjao u njihov imamet. Neki od prvih šija su optuživani da daju prednost Aliji nad Osmanom, a niko od prvih šija nije optuživan da daje prvenstvo Aliji nad Ebu Bekrom i Omerom. Većina prvih šija, koji su volili Aliju ali su davali prvenstvo Ebu Bekru i Omeru nad njim, međutim među njima bila jedna skupina koja je Aliju smatrala vrijednijim od Osmana. To nije ni čudo jer je bilo vrijeme smutnje i ljudi su se djelili na Osmanovu i Alijinu stranku. Nije svako ko se borio sa Alijom Aliju uzdizao nad Osmanom već su mnogi davali prednost Osmanu, kao što je stav i ostalih pripadnika ehli sunneta.



Poglavlje

RAFIDIJSKA TVRDNJA O UČENJACIMA EHLI SUNNETA DA SU SVOJOM UNUTRINOM RAFIDIJE

Rafidija kaže: "Vidio sam mnoge kako u svojoj nutrini vjeruju u ispravnost mezheba imamija. Od javnog ispoljavanja istog ga sprečava ljubav prema dunjaluku i položaju. Vidio sam neke hanbelijske imame koji govore: "Ja sam na mezhebu imamija." Opitao sam: "Zašto onda podučavaš po hanbelijskom mezhebu?" "U vašem mezhebu nema isticanja i gluposti.", reče. Jedan od najvećih učitelja, šafijskog mezheba, u ovom vremenu pred smrt je oporučio da ga ogasuli i opremi neko od vjernika, te da se ukopa u *mešhed*-turbe našeg štićenika Kazima. Ja za njega svjedočim da je bio na mezhebu imamija."

Njegove riječi: "Vidio sam mnoge", su laž. Možda ima onih koji se deklarišu kao pripadnici jednog od četiri mezheba a koji su u svojoj unutrini rafidije, kao što ima onih koji se deklarišu kao muslimani a koji su svojom unutrinom munafici. Pošto su rafidije u svom vjerovanju poput munafika, oni kriju svoje ubjeđenje i tako im je neophodno da ispoljavaju ono što je suprotno njihovoj unutrini, kao što i munafici dođu u situaciju da pokazuju suprotno nevjerstvu, tj. islam. Ovo se ne dešava osim onima koji ne poznaju stanje Poslanika ﷺ i muslimana u početku islama. A onaj ko poznaje stanje muslimana i ko svjedoči da je Muhammed Allahov poslanik, vanjštinom i unutrinom, nemoguće je da u svojoj unutrini bude rafidija. Nemoguće je pojmiti da čovjek svojom unutrinom vjeruje u ši'izam osim ako je *zindik*-heretik, munafik ili čovjek izraziti džahil o suštini islama. Što se tiče priče o učenjaku koju je spomenuo, neki ljudi iz Bagdada su mi rekli da je to laž i potvora. Zatim sve da je istina to što navodno prenosi od nekih učitelja, ne treba nijekati mogućnost da je neko ko se deklariše kao sljedbenik četiri imama bio *zindik*, *mulhid*-bezbožnik koji je izišao iz vjere ili da je bio rafidija. Onaj ko heretizam nekih ljudi navodi kao dokaz protiv cjelokupne islamske uleme je najveći džahil. Isto važi ko kao dokaz u tom pogledu uzima ši'itsku opredjeljenost nekih ljudi.



Poglavlje

O RAFIDIJSKOJ TVRDNJI DA JE EHLI SUNNET BESPRAVNO PRISTRASAN I ODGOVOR NA NJU

Rafidija kaže: "Peta stavka o pojašnjenju obaveznog slijeđenja imamija. Oni (imamije) nisu bespravno pristrasni za razliku od drugih. Gazali i Maverdi, dva šafijska imama, spominju da je propisano poravnavanje kaburova, međutim pošto je to odlika i rafidija onda su promjenili stav da bi rekli kako je propisano uzdizanje kaburova[1]. Zamahšeri, hanefijski učenjak, u tefsiru riječi Uzvišenog:

هُوَ ٱلَّذِى يُصَلِّى عَلَيْكُمْ وَمَلَٰٓئِكَتُهُۥ

"On vas blagoslilja (donosi salavat), a i meleki Njegovi" (El-Ahzab, 43)

spominje da je shodno ovom ajetu dozvoljeno donositi salavat na pojedince od muslimana. Međutim pošto to rafidije primjenjuju, tj. donose salavat na svoje imame, onda su to (sunije) zabranili. Autor "Hidajeta", hanefijski učenjak, kaže: "Završavanje namaza biva okretanjem na desnu stranu, ali pošto je to odlika i rafidija mi smo dodali i lijevu stranu." I mnogo je sličnih primjera. Pogledaj kako oni mjenjaju Šerijat i propise o kojima je prenešen *nas* od Poslanika ﷺ, te kako iz inata slijede ono što je netačno. Pa da li je dozvoljeno slijediti govor takvih?" Završen citat.

Odgovor može biti na dva načina. *Prvo.* Ovo što je spomenuo je svojstvo koje više dolikuje rafidijama nego drugima. *Drugo.* Imami ehli sunneta su čisti od toga.

Prvo. Ne poznajemo nijednu grupaciju da su više pristrasni neistini od rafidija. Čak su poznati po lažnom svjedočenju u korist onih koji se s njima slažu protiv njihovih protivnika. Nema veće stvari u pristrasnosti od laganja. Koliko su pristrasni govori činjenica da su u nasljednom pravu kćeri dodjelili kompletnu ostavštinu kako bi mogli tvrditi da je Fatima trebala u potpunosti naslijediti Poslanika mimo njegovog amidže Abbasa. Zbog *teassuba*-pristrasnosti neki od njih zabranjuju meso deve jer je se, kako kažu, Aiša borila na devi. Time se suprostavljaju Kitabu, sunnetu i idžma'u ashaba u stvari koja nema veze sa tim. Jer je deva koju je jahala Aiša krepala, a ako bi pretpostavili da je i živa kažemo to što su kafiri jašili deve ne čini njihovo

---

[1] Cilja se na malo uzdizanje zemlje nad grobom kako bi se grob raspoznavao a ne na betoniranje grobova ili podizanje nišana kako je danas prošireno. To je novotarija i oprečno sunnetu Allahova Poslanika ﷺ. *Op. rec.*

meso zabranjenim. I danas kafiri jašu deve koje muslimani zarobljavaju i čije im je meso dozvoljeno. Kakve veze ima to što je Aiša jahala devu da bi neko zabranio njeno meso. Naravno radi se o mržnji i pristrasnosti. Njihov najveći dokaz u tome je da je devu jahao neko ko je kafir. A treba znati da su lažci i da potvaraju Aišu, radijellahu anha, koja je majka vjernika.

U njihovu pristrasnost spada i to što pri govoru ne spominju broj deset (zbog deset ashaba obradovanih Džennetom). Umjesto broja deset kažu:"Devet i jedan." Kada grade stubove ili nešto drugo uvijek izbjegavaju broj deset i to primjenjuju u mnogim stvarima.

Od njihove pristrasnosti je i to ako naiđu na nekoga ko se zove Džafer, Alija, ili Hasan ukažu mu počasti pa makar bio i grješnik ili sunija u nutrini. Ehli sunnet također nadjeva ova imena, što znači da nije pristrasan. Sve pomenuto predstavlja pristrasnost i džehl. Iz svoje pristrasnosti oni mrze sve Umejeviće jer su neki od njih mrzili Aliju. Među Umejevićima je bilo dobrih ljudi koji su umrli prije smutnje koja se desili između Alije i Muavije. Umejevići su od svih plemena najviše imali namjesnika za vrijeme Poslanika ﷺ. Kada je Poslanik ﷺ oslobodio Mekku u njoj je kao namjesnika postavio Utaba b. Usejda Ebu Ajsa b. Umeje. Zatim je za potrebe države angažovao Halida b. Seida b. Asaba Umeje i njegova dva brata, Ebana b. Seida i Seida b. Seida na nekim poslovima. Sufjana b. Harba je postavio kao namjesnika u Nedžranu ili njegova sina Jezida. Poslanik ﷺ je i umro a on je bio na tom položaju. Poslanik ﷺ se preko svoje tri kćerke prijateljio, tj. rodbinski vezao sa Umejevićima. Najstariju kćer Zejneb je udao za Ebu Asa b. Rabi'u b. Umeje b. Abduššems. On je pohvalio svog zeta kada je Alija htio da oženi kćer Ebu Džehla. On je tom prilikom pohvalio svoga zeta riječima: "*Govorio mi je i istinu je rekao, obećao mi je i ispunio je obećanje.*" Zatim je svoju drugu kćer udao za Osman b. Afana, a nakon što je ona umrla udao je i drugu za njega. Tom prilikom je rekao: "*Da sam imao i treću udao bih je za Osmana.*" U njihovu pristrasnost ubraja se i to što mrze sve stanovnike Šama jer iz njega potječu prvi ljudi koji su mrzili Aliju. Poznato je da su u Mekki bili nevjernici i vjernici. U Medini su također bili vjernici i munafici. To ne znači da sada treba mrziti sve Mekelije ili Medinlije. U današnjem vremenu niko nije ostao u Šamu ko mrzi Aliju, ali zbog velikog džehla šije i dalje gaje mržnju prema njima. Isto tako preziru onog ko se koristi ostavštinom Umejevića, kao što je pijenje vode iz Jezidove rijeke. Jezid nije iskopao već je samo proširio njeno korito. Zatim preziru namaz u džamiji koju su sagradili Uumejevići. A poznata je da je Poslanik ﷺ klanjao prema Kabi koju su sagradili mušrici. Također je stanovao u kućama koje su sagradili mušrici i pio je vodu iz bunareva koje su

oni iskopali. Također je oblačio odjeću koju su oni proizveli i koristio dirheme koje su oni iskovali. Ako se Poslanik ﷺ koristio svim tim stvarima koje su proizveli mušrici, zašto se onda ne bi koristio istim tim stvarima koje su napravili ili proizveli pripadnici Kible? Ako bi smo pretpostavili da je Jezid kafir i da je kao takav iskopao bunar, po idžma'u svih muslimana je dozvoljeno piti vodu iz njega. Međutim zbog pretjerane pristrasnosti oni preziru sve što se veže za onoga koga preziru. Jedan vjerodostojan čovjek mi je pričao kako je neki njihov čovjek imao psa. Drugi čovjek zovnu psa imenom Bukejr (deminutiv od Bekir). Vlasnik psa se naljuti i reče: "Zar da mog psa nazivaš imenima stanovnika Vatre?" Zatim su se potukli tako da je i krv potekla. Pa zar ima većeg džehla od ovog?

Drugo. Možemo im odgovoriti: "Ono što je propisano u vjeri ne ostavlja se ako to isto praktikuju novotari, bez obzira da li se radi o rafidijama ili nekom drugom." Svi imami se slažu oko ovog. U to spada i mes'ela poravnanja kaburova koju je spomenuo. Mezheb Ebu Hanife i Ahmeda je na stanovništu da je bolje uzvisiti kabur kao što je prenešeno u "Sahihu" da je kabur Poslanika ﷺ bio uzvišen jer je to dalje od poistovjećivanja sa dunjalučkim građevina i da to sprečava sjedenje na kaburovima. Šafije smatraju mustehabom poravnanje kaburova jer je prenešena naredba o poravnanju (ar. *tesvije*), tj. izraz *tesvije* znači *testih*, tj. oba izraza označavaju poravnanje. Zatim neki njegovi prijatelji kažu da je to mekruh jer tako postupaju rafidije. Ovome se suprostavlja većina njegovih prijatelja i kažu: "To je mustehab pa makar to činile rafidije." Glasno učenje bismille (u namazu) je mezheb rafidija. Neki ljudi su zbog toga prigovorili Šafiji (jer se i po šafijskom mezhebu bismilla uči naglas) i zbog učenja Kunut dove (na sabahu) obrazlažući da tako čine rafidije i kaderije. Jer je u Iraku bilo poznato da šije uče bismillu na glas i da učenje Kunut dove na sabahu od obilježja kaderija i rafidija. Tako da su čak Sufjan Sevri i drugi imami u mes'elama akaida spominjali napuštanje glasnog učenja bismille jer je to po njima obilježje rafidija. Isto tako spominju mesha po mestvama jer je njegovo ostavljanje od obilježja rafidija. Unatoč tome Šafija je praktikovao da ono što se slaže sa sunnetom bude sastavni dio njegova mezheba pa makar se to poklapalo sa praksom rafidija. Tako je po njemu za Iračane mustehab da obuku ihrame u dolini Akik bez obzira što se to poklapa sa mezhebom rafidija. Mnogo je još sličnih primjera na ovu temu.



POGLAVLJE O SPOMENU PRAVEDNIH HALIFA U TOKU HUTBE

Rafidija kaže: "Oni su izmislili neke stvari i priznaju da je to novotarija, iako je Poslanik ﷺ rekao: "*Svaka novotarija je zabluda i svaka novotarija na kraju vodi u Vatru.*" I rekao je: "*Ko uvede u našu vjeru ono što nije od nje to se odbija.*" Da su ih odbacili to bi prezirale njihove duše a njihova srca bi se razjedinila. Primjer toga je spominjanje halifa u toku hutbe. Iako je znano po idžma'u da to nije bilo u vremenu Poslanika niti u vremenu ijednog ashaba i tabiina, niti je bilo u vremenu Umejevića a nije bilo i na početku vladavine Abbasija. To je stvar koju je inovirao Mensur kada se razišao sa alevijama (oni koji veličaju Aliju) On tada reče: "Za inat meni i njima uzdignut ću iznad njih Beni Temim i Adij" pa je spomenuo ashabe u svojoj hutbi. Praktikovanje ove novotarije je nastavljeno sve do ovog vremena."

Kažemo: "Odgovor na ovo može biti sa više aspekata: *Prvo.* Spominjanje halifa počelo je u vremenu Omera b. Abdulaziza, čak šta više prenosi se da je to bilo još u vremenu Omera b. Hataba ؓ.

Drugo. Spominje se da je Omer b. Abdulaziz sa minbera spomenuo četvericu pravednih halifa kada su neki Umejevići vređali Aliju. On ih je odvraćao od toga time što je sa minbera spominjao četvericu pravednih halifa i molio Allah da njima bude zadovoljan kako bi ih odvratio od tog ružnog običaja.

Treće. To što je spomenuo uvođenje novotarije od strane Mensura i njegov nijet po tom pitanju kažemo da je to netačno jer su Ebu Bekr i Omer preuzeli hilafet prije Umejevića tako da u Mensurovom spominjanju njih sa minbere nema nikakvog inata ni prema njemu ni prema Alijinim potomcima osim u slučaju da je se možda neko od pripadnika Temima i Adija sa njima sporio oko hilafeta a takao nešto nije poznato.

Četvrto. Ehli sunnet ne kaže da je spomen četverice halifa prilikom hutbe farz već kažu da je samo spominjanje Alije ili dvanaesterice imama pokuđena novotarija koju niko od ashaba i tabiina nije praktikovao, niti su tako nešto praktikovali Umejevići niti Abbasije. Isto tako ehli sunnet kaže da je psovanje Alije ili bilo koga od *selefa* zabranjena novotarija. Ako je spominjanje četverice halifa novotarija, a zna se da su to mnoge halife praktikovali, onda je spominjanje samog Alije, a to nije niko prije praktikovao, prilikom hutbe preče da bude novotarija. Ako bi neko rekao da je spominjanje Alije mustehab jer je on bio emirul-mu'minin onda je četvericu pravednih halifa preče spomenuti. Ali rafidije krivo vagaju, vide trn u očima

ehli sunneta a ne vide balvan u svojim očima. Poznato je da se muslimani slažu oko izbora prve trojice halifa i da je oružje u tom vremenu bilo upereno protiv nevjernika a ne protiv muslimana. Što se tiče Alije ﷺ, muslimani nisu bili složni oko njegove prisege. U tom vremenu desila se fitna u kojoj je oružje musliman umjesto na nevjenike bilo okrenuto prema pripadnicima islama. Zato onaj ko se ograniči na samo spominjanje Alije mimo prethodnih imama on je time automatski ispustio spomen vremena kada je vladalo jedinstvo i kada su pobjeđivali neprijatelja; a ograničio se na spomen imama za čije je vladavine vladao raskol među muslimanima a neprijatelj pohlepio za njihovom državom.



POGLAVLJE O *MESHU*-POTIRANJU NOGU PRILIKOM ABDESTA

Rafidija kaže: "Kao što je mesh po nogama kojeg je Allah spomenuo u Svojoj knjizi. Tako Uzvišeni kaže:

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ إِذَا قُمۡتُمۡ إِلَى ٱلصَّلَوٰةِ فَٱغۡسِلُواْ وُجُوهَكُمۡ وَأَيۡدِيَكُمۡ إِلَى ٱلۡمَرَافِقِ وَٱمۡسَحُواْ

بِرُءُوسِكُمۡ وَأَرۡجُلَكُمۡ إِلَى ٱلۡكَعۡبَيۡنِۚ

"O vjernici, kad hoćete molitvu da obavite, lica svoja i ruke svoje do iza lakata operite – a dio glava svojih potarite – i noge svoje do dva članka." (El-Maide, 6)

Ibn Abbas kaže: "Dva organa koja se peru i dva po kojima se čini mesh." Oni su to izmjenili i učinili obaveznim pranje nogu."[1]

Kažemo: "Oni koji su od Poslanika prenijeli način abdesta, govorno i praktično, kao i oni koji su od njega naučili abdest i abdestili se u njegovom vremenu a koje je on gledao i to im odobravao, i koji su to prenijeli onima poslije njih su mnogobrojniji od onih koji su prenijeli *lafz* ovog ajeta. Svi su muslimani abdestili u njegovo vrijeme i abdest nisu učili ni od koga drugog osim od Poslanika ﷺ. Takvo djelo (abdest) nije činjeno u džahilijetu. Oni su bezbroj puta vidjeli Poslanika ﷺ kako se abdesti i od njega prenijeli da je pri abdestu prao noge. Čak se od njega, sallallahu alejhi ve sellem, prenosi u više predaja koje su zabilježene u "Sahihima" i drugim zbirkama da je rekao: "*Teško se petama i središnjem djelu stopala u vatri.*" U hadisu je upozorenje na središnji dio stopala a poznato je da se kod mesha stopala mesh čini po vanjskom, tj. gornjem dijelu stopala (a pod središnjim djelom se misli na udubljenje s donje strane). Ako je farz potiranje gornjeg dijela nogu, onda će pranje čitavog stopala predstavljati opterećenje kojem duša ne teži, za razliku npr. od vlasti i imetku kojima duša teži. Ako je dozvoljeno reći da su oni slagali i pogrješili u pogledu onog što su prenijeli o Poslanikovom abdestu onda je bliže kazati da su slagali ili pogrješili u prenošenju lafza ajeta.

Ako bi rekli: "Lafz ajeta je na stepenu mutevatira tako da u njemu nije moguća pogreška", kažemo: "Potvrda načina abdestenja od Poslanika je na još većem i potpunijem stepenu mutevatira. Međutim treba znati da se lafz ajeta ne suprostavlja načinu abdestenja prenešenom u sunnetu koji je isto tako na stepenu mutevatira. Izraz *mesh* obuhvata dvije stvari: Potpuno kvašenje vodom (ar. *isaletun*) i nekvašenje. Tako Arapi koristeći termin mesha kažu:

[1] Rafidije prilikom abdesta ne peru noge već po njima čine mesh a kao dokaz uzimaju ovaj ajet. *Op. p.*

"Temessehtu lis-salati", što bukvalno znači "učinio sam mesh za namaz", a u stvari se misli na abdest. Ako se naglasi da se pod jednom od ove dvije stvari misli na pranje onda se podrazumjeva da se pod drugom misli na pravi mesh. Uopšteno pod meshom se može podrazumjevati pranje i drugo posebno gledajući ne misli se na pranje već na pravi mesh kao potiranje. **U Kur'anu je dokaz koji ukazuje da se pod meshom nogu ne misli na radnju koja je suprotna pranju, tj. ne misli se na potiranje već se misli na pravo pranje nogu. U ajetu stoji: "i noge svoje do dva članka." Koščice ili članke je naveo u dvojini a nije rekao "*ilel-kiab*"- do članaka- u obliku množine, kao što je u pogledu laktova rekao "*ilel merafiki*" -do iza lakata- tj. u obliku množini. To ukazuje da noga nema jedan članak kao što ruka ima jedan lakat već na svakoj nozi imaju dva članka ili dvije koščice. Tako da Uzvišeni naređuje mesh, tj. pranje do dvije kosti koje strše iznad peta, tj. do članaka. A da se pod terminom mesh ovde misli na potiranje onda ne bi spominjao dva članka jer se mesh vrši po vanskoj strani stopala (a ne do članaka).** U ajetu je za prva dva organa (lice i ruke) spomenuo pranje a za drug dva organa je spomenuo mesh. To nam skreće pažnju da je u pogledu ova dva organa obavezan opšti mesh a ponekad zadovoljava i poseban mesh kao što je potiranje po amami (turbanu) i potiranje po mestvama, a nekada to mora biti potpuni mesh koji predstavlja pranje kao što je slučaj pranja otkrivenih nogu. Sunnet je na stepenu mutevatira u pogledu mesha po mestvama i pranja nogu. Rafidije se suprostavljaju ovom mutevatir sunnetu a isto tako se i haridžije suprostavljaju jer misle da se to kosi sa vanjštinom Kur'ana. Stepem mutevatira kod pranja nogu i korištenja mesha po mestvama je na većem stepenu tevatura od osjecanja ruke zbog četvrtine dinara ili zbog tri dirhem ili deset dirhema i slično tome. U globalu možemo reći da u Kur'anu nema dokaza koji negira obavezu pranja nogu, već je je u njeme ono što ukazuje na obavezu mesha. Pa ako bi smo pretpostavili da je sunnet došao sa dodatkom na ono što je došlo u Kur'anu to ne predstavlja nijekanje onog na što je obavezao Kur'an jer sunnet tefsiri Kur'an. O tome smo govorili na drugom mjestu.



POGLAVLJE O DVIJE *MUT'E*-DVA NASLAĐIVANJA

Rafidija kaže: "I kao što su dvije *mut'e* koje su spomenute u Kur'anu. O *mut'i* na hadždžu kaže: **"Ko se obavljanjem umre bude naslađivao do hadždža neka zakolje kurban do kojeg lahko može doći."** (El-Bekara, 196) Poslanik ﷺ je izrazio žaljenje što ga je mašilo to naslađivanje pošto je obavljao *kiran* vrstu hadždža i rekao je: "Ako poživim do godine neću sa sobom voditi kurban." A u pogledu *mut'e* sa ženama kaže: **"A ženama vašim s kojima ste imali bračne odnose** (naslađivali se) **podajte vjenčane darove njihove kao što je propisano."** (En-Nisa, 24) Ove dvije *mut'e* su praktikovane u vremenu Poslanika ﷺ za hilafeta Ebu Bekra i djelom za hilafeta Omera, dok se jednog dana nije uspeo na minber i rekao: "Dvije su *mut'e* bile dozvoljene u vremenu Poslanika ﷺ, ja vam ih zabranjujem i kažnjavat ću zbog njih."

Odgovor na ovo glasi: "Što se tiče *mut'e* na hadždžu oko njene dozvole se slažu imami muslimana. Tvrdnja da je ehli sunnet uveo zabranu u tom kontekstu je laž na njih. Čak šta više, većina učenjaka to smatra mustehabom i to smatraju preovladavajućim mišljenjem u pogledu načina obavljanja hadždža, a neki smatraju i vadžibom. *Mut'a* u kontekstu hadždža znači da čovjek obavi umru u mjesecima hadždža i da spoji umru i hadždž na jednom putovanju, bez obzira da li se oslobodi ihrama nakon umre a zatim ih ponovo obuče pred hadždž ili da zanijeti hadždž prije nego učini tavaf oko Kabe i postane karin, ili nakon tavafa i saja između safe i Merve prije skidanja ihrama zbog činjenice da je sa sobom vodio kurbana. Pod *mut'om* se može podrazumjevati umra u mjesecima hadždža. Većina fekiha kao što je Ahmed, Ebu Hanife, i drugi fekihi Iraka, zatim Šafija po jednom mišljenju od njega i drugi fekihi iz Mekke smatraju da je ova vrsta hadždža sa mut'om mustehab.[1] Što se tiče druge mut'e oko naslađivanja sa ženama kažemo da ajet ne sadrži jasan tekst o njenoj dozvoli. Uzvišeni Allah kaže:

۞ وَٱلْمُحْصَنَٰتُ مِنَ ٱلنِّسَآءِ إِلَّا مَا مَلَكَتْ أَيْمَٰنُكُمْ ۖ كِتَٰبَ ٱللَّهِ عَلَيْكُمْ ۚ وَأُحِلَّ لَكُم مَّا وَرَآءَ ذَٰلِكُمْ أَن

تَبْتَغُوا۟ بِأَمْوَٰلِكُم مُّحْصِنِينَ غَيْرَ مُسَٰفِحِينَ ۚ فَمَا ٱسْتَمْتَعْتُم بِهِۦ مِنْهُنَّ فَـَٔاتُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ فَرِيضَةً ۚ وَلَا

[1] Kada hadžija krene sa mikata prema Mekki on postaje muhrim, tj. ulazi u određeno stanje zabrana kada mu je zabranjeno naslađivati se određenim stvarima. Ako obavlja vrstu hadždža koja se naziva temettu' hadžija na mikatu zanijeti umru. Po dolasku u Mekku obavi umru, ošiša se i zakolje kurban, potom skine ihrame i obuče civilnu odjeću. Time sa njega spadaju pomenute zabrane i može se naslađivati onim što mu je inače dozvoljeno do pred sam hadždž kada ponovo obuče ihrame i zanijeti hadždž. Tada ponovo postaje muhrim. *Op. p.*

جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيمَا تَرَٰضَيْتُم بِهِۦ مِنۢ بَعْدِ ٱلْفَرِيضَةِ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿٢٤﴾ وَمَن لَّمْ يَسْتَطِعْ مِنكُمْ طَوْلًا أَن يَنكِحَ ٱلْمُحْصَنَٰتِ ٱلْمُؤْمِنَٰتِ فَمِن مَّا مَلَكَتْ أَيْمَٰنُكُم مِّن فَتَيَٰتِكُمُ ٱلْمُؤْمِنَٰتِ

"I udate žene, osim onih koje zarobite; to su vam Allahovi propisi, - a ostale su vam dozvoljene. ako želite da im vjenčane darove date i da se njima oženite, a ne da blud činite. A ženama vašim s kojima ste imali bračne odnose (naslađivali se) **podajte vjenčane darove njihove kao što je propisano. I nije vam grehota ako se, poslije određenog vjenčanog dara, s njima nagodite. Allah zaista sva zna i mudar je. A onome među vama koji nije dovoljno imućan da se oženi slobodnom vjernicom – eto mu one u vašem vlasništvu, robinje vaše, vjernice..."** (En-Nisa, 24-25)

Riječi u ajetu: "**A ženama vašim s kojima ste imali bračne odnose..**" obuhvata svaku ženu sa kojom je čovjek imao odnos u braku. Tako da ženi pripada cjelokupni mehr, za razliku od pušćenice koju pusti prije nego s njom ima odnos i s kojom se nije naslađivao, kojoj pripada pola mehra. Zatim sljedeći ajet nam to još pojašnjava:

وَكَيْفَ تَأْخُذُونَهُۥ وَقَدْ أَفْضَىٰ بَعْضُكُمْ إِلَىٰ بَعْضٍ وَأَخَذْنَ مِنكُم مِّيثَٰقًا غَلِيظًا ﴿٢١﴾

"Kako biste mogli i oduzeti to kada ste jedno s drugim živjeli i kada su one od vas čvrstu obavezu uzele." (En-Nisa, 21)

Allah ﷻ je učinio *ifda*-polno općenje, kojem je prethodio bračni ugovor, stvari koja obavezuje na mehr. To ukazuje da nagrada, tj. mehr žene, nije specijalno određena za vremenski određen brak (to je obično mut'a brak) mimo stalnog braka, tj. pravog braka. Čak šta više, davanje mehra u stalnom vremenski neodređenom braku je preče i ajet na to upućuje ili posebnim putem ili uopšteno. Na to upućuje činjenica da je poslije ovoga spomenuo brak sa robinjama što opet upućuje da se prethodno spomenuto odnosi na brak sa slobodnim ženama.

Ako bi rekao: "Postoji kiraet grupe selefa koji glasi: "**A ženama vašim s kojima ste imali bračne odnose do određenog roka..**", kažemo: "Prvo. Ovaj kiraet nije mutevatir. U najboljem slučaju on je *ahad* predaja. Mi ne niječemo da je *mut'a* bila dozvoljena u početku islama već se naš govor odnosi na značenje Kur'ana o tome. Drugo. Ovaj kiraet, ako je objavljen, on nije potvrđen kao poznat kiraet tako da biva derogiran. Njegovo spuštanje je vjerovatno bilo u vremenu kada je mut'a bila dozvoljena, pa pošto je mut'a zabranjena ovaj kiraet je derogiran, tako da bi naredba o davanju (mehra) u tom vremenu označavala skretanje pažnje za davanje (mehra)u pogledu braka uopšte. U najboljem

slučaju ako bi smo pretpostavili ispravnost ovog kiraeta u tom slučaju bi rekli: "Oba kiraeta su istina, naredba o davanju (mehra) pri naslađivanju do određenog roka je bila vadžib dok je tako nešto bilo halal i to je važilo dok je su bračni odnosi vredili do ugovorenih rokova, a to je bilo u početku islama. Međutim u ajetu nema ništa što ukazuje da je naslađivanje ženama dozvoljeno do određenih rokova. Nije rekao: "Dozuvoljava vam se da se sa njima naslađujete do određenih rokova" već je rekao: "**A ženama vašim s kojima ste imali bračne odnose podajte vjenčane darove njihove.**" Ovo obuhvata naslađivanje svejedno da li se radi o dozvoljenom ili se radi o intimnom odnosu usljed šubhe. Zbog toga je obaveza isplatiti mehr kod neispravno sklopljenog braka shodno sunnetu i slaganju uleme. Onaj ko bi povjerovao da je mut'a (zbog šubhe) dozvoljena i to učini na njemu je obaveza da isplati mehr. A što se tiče haram naslađivanja na njega se ne odnosi ajet. Ako bi se naslađivao ženom bez bračnog akta uz njen pristanak to se smatra bludom i u tome nema mehra, a ako bi bila prisiljena oko toga postoji poznato razilaženje među učenjacima.

A što se tiče njegova spomena da je Omer zabranio mut'a brak, kažemo da se prenosi u vjerodostojnim hadisima da je Poslanik ﷺ zabranio mut'a brak nakon što je bio dozvoljen, a ne Omer. To prenose vjerodostojni prenosioci u dva "Sahiha" i drugim zbirkama od Zuhrija od Abdullaha i Hasana, sinovima Muhammeda b. Hanefije od njihova oca Muhammeda b. Hanefije od Alije b. Ebi Taliba da je rekao Ibn Abbasu kada je dozvolio mut'u: "Ti si propao čovjek. Poslanik ﷺ je zabranio mut'u i meso domaćih magaraca u godini Hajbera."[1] Ovaj hadis od Zuhrija bilježe najučeniji ljudi u hadisu njegova vremena, imami islama u svom vremenu, kao što je Malik b. Enes, Sufjan b. Ujejne, i drugi oko čijeg znanja, pravednosti i hifza se slažu muslimani. Svi učenjaci se slažu oko prihvatanja ovog hadisa i niko mu nije našao primjedbu. Također se u "Sahihu" bilježi da je Poslanik ﷺ zabranio mut'u u bici za oslobođenje Mekke do Sudnjeg dana.[2] Ravije koje prenose hadis od Alije se razilaze da li se njegove riječu "u godini Hajbera" vremenski odnose na zabranu samo pomenutog mesa ili se odnose i na vrijeme kada je zabranjena mut'a. Prvo mišljenje zastupa Ibn Ujejne i drugi. Kažu: "Mut'a je zabranjena na dan Fetha." Oni koji zastupaju drugo mišljenje kažu: "Bila je zabranjena, zatim ponovo dozvoljena i na koncu konačno zabranjena." Treća skupina tvrdi da je poslije toga bila dozvoljena da bi ponovo bila zabranjena na oprosnom hadždžu. Međutim ispravno je mišljenje da nakon zabranjivanja

[1] Pogledaj Buhari, 7/12, i Muslima, 2/1026.
[2] Pogledaj "Sahih" Muslim, 2/1026.

više nije bila dozvoljena. Zabranjena je na dan oslobođenja Mekke i više nije dozvoljavana. Nije zabranjena u godini Hajbera. U godini Hajbera je zabranjeno meso domaćeg magarca. Ibn Abbas je dozvoljavao meso domaćih magaraca i mut'u. Alija b. Ebi Talib mu se u tome suprostavljao, pa mu je rekao: "Poslanik ﷺ je zabranio *mut'u*- naslađivanje sa ženama i zabranio je meso domaćih magaraca u godini Hajbera." To što je spojio između ove dvije stvari bilo je u kontekstu spomena prilikom govora, jer je Ibn Abbas te dvije stvari dozvoljavao. Međutim prenosi se da je se Ibn Abbas povukao od tog mišljenja kada su do njega doprli hadisi o zabrani.

Ehli sunnet slijede Aliju i druge pravedne halife u onome što prenose od Poslanika ﷺ, a šije se suprostavljaju Aliji u onome što prenosi od Poslanika ﷺ a slijede govor onog ko se sa njim razišao.

Zatim Allah ﷻ je u Svojoj Knjizi dozvolio suprugu i robinju, a onaj ko se naslađuje kroz mut'a brak ne spada ni u jednu od te dvije kategorije. Da se takva žena smatra suprugom onda bi se međusobno nasljeđivali, a žena bi imala obavezu da poslije smrti muža čeka vjerom za to određeni period. Zatim na nju bi se odnosili propisi iz bračnog prava o tri puštanja. Ovo su propisi koji u Allahovoj Knjizi važe za suprugu. Pošto je sa takve žene (koja je u braku mut'a) skinuo obaveze koje za sobom povlači brak, to znači da je poništio takav brak. Nijekanje uzročnika povlači nijekanje njegovih posljedica. Allah ﷻ je u Svojoj Knjizi dozvolio supruge i robinja, a sve što je mimo toga zabranio je. U tom kontekstu On kaže:

وَٱلَّذِينَ هُمۡ لِفُرُوجِهِمۡ حَٰفِظُونَ ۝ إِلَّا عَلَىٰٓ أَزۡوَٰجِهِمۡ أَوۡ مَا مَلَكَتۡ أَيۡمَٰنُهُمۡ فَإِنَّهُمۡ غَيۡرُ مَلُومِينَ ۝

فَمَنِ ٱبۡتَغَىٰ وَرَآءَ ذَٰلِكَ فَأُوْلَٰٓئِكَ هُمُ ٱلۡعَادُونَ ۝

"I koji stidna mjesta svoja čuvaju, osim od žena svojih ili onih koje su u posjedu njihovu, oni, doista, prijekor ne zaslužuju; a oni koji i pored toga traže, oni u zlu sasvim pretjeruju." (El-Mu'minun, 5-7)

Onaj ko živi u mut'a braku sa ženom, nakon što je mut'a zabranjena, treba da zna da mu ona nije ni supruga ni robinja tako da shodno kur'anskom tekstu biva zabranjena. To da nije robinja je jasno i očigledno. A da nije ni supruga ukazuje to što se na takvu ženu ne odnose propisi koje za sobom povlači brak. Od tih propisa su: međusobno nasljeđivanje, *iddet* poslije muževe smrti, tri puštanja, pola mehra u slučaju puštanja prije odnosa sa njom i drugi propisi.



POGLAVLJE O EBU BEKROVOM USKRAĆIVANJU NASLJEDSTVA FATIMI

Rafidija kaže: "Ebu Bekr je Fatimi zabranio nasljedstvo, a ona mu reče: "O sine Ebu Kahafe, zar da ti nasljeđuješ svog oca a ja ne nasljeđivam svog?" Tada je on pribjegao predaji koju samo on prenosi. On je bio njen dužnik jer je sadaka njemu bila dozvoljena shodno Poslanikovim ﷺ riječima: "Mi poslanici se ne nasljeđujemo, ono što ostavimo biva sadakom", shodno onom što su prenijeli od njega. Kur'an se tome suprostavlja jer Uzvišeni Allah kaže:

يُوصِيكُمُ ٱللَّهُ فِىٓ أَوْلَٰدِكُمْ ۖ لِلذَّكَرِ مِثْلُ حَظِّ ٱلْأُنثَيَيْنِ

"Allah vam naređuje da od djece vaše – muškom pripadne toliko koliko dvjema ženskima." (En-Nisa, 11)

Allah ﷻ taj propis nije posebno odredio za ummet mimo Poslanika ﷺ. To niječe njihovu predaju (mi poslanici se ne nasljeđujemo...) Uzvišeni kaže: **"I Sulejman naslijedi Davuda."** (En-Neml, 16) A u pogledu Zekerijaha kaže:

وَإِنِّى خِفْتُ ٱلْمَوَٰلِىَ مِن وَرَآءِى وَكَانَتِ ٱمْرَأَتِى عَاقِرًا فَهَبْ لِى مِن لَّدُنكَ وَلِيًّا ﴿٥﴾ يَرِثُنِى وَيَرِثُ مِنْ ءَالِ يَعْقُوبَ ۖ وَٱجْعَلْهُ رَبِّ رَضِيًّا ﴿٦﴾

"Bojim se rođaka svojih po krvi poslije mene, a žena mi je nerotkinja, zato mi pokloni od Sebe sina da naslijedi mene i porodicu Jakubovu, i učini, Gospodaru moj, da budeš s njim zadovoljan." (Merjem, 5-6) Završen citat.

Odgovor na ovo može biti na više načina. *Prvo.* Ono što pripisuje Fatimi da je rekla: "Zar ti nasljeđuješ svog oca a ja ne nasljeđujem svog", nije potvrđena vjerodostojnost te predaje. A kada bi i bila tačna ne predstavlja dokaz. Jer se njen otac, ﷺ , ne može porediti ni sa kim od ljudi. Ebu Bekr nije preči vjernicima od njih samih kao što je to slučaj sa njenim ocem. Nije on taj kome je Allah zabranio da prima sadaku kao što je zabranjeno njenom ocu. Nije on taj za koga je Allah odredio da ga vjernici terbaju više voliti od samog sebe i svog imetka već je njen otac taj. Allah ﷻ je napravio razliku između poslanika i običnih ljudi u pogledu nasljeđivanja dunjaluka. Kako to ne bi bio razlog izazivanja šubhi onima koji napadaju na njihovo poslanstvo, tj. kako im ne bi mogli prigovoriti da su tražili dunjaluk kako bi ga poslije smrti ostavili svojim nasljednicima. A to što Ebu Bekru nije zabranjena sadaka i njemu sličnima, pa oni nisu poslanici kako bi ih zbog toga neko mogao potvoriti. Zbog iste stvari Uzvišeni nije našeg Poslanika podučio čitanju, pisanju i

pjesništvu kako bi sačuvao poslanstvo od šubhi. Dok se drugima nije mogla pripisati takva šubha (jer nisu bili poslanici).

Drugo. Njegove riječi: "On se izdvojio u toj predaji", su laž jer pomenuti hadis od Poslanika ﷺ bilježe: Ebu Bekr, Omer, Osman, Alija, Talha, Zubejr, Sad, Abdurrahman b. Avf, Abbas b. Abdulmutallib, Poslanikove žene i Ebu Hurejre. Predaje od ovih su zabilježene u poznatim sahih zbirkama i u musnedima koji su poznati hadiskim učenjacima.[1] Njegove riječi da se Ebu Bekr sam izdvojio u toj predaji ukazuju na njegov veliki džehl ili namjernu laž.

Treće. Njegove riječi da je on bio njen dužnik su laž. Ebu Bekr pomenuti imetak nije ostavio sebi niti svojoj porodici već je to sadaka onima koji je zaslužuju, kao što je npr. mesdžid pravo svih muslimana.

Četvrto. Ebu Bekr nije bio potreban sadaci, bio je neovisan o njoj. On i niko iz njegove porodice se nisu okoristili od nje. Ovo se može uporediti sa svjedočenjem bogatih ljudi da je neki čovjek poslije smrti oporučio da se udjeli sadaka siromasima. Ovakvo svjedočenje se prihvata po slaganju svih.

Peto. Sve da se vrijednost ove predaje vraća na njegovog raviju ashaba taj bi se hadis opet prihvatio. Jer to spada u poglavlje *rivajeta*-prenošenja a ne a u poglavlje *šehadeta*-svjedočenja. Ako neko prenosi hadis koji sadrži presudu između njega i njegovog protivnika njegov rivajet se prihvata zbog hadisa. Jer rivajet sadrži opšti propis koji se odnosi na njega i na druge. Ovo spada u poglavlje obavjesti kao što je vijest o viđenju mlađaka (ta vijest se tiče i njega i ostalog svijeta). Ono što je naredio ili zabranio Poslanik ﷺ u predaji odnosi se na raviju predaje i ostale ljude. Ovaj rivajet govori o šerijatskom propisu koji obuhvata i kćerku Ebu Bekra. Obuhvata zabranu prodaje nasljedstva od strane nasljednika i sadrži obavezu raspodjele tog imetka za potrebe sadake.

Šesto. Njegova tvrdnja da se to suprostavlja Kur'anu shodno ajetu: **"Allah vam naređuje da od djece vaše – muškom pripadne toliko koliko dvjema ženskima."** Te da Allah to nije učinio posebnim propisom za ummet mimo Poslanika ﷺ. Na ovo kažemo sljedeće: "Opšti *lafz* ne ukazuje da se Poslanik ﷺ nasljeđuje. Uzvišeni Allah kaže:

﴿ وَلَكُمْ نِصْفُ مَا تَرَكَ أَزْوَاجُكُمْ إِن لَّمْ يَكُن لَّهُنَّ وَلَدٌ ۚ فَإِن كَانَ لَهُنَّ وَلَدٌ فَلَكُمُ الرُّبُعُ مِمَّا
تَرَكْنَ ۚ مِن بَعْدِ وَصِيَّةٍ يُوصِينَ بِهَا أَوْ دَيْنٍ ۚ وَلَهُنَّ الرُّبُعُ مِمَّا تَرَكْتُمْ إِن لَّمْ يَكُن لَّكُمْ وَلَدٌ ۚ

[1] Pogledaj Buhari, 4/79, i Muslima, 3/1376.

فَإِن كَانَ لَكُمْ وَلَدٌ فَلَهُنَّ ٱلثُّمُنُ مِمَّا تَرَكْتُم ۚ مِّن بَعْدِ وَصِيَّةٍ تُوصُونَ بِهَآ أَوْ دَيْنٍ ۗ وَإِن كَانَ
رَجُلٌ يُورَثُ كَلَٰلَةً أَوِ ٱمْرَأَةٌ وَلَهُۥٓ أَخٌ أَوْ أُخْتٌ فَلِكُلِّ وَٰحِدٍ مِّنْهُمَا ٱلسُّدُسُ ۚ فَإِن كَانُوٓا۟ أَكْثَرَ مِن
ذَٰلِكَ فَهُمْ شُرَكَآءُ فِى ٱلثُّلُثِ ۚ مِنۢ بَعْدِ وَصِيَّةٍ يُوصَىٰ بِهَآ أَوْ دَيْنٍ غَيْرَ مُضَآرٍّ ۚ وَصِيَّةً مِّنَ ٱللَّهِ ۗ وَٱللَّهُ عَلِيمٌ
حَلِيمٌ ﴿١٢﴾

"A vam pripada – polovina onoga što ostave žene vaše, ako ne budu imale djeteta, a ako budu imale dijete, onda - četvrtina onoga što su ostavile, pošto se izvrši oporuka koju su ostavile, ili podmiri dug. A njima - četvrtina onoga što vi ostavite, ako ne budete imali djeteta; a ako budete imali dijete, njima – osmina onoga što ste ostavili, pošto se izvrši oporuka koju ste ostavili, ili podmiri dug. A ako muškarac ili žena ne budu imali ni roditelja ni djeteta, a budu imali brata ili sestru, onda će svako od njih dvoje dobiti – šestinu; a ako ih bude više, onda zajednički učestvuju u trećini, pošto se izvrši, ne oštećujući nikoga, oporuka koja je ostavljana ili podmiri dug; to je Allahova zapovijed! – A Allah sva zna i blag je." (En-Nisa, 12)

Ovo obraćanje obuhvata one koji se njime ciljaju i u njemu se ne vidi ništa što ukazuje da se ovo obraćanje odnosi na Poslanika ﷺ.

Sedmo. Propis ne nasljeđivanja Poslanika ﷺ je kategorično potvrđen sunnetom i idžma'om ashaba. Svaki od ta dva dokaza je *kati'*-kategoričan. To ne pobija činjenica što neko misli da je ajet opšti, a ako je i opšti iz njega se izdvaja poseban (ar. *has*) propis putem pomenutog hadisa. Ako i jeste to dokaz onda je to *zanni*-relativan dokaz koji se ne može suprostaviti *kat'i* dokazu koji je kategoričan. Jer je ovu vijest prenijelo više ashaba u različitim vremenima i medžlisima a među njima nema niko da ga je zanijekao, svi su ga prihvatili kao istinitu vijest. S obzirom da je to bila poznata vijest niko od njegovih žena nija bio uporan u potraživanju miraza. Čak ni njegov amidža nije potraživao ostavštinu. Onaj ko je potraživao dio miraza, nakon što je obavješten o Poslanikovim riječima, prestao bi sa potraživanjem. Takva praksa je nastavljena u periodu pravednih halifa do vremena Alije ؓ. Ni on nije ništa mjenjao niti je djelio njegovu ostavštinu.

Osmo. Može se reći da su Ebu Bekr i Omer Aliji i njegovim sinovima dali puno više imetka nego što je Poslanik ﷺ ostavio. A što se tiče imetka koji je ostavio Poslanik ﷺ nijedan od njih dvojice ništa od njega nije koristio. Omer ؓ ga je uručio Aliji i Abbasu, a oni su sa njim učinili ono što je Poslanik ﷺ sa njim inače činio. Ovo negira šubhu i napade na njih dvojicu.

Deveto. Što se tiče riječi Uzvišenog: **"I Sulejman naslijedi Davuda."** I riječi Uzvišenog: **"Da naslijedi mene i porodicu Jakubovu"**, ne ukazuju na ono oko čega se razilazite sa nama. Riječ "nasljedstvo" može imati više značenja. Ako nešto upućuje na zajedništvo ne znači da ukazuje i na odliku. Tako ako se kaže hajvan to ne ukazuje da se radi o čovjeku, konju ili devi. Izraz "irs" – nasljedstvo se koristi u smislu nasljedstva znanja, poslanstva, vlasti i drugih stvari koje se mogu prenositi na nekog. U tom kontekstu Uzvišeni Allah kaže:

ثُمَّ أَوْرَثْنَا ٱلْكِتَٰبَ ٱلَّذِينَ ٱصْطَفَيْنَا مِنْ عِبَادِنَا

"Mi ćemo učiniti da Knjigu poslije naslijede oni Naši robovi koje Mi izaberemo." (Fatir, 32)

I kaže Uzvišeni:

أُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْوَٰرِثُونَ ﴿١٠﴾ ٱلَّذِينَ يَرِثُونَ ٱلْفِرْدَوْسَ هُمْ فِيهَا خَٰلِدُونَ ﴿١١﴾

"Oni su dostojni nasljednici, koji će džennet naslijediti, oni će u njemu vječno boraviti." (El-Mu'minun, 10-11)

I druge vrste nasljedstva koje se u Kur'anu spominju.

Poslanik ﷺ kaže: "*Poslanici nisu ostavili u nasljeđe dinare i dirheme već su ostavili znanje, pa ko ga uzme uzeo je veliko dobro.*" Bilježi ga Ebu Davud i drugi.[1]

Deseto. Ajet koji govori da je Sulejman naslijedio Davuda se odnosi na nasljedstvo znanja i poslanstva a ne imetka. Poznato je da je Davud imao mnogo sinova pored Sulejmana, tako da imetak u tom slučaju ne bi ostavio Sulejmanu.

Također to da je Sulejman naslijedio Davudov imetak ne bi prestavljalo pohvalu ni za Sulejmana ni za Davuda. Jer kod kršćana i židova sinovi nasljeđuju očeve. Ajet je objavljen u kontekstu pohvale Sulejmana i blagodati koje su mu date. Zatim nasljedstvo je zajedničko za sve ljude kao što su jelo, piće, ukop mejita i slično. Ovakve stvari se ne spominju u kazivanjima o poslanicima jer u tome nema pouka i koristi. Jer rečenice: "Umro je taj i taj, a sin ga je naslijedio", ili "taj i taj jede, pije i spava" ili "umro je, pa su ga ukopali" su rečenice koje ne dolikuju stilu kur'anskog kazivanja.



[1] Pogledaj "Sunen" Ebu Davuda, 3/432, i Tirmiziju, 4/153, i druge.

POGLAVLJE O FATIMINOM POTRAŽIVANJU FEDEKA I ŠTO JE U VEZI S TIM

Rafidija kaže: "Kada je Fatima spomenula da joj je Poslanik ﷺ poklonio Fedek, on joj reče: "Donesi dokaz ili svjedoka koji bi to posvjedočio." Ona dovede Ummu Ejmen koja to posvjedoči, na što on reče: "To je žena čiji se govor ne prihvata." A svi prenose da je Poslanik ﷺ za nju rekao da je od stanovnika Dženneta. Dođe emirul-mu'minin (misli na Aliju) i posvjedoči u njenu korist na što on reče: "Ovo je tvoj muž njegovim svjedočenjem ne možemo presuditi u tvoju korist." A svi prenose da je Poslanik ﷺ za Aliju rekao: "Alija je sa istinom, a istina je sa njim gdje god ide, neće se razići sve dok me ne susretni na Havdu." Nakon toga se Fatima, alejha selam, rasrdila i otišla. Zaklela se da više sa njim neće govoriti niti sa njegovim prijateljem dok ne sretne oca pa da mu se požali. Kada joj se približila smrt oporuči Aliji da je ukopa noću i da joj niko od njih ne klanja dženazu. Svi prenose da je Poslanik ﷺ rekao: "O Fatima Allah se srdi zbog tvoje srdžbe a zadovoljan je kada si ti zadovoljna." I svi prenose da je Poslanik, rekao: "Fatima je dio mene, ko je ezijet ezijeti mene, a ko mene uznemirava taj uznemirava Allaha." Da je ova predaja zaista bila tačna onda mu ne bi bilo dozvoljeno da Poslanikovu mazgu, sablju i amamu ostavi kod vladara pravovjernih Alije koju mu je dosudio nakon što ju je Abbas potraživao. Po tome ispada da je ehli bejt koje je Allah očistio učinio ono što im nije bilo dozvoljeno jer je njima uzimanje sadake haram. Poslije mu je došao imetak iz Bahrejna a kod njega je bio Džabir b. Abdullah Ensari. On mu reče: "Poslanik ﷺ mi je rekao: "Kada ti dođe imatak iz Bahrejna ti imaš udio", to je ponovio tri puta. Zatim mu reče: "Priđi i uzmi." Pa je prišao, pa i uzeo iz bejtul-mala muslimana bez ikakvih dokaza na osnovu samog svog iskaza." Završen citat.

Odgovor: U ovom govoru ima toliko laži i potvora i netačnog govora da se ne može pobrojati osim uz veliki napor. Od toga ćemo, ako Bog da, spomenuti sljedeće:

Prvo. Ono što je spomenuo u pogledu Fatime da je potraživala Fedek to se kosi sa činjenicom da je to njeno nasljedstvo. Ako ga je potraživala kao nasljedno pravo onda ga nije mogla potraživati kao očev poklon, a ako ga je potraživala u smislu očeva poklona onda je nemoguće da ga je potraživala kao nasljedstvo. Zatim ako je to poklon koji je dat u smrtnim mukama Poslanik ﷺ je čist od toga da jednog masljednika u smrtnim mukama odlikuje nad drugima, ovo je pod pretpostavkom da se on ﷺ nasljeđuje kao i drugi ljudi. Ako je Poslanik ﷺ dao taj poklon u vremenu dok je bi zdrav onda se

uslovljava da je poklon preuzet ,u protivnom ako neko nekom nešto pokloni pa taj ne preuzme poklon sve dok ne umre darovatelj to se po većini učenjaka ne uvažava. Zatim može se postaviti pitanje kako to da je Poslanik ﷺ Fatimi poklonio Fedek a da za to ne znaju njegova porodica i muslimani, s jedne strane, a da, s druge strane, to znade Ummu Ejmen ili Alija ؓ?

Drugo. To što tvrde da je Fatima potraživala je laž na nju. Imam Ebu Abbas b. Surejdž u svojoj knjizi, koju je napisao kao odgovor Isau b. Ebanu, kada je govorio o zakletvi i svjedoku i kad je naveo kao dokaz ono što je naveo, te odgovorio ono s čime se suprostavio Isau b. Ebanu kaže: "Što se tiče hadisa Buhterija b. Hasana od Zejda b. Alije kako je Fatima spomenula Ebu Bekru da joj je Poslanik ﷺ dao Fedek, te da je ona dovela čovjeka i ženu (kao svjedoke). On joj reče: "Čovjek sa čovjekom, a žena sa ženom, subhanAllahi, imali išta čudnije?" Fatima je pitala Ebu Bekra o o svom nasljedstvu pa ju je obavjestio da je Poslanik ﷺ rekao da se on ﷺ ne nasljeđuje. Nisu prenešeni hadisi o tome da je Fatima tvrdila da joj pripada Fedek mimo nasljednog puta niti da je neko to posvjedočio. Prenosi Džerir od Mugire od Omera b. Abdulaziza da je po pitanju Fedeka rekao: "Fatima je pitala Poslanika ﷺ da joj ga dâ, pa je on to odbio. Poslanik ﷺ je od njega udjeljivao i davao slabima od Benu Hašima. I od njegovih prihoda je ženio njihove neoženjene. Život Poslanika ﷺ je bio udjeljivanje. Fatima je prihvatila istinu. Ja vas uzimam za svjedoke da sam vratio (tj. prihode Fedeka) u one svrhe koje su bile u vreme Poslanika ﷺ." Nije prenešen vjerodostojan i spojen hadis koji ukazuje da je Fatima tvrdila kako joj je Poslanik ﷺ poklonio Fedek niti je prenešeno da joj je neki svjedok tako nešto posvjedočio. Da je nešto od toga bilo to bi se i prenijelo. Jer se radi o tužbi i očitoj stvari o kojoj je ummet govorio. Niko od muslimana nije rekao: "Bio sam svjedok kada je Poslanik ﷺ dao Fatimi Fedek." Niti je poznato da je to Fatima tvrdila sve dok nije došao Buhteri b. Hasan koji od Zejda prenosi nešto što nema osnove, niti je znano ko je s tim došao, niti je to od hadisa koji prenose učenjaci. Tako on navodi: Od Fadla b. Merzuka od Buhterija od Zejda...?! Vlasnik knjige bi se trebao kloniti nekih stvari koje nemaju značenja. Zatim prenose da je Zejd rekao: "Da sam ja sudio presudio bi kao što je Ebu Bekr." Sve ovo što se pripisuje Ebu Bekru i Fatimi da su rekli nije potvrđeno. Osnova našeg mezheba je u tome ako dođe vjerodostojan hadis a zatim Ebu Bekr kaže nešto što se tome suprostavlja da je to od Ebu Bekra (jer do njega nije stigla predaja). Takav je slučaj sa

(nasljedstvom) nene, kada je do njega stigla vijest o tome on se povukao sa svog stava.[1]

Da je ovaj hadis i vjerodostojan on ipak ne predstavlja dokaz. Jer Fatima nije rekla: "Zaklinjem se zajedno sa mojim svjedokom", pa da joj je uskraćeno pravo. Niti je Ebu Bekr rekao: "Ja ne priznajem zakletvu sa svjedokom."

Kažu: "Ovaj hadis je greška jer Usame b. Zejd prenosi od Zuhrija od Malika b. Evsa b. Hadesana da je rekao: "Omer je kao dokaz navodio sljedeće: "Poslanik ﷺ je imao tri stvari koje je za sebe uzeo iz ratnog prijena: Benu Nadir, Hajber i Fedek. Što se tiče Benu Nadira bio je uvakufljen za njegove zamjenike. Fedek je bio uvakufljen za putnike namjernike, a Hajber je podjelio na tri djela: dva djela između muslimana i dio koji je odredio za izdržavanje svoje porodice, a ono što bi preteklo preko potreba njegove porodice podjelio je u dva djela između siromašnih muhadžira."

Prenosi Lejs od Ukajla od Ibn Šihaba od Urveta od Aiše da ga je ona obavjestila da je Poslanikova kćerka Fatima poslala Ebu Bekru Siddiku da od njega traži svoje nasljedstvo od Poslanika ﷺ od *fej'a*-ratnog plijena u Medini, Fedeka i što je ostalo od petine Hajbera. Ebu Bekr reče: "Poslanik ﷺ je rekao: "*Mi se ne nasljeđujemo ono što ostavimo biva sadakom.*" Muhammedova porodica će se hraniti iz ovog imetka, tako mi Allah ja ništa neću mjenjati od Poslanikove sadake (tj. načina raspodjele) u odnosu kako je bilo u Poslanikovo vrijeme. Sa njom (njegovom sadakom) ću postupati onako kako je to radio Poslanik ﷺ." Pa je odbio da Fatimi dâ (kao nasljedstvo) išta od toga.[2]

Prenosi Enes da je Ebu Bekr rekao Fatimi nakon što mu je proučila (vjerovatno kur'anski ajet o nasljedstvu): "Ja učim isto što i ti učiš, do mene nije doprlo znanje da su to svi rekli." Fatima reče: "Je li pripada tebi i tvojoj porodici?" Reče: "Ne, a ja tebe smatram iskrenom. Ako ti je Poslanik ﷺ ostavio oporuku po ovom pitanju, ili ti je po tom pitanju zakazao sastanak ili ako vam je to zasigurno odredio kao pravo ja ću ti vjerovati?" Ona reče: "Ne, ali je Poslanik ﷺ kada mu je objavljeno rekao: "*Radujte se Muhammedova porodico Allah vam je dao bogastvo.*" Ebu Bekr reče: "Istinu je rekao Allah i Njegov Poslanik, i ti si rekla istinu vama pripada *fej'*-vrsta ratnog plijena, onoliko koliko iziskuju vaše potrebe." Iz ove predaje se vidi da je Ebu Bekr

[1] Ebu Bekr nije znao da nena u nasljedstvu ima udjela dok do njega nije doprla predaja o toma nakon čega se povukao sa tog mišljenja. *Op.prev.*

[2] Bilježi ga Buharija, 5/20, i Muslim, 3/1381-1382.

prihvatao njen govor, a kako bi ga tek odbio da Fatima kao svjedoka imala jednog muškarca i ženu?

Treće. Može se reći i ovo: Ako pretpostavimo da se Poslanik ﷺ nasljeđuje parničari bi u tom slučaju bili njegove žene i amidža. Protiv njih ne može svjedočiti jedan čovjek niti jedna žena shodno Allahovoj Knjizi, sunnetu i slaganju svih muslimana. A ako se Poslanik ﷺ ne nasljeđuje onda parničare prestavljaju sami muslimani. Ni u tom slučaju se protiv njih ne prihvata svjedočenje jedne žene niti jednog muškarca, po slaganju svih muslimana, niti svjedočenje žene i muškarca. Jeste, tačno je da se u tom slučaju može presuditi sa svjedočanstvom i zakletvom potražioca (prava) prema fekihima Hidžaza i hadiskim učenjacima. A što se tiče svjedočenja čovjeka u korist žene, tu postoje dva poznata mišljenja među učenjacima. Od Ahmeda se prenose dva rivajeta. Prvo je da se ne prihvata i to je mezheb Ebi Hanife, Malika, Lejsa b. Sada, Evzaije, Ishaka i drugih. Drugo mišljenje je da se prihvata i na tome je mezheb Šafije, Ebu Sevra, Ibn Munzira i drugih. Na osnovu toga, ako bi smo pretpostavili da je vjerodostojna ova priča (koju je iznio rafidija) nije dozvoljeno imamu da presudi uz svjedočenje jednog čovjeka niti jedne žene i oko toga se slažu svi muslimani, a pogotovo ako se zna da većina učenjaka ne dozvoljava svjedočenje supruga u korist supuge. Neki učenjaci ne prihvataju presudu sa jednim svjedokom i zakletvom a oni koji prihvataju presudu jednog svjedoka uz zaklinjanje neće presuditi u korist potražioca prava dok i od njega ne zatraži zakletvu.

Četvrto. Njegove riječi: "Ona dovede Ummu Ejmen koja to posvjedoči, našto on reče: "To je žena čiji se govor ne prihvata." A svi prenose da je Poslanik ﷺ za nju rekao da je od stanovnika Dženneta."

Odgovor na ovo bi bio: "Ovo je dokaz čovjeka koji je duboko u neznanju. Želi navesti dokaz za sebe koji se poslije ispostavi kao dokaz protiv njega. Da je ovaj govor rekao Haždžadž b. Jusuf ili Muhtar b. Ebi Ubejd i njima slični možda bi bio istina. Govor jedne žene se ne prihvata u presudi oko imetka tužioca koji želi da uzme ono što vanjštinom pripada drugom. A šta reći ako se ovako nešto pripovjeda od nekog kao što je Ebu Bekr?! A što se tiče hadisa koji je spomenuo i za koji smatra da ga svi prenose kažemo da se ta predaja ne nalazi ni u jednom kapitalnom djelu niti je poznat i jedna alim od učenjaka hadisa koji ga je prenio. Ummu Ejmen je inače majka Usame b. Zejda. Ona je njegovala Poslanika ﷺ i bila je muhadžirka. Ona ima svoju vrijednost i prava. Međutim ne mogu se prenositi rivajeti od Poslanika ﷺ laganjem na njega i na učenjake. Njegove riječi: "Svi prenose" se odnose na mutevatir predaju. Da li iko negira hadis Poslanika ﷺ koji govori da se on ne nasljeđuje? Prenose ga

veliki ashabi. Da bi ovaj šija rekao kako pomenuti hadis prenose svi. Takvo nešto može reći najveći džahil i neko ko najviše niječe istinu.

Peto. Njegove riječi da joj je Alija posvjedoči pa je Ebu Bekr odbio svjedočenje jer je on njen muž. Kažemo da je ovo laž. A da je i vjerodostojno ne predstavlja negativnost i mahanu. Jer se kod većine učenjaka svjedočenje muža u korist žene odbija. Oni koji ga prihvataju uslovljavaju *nisab*-tj. prisustvo drugog čovjeka ili žene sa ženom. A presuda uz svjedočenje čovjeka i žene bez zakletve potražioca se ne prihvata.

Šesto. Njegove riječi: "A svi prenose da je Poslanik ﷺ za Aliju rekao: "Alija je sa istinom a istina je sa njim gdje god ide, neće se razići sve dok me ne susretni na Havdu." Ovo je jedna od velikih laži kao i veliki džehl. **Ovaj hadis niko nije prenio od Poslanika ﷺ niti vjerodostojnim niti niti slabim senedom. Pa kako onda može reći da ga svi prenose? Zar ima većeg lašca od onog koji navodno od ashaba i učenjaka prenosi hadis koji sa njima nema nikakve veze i osnove.** To je najočitija laž. Da je rečeno: "Prenose ga neki", postojala bi neka mogućnost vjerodostojnosti, a ovako - to je kategorička laž na Poslanika ﷺ. Za razliku od Ummi Ejmen koja je bila dobra žena od muhadžirki i postoji mogućnost da je za nju tako nešto rekao. Obavjest o tome da će ući u Džennet se ne može nijekati za razliku od njegovih riječi o čovjeku od ashaba da ja sa istinom i da istina kruži sa njim gdje god ide, te da se neće razići dok ne stigni do njega na Havdu. Ovo je govor od kojeg je Poslanik ﷺ čist i to iz više razloga. Prvo, do Havda će stići mnogi ljudi kao što je rekao ensarijama: "*Strpite se dok me ne susretnete na Havdu.*"[1] I rekao je: "*Moj Havd je veći nego što je od Ejle do Adna. Prvi koji će na njega stići su siromašni muhadžiri. Oni koji se ne žene bogatim ženama i kojima se ne otvaraju vrata. Neko od takvih umre a njegova potreba ostane u njegovim prsima, nije našao načina da je riješi.*"[2] Bilježi ga Muslima i drugi. A što se tiče "istine" koju spominje kažemo istina nije osoba kako bi došla na Havd. Međutim postoji druga predaja sličene konstrukcije u kojoj stoji: "*Ostavljam među vama dvije stvari: Allahovu Knjigu i moje najbliže članove porodice. Neće se*

---

[1] Bilježi ga Buhari, 5/33, i Muslim, 3/1474.

[2] Nisam našao hadis u ovom obliku. Ali sam našao predaju koju prenosi Sevban a koju bilježi Tirmizi u "Sunenu", 4/47-48, poglavlje "Sifetul-kijame", poglavlje "Ono što je prenešeno o svojstvima Havda". Hadis je prenešen sljedećim lafzom: *"Moj havd je od Adne do Amana El-Belka'. Njegova voda je bjelja od mlijeka, slađa od meda, broj njegovih posuda je kao broj zvijezda na nebu. Onaj ko se sa njega napije neće više nikada poslije toga ožednjeti. Prvi ljudi koji će stići do njega biće siromašni muhadžiri, raščupane kose i prljave odjeće, oni koji se ne žene bogatim ženama i kojima se ne otvaraju vrata."*

razići dok me ne stignu na Havdu." Ovaj hadis ima objašnjenje koje ćemo spomenuti na njegovom mjestu, ako Bog da.

Sedmo. A što se tiče nastavka priče u kojoj spominje Fatimu treba reći da joj pripisuje stvari koje njoj ne dolikuju. To kao dokaz ne bi naveo osim džahil koji misli da je time hvali a u stvari nesvjesno je kudi i napada. U onome što je spomenuo, ako je to vjerodostojno, nema osnove za ljutnju, jer ustvari on je presudio pravedno i nije muslimanu dozvoljeno da presudi drugačije. Onaj ko traži da mu se presudi mimo Allahove i Poslanikove presude pa se zbog toga naljuti i zakune da neće govoriti sa sudijom, tj. vladarom i njegovim prijateljem, tako nešto ne predstavlja pohvalu njemu niti prekor sudiji odnosno vladaru. Ovo je bliže kuđenju nego pohvali. Poznato je da su mnoge stvari koje se prepričavaju od Fatime i drugih ashaba u smisli kuđenja i napada laž. A ako su i imali nekih grijeha pa oni nisu nepogrješivi. Unatoč činjenici da su Allahovi štićenici i džennetlije oni imaju i grijeha koje će im Allah oprostiti.

Zatim spomen njene oporuke da se ukopa noću kako joj niko od njih ne bi klanjao dženazu. Ovako nešto Fatimi ne bi pripisao i to naveo kao dokaz osim džahil koji joj nesvjesno pripisuje ono što joj ne dolikuje. Kažemo "opraštanje grijeha je preče od zahvale na djelima." Klanjanje namaza, tj. dženaze, nekome je dodatni hajr koji će stići do mejita. Najboljem stvorenju ne šteti ako mu dženazu klanja najgore stvorenje. Pa na našeg Poslanika ﷺ salavat i selam donose dobri i loši, čak i munafici. Ako mu to ne bude koristilo neće mu naštetiti. On je znao da u njegovom ummetu ima munafika pa ipak nikome nije zabranio da na njega donosi salavat.

Što se tiče njegovih riječi: "Svi prenose da je Poslanik ﷺ rekao: "O Fatima, Allah se srdi zbog tvoje srdžbe a zadovoljan je kada si ti zadovoljna." Ovo je također laž. Ovo nije preneseno od Poslanika ﷺ niti je šta od ovoga zabilježeno u poznatim hadiskim knjigama. Ova predaja nema nikakvog seneda do Poslanik, niti sahih niti hasen seneda. Mi ako svjedočimo da je Fatima džennetlija i da je Allah njome zadovoljan mi to isto svjedočimo za Ebu Bekra, Omera, Osman, Aliju, Talhu, Zubejra, Seida, Abdurrahman b. Avfa. I svjedočimo da je Allah obavjestio kako je zadovoljan njima na više mjesta kao što su Njegove riječi:

وَٱلسَّٰبِقُونَ ٱلْأَوَّلُونَ مِنَ ٱلْمُهَٰجِرِينَ وَٱلْأَنصَارِ وَٱلَّذِينَ ٱتَّبَعُوهُم بِإِحْسَٰنٍ رَّضِىَ ٱللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا۟ عَنْهُ

“Allah je zadovoljan prvim muslimanima, muhadžirima i ensarijama i svima onima koji ih slijede dobra djela čineći, a i oni su zadovoljni Njime.” (Et-Tevba, 100)

Kao i njegove riječi:

﴿ لَّقَدْ رَضِيَ ٱللَّهُ عَنِ ٱلْمُؤْمِنِينَ إِذْ يُبَايِعُونَكَ تَحْتَ ٱلشَّجَرَةِ

“Allah je zadovoljan onim vjernicima koji su ti se pod drvetom na vjernost zakleli.” (El-Feth, 18)

Pouzdano je preneseno da je Poslanik ﷺ umro a da je bio njima zadovoljan. Onaj s kime su Allah i Njegov Poslanik zadovoljni ne može mu štetiti srdžba nikog od stvorenja bez obzira o kome se radi.

Zatim njegove riječi: “I svi prenose da je Poslanik rekao: “Fatima je dio mene, ko je ezijeti taj ezijeti mene, a ko mene uznemirava taj uznemirava Allaha.” Ovaj hadis nije došao u ovom obliku već je došao u kontekstu Alijine prosidbe Ebu Džehlove kćerke kada je Poslanik ﷺ ustao i održao sljedeći govor: “*Zaista je Beni Hašim b. Mugire od mene tražio dozvolu da udaju svoju kćer za Aliju b. Ebi Taliba. Ja tu dozvolu neću dati*”, to je ponovio tri puta. “*Zaista je Fatima dio mene, mene uznemirava i ezijeti ono što nju uznemirava i ezijeti, osim ako sin Ebu Talibov želi da rastavi moju kćer a de se oženi njihovom kćeri.*”

Osmo. Njegove riječi: “Da je ova predaja zaista bila tačna[1] onda mu ne bi bilo dozvoljeno da Poslanikovu mazgu, sablju i amamu ostavi kod vladara pravovjernih Alije, koju mu je dosudio nakon što ju je Abbas potaživao.” Kažemo: “Ko to prenosi da su Ebu Bekr i Omer to presudili tako nekome, ili da su to ostavili kod nekog i da je postalo njegovo vlasništvo? Ovo je očita laž na njih. Najviše što se može reći o ovom slučaju je da su kod nekoga ostavili nešto od imetka, kao što su npr. kod Alije i Abbasa ostavili imetak od sadake da ga podjele u šerijatski validne svrhe.”

Što se tiče njegovih riječi: “Po tome ispada da je ehli bejt, koje je Allah očistio, učinio ono što im nije bilo dozvoljeno jer je njima uzimanje sadake haram.”

Kažemo: “Prvo Allah ﷻ nije obavjestio da je očistio cjelokupan ehli bejt i od njih uklonio prljavštinu, to je laž na Allaha. Kako bi i bilo tačno kada znamo da u Benu Hašimu ima onih koji nisu očišćeni od grijeha niti je od njih uklonjena prljavština? A pogotovo ako to posmatramo sa stanovišta rafidija

[1] Cilja na hadis koji govori o nenasljeđivanju Poslanika ﷺ. *Op. rec.*

jer po njima svako od Benu Hašima ko voli Ebu Bekra i Omera, radijellahu anhuma, nije čist od grijeha. Allah u pomenutom ajetu kaže: **"Allah želi da od vas, o porodico Poslanikova, grijehe odstrani, i da vas potpuno očisti."** (El-Ahzab, 33) Kao što smo prethodno rekli ovaj ajet je poput riječi Uzvišenog: **"Allah ne želi da vam pričini poteškoće, već želi da vas učini čistim i da vam blagodat Svoju upotpuni, da biste bili zahvalni."** (El-Maide, 6) I riječi Uzvišenog: **"Allah želi da vam objasni i da vas putevima kojma su išli oni prije vas uputi, i da vam oprosti. – A Allah sve zna i mudar je."** (En-Nisa, 26) I drugo u čemu je obznana da Allah to voli vama i da vam je s tim zadovoljan i da vam to naređuje. Ko to uradi ostvarit će to što Allah voli i sa čim je zadovojan a onaj ko ne uradi to neće ni postići.

Njegove riječi: "Jer je sadaka njima zabranjena." Kažemo njima je zabranjena farz sadaka (zekat) a što se tiče dobrovoljne sadake poznato je da su pili vodu koja se udjeljivala na putu između Mekke i Medine i tom prilikom su govorili: "Nama je zabranjena farz sadaka a nije nama zabranjena dobrovoljna sadaka." Ako im je dozvoljeno da se koriste sadakom stranaca onda je preče da se koriste sadakom Poslanika ﷺ. Ovaj imetak nije bio propisani zekat od Poslanika ﷺ koji predstavlja prljavštinu ljudi koja im je zabranjena. To je bio *fej'*-poseban ratni plijen koji je Allah poklonio Poslaniku bez borbe. Njima je *fej'* bio halal. Poslanik ﷺ je *fej'* koji mu je Allah poklonio namjenio kao sadaku. Dakle najviše što se može reći jeste da je taj imetak pripadao Poslaniku ﷺ, kojeg je on udjeljivao muslimanima. A njegova porodica je najpreča njegovoj sadaki. Jer udjeljivanje muslimanima predstavlja sadaku, a udjeljivanje rodbini predstavlja sadaku i vezivanje rodbinskih veza.

Deveto. Suprostavljanje putem hadisa o Džabiru. Kažemo: "Džabir nije tvrdio da ima pravo na imetak koji se nalazi kod nekog kojeg bi trebalo oduzeti dotičnom i dati ga njemu. Već je tražio nešto iz bejtul-mala što je imamu dozvoljeno da mu dâ i bez Poslanikova ﷺ obećanja. A ako mu je obećao onda je još preče da mu dozvoli zbog toga i nije potraživao dokaz. A što se tiče priče koju je spomenuo o Fatimi, tj. kako je tvrdila da joj je pomenuti imetak dat kao poklon, te pomenutom svjedočenju kažemo da je ta priča istinita to bi bilo bliže kuđenju Fatime nego njenoj pohvali.



POGLAVLJE O ES-SIDDIKU I ZBOG ČEGA JE TAKO PROZVAN

Rafidija kaže: "Prenosi cijeli džemat da je Poslanik ﷺ za Ebu Zerra rekao: "*Po Zemlji nije hodio niti je nebo prekrivalo čovjeka koji je više težio istini od Ebu Zerra.*" I pored toga nisu ga prozvali Es-Siddik, tj. Iskreni, a prozvali su Ebu Bekra iako nešto slično o njemu nije prenešeno.

Kažemo: "Ovaj hadis ne prenosi cijeli džemat niti se nalazi u dva "Sahiha", čak se ne bilježi ni u "Sunenima". Već se može reći uopšteno da je prenešen. Ako bismo pretpostavili da je ovaj hadis vjerodostojan, njime se ne cilja da je Ebu Zerr najiskreniji od svih stvorenja. To bi značilo da je iskreniji i od Poslanika ﷺ i od ostalih poslanika, kao i od Alije b. Ebi Taliba. Ovo se suprostavlja idžma'u svih muslimana, šija i sunija. Na osnovu toga da se zaključiti da pomenuti hadis ukazuje kako je Ebu Zerr iskren i da drugi ne teže više za istinom od njega. Ako je na stepenu ostalih po težnji ka iskrenosti to ne znači da je na istom stepenu sa njima po količini iskrenosti i vjerovanju u istinu. Arapski izraz *sadikul-lehdžeti* označava čovjeka koji teži ka istini. Međutim ako posjeduje malo znanja o onome s čim su došli poslanici onda se ne kaže: "Po Zemlji nije hodio čovjek koji koji je više vjerovao od Ebu Zerra", već se na arapskom kaže "*asdeku lehdžetin*", tj. koji najviše teži istini. To što Ebu Bekr Es-Siddik ima taj naziv nije samo zbog puke iskrenosti već zbog toga što vjeruje u poslanike. To što je povjerovao Poslaniku ﷺ je posebna iskrenost. Dakle biti iskren (ar. *sadik*) i iskreno vjerovati (*es-siddik*) su dvije različite kategorije. Svako ko iskreno vjeruje je iskren, a obrnuto ne važi.



POGLAVLJE O EBU BEKROVOM NAZIVU HALIFA ALLAHOVA POSLANIKA

Rafidija kaže: “Zatim su ga nazvali Halifom Allahova Poslanika, a on ga nije postavio za namjesnika kako za života tako ni poslije svoje smrti. A vladara pravovjernih (Aliju) nisu tako oslovljavali iako ga je on postavljao kao namjesnike više puta. Tako ga je postavio kao namjesnika Medine Munevvere kada je bio pohod na Tebuk. Tom prilikom Poslanik ﷺ mu reče: “Medina ne može biti u dobru osim sa mnom ili s tobom. Zar nisi zadovoljan da u odnosu na mene budeš kao što je stepen Haruna kod Musaa, s tim što poslije mene nema poslanika?” Zatim je Usamu b. Zejda postavio kao emira vojske u kojoj je bio Ebu Bekr i Omer. Poslanik ﷺ je umro a nije ga smjenio s te funkcije ali ga ipak niko nije prozvao halifom. Kad je Ebu Bekr preuzeo vlast, Usama se rasrdi te reče: “Zaista je mene Allahov Poslanik postavio kao komandanta nad tobom, a ko je tebe kao vladar postavio nada mnom?” Njemu su poslije otišli Ebu Bekr i Omer da ga odobrovolje. Poslije toga su ga do kraja života zvali emirom.”

Odgovor na pomenuto može biti sa više aspekata: Prvo. Riječ "halifa" u jeziku može označavati onaj ko je naslijedio drugog pa makar ga on ne postavio za svog nasljednika ili zamjenika, i to mišljenje zastupa većina učenjaka. Ili može da označava vladara kojeg je neko oporučio kao takvog poslije smrti. To mišljenje zastupa skupina zahirija, šija i još neki. Ako bi sudili shodno prvom značenju onda je Ebu Bekr halifa Allahova Poslanika, tj. onaj ko je naslijedio Poslanika na funkciji vladara poslije njegove smrti. Niko drugi nije naslijedio Poslanika ﷺ poslije njegove smrti do Ebu Bekr. On je posta vladar poslije njegove smrti i oko toga se svi slažu čak i šije. Postao je njegov halifa, tj. namjesanik zbog toga što je umjesto njega predvodio muslimane u namazu, borio se protiv neprijatelja, sprovodio šerijatske kazne, djelio ratni plijen, postavljao namjesnike i vojskovođe i radio druge stvari koje radi vladar. Pomenute stvari je poslije Poslanikove smrti radio Ebu Bekr i oko toga se svi slažu. Tako da je on u tim stvarima naslijedio Poslanika ﷺ i to je kategorično. Ehli sunnet kaže: “On je naslijedio Allahova Poslanika ﷺ i on je bio najpreči za tu funkciju.” Šije tvrde da je Alija bio preči da preuzme hilafet ali je hilafet Ebu Bekra ispravan. Oni još kažu da mu nije bilo dozvoljeno da preuzme hilafet ali se ne razilaze da je on zaista praktično bio na tom položaju. U svakom slučaju on zaslužuje ovaj nadimak jer je halifa onaj ko naslijedi drugog u svakom slučaju.

Ako bi rekao: "Halifa je onaj ko oporukom drugog naslijedi hilafet kao što govore neke sunije i neke šije." Što se tiče sunija koji ovo govore oni za Ebu Bekra kažu da ga je Poslanik ﷺ postavio za halifu ili putem jasnog *nasa* ili putem *nasa* koji to podrazumjeva. Isto tako šije kažu za Aliju da je postavljen za halifu ili putem jasnog teksta kao, što je stav imamija, ili putem *nasa* koji to podrazumjeva, kao što misle džarudije od zejdija. Tvrdnja sunija, koji se pozivaju na jasan ili podrazumjevajući *nas*, je jača od šija koji to isto tvrde za Aliju zbog mnoštva šerijatskih tekstova koji potvrđuju hilafet Ebu Bekra. A što se tiče tekstova koji upućuju na hilafet Alije (tj. odmah poslije Poslanikove smrti) to su uglavnom lažne predaje ili predaje koje ne predstavljaju dokaz. Tako ako pogledamo i sa ovog aspekta ipak je Ebu Bekr taj ko je preuzeo hilafet poslije njegove smrti i time zaslužuje naziv halife. Jer halifa može biti onaj ko naslijedi hilafet poslije nečije smrti ili da ovaj ostavi oporuko da ga naslijedi. U svakom slučaju ove dvije osobine pripadaju Ebu Bekru tako da je on halifa. A što se tiče spomena da je Aliju postavio kao namjesnika u Medini treba reći da to nije samo Alijina odlika. Kad bi napuštao Medinu Poslanik ﷺ bi u njoj ostavio nekog od svojih ashaba kao namjesnika. Tako je jednom prilikom kao namjesnika u njoj ostavio Ibn Ummi Mektuma a drugom prilikom Osmana. Ako je ostavljao kao namjesnika druge mimo Alije nad većim brojem i vrijednijim ljudima nego što je to u Alijinom slučaju može se reći da je to ograničeni *istihlaf*, tj. da je halifa u nekom ograničenom vremenu u njegovoj ﷺ odsutnosti. Pod tim se ne podrazumjeva opšti *istihlaf*, vlast nad ummetom nakon njegove smrti. Ni za kog se od pomenutih Poslanikovih zamjenika u Medini ne može reći da je halifa Allahova Poslanika osim s ograničenim poimanjem te riječi. Ako bi neko Aliju zbog toga nazvao halifom onda su drugi ashabi (njegovi zamjenici u Medini) preči da ponesu takav naziv jer to nije bila samo Alijina odlika. Zatim onaj ko nasljeđuje vlast poslije njegove smrti obično biva najvijredniji čovjek, a što se tiče onih koji su ga mijenjali dok se borio protiv neprijatelja nije obaveza da bude najbolji među ljudima. Čak šta više, običaj je bio da sa sobom povede vrijednije ljude kako bi mu koristili u borbi a da slabije ostavi kao namjesnike koji bi se brinuli o porodicama boraca. Jer onaj ko mu koristi u džihadu je njegov saučesnik u onome što radi, takav je vrijedniji od onoga koga je zadužio da se brine o porodicama. Korist od takvog nije kao korist od onog koji sa njim učestvuje u džihadu. Poslanik ﷺ je Aliju usporedio sa Harunom u osnovi namjesništva a ne u pravom kontekstu te riječi koja podrazumjeva savršenstvo. Alija ima saučesnike u pogledu ovog imena. To pojašnjava činjenica da kada je Musa عليه السلام otišao na razgovor sa Allahom جل جلاله niko kao učesnik sa njim nije otišao, tako da je Haruna عليه السلام ostavio kao

namjesnika nad cijelim narodom. A kada je Poslanik ﷺ krenuo na Terbuk sa njim su krenuli svi osim onih koji su ostali s opravdanim razlogom. Alija je je ostao kao namjesnik nad djecom, ženama i malim brojem ljudi. Tako da njegovo namjesništvo u suštini nije bilo kao Musaovo postavljanje Haruna na mjesto namjesnika. Već se radi o tome da mu je to ostavljeno u emanet u vremenu njegova odsustva kao što je i Musa Harunu svoj narod ostavio u emanet za vrijeme svog odsustva. S obzirom da se Alija žalio zbog izostajanja za Poslanikom, on mu, je, sallallahu alejhi ve selleme, objasnio da ostavljanje namjesnika u datom momentu ne predstavlja manjakvost njegova stepena već nekada može biti zbog povjerenja kao što je Musa ostavio Haruna u svome narodu kao namjesnika. Spominje se da je Alija došao Poslaniku ﷺ plačući te mu reče: "Zar ćeš me ostaviti sa ženama i djecom?" Bilo mu je žao da izostaje iza Poslanika ﷺ.

A njegove riječi: "Medina ne može biti u dobru osim sa mnom ili s tobom", su laž na Poslanika ﷺ. Ovakav hadis nije zabilježen u poznatim hadiskim zbirkama. Ono što dodatno ukazuje da je to laž jeste činjenica da je Poslanik ﷺ više puta izlazio iz Medine zajedno sa Alijom, tako da u njoj nije ostao nijedan od njih dvojice. Onda se postavlja pitanje kako može reći da Medina ne može biti u dobru osim s jednim od njih dvojice ako se zna da su je više puta obojica napuštali? Rafidije zbog velikog džehla iznose takve laži koje može uočiti svako ko iole poznaje siru Božijeg Poslanika ﷺ.

Zatim njegove riječi: "Zatim je Usamu b. Zejda postavio kao emira vojske u kojoj je bio Ebu Bekr i Omer", su također laž koju može uočiti svako ko i najmanje poznaje hadis. Ebu Bekr nije bio u toj vojsci jer ga je Poslanik ﷺ postavio kao zamjenika u predvođenju namaza od kada se razbolio pa do njegove smrti. A Usami je povjerio bajrak prije bolesti kako se to prenosi. Kada se razbolio naredio je Ebu Bekru da ljude predvodi u namazu tako da im je kao imam klanjao sve dok nije umro Poslanik ﷺ. Ako bi smo pretpostavili da mu je bilo naređeno da iziđe sa Usamom, Poslanikova naredba da ljudima predvodi namaz u vremenu njegove bolesti derogira Usaminu nadređenost nad njim. A šta reći ako se zna da Usame uopšte nije bio njegov nadređeni?

Njegove riječi: "Poslanik ﷺ je umro a nije ga smjenio s te funkcije."

Kažemo: "Ebu Bekr je poslao Usaminu vojsku, nakon što su ljudi tražili od njega da je ne šalje iz straha od neprijatelja. On tada reče: "Tako mi Allaha neću saviti bajrak koji je uspostavio Allahov Poslanik ﷺ" iako je on tada već bio u situaciji da ga, tj. Usamu, smjeni sa tog položaja kao što je to prije njega mogao i Poslanik, jer je on sada zauzeo njegovo mjesto, tako da je imao pravo

uraditi ono što je korisnije za muslimane u datom momentu. A što se tiče njegova spomena da se Usama naljutio to je zaista notorna laž. Usamina ljubav i pokornost Ebu Bekru je toliko poznata da to niko ne može zanijekati. Zatim Usama je od svih ljudi najviše izbjegavao raskol i razilaženje. Za vrijeme sukoba između Alije i Muavije nije se borio ni na čijoj strani već se izolovao od smutnje. Zatim Usama uopšte nije bio Kurejšija tako da zbog toga nije mogao nasljediti hilafet. On uopšte nije pomišljao da preuzme hilafet. Zato se postavlja pitanje kakva bi njemu bila korist od pomenutog govora (koji spominje ovaj rafidija) bilo kome ko preuzme vlast, jer ko god da dođe na vlast biće nad njim halifa? Ako bi smo pretpostavili da je Poslanik ﷺ Usamu postavio kao emira nad Ebu Bekrom a zatim umro, njegovom smrću vlast prelazi u ruke halife poslije njega tako da sad on preuzima pravo na slanja vojske ili obustave pohoda, kao i vlast u pogledu postavljanja Usame za emira ili njegovu smjenu s tog položaja. Pa sve da mu je i rekao: "Mene je Allahov Poslanik postavio kao komandanta nad tobom a ko je tebe kao vladar postavio nada mnom?" Mogao mu je reći: "Onaj ko me je postavio kao halifu nad svim muslimanima, pa i nad onima koji su bolji od tebe." **Ako bi rekao:** "Mene je postavio kao emira nad tobom." Može se odgovoriti: "Postavio te kao emira nada mnom dok nisam preuzeo hilafet, pošto sam postao halifa sada sam ja tvoj emir."

Ovako nešto ne može nijekati osim džahil. A što se tiče Usame, naravno on je bogobojaznij, pametniji i znaniji od toga da bi ovako razgovarao sa Ebu Bekrom.

Čudno je kako ovi lašci spominju da su Ebu Bekr i Omer otišli do Usame i nastojali ga udobrovoljiti, a s druge strane govore kako su njih dvojica pokorili Aliju, Beni Hašima i Beni Abdumenaf a nisu nastojali da ih udobrovolje iako se zna da su oni jači, ponosniji i mnogobrojniji od Usame. Kakve ima potrebe da neko ko je (po njima) pokorio Benu Hašima, Benu Umeje i ostale pripadnike Abdumenafa, Kurejšije, ensarije i Arape, kakve ima potrebe da traži Usamino zadovoljstvo ako se zna da je on slabiji od njih a nije imao ni imetka ni ljustva ni porodice ni plemena da ga štiti. Da nije bilo Poslanikove ljubavi i počasti prema njemu bio bi jedan od slabih i nejakih.

Ako bi rekli: "Oni su to radili zbog Poslanikove ﷺ ljubavi prema njemu." **Kažemo:** "Zar vi ne kažete da su oni promjenili Poslanikov vasijet, da su učinili nepravdu i nasilno preuzeli hilafet? Ako su zgrješili, promjenili vasijet, druge nasilno pokorili i zulum činili onda se takav ne osvrće na pokornost Allahu i njegovu Poslaniku niti poštuje sporazum i rodbinske veze u pogledu Muhammedove porodice. Zar neko kome pripisujete ovako nešto da traži

Usamino zadovoljstvo? Zar neko za koga tvrdite da je odbio svjedočenje Ummi Ejmen i nije tražio njeno zadovoljstvo, ko je rasrdio i ezijatio Fatimu a ona je bila preča da traže njeno zadovoljstvo. Postavlja se pitanje zar neko kome pripisujete sve ovo ima potrebe da traži Usamino zadovoljstvo? Hatur i zadovoljstvo se čuvaju zbog vjere ili zbog dunjaluka. Pa ako po vama oni nisu imali vjere koja bi ih ponukala da traže zadovoljstvo onih kojima su bili obavezni čuvati hatur, a za dunjalukom nisu imali potreba onda se postavlja pitanje šta ih je ponukalo da čuvaju hatur Usami i da traže njegovo zadovoljstvo? Ali takve su rafidije zbog svog džehla i laži zapadaju u kontradiktornost i proturječnosti.



POGLAVLJE O OMEROVOM NADIMKU EL-FARUK - ONAJ KOJI RASTAVLJU ISTINU OD NEISTINE

Rafidija kaže: "Omera su nazvali El-Faruk a nisu Aliju, alejhi selam. Iako je Poslanik ﷺ za njega rekao: "Ovo je Faruk mog ummeta, razdvaja sljedbenike istine od sljedbenika laži." Otuda je Ibn Omer rekao: "U vremenu Poslanika ﷺ nismo mogli prepoznati munafike osim po njihovoj mržnji spram Alije, alejhi selam."

Kažemo: "**Prvo.** Što se tiče ova dva hadisa nema sumnje među hadiskim učenjacima da su oni apokrifni i da predstavljaju laž na Poslanika ﷺ. Nijedan od njih nije prenešen u poznatim hadiskim zbirkama niti ijedan od njih ima poznat sened.

Drugo. Kada se navodi dokaz u sporednim mes'elama ogranaka vjere obaveza je spomenuti sened predaje a šta tek reći za mes'ele usula vjere? U protivnom puko navođenje riječi: "Kaže Poslanik ﷺ" ne predstavlja dokaz po slaganju svih učenjaka. U protivnom onda bi i riječi nekog od ehli sunneta: "Kaže Poslanik" bile dokaz. Međutim mi želimo ovde ukazati da se hadis mora navoditi sa senedom čiji su prenosioci poznati po iskrenosti bez obzira kojoj grupaciji pripadaju. Ako hadis nema seneda postji ogućnost da ga ovaj pernosioc nije izmislio već da ga je prenio iz neke knjige a taj ne zna odakle ga je prenio. S obzirom da u ovom poglavlju ima puno laži nije nikome dozvoljeno da pripisuje Poslaniku ﷺ predaju čiji sened nije poznat.

Treće. Poznato je svakome ko posjeduje znanje o hadiskim učenjacima koliko oni proučavaju i analiziraju riječi koje se pripisuju Poslaniku ﷺ, kolio istražuju tu oblast, zatim da najviše od svih ljudi vole tu oblast i slijede Poslanikove hadise, a s druge strane od svih ljudi najdalje su od slijeđenja strasti i prohtjeva koji se suprostavljaju sunnetu. Da je kod njih potvrđeno vjerodostojnim hadisom da je pomenute riječi Poslanik ﷺ rekao Aliji niko od njih ne bi bio preči da slijedi njegov govor. Jer oni njegov govor slijede iz ljubavi za njegovim slijeđenjem i zbog imana u njega a ne zbog nekih ličnih ciljeva i pohvala. Da je kod muhidisa vjerodostojnim putem prenešeno kako je Poslanik ﷺ Aliji rekao: "Ovo je Faruk mog ummeta", oni bi to prihvatili i prenijeli kao što su prenijeli njegove riječi o Ebu Ubejdi: "*On je povjerenik ovog ummeta.*"[1] Zatim njegove ﷺ riječi o Zubejru: "*Svaki Poslanik je imao pomagača (ar. havarij) a moj pomagač je Zubejr.*"[2] Isto tako su prihvatili i

[1] Buhari, 5/25, i drugi.
[2] Buhari, 5/21, i Muslim, 4/1879.

prenijeli njegove riječi o Aliji: "*Sutra ću bajrak dati čovjeku koji voli Allaha i Njegova Poslanika i kojeg voli Allah i Njegov Poslanik.*"[1] Zatim hadis o haljini kada je za Aliju, Fatimu, Hasana i Husejna rekao: "*Allahu moj oni su moja porodica odkloni od njih prljavštinu i očisti ih.*"[2] I mnogo je još drugih primjera.

Četvrto. Zatim oba hadisa su lažna i na to ukazuju dokazi iz kojih se vidi da tako nešto nije dozvoljeno pripisati Poslaniku. Šta podrazumjevate pod tim da je Alija *faruk* uvog ummeta, tj. da razdvaja istinu od neistine. Ako pod tim mislite da on prepoznaje sljedbenike istine od sljedbenika neistine te da razlikuje vjernike od munafika onda treba znati da tu osobinu ne posjeduje niko od ljudi. Niti Poslanik niti iko drugi. Jer Uzvišeni Allah kaže:

وَمِمَّنْ حَوْلَكُم مِّنَ ٱلْأَعْرَابِ مُنَٰفِقُونَ ۖ وَمِنْ أَهْلِ ٱلْمَدِينَةِ ۖ مَرَدُوا۟ عَلَى ٱلنِّفَاقِ لَا تَعْلَمُهُمْ ۖ نَحْنُ نَعْلَمُهُمْ

"Među beduinima oko vas ima licemjera, a ima ih i među stanovnicima Medine, koji su u licemjerstvu spretni – ti ih ne poznaješ, ali ih Mi poznajemo." (Et-Tevba, 101)

Ako Poslanik ﷺ nije poznavo pojedinačno svakog munafika u Medini i oko nje kako bi to mogao znati neko drugi? Rafidijska ljubav prema Aliji je neispravna. Oni vole nešto što ne postoji. To je po njima nepogrešivi imam o čijem imametu postoji *nas*, jedini validan imam poslije Poslanika ﷺ koji je vjerovao da su Ebu Bekr i Omer nasilnici, neprijatelji ili čak i kafiri. Kada im na Sudnjem danu postane jasno da Alija nije bio bolji od njih, već se u najboljem slučaju može reći da je po vrijednosti bio blizu njih, te da je on sam potvrđivao njihov imamet i vrijednost, i da ni on ni oni nisu bili bezgrješni. Niti je postojao *nas* u pogledu njegova imameta, tada će im biti jasno da nisu voljeli Aliju već da su ga od svih ljudi u stvari najviše mrzili. Oni mrze one koji su odlikuju potpunijim svojstvima od Alije. Alija je potvrđivao imamet i vrijednost prve trojice halifa. Tako će im postati jasno da će zbog Alije ﷺ oni postati omraženi. Otuda hadis koji bilježi Muslim u svom "Sahihu": "Meni je nepismeni Poslanik obećao da me neće voljeti osim mu'min i da me neće prezirati osim munafik."[3] Ako je ovo zaista potvrđeno od Poslanika ﷺ onda su rafidije ti koji ne vole Aliju u njegovom pravom svjetlu. Njihova je ljubav poput židovske ljubavi prema Musau ﷺ i kršćanske spram Isaa ﷺ. Prava svojstva i osobine kojima se zaista odlikuje Alija rafidije mrze kao što kršćani i

[1] Buhari, 5/18, i Muslim, 4/1871.
[2] Muslim, 4/1883.
[3] Muslim, 1/86.

židovi preziru prava svojstva kojima se odlikuje Isa i Musa, alejhima selam. Oni mrze onoga ko potvrđuje Muhammedovo ﷺ poslanstvo; a njih dvijica su priznavali i najavljivali Muhammedovo poslanstvo, neka je mir i spas na sve njih.



POGLAVLJE O VRIJEDNOSTI AIŠE, RADIJELLAHU ANHA

Rafidija kaže: "Veličaju Aišu nad ostalim Poslanikovim ženama iako je on, alejhi selam, često spominjao Hatidžu bint Huvejlid. Jednom prilikom Aiša mu reče: "Ti je zaista mnogo spominješ a Allah ti je u zamjenu dao bolju od nje." On reče: "Tako mi Allah nije zamjenjena boljom od nje, ona mi je vjerovala kada su me ljudi u laž ugonili, pružila mi je utočište kada su me drugi odbacili, učinila me je sretnim svojim imetkom, Allah mi je od nje podario djecu a od drugih nije."

Odgovor: Kao prvo ehli sunnet nije složan oko stava da je Aiša najbolja Poslanikova žena. Mnogi pripadnici ehli sunneta zastupaju takav stav a kao dokaz navode predaju koja se prenosi u dva "Sahiha" od Ebi Muse od Enesa, radijellahu anhuma, da je Poslanik ﷺ rekao: *"Vrijednost Aiše nad ostalim ženam je kao vrijednost potkriže nad ostalom hranom."*[1] Potkriža je najbolja hrana a predstavlja kombinaciju hljeba i mesa. U tom kontekstu pjesnik kaže:

Šta je hljeb kada se začini mesom

to je Allahov emanet potkriža

Jer je pšenica najbolja žitarica a meso je najbolji začin, kao što se spominje u hadisu koji prenosi Ibn Kutejbe i drugi da je Poslanik ﷺ rekao: *"Prvak među jelima stanovnika dunjaluka i ahireta je meso."*[2] Pa ako je pšenica najbolja žitarica i meso najbolji nadjev ili začin, a njih dvoje u kombinaciji čine potkrižu, onda je jasno zašto je potkriža najbolja hrana. U više predaja je potvrđeno da je Poslanik ﷺ rekao: *"Vrijednost Aiše nad ostalim ženam je kao vrijednost potkriže nad ostalom hranom."*

Prenosi se u "Sahihu" od Amra b. Asa da je Poslaniku ﷺ rekao: "O Allahov Poslaniče ko ti je od svijeta najdraži?" "*Aiša*", reče. "A od ljudi", upitah? "*Njen otac*", reče. Zatim upitah: "A ko onda?" "*Omer*", reče. Zatim je spomenuo još neke ljude."[3]

Njegove riječi o Hatidži: "Allah mi je nije zamjenio boljom", ako su vjerodostojne, znače: Allah meni nije napravio bolju zamjenu, jer mu je Hatidža u početku islama pomogla i koristila što nije slučaj ni sa jednom drugom ženom. S tog stanovišta ona mu je bila najbolja jer ga je pomogla u vremenu nužde i potrebe. Međutim Aiša je bila uz njega u zadnjem periodu

---

[1] Buhari, 5/29, i Muslim, 4/1895.
[2] "Sunen" Ibn Madže, 2/1099. Hadis je daif.
[3] Buhari, 5/5, i Muslim, 4/1856.

poslanstva kad je vjera upotpunjena. Ona je stekla znanje i usavršila iman, što nije bio slučaj sa onima koji su živjeli u početnom periodu poslanstva. Tako da je sa stanovišta tog dodatka bila bolja. Ummet se od nje okoristio više nego od drugih Poslanikovih žena. Ona je bolje poznavala sunnet i više stekla znanja od drugih. Hatidžino dobro je bilo ograničeno na samog Poslanika ﷺ ali nije ništa uspjela prenijeti od njega, i ummet se od nje nije okoristio kao što se okoristio od Aiše. Din u njeno vrijeme nije bio upotpunjen kako bi na taj način postigla savršenstvo imana za razliku od onih koji su živjeli nakon upotpunjenja vjere.



Poglavlje

RAFIDIJSKI NAPADI NA AIŠU I ODGOVORI NA NJIH

Rafidija kaže: "Ona je otkrila Poslanikovu ﷺ tajnu. Poslanik ﷺ joj reče: "Ti ćeš se nepravedno boriti protiv Alije." Zatim, ona je se suprostavila riječima Uzvišenog: **"I u kućama vašim boravite."** (El-Ahzab, 33) Izišla ja sa skupinom svijeta da se bez razloga bori protiv Alije, jer su muslimani bili složni u pogledu borbe protiv Osmana. Ona je koristila svaku priliku i naređivala njegovo pogubljeno. Govorila je: "Ubijte oholicu, Allah ubio oholicu!" Kada je do nje stigla vijest o njegovoj pogibiji ona se obradova tome a zatim upita: "Ko je preuzeo hilafet?" Kada su joj rekli da je Alija preuzeo hilafet ona je izišla da se bori protiv njega zbog Osmanove krvi. Šta je u tome bio Alijin grijeh? Kako su Talha, Zubejr i drugi pristali na to? Kako misle stati pred Poslanika ﷺ? Kada bi neko od nas razgovarao sa tuđom ženom, izveo je iz kuće i sa njom putovao smatrali bio ga najvećim neprijateljem. Kako su je u tome poslušele hiljade muslimana i pomogle u ratu protiv vladara pravovjernih (Alije)? A niko od njih nije pomogao kćer Allahova Poslanika kada je svoje pravo potraživala od Ebu Bekra. Niko mu od njih nije progovorio ni jednu riječ.

Odgovor: Ehli sunnet je u pogledu ove kao i drugih stvari pravedan. Svjedoče pravedno i iskreno. Njihove riječi su pravedne i istinite, među njima nema kontradiktornosti. Što se tiče rafidija i drugih novotara u njihovim riječima ima toliko neistine i kontradiktornosti, a mi ćemo spmenuti neke od njih. Po ehli sunnetu svi učesnici Bedra će u Džennet. Majke vjernika, Aiša i druge, će također u Džennet. Ebu Bekr, Omer, Osman, Alija, Talha i Zubejr su prvaci dženetlija poslije poslanika.

Ehli sunnet kaže: "Nije uslov da dženetlije budu čisti od greški, čak ni od grijeha. Moguće je da neko od njih počini mali ili veliki grijeh i da se od njega pokaje. Oko ove stvari se slažu muslimani. Ako se čovjek kloni velikih grijeha, male grijehe brišu dobra djela kod većine. Čak šta više, kod većine učenjaka velike grijehe brišu dobra djela ako su veća od njih. Zatim nedaće također brišu grijehe i drugo.

Prije svega treba reći da su mnoge negativne stvari koje se pripisuje ashabima laž. A mnoge od tih stvari se odnose na njihov idžtihad, ali mnogi ljudi ne znaju osnovu njihovog idžtihada. A kada bi i pretpostavili da su zgriješili u određenim stvarima, to im je oprošteno ili putem tevbe ili putem dobrih djela koja brišu loša ili putem nedaća koje brišu grijehe i slično. Prenešen je dokaz koji potvđuje njihov ulazak u Džennet i koji ukazuje da je

nemoguće da urade nešto što bi ih odvelo u Vatru. Ako neko od njih nije umro na djelu koje obavezno povlači počinioca u Vatru ono što je mimo toga ne može poslužiti kao dokaz da ne zaslužuju Džennet. Mi znamo da su oni od stanovnika Dženneta. Kada i ne bismo znali da li će pojedinci od njih u Džennet nije nam dozvoljeno da tvrdimo da neće u Džennet zbog toga što ne znamo da li su uradili nešto što bi ih moglo odvesti u Vatru. Ovako nešto nije dozvoljeno u pogledu običnih vjernika za koje ne znamo hoće li ući u Džennet. Nemamo pravo tvrditi za nekog od njih da će u Vatru zbog nekih stvari koje sigurno ne ukazuju na to. Pa kako da to bude dozvoljeno kada se radi o časti najboljih vjernika? Detaljno znanje o njihovom stanju, unutrašnjem i spoljašnjem svakog pojedinačno, njegova dobra i loša djela, te njihov idžtihad su stvari koj mi ne možemo potpuno znati i dokučiti. Priča o tome se svodi na govor bez znanja, a govoriti o nekome bez znanja je haram. Otuda je ustezanje od komentara u pogledu stvari razilaženja koje su se desile među ashabima je bolje od komentarisanja bez suštinskog poznavanja njihova stanja. Većina komentara u tom pogledu se zasniva na neznanju. Ovako nešto nije dozvoljeno pa maker taj govor ne bio prožet strastima i makar se ne odnosio na pobijanje istine, a šta reći ako je takav govor prožet strastima i ako pobija jasnu i poznatu istinu? Što se tiče njegovih riječi da je odala Poslanikovuv tajnu nema sumnje da Uzvišeni Allah kaže:

وَإِذْ أَسَرَّ ٱلنَّبِيُّ إِلَىٰ بَعْضِ أَزْوَٰجِهِۦ حَدِيثًا فَلَمَّا نَبَّأَتْ بِهِۦ وَأَظْهَرَهُ ٱللَّهُ عَلَيْهِ عَرَّفَ بَعْضَهُۥ وَأَعْرَضَ عَنۢ
بَعْضٍ ۖ فَلَمَّا نَبَّأَهَا بِهِۦ قَالَتْ مَنْ أَنۢبَأَكَ هَٰذَا ۖ قَالَ نَبَّأَنِىَ ٱلْعَلِيمُ ٱلْخَبِيرُ ﴿٣﴾

"A kad Poslanik jednoj ženi svojoj tajno govor povjeri, pa ona obavijesti o njemu, a Allah mu to obznani, a on je bio dio tajne kazao, a od dijela odustao. Pa kad je on o tome obavijesti, ona reče: 'Ko tebe o tome izvijesti?' On reče: 'Izvijestio me je Sveznajući, Koji sve poznaje.'" (Et-Tahrim, 3)

U "Sahihu" je prenešeno od Omera da su to bile Aiša i Hafsa.[1]

Metoda rafidija je da se oslanjaju na kur'anske tekstove u kojima se spominju grijesi od prvih generacija, a zatim ih tumače na razne načine. Ehli sunnet kaže: "Počinioci grijeha prve generacije su se pokajali od njih i putem te tevbe Allah im je uzdigao deredžu. Ovaj ajet nije preči da se drugačije razumije od ostalih ajeta koji govore o grijesima. Ako je tumačenje ostalih ajeta koji govore o grijesima ispravno, onda je i ovo tumačenje ispravno. A

[1] Buhari, 6/156, i Muslim, 2/1110.

ako je tumačenje ovog ajeta neispravno, onda je tumačenje onih još neispravnije.

Drugo. Ako pretpostavimo da su Aiša i Hafsa počinile grijeh, one su se za njega pokajale, što se očito može vidjeti iz nastavka sure gdje Uzvišeni Allah kaže:

إِن تَتُوبَآ إِلَى ٱللَّهِ فَقَدْ صَغَتْ قُلُوبُكُمَا

"Ako vas dvije učinite pokajanje Allahu, pa, vi ste bile učinile ono zbog čega je trebalo da se pokajete." (Et-Tahrim, 4)

Allah ﷻ ih je pozvao na tevbu i ne može se misliti da se nisu pokajale ako znamo ono što se prenosi o veličini njihovih deredža, i ako znamo de su one Poslanikove ﷺ žene u Džennetu. Allah im je ponudio da biraju između Allaha i Njegova Poslanika, s jedne strane, i ovodunjalučkih ukrasa, s druge strane, pa su izabrale Allaha i Njegova Poslanika i onaj svijet (kao što stoji u Kur'anu). Zbog toga mu je Allah zabranio da ih mijenja i da se na njih ženi. Postoji razilaženje da li mu je to bilo dozvoljeno nakon toga. One su bile kod njega kada je umro, tako da su ostale majke vjernika shodno tekstu Kur'ana.

Zatim poznato je da se grijesi opraštaju s tevbom, dobrim djelima i nedaćama koje brišu grijehe.

Treće. Ono što se spominje o njegovim ženam je kao i ono što se spominje o članovima ehli bejta i drugim ashabima kojima je obećan Džennet. Tako kada je Alija zaprosio kćerku Ebi Džehla na Fatimu, Poslanik ﷺ je ustao i održao govor rekavši: "*Zaista je Beni Hašim b. Mugire od mene tražio dozvolu da udaju svoju kćer za Aliju b. Ebi Taliba. Ja to neću dozvoliti.*", to je ponovio tri puta. "*Zaista je Fatima dio mene, mene uznemirava i ezijeti ono što nju uznemirava i ezijeti, osim ako želi sin Ebu Taliba da rastavu moju kćer a da se oženi njihovom kćeri.*" Ne treba misliti da je Alija ostavio pomenutu prošnju samo vanjštinom, već ju je ostavio srcem i u srcu se pokajao zbog toga.

Što se tiče hadisa koji navodi: "Ti ćeš se nepravedno boriti protiv Alije", nije poznato da je zabilježen u poznatim i relevantnim knjigama niti ima poznatog seneda. Bliže je lažnim i apokrifnim hadisima od vjerodostojnih. Čak šta više, sigurno je laž. Aiša se nije borila niti je izišla radi borbe. Izišla je s nijjetom da popravi stanje među muslimanima. Mislila je da je u njenom izlasku korist za muslimane. Poslije se obistinilo da je bilo preče da ne izlazi. Prenosi se da je prilikom spomena svog izlaska toliko plakala da je znala namočiti svoj himar.

Što se tiče njegovih riječi: "Suprostavila se riječima Uzvišenog: **"I u kućama svojim boravite"**, ona se, radijellahu anhua, nije razgolišavala kao što se to činilo u džahilijetu. Naredba o boravku u kući ne negira izlazak zbog određene koristi koja je naređena, kao što je npr. odlazak na hadždž i umru, ili odlazak sa mužem na putovanje. Ovaj ajet je spuštan za Poslanikova života, a poznato je da je poslije toga Poslanik ﷺ sa njima putovao kao što je sa Aišom putovao na Oprosnom hadždžu i drugima. Zatim ju je poslao sa Abdurrahmanom, njenim bratom, koji je stavi na jahalicu iza sebe, a zatim je zanijetila umru od Ten'ima.

A što se tiče riječi: "Izišla ja sa skupinom svijeta da se bez razloga bori protiv Alije", kažemo prije svega da je ovo laž na nju. Ona nije izišla radi borbe. Također Talha i Zubejr nisu namjeravali da se bore protiv Alije. A kada bi pretpostavili da su izišli zbog borbe, to je vrsta borbe koja se spominje u riječima Uzvišenog:

وَإِن طَآئِفَتَانِ مِنَ ٱلْمُؤْمِنِينَ ٱقْتَتَلُوا۟ فَأَصْلِحُوا۟ بَيْنَهُمَا ۖ فَإِنۢ بَغَتْ إِحْدَىٰهُمَا عَلَى ٱلْأُخْرَىٰ فَقَـٰتِلُوا۟ ٱلَّتِى تَبْغِى حَتَّىٰ تَفِىٓءَ إِلَىٰٓ أَمْرِ ٱللَّهِ ۚ فَإِن فَآءَتْ فَأَصْلِحُوا۟ بَيْنَهُمَا بِٱلْعَدْلِ وَأَقْسِطُوٓا۟ ۖ إِنَّ ٱللَّهَ يُحِبُّ ٱلْمُقْسِطِينَ ۝ إِنَّمَا ٱلْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ فَأَصْلِحُوا۟ بَيْنَ أَخَوَيْكُمْ ۚ وَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ۝

"Ako se dvije skupine vjernika sukobe, izmirite ih; a ako jedna od njih ipak učini nasilje drugoj, onda se borite protiv one koja je učinila nasilje sve dok se Allahovim propisima ne prikloni. Pa ako se prikloni, onda ih nepristrasno izmirite i budite pravedni; Allah, zaista pravedne voli. Vjernici su samo braća, zato pomirite vaša dva brata i bojte se Allaha, da bi vam se milost ukazala." (El-Hudžurat, 9-10)

Allah ﷻ ih je proglasio vjernicima i braćom unatoč međusobnoj borbi. Ako ovo kur'ansko pravilo važi za sve druge vjernike, onda su oni preči da se na njih odnosi ovaj ajet.

A što se tiče njegovih riječi o Osmanu: "Jer su muslimani bili složni u pogledu borbe protiv Osmana...", na to se može odgovoriti sa više aspekata:

Prvo. Ovo je očita laž. Velika većina muslimana nije naredila da se ubije Osman, niti su učestvovali u njegovom ubistvu niti su bili zadovoljni njegovim ubistvom. Prije svega većina muslimana nije bila u Medini već su bili u Jemenu, Šamu, Mekki, Kufi, Basri, Egiptu i Horosanu, a Medinjani su samo dio muslimana.

Drugo. Niko od najboljih muslimana nije imao učešća u prosipanju Osmanove krvi, niti su ubili niti naredili njegovo ubijanje. Njega je ubila skupina smutljivaca od plemenskih ološa i onih koji su začeli smutnju. Alija ﷺ se uvijek zaklinjao: "Ja nisam ubio Osmana niti sam težio njegovom ubistvu." Dovio je protiv njegovih ubica riječima: "Allahu moj prokuni Osmanove ubice na kopnu i moru u brdu i ravnici." Najviše što bi se moglo reći je da muslimani nisu ispravno reagovali i da ga nisu istinski pomogli te da ih je u datom momentu zahvatio nemar što je omogućilu pomenutim smutljivcima da dopru do njega i da ga ubiju.[1] Oni u tom pogledu imaju objašnjenje i o opravdanje. Nisu mislili da će stvar kulminirati do te mjere, da su to znali u korjenu bi sasjekli sve što vodi u smutnju.

Drugo. Rafidije u svojim tvrdnjama dosežu krajnje granice laži i kontradiktornosti. Opšte je poznato da su se svi muslimani složili oko Osmanove prisege a ne oko njegova ubistva. Svi muislimani iz svih djelova islamske države dali su mu prisegu. Ako je dozvoljeno nešto što je vanjštinom očito tretirati kao idžma', onda je obaveza u pogledu njegove prisege reći da postoji idžma'. A ako nije dozvoljeno tako nešto navesti kao idžma', onda pada vaš dokaz o idžma'u-slaganju muslimana u pogledu njegova ubistva. To posebno važi ako se zna da je u njegovom ubistvu učestvovala jedna mala skupina. Zatim oni niječu idžma' u pogledu njegove prisege i govore: "Osmanu su pripadnici istine iz straha i pod prisilom dali prisegu." Kažemo: "Da su se svi složili oko njegova ubistva a zatim neko rekne: "Sljedbenici istine su prezirali njegovo ubistvo ali su šutili strahujući za svoj život.", ovo bi bilo bliže istini jer obično ko želi ubiti vladara zastrašuje svoje protivnike. Oni koji žele ubiti (vladara) su brži u zlu, prosipanju krvi i zastrašivanju ljudi od onih koji mu žele dati prisegu. Naravno ovo je pod pretpostavkom kada bi svi ljudi željeli njegovo ubistvo, a šta reći ako se zna da je većina muslimana negirala i bila protiv njegova ubistva? I šta reći ako se zna da su ga u njegovoj kući branili neki od ashaba kao što je Hasan b. Alij, Abdullah b. Zubejr i drugi? Zatim prizivanje idžma'a u pogledu Osmanova ubistva, iako je poznato da se čitav ummet tome usprotivio i da su željeli da mu pomognu i da se osvete njegovim ubicama, je veća laž od onoga koji tvrdi postojanje konsenzusa imama o Husejnovom ubistvu. Ako bi neko rekao da je Husejn ubijen konsenzusom svijeta jer se niko nije suprostavio onima koji su se protiv njega borili i koji su ga ubil, takva laž nije očitija od laži onoga koji tvrdi postojanje konsenzusa oko Osmanova ubistva. Ummet nije vidio ubistvo

[1] Opširnije o Osmanovom ubistvu pogledaj u knjizi Ibn el-Arabija "Zaštita od nesreće", koju sam preveo na bosanski jezik. *Op.p.*

Husejna velikim kao što je velikim vidi ubistvo Osmana. Zatim Husejna nisu pomogle vojske kao što su Osmana pomogle. Njegovi pomagači se nisu osvetili njegovim neprijateljima kao što su se Osmanovi pomagači osvetili Osmanovim neprijateljima. Njegovim ubistvom nije prouzrokovana fitna, nered i zlo kao što je prouzrokovano Osmanovim ubistvom. Njegovo ubistvo kod Allah, Njegova Poslanika i vjernika nije teže osuđeno nego što je slučaj sa Osmanovim ubistvom. Osman je jedan od prvaka prvih muslimana i muhadžira u rangu sa Talhom i Zubejrom. On je halifa muslimana oko čije prisege su se složili svi muslimani. Za njegova hilafeta muslimani su ratovali protiv nevjernika. Sablja za njegova hilafeta bijaše isukana protiv nevjernika kao što je bila u vremenu Ebu Bekra i Omer a ne protiv muslimana.

Što se tiče **njegovih riječi**: "Aiša je koristila svaku priliku i naređivala njegovo pogubljenje. Govorila je: "Ubijte oholicu, Allah ubio oholicu!" kada je do nje stigla vijest o njegovoj pogibiji ona se obradova." **Kažemo**: "Gdje je vjerodostojna predaja o tome da je Aiša postupila na pomenuti način?

Drugo. Ono što se vjerodostojnim putem prenosi od nje jeste da se ona protivila njegovom ubistvu što negira predaju ovog rafidije, te da je dovila protiv svoga brata Muhammeda zbog njegova učešća u tome.

Treće. U krajnjem slučaju, kada bi smo pretpostavili da je neko od ashaba, Aiša ili neko drugi, tako nešto rekao u ljutnji zbog toga što mu je neke stvari zamjerao, njegov govor ne bi predstavljao dokaz. Isto tako to ne bi značilo negaciju njegova imana niti imana onoga kome su te riječi upućene. Čak šta više, postoji mogućnost da su obojica (unatoč pomenutim rječima) Allahovi štićenici i da su od stanovnika Dženneta. Tako (usljed svog idžtihada) može misliti da je onog drugog dozvoljeno ubiti ili, čak šta više, može misliti da je onaj drugi kafir a da pri tome ima pogrešno mišljenje. Govor o ljudima mora se zasnivati na pravdi i znanju a ne na džehlu i nepravdi, kao što je slučaj sa novotarima.

Rafidijska metodologija uvijek tretira dvojicu ljudi koji su bliski po vrijednostima, pa jednog od njih učine bezgrješnim i čistim od grijeha a drugog proglase grješnikom ili kafirom. Otuda često do izražaja dolazi njihov džehl i njihove kontradiktornosti, kao što je slučaj sa kršćanima i židovima kada hoće da potvrde poslanstvo Isaa i Musaa ﷺ s jedne, a niječu poslanstvo Muhammeda ﷺ s druge strane. Tada dolazi do izražaja njihova slabost, džehl i kontradiktornost.

Zatim njegove riječi: "A zatim upita: "Ko je preuzeo hilafet?" Kada su joj rekli da je Alija preuzeo hilafet ona je izišla da se bori protiv njega zbog

Osmanove krvi. Šta je u tome bio Alijin grijeh?" **Kažemo**: "Prije svega to što tvrdite da su Aiša, Talha i Zubejr potvarali Aliju za Osmanovo ubistvo i da su se zbog toga borili protiv njega je očita laž. Oni su samo potraživali ubice koji su se uvukli u Alijinu vojsku. Oni su znali da je Alijina nevinost u pogledu Osmanove krvi kao i njihova ili još više. Međutim, njegove ubice su našle utočište kod njega pa su ih zbog toga potraživali da im se presudi. Međutim, i oni i Alija su bili nemoćni da to realizuju. Jer su iza njih stajala njihova plemena koja su ih štitila. Jer kada nastupi fitna pametni u njoj ne mogu suzbiti bezumne. Tako da su velik ashabi postali nemoćni u gašenju plamena smutnje i međusobnog razvađanja. Ovako je stanje kad se fitna raširi i pogodi ljude. U tom kontestu Uzvišeni Allah kaže:

وَٱتَّقُوا۟ فِتْنَةً لَّا تُصِيبَنَّ ٱلَّذِينَ ظَلَمُوا۟ مِنكُمْ خَآصَّةً

"I izbjegavajte ono što će dovesti do smutnje koja neće pogoditi samo one među vama koji su krivi." (El-Enfal, 25)

Kada fitna uzme maha od njene prljavštine ne može se sačuvati osim onaj koga Allah sačuva.

Zatim njegove riječi: "Šta je u tome bio Alijin grijeh?" Ove riječi također predstavljaju proturječnost. Zato što rafidije smatraju da je Alija odobravao njegovo ubistvo i borbu protiv njega, te da je učestvovao u huškanju buntovnika na njega. Mnoge šije pripisuju Aliji da je on učestvovao u zavjeri protiv Osmana, isto mu to pripisuju mnoge pristalice Osmanove stranke. Šije zbog mržnje prema Osmanu, a ovi zbog mržnje prema Aliji. Velika većina muslimana je stava i zna da je to laž na Aliju s obje strane.

Rafidije govore: "Alija je dozvoljavao Osmanovo ubistvo, čak šta više, dozvoljavao je ubistvo Ebu Bekra i Omera. Smatraju da je pomaganje njegova ubistva predstavljalo jedan od najvećih ibadeta i pokornosti." Zar onda nije kontradiktorno da čovjek koji nosi ovakvo ubjeđenje spram Alije kaže: "Šta je u tome bio Alijin grijeh?" Ovakve riječi u pogledu Alijine nevinosti dolikuju ehli sunnetu, što i jest njihov pravi stav. A što se tiče rafidija - oni su od svih ljudi najviše kontradiktorni.

A što se tiče njegovih riječi: "Kako su Talha, Zubejr i drugi pristali na to? Kako misle stati pred Poslanika ﷺ? Kada bi neko od nas razgovarao sa tuđom ženom, izveo je iz kuće i sa njom putovao - smatrali bio ga najvećim neprijateljem." Kažemo: "Ovo također prestavlja njihove kontradiktornosti i neznanje. Na Aišu, radijellahu anha, iznose velike potvore. Zatim neki od njih je potvaraju za blud, od čega ju je Allah opravda i o čemu su objavljeni

kur'anski ajeti. Zatim oni zbog velikog džehla u kojem se nalaze tako nešto pripisuju i ženama drugih poslanika. Tvrde da je Nuhova žena bila bludnica, te da sin kojeg je on dozivao (da se ukrca na lađu) nije bio njegov već njen. A riječi Uzvišenog o njegovom sinu: **"Jer radi ono što ne valja"** (Hud, 46), tumače da on potječe od nevaljalog djela. Neki od njih u tom kontekstu riječi Uzvišenog: **"I Nuh zovnu svoga sina"** (Hud, 42) čitaju: "I zovnu Nuh njenog sina." Kao dokaz tome navode njegove riječi:

قَالَ يَٰنُوحُ إِنَّهُۥ لَيْسَ مِنْ أَهْلِكَ

"O Nuhu, on nije čeljade tvoje." (Hud, 46)

Zatim riječi Uzvišenog:

ضَرَبَ ٱللَّهُ مَثَلًا لِّلَّذِينَ كَفَرُوا۟ ٱمْرَأَتَ نُوحٍ وَٱمْرَأَتَ لُوطٍ كَانَتَا تَحْتَ عَبْدَيْنِ مِنْ عِبَادِنَا صَٰلِحَيْنِ فَخَانَتَاهُمَا

"Allah navodi kao pouku onima koji ne vjeruju ženu Nuhovu i ženu Lutovu: bile su udate za dva čestita roba Naša, ali su prema njima licemjerne bile." (Et-Tahrim, 10)

Ovaj ajet tumače da je Nuhova žena Nuha prevarila u njegovoj postelji. Oponašaju munafike i grješnike nosioce potvore, one koji su potvorili Aišu za nemoral a nisu se pokajali. U pogledu njih Poslanik ﷺ je održao sljedeći govor: "*O ljudi, ko će me zaštititi od čovjeka čiji je ezijet dosegao do moje familije, tako mi Allaha o mojoj porodici nisam mislio osim dobro. Spomenuli su čovjeka o kojem tako mi Allah ne znam osim dobro.*"[1] Poznato je da u najveće uznemiravanje i ezijet spada da čovjek potvori ženu za blud i da čovjek ženi kaže da je bludnica. Ovo je najveća uvreda kojom se ljudi međusobno vrijeđaju. Tako se kao najveći primjer uvrede navodi potvaranje nekog za zinaluk, tj. blud.

Potvaranje za blud je po svojoj težini iznad ostalih grijeha. Uzvišeni Allah je za taj grijeh propisao *had*-šerijatski određenu kaznu. Ezijet i neprijatnost koja se nanese potvorenoj osobi za blud je iznad ostalih neprijatnosti. Ako bi neko nekoga potvorio za nevjerstvo, potvoreni se lahko može opravdati i u laž utjerati dotičnog time što vanjštinom ispoljava islam. Za razliku ako ga potvori za nemoral kada čovjek nema adekvatnog načina da mu odgovori i dokaže suprotno. Jer se u suštini blud skriva a čovjek vanjštinom pokazuje čednost.

[1] Bilježi Buharija, 3/173 i drugi.

Zatim, od rafidijskog džehla je i to što veličaju porijeklo poslanike, njihove očeve i sinove a potvaraju njihove žene. Sve je to odraz pristrasnosti i slijeđenja prohtjeva. U tom kontekstu veličaju Fatimu, Hasana i Husejna a napadaju Aišu, majku vjernika. Na drugoj strani neki od njih govore da je Ibrahimov otac Azer bio vjernik, ili da su Poslanikovi roditelji bili vjernici. Tako za Poslanikovog oca ne kažu da je bio kafir, jer po njima ako je otac kafir i sin bi mogao biti kafir, i tada u samom porijeklu ne bi bilo nikakvog fadileta. Vrijednost nekoga ne mora biti vezana za njegovo porijeklo. Što se tiče Talhinog i Zubejrovog putovanja u Irak sa Aišom kako bi popravili stanje među muslimanima treba reći da je među vojnicima bilo Aišinih mahrema, kao što je Abdullah b. Zubejr, sin njene sestre. Osamljivanje Ibn Zubejra sa njom, kao njenog sestrića, je dozvoljeno po Kitabu, sunnetu i idžma'u muslimana. Također *sefer*-putovanje žene sa svojim mahremom je dozvoljeno po Kur'anu, sunnetu i idžma'u. Ona nije putovala osim uz prisustvo mahrema. U vojski koja ih je napala bio je Muhammed b. Ebu Bekr. Da Muhammed b. Ebu Bekr nije prema njoj pružio ruku (da je spasi) stranci bi prema njoj pružili svoje ruke. Zbog toga je Aiša dovila protiv onih koji su prema njoj pružili ruke. Ona tada reče: "Čija je ovo ruka Allah je spalio u vatri?" Pa reče: "Tj. brat na dunjaluku prije ahireta." Ona reče: "Na dunjaluku prije ahireta?" Pa je izgorio u vatri u Egiptu.

Zatim njegove riječi: "Kako to da su je poslušale hiljade muslimana i pomogla je u ratu protiv vladara pravovjernih (Alije)? A niko od njih nije pomogao kćer Allahova Poslanika kada je potraživala svoje pravo od Ebu Bekra. Niko mu od njih nije progovorio ni jednu riječ."

Kažemo: "Ovo je najveći dokaz protiv tebe. Poznato je da su ljudi (Arapi) volili Allahova Poslanika, cjenili ga, veličali, voljeli njegovo pleme i kćer više nego što su cijenili i volili Ebu Bekra i Omera sve i da nije bio Poslanik. A šta reći kada se zna da je on bio Allahov Poslanik, kojeg su voljeli više od sebe i svojih porodica? Niko pametan ne sumnja da su Arapi, Kurejšije ili drugi, poštovali Benu Abdu Menafa i veličali ih više nego što su veličali Benu Temim i Adij. Zbog toga kada je umro Poslanik ﷺ a Ebu Bekr preuzeo hilafet Ebu Kuhafi bi rečeno: "Umrije Allahov Poslanik." "To je velika nedaća, ko je preuzeo vlast poslije njega, upita?" "Kažu da je Ebu Bekr", reče. "Jesu li zadovoljni Benu Abdu Menaf i Benu Mahzum?" "Da", rekoše. "To je Allahova blagodat koju On daje kome hoće", uzvrati on. Otuda se prenosi da je Ebu Sufjan došao kod Alije pa mu reče: "Da li ste zadovoljni da ova stvar pripadne Benu Tevimu?" On mu reče: "O Ebu Sufjane, ova stvar u islamu nije kao u džahilijetu", ili kako je već rekao."

Ako među svim muslimanima nije bio niko ko bi tvrdio da je Fatima zakinuta i da joj je učinjena nepravda niti da ima nekih potraživanja kod Ebu Bekra i Omera, niti je iko od njih tvrdio da su joj njih dvojica nanijeli nepravdu, ako niko od njih nije po tom pitanju progovorio ni jednu riječ to upućuje na činjenicu da su oni jasno znali da joj nije učinjeno nasilje niti zulum. Jer da su znali da joj je učinjena nepravda to bi značilo da je izostanak njihove pomoći bio zbog ili nemoći, ili nemara ili zbog mržnje prema njoj. Ako čovjek želi nešto uraditi i posjeduje mogućnost za to on će to sigurno uraditi. Da je Fatimi učinjena nepravda, - a poznata je njena čast, čast njenog plemena i rođaka, a njen otac je bio najbolje stvorenje i najdraži čovjek muslimanima, - da joj je učinjena nepravda to bi značilo da su bili nemoćni da joj pomognu ili je postojao neki razlog zbog kojeg joj nisu pomogli jer je mrze. Obje ove pretpostavke su neispravne. Poznato je da svi ljudi nisu bili nemoćni kako bi progovorili riječ istine, jer su bili u situaciji da promjene i utječu na mnogo veće stvari od ove. Ovo i druge stvari ukazuju da je stvar bila suprotna od onog kako to predstavljaju rafidije kroz svoje laži. I to upućuje da su muslimani znali da joj uopšte nije učinjena nepravda. Kako to da se ljudi bore sa Osmanom pomažući ga, pa čak i prolivajući svoju krv, a da ne pomognu onoga ko im je draži od Osmana – a to je Allahov Poslanik i njegova porodica?!



POGLAVLJE O AIŠINOM NADIMKU "MAJKA VJERNIKA" I MUAVIJINOM NADIMKU "DAJDŽA VJERNIKA"

Rafidija kaže: "I prozvali su je Majka vjernika a druge nisu. Njenog brata Muhammeda b. Ebu Bekra i pored njegova autoriteta, i položaja kod njegova oca i sestre Aiše, majke vjernika, nisu prozvali "Dajdžom vjernika" a Muaviju b. Sufjana prozvaše Dajdžom vjernika jer je njegova sestra, Ummu Habiba, kćerka Ebu Sufjana, bila jedna od Poslanikovih žena. A sestra Muhammeda b. Ebu Bekra i njegov otac su na većem stepenu od Muavijine sestre i njenog oca."

Odgovor: Riječi: "I prozvali su je Majka vjernika a druge nisu", su jasna laž koju svako može prepoznati. Ne znam da li ovi ljudi namjerno lažu ili im je Allah zaslijepio vid zbog pretjeranog slijeđenja strasti tako da ne primjećuju da je ovo laž? Oni zamjeraju nekim nasibijama kada im je Husejn rekao: "Zar ne znate da sam ja sin Fatime, kćerke Allahova Poslanika?" Oni rekoše: "Ne znamo." Ovako nešto ne može reći niti nijekati Husejnovo porjeklo osim onaj ko namjerno laže, ko potvora i kome je Allah zaslijepio vid zbog slijeđenja strasti tako da ne vidi tako nešto. Suština prohtjeva prestavlja sljepilo. Rafidije najviše od svih ljudi namjerno niječu istinu. I još više su zasljepljeni od ovih (tj. nasibija). Neki koji se deklarišu kao šije, kao što su nusajrije i drugi, kažu da Hasan i Husejn nisu Alijina djeca već da su djeca Selmana Farisija. Neki od njih govore da Alija nije umro. Također to tvrde za još neke. Neki za Ebu Bekra i Omera tvrde da nisu ukopani kod Poslanika ﷺ. Neki za Rukaju i Ummu Kulsum, dvije Osmanove žene, tvrde da nisu Poslanikove kćerke već da su to Hatidžine kćerke od drugog čovjeka. Oni mnogo više nužno poznatih stvari niječu nego što je to slučaj sa nasibijama koji su ubili Husejna. Sve to pojašnjava činjenicu da su veći lašci, nasilnici i džahili od Husejnovih ubica.

Tako je opšte poznato da se za svaku Poslanikovu ženu kaže da je majka vjernika, za sve njih: Aišu, Hafsu, Zejneb bint Džahš, Ummi Seleme, Sevdu bint Zem'a, Mejmunu bint Haris Hilalije, Džuvejrijetu bint Haris Mustalakijje, Safiju bint Hujej b. Ahtab Harunijje, radijellahu anhunne. U tom kontekstu Uzvišeni Allah kaže:

﴿ ٱلنَّبِيُّ أَوْلَىٰ بِٱلْمُؤْمِنِينَ مِنْ أَنفُسِهِمْ وَأَزْوَٰجُهُۥٓ أُمَّهَٰتُهُمْ ﴾

"Vjerovjesnik treba da bude preči vjernicima nego oni sami sebi, a žene njegove su – kao majke njihove." (El-Ahzab, 6)

Ovo je opšte poznata stvar kompletnom ummetu. Svi muslimani se slažu da ih je bilo zabranjeno ženiti poslije Poslanikove smrti, te da ih je obaveza poštivati. One su majke vjernika u pogledu svetosti i zabrane. Nisu kao majke u pogledu mahremstva, tako da se nije dozvoljeno sa njima osamljivati ili sa njima putovati kao što se čovjek osami sa bližom rodbinom. Pošto su u pogledu zabrane ženidbe na stepenu majki a u pogledu mahremstva nisu. ulema se razilazi u pogledu njihove braće da li se mogu nazivati dajdžama vjernika ili ne? Neki su mišljenja da se mogu nazivati dajdžama vjernika. Na osnovu toga onda takav naziv ne važi samo za Muaviju već i za sinove Ebu Bekra, Muhammeda i Abdurrahmana, zatim za Omerove sinove, Abdullaha, Ubejdullaha i Asima. U tu skupinu ulazi i Amr b. Haris b. Ebi Dirar, brat Džuvejrije bint Haris. Zatim u tu skupinu ulazi Utbe b. Ebi Sufjan i Jezid b. Ebi Sufjan, Muavijina braća. Neki učenjaci ehli suneta kažu da se to ne odnosi na braću Poslanikovih žena, te da se ne mogu nazivati dajdžama vjernika. Da se to odnosi na njih onda bi se to odnosilo i na sestre poslanikovih žena pa bi shodno tome one bile tetke vjernika. A da se tretiraju kao dajdže i tetke vjernika, onda bi vjernicima bilo zabranjeno da neko od njih oženi svoju tetku a ženi bi bilo zabranjeno da se uda za svog dajdžu. Potvrđeno je *nasom*, idžma'om da je vjernicima i vjernicama dozvoljeno da se žene i udaju sa njihovim sestrama i njihovom braćom međusobno.[1] Tako je Ibn Abbas oženio Ummu Fadl, sestru Mejmune bint Haris koja je majka vjernika. Ona mu je rodila Abdullaha, Fadla i druge. Zatim Abdullah b. Omer i Ubejdullah b. Omer, Muavija, Abdurrahman i Muhammed b. Bekr su se ženili vjernicama. Da su im bili dajdže onda im ne bi bilo dozvoljeno udati se za njih. Oni koji su nekog od pomenutih nazvali dajdžom vjernika oni se nisu pri tome ograničili na Muaviju već su pod tim podrazumjevali one koji sa Poslanikom imaju krvno srodstvo. Tako da su Muaviju često spominjali po tome, kao što su ga često prozivali kao pisara objave, mada su i drugi zapisivali objavu. Zatim poznato je da jahao iza Poslanika na jahalici, mada su i drugi jahali sa njim. Oni to ne spominju zato što je to njegova odlika, već spominju zato što to ima veze sa Poslanikom ali isto tako spominju fadilete drugih kojima se on ne odlikuje.

Njegove riječi: "I pored njegova autoriteta." (tj. autoriteta Muhameda ibn Ebi Bekra). Ako pod tim misli na njegovo porijeklo, onda to kod njih (šija)

[1] Tj. sa sestrama majki pravovjernih i njihovom braćom.

nema svetosti jer napadaju na njegova oca i na njegovu sestru. A što se tiče ehli suneta, oni ljude veličaju shodno njihovoj bogobojaznosti a ne po pukom porjeklu jer Uzvišeni Allah kaže:

﴿إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِندَ ٱللَّهِ أَتْقَىٰكُمْ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ﴾

"Najugledniji kod Allaha je onaj koji ga se najviše boji." (El-Hudžurat, 13)

Ako pod njegovom veličinom i autoritetom misle da je bio od prvih muslimana, da je učinio hidžru, pomagao islam i vodio džihad, onda treba znati da on nije ashab, niti je od muhadžira niti od ensarija. Ako pod njegovim autoritetom misle da je bio od najučenijih i najpobožnijih ljudi ni to nije tačno.

Što se tiče njegovih riječi: "Sestra Muhammeda b. Ebu Bekra i njegov otac su na većem stepenu od Muavijine sestre i njenog oca."

Kažemo: "Ovaj dokaz je neispravan po objema osnovama, jer ehli sunet čovjeka vrjednuje po njegovim ličnim zaslugama. Muhammedu b. Ebu Bekru ne vrijedi rodbinska veza sa Ebu Bekrom i Aišom, a Muaviji ne ide na štetu to što je boljeg porijekla od njega. Ovo je poznata osnova kod ehli suneta. Prvim muslimanima od muhadžira i ensarija, poput Bilala, Suhejba, Habbaba i njima sličnim, koji su udjeljivali i borili se prije fetha (Hudejbije), njima ništa ne smeta to što su drugi koji su okasnili sa primanjem islama boljeg porjekla od njih, kao što su Sufjan b. Harb i njegovi sinovi Muavija i Jezid, zatim Ebu Sufjan b. Haris b. Abdulmutalib, Ukajl b. Ebi Talib i drugi.



POGLAVLJA O NAPADIMA NA MUAVIJU I ODGOVOR NA TO

Rafidija kaže: "Poslanik ﷺ je prokleo Muaviju, *et-talika b. talika*- oslobođenog sina oslobođenog. I rekao je: "Ako vidite Muaviju na mom minberu ubijte ga." On je bio od onih kojima je davato od zekata da se njihova srca pridobiju za islam (ar. *muellefeti kulub*). Borio se protiv Alije a oni ga smatraju četvrtim halifom, imam istine. Svako onaj ko se borio protiv Alije je buntovnik i nasilnik. Razlog zbog kojeg su Muaviju zvali dajdža vjernika a Muhammeda b. Ebi Bekra nisu je taj što je on volio Aliju, razilazio se sa svojim ocem i mrzio Muaviju radi Alije i što se borio uz njega. Zvali su ga (Muaviju) pisarom objave a nije napisao ni jednu riječ od objave, već mu je pisao pisma. Poslanik ﷺ je imao četrnaest osoba koje su mu pisale objavu. Najbliži i najsposobniji od njih je bio Alija b. Ebi Talib, alejhi selam, dok je Muavija još bio mušrik u vremenu poslanstva, koji je u tom vremenu nijekao objavu i ismijavao se sa Šerijatom.

Odgovor: Što se tiče hadisa u kojem je Poslanik ﷺ prokleo Muaviju i naredio da se ubije ako ga vide na Poslanikovom minberu, kažemo da ovaj hadis nije zabilježen nigdje u relevantnoj literaturi na koju se vraćaju stručnjaci o predajama. Po učenjacima hadisa ova predaja predstavlja laž, hadis koji je izmišljen na Poslanika ﷺ. Rafidija ne spominje raviju koji prenosi hadis niti spominju sened kako bi se dotični hadis mogao analizirati. Ibn Dževzi Ebul-Feredž spominje ovaj hadis među *mevdu*'-apokrifnim hadisima.

Na njegovu laž ukazuje činjenica da su se poslije Muavije na Poslanikov minber uspinjali oni od kojih je Muavija po slaganju svih muslimana bio bolji. Ako je bila obaveza ubiti nekoga zbog pukog uspinjanja na minber, onda je shodno njima sve ove trebalo pobiti. Zatim, ovo je suprotno onome što je nužno poznato u vjeri islamu. Samo uspinjanje na minber ne čini krv muslimana dozvoljenom. A ako bi rekli da je naredio njegovo ubijanje zbog toga što je preuzeo hilafet, kažemo da ni to nije tačno. Jer po toj logici trebalo je pobiti sve one koji su vodili hilafet poslije njega a od kojih je on bio bolji. Ovo je suprotno mutevatir hadisima u kojima se zabranjuje borba protiv islamskih vladara, kao što je o tome prethodilo objašnjenje. Zatim muslimani se slažu na stvari koja je suprotna tome, tj. oni koji preuzmu vlast se ne ubijaju niti je to dozvoljeno. Zatim, ubistvo vladara i borba protiv njega za sobom povlači smutnju i nered koji je veći od nereda koji izazove nepravedan vladara. Kako bi Poslanik ﷺ naredio nešto čije bi izvršenje proizvelo više nereda od ostvljanja istog?!

Što se tiče njegovih riječi: "*Et-talik b. talik*, tj. oslobođeni sin oslobođenog." Ova osobina ne predstavlja mahanu. Jer *et-talik*, množina *et-talaka'* označava skupinu ljudi koji su prihvatili islam po oslobađanju Mekke. Poslanik ﷺ ih je oslobodio i oprostio im, a bilo ih je oko dvije hiljade. Neki od njih su postali najbolji muslimani kao što je: Haris b. Hišam, Suhejl b. Amr, Safvan b. Umejje, Ikrime b. Ebi Džehl, Jezid b. Ebi Sufjan, Hakim b. Hizam, Ebu Sufjan b. Haris b. Abdul Mutalib, Poslanikov amidžić, koji ga je kroz stihove ismijavao a zatim je lijepo prihvatio islam i pokazao se kao dobar musliman. Zatim Utab b. Usejd, kojeg je Poslanik ﷺ postavio kao namjesnika nad Mekkom na dan njenog oslobođenja i drugi koji su postali dobri muslimani.

Muavije je jedan od onih koji se pokazao kao dobar musliman po slaganju svih učenjaka. Zbog toga ga je Omer postavio na funkciju namjesnika Šama, koju je prije njega obavljao njegov brat Jezid b. Ebi Sufjan nakon njegove smrti. Jezid b. Ebi sufjan je bio od najboljih muslimana. Bio je jedan od komandanata koje su poslali Ebu Bekr i Omer u osvajanje Šama. Tada su u Šam između ostalih poslani: Jezid b. Ebi Sufjan, Halid b. Velid, Šerhabil b. Hasene, Amr b. As i Ubejde b. Džerah. Kad je umro Jezid b. Ebi Sufjan Omer je na njegov položaj postavio Muaviju, radijellahu anhum. Omer je bio od onih koji u pogledu Allaha nikome nije čuvao interesa i hatura. On nije od onih koji su iz ljubavi prema nekom postavljali kao namjesnika, zatim nije ni volio njegova oca Ebu Sufjana. Naprotiv od svih ljudi najviše je mrzio Ebu Sufjana prije islama. Tako kad mu je sa njim došao Abbas na dan oslobođenja Mekke on je nastojao da ga ubije. Tako da je čak između njih bilo grubih riječi zbog Omerove mržnje prema Ebi Sufjanu. Otuda sigurno možemo zaključiti da postavljanjem Muavije na vlast Omer nije imao neki dunaljučki cilj. Da nije zaslužio da mu se povjeri vlast Omer ga ne bi postavio na taj položaj.

Njegove riječi: "On je bio od onih kojima je davato od zekata da se njihova srca pridobiju za islam (muellefeti kulub)." Da, to je istina, većina onih kojima je oprošteno tada spadaju u ovu kategoriju kao što je Haris b. Hišam, sin njegova brata Ikrime b. Ebi Džehl, Suhejl b. Amr, Safvan b. Umejje, Hakim b. Hizam, svi ovi su bili od najodabranijih muslimana. Većina onih kojima je dat imetak da bi se njihova srca pridobila za islam su lijepo primili islam. Dešavalo se da na početku dana čovjek prihvati islam radi materijalnih interesa a već krajem dana zavolio bi islam više od onoga što obasjava sunce.

Zatim njegove riječi: "Borio se protiv Alije a oni ga smatraju četvrtim halifom, imam istine. Svako onaj ko se borio protiv Alije je buntovnik i nasilnik."

Kažemo: "Prvo. Buntovnik nekada može pogrešno tumačiti stvari s ubjeđenjem da je na istini. A nekada znano i namjerno djeluje kao buntovnik, a nekada je buntovništvo plod šubhi i strasti zajedno, i to je najčešća pojava. U svakom slučaju ovo ne može poslužiti kao napad jer ehli sunet ne smatra Muaviju niti onog koji je bolji od njega čistim od grijeha, a pogotovo ih ne smatraju nepogrešivim u stvarima idžtihada. Već ehli sunet kaže: "Postoje razlozi koji otklanjaju kaznu za pomenute grijehe kao što je tevba, istigfar, dobra djela koja brišu loša i nedaće koje brišu ljudske grijehe. Ovo je stvar koja obuhvata ashabe i druge muslimane.

Drugo. Što se tiče ehli suneta oni imaju čvrst i jasan stav u ovom poglavlju a vi ste kontradiktorni. Kada bi vam nasibije ili haridžije, koji Aliju tekfire ili ga smatraju grješnikom i koji sumnjaju u njegovu pravednost rekli: "Šta je dokaz Alijinog imana, pravednosti i imameta?" Ne biste imali čvrstih dokaza da im odgovorite osim dokaza ehli suneta. Ako biste im rekli da je dokaz njegov islam i pobožnost, oni bi vam odgovorili da se to mutevatir predajam prenosi i o drugim ashabima, tabiinima, trojici prethodnih halifa, halifama od Umejevića kao što je Muavija, Jezid, Abdulmelik i drugi. A vi napadate na ispravnost njihova iman. Naš napad (haridžija) na iman Alije i drugih nije gori od vašeg napada na one koje vi napadate.

Ako bi ste kao dokaz naveli ono što je u Kur'anu od pohvala, kažemo: Kur'an je uopšten, njegove pohvale obuhvataju Ebu Bekra, Omera, Osmana i ostale isto koliko obuhvata i pohvalu Alije i još više. A vi ste ove lišili kur'anske pohvale, a nama je još lakše da Aliju lišimo pomenutog.

Ako biste kao dokaz naveli ono što se prenosi od Poslanika ﷺ u pogledu njegovih fadileta, oni bi vam odgovorili: "Te fadilete prenose isti oni ashabi koji prenose predaje o fadiletima njih (Ebu Bekra, Omera, Osmana i drugih ashaba). Ako smatrate da su ashabi pravedni onda prihvatite sve predaje, o njemu ali i o ostalima. A ako su grješnici, onda ako vam grješnik dođe sa vijestima to dobro provjerite. Niko za svjedoka ne može reći: "Ako budu svjedočili u moju korist pravedni su, a ako budu svjedočili protiv mene grješnici su." Ili da kaže: "Ako budu svjedočili o pohvali onoga koga volim pravedni su, a ako posvjedoče u korist onog koga mrzim grješnici su."

A što se tiče njegovih riječi: "Razlog zbog kojeg su Muaviju zvali dajdža vjernika a Muhammeda b. Ebi Bekra nisu je taj što se razišao sa svojim ocem." Ovo je također očita laž. Muhammed b. Ebi Bekr za života svog oca je bio dijete koje je imalo tri godine. Nakon smrti svog oca od svih ljudi najviše je cijenio i veličao svog oca. Ponosio se njime a ljudi su ga zbog toga cjenili.

Njegove riječi: "To što su Muaviju zvali dajdžom vjernika a Muhammeda b. Bekra nisu je zbog Muhammedove ljubavi spram Alije a mrzio je Muaviju."

Odgovor: "Ovo je također laž. Pa Abdullah b. Omer je preči u ovom značenju i od jednog i od drugog. On se nije borio na strani ni jednog od njih dvojice. Veličao je Aliju i volio ga, spominjao je njegove fadilete i vrline. A kada su se ljudi okupili oko Muavije i on mu je dao prisegu. Njegova sestra je bolja od Muavijine, a njegov otac je bolji od Muavijinog oca. Ljudi su ga više voljeli i poštovali od Muavije i Muhammeda b. Ebu Bekra i pored toga nije poznato da su ga zvali dajdžom vjernika. Na osnovu toga biva znano da taj nadimak nije zbog razloga koji oni navode.

Njegove riječi: " Zvali su ga (Muaviju) pisar objave a nije napisao ni jednu riječ od objave, već mu je pisao pisma." Ovo je govor bez dokaza i znanja. Gdje je dokaz o tome da nije napisao ni jednu riječ objave već da je pisao pisma?

Njegove riječi: " Poslanik ﷺ je imao četrnaest osoba koje su mu pisale objavu. Najbliži i najodabraniji od njih je bio Alija b. Ebi Talib, alejhi selam."

Nema sumnje da je Alija bio od njegovih pisar također. Poznato je da je on pisao ugovor o primirju na Hudejbiji. Međutim isto tako je poznato da su mu Ebu Bekr i Omer pisali, kao što je bez sumnje poznato da mu je pisao Zejd b. Sabit. U dva "Sahiha" se prenosi kad su Poslaniku objavljene riječi Uzvišenog:

لَّا يَسْتَوِى ٱلْقَـٰعِدُونَ مِنَ ٱلْمُؤْمِنِينَ غَيْرُ أُو۟لِى ٱلضَّرَرِ وَٱلْمُجَـٰهِدُونَ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ بِأَمْوَٰلِهِمْ وَأَنفُسِهِمْ

"Vjernici koji se ne bore – osim onih koji su za borbu nesposobni – nisu jednaki onima koji se na Allahovu putu bore imecima svojim i životima svojim." (En-Nisa, 95)da je ovaj ajet zapisao Zejd b. Sabit.[1]

Isto tako objavu su mu pisali Ebu Bekr, Omer, Osman, Alija, Amir b. Fuhejre, Abdullah b. Erkam, Ubej b. Kab, Sabit b. Kajs, Halid b. Seid Hanzala b. Rebia Esedi, Zejd b. Sabit, Muavija, Šerhabil b. Hasene, radijellahu anhum.

A što se tiče njegovih riječi: "Dok je još Muavija bio mušrik u vremenu poslanstva." Kažemo: "Nema sumnje da su Muavija, njegov otac i brat primili islam po oslobođenju Mekke, otprilike tri godine prije Poslanikove smrti. Kako može prigovarati da je Muavija bio mušrik u periodu poslanstva kada je

[1] Pogledaj Buhari, 6/48, i Muslim, 3/1508.

Muavija bio dijete s kojim se njegova majka Hind igrala kada je Muhammed postao poslanik? Muavija je prihvatio islam sa ostalim muslimanima po oslobođenju Mekke, kao što je slučaj i sa ostalima koje smo prethodno spominjali. Oni su prije primanja islama bili žešći nevjernici i neprijatelji islama i Poslanika od Muavije.



Poglavlje

DODATNE POTVORE RAFIDIJA NA MUAVIJU

Rafidija kaže: "Bio je u Jemenu u godini oslobođenja Mekke i otuda je napadao na Poslanika ﷺ. Pisao je njegovom ocu Sahru b. Harbu kritikujući ga zbog prihvatanja islama govoreći: "Zar si se odmetnuo i prihvatio vjeru Muhammedovu?", zatim mu je u stihovima pisao:

O Sahre, ne prihvataj islam dobrovoljno pa da nas osramotiš

Nakon što su na Bedru poraženi moj djed, dajdža, i majkin amidža

O kakvi su oni bili ljudi i Hanzala Mehdi, naša besanica

Smrt nam je lakša od riječi izdajnika, a sina Hindinog ostavi da vjeruje Uza'a

Oslobođenje Mekke se desilo osme godine od Poslanikova dolaska u Medinu. Muavija je ostao na širku i bježao od Poslanika ﷺ jer je Poslanik ﷺ bio dozvolio da ga ubiju. Zatim je pobjegao u Mekku. Kad nigdje nije mogao naći utočište onda je bio prinuđen da dođe do Poslanika ﷺ i objavi primanje islama. Islam je prihvatio pet mjeseci prije Poslanikove smrti. Predao se Abbasu koji se za njega zauzimao kod Poslanika, te mu on oprosti. Zatim se za njega zauzimao da mu ukaže neku počast i da ga pripoji ostalim pisarima. On je to prihvatio pa ga je učinio jednim od četrnaest pisara. Kada bi smo i rekli da je bio pisar objave, koliko je mogao napisati u ovom periodu tako da bi se mimo drugih mogao nazivati takvim imenom? Iako Zamahšeri, jedan od hanefijskih učenjaka, spominje u svojoj knjizi "Rebiul-ebrar" da su četiri osobe prizivale njegovo poslanstvo. Među pisarima je bio Abdullah b. Sad b. Ebi Serh koji se odmetnuo u mušrike. U pogledu njega je spuštan ajet:

وَلَٰكِن مَّن شَرَحَ بِٱلْكُفْرِ صَدْرًا فَعَلَيْهِمْ غَضَبٌ مِّنَ ٱللَّهِ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١٠٦﴾

"...One kojima se nevjerstvo bude milo stići će srdžba Allahova i njih čeka patnja velika." (Nahl, 106)

Prenosi se da je Abdullah b. Omer rekao: "Došao sam kod Poslanika ﷺ i čuo sam ga kako kaže: "Sad će pred vas doći čovjek koji će umrijeti mimo mog sunneta", pa se pojavio Muavija. Poslanik ﷺ je ustao da održi govor a Muavije je uzeo svog sina za ruku i izišao tako da nije slušao hutbu. Poslanik ﷺ reče: "Alah prokleo vođu i onoga koji ga slijede." To se odnosi na dan kada će ummet biti u problemima sa Muavijom na čelu. Žestoko se borio protiv Alije, alejhi selam, tako da je pobio veliku skupinu odabranih ashaba. Na minberima ga je proklinjao i tako je činio osam godina sve dok tu praksu nije

ukinuo Omer b. Abdulaziz. Otrovao je Hasana, a njegov sin je ubio našeg štićenika Husejna a njegove žene porobio. Njegov otac je slomio zub Poslaniku ﷺ, a majka mu je pojela jetru Poslanikovog amidže Hamze."

Odgovor: "Što se tiče njegovih riječi: "Bio je u Jemenu u godini oslobođenja Mekke i da je otuda napadao na Poslanika ﷺ, te da je pisao njegovom ocu Sahru b. Harbu kritikujući ga zbog prihvatanja islama, te da mu je pisao pomenute stihove", kažemo: "Ovo je opšte poznata laž jer je Muavija bio u Mekki i nije bio u Jemenu. Njegov otac je prihvatio islam prije nego je Poslanik ﷺ ušao u Mekku u mjestu Muru Zahran u noći kada je Poslanik ﷺ tu odsjeo. Abbas mu tada reče: "Zaista Ebu Sufjan voli slavu." Pa je Poslanik ﷺ rekao: "Ko uđe u kuću Ebi Sufjana biće bezbjedan, ko uđe u Mesdžid (Kabu) biće bezbjedan, ko baci oružje biće bezbjedan."[1]

A što se tiče njegovih riječi: "Oslobođenje Mekke se desilo osme godine od Poslanikova dolaska u Medinu", to je tačno.

Zatim njegove riječi: "Muavija je ostao na širku i bježao je od Poslanika ﷺ jer je Poslanik bio dozvolio da ga ubiju. Zatim je pobjegao Mekku. Kad nigdje nije mogao naći utočište onda je bio prinuđen da dođe do Poslanika ﷺ i objavi primanje islama. Islam je prihvatio pet mjeseci prije Poslanikove smrti." Kažemo da je ovo očita laž. Muavija je primio islam na dan oslobođenja Mekke po slaganju svih. Čak je i ovaj rafidija prethodno rekao da je Muavija bio od onih čije je srce pridobijeno novcem od zekata ili plijena. To je kategorija ljudi kojima je Poslanik ﷺ dao plijen od bitke na Hunejnu od plemena Hevazin. Muavija je bio jedan od onih koji je dobio dio tog imetka. Poslanik ﷺ je time želio pridobiti srca onih kojima su se ljudi pokoravali u njihovim plemenima. Da je Muavija bio od onih koji su bježali, onda ne bi bio od ovih čija je srca Poslanik ﷺ nastojao pridobiti putem plijena. Isto tako da je primio islam pet mjeseci prije Poslanikove smrti ne bi ništa dobio od plijena sa Hunejna. Onaj kome je cilj vjerovanje nema potrebe za pridobijanjem srca. Ono što još upućuje da je govor ovog rafidije laž jeste činjenica da nijedan Kurejšija nije ovoliko dugo okasnio sa primanjem islama kao što on tvrdi. Zatim učenjaci sire i Poslanikovog vojevanja se slažu da Muavija nije bio od onih koje je Poslanik ﷺ naredio da se ubiju na dan oslobođenja Mekke.

A što se tiče njegovih riejči: "Kada bi smo i rekli da je bio pisar objave, koliko je mogao napisati u ovom periodu tako da bi se mimo drugih mogao nazivati takvim imenom?" Kažemo: "Ovo je potvora na ehli sunnet. Među

[1] Bilježi ga Muslim, 3/1407.

ehli sunnetom niko ne tvrdi da je ovo samo Muavijina odlika. On je samo jedan od pisara objave. A što se tiče Abdullah b. Sada b. Ebi Serha on se bio odmetnuo od islama, iznosio je potvore na Poslanika ﷺ da bi se na kraju ponovo vratio u islam.

Što se tiče njegovih riječi: "U pogledu njega je spuštan ajet: **"One kojima se nevjerstvo bude milo stići će srdžba Allahova i njih čeka patnja velika."** (En-Nahl, 106) Kažemo da je ovo netačno. Ovaj ajet je spuštan u Mekki kada su Amar i Bilal bili prisiljeni na nevjerstvo, dok je otpadništvo Ebu Serha bilo u Medini nakon hidžre. Kad bi smo i pretpostavili da je ajet objavljen u pogledu njega Poslanik ﷺ je ipak primio njegov islam i njegovu prisegu.

A što se tiče njegovih riječi: "Prenosi se da je Abdullah b. Omer rekao: "Došao sam kod Poslanika ﷺ i čuo sam ga kako kaže: "Sad će pred vas doći čovjek koji će umrijeti mimo mog sunneta", pa se pojavio Muavija. Poslanik ﷺ je ustao da održi govor a Muavije je uzeo svog sina za ruku i izišao tako da nije čuo hutbu. Poslanik ﷺ reče: "Alah prokleo vođu i onoga koji ga slijede." To je na dan kada ummet bude u problemima sa Muavijom na čelu."

Odgovor: Prvo. Mi tražimo da dokažete vjerodostojnost ovog hadisa. Nije dozvoljeno koristiti hadis kao dokaz dok se ne dokaže njegova vjerodostojnost. Ovo kažemo kao argument prije rasprava a inače mi znamo da je to sigurna laž.

Drugo. Ovaj hadis je apokrifan, lažan po slaganju svih hadiskih učenjaka. Ne nalazi se ni u jednoj hadiskoj zbirci na koju se oslanjaju hadiski stručnjaci niti ima poznat sened. Ovaj rafidija nije spomenuo lanac hadisa. Zatim na njegov džehl ukazuje i to što tako nešto prenosi od Abdullah b. Omera, a on je od svih ljudi najdalje bio od vrijeđanja ashaba a najviše prenio hadisa o njihovim vrlinama. Zatim poznate su njegove pohvale o Muaviji u vjerodostojnim predajama od njega. Tako se prenosi da je za njega rekao: "Poslije Poslanika nisam vidio nikoga da više daje ljudima od Muavije." Bi mu rečeno: "Čak i od Ebu Bekra i Omera?" "Ebu Bekr i Omer su bolji od njega ali poslije Poslanika nisam vidio da iko više ljudima udjeljuje od njega", reče.[1]

Ahmed b. Hanbel kaže da se pod riječi *sejjid* ovde misli na blagost, tj. Muavija je bio blag i plemenit.

Zatim Poslanik ﷺ nije održao jednu hutbu već je održao mnoštvo hutbi džumom, bajramima, i na hadždžu na kojima su prisustvovali Muavija i njegov otac, kao i ostali muslimani. Zar ih je on mogao vidjeti kako na svakoj

[1] Pogledaj objašnjenje predaje u "En-Nihaje fi garibil hadis" od Ibn Esira. *Op.p.*

hutbi ustanu i napuste je a da im ashabi to omoguće i da ne reaguju? Ovo bi predstavljalo napad na ugled Poslanika i ashaba jer su stalno dopuštali da dvojica između njih ustaju i napuštaju hutbu i džumu. A ako su prisustvovali svim drugim hutbama zašto bi izostavili tu jednu koju oni spominju?

Njegove riječi: "Uzeo je za ruku svog sina Jezida ili Zejda." Muavija nije imao sina po imenu Zejd. A što se tiče njegova sina Jezida koji je poslije njegove smrti preuzeo hilafet i za čije vladavine se desilo ono što se desilo, on se rodio tek za vladavine Osmana ﷺ po slaganju učenjaka. Muavija za Poslanikova života nije imao sina. Hafiz Ebu Fadl b. Nasir kaže: "Muavija je za vrijeme Poslanika pokušavao zaprositi neke žene ali ga nisu oženili jer je bio siromašan. Oženio se za vladavine Omera, a za vladavine Osmana dvadeset sedme godine po Hidžri je dobio sina Jezida.

Njegove riječi: "Žestoko se borio protiv Alije." Kažemo: "Nema sumnje da su se dvije vojske, Alijina i Muavijina, žestoko sukobile na Sifinu. Muavija nije bio taj koji je na početku izabrao ratnu opciju već se od svih najviše trudio da ne dođe do rata. Drugi su više željeli rat od njega.



Poglavlje

JOŠ JEDAN DODATAK O POBIJANJU POTVORA NA MUAVIJU

Nakon što smo ovo objasnili može se reći da govor rafidija predstavlja najiskvareniji govor sa najviše kontradiktronosti. Oni veličaju stvar onih (kao veliki grijeh) koji su se borili protiv Alije a hvale one koji su se borili protiv Osmana i ubili ga, unatoč tome što je grijeh onih koji su ubili Osmana veći od grijeha onih koji su se borili protiv Alije. Osman je bio halifa kojeg su svi ljudi složno izabrali i oko njega se okupili. Nije ubio ni jednog muslimana. Njemu su pobunjenici uslovljavali da podnese ostavku. Njegovo opravdanje da ostane na položaju halife je veće od opravdanja Alije što je zahtjevao da mu se pokore oni koji mu nisu dali prisegu. Osman je osaburio na iskušenju dok nije ubijen kao *mazlum i šehid.* Alija je prvi započeo borbu protiv Muavijinih pristalica. Oni se protiv njega nisu borili već su samo odbijali da mu daju prisegu (dok se ne pohvataju Osmanove ubice).

Ako bi rekao: "Osman je radio stvari na kojima su mu zamjerali." Te stvari na kojima mu se zamjera ne dozvaljavaju njegovo ubistvo niti njegovu smjenu. Oni koji su odbijali Aliji dati prisegu imali su više osnova za to od ovih.

Njegove riječi: "Hilafet traje trideset godina." Ovi hadisi nisu bili toliko poznati kako bi ih poznavali ljudi poput njih. To su hadisi koje su prenijeli posebni. A tome treba dodati da se ne nalaze u dva "Sahiha" niti u drugima. Tako npr. halifa Abdulmelik b. Mervan nije čuo za riječi Poslanika ﷺ Aiši: *"Da tvoj narod nije nov u islamu srušio bi Kabu, prizemio bi je i napravio bi joj dvoja vrata"*[1], tako da je srušio ono što je bi napravio Ibn Zubejr. Kada je saznao za to reče: *"Volio bih da sam ga ja ovlasti da uradi to što je uradio."* Iako je hadis Aiše sahih, oko čije vjerodostojnosti se slažu učenjaci, otuda je preče da hadis: "Hilafet će poslije mene biti trideset godina, a zatim će preći u kraljevstvo" bude nepoznat Muaviji i njegovim pristalicama.

Njegove riječi da je Muavija pobio mnoge odabrane ashabe. Kažemo i jedni i drugi su ubijali svoje protivnike. Obje skupine su ubijale borce iz one druge skupine. Oni koji su najviše diktirali tim ratom nisu se pokoravali ni Aliji ni Muaviji. Alija i Muavija su pokušavali više od ostalih da zaustave krvoproliće ali ih je nadvladalo ono što se kasnije desilo. A kada smutnja uzme maha i mudri i pametni bivaju nemoćni da ugase njen plamen. Među dvije vojske bili su ljudi poput Eštera Nehaija, Hašima b. Utbe Merkala,

[1] Buhari, 2/146, i Muslim, 2/968.

Abdurrahman b. Halid b. Velida, Ebu E'aver Silmi i drugi koji su posticali na borbu. Bilo je i onih koji su maksimalno htjeli osvetiti se za Osmana i onih koji su od toga odvraćali. S druge strane jedna grupa je maksimalno pomagala Alijinu stranku a drugi su odvraćali od njega. Što se tiče spomena proklinjanja treba reći da se proklinjanje desilo sa obje strane kao što je i borba obuhvatila obje strane. Obje skupine su međusobno proklinjale vođe one druge skupine i dovili protiv njih. Spominje se da su obje skupine u Kunut dovi dovile protiv one druge. Međutim borba rukom je na većem stepenu od proklinjanja jezikom.

Zatim čudno je što rafidije uzimaju kao zamjerku vrjeđanje Alije a oni psuju Ebu Bekra, Omera i Osmana i one koji ih podržavaju. Muavija i njegove pristalice nisu tekfirili Aliju, njega su tekfirili haridžije, oni koji izlaze iz vjere (ar. *marikun*), a rafidije su gori od njih. Nema sumnje da nije dozvoljeno psovati i vrjeđati nikog od ashaba, ni Osmana ni Aliju niti nekog drugog. Onaj ko psuje Ebu Bekra, Omera, i Osmana čini veći grijeh od onog ako psuje Aliju (a psovanje bilo kog od njih je grijeh). Ako onaj ko psuje ovi trojicu ima neko svoje tumačenje to njegovo tumačenje i poimanje stvari je neispravnije od tumačenja onih koji psuju Aliju.

A što se tiče njegovih riječi: "Muavija je otrovao Hasana." Ovo spominju neki ljudi, ali to nije potvrđeno šerijatskim dokazom, niti validnim priznanjem. Ovo je stvar koju nije moguće provjeriti. Svaki govor o tome je govor bez znanja.

Njegove riječi: "Njegov sin Jezid je ubio našeg štićenika Husejna i opljačkao njegove žene." Kažemo: "Po slaganju svih učenjaka o predajama Jezid nije naredio da se ubije Husejn, već je pisao Ibn Zijadu da mu ne dozvoli da preuzme vlast u Iraku. Husejn ؓ je mislo da će ga stanovnici Iraka pomoći i da će ispoštovati ono što su mu obećavali u pismima. Ispred sebe je poslao svog amidžića Muslima b. Ukajla. Kada su Iračani ubili Muslima, prevarivši ga a prisegu dadoše Ibn Zijadu. Husejn je htio da se vrati. Tada ga je presrela jedna nasilnička jedinica. On je zahtjevao da otiđe do Jezida, ili da se priključi nekoj vojnoj postaji ili da se vrati u svoju domovinu. Oni na to nisu pristali već su uslovili da ga zarobe, što je on odbio. Zatim su se protiv njega borili dok nije pao kao šehid koji jebespravno ubijen. Spominje se kada je vijest o tome stigla do Jezida da se on ograđivao od tog djela i da je plakao zbog toga. Nije porobio njegove žene već ih je ugostio i počastio u svojoj kući. A zatim ih je opskrbio i poslao njihovoj kući.

Njegove riječi: "Njegov otac je slomio zub Poslaniku ﷺ, a majka mu je pojela jetru Poslanikovog amidže Hamze." Nema sumnje da je Ebu Sufjan bio vođa mušrika na dan Uhuda, i da je taj dan Poslaniku slomljen zub. To je učinio neko od mušrika. Međutim, niko nije rekao da jo to baš Ebu Sufjan uradio. To je učinio Utbe b. Ebi Vekkas. Hinda je uzela Hamzinu jetru i pokušala je žvakati, međutim pošto je bila žilava ispljunula ju je. Ovo je bilo prije prihvatanja islama, a kada su prihvatili islam postali su dobri muslimani i Hinda također. Poslanik ﷺ ju je znao ugostiti a islam briše ono što je bilo prije. Uzvišeni Allah kaže kaže:

قُل لِّلَّذِينَ كَفَرُوٓاْ إِن يَنتَهُواْ يُغۡفَرۡ لَهُم مَّا قَدۡ سَلَفَ

"Reci onima koji ne vjeruju ako se okane biće im oprošteno ono što je prije bilo." (El-Enfal, 38)



POGLAVLJE O HALIDU B. VELIDU

Rafidija kaže: "Halida b. Velida su prozvali "Allahovom sabljom" iz inata prema vladaru pravovjernih (Aliji) koji je bio preči ovakvom nadimku jer je njegova sablja ubijala nevjernike."

Kažemo: "Ne odlikuje se Halid b. Velid jedini nadimkom Allahova sablja, već je on kako se u hadisu kaže: "*Sablja od Allahovih sablji koju je On isukao protiv mušrika.*"[1] Ovako je prenešeno od Poslanika ﷺ. On ﷺ ga je prvi tako nazvao kako to bilježi Buharija u hadisu od Ejuba Suhtijanija od Humejda b. Hilala od Enesa b. Malika da je Poslanik ﷺ obavjestio ljude o smrti Zejda, Džafera i Ibn Revahe, prije nego mu je stigla vijest o njima, pa je rekao: "*Zejd je uzeo bajrak pa je pogođen, zatim ga je preuzeo Džafer pa je i on pogođen, zatim ga je preuzeo Ibn Ravaha te je i on pogođen. A njegove oči su zasuzile. Zatim ga je uzeo mač od Allahovih mačeva, Halid, dok im Allah nije dao pobjedu.*"[2]

Njegove riječi: "Alija je preči tom nadimku."

Kažemo: "Ko se tome suprostavlja? Ko kaže da Alija nije sablja od Allahovih sablji? Hadis koji se bilježi u "Sahihu" ukazuje da su Allahove sablje na Zemlji mnogobrojne. Nema sumnje da je Alija jedna od najvećih. Nema niko među muslimanima ko daje prednost Halidu nad Alijom, kako bi se moglo reći da se taj nadimak posebno odnosi na njega. Zatim taj je nadimak Halidu potvrđen vjerodostojnim hadisom od Poslanika ﷺ u kojem kaže: "*Zaista je Halid sablja od Allahovih sablji.*"

Drugo. Kažemo da je Alija na većem stepenu od Halida. Zatim on je na većem stepenu od toga da bi se zadovoljio nadimkom sablja od Allahovih sablji. Alija posjeduje fadilete poput znanja, imana, od prvih je muslimana, tako da je on na većem stepenu da bi se zadovoljio tim nadimkom jer se sablja odnosi posebno na ratovanje. Ratna sposobnost je samo jedna od Alijinih vrlina za razliku od Halida čija je to bila uža specijalnost kojom se odlikovao nad drugima. Halid se nije odlikovao velikim znanjem, zuhdom niti je bio od prvih muslimana. Njegova posebnost se ogledala u ratovanju. Zbog toga i jeste rekao da je sablja od Allahovih sablji.

Riječi: "Alija je svojom sabljom ubijao nevjernike." Nema sumnje da je on svojom sabljom ubio neke nevjernike, kao i drugi ashabi poznati po ratovanju kao što su: Omer, Zubejr, Hamza, Mikdad, Ebu Talha, Bera' b. Malik i drugi.

[1] Bilježi ga Ahmed. Pogledaj "Musned", 1/173, izdanje Mearif.
[2] Buhari, 5/27, i "Musned", 3/113.

Svaki od njih je svojom sabljom ubio skupinu kafira. Bera' b. Malik je samo u dvobojima ubio stotinu nevjernika.

Njegove riječi: "Za njega Poslanik ﷺ kaže: "Alija je Allahova sablja i Allahova strelica." Ovaj hadis nije zabilježen u hadiskim zbirkama niti ima poznatog seneda. Njegovo značenje je *batil*. Nije Alija jedini Allahova sablja i Allahova strelica. A ovaj hadis vanjštinom upućuje na ograničenost. Zatim predaja u kojoj stoji da je Alija na minberu rekao: "Ja sam Allahova sablja za Njegove neprijatelje i Njegova milost za Njegove evlije." Nije poznat sened ove predaje niti je poznata njena vjerodostojnost. Mađutim, ako je to rekao Alija značenje ove predaje je ispravno. To je stvar kojom se odlikuje on zajedno sa drugima.

Njegove riječi: "Halid nikada nije prestao biti neprijatelj Allahovom Poslaniku i ugoniti ga u laž." Ovo je bilo prije njegovog prihvatanja islama kao što su ga i svi ashabi ugonili u laž prije prihvatanja islama, od Hašimija i drugih kao što je Ebu Sufjan b. Haris b. Abdul-Mutalib, njegov brat Rebia', njegov amidža Hamza, Ukajl i drugi.

Njegove riječi: "Poslanik ﷺ ga je poslao u Benu Džezime da od njih ubere zekat, on ga prevari i ne postupi po njegovom naređenju i pobi muslimane. Poslanik ﷺ ustade i održa govor u kojem ga ukori, zatim diže ruke prema nebu, tako da mu se vidjela bjelina ispod pazuha govoreći: "Allahu ja se kod Tebe ograđujem od onoga što je učinio Halid." Zatim je poslao vladara pravovjernih da popravi stvari i naredio mu je da odobrovolji ljude zbog onoga što je učinio."

Kažemo u ovom navodu je toliko džehla i prevrtanja činjenica da to može uočiti svako ko poznaje *siru* Poslanika. Naim Poslanik ﷺ je Halida poslao pomenutom plemenu nakon oslobođenja Mekke kako bi primili islam. Nisu znali izgovoroiti *eslemna*, tj. primamo islam već su govorili *sabe'na, sabe'nea*.[1] Halid to nije prihvatio od njih te reče: "Ovo nije islam", da bi ih poslije toga pobio. Ashabi koji su bili sa njim su to negirali kao što je Salim Mevla Ebi Huzejfe, Abdullah b. Omer i drugi. Kada je vijest o tome dospjela do Poslanika ﷺ on diže ruke prema nebu i reče: "*Allahu moj ja ti se ograđujem od onog što je učinio Halid.*" On se bojao da će pred Allahom ﷻ odgovarati zbog ispoljenog neprijateljstva prema njima. Jer Allah ﷻ kaže:

---

[1] Sabe'e znači promjeniti vjeru i odmenuti se. Ovi ljuidi su ovim riječima htjeli da kažu kako su se odmetnuli (tj. ostavili) svoju pagansku vjeru. *Op. rec.*

فَإِنْ عَصَوْكَ فَقُلْ إِنِّي بَرِيٓءٌ مِّمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٢١٦﴾

"A ako te ne budu poslušali, ti reci: 'Ja nemam ništa s tim što vi radite.'" (Eš-Šuara, 216)

Zatim je Poslanik ﷺ posalo Aliju sa imetkom i on im isplati polovicu *dije*-krvarine i nadomiri im svu štetu, čak i posudu iz koje je lokao pas. Zatim im je iz predostrožnosti preplatio u slučaju da su im muslimani tom prilikom nanijeli neku štetu za koju se ne zna. I pored toga Poslanik ﷺ nije smjenio Halida sa položaja komandanta, naprotiv, i dalje je ostao komandant. Jer ako emir učini grijeh ili pogrešku od njega se traži pokajanje a i dalje se podržava na vođstvu. Halid nije bio inadžija prema Poslaniku, naprotiv bio mu je pokoran. Ali u pogledu fikha i razumjevanja vjere i propisa nije bio na stepenu drugih. Tako da nije poznavao propis u ovoj situaciji.

Njegove riječi: "Zatim je poslao vladara pravovjernih da popravi stvari i naredio mu je da odobrovolji ljude zbog onoga što je učinio."

Ovo je govor džahila. On je Aliju poslao radi zadovoljenja pravde i da im nadomiri ono što je uništeno, a ne zbog formalnog traženja njihova zadovoljstva. Zatim njegove riječi da ga je Halid prevario, suprostavio se njegovoj naredbi i pobio muslimane, su laž na Halida. Halid nije namjeravao izdati Poslanika niti se suprostaviti njegovom naređenju. Po njegovom svatanju on nije ubio onoga ko je musliman i čiji je život zaštićen. On je pogrešio kao što je pogrešio Usame b. Zejd kada je ubio čovjeka koji je izgovorio la ilahe illallah. Zatim je ubio vlasnika jedne izvidnice koji je rekao: "Ja sam musliman", i od njega oduzeli imovinu kao ratni plijen.



Poglavlje

PRIJATELJOVANJE RAFIDIJA SA OTPADNICIMA PROTIV PRVIH MUSLIMANA

Rafidija kaže: "Kada je Poslanik ﷺ umro Ebu Bekr je pokrenuo rat protiv stanovnika Jemame. Ubio je hiljadu i dvjesto ljudi iako su pokazivali islam. Malik b. Nuvejre je ubio Sabra, a on je bio musliman, i oženio se s njegovom ženom. Benu Hanife su prozvali otpadnicima jer nisu predali zekat Ebu Bekru, a zekat mu nisu predali jer nisu vjerovali u njegov imamet. On je dozvolio njihove imetke, živote i žene, tako da mu se čak i Omer suprostavio. One koji su uskraćivali zekat zvali su murtedima, a nisu nazivali murtedom onog ko je dozvolio proljevanje muslimanske krvi i borbu protiv Vladara pravovjernih (Alije) iako su čuli za riječi Poslanika: "O Alija, tvoj rat je i moj rat, a tvoj mir je i moj mir." A onaj ko ratuje protiv Allahova Poslanika ﷺ je kafir po idžma'u svih."

Odgovor: Allah je veći od ovih murteda lažljivaca, sljedbenika murteda koji iskazuju otvoreno neprijateljstvo prema Allahu, Poslaniku, Njegovoj Knjizi i vjeri, izlaze iz islama i stavljaju ga za leđa. Suprostavljaju se Allahu, Njegovom Poslaniku i robovima vjernicima, a prijateljuju sa otpadnicima i onima koji prave raskol. Kompletan ovaj govor i njemu sliča ukazuje da su ovi ljudi koji napaduju Ebu Bekra i njegovu skupinu murtedi i nevjernici poput murteda protiv kojih se borio Ebu Bekr.

Poznato je da su stanovnici Jemame pripadnici plemena Benu Hanife vjerovali u Musejlemu Kazzaba, lažnog poslanika, koji je sebi pripisivao poslanstvo još za života Poslanika ﷺ. Prije toga je došao u Medinu i rekao: "Ako Muhammed stvar prepusti meni poslije svoje smrti povjerovat ću u njega. Kada se vratio u Jemamu počeo je tvrditi da je on Muhammedov partner u poslanstvu i da mu je Poslanik ﷺ to povjerovao. Ljudi Ibn Unfuveta su mu povjerovali. Izmišljao je Kur'an. Neki njegovi izmišljeni ajeti glase:

"Tako mi onih koji brašno melju, i onih koji tjesto mjese i onih koji hljeb spravljaju, sipaju i maste. Zaista se zemlja između nas i Kurejšija djeli na dva djela, ali Kurejšije su narod nepravedni."

Od toga su, Allah ga prokleo, i njegove riječi:

"O žabo, kćeri dvije žabe, puno se čisti da vodu ne zamutiš i da onoga koji pije ne spriječiš da se napije. Glava ti je u vodi a rep u blatu."

Od toga su i njegove riječi, Allah ga prokleo: "*Slon. Šta ti znaš šta je slon? Ima dugu surlu. To je stvaranje našeg Uzvišenog Gospodara.*"

I druge gluposti koje kada je čuo Ebu Bekr reče njegovom narodu: "Teško vama šta je uradio sa vašom pameti? Pa ovo nije govor koji potječe od Boga."

Ovaj lažac je Poslaniku ﷺ napisao sljedeće pismo: "Od Musejleme, Allahova poslanika, Muhammedu Allahovu Poslaniku. A zatim: Ja zajedno sa tobom učestvujem u ovoj stvari." Poslanik ﷺ mu je uzvratio sljedećim riječima: "Od Muhammeda, Allahova poslanika Musejlemi *Kezzabu*-lašcu." Kada je umro Poslanik ﷺ Ebu Bekr je protiv njega poslao muslimansku vojsku na čelu sa Halidom b. Velidom. Prije toga Halid b. Velid se borio protiv Tulejhe Esedija, koji je također prizivao poslanstvo a kojeg su slijedili neki od stanovnika Nedžda. Allah ﷻ je pomogao vjernike tako da su ih porazili. Tog dana je poginuo Ukaše b. Mihsin Esedij, a nakon toga je islam primio Tulejha Esedij. Poslije toga muslimani se uputiše na Jemamu protiv Musejleme Kezzaba. Muslimani su naišli na veoma veliki otpor tako da su poginuli mnogi istaknuti ashabi kao što su: Zejd b. Hattab, Sabit b. Kajs b. Šemmas, Usejd b. Hudajr i drugi. U globalu stvar Musejleme Kezzab,- njegova tvrdnja o poslanstvu, činjenica da su ga slijedili pripadnici Benu Hanife, te da se protiv njih borio Ebu Bekr - je opšte poznata stvar na stepenu mutevatira. To je događaj za koji znaju i učeni i obični svijet, kao što su opšte poznate i druge mutevatir stvari. Ne odlikuju se samo učeni znanjem o tom događaju. Čak šta više, vijest o tom događaju je poznatija od vijesti o sukobu na Sifinu i Džemelu. Čak su neki učenjaci nijekali događaje koji su se odigrali na Džemelu i Sifinu. Iako je nijekanje Sifina i Džemela neispravno ipak nije mi poznato da je iko zanijekao događaje na Jemami i borbu protiv otpadnika. Niti je neko nijekao da je Musejlema Kezzab prizivao poslanstvo i da su se muslimani zbog toga protiv njih borili. Međutim, nijekanjem ovih događaja rafidije su na stepenu džehla onih koji niječu ukop Ebu Bekr i Omera pored Poslanika ﷺ. Zbog svog džehla niječu Ebu Bekrovo i Omerovo prijateljstvo sa Poslanikom ﷺ a tvrde da je oporučio Aliji da preuzme hilafet. Neki od njih negiraju da su Zejneb i Ummu Kulsum Poslanikove ﷺ kćeri. Kažu da su to Hatidžine kćeri od njenog prvog muža koji je bio kafir.

Neki od njih za Omera govore kako je prisilno uzeo Alijinu kćer da bi je on udao za njega. Tvrde da je se on kao musliman oženio krađom. Neki od njih kažu kako je on rasporio stomak Fatime kako bi pobacila i da su srušili krov njene kuće na ukućane. I mnogo je sličnih laži za koje iole učen čovjek zna da su laž. Oni uvijek svjesnu niječu mutevatir poznate stvari a tvrde stvari

koje ne postoje ili koje se nisu desile i koje nemaju nikakve osnove. Na njih se najviše odnose riječi Uzvišenog:

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ ٱفْتَرَىٰ عَلَى ٱللَّهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ بِٱلْحَقِّ لَمَّا جَآءَهُۥٓ

"I ima li onda nepravednijeg od onoga koji o Allahu izmišlja laži ili poriče istinu koja mu dolazi?" (El-Ankebut, 68)

Oni izmišljaju laži i poriču istinu a to je stanje otpadnika-*murteda.*

Oni tvrde da su se Ebu Bekr, Omer i oni koji ih slijede odmetnuli od islama. Iako svi, učeni i obični svijet, znaju da se Ebu Bekr borio protiv otpadnika. Ako oni tvrde da je stanovnicima Jemame učinjena nepravda, da je borba protiv njih bila bespravna i da su pobijeni nepravedno, prigovaraju ashabima što su se protiv njih borili a ovima traže opravdanja to ukazuje da ovi potonji (šije) slijede one prethodnike (Musjlemine sljedbenike). Te da se Es-Siddik i njegovi sljedbenici bore protiv otpadnika u svakom vremenu.

Njegove riječi: "Benu Hanife su prozvali otpadnicima jer nisu predali zekat Ebu Bekru jer nisu vjerovali u njegov imamet." Ovo je očita laž. Naime on se borio protiv Benu Hanife jer su vjerovali u poslanstvo Musejleme Kezzaba, a što s tiče onih koji su odbijali izdvajanje zekata - to se odnosi na druge mimo Beni Hanife. Neki ashabi su imali šubhu u pogledu borbe protiv onih koji su odbili dati zekat. A što se tiče Benu Hanife niko nije sumnjao u obaveznost borbe protiv njih. Što se tiče onih koji su odbijali zekat, Omer reče: "O halifo Allahova Poslanika kako ćeš se boriti protiv njih a Allahov Poslanik, kaže: "*Naređeno mi je da se borim protiv ljudi dok ne posvjedoče la ilahe illallah ve enne Muhammeden resulullah, kada to izgovore zaštitili su od mene svoje živote i imetke osim kada zahtjeva pravo, a Allahu će polagati račun.*" Ebu Bekr reče: "Zar nije rekao: "*Osim kad zahtjeva pravo*" Zekat je pravo šehadeta. Tako mi Allaha ako mi uskrate devu ili povodac koji su davali Poslaniku borit ću se protiv njih."[1] On se protiv njih nije borio zbog toga što zekat nisu dali njemu lično. Da su izdvojili zekat i dali ga ljudima između sebe koji imaju pravo na zekat on se protiv njih ne bi borio, i to je stav većine učenjaka kao što je mišljenje Ebu Hanife, Ahmeda i drugih. Kažu da su nekim slučajem pomenuti rekli: "Podjelit ćemo ga našim siromasima a nećemo ga predate imamu", ne bi imao pravo da se protiv njih bori. Ebu Bekr se nije borio ni protiv jednog čovjeka kako bi ga prisilio na pokornost njemu niti da mu dadne prisegu. Otuda kada je Sad izostao od njegove prisege, on ga nije prisiljavao na to. Tako da riječi rafidije: "Benu Hanife su prozvali otpadnicima jer nisu predali zekat Ebu

[1] Buhari, 9/93 i Muslim 1/51.

Bekru jer nisu vjerovali u njegov imamet", prestavljaju jasnu laž i potvoru. Također i njegove riječi da se Omer suprostavio ratovanju protiv Benu Hanife", su laž.

A što se tiče njegovih riječi: "A nisu nazvali murtedom onog ko je dozvolio proljevanje muslimanske krvi i borbu protiv vladara pravovjernih (Alije) iako su čuli za riječi Poslanika: "O Alija, tvoj rat je i moj rat, a tvoj mir je i moj mir." A onaj ko ratuje protiv Allahova Poslanika ﷺ je kafir po idžma'u svih."

Odgovor: Prvo. Njihova tvrdnja da su ovaj hadis čuli od Poslanika ﷺ je laž. Ko to prenosi ovaj hadis od njega? Ovaj hadis se ne nalazi nigdje u poznatim knjigama uleme niti mu je poznat sened. Sve da je Poslanik ﷺ i rekao ovaj hadis, treba znati da svako od njih (od ashaba) nije čuo sve što je Poslanik ﷺ rekao. A šta onda reći za hadis za koji se ne zna da li ga je Poslanik uopšte izrekao niti mu se zna za sened? Ili još više ako se zna da je hadis *apokrifni* po slaganju svih učenjaka hadisa? Alija رضي الله عنه se na Sifinu i Džemelu nije borio po naredbi Poslanika ﷺ već je to bio njegov idžtihad koji je on zastupao. Ebu Davud u svom "Sunenu" kaže: "Pričao nam je Ismail b. Ibrahim Huzeli, pričao nam je Ibn Alijje od Junusa od Hasana od Kajsa b. Abbada kaže: "Rekao sam Aliji رضي الله عنه: "Obavjesti nas o ovom tvom postupku, da li ti je to Poslanik oporučio ili je to tvoje mišljenje?" "Poslanik ﷺ mi nije ništa oporučio, bio je to moj idžtihad i moje mišljenje", reče.[1] Da se borci protiv Alije smatraju otpadnicima, onima koji se bore protiv Poslanikove vjere, Alija bi prema njima primjenio propise koji se odnose na otpadnike (ubijanje, zarobljavanje i uzimanje plijena). Međutim, u mutevatir predajama se prenosi da je na dan Džemela Alija naredio da se ne ubijaju i zaraobljavaju njihovi ranjenici, da se od njih ne uzima ratni plijen i da se obustavi potjera za onima koji su pobjegli sa bojnog polja. Tako da je potjera obustavljena, njihove porodice nisu zarobljavane niti je njihov imetak zaplijenjen. Prenosi se da je Alija naredio telalu da uzvikuje među vojskom da se ne progone protivnici, da se ne ubijaju ranjenici, da se njihov imetak ne plijeni i da se ranjenici poštede. Među njima je bila i Aiša. Ako bi ste rekli: "Ona nije naša majka", onda bi ste zanijekali Allahovu Knjigu, a ako bi ste rekli da je ona naša majka ali da dozvoljavate naslađivanje sa njom (da je bila zarobljena u toj bici) opet bi ste zanijekali Allahovu Knjigu. Ako su oni (Alijini protivnici bili otpadnici), a znamo da se Hasan povukao sa vlasti i predao je njima, znači da je Hasan, po vama, vlast predao u ruke nevjernicima otpadnicima. Još ako se uzme da oni imame smatraju bezgrješnim, postavlja se pitanje kako je Hasan kao nepogrešivi

[1] Pogledaj "Sunen", 4/300.

imam vlast predao u ruke kafirima? Takvo nešto ne dolikuje običnim vjernicima a kamoli bezgrješnima?!

Zatim ako bi smo rekli da su Alijini protivnici bili otpadnici a Alijine pristaše vjernici ispada da nevjernici otpadnici uvijek pobjeđuju vjernike. A Uzvišeni Allah u Svojoj Knjizi kaže:

إِنَّا لَنَنصُرُ رُسُلَنَا وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ فِى ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا وَيَوْمَ يَقُومُ ٱلْأَشْهَـٰدُ ﴿٥١﴾

“Mi ćemo, doista, pomoći poslanike Naše i vjernike u životu na ovom svijetu, a i na Dan kad se dignu svjedoci.” (El-Mu’min, 51)

Zatim Uzvišeni Allah kaže:

وَإِن طَآئِفَتَانِ مِنَ ٱلْمُؤْمِنِينَ ٱقْتَتَلُواْ فَأَصْلِحُواْ بَيْنَهُمَا

“Ako se dvije skupine vjernika sukobe, izmirite ih.” (El-Hudžurat, 9)

Allah ﷻ obje skupine oslovljava vjernicima i pored međusobnog ratovanja.

Zatim prenosi se u "Sahihu" da je Poslanik ﷺ rekao: “*Pojavit će se skupina u vremenu raskola iz muslimana, protiv njih će se boriti skupina koja će biti bliže istini.*” I rekao je: “*Zaista je ovaj moj sin velikan, posredstvom njega će Allah izmiriti dvije velike skupine muslimana.*” Za Amara je rekao: “*Ubit će te buntovnička skupina*”, a nije rekao nevjernička. Ovo su vjerodostojni hadis kod učenjaka hadisa. Prenose se različitim lancima prenosioca, tako da jedni od drugih nisu uzimali jedan te isti hadis, a to je garant njihove ispravnosti. Poslanik ﷺ je obavjestio da su obadvije suprostavljene skupine muslimani i pohvalio je onoga ko će ih pomiriti. Zatim je obavjestio da će se pojaviti skupina koju će poraziti skupina koja je bliže istini.

Zatim rafidijama kažemo: “Kada bi vam neko od nasibija rekao: “Alija je ohalalio muslimansku krv zbog svoje vlasti i protiv njih se borio bez Allahova odobrenja i odobrenja Njegova Poslanika ﷺ, a Poslanik ﷺ kaže: “*Psovanje muslimana je grijeh a njegovo ubistvo je kufr.*”[1] I rekao je: “*Ne vraćajte se poslije mene u nevjerstvo ubijajući jedni druge.*”[2] Shodno tome po njima bi Alija bio kafir. Vaši odgovori i dokazi njima ništa ne bi bili jači od njihovih, jer su hadisi koje navode kao dokaz vjerodostojni.

[1] Pogledaj Buhari, 1/51, i Muslima, 1/81.
[2] Buhari, 1/31 i Muslim, 1/81-82.

Zatim oni kažu: "Ubijanje ljudi predstavlja fesad i nered na Zemlji. Onaj ko ubija ljude kako bi mu se pokoravali spada u kategoriju onih koji se ohole i na Zemlji nered čine. To je stanje faraona, a Allah ﷻ kaže:

تِلْكَ ٱلدَّارُ ٱلْءَاخِرَةُ نَجْعَلُهَا لِلَّذِينَ لَا يُرِيدُونَ عُلُوًّا فِى ٱلْأَرْضِ وَلَا فَسَادًا ۚ وَٱلْعَٰقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ ﴿٨٣﴾

"Taj drugi svijet daćemo onima koji ne žele da se na Zemlji ohole i da nered čine, a oni koji se Allaha boje čeka srećan kraj." (El-Kasas, 83)

Onaj ko želi da se na Zemlji uzdiže, oholi i čini nered neće biti od sretnih na ahiretu. Ovo se ne može porediti sa Ebu Bekrovom borbom protiv otpadnika i onih koji su odbijali izdvajanje zekata. Es-Siddik se protiv njih borio radi pokornosti Allahu i Njegovu Poslaniku a ne radi pokornosti njemu. Izdvajanje zekata je farz. On se borio da priznaju zekat kao obavezu i da ga izdvajaju za razliko od onog ko se borio da bi mu se pokoravalo.



Poglavlje

RAFIDIJSKI PROGLAS DA JE MUAVIJA GORI OD IBLISA I ODGOVOR NA TO

Rafidija kaže: "Neki dobri ljudi su lijepo kazali: Gori je od Iblisa onaj ko prije toga nije bio pokoran i zajedno sa njim obilazio mjesta grješenja. Nema sumnje među učenjacima da je Iblis bio pobožniji od meleka. On je sam nosio Arš šest hiljada godina. A kada je Allah stvorio Adema i učinio ga namjesnikom na Zemlji Iblisu je naredio da mu se pokloni što je on odbio i uzoholio se. Zbog toga je udaljen od Allahove milosti i proklet. Muavija je neprestano činio širk i obožavao kipove da bi na kraju, nakon što je Poslanik već dugov vremena pozivao u islam, i on prihvatio islam. Zatim se uzoholio i odbio pokornost Allahu kada je vlast preuzeo vladar pravovjernih, kada su mu svi dali prisegu poslije Osmanove smrti, on je zauzeo njegovo mjesto, tako da je gori od Iblisa."

Odgovor: Kažemo: "Svako ko dobro analizira ovaj govor vidjet će da on obiluje, džehlom, zabludom, stvarima koje izvode iz islama i svake druge vjere, čak su van pameti kojeg posjeduje veliki broj nevjernika. *Prvo.* Iblis je veći kafir od svakog nevjernika i svako ko uđe u Vatru bit će od njegovih sljedbenika. U tom kontekstu Uzvišeni Allah kaže:

لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنكَ وَمِمَّن تَبِعَكَ مِنْهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٨٥﴾

"Sigurno ću sa svima, tobom i onima koji se budu poveli za tobom, Džehennem napuniti!" (Sad, 85)

On im naređuje i uljepšaje ružne stvari. Kako neko može biti gori od njega - a pogotovo ako se radi o muslimanu, a posebno ako se radi o ashabima?

Njegove riječi: "Gori je od Iblisa onaj ko prije toga nije bio pokoran i zajedno sa njim obilazio mjesta grješenja." Na osnovo ovoga proizilazi da je svaki onaj ko se ogriješio prema Allahu gori od Iblisa jer prethodno nije bio pokoran i jer je sa njim prisustvovao mjestima griješenja. Na osnovo toga Adem i njegovo potomstvo su gori od Iblisa, a Poslanik ﷺ kaže: *"Svi Ademovi potomci su grješni, a najbolji grješnici su oni koji se kaju."*[1]

Zatim da li iko ko vjeruje u Allaha i Sudnji dan kaže za muslimana koji počini grijeh da je gori od Iblisa? Zar neispravnost takve teze nije opše

[1] Bilježi ga Tirmizi, 4/70 i Ibn Madže, 2/1420, i drugi.

poznata u vjeri islamu? Onaj ko tako kaže postaje kafirom čiji kufr biva nužno poznat u vjeri. Na osnovu toga moglo bi se reći da šije stalno griješe i da su gori od Iblisa.

Zatim kada bi haridžija rekao: "Alija je počinio grijeh, s toga je gori od Iblisa", rafidija ne bi imao dokaza da to pobije osim da se pozove na njegovu bezgriješnost. Šije nemaju mogućnosti da adekvatno odgovore haridžijama o Alijinom imanu, pravdi i imametu, a kako tek da im dokažu njegovu bezgriješnost? Za razliku od ehli sunneta koji mogu da dokažu njegov iman i njegov imamet. To je iz razloga što su dokazi koje navode rafidije proturječni i može im se suprostaviti sa sličnim dokazima što pobija samo dokazivanje.

Zatim ako bi kao dokaz protiv *džumhura*-većine učenjaka naveo kao dokaz riječi Uzvišenog:

وَعَصَىٰٓ ءَادَمُ رَبَّهُۥ فَغَوَىٰ ﴿١٢١﴾

"Tako Adem nije Gospodara svoga poslušao i s puta je skrenuo." (Ta Ha, 121) Na osnovu toga proizilazi da je Adem gori od Iblisa.

U globalu ono što proizilazi iz pomenutih riječi, kao i fesad koji za sobom povlače, je mnogobrojno i teško ga je ograničiti.

Drugo. Ovo je govor bez dokaza, čak šta više, neispravan je sam po sebi. Zašto je rekao: "Gori je od Iblisa onaj ko prije toga nije bio pokoran i zajedno sa njim obilazio mjesta griješenja?" Jer niko ne prisustvuje sa Iblisom na svim mejdanima njegova griješenja. Nemoguće je pojmiti da se ljudi izjednače sa Iblisom u griješenju tako da svijet odvode u zabludu i skreću s pravog puta. Što se tiče Iblisove prethodne pokornosti, nju poništava kufr koji je uslijedio poslije toga. Jer otpadništvo poništava djela. Ono što je prethodilo od njegove pokornosti, ako je to tačno, to je poništilo njegovo nevjerstvo i otpadništvo. Ono što čini od grijeha u tome mu niko nije sličan. Tako da niko ne može biti gori od njega. Sličan je njemu je murted koji ubija ljude, čini blud, i ostala loša djela nakon što je prethodno bio pokoran . Onaj ko dođe poslije njega znači da ga nije pretekao u tim upropaštavajućim djelima i da je sa njim učestvovao u malom broju njegovih grijeha. Znači takav nije gori od njega, pa kako onda da neko bude gori od Iblisa?

Ovo pobija ši'itske *usule*, ispravne i neispravne. Na osnovu ove njegove teze proizilazi da su Alijine pristalice, koje su se sa njim borile i koji su mu ponekad bili nepokorni, gori od onih koji su odbijali da mu daju prisegu od ashaba, jer su ovi obožavali Allaha prije njih a oni su sa njima učestvovali po mejdanima griješenja.

Treće. Gdje je dokaz da je Iblis bio pobožniji od meleka i da je sam šest hiljada godina nosio Arš, ili da je uopšte bio jedan od nosioca Arša, ili da je bio ukras meleka? Ili tvrdnja u kojoj stoji da na nebu i na Zemlji nema ni jednog mjesta a da on na njoj nije učinio sedždu ili ruku? I druge slične stvari koje govore neki ljudi. Ovo je stvar koja se može znati jedino putem vjerodostojnih predaja, a ništa od tog ne spOminje Kur'an niti se prenosi vjerodostojna predaja od Poslanika ﷺ. Ovakve priče kao dokaz u *usulima* vjere može navoditi samo najveći džahil!

Najčudnije od svega toga su njegove riječi: "Nema sumnje među učenjacima da je Iblis bio pobožniji od meleka." Kažemo: "Ko od učenih ashaba, tabiina i ostalih učenjaka tvrdi tako nešto? A kamoli da se oko tako nečeg slaže ulema? Ovako nešto nije rekao nikada ni jedan islamski učenjak čija se mišljenje prihvata. Ovakve stvari se ne mogu znati osim putem predaja. Ovako nešto niko nije prenio od Poslanika ni slabim ni vjerodostojnim senedom. Ako je to slučajno rekao neki vaiz kako bi raznježnijo ljude ili ako tako nešto stoji u nekim tefsirima od israelićanskih predanja, tj. Israilijata, a sve to nema seneda, onda treba znati da tako nešto ne može poslužiti kao dokaz u pogledu "uništenog povrća", a kako onda da bude dokaz tvrdnji da je Iblis bolji od svakog čovjeka koji je zgriješi prema Allahu, i da Iblisa smatra boljim od ashaba?

Nikada Allah i Njegov Poslanik nisu Iblisa opisali kao boljeg zbog njegovih prethodnih ibadeta niti zbog nečeg drugog. A ako je i imao ibadeta oni su poništeni njegovim nevjerstvom i otpadništvom. Čudnije od toga su njegove riječi gdje tvrdi da je Iblis šest hiljada godina sam nosio Arš. Subhanellahi, da li iko od priznate uleme tvrdi tako nešto? Da li tako nešto može reći iko osim onaj ko je duboko uronuo u džehl? Da se ovako nešto i desilo to ne možemo znati osim putem predanja od poslanika, a od našeg Poslanika ﷺ o tome ništa nije prenešeno.

Zatim možemo reći: "Pouzdano se zna da je Muavija primio islam, a islam briše ono što je bilo prije njega. Pa ako bi smo pretpostavili da ne znamo jesu li ši'itske optube laž u pogledu Muavijina odmetništva, kažemo da je to tvrdnja bez dokaza a šta kazati kada znamo da su njihove optužbe lažne? A pozato je da je bio na islamu sve dok nije umro, kao što je poznato da su i drugi ostali na islamu do svoje smrti. Način na koji znamo da su većina ashaba kao i drugi ostali na islamu na isti način znamo da je i Muavija ostao na islamu. Onaj ko bi optužio Muaviju, Ebu Bekra, Omera i Osmana za odmetništvo nema ništa jače dokaze od onih koji bi Aliju optužili za odmetništvo. Ako je optužitelj Alije za odmetništvo lažac, onda je laž optužitelja ovih drugih još

očitija. Jer je dokaz o imanu ovih očitiji i jasniji a haridžijsk šubhe su očitije od rafidijskih šubhi. Kada bi smo pretpostavili da su njihove optužbe tačne to bi istovremeno značilo pripisivanje mahana Aliji i Hasanu. Jer po tom osnovu Alija bio je poražen od otpadnika a Hasan je vlast muslimana predao otpadnicima. Što bi značilo da je Allahova pomoć Halidu nad nevjernicima bila veća od Njegove pomoći Aliji. Međutim Allah ﷻ je pravedan i nikome od njih dvojice nije nanio nepravdu. Na osnovu toga ono što je zaslužio Halid od Njegove pomoći i pobjede je veće od onoga što je zaslužio Alija, tako da je bolji kod Allaha od njega.

Njegove riječi: "Svi su mu poslije Osmana dali prisegu." Ako ovo nije dokaz onda od ovih riječi nema koristi, a ako je dokaz onda kažemo da su njihova prisega i jedinstvo za Osmanova hilafeta bili veći. Vi ne smatrate onoga ko je bio pokoran Osmanu kafirom već ga smatrate bogobojaznim vjernikom.

Može se reći i ovo: "Vi tvrdite da je prisega Ebu Bekru bila potpunija a vi i drugi kažete da je Alija neko vrijeme bio izostao (od davanja prisege), shodno tome proizilazi da se Alija uzoholio od pokornosti Allahu po pitanju Ebu Bekrova položaja kao imama. Shodno vašim dokazima ispada da je Alija počinio kufr ili je vaš dokaz neispravan pa shodno tome i tvrdnja da je Alija kafir biva neispravnom. Zatim vaše riječi da su mu svi poslije Osmana dali prisegu su najočitija laž. Mnogi muslimani, pola muslimana ili malo manje ili malo više, mu nisu dali prisegu. Tako npr. Sad b. Ebi Vekkas i Ibn Omer mu nisu dali prisegu i drugi.

Zatim njegove riječi: "On je zauzeo njegovo mjesto", su također laž. Muavija u početku nije za sebe potraživao vlast niti je išao do Alije kako bi ga lišio vlasti. On i njegovi prijatelji su se ustegnuli od davanja prisege njemu. Ostao je kao namjesnik nad teritorijom gdje je tu funkciju obavljao u vremenu Omera i Osmana. Kada je došlo do primirja (na Sifinu) on je i dalje bio samo namjesnik nad podanicima Šama. Ako pod tvrdnjom da je zauzeo njegovo mjesto misli da je samostalno bez njega upravljao Šamom onda je to tačno. Međutim Muavija je znao reći: "Ja se nikada nisam sa njim sporio u vezi onoga što je bilo u njegovim rukama, međutim po mom poimanju stvari nisam vidio obaveznim da mu se pokorim. Ovaj govor, bez obzira da li je istinit ili ne, ne obavezuje njegova vlasnika da bude gori od Iblisa. Ovo je zaista vrhunac potvore i neprijateljstva na Allaha, Njegova Poslanika, vjernike i najbolju generaciju. Allah će pomoći Svoje poslanike i one koji vjeruju na ovom svijeti i na Sudnjem danu. Kada čovjekovi prohtjevi dostignu do ove granice onda njegova vlasnika izvode iz kruga normale i pameti, a kako onda da ga ne izvedu iz kruga znanja i vjere. Molimo Allaha da nas zaštiti od svakog belaja.

Allahovo je pravo da vlasnike ovog govora ponizi a da pomogne Svoje vjerne robove, kao što su ashabi Allahova Poslanika i drugi, protiv ovih nepravednika, lažova i vlasnika potvora.



POGLAVLJE O IMAMETU JEZIDA I UBISTVU HUSEJNA ﵁

Rafidija kaže: “Neki od njih su toliko pretjerali u pristrasnosti tako da vjeruju u imamet Jezida b. Muavije unatoč njegovim ružnim djelima, kao što je ubistvo imama Husejna, pljačkanje njegova imetka, zarobljavanje njegovih žena, te vodanje istih na devama bez nosiljki kroz gradove. Naš štićenik Zejnulabidin je bio vezanih ruku. Nisu se zadovoljili njegovim ubistvom sve dok mu nisu rebra i prsa smrskali konjicom. Njihove glave su nosili na kopljima. Njihovi šejhovi pernose da je na dan Husejnova ubistva padala krvava kiša sa neba. Spominje Rafi'i u knjizi "Šerhul-vedžiz" i Ibn Sad u "Tabekatu" da se na nabu ukazalo crvenilo na dan njegove pogibije a prije toga se nije nikada vidjelo. Također kaže: “Nije niko podigao ni jedan kamen na dunjaluku a da ispod njega nije bilo krvi, a s neba je padala kiša tako da je od nje ostajao trag na odjeći sve dok se odjeća ne bi poderala. Zuhri kaže: “Niko nije ostao od Husejnovih ubica a da nije kažnjen na dunjaluku ubijanjem, sljepoćom, crnilom lica ili gubljenjem vlasti za kratko vrijeme. Poslanik ﷺ je često ponavljao svoju oporuku u pogledu svoja dva sina (unuka) Hasana i Husejna, govorio bi: “Ovo je moj emanet kod vas.” A Allah ﷻ je objavio: **“Reci: "Ne tražim za ovo nikakvu drugu nagradu od vas, osim pažnje rodbinske."** (Eš-Šura, 23) Završen citat.

Odgovor: Na njegove riječi: “Neki od njih su toliko pretjerali u pristrasnosti tako da vjeruju u imamet Jezida b. Muavije”, kažemo: “Ako pod tim misli da su vjerovali da je jedan od pravednih halifa kao što su Ebu Bekr, Omer, Osman i Alija kažemo da niko od muslimanskih učenjaka ne vjeruje u to. Moguće je da neko od džahila vjeruje u tako nešto, kao što se priča da je to bio slučaj sa nekim Kurdima koji su vjerovali da je Jezid ashab i da su neki zastranili pa su rekli da je on od poslanika, a neki od njih su vjerovali da je on od pravednih upućenih halifa. Oni nisu učenjaci da bi se njihov govor prenosio. I pored tog ubjeđenja oni su ipak bolji od fanatičnih šija koji vjeruju da je Alija bog, ili da je poslanik, ili da se unutarnje značenje Šerijata suprostavlja vanjštini Šerijata, kao što to vjeruju ismailije, nusajrije i drugi. Oni još skidaju obavezu namaza, posta, hadždža i zekata od posebih ljudi među njima a niječu i proživljenje.

A što se tiče uleme ehli sunneta do čijeg se govora drži i čiji se govor pripovjeda među njima nema niko ko vjeruje da su Jezid i njemu slični od hulefai rašidina i upućenih imama kao što su to Ebu Bekr, Omer, Osman i Alija, radijellahu anhum. Ehli sunnet kaže ono što se nalazi u hadisu koji je u

"Sunenu": *"Hilafet po uzoru na poslanstvo će biti trideset godina, a zatim će se pretvorit u kraljevstvo."*

Ako pod tim misle kako vjeruju da je on bio vladar većine musliman, njihov halifa u svom vremenu koji je posjedovao oružje i snagu kao što je slučaj i sa ostalim halifama od Umejevića i Abbasija kažemo da je to svakom poznata stvar. Onaj ko bi to nijekao smatrao bi se oholim. Jezidu je data prisega poslije njegova oca Muavije, tako da je postao vladar nad stanovnicima Šama, Egipta, Iraka, Horasana i drugih muslimanskih zemalja. U ovom značenju on je bio halifa i imam, tj. vođa. Kao što za čovjeka koji predvodi namaz kažemo da je imam. Ako vidimo čovjeka da predvodi ljude u namazu kažemo da je on imam i to je vidljiva stvar nad kojom svjedoče čula, tako da to nije moguće zanijekati. A da li je on dobar, razvratnik, pokoran ili grješnik - to je potpuno druga stvar. Zato kada ehli sunnet kaže do su Jezid ili Abdulmelik ili Mensur ili neko drugi imami onda to misle u ovom kontekstu. Onaj ko bi to zanijekao sličio bi onom koji niječe postojanje vladavinu Ebu Bekra, Omera, Osmana, ili da niječe vladavinu Kisre, Kajzara, Nedžašije i drugih poznatih vladara. Međutim niko od islamskih učenjak ne nosi ubjeđenje da je on bio bezgrješni imam. Također niko od islamskih učenjaka ne kaže da je bio pravedan u svakoj stvari, i pokoran Allahu ﷻ u svim djelima.

Što se tiče Husejnova ubistva nema sumnje da je ubijen nepravedno i da je pao kao šehid, kao što su i drugi slični šehidi ubijeni nepravedno. Ubistvo Husejna predstavlja grijeh prema Allahu i Poslaniku za onog ko ga je ubio, pomogao njegovo ubistvo ili ko je bio zadovoljan time. To je nedaća koja je pogodila muslimane od njegove porodice ali i druge. Ta pogibija za njega predstavlja šehadet i povećanje deredže i stepena kod Allaha. Njemu i njegovom bratu je prethodno obećano gospodstvo ili prvenstvo koje se ne može postići osim putem nedaća i iskušenja. Niko u njihovoj porodici prethodno nije dostigao stepen kao njih dvojica. Oni su odgojeni u okrilju islama, u časti, ponosu i povjerljivosti. Jedan je umro otrovan a drugi je ubijen kako bi postigli te viske stepene sreće i život šehida. To što se desilo sa njima nije veće od ubistva poslanika. Allah ﷻ je obavjestio da su israelićani bespravno ubijali poslanike, a ubistvo poslanika je veći grijeh. Zatim samo ubistvo Alije predstavlja veći grijeh od ubistva Husejna, zatim ubistvo Osmana isto tako. Ako je to tako, onda muslimanu biva obaveza da se u nedaćama strpi i da postupi onako kako to Allah i Njegov Poslanik vole.

Ovaj događa je iskoristio šejtan pa je ljude zaveo da čine dvije novotarije na dan Ašure: Novotarija tuge i žalopojki i novotarija naricanja.

Otuda se šije na dan Ašure udaraju po obrazima, vrište, plaču, muče se žedni, opjevavaju žalopojke, a sve to na kraju rezultira psovanjem i vrjeđanjem i proklinjanjem *selefa*-prvih generacija muslimana. Potom pripisuju grijeh onima u tom pogledu koji zbog toga nisu grješni. Zatim psuju prve muslimane. Citiraju se stihovi o njegovoj pogibiji koji većinom nisu istiniti. Uvođenje takve prakse imalo je za cilj otvoranje vrata smutnje i podjele ummeta. Takvo nešto nije vadžib niti mustehab po slaganju svih muslimana. Naprotiv oživljavanje žalopojki i naricanja zbog nedaća u prošlosti su od najvećih grijeha koje su zabranili Allah i Njegov Poslanik. Isti je slučaj sa novotarijom radovanja i veselja (tj. radovanje i veselje zbog ubistva Husejna).

Što se tiče spomena da je porobio njegove žene i djecu, te da ih je na devama bez samara vodio kroz gradove to je laž i *batil.* Hvala Allahu muslimani nisu nikada zarobili nekog Hašimiju. Niti je ummet Muhammeda ﷺ ikada dozvolio proljevanje hašimijske krvi već sljedbenici strasti mnogo lažu. Tako neki od njih tvrde da je Hadždžadž ubio islamske časnike, a pod tim misle na Beni Hašima.

Zatim njegove riječi: "Da niko nije podigao kamen a da pod njim nije bilo krvi", su očita laž.

A što se tiče riječi Zuhrija da niko nije ostao od Husejnovih ubica a da nije kažnjen još na dunjaluku, kažemo da je ovako nešto moguće. Od svih grijeha kazna najprije stiže zbog nepravde, a nepravda koja je učinjena Husejnu je od najveće nepravde.

A što se tiče njegovih riječi u vezi kur'anskog ajeta:

قُل لَّآ أَسْـَٔلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِلَّا ٱلْمَوَدَّةَ فِى ٱلْقُرْبَىٰ

"Reci: 'Ne tražim za ovo nikakvu drugu nagradu od vas, osim pažnje rodbinske.'" (Eš-Šura, 23)

Kažemo da je to također očita laž, jer se pouzdano zna da je sura Eš-Šura mekkanska po vremenu objave. Ova sura je spuštana prije nego se Alija oženio Fatimom i prije nego je dobio Hasana i Husejna. Alija je Fatimu oženio druge godine poslije Hidžre. A sa njom se osamio tek poslije bitke na Bedru. A bitka na Bedru je bila druge godine po Hidžri u ramazanu. Ovaj ajet kako to tumači Ibn Abbas ukazuje da među Kurejšijama ne postoji pleme a da nisu u rodbinskoj vezi sa Poslanikom ﷺ. Tako da bi pomenuti ajet značio: "Osim da me volite zbog rodbinske veze." Predaju o tome bilježi Buharija i drugi. Grupa pisaca od ehli sunneta i šija i neki Ahmedovi prijatelji navode da je Poslanik ﷺ povodom ovog ajeta upitan: "Ko su oni, o Allahov Poslaniče?" A

on je rekao: "To su Alija, Fatima i njihovi sinovi:" Ovo je laž po slaganju svih učenjaka hadisa.



Poglavlje

DODATAK O JEZIDU B. MUAVIJI

Rafidija kaže: "Jedna grupa, koja ga ne smatra imamom, ga ne proklinja iako je on i po njima nasilnik i zalim zbog Husejnova ubistva i pljačkanja njegovih žena. A Uzvišeni Allah kaže:

أَلَا لَعْنَةُ ٱللَّهِ عَلَى ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿١٨﴾

"Neka Allahovo prokletstvo stigne zalime (mnogobošce)**."** (Hud, 18)

Ebu el-Feredž b. Dževzi, hanbelijski učenjak, kaže: Prenosi se od Ibn Abbasa da je rekao: "Allah ﷻ je objavio Muhammedu: "Ja sam zbog ubistva Jahje b. Zekerijaha ubio sedamdeset hiljada ljudi, a zbog sina tvoje kćeri ću ubiti sedamdeset hiljada i još sedamdeset hiljada ljudi." Sudi kojeg smatraju njihovim velikanom pripovjeda: "Jednom prilikom sam odsjeo na Kerbili noseći hranu za trgovanje. Odsjeli smo kod jednog čovjeka i kod njega smo večerali. Razgovarali smo prisjećajući se Husejnova ubistva. Neko reče: "Nema nijednog učesnika u Husejnovoj smrti a da nije umro na najružniji način." Neki čovjek reče: "Kako vi lažete, ja sam učestvovao u njegovoj smrti a ništa mi se nije desilo." Zatim onaj čovjek nastavi: "Kada je bilo pred kraj noći čuo sam vrisak." Upitali smo: "Šta je to, šta se desilo?" Obavjestili su nas da je taj čovjek popravljao lampu, te da se spržio u prst, zatim se vatra raširila cijelim njegovim tijelom tako da je izgorio. Sudi kaže: "Tako mi Allah ja sam ga vidio, izgledao je poput crnog ugarka."

Muhena b. Jahja je pitao Ahmeda b. Hanbela o Jezidu pa mu je rekao: "On je uradio to što je uradio." Rekoh: "A šta je uradio?" "Opustošio je Medinu", reče. Njegov sin Salih mu jednog dana reče: "Ljudi nam pripisuju da mi volimo Jezida." On reče: "O moj sinko, da li iko ko vjeruje u Allah i Sudnji dan može voljeti Jezida?" "Zašto ga ne proklinješ", upita? "Kako da proklinjem onog koga je Allah prokleo u Svojoj Knjizi", reče? Rekoh: "Gdje se nalazi Jezidovo proklestvo?" On reče: "U riječima Uzvišenog:

فَهَلْ عَسَيْتُمْ إِن تَوَلَّيْتُمْ أَن تُفْسِدُوا۟ فِى ٱلْأَرْضِ وَتُقَطِّعُوٓا۟ أَرْحَامَكُمْ ﴿٢٢﴾ أُو۟لَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ لَعَنَهُمُ ٱللَّهُ فَأَصَمَّهُمْ وَأَعْمَىٰٓ أَبْصَٰرَهُمْ ﴿٢٣﴾

"Zar i vi ne biste, kada bi se vlasti dočepali, nered na Zemlji činili i rodbinske veze kidali! To su oni koje je Allah prokleo i gluhim i slijepim ih učinio." (Muhammed, 22-23)

Zar ima većeg fesada od ubijanja u Medini, pljačkanja i ubijanja njenih stanovnika tri dana? Ubio je veliki broj uglednih ljudi od Kurejšija, muhadžira i ensarija čiji broj dostiže sedamsto pedeset. Ubio je oko deset hiljada nepoznatih ljudi, što robova što slobodnih ljudi i žena. Ljude je podsticao na krvoproliće sve dok krv nije dospjela do kabura Allahova Poslanika, a zatim se mesdžid i Revda Mutahhera napuni krvlju. Zatim je Kabu gađao katapultom dok je nije srušio i zapalio. Poslanik ﷺ kaže: "Husejnov ubica će biti u tabutu od vatre, trpjet će pola kazne stanovnika Vatre. Njegove ruke i noge će biti vezane lancima od vatre. Bacit će se naglavačke u nju sve dok ne stigne na samo dno Džehennema. Imat će takav smrad da će se stanovnici Džehennema utjecati Gospodaru od njegova smrada. On će u njemu vječno boraviti osjećajući bolnu patnju. Svaki put kada im izgore kože Allah će im ih zamjeniti drugim kožama kako bi iskusili kaznu. Kazna im se nijednog trenutka neće odgađati. Napajat će se džehennemskom kapljevinom. Teško njima od džehennemske kazne."

I rekao je Poslanik ﷺ: "Pojačala se Allahova srdžba i moja srdžba na onoga ko prolije krv moje porodice, ko me uznemirava u mom potomstvu." Završen citat.

Odgovor: Govor o proklinjanju Jezida je kao i govor o proklinjanju njemu sličnih od vladara, halifa i drugih. Jezid je bolji od drugih. Bolji je od Muhtara b. Ebi Ubejda Sekafija, emira Iraka, koji je oglasio osvetu nad Husejnovim ubicama a koji je potom tvrdio da mu silazi Džibril s objavom. Bolji je od Hadždžadža b. Jusufa, on je veći nasilnik od Jezida po slaganju svih ljudi.

Unatoč svemu možemo reći: "Najviše što bi se moglo reći za Jezida i njemu slične muslimanske vladare jeste da je on grješnik a proklinjenje grješnika posebice nije naređeno. U sunnetu je potvrđeno uopćeno proklinjanje nekih grješnika, kao što su riječi Poslanika ﷺ: "*Allah prokleo kradljivca, ukrade jaje i zbog toga mu se odsječe ruka.*"[1] Zatim njegove riječi: "*Allah prokleo onoga ko jede kamatu (uzima je), koje daje, pisara koji je registruje, i svjedoke nad njom.*"[2] Ili njegove riječi: "*Allah prokleo onog ko počini novotariju i ko pruža utočište novotaru.*"[3] Ili: "*Allah prokleo muhallila i onoga kome se žena time ohalali.*"[4] Zatim hadis: "*Allah je prokleo vino, onoga ko ga cijedi, i kome se*

[1] Bilježi ga Biharija, 8/159, i Muslim, 3/1314,

[2] Bilježi ga Muslim, 3/1567.

[3] Buhari, 7/169, i Muslim, 3/1219.

[4] Muhallil je onaj ko se u dogovoru sa čovjekom koji je tri puta rastavio svoju ženu ciljano oženi s njom da bi je poslije toga rastavio da bi bila dozvoljena prvom mužu. *Op. p.*

cijedi, ko ga nosi i kome se nosi, ko ga toči i ko ga pije i onog ko se njegovom zaradom hrani."[1]

A što se tiče onoga što je uradio Medinjanima koji su se borili protiv Jezida u *harri-* medinskom kamenjaru, treba reći da su Medinjani proglasili svoju nepokornost Jezidu kao halifi, protjerali su njegove zamjenike i njihove porodice. On im je više puta slao izaslanike koji su ih pozivali na pokornost njemu a oni su to odbijali. On je na njih poslao vojsku pod zapovjedništvom Muslima b. Ukbeta Murrija i naredio mu da u Medini tri dana čini nered kada ih pobjedi. Ovo je ono što mu je svijet žestoko negirao. Zbog toga kada su Ahmedu rekli: "Pišeš li hadise od Jezida?" on reče: "Ne, niti počasti, zar nije uradio sa Medinjanima ono što je uradio?" Međutim nije ubio sve časnike niti je broj ubijenih dostigao deset hiljada, niti je krv doprla do Poslanikova kaburi niti do Revde, niti je u mesdžidu bilo ubijanja.

Što se tiče Kabe nju je Allah počastio, uzvisio i učinio svetom. Allah nikome nije dozvolio da je ponizi, ni prije islama niti poslije islama. Poznat je događaj o vlasnicima slona i njihovoj kazni kada su krenuli u pohod na Kabu. Nema sumnje da niko od vladara Umejevića i Abbasija nije namjeravao poniziti Kabu, niti zamjenik Jezida niti zamjenik Abdulmelika Hadždžadž b. Jusuf, niti ko drugi. Naprotiv svi muslimani svijeta veličaju Kabu. Kada su opkolili Ibn Zubejra, koji se sklonio u Kabu, oni su katapultom gađali njega a nisu namjeravali pogoditi Kabu. Kada je ubijen Ibn Zubejr ušli su u Časni harem i tavafili oko Kabe. A te godine Hadždžadž b. Jusuf je sa ljudima obavio hadždž a Abdulmelik b. Mervan mu je naredio da se ne suprostavlja Ibn Omeru u pogledu hadždža. Da su namjeravali Kabi nanijeti zlo oni bi to uradili nakon ulaska u nju kao što su ubili Ibn Zubejra kada su stigli do nejga.

A što se tiče hadisa koji navodi o ubici Husejna: "Husejnov ubica će biti u tabutu od vatre, trpjet će pola kazne stanovnioka Vatre. Njegove ruke i noge će biti vezane lancima od vatre. Bacit će se naglavačke u sve dok ne stigne na samo dno Džehennema. Imat će takav smrad da će se stanovnici Džehennema utjecati Gospodaru od nejgova smrada. On će u njemu vječno boraviti..." itd, ovo je hadis koji su izmislili lašci, ljudi koji se ne stide da Poslaniku stave u usta ono što nije rekao. Da li je moguće da jedan čovjek ispašta polovicu kazne džehenemlija? Gdje je onda kazna za Faraona i njegovo potomstvo, ili za vasnike sofre[2], munafike i ostale kafire? Šta je sa kaznom

[1] "Sunen" Ebu Davuda, 3/445.
[2] Šejhul-islam cilja na one koji su od Isaa ﷺ zatražili spuštanje sofre sa neba. Allah ﷻ je udovoljio njihovoj potražnji zaprijetivši žestokom kaznom onima koji zanevjeruju nakon

onih koji su ubijali poslanike i prve muslimane? Ubica Osmana je na većem grijehu od ubice Husejna. Nasuprot rafidijskog zastranjivanja i pretjerivanja je fanatizam nasibija koji tvrde da je Husejn izišao na vladara i da ga je bilo dozvoljeno ubiti zbog Poslanikovih riječi: "*Ko vam dođe u situaciji kada ste okupljeni oko jednog čovjeka s namjerom da razjedini vaš džemat odsjecite mu glavu sabljom bez obzira ko on bio.*"[1] Bilježi ga Muslim. Ehli sunnet i džemat odbijaju fanatizam i zastranjivanje i jednih i drugih i kažu da je Husejn poginuo kao *mazlum*-nepravedno i da je pao kao šehid. Oni koji su ga ubuli bili su nasilnici. Hadisi Allahova Poslanika koji naređuju ubijanje razbijača džemata se ne odnose na njegov slučaj. On ﷺ nije razjedinio džemat. Prije ubistva tražio je da se vrati u svoju domovinu, da se priključi nekom logoru ili da otiđe do Jezida kako bi se pripojio džematu bez namjera da cjepa jedinstvo ummeta. Da je tako nešto tražio najslabiji čovjek bilo bi obaveza udovoljiti njegovom zahtjevu, a kako da ne bude obaveza odazvati se Husejnovom zahtjevu? Da je ove stvari potraživao bilo ko drugi mimo Husejna ne bi bilo dozvoljeno uhapsiti ga a pogotovo ne ubiti ga ili zarobiti ga.

Zatim hadis koji prenosi: "Pojačala se Allahova srdžba i moja srdžba na onoga ko prospe krv moje porodice, ko me uznemirava u mom potomstvu", je govor koj niko ne prenosi od Poslanika ﷺ niti mu to pripisuje iko osim džahil. Iman i bogobojaznost su ti koji krv Hasana i Husejna čine zaštićenom. Iman i bogobojaznost su na većem stepenu od same rodbinske veze. Kada bi neki čovjek od Poslanikove porodice došao s grijehom koji dozvoljava njegovo ubistvo ili sječu to bi bilo dozvoljeno po idžma'u muslimana. Kao što se prenosi u "Sahihu" da je rekao: "*Oni prije vas su uništeni jer kada bi među njima ukrao ugledan ostavljali bi ga, a kad bi slabi među njima nešto ukrao nad njim bi sproveli had kaznu. Tako mi Allaha kada bi Fatima, Muhammedova kćer ukrala ja bih joj odsjekao ruku.*"[2] Obavjestio je da kad bi najugledniji član njegove porodice došao s grijehom koji povlači *had* on bi to nad njim izvršio.

Kada bi oženjen Hašimija počinio blud kamenovao bi se do smrti po slaganju svih muslimana. Kada bi ubio namjerno muslimana zbog neprijateljstva dozvoljeno ga je iz odmazde ubiti zbog toga makar ubijeni musliman bio iz Habeša (Etiopije), Bizantije, Dejlema ili Turske. Poslanik ﷺ

ovog očitog znamenja. Govoreći o tome Uzvišeni kaže: "Ja ću vam je spustiti – reče Allah – ali ću one među vama koji i poslije ne budu vjerovali kazniti kaznom kakvom nikoga na svijetu neću kazniti. " (El-Maida, 115) *Op.rec.*

[1] Muslim, 3/1479.

[2] Buhari, 5/23 i Muslim, 3/1315.

kaže: "*Krv svih muslimana je međusobno ravnopravna.*"[1] Krv Hašimija i drugih je jednaka ako se radi o slobodnim muslimanima po slaganju ummeta. Nema razlike u pogledu proljevanja hašimijske krvi ili krvi nekoga drugog ako je s pravom. Ako to znamo, onda postavljamo pitanje kako to da je Poslanik ﷺ posebno odlikovao svoju porodicu s povećanjem Allahove srdžbe nad onim ko prospe njihovu krv? Allah ﷻ je zabranio ubijanje osim s pravom. Onaj ko se ubije s pravom ne povećava se Allahova srdžba nad ubicom bez obzira da li je ubijeni Hašimija ili neko drugi. A ako ubije bespravno, onda treba znati da onaj ko ubije vjernika namjerno da će njegova kazna biti Džehennem i u njemu će vječno boraviti, Allah se na njega rasrdio, prokleo ga i pripremio mu bolnu patnje. Benu Hašim i drugi su podjednaki po pitanju stvari koje krv čine zaštićenom ili dozvoljenom (tj. stvar koja krv Benu Hašima čini zaštićenom isto tako čini zaštićenom i krv onih koji nisu od Benu Hašima, tj. Poslanikove porodice.*Op. rec.)* Ovakav govor (prethodni govor rafidije) Poslaniku ﷺ ne bi pripisao osim munafik koji napada na njegovo poslanstvo ili džahil koji ne poznaje pravdu s kojom je on ﷺ poslan. Također njegove riječi: "Ko me uznemirava u pogledu mog potomstva..." Kažemo: "Uznemiravanje Poslanika ﷺ je zabranjeno u pogledu njegova potomstva, negova ummeta, njegova sunneta i drugo.



[1] Bilježi ga Ebu Davud, 3/197, Ibn Madže, 2/895 i Ahmed, 2/199.

Poglavlje

MEZHEB RAFIDIJA SE SASTOJI OD ZABLUDA

Rafidija kaže: "Zato neka svako pametan razmisli koja je strana bliža istini i sigurnosti. Onaj ko Allahu, melekima, poslanicima i imamima ne pripisuje manjkavosti i ko štiti Šerijat od netačnih mes'ela (ar. redijje), ko namaz smatra pokvarenim ako se (u namazu) zanemari salavat na imame, i ko spominje imame drugih, ili onaj ko vjeruje i radi suprotno tome?"

Odgovor: To što spominjete da Allaha smatrate čistim od manjkavosti to je ustvari *ta'til,* tj. nijekanje Božijih sifata i pripisivanje mahana Allahu i Njegovim poslanicima. Vi kao i džehmije niječete Božije sifate i tako niječete Allahovo svojstvo savršenstva. Što Ga svodi na poistovjećivanje sa mrtvom prirodom ili nepostojećim stvarima. Ako kažu da je On, dželle še'nuhu, bez života, snage, znanja, da ne govori, da nema htjenja, da ne voli i ne mrzi, da ne izražava zadovoljstvo niti srdžbu, da se neće vidjeti (na Sudnjem danu) da lično ništa ne radi i da ne može Sobom raspolagati, na taj način su Ga poistovjetili sa mrtvom prirodom i manjkavim stvarima a uskratili mu svojstva savršenstva. Ovo predstavlaj nijekanje i omaložavanje a ne negiranje manjkavosti (ar. *tenzih*). *Tenzih* znači da Allahu ne pripisuješ manjkavosti koje negiraju svojstva savršenstva. Tako je Allah čist od manjkavosti kao što su san ili drijemež, smrt, nemoć, neznanje, potrebe, te druge manjkavosti koje je Allah negirao u Svojoj Knjizi. Tako kod vjernika moraju postojati obje stvari: potvrda osobina savršenstva i nijekanje manjkavosti koje negiraju savršenstvo. Zatim Allah je čist od poistovjećivanja sa stvorenjima i poistovjećivanja njegovih svojstava sa svojstvima stvorenja. Čist je od svih mahan i manjkavosti uopšte. U svojim svojstvima njemu niko ne sliči.

A što se tiče poslanika, vi im negirate ono što im je Allah dao od: ljudskog savršenstvo i visokih stepeni, istinske tevbe i istighfara, prelaska iz savršenstva[1] u ono što je savršenije. Niječete ono što je Allah obavjestio u tom kontekstu i izvrčete riječi iz konteksta. Mislite da je ljudski prelaz iz neznanja u znanje i iz zablude ka uputi manjkavost. A ne znate da je to najveća Allahova blagodat i najveći dokaz Njegove moći time što robovi prelaze iz stanja manjkavosti u stanje savršenstva. Ponekad čovjek koji je osjetio dobro i zlo i spoznao ih više zavoli dobro od onoga koji poznaje samo dobro i koji nikada nije osjetio zlo. U tom kontekstu Omer b. Hattab kaže:

---

[1] Tj. savršenstva koje jedan čovjek može ostvariti, a čovjek je opet manjkav. *Op. rec.*

"Veza sa islamom će postepeno slabiti kada u islamu stasa (generacija) koja ne poznaje džahilijjet."

Što se tiče nijekanja manjkavosti imama to su sramote od čijeg se spomena treba stidjeti, pogotovo kada je riječ o nepostojećem imamu od kojeg nema koristi ni u pogledu vjere niti dunjaluka. A što se tiče čuvanja Šerijata od netačnih mes'ela već je prethodilo da se ehli sunnet nije složio ni na jednoj takvoj mese'eli za razliku od rafidija. Kod njih ima više netačnih mes'ela nego kod drugih.

Njegove riječi: "Ko namaz smatra pokvarenim ako se (u namazu) zanemari salavat na imame, i ko spominje imame drugih...", vjerovatno pod tim misli na obaveznost donošenja salavata na dvanaestericu imama ili na nekog posebnog mimo Muhammeda ﷺ ili pod tim misli na obaveznost salavata na Poslanikovu porodicu. Ako misle prvo onda je to jedna od najvećih zabluda koja označava izlazak iz kruga Muhammedova šerijata. Mi i oni nužno znamo da Poslanik ﷺ nije naredio muslimanima da donose salavat na dvanaest imama, niti u namazu niti izvan namaza. Niti je ko od muslimana tako nešto praktikovao za njegova života. Tako nešto nije prenešeno od Poslanika ni sahih niti daif senedom. Također za Poslanikova života nikome nije bila obaveza da nekog od dvanaesterice uzme za imama, a pogotovo nije bila obaveza da na njega u namazu donosi salavat.

Namaz muslimana za Poslanikova života je bio nužno i po idžma'u ispravan i u to nema sumnje. Onaj ko je učinio obaveznim donošenje salavata na ove imame u namazu a s druge strane smatra pokvarenim namaz onog ko izostavi taj salavat, takav je izmjenio vjeru poslanika Muhammeda, kao što su kršćani i židovi izmjenili vjeru svojih poslanika.

Ako bi rekao: "Pod tim se misli da donosi salavat na Muhammedovu porodicu a oni su od njih."

Kažemo: "Pod pojam "*Alu Muhammed*" tj. Muhammedova porodica, ulazi Benu Hašim i njegove supruge, a po jednom od mišljenja i Benu Mutallib, a većinu njih šije preziru. Oni preziru Abbasove potomke, a pogotove one od njih koji su bili halife, a i oni su od Muhammedove porodice. Zatim mrze one koji vole Ebu Bekra i Omera, a većina Benu Hašima voli Ebu Bekra i Omera. Njih se iz Benu Hašima, ispravnog porijekla, ne odriče osim jako mali broj. A učeni i bogobojazni od Benu Hašima vole Ebu Bekra i Omera.

Zaista je čudno kako rafidije pozivaju na veličanje Poslanikove porodice i porjekla, neka je na njega najljepši selam i slavat, a zna se da su oni pomogli Tatare nevjernike da zauzmu prijestonicu hilafeta Bagdad, kojom prilikom su Tatari pobili mnogo muslimana čiji broj samo Allah zna, od Benu Hašima i drugih. U Bagdadu i njegovoj okolici ubili su oko million i osamstotina sedamdeset hiljada ljudi, a među njima i abbasijskog halifu, a i porobili su hašimijske žene i djecu. Nema sumnje da je ovo odraz mržnje prema Muhammedovoj porodici. To su uradili kafiri (tj. pokolj u Bagdadu)uz pomoć rafidija. On pripisuje Jezidu i sličnima da je porobio Hašimijke, a treba znati da oni nikome ne pripišu neku mahanu a da su oni i tom pogledu nisu gori od drugih.



Poglavlje

RAFIDIJSKI KRIVOTVORENI DOKAZI O VRIJEDNOSTIMA ALIJE U POGLEDU IMAMETA

Rafidija kaže: "Šesto. Kada su imamije vidjele vrijednosti vladara pravovjernih (Alije) i njegove mnogobrojne savršene osobine, koje prenose i protivnici i pristalice, i kada su vidjeli svijet kako, mimo njega, o ashabima prenose mnoge mahane, a o Aliji nikada nisu ni jednu mahanu prenijeli počeli su da slijede njegov govor i učinili ga svojim imamom. Jer su ga i prijatelji i neprijatelji smatrali čistim od mahana, a ostavili su druge jer se u pogledu drugih, u čiji imamet ljudi vjeruju, spominju određene mahane kada je riječ o imametu. Mi ćemo ovdje spomenuti mali dio od onoga što je u njihovim priznatim knjigama preneseno kao vjerodostojno kako bi to na Sudnjem danu bio dokaz protiv njih.

U to spada i ono što prenosi Ebu Hasan Endelusi u knjizi "El-džem' bejnes-sihah sitte", Malik u "Muvetti'", Buharija i Muslim u dva "Sahiha", Ebu Davud, Tirmizi i Nesai u svojim "Sunenima" od Ummi Seleme, poslanikove supruge, u pogledu riječi Uzvišenog: **"Allah želi da od vas, o porodico Poslanikova, grijehe odstrani, i da vas potpuno očisti."** (El-Ahzab, 33). Ona kaže da je ovaj ajet spuštan u njenoj kući dok je sjedila kraj vrata pa je rekla: "O Allahov Poslaniče, zar ja nisam od ehli bejta (tj. od Poslanikove porodice)?" On reče: "Ti si na dobru, ti si od Poslanikovih žena." Ona reče: "U kući je bio Allahov Poslanik, Alija, Fatima, Hasan i Husejn. Allahov Poslanik ih je stavio pod ogrtač ili haljinu, a zatim je rekao: "Allahu moj, ovo je moja porodica otkloni od njih grijehe i potpuno ih očisti."

Odgovor: Potvrđeni fadileti koji se prenose u vjerodostojnim hadisima o Ebu Bekru i Omeru su mnogobrojniji i veći od fadileta Alije. To što spominje da su hadisi koje on navodi u sahihu kod većine i da ih navode u poznatim knjigama je očita laž na *džumhur* učenjaka. Većina hadisa koje on spominje ili su lažni ili su slabi po slaganju svih učenjaka hadisa. Što se tiče hadisa u sahih zbirkama, među njima nema ono što upućuje na Alijin imamet niti njegovo prvenstvo nad Ebu Bekrom i Omerom. Čak šta više, to nije od njegovih posebnosti. To su fadileti kojima se i drugi odlikuju za razliku od fadileta Ebu Bekra i Omera. Mnogi njihovi fadileti su vrijednosti s kojima se samo oni odlikuju a pogotovo fadileti Ebu Bekra. Većina njegovih fadileta su vrijednosti u kojima niko sa njim ne učestvuje, odnosno koje drugi ne posjeduju. Što se tiče mahana i napada na trojicu halifa nema ništa što im se može pripisati kao mahana a da se to isto ili više od toga ne može pripisati i Aliji. Dolazimo do

saznanja da je navedeno u ovom pogledu od najvećeg *batila*. Mi ćemo to potanko i objasniti.

Što se tiče njegovih riječi: "Jer su ga i prijatelji i neprijatelji smatrali čistim od mahana a ostavili su druge jer se u pogledu drugih, u čiji imamet ljudi vjeruju, spominju određene mahane..." Kažemo: "Ovo je očita laž. Oni koji su se sa njim razilazili nisu ga smatrali čistim od grijeha i mahana. Mnogobrojne su grupacije koje napadaju na Aliju. Oni su bolji od onih koji napaduju na Ebu Bekra, Omera i Osmana. Oni koji napadaju na njega (Aliju) su bolji od fanatika koji zastranjuju u pogledu njega. Haridžije koji vjeruju u njegovo nevjerstvo su kod svih muslimana bolji od onih koji ga smatraju bogom ili poslanikom. Čak šta više, oni i drugi od ashaba i tabiina koji su se protiv njega borili su kod većine muslimana bolji od rafidija "isna ašerijje", tj. onih koji vjeruju u dvanaet imama koji Aliju smatraju bezgrješnim imamom. Što se tiče Ebu Bekra, Omera, i Osmana niko od pripadnika ummeta ih ne napada osim rafidije. Dok haridžije koji tekfire Aliju vole i podržavaju Ebu Bekra i Omera i donose na njih Allahovo zadovoljstvo. Zatim mervanije koji Aliju smatraju zalimom govore: "On nije bio halifa." Ebu Bekra i Omera podržavaju iako sa njima nisu u srodstvu. Kako i pored navedenog možemo reći da su ga i prijatelji i neprijatelji smatrali čistim od grijeha i mahana za razliku od trojice halifa? Poznato je da su oni koji tvrde čistoću ove trojice mnogobrojniji i bolji a da su oni koji napadaju na Aliju i pripisuju mu kufr ili grijeh, a to su poznate grupacije, ipak učeniji i pobožniji od rafidija. Rafidije su u naučnom i vojničkom pogledu nemoćni protiv pomenutih skupina. Rafidije ne mogu protiv njih donijeti dokaze koji bi ih definitivno porazili, niti su ih vojnički mogli pobjediti.

Oni koji napadaju Aliju i proglašavaju ga kafirom ili nasilnikom među njima ne postoji grupacija poznata po otpadništvu od islama za razliku od onih koji ga hvale a koji napadaju prethodnu trojicu halifa, kao što su fanatici od nusajrija i drugih koji ga smatraju bogom. Zatim kao što su ismailije bezbožnici koji su gori od nusajrija i drugi fanatici koji tvrde da je poslanik. Ovi su kafiri, otpadnici. Njihov kufr u Allah i Poslanika je očit i to može vidjeti svako ko poznaje islam. Onaj ko vjeruje da je neki čovjek bog ili vjeruje da poslije Muhammeda ima poslanika ili da vjeruje da Muhammed nije bio poslanik već je Alija umjesto njega bio poslanik a da je Džibril pogrešio u dostavi objave, ovakve izjave i njima slične ukazuju na nevjerstvo njihovih vlasnika i to je jasno svakome ko posjeduje i najmanje znanje o islamu. Za razliku od onih koji tekfire Aliju i proklinju ga od haridžija i onih koji su se protiv njega borili i proklinjali ga od Muavijinih pristalica, Beni Mervana i drugih. Ovi su

potvrđivali islam i njegove zakone, obavljali su namaz i davali zekat, postili ramazan i obavljali hadždž. Smatrali su zabranjenim ono što su Allah i Njegov Poslanik zabranili. Nisu pokazivali jasno nevjerstvo. Naprotiv javno su pokazivali obilježja islama, veličali ih i praktikovali njegove propise. Ovo je stvar koju poznaje svako ko je upućen u islam. Pa kako onda nakon pomenutog može tvrditi da su Aliju svi njegovi protivnici smatrali čistim od mahana za razliku od prethodne trojice halifa?



Poglavlje

O TOME DA HADIS O OGRTAČU NE UKAZUJE NA IMAMET

Što se tiče hadisa o haljini ili ogrtaču, on je vjerodostojan i bilježi ga Ahmed i Tirmizi od Ummi Seleme. Bilježi ga i Muslim u svom "Sahihu" od Aiše da je rekala: “Allahov Poslanik ﷺ je izišao jednog jutra a na njemu je bio ogrtač protkan crnom vunom. Zatim je došao Hasan pa ga je uveo, potom je došao Husejn pa ga je uveo, zatim je došla Fatima pa je i nju uveo. I na kraju je došao Alija pa je i njega uveo, a zatim je proučio riječi Uzvišenog: **“Allah želi da od vas, o porodico Poslanikova, grijehe odstrani, i da vas potpuno očisti.”** (El-Ahzab, 33)”

Zatim iz hadisa se vidi da je uveo Fatimu, Hasana i Husejna tako da to nije samo Alijina odlika, a poznato je da žena ne može biti imam. Na osnovu toga vidimo da ovo nije odlika kojom se odlikuju imami već i drugi posjeduju takve odlike. Zatim sadržaj ovog hadisa upućuje da je Poslanik ﷺ dovio Allahu da od njih odstrani grijeh i da ih očisti. Ono što se shvata iz hadisa jeste to da je Poslanik ﷺ molio da od njih odstrani grijeh, da ih očisti i da budu bogobojazni. Ostavljanje grijeha je vadžib svakom muslimanu a čistoća je isto tako naređena svakom vjerniku. Uzvišeni Allah kaže: **“Allah ne želi da vam pričini poteškoće, već želi da vas učini čistim i da vam blagodat Svoju upotpuni, da biste bili zahvalni.”** (El-Maide, 6) I kaže: **“Uzmi od dobara njihovih zekat, da ih njime očistiš i blagoslovljenim ih učiniš.”** (Et-Tevba, 103) I kaže Uzvišeni: **“Allah zaista voli one koji se često kaju i voli one koji se mnogo čiste.”** (El-Bekara, 222) Najviše što se može reći da se ova dova njima odnosila na molbu Allahu da čine naređena djela a da se klone zabranjenih.

O Es-Siddiku Uzvišeni nas obavještava:

وَسَيُجَنَّبُهَا ٱلْأَتْقَى ﴿١٧﴾ ٱلَّذِى يُؤْتِى مَالَهُۥ يَتَزَكَّىٰ ﴿١٨﴾ وَمَا لِأَحَدٍ عِندَهُۥ مِن نِّعْمَةٍ تُجْزَىٰٓ ﴿١٩﴾ إِلَّا ٱبْتِغَآءَ وَجْهِ رَبِّهِ ٱلْأَعْلَىٰ ﴿٢٠﴾ وَلَسَوْفَ يَرْضَىٰ ﴿٢١﴾

“A od nje će daleko biti onaj koji se bude Allaha bojao, onaj koji bude dio imetka svoga udjeljivao, da bi se očistio, ne očekujući da mu se zahvalnošću uzvratio, već jedino da bi naklonost Gospodara svoga Svevišnjeg stekao, i on će, zbilja, zadovoljan biti!” (El-Lejl, 17-21)

Također je rekao:

وَٱلسَّٰبِقُونَ ٱلْأَوَّلُونَ مِنَ ٱلْمُهَٰجِرِينَ وَٱلْأَنصَارِ وَٱلَّذِينَ ٱتَّبَعُوهُم بِإِحْسَٰنٍ رَّضِيَ ٱللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا۟
عَنْهُ وَأَعَدَّ لَهُمْ جَنَّٰتٍ تَجْرِى تَحْتَهَا ٱلْأَنْهَٰرُ خَٰلِدِينَ فِيهَآ أَبَدًا ۚ ذَٰلِكَ ٱلْفَوْزُ ٱلْعَظِيمُ ﴿١٠٠﴾

"Allah je zadovoljan prvim muslimanima, muhadžirima i ensarijama i svima onima koji ih slijede dobra djela čineći, a i oni su zadovoljni Njime: za njih je On pripremio džennetske bašče kroz koje će rijeke teći, i oni će vječno i zauvijek u njima boraviti. To je veliki uspjeh." (Et-Tevba, 100)

Nema sumnje da su oni činili naređene stvari a ostavljali zabranjene jer ovo zadovoljstvo i ova nagrada se postižu time. Onda na osnovu toga uklanjanje grijeha od njih i njihovo pročišćenje su samo neke njihove osobine. To što je Poslanik ﷺ dovio za one pod ogrtačom je samo dio onoga čime su opisani prvi muslimani. Poslanik ﷺ je i drugima dovio da na njih Allah spusti svoj blagoslov. Za mnoge je u dovi molio da im Allah podari *magfiret*-oprost, Džennet i drugo što je veće od pomenute dove. Ne znači da je onaj kome je dovio bolji od prvih muslimana. A što se tiče učesnika "događaja pod ogrtačem" pošto ih je obavezao klonjenjem grijeha i čiščenjem, Poslanik ﷺ je dovio da ih Allah pomogne u onome što im je naređeno kako ne bi zaslužili prekor i kaznu; a da s druge strane zasluže pohvalu i sevap.



Poglavlje

AJET O SAVJETOVANJU NE SADRŽI NEČIJI FADILET NITI UPUĆUJE NA IMAMET

Rafidija kaže: "Za riječi Uzvišenog:

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ إِذَا نَٰجَيۡتُمُ ٱلرَّسُولَ فَقَدِّمُواْ بَيۡنَ يَدَيۡ نَجۡوَىٰكُمۡ صَدَقَةٗ

"O vjernici, kada hoćete da se s Poslanikom posavjetujete, prije savjetovanja milostinju udijelite." (El-Mudžadela, 12), vladar pravovjernih, Alija b. Ebi Talib, kaže: "Niko nije postupio po ovom ajetu osim mene, mojim sebebom je Allah olakšao ovom ummetu u pogledu ovog ajeta."

Odgovor: "Naredba o sadaci u ovom slučaju nije bila vadžibom za muslimane, što znači da nisu bili griješni oni koji su je izostavili. Ona je naređena onima koji su namjeravali savjetovanje (ar. *en-nedžva*). Desilo se da je u tom momentu Alija namjeravao savjetovanje sa Poslanikom ﷺ, pa je udjelio sadaku kako bi se posavjetovao sa Poslanikom ﷺ. Ovo je poput Njegove naredbe onima koji obave umru pa se naslađuju do hadždža da zakolju kurban, i Njegove naredbe da zakolju kurban koji su sa sobom poveli oni koji budu spriječeni da obave hadždž.



Poglavlje

POGREŠNO RAZUMJEVANJE RIJEČI UZVIŠENOG: “ZAR SMATRATE DA JE ONAJ KOJI HODOČASNIKE VODOM NAPAJA...”

Rafidija kaže: “Prenosi se od Muhammeda b. Kaba Kurezija da je rekao: “Hvalisali su se Talha b. Ebi Šejbe od Benu Abdudara, Abbas b. Abdulmutallib, i Alija b. Ebi Talib. Talha b. Šejbe reče: “Kod mene su ključevi Kabe, kada god poželim u njoj mogu boraviti.” Abbas reče: “Ja sam zadužen za napajanje hadžija kada god poželim mogu boraviti u Mesdžidul-haramu.” Alija reče: “Ne znam šta govorite, klanjao sam prema kibli šest mjeseci prije drugih ljudi, ja sam učesnik džihada”, pa je Allah objavio:

﴿ أَجَعَلْتُمْ سِقَايَةَ ٱلْحَآجِّ وَعِمَارَةَ ٱلْمَسْجِدِ ٱلْحَرَامِ كَمَنْ ءَامَنَ بِٱللَّهِ وَٱلْيَوْمِ ٱلْءَاخِرِ وَجَـٰهَدَ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ ۚ لَا يَسْتَوُۥنَ عِندَ ٱللَّهِ ۗ وَٱللَّهُ لَا يَهْدِى ٱلْقَوْمَ ٱلظَّـٰلِمِينَ ﴿١٩﴾

“Zar smatrate da je onaj koji hodočasnike vodom napaja i koji vodi brigu o Časnom hramu ravan onome koji u Allaha i u onaj svijet vjeruje i koji se na Allahovu putu bori? Nisu oni jednaki pred Allahom. A Allah neće ukazati na Pravi put onima koji sami sebi nepravdu čine.” (Et-Tevba, 19)

Na ovo se može odgovoriti: “Ovakav *lafz* hadisa nije poznat u poznatim zbirkama hadisa, čak šta više njegovo značenje upućuje da se radi o laži. Od toga je i činjenica da ne postoji čovjek po imenu Talha b. Šejbe. Vlasnik ključeva Kabe je bio Šejbe b. Osman b. Talha. Zatim riječi Abbasa koje navodi: “Kad god poželim mogu boraviti u Mesdžidul-haramu.” Kakva je to posebna počast što neko može boraviti u Mesdžidul-haramu da bi se time hvalisao?

Zatim riječi Alije koje navodi: “Klanjao sam šest mjeseci prije drugih ljudi.” Ovo nužno ukazuje na neispravnost predaje. Jer između njegova islama i islama Zejda, Ebu Bekra i Hatidže je otprilike samo dan razlike, pa kako može reći da je klanjao šest mjeseci prije drugih? Zatim riječi: “Ja sam učestvovao u džihadu”, nisu samo njegova odlika jer su mnogi učestvovali u džihadu.



Poglavlje

HADIS O VASIJETU JE LAŽAN

Rafidija kaže: "Od toga (tj od fadileta Alije) je i ono što prenosi Ahmed b. Hanbel od Enesa b. Malika. Kaže: "Rekli smo Selmanu: "Pitaj Poslanika kome je ostavio oporuku?" Selman mu reče: "O Allahov Poslaniče, ko je zadužen za tvoju oporuku?" On mu reče: "O Selmane, ko je bio zadužen za Musaovu oporuku?" "Jošе'a b. Nun", reče. Poslanik ﷺ na to reče: "Moj opunomoćenik i moj nasljednik će izmirit moj dug i izvršiti moje obećanje, to je Alija b. Ebi Talib."

Odgovor: Ovaj hadis je *apokrifan* po slaganju svih hadiskih stručnjaka. Ne nalazi se u "Musnedu" Ahmeda b. Hanbela. Ahmed je napisao knjigu o vrlinama ashaba u kojoj je spomenuo vrednosti i fadilete Ebu Bekra, Omera, Osmana, Alije i grupe ashaba. U toj knjizi je spomenuo sahih i daif stvari koje se prenose radi upoznavnja s istim. Nije sve što je prenio vjerodostojno. Zatim u ovoj knjizi se nalaze dodaci od onoga što prenosi Kati'i od svojih šejhova. Ti dodaci koje prenosi Kati'i su većinom laži, kao što ćemo, ako Bog da, neke od njih spomenuti. Šejhovi Kati'ija prenose od Ahmedove generacije. Ove rafidije džahili kada vide u ovoj knjizi hadis misle da je to prenio Ahmed b. Hanbel a to je ustvari govor ovog Kati'ija, a taj čovjek je od njegovih šejhova iz Ahmedove generacije. Zatim u "Musenedu" također ima dodataka koje je dodao njegov sin Abdullah pogotovo u "Musnedu Alije b. Ebi Taliba" gdje je dodao mnogo dodataka.



Poglavlje

POSLANIKOVO NOŠENJE ALIJE NE UKAZUJE NA NJEGOV FADILET

Rafidija kaže: "Prenosi se od Jezida b. Ebi Merjema od Alije ﷺ da je rekao: "Jednom prilikom smo ja i Poslanik ﷺ izišli dok ne stigosmo do Kabe. Poslanik ﷺ mi reče: "Sjedi", a zatim se pope na moja ramena. Pokušao sam da ga podignem, a on je uvidio da sam slab pa je sišao i sjede, a zatim reče: "Popni se na moja ramena." Popeo sam se na njegova ramena a on me ponese. Učinilo mi se da sam htio dodirnuti nebeski svod. Tako sam se popeo na Kabu, a na njoj je bio kip od bakra ili bronze, počeo sam ga pomjerati desno i lijevo, ispred i iza, dok ga se ne dočepah. Poslanik ﷺ mi reče: "Baci ga", pa sam ga bacio, a on se razbi kao što se razbiju čaše. Zatim sam sišao, pa smo ja i Poslanik ﷺ otišli zaklanjajući se između kuća iz straha da nas neko ne vidi."

Odgovor: Kada bi ovaj hadis i bio vjerodostojan on ne sadrži nikakve posebnosti imama niti posebnosti Alije. Poslanik ﷺ je klanjao i nosio Umamu, kćer Ebu Asa b. Rabie, na svojim ramenima. Kada bi bio na kijamu nosio ju je, a kada bi odlazio na sedždu spuštao bi je. Ponekad dok bi boravio na sedždi došao bi Hasan i popni mu se na leđa. On je znao poslije reći: "Moj sin me je uzjahao."[1]Ako je Poslanik ﷺ nosio dječaka i djevojčicu onda to što je nosio Aliju ne prestavlja posebnost kojom se on ističe iznad drugih. Već je to stvar u kojoj su i drugi učestvovali. On je nosio njega jer je Alija bi nemoćan da nosi njega. Ovo bi se moglo ubrojati u Poslanikova vrline. Fadilet onoga ko je nosio Poslanika je veći od onoga koga je Poslanik ﷺ nosio, kao što je slučaj sa ashabima na dan Uhuda koji su nosili Poslanika poput Talhe b. Ubejdullaha. Od ovog se Poslanik ﷺ okoristio na dan Uhuda, a onaj prvi, tj. Alija, se okoristio od Poslanika, shodno pomenutom hadisu. A poznato je da onaj ko pomogne Poslanika tijelom i imetkom biva na većem stepenu od onoga koji se okoristi od Poslanikova tijela i imetka.



[1] Bilježi ga Nesai, 2/182 i Ahmed, 3/493.

Poglavlje

LAŽNI HADIS: "TROJICA SU ISKRENI...", TE DA ON NE UKAZUJE NA IMAMET

Rafidija kaže: "Prenosi se od Ibn Ebi Lejle da je rekao: "Allahov Poslanik ﷺ kaže: "Trojica su iskreni Habib En-Nedžar, vjernik iz Jasinove porodice, Hazekl, vjernik iz faraonove porodice i Alija b. Ebi Talib, on je najbolji između njih."

Odgovor: "Ovo je laž na Poslanika ﷺ, od njega je u vjerodostojnoj predaji preneseno da je Ebu Bekra opisao kao Es-Siddika, tj. Iskreni. U "Sahihu" se od Ibn Mes'uda prenosi da je Poslanik ﷺ rekao: "*Držite se iskrenosti, zaista iskrenost vodi u dobročinstvo a dobročinstvo vodi u Džennet. Čovjek će neprestano govoriti istinu i težiti istini sve dok kod Allah ne bude upisan kao iskreni. A čuvajte se laži, laž vodi u grijeh a grijesi vode u Vatru. Čovjek će neprestano lagati i težiti laži sve dok kod Allah ne bude upisan kao lažac.*"[1] Ovaj hadis ukazuje da su "iskreni", tj. ljudi s takvim nadimkom, mnogobrojni.

Također kažemo: "Uzvišeni je o Merjemi bint Imran obavjestio da je Es-Siddika, tj. Iskrena, a ona je žena. Zatim Poslanik ﷺ je rekao: "*Mnogo je ljudi koji su postigli savršenstvo, a od žena su se usavršile samo četiri.*"[2] Ovo ukazuje da ima mnogo puno iskrenih ljudi.



[1] Muslim, 4/2012-2013.

[2] Pogledaj Buhari sa Fethom, 6/446, 471, i Muslim, 4/1886.

Poglavlje

O RIJEČIMA POSLANIKA: "TI SI OD MENE A JA OD TEBE"

Rafidija kaže: "Prenosi se od Poslanika ﷺ da je Aliji rekao: "*Ti si od mene a ja sam od tebe.*"

Odgovor: Ovo je vjerodostojan hadis koji je zabilježan u dva "Sahiha" od Bera'a b. Aziba. Pošto su se Alija, Džafer i Zejd sporili oko (izdržavanja) Hamzine kćerke, Poslanik ﷺ je presudio da pripadne njenoj tetki koja je bila Džaferova žena. Aliji tom prilikom reče: "*Ti si od mene a ja sam od tebe.*" Džaferu reče: "*Ti mi najviše ličiš po izgledu i ponašanju.*" A Zejdu reče: "*Ti si naš brat i štićenik.*"[1] Međutim ove riječi Poslanik ﷺ je upućivao i drugim ashabima. Tako se u oba "Sahiha" prenosi od Musaa Ešarije da je Poslanik ﷺ rekao: "*Kada Ešarije obhudove u borbi ili dođe do nestašice hrane njihovoj djeci u Medini oni sakupe sve što imaju kod sebe na jedno platno, a zatim to podjednako podjele. Oni su od mene i ja sam od njih.*"[2]

Također je za Džulejbiba rekao: "*On je od mene i ja sam od njega.*" Bilježi Muslim u svome "Sahihu" od Ebu Berze da je rekao: "Bili smo sa Poslanikom u jednoj bici pa mu je Allah podario plijen. On reče ashabima: "*Da li neko među vama nedostaje?*" "Da", rekoše, taj i taj. Poslanik ﷺ ponovo upita da li su još nekog izgubili? "Ne", rekoše. "*Što se mene tiče ja sam izgubio Džulejbiba, pa ga potražite*", reče Poslanik! Zatim su ga tražili među mrtvima, te ga nađoše u blizini sedmorice koje je ubio, a zatim je on bio ubijen. Otišli su do Poslanika ﷺ i rekoše: "On je ubio sedmoricu, a zatim je on bio ubijen." Poslanik, reče: "*Ovaj je od mene i ja sam od njega.*" Zatim ga je Poslanik ﷺ stavio na svoje podlaktice (uzeo u naručje), kaže: "Pa mu je iskopao kabur i postavio ga u njega. Nije spomenuo gusul."[3] Iz ovoga se da zaključiti da njegove riječi Aliji: "*Ti si od mene a ja sam od tebe*", ne prestavljaju odliku kojom se ističe sam Alija, već je to rekao i za Ešarije i Džulejbiba. Ako to nije samo njegova odlika već sa njim u tome i drugi učestvuju mimo trojice halifa u tom fadiletu, onda to ne može biti pokazatelj vrijednosti nad nekim niti pokazatelj imameta.



[1] Pogledaj Buhari, 3/184, i druge zbirke.
[2] Buhari, 3/138, i Muslim, 4/1944-1945.
[3] Muslim, 4/1918-1919.
Riječi ravije "Nije spomenuo gusl", znače da Džulejbib nije bio ogusuljen jer se šehidi ne gasule već se ukopavaju u svojoj odjeći. *Op. rec.*

Poglavlje

DOKAZIVANJE MURSEL PREDAJOM AMRA B. MEJMUNA I ONO O ČEMU ONA GOVORI

Rafidija kaže: "Od Amra b. Mejmuna se prenosi da je rekao: "Zaista Alija ima deset vrijednosti koje drugi nemaju. Poslanik ﷺ je za njega rekao: "Zaista ću poslati čovjeka kojeg Allah nikada neće poniziti, voli Allaha i Njegova Poslanika a i njega voli Allah i Njegov Poslanik." Pa su se ljudi ponadali da će neko od njih biti taj, a on reče: "Gdje je Alij b. Ebi Talib?" Rekoše: "Ima upalu očiju. Nalazi se kod mlina i melje žito", a niko od njih nije mlio. Zatim je on došao tako bolesnih očiju, skoro da nije vidio. On je tri puta puhnuo u njegove oči, zatim je tri puta uzdrmao bajrak a zatim mu ga dao pa je došao sa Safijom bint Hujej. Dalje kaže: "Zatim je poslao Ebu Bekra sa surom Et-Tevbe, a Aliju je poslao za njim pa ju je on uzeo od njega. Poslanik je tada rekao: "Neće otići sa njom osim čovjek koji je od mene i ja od njega."

Svojim amidžićima je rekao: "Ko će od vas biti moj zaštitnika na dunjaluku i na ahiretu", a među njima je sjedio i Alija? Svi su odbili a Alija reče: "Ja ću biti tvoj zaštitnik na dunjaluku i na ahiretu. On ne reče ništa, zatim ponovi prethodno rečeno a Alija opet reče da će on biti njegov zaštitnik. Na to Poslanik ﷺ reče: "Ti si moj zaštitnik na dunjaluku i na ahiretu." Dalje kaže: "Alija je poslije Hatidže prvi od ljudi prihvatio islam." Zatim kaže: "Poslanik ﷺ je uzeo svoju odjeću stavio je na Aliju, Fatimu, Hasana i Husejna i proučio: **"Allah želi da od vas, o porodico Poslanikova, grijehe odstrani, i da vas potpuno očisti."** (El-Ahzab, 33) Zatim kaže: "Alija je žrtvovao sebe, obukao je Poslanikovu odjeću i legao na njegovo mjesto. Mušrici su ga gađali kamenjem." Zatim Poslanik ﷺ je izišao među ljude u pohodu na Tebuk a Alija mu reče: "Mogu li ići sa tobom?" "Ne", reče. Alija je plakao a on mu tada reče: "Zar nisi zadovoljan da budeš na stepenu kod mene kao što je stepen Haruna kod Musa'a s tim što ti nisi poslanik? Ne mogu otići a da tebe ne ostavim za mog zamjenika." Zatim: "Poslanik ﷺ je zazidao sva vrata mesdžida osim Alijinih vrata. Kaže: "U mesdžid bi ulazio džunub a nije imao drugog puta osim njegova puta." I rekao je: "Kome sam ja zaštitnik i Alija mu je zaštitnik." Prenosi se *merfu'* predajom od Poslanika ﷺ da je u Mekku poslao Ebu Bekra zbog sure Bera'etun (Et-Tevba). Zatim je naredio Aliji: "Sustigni ga i vrati nazad, a ti je dostavi." On je to i uradio. Ebu Bekr se vratio Poslaniku plačući a zatim reče: "O Allahov Poslaniče, da li je pri meni nešto (zbog čega sam izgubio ovaj zadatak)?" "Ne, ali sam naredio da je ne dostavi niko osim ja ili čovjek od mene", reče Poslanik.

Odgovor: Ovaj hadis nije spojen do Poslanika ﷺ, već se radi o murselu Amra b. Mejmuna. Zatim u njemu su dijelovi koji predstavljaju laž na Poslanika ﷺ kao što su riječi: "Zar nisi zadovoljan da budeš na stepenu kod mene kao što je stepen Haruna kod Musaa s tim što ti nisi poslanik, ne mogu otići a da tebe ne ostavim za mog zamjenika." Poslanik ﷺ je više puta napuštao Medinu a za zamjenika je ostavljao druge mimo Alije. Tako je npr. krenuo na umru u godini Hudejbije sa Alijom a u Medini je kao namjesnik ostao neko drugi. Zatim poslije toga je krenuo u bitku za Hajber sa Alijom a u Medini je neko drugi ostao kao zamjenik. Zatim je u bici za oslobođenje Mekke sa njim, također, išao Alija. U bici na Hunejnu i Taifu Alija je, također, bio sa njim a u Medini je bio neko drugi kao namjesnik. Zatim Poslanik ﷺ je obavio oprosni hadždž a Alija je bio sa njim, zatim i ubici na Bedru Alija je bio sa njim. Sve ovo je pouzdano preneseno vjerodostojnim lancima po slaganju hadiskih stručnjaka. Alija رضي الله عنه je sa njim bio u većini bitaka iako u nekima nije došlo do borbe.

Ako bi rekao: "To što je Aliju ostavio kao zamjenika upućuje na činjenicu da je on najbolji." Iz toga onda proizilazi da su drugi pretekli Aliju u većini bitaka, hadždžu i umri - pogotovo ako se zna da je Poslanik ﷺ svaki put namjesništvo u Medini ostavljao nad ljudima vjernicima, a u Godini Tebuka namjesništvo je bilo nad ženama i djecom, nemoćnima i nad trojicom (o kojima govori Kur'an) koji su izostali i nad onima koji su sumnjičeni za licemjerstvo. Medina je tada bila u miru i nije bilo straha za njene stanovnike. Tako da namjesnik nije imao potrebe za džihadom kao što je bilo potrebe u većini namjesništava.

Zatim njegove riječi: "Zazidao je sva vrata osim Alijinih vrata" Ovo je hadis koji su izmislili šije nasuprot vjerodostojnog hadisa u tom kontekstu o Ebu Bekru. U "Sahihu" se bilježi od Ebu Seida da je Poslanik ﷺ u svojoj smrtnoj bolesti rekao: *"Od svih ljudi najviše sam se okoristio imetkom i prijateljstvom Ebu Bekra. Kada bi uzimao nekoga za halila mimo moga Gospodara uzeo bi Ebu Bekra za halila, međutim ostaje brastvo i ljubav u islamu. Zatvorite sva vrata u mesdžidu osim vrata Ebu Bekra."*[1] Hadis, također, prenosi i Ibn Abbas u dva "Sahiha".

Zatim njegove riječi: "Ti si moj štićenika za svakog vjernika poslije mene", su laž na Poslanika po slaganju svih učenjaka hadisa. Ono što je u njemu vjerodostojno nije od odlika imama, niti od posebnosti Alije, već su u tome sa njim učestvovali i drugi, kao što je npr. činjenica da je volio Allaha i

[1] Pogledaj Buhari, 1/96-97, 5/4, i Muslim, 1855.

Poslanika i da je njega volio Allah i Njegov Poslanik ﷺ. Zatim kao što je ostavljanje Alije u Medini kao namjesnika ili zamjenika u vrijeme pohoda i to što je bio na stepenu Haruna u pogledu Musaa, ili činjenica da je Alija prijatelj i zaštitnik onih kojima je Poslanik ﷺ prijatelj i zaštitnik - pa svi vjernici su Poslanikovi i Allahovi prijatelji. Zatim činjenica da suru "Bera'et" nije dostavio osim čovjek od Benu Hašima, u ovome učestvuju sve Hašimije. Jer je adet bio da ugovor ne prekida osim čovjek kojem se ljudi pokoravaju.



Poglavlje

VEĆINA RAFIDIJSKI FADILETA KOJE PRIPISUJU ALIJI SU LAŽ I ODGOVOR NA NJIH

Rafidija kaže: "Od toga (tj. fadileta Alije) je ono što prenosi Ahtab Havarizm od Poslanika da je rekao: "O Alija, kada bi neki rob obožavao Allaha toliko dugo kao što je Nuh boravio u svom narodu, i kada bi imao zlata koliko je brdo Uhud a zatim ga udjelio na Allahovom putu, i kada bi mu se život produžio tako da na svojim nogama hiljadu godina obavlja hadždž, a zatim da kao mazlum bude ubijen između Safe i Merve, ako ne bude volio i štitio te, o Alija, neće osjetiti miris Dženneta niti će ući u njega."

Neki čovjek reče Selmanu: "Koliko ti samo voliš Aliju!" On reče: "Čuo sam Poslanika ﷺ da kaže: "Ko voli Aliju taj i mene voli a ko mrzi Aliju i mene mrzi."

Prenosi se od Enesa da je Poslanik ﷺ rekao: "Allah je od nura Alijina lica stvorio sedamdeset hiljada meleka koji traže oprosta za njega i za one koji ga vole do Sudnjeg dana."

Prenosi se od Ibn Omera da je Poslanik ﷺ rekao: "Ko zavoli Aliju Allah će od njega primiti njegov namaz i njegov post, noćni namaz i primit će njegove dove. Zaista onaj ko zavoli Aliju Allah će mu za svaku venu na njegovom tijelu podariti grad u Džennetu. Zaista ko voli Muhammedovu porodicu biće siguran kod polaganja računa, na Mizanu i Siratu. Zaista ko umre na ljubavi spram Muhammedove porodice ja ću se sa poslanicima o njemu brinutu u Džennetu, a ko zamrzi Poslanikovu porodicu doći će na Sudnji dan a između njegovih očiju će pisat: "Onaj ko je izgubio nadu u Allahovu milost."

Prenosi se od Abdullaha b. Mes'uda da je rekao: "Čuo sam Allahova Poslanika ﷺ da je rekao: "Ko tvrdi da vjeruje u mene i u ono s čim sam došao a mrzi Aliju - takav je lažac, nije vjernik." Prenosi se od Ebu Berze da je Poslanik ﷺ jednog dana dok je sjedio sa ashabima rekao: "Tako mi Onoga u čijoj je ruci moja duša neće se pomjeriti stopala roba na Sudnjem danu dok ne bude upitan za četiri stvari: O životu kako ga je proveo, o tijelu u što ga je koristio, o imetku kako ga je stekao u u šta ga je potrošio i o našoj ljubavi spram ehli bejta." Omer رضي الله عنه mu reče: "Šta je znak vaše ljubavi poslije vas?" Poslanik stavi ruku na Alijinu glavu, koji je sjedio pored njega, i reče: "Voliti mene poslije mene znači voliti ovoga."

Prenosi se od Abdullaha b. Omera da je Poslanik ﷺ rekao: "Upitan sam o tome kojim mi se jezikom obraćao Allah na Mi'radžu?" Pa je rekao: "Obraćao mi se jezikom Alije. Allah me je nadahnuo tako da sam upitao: "O Gospodaru, obraćaš se meni ili Aliji?" On reče: "O Muhammede, Ja nisam kao ostale stvari, ne poredim se sa sa ljudima niti se opisujem kao ostale stvari. Tebe sam stvorio od Svog nura, a Aliju sam stvorio od tvog nura. Pogledao sam u tajne tvog srca i nisam našao da je tvom srcu iko draži od Alije, zato ti se obraćam njegovim jezikom kako bi tvoje srce bilo smireno."

Prenosi se od Ibn Abbasa da je Poslanik ﷺ rekao: "Kada bi stabla bašte pretvorili u pera, more u tintu, a džine u računovođe a ljude u pisare ne bi pobrojali vrijednosti Alije b. Ebi Taliba." Prenosi se sa senedom da je Poslanik ﷺ rekao: "Allah je vezao nagradu za Alijine fadilete koji se ne mogu pobrojati. Ko spomene neki od njegovih fadileta vjerujući u njih biće mu oprošteni prošli i budući grijesi. Onaj ko napiše neki njegov fadilet meleki neprestano traže za njega oprosta sve dok traje taj rukopis. Onaj ko sluša o nekom njegovom fadiletu Allah ﷻ će mu oprostiti grijehe koje je zaradio slušanjem (harama). Onaj ko pogleda u knjigu o njegovim vrijednostima Allah će mu oprostiti grijehe koje je počinio gledanjem. Gledanje u lice vladara pravovjernih Alije je ibadet. Spominjanje njegova imena je ibadet. Allah neće primiti iman roba osim ako voli njega i odriče se njegovih neprijatelja."[1]

Prenosi se od Hakima b. Hizama od njegova oca od njegova djeda da je Poslanik ﷺ rekao: "Alijin dvoboj sa Amrom b. Abd Veddom na dan Hendeka je bolji od djela mog ummeta do Sudnjeg dana."

Prenosi se od Sada b. Ebi Vekkasa da je Muavija b. Ebi Sufjan naredio Sadu da psuje Aliju pa je on odbio. Zatim mu reče: "Šta te sprječilo da uvrjediš Aliju b. Ebi Taliba?" On reče: "Zbog tri stvari koje je rekao Allahov Poslanik ne želim ga uvrjediti. Kada bih ja posjedovao jednu od njih to bi mi bilo draže od stada crvenih deva. Čuo sam Allahova Poslanik ﷺ kako kaže Aliji jednom prilikom kada ga je postavio kao namjesnika u jednoj od bitki, te mu Alija reče: "Zar da me ostaviš kao namjesnika nad ženama i djecom." On mu reče: "Zar nisi zadovoljan da kod mene budeš na stepenu kao što je Harun kod Musaa, s tim da poslije mene nema poslanika?" Čuo sam ga kako na dan

[1] Mislim da je ovaj hadis vrhunac pretjerivanja i zastranjivanja u pogledu Alije ؓ jer se u njemu spominju fadileti koje ne posjeduju ni poslanici, čak šta više pripisuju mu se svojstva božanstva. Inače jedna od odlika apokrifnih hadisa je da se za male, skoro ništavne stvari daju ogromne nagrade kao što je slučaj i sa ovim hadisom. *Op. p.*

Hajbera kaže: "Dat ću bajrak čovjeku koji voli Allaha i Poslanika i kojeg vole Allah i Njegov Poslanik. Mi smo pogledali ko bi to mogao biti, a on reče: "Pozovite mi Aliju." On mu dođe a imao je upalu očiju. Poslanik ﷺ pljucnu u njegove oči, dade mu bajrak pa im je Allah preko njega dao pobjedu. Zatim povodom njega je spuštan sljedeći ajet: **"Hodite, pozvaćemo sinove naše i sinove vaše..."** (Ali Imran, 61) Potom je Poslanik ﷺ pozvao Fatimu, Aliju, Hasana i Husejna, te reče da je to njegova porodica." Završen citat.

Odgovor: Pomenuti Ahtab Havarizmi je u ovom poglavlju napisao djelo u kojem ima lažnih hadisa čiju laž zna svako ko ima i najmanje znanja iz hadiske nauke, a to pogotovo znaju hadiski stručnjaci. On nije učenjak hadisa niti od onih na čija se mišljenja vraća u ovom poglavlju uopšte. Ovo su hadisi koje hadiski učenjaci deklarišu kao laži na Allahova Poslanika ﷺ. Ovaj čovjek je spomenuo da će navesti predaje koje su kod njih (tj. sunija) vjerodostojne tako da su to u svojim knjigama naveli kao osnove svog učenja. Kako može spominjati i navoditi predaje u pogledu čije laži postoji slaganje? Ništa od toga nije prenešeno u priznatim hadiskim zbirkama niti je iko od imama hadisa to ocjenio vjerodostojnim.

Prvih deset hadisa su lažni sve do hadisa o ubistvu Amra b. Abdu Vedda. Što se tiče hadisa o Sadu kada mu je Muavija naredio da opsuje Aliju pa je odbio... do kraja hadisa. Kažemo da je ovaj hadis sahih i da ga bilježi Muslim u svom "Sahihu".[1] U njemu se spominju tri vrijednosti Alije ali to nisu posebnosti i odlike samo imama niti odlike samog Alije. Otuda njegove riječi: "Zar da me ostaviš kao namjesnika nad ženama i djecom." On mu reče: "*Zar nisi zadovoljan da kod mene budeš na stepenu kao što je Harun kod Musaa, s tim da poslije mene nema poslanika?*" Ovo ne predstavlja njegovu posebnost jer je nad Medinom postavljano više namjesnika u Poslanikovom odsustvu tako da ovo namjesništvo nije ništa posebno u odnosu na prethodne namjesnike Medine. Zbog toga mu je Alija i rekao: "Zar da me kao namjesnika ostaviš nad ženama i djecom?" Poslanik ﷺ je prilikom svake bitke u Medini ostavljao ljude od muhadžira i ensarija osim u slučaju bitke na Tebuku. U toj bici je svim muslimanima naredio da iziđu u boj. Tako da u Medini pored žena i djece niko nije ostao osim ljudi s opravdanjem i grješnici. Zbog toga je Alija prezirao da ostane kao namjesnik u Medini. Zato i jest rekao: "Zar da me ostaviš sa ženama i djecom?" Tj. zar ćeš me ostaviti iza sebe a nećeš me učiniti saputnikom? Poslanik ﷺ mu je pojasnio da to što ostaje u Medina ne prestavlja mahanu jer je i Harun ostao namjesnik iza Musaa u njegovom

[1] Pogledaj Muslim, 4/1871.

narodu jer je bio povjerljiv kod njega. Ti si također kod mene povjerljiv s tim da je Musa kao namjesnika ostavio vjerovjesnika a poslije mene nema vjerovjesnika. Radi se o poređenu sa namjesništvom jer je u osnovi Musa ﷺ Haruna ostavio kao namjesnika nad svim israelićanima, a Poslanik ﷺ je Aliju ostavio kao namjesnika nad jednim malim brojem muslimana dok je većina njih otišla u boj.

To što je Aliju uporedio sa Harunom nije veće i vrijednije od poređenja Ebu Bekra sa Ibrahimom i Isaom, a Omera sa Nuhom i Musaom. Ova četverica poslanika su bolji od Haruna. Ebu Bekr i Omer su upoređeni sa dvojicom a ne s jednim poslanikom, tako da se ovo poređenje može smatrati većim od Alijinog poređenja. A treba reći da je i drugima povjeravana takva funkcija, tj. namjesništvo nad Medinom.



Poglavlje

IZMIŠLJENI HADIS O DANU ŠURE I DRUGO, TE ODGOVOR NA TO

Rafidija kaže: "Prenosi se od Amira b. Vasile da je rekao: "Bio sam sa Alijom, alejhi selam, na dan šure kada je rekao: "Iznijet ću vam dokaze koje ni Arapi ni *adžemi*-nearapi od vas neće moći promjeniti niti zanjekati:

"O skupino, sve vas zaklinjem Allahom da mi odgovorite da li je iko od vas prije mene obožavao Allah jedinog?" "Ne tako nam Allaha", rekoše.

"Zaklinjem vas Allahom da li među vama iko ima brata kao što je moj brat Džafer koji sa melekima leti po Džennetu?" "Ne tako nam Allaha", rekoše.

"Zaklinjem vas Allahom da mi odgovorite, da li među vama iko ima amidžu kao što je moj amidža Hamza, koji je Allahov lav i lav Allahova Poslanika i prvak šehida?" Rekoše: "Tako nam Allaha nema."

"Zaklinjem vas Allahom da li iko među vama ima ženu kao što je moja žena Fatima bint Muhammed, koja je prvakinja među ženama u Džennetu?" "Ne", rekoše.

"Zaklinjem vas Allahom da li iko među vama ima dva cvijeta kao što su moj Hasan i Husejn, prvaci omladine u Džennetu?" "Ne tako nam Allaha", rekoše.

"Tako vam Allaha da li se iko osim mene savjetovao sa Poslanikom ﷺ deset puta a da je prije toga udjelio sadaku?" "Tako nam Allaha nije niko", rekoše.

"Zaklinjem vas Allahom da mi kažete da li je Poslanik ﷺ nekom od vas pored mene rekao: "Kome sam ja zaštitnik i Alija mu je zaštitnik, Allahu moj zaštiti onog ko njega štiti a budi neprijatelj onome ko je njemu neprijatelj. Neka prisutni obavjesti odsutnog." "Tako nam Allaha, ne."

"Zaklinjem vas Allahom da mi kažete ima li neko među vama mimo mene da mu je Poslanik ﷺ rekao: "Allahu moj pošalji mi najdraže stvorenje tebi i meni da sa mnom jede ovu pticu." Pa da mu je došao i jeo sa njim?" "Ne, tako nam Allaha", rekoše.

"Zaklinjem vas Allahom da li ima neko među vama da mu je Poslanik ﷺ rekao: "Dat ću bajrak čovjeku koji voli Allaha i Njegova Poslanika i kojeg

voli Allah i Njegov Poslanik, neće se vratiti dok Allah preko njega ne ostvari pobjedu?" Drugi mimo mene su se vraćali poraženi." "Tako nam Allah, nije.", odgovoriše.

"Zaklinjem vas Allahom da mi reknete da li među vama ima neko mimo mene o kojem je Poslanik ﷺ Benu Veki'i rekao: "Ili ćete pristati ili ću vam poslati čovjeka čija je duša kao moja duša, pokornost njemu je kao pokornost meni a grijeh kao grijeh prema meni, koji će vas sabljom dotjerati u red"? "Ne tako nam Allaha."

"Tako vam Allah ima li neko mimo mene za koga je Poslanik ﷺ rekao: "Laže onaj ko tvrdi da me voli a mrzi ovoga."? Rekoše: "Ne tako nam Allaha."

"Tako vam Allaha da li iko od vas, osim mene, ima da su ga u jednom momentu poselamili tri hiljade meleka, Džebrail, Mikail i Israfil kada sam Poslaniku ﷺ donio vode sa bunara?" "Tako nam Allaha, nema.", rekoše.

Zatim reče: "Zaklinjem vas Allahom da li je iko osim mene pozvan sa nebesa riječima: "Nema sablje osim Zulfekara (ime sablje) niti mladića do Alije?" "Tako nam Allaha, ne."

"Zaklinjem vas Allahom da li je ikome osim mene Džibril rekao: "Ovo je pravo dobročinstvo?" Poslanik ﷺ reče: "On je od mene a ja sam od njega", a Džibril reče: "I ja sam od vas." Rekoše: "Tako nam Allaha nije."

Molim vas Allahom da mi reknete da li je ikome osim mene Poslanik ﷺ rekao: "Jezikom Poslanika borit će se oni koji prekidaju ugovore, nasilnici i oni koji poput strijele napuštaju vjeru?" Tako nam Allaha nije.

Reče: "Zaklinjem vas Allahom da li je nekome mimo mene Poslanik ﷺ rekao: "Ja se borim zbog objave Kur'ana a ti ćeš se boriti zbog njegovog tumačenja?" "Tako nam Allaha, nije."

"Tako vam Allah da li među vama ima neko zbog koga je sunce vraćeno kako bi ikindiju klanjao na vrijeme?" Rekoše: "Tako nam Allaha nema."

"Zaklinjem vas Allahom da mi kažete da li među vama ima neko, osim mene, da mu je Poslanik ﷺ naredio da preuzme suru Et-Tevba od Ebu Bekra, pa je Ebu Bekr upitao: "O Allahov Poslaniče je li nešto objavljeno u pogledu mene?" Poslanik ﷺ reče: "Od mene ne dostavlja osim Alija." Rekoše: "Ne, tako nam Allaha."

"Zaklinjem vas Allahom da mi kažete da li je nekome mimo mene Poslanik ﷺ rekao: "Neće te voljeti osim vjernik, a neće te mrziti osim kafir i munafik." "Tako nam Allaha, ne."

"Zaklinjem vas Allahom, da li znate da je on naredio da se zazidaju vaša vrata (na mesdžidu) a moja je ostavio otvorena, pa ste o tome govorili a Poslanik ﷺ vam je rekao: "Nisam ja zazidao vaša vrata a otvorio njegova već je Allah zazidao vaša vrata a njegova ostavio otvorenim." Rekoše: "Da, tako nam Allaha."

"Zaklinjem vas Allahom da li znate da je sa mnom mimo ostalog svijeta razgovarao na dan bitke za Taif pa je oduljio s tim a vi rekoste: "S njim razgovara mimo nas." Poslanik ﷺ reče: "Nisam ja razgovarao sa njim već Allah." "Tako nam, Allaha tako je", rekoše.

"Tako vam Allaha da li zante da je Poslanik ﷺ rekao: "Alija je sa istinom a istina je sa Alijom. Istina ide sa Alijom gdje god on ide." "Da, tako nam Allaha."

"Zaklinjem vas Allahom da li znate da je Poslanik ﷺ rekao: "Ja ću među vama ostaviti dvoje, Allahovu Knjigu i potomstvo moje porodice. Nećete zalutati sve dok ih se budete pridržavali i neće se razići sve dok ne dospiju na Havd?" "Da, tako nam Allaha."

"Zaklinjem vas Allahom da mi odgovorite da li je iko od vas, mimo mene, Poslanika ﷺ štitio svojim tijelom od mušrika i da je legao u njegovu postelju." "Ne tako nam Allaha", rekoše.

"Tako vam Allaha da li je iko od vas, mimo mene, izišao na dvoboj sa Amrom b. AbduVedom kada vas je pozivao na dvoboj." "Tako nam Allaha ne", rekoše.

"Tako vam Allaha da li među vama ima neko, osim mene, zbog koga je objavljen "ajet o čišćenju" kada je Uzvišeni rekao: **"Allah žell da od vas, o porodlco Poslanlkova, grljehe odstranl, l da vas potpuno očlstl."** (El-Ahzab, 33). "Tako nam Allaha ne", rekoše.

"Zaklinjem vas Allahom da mi odgovorite da li među vama ima neko za koga je Poslanik ﷺ rekao: "Ti si prvak vjernika." "Ne tako nam Allaha", rekoše.

"Zaklinjem vas Allahom da li je Poslanik ﷺ ikome osim mene rekao: "Nisam ništa tražio od Allaha a da to isto nisam tražio i za tebe. "? "Ne tako nam Allaha."

Od tih hadisa je i ono što prenosi Ebu Amr Zahid od Ibn Abbasa da je rekao: “Alija ima četiri osobine koje ne posjeduje niko od ljudi. On je prvi od Arapa i nearapa koji je klanjao sa Poslanikom ﷺ. On je nosio zastavu u svakoj bici. On je sa njim ostao i strpio se na dan Hunejna. On ga je ogasulio i spustio u kabur.”

Prenosi se da je Poslanik ﷺ rekao: “U noći mi’radža sam prošao pokraj ljudi kojima su komadani obrazi pa sam upitao Džibrila: “Ko su ovi o Džibrile?” “To su oni koji su ljude vrjeđali ogovaranjem”, reče. Prošao sam pokraj ljudi koji su izrazito galamili pa sam upitao: “Ko su ovi, o Džibrile?” “To su nevjernici”, reče. Zatim smo skrenuli sa puta dok nismo stigli na četvrto nebo gdje sam vidio Aliju kako klanja. Rekao sam: “O Džibrile ovo je Alija, pretekao nas je.” “Ne ovo nije Alija”, reče on. “A ko je on”, upitao sam? On reče: “Kada su bliski meleki i ostali prvaci meleka (ar. el-kerubijjun) čuli o vrijednostima i posebnostima Alije i kada su čuli tvoje riječi o njemu: “Ti si u odnosu na mene kao što je Harun kod Musaa s tim da poslije mene nema poslanika”, zaželili su se Alije pa im je Allah ﷻ stvorio meleka u liku Alije. Kada se god zažele Alije dođu na to mjesto i kao da u njega gledaju.”

Prenosi se od Ibn Abbasa da je je Mustafa ﷺ, jednog dana dok je bio raspoložen rekao: “Ja sam mladić, sin mladića, brat mladića.” Reče: “Njegove riječi da je on mladić znače da je on (najodabraniji) mladić među Arapima. Njegove riječi da je sin mladića se odnose na Ibrahima عليه السلام jer Uzvišeni Allah kaže:

قَالُوا سَمِعْنَا فَتًى يَذْكُرُهُمْ يُقَالُ لَهُ إِبْرَاهِيمُ ﴿٦٠﴾

“‘Čuli smo jednog momka kako im huli’, - rekoše -, ‘Ime mu je Ibrahim.’” (El-Enbija, 60)

A njegove riječi da je brat mladića se odnose na Aliju. U tom kontekstu su i riječi Džibrila na dan Bedra kada je uspinjući se na nebo rekao: “Nema sablje osim sablje Zulfekara niti mladića do Alije.”

Prenosi se od Ibn Abbasa da je rekao: “Vidio sam Ebu Zerra kako okačen za zastor Kabe govori: “Onaj ko me zna taj me zna, a ko me ne zna - pa ja sam Ebu Zerr, kada biste postili tako da postanete poput konopca i kada biste klanjali toliko pa da postanete (savijeni) kao lukovi to vam ništa ne bi koristilo dok ne zavolite Aiju.” Završen citat.

Odgovor: Što se tiče njegovih riječi od Amira b. Vasile i ono što je spomenuo o danu šure to je laž po slaganju hadiskih stručnjaka. Alija ništa od toga niti išta slično nije rekao na dan šure. Njemu je Abdurrahman b. Avf rekao: “Ako

tebe izaberem za vladar hoćeš li biti pravedan?" "Da", reče. "A ako dam prisegu Osmanu hoćeš li slušati i pokoravati se?" "Da", reče. Isto to je rekao i Osmanu. Abdurrahman je ostao tri dana savjetujući se sa muslimanima. Prenosi se u dva "Sahiha", a ovo je Buharijin lafz,[1] od Amra b. Mejmuna o Omerovom ubistvu: "Kada su ljudi završili sa njegovim ukopom okopila se pomenuta skupina(oni koje je Omer predložio za halifu)m a Abdurrahman reče: "Izaberite trojicu za ovu stvar." Zubejr reče: "Ja se povlačim i stvar predajem Aliji." Talha reče: "Ja svoj glas predajem Osmanu." Sad reče: "Ja svoj glas dajem Abdurrahmanu." Abdurrahman reče: "Ko će se od vas odreći ove stvari pa da vlast prepustimo njemu, neka Allah odluči ko je bolji i ko će predvoditi islam." Dva šejha zašutaše. Abdurrahman reče: "Hoćete li stvar prepustiti meni? Tako mi Allaha ja se neću nametati onom ko je bolji od vas." "Da", rekoše. Zatim uze za ruku jednog od njih i reče: "Ti si u srodstvu sa Poslanikom i među prvima si primio islam kao što je znano. Tako mi Allaha ako te postavim za vladara na tebi je da budeš pravedan, a ako nad tobom postavim vladara na tebi je da slušaš i pokoravaš se." Zatim se okreno drugom i reče mu isto. Kada je od njih obojice uzeo ugovor reče: "Digni ruku o Osmane."

U hadisu koji je rafidija spomenuo su raznovrsne laži od kojih je Alija čist. Kao što je primjer dokazivanja sa njegovim bratom, amidžom i ženom. Alija ﷺ je bolji od njih i zna da je kod Allaha najčasnije stvorenje onaj ko Ga se najviše boji. Istom metodologijom dokazivanja mogao se poslužiti i Abbas da je rekao: Da li među vama ima neko kao što je moj brat Hamza i kao što su djeca moje braće, Muhammed, Alija i Džafer?" Čak šta više, da se čovjek pozove na sinove svoje braće je veći dokaz od pozivanja na amidžu. Isto tako Osman je mogao reći: "Da li među vama ima neko ko je oženio dvije Poslanikove kćerke?" Kao što je, kako rafidija navodi, Alija rekao da li neko ima ženu poput moje žene? A treba znati da je Fatima umrla prije događaja šure, kao što su i Osmanove žene bile umrle. Ona je (Fatima) umrla otprilike šest mjeseci poslije Poslanika ﷺ.

Zatim njegove riječi: "Da li neko od vas ima dijete kao što je moje dijete?" hadis sadrži mnogobrojne laži, kao što su npr. riječi: "Nisam ništa tražio od Allaha a da isto nisam tražio i tebi." Zatim riječi: "Od mene ne dostavlja osim Alija", su također laž. Hatabi u knjizi "Š'arud-din" kaže: "Riječi u ovom hadisu: "Od mene ne dostavlja osim Alija" spominju Kufljani od Zejda b. Jusej'a, on se optužuje kod prenošenja predaja. Učenjaci su ga ocjenili

[1] Pogledaj Buhari, 5/15-18)

kao rafidiju. Većina koji su prenosili i dostavljali islam od njega nisu od njegove (Poslanikove) porodice. Tako je Poslanik ﷺ poslao Esada b. Zuraru u Medinu da ljude pozove u islam, te da ensarije poduči Kur'anu i fikhskim propisima i da im pojasni vjeru. Isto tako je poslao Ala'a b. Hadramija u Bahrejn s istim zadatkom. Muaza i Ebu Musaa je poslao u Jemen. Ataba b. Usejda je poslao u Mekku. Kada ovo znamo pitamo se šta je sa tvrdnjom u kojoj stoji da od njega ne dostavlja osim čovjek iz njegove porodice?

Što se tiče hadisa Ibn Abbasa u njemu su također mnoge laži. Tako spominje da je u svakoj bici Alija nosio bajrak. Ovo je opšte poznata laž. Poslanik ﷺ je na dan Uhuda bajrak dao Musabu b. Umejru po slaganju svih ljudi. Na dan Fetha njegov bajrak je nosio Zubejr b. Avam. Poslanik ﷺ mu je naredio da bajrak koncentriše na prostoru Hadžuna. Otuda se prenosi da je Abbas rekao Zubejru b. Avamu: "Je li ti ovdje Poslanik ﷺ naredio da poneseš bajrak?" Bilježi ga Buharija u svom "Sahihu".[1]

Zatim njegove riječi: "On je uz njega osaburio na dan Hunejna." Poznato je da mu nije bio bliže tog dana od Abbasa b. Abdulmutalliba i Ebi Sufjana b. Harisa b. Abdulmatalliba. Abbas je držao uzde njegove mazge, a Ebu Sufjan je držao za uzengije. Poslanik ﷺ mu reče: "*Pozovi učesnike prisege pod drvetom (ar. ashabu es-semurete).*"[2] Pa sam povikao najviše što sam mogao: "Gdje su učesnici prisege pod drvetom (tamnoputi ashabi)!" Tako mi Allah tako sam im propbudio emocije kada su čuli moj glas kao kad oteljena krava riče za svojim teletom. Rekoše: "Odazivamo ti se, odazivamo ti se." Poslanik ﷺ je vikao: "*Ja sam Poslanik, a ne lažov, ja sam sin Abdul Mutalibov.*" Zatim je sišao sa svoje mazge i uzeo pregršt pjeska a zatim ga bacio neprijatelju u lice gvoreći: "*Tako mi Gospodara Kabe izgubili su.*" Abbas kaže: "Tako mi Allaha čim je bacio prašinu na njih odmah su počeli uzmicati i bježati sve dok ih Allah nije porazio." Hadis je zabilježen u dva "Sahiha". U Buharijinoj verziji stoji da je Ebu Sufjan držao za povodac mazge. U istoj predaji se navodi da je Abbas rekao: "Ja i Ebu Sufjan smo stalno bili uz Poslanika ﷺ na dan Hunejna i nismo se nikako od njega odvajali."[3]

Što se tiče njegova gasulenja i spuštanja u kabur, u tome su učestvovali članovi njegove porodice, kao što su Abbas i njegova djeca, njegov štićenik Šekran i neke ensarije. Ali što se tiče samog kupanja, to je

[1] Pogledaj Buhari, 5/121.
[2] Pogledaj objašnjenje termina u "Nihajetu fi garibil-hadis". Op. p.
[3] Hadis bilježi Buharija na mnogim mjestima. Pogledaj Megazi, poglavlje 56, i Muslim, 3/1397.

činio Alija u prisustvu Abbasa zbog Abbasova ugleda. Alija je bio od njih bio najpreči da on direktno učestvuje u tome.

Zatim njegove riječi: "On je prvi Arap i nearap koji je klanjao" su suprotne onome što je poznato od Ibn Abbasa.

POJAŠNJENJE LAŽNOSTI HADISA O ČEŽNJI ODABRANIH MELEK ZA ALIJOM

Što se tiče hadisa o mi'radžu i njegovih riječi: "Kada su bliski meleki i ostali prvaci meleka (ar. el-kerubijjun) čuli o vrijednostima i posebnostima Alije i kada su čuli tvoje riječi o njemu: "Ti si u odnosu na mene kao što je Harun kod Musaa, s tim da poslije mene nema poslanika", zaželili su se Alije pa im je Allah ﷻ stvorio meleka u liku Alije."

Odgovor: Ovo je laž neznalica koji čak ne znaju ni lagati. Mi'radž se desio u mekkanskom periodu po idžma'u ljudi kao što Uzvišeni Allah kaže:

سُبْحَٰنَ ٱلَّذِىٓ أَسْرَىٰ بِعَبْدِهِۦ لَيْلًا مِّنَ ٱلْمَسْجِدِ ٱلْحَرَامِ إِلَى ٱلْمَسْجِدِ ٱلْأَقْصَا ٱلَّذِى بَٰرَكْنَا حَوْلَهُۥ
لِنُرِيَهُۥ مِنْ ءَايَٰتِنَآ ۚ إِنَّهُۥ هُوَ ٱلسَّمِيعُ ٱلْبَصِيرُ ﴿١﴾

"Hvaljen neka je Onaj koji je u jednom času noći preveo Svoga roba iz Hrama časnog u Hram daleki, čiju smo okolinu blagoslovili kako bismo mu neka znamenja Naša pokazali. – On, uistinu, sve čuje i sve vidi." (El-Isra, 1) Isra je noćno putovanje koje je bilo iz Mesdžidul-harama do Kudsa. I riječi Uzvišenog:

وَٱلنَّجْمِ إِذَا هَوَىٰ ﴿١﴾ مَا ضَلَّ صَاحِبُكُمْ وَمَا غَوَىٰ ﴿٢﴾ وَمَا يَنطِقُ عَنِ ٱلْهَوَىٰٓ ﴿٣﴾ إِنْ هُوَ إِلَّا وَحْىٌ يُوحَىٰ



"Tako mi zvijezde kad zalazi, vaš drug nije s Pravog puta skrenuo i nije zalutao! On ne govori po hiru svome – to je samo Objava koja mu se obznanjuje." (En-Nedžm, 1-4)

Pa sve do Njegovih tiječi:

وَلَقَدْ رَءَاهُ نَزْلَةً أُخْرَىٰ ﴿١٣﴾ عِندَ سِدْرَةِ ٱلْمُنتَهَىٰ ﴿١٤﴾

"On ga je i drugi put vidio, kod Sidretu-l muntehaa." (En-Nedžm, 13-14), sve do riječi Uzvišenog:

أَفَرَءَيْتُمُ ٱللَّٰتَ وَٱلْعُزَّىٰ ﴿١٩﴾

"Šta kažete o Latu I Uzzau?" (En-Nedžm, 19) Ovo je po idžma'u svih muslimana objavljeno u Mekki.

Zatim njegove riječi: "Zar nisi zadovoljan da budeš u odnosu na mene kao što je Harun kod Musaa, s tim da poslije mene nema poslanika?" To je rekao u pohodu na Tebuk i to je zadnja bitka koje se desila devete godine po Hidžri (u medinskom periodu). Kako onda može reći da su meleki u noći mi'radža čuli riječi: "Zar nisi zadovoljan da budeš u odnosu na mene kao što je Harun kod Musaa", ako se zna da je mi'radž bio u mekkanskom periodu?



Poglavlje

POJAŠNJENJE LAŽNOSTI HADISA: "JA SAM MLADIĆ, SIN MLADIĆA, BRAT MLADIĆA."

Zatim pomenuti hadis od Ibn Abbasa da je Mustafa ﷺ jednog dana dok je bio raspoložen rekao: "Ja sam mladić, sin mladića, brat mladića." Reče: "Njegove riječi da je on mladić znače da je on (najodabraniji) mladić među Arapima. Njegove riječi da je sin mladića se odnose na Ibrahima ﷺ jer Uzvišeni Allah kaže:

قَالُوا سَمِعْنَا فَتًى يَذْكُرُهُمْ يُقَالُ لَهُۥٓ إِبْرَٰهِيمُ ﴿٦٠﴾

"**'Čuli smo jednog momka kako im huli', - rekoše -, 'Ime mu je Ibrahim.'**" (El-Enbija, 60)

A njegove riječi da je brat mladića se odnose na Aliju. U tom kontekstu su i riječi Džibrila na dan Bedra kada se radostan uspinjući na nebo rekao: "Nema sablje osim Zulfekara niti mladića do Alije." Ovo je također *mevdu'*- apokrifan hadis po slaganju svih hadiskih eksperata. Negova lažnost se može uočiti bez analize seneda i to na više načina.

Prvo izraza "mladić" u Kitabu, sunnetu i arapskom jeziku se ne upotrebljava u kontekstu pohvale. Isto tako se ne upotrebljava kao imenica kuđenja. To je imenica poput imenice: momak, čovjek, starac i slično. Oni koji Ibrahima spominju kao mladića u pomenutom ajetu su nevjernici i time nisu namjeravali da ga pohvale već arapski izraz *el-feta*, što znači mladić, je kao i izraz *eš-šab*, tj. momak. Zatim stvar koja upućuje na laž hadisa je činjenica da je Poslanik ﷺ na većem stepenu od toga da bi se hvalisao svojim djedom i svojim amidžićem.

Zatim Poslanik ﷺ nije pobratimio Aliju niti nekog drugog. Hadis o bratimljenju Alije i bratimljenju Ebu Bekra i Omera je također lažan. Poznato je da je Poslanik ﷺ bratimio muhadžire i ensarije; a nije bratimio muhadžire međusobno. Zatim pomenuti poziv na dan Bedra je također laž. Zulfekar nije bila Alijina već jedna od Ebu Džehlovih sablji koju su muslimani od njega zarobili na dan Bedra. Zulfekar nije bila muslimanska sablja već nevjernička, kao što to prenose vlasnici "Sunena". Bilježi Ahmed, Tirmizi i Ibn Madže da je Poslanik ﷺ zaplijenio svoju sablju Zel-fikar na dan Bedra.[1]

---

[1] Pogledaj "Sunen" od Tirmizija, 3/60-61, i "Sunen" Ibn Madže, 2/939, i "Musned", 4/146-147, sa tahkikom od Ahmeda Šakira.

Zatim poznato je da je Poslanik ﷺ u periodu poslanstva bio odrastao čovjek, u muževnoj a ne u momačkoj dobi.



Poglavlje

HADIS EBU ZERRA O LJUBAVI PREMA ALIJI

Što se tiče hadisa Ebu Zerra koji prenosi ovaj rafidija kažemo da je on *mevkuf* a nije *merfu,'* tj. ne diže se do Poslanika ﷺ, tako da se ne može uzeti kao dokaz, mada treba reći da je njegova vjerodostojnost upitna. Unatoč tome obaveza je voliti Aliju, ali ljubav prema njemu nije samo od njegovih osobenosti. Na nama je da ga volimo kao što volimo i Ebu Bekr i Omer i Osmana i ensarije.

Prenosi se u "Sahihu" od Poslanika ﷺ da je rekao: "*Znak čovjekovog imana je da voli ensarije, a znak čovjekova nifaka je da mrzi ensarije.*"[1] Prenosi se u Muslimovom "Sahihu" od Alije da je rekao: "Poslanik, koji nije čitao i pisao, mi je zasigurno rekao da me neće voliti osim vjernik a da me neće mrziti osim munafik."[2]



[1] Pogledaj Buhari, 1/9, i Muslima, 1/85.
[2] Pogledaj Muslima, 1/86.

Poglavlje

POJAŠNJENJE LAŽNOSTI I NEISPRAVNOSTI HADISA: "VOLITI ALIJU PREDSTAVLJA DOBRO DJELO PORED KOJEG LOŠE DJELO NE MOŽE NAŠTETITI."

Rafidija kaže: "Od toga je i ono što prenosi autor "Firdevsa" u svojoj knjizi od Muaza b. Džebela da je Poslanik ﷺ rekao: "Voliti Aliju je dobro djelo pored kojeg loše djelo ne može naštetiti, a mrziti Aliju je lože djelo pored kojeg ne koristi dobro djelo."

Odgovor: U knjizi "Firdevs" se nalazi mnoštvo lažnih hadisa. Njen autor Šejravejh b. Šeherdan Dejlemi iako je bio od sakupljača i ravija hadisa treba istaći da je izbrisao senede hadisa koje je sakupio. Hadise je sakupljao ne praveći razliku među sahih, daif i *mevdu'*, tj. lažnih hadisa. Zbog toga se u toj zbirci nalazi jako puno apokrofnih, tj. izmišlejnih hadisa. Svaki musliman može posvejdočiti da ovaj hadis nije izrekao Poslanik ﷺ. Jer je ljubav prema Allahu i Njegovom Poslaniku veća od ljubavi prema Aliji i pored toga loša djela čovjeku štete i mogu naštetiti. Poslanik ﷺ je udarao (bičevao) Abdullaha b. Himara zbog konzumiranja vina a pri tom je govorio da on voli Allah i Njegova Poslanika ﷺ. Svaki vjernik mora voliti Allaha i Njegova Poslanika ali i pored toga loša djela mu štete.

Svi muslimani se slažu, i to je nužno poznata stvar u vjeri islamu, da širk šteti njegovom vlasniku te da mu ga Allah neće oprostiti pa makar volio Aliju b. Ebi Taliba. Njegov otac Ebu Talib ga je volio ali mu je širk naštetio i zbog njega će u Vatru. Fanatici koji Aliju smatraju božanstvom ga vole ali zbog svog nevjerstva će u Vatru. U globalu može se reći da ovaj govor predstavlja jasno nevjerstvo od čijeg se vlasnika traži pokajanje. Nije dozvoljeno ovako nešto reći onome ko vjeruje u Allaha i Sudnji dan.

Zatim njegove riječi: "Mržnja prema njemu predstavlja loše djelo pored kojeg dobro djelo ne vrijedi." Što se tiče onoga ko ga mrzi ako je nevjernik onda je kufr taj koji će ga učiniti nesretnim, a ako je vjernik onda je iman taj koji mu može koristiti pa makar ga i mrzio.

Također hadis koji spominje od Ibn Mes'uda da je Poslanik ﷺ rekao: "Jedan dan ljubavi prema Muhammedovoj porodici je bolji od godine ibadeta. Ko na tome umre ući će u Džennet." Zatim njegove riječi o Aliji: "Ja i ovaj smo Allahovi dokazi nad ljudima." Oba ova hadisa su apokrifna kod hadiskih učenjaka. Činjenje ibadeta godinu dana sadrži iman, klanjanje pet dnevnih namaza svaki dan, post mjeseca ramazana. Muslimani se slažu da ljubav

prema Muhammedovoj porodici ne može zauzeti mjesto ovih ibadeta mjesec dana a kamoli jedan dan.

Zatim Allahov dokaz nad ljudima dostavljaju samo poslanici, kao što Uzvišeni Allah kaže:

لِئَلَّا يَكُونَ لِلنَّاسِ عَلَى ٱللَّهِ حُجَّةٌۢ بَعْدَ ٱلرُّسُلِ

"Da ljudi poslije poslanika ne bi nikakva opravdanja pred Allahom imali." (En-Nisa, 165)

U ovom ajetu Allah nije rekao nakon poslanika, imama i opunomoćenika i slično već je spomenuo samo poslanike.

Zatim njegove riječi: "Kada bi se ljudi ujedinili na ljubavi spram Alije Allah ne bi stvorio vatru", su najočitija laž po slaganju svih učenjaka i vjernika. Kada bi se ljudi ujedinili oko ljubav spram Alije to im ne bi pomoglo sve dok ne povjeruju u Allaha, Njegove meleke, kitabe, poslanike, Sudnji dan i dok ne budu radili dobra djela. Ako to budu činili ući će u Džennet pa makar u potpunosti na poznavali Aliju niti svojim srcima osjećali ljubav ili mržnju prema njemu.



Poglavlje

LAŽNI HADISI O ALIJINIM VRIJEDNOSTIMA

Isti je slučaj sa hadisom o obećanju kojeg je Allah dao Aliji, te da je on bajrak upute, imam evlija i da je on riječ kojom je obavezao bogobojazne... itd.

Sve ovo je laž i izmišljeno na Poslanika ﷺ po slaganju svih hadiskih učenjaka. To što se hadis nalazi u knjizi "Hilje" ne mora značiti da je vjerodostojan. Treba znati da autor tog djela o fadiletima Ebu Bekra, Omera, Osmana, evlija i drugih bilježi slabe, pa čak i apokrifne hadise, po slaganju učenjaka. On i drugi njemu slični vjerodostojni hafizi, su učenjaci hadisa i prenose od svojih šejhova. Međutim problem je u onima koji dolaze iznad njih (u senedu). Isti je slučaj sa hadisom Amara i Ibn Abbasa, oba su apokrifna.



Poglavlje

RAFIDIJSKI NAPADI NA ASHABE I ODGOVOR NA TO

Rafidija kaže: "Što se tiče napada na El-džemat veliki broj učenjaka je prenio mnoštvo predaja o tome. Tako je Kelbi napisao knjigu "Mahane ashaba" a nije spomenuo ni jedni mahanu o ehli bejtu.

Odgovor: Prije nego što dadnemo iscrpan odgovor želim napomenuti da se predaje o napadima na ashabe mogu podjeliti u dvije vrste. Prvo su predaje koje predstavljaju laž i u njima se radi o potpunoj laži ili su to izmjenjene predaje u kojima ima dodataka ili krnjavosti tako da takva predaja dobiva oblik napada i ukora. Najviše predaja o napadima na ashabe i njihovim mahaname su ove vrste. Njih prenose lašci koji su poznati po izmišljanju hadisa, kao što su Ebu Muhanef, Lut b. Jahja, Hišam b. Muhammed b. Saib Kelbi i drugi njima slični lašci. Otuda je i ovaj rafidija kao dokaz naveo ono što je prenio Hišam Kelbi o tome, a on je jedan od najvećih lažaca. On je šija i prenosi od svog oca od Ebu Muhanefa, obojica su *metruk*-odbačeni i lašci.

Druga vrsta predaja u tom kontekstu predstavljaju istinu ali za većinu tih stvari postoji opravdanje tako da ga izvodi iz kruga griješenja a svrstava ga u krug idžtihada, gdje mudžtehid ako pogodi ima dvije nagrade a ako pogrješi ima jednu nagradu. Većina predaja o *hulefai rašidinu* se svrstaju u ovo poglavlje. A ako bi pretpostavili da su u nečemu od tih stvari zgriješili to ih ne obezvređuje zbog njihovih mnogobrojnih vrijednosti i zbog toga što su prvi muslimani kao i zbog činjenice da su dženetlije.

Jer kazna zbog učinjenog grijeha na ahiretu može biti oproštena iz više razloga. Od njih je tevba koja briše grijehe. Prenosi se od imamijskih imama da su se kajali zbog grijeha. Zatim grijeh mogu pobrisati dobra djela jer dobra djela brišu loša. U tom kontekstu Uzvišeni Allah kaže:

إِن تَجْتَنِبُوا۟ كَبَآئِرَ مَا تُنْهَوْنَ عَنْهُ نُكَفِّرْ عَنكُمْ سَيِّـَٔاتِكُمْ وَنُدْخِلْكُم مُّدْخَلًا كَرِيمًا ﴿٣١﴾

"Ako se budete klonili velikih grijehova, oni koji su vam zabranjeni, Mi ćemo preći preko manjih ispada vaših i uvešćemo vas u divno mjesto." (En-Nisa, 31)

Zatim iskušenja i nedaće koji također brišu grijehe. Zatim u to poglavlje spada dova vjernika vjernicima kao i šefat njihova Poslanika ﷺ. Nema nijednog uzroka koji bi skinuo ukor i kaznu sa nekog od ummeta a da ashabi u tom pogledu nisu preči od njih. Oni su preči u pogledu pohvale i neukora od onih poslije njih.

Rafidija kaže: "Drugi mimo njega su spomenuli mnoge stvari a mi ćemo spomenuti samo nekoliko stvari. Od toga je i ono što prenose da je Ebu Bekr na minberu rekao: "Poslanik ﷺ se pomagao objavom a ja imam šejtana koji me zavodi. Pa ako budem na Pravom putu pomozite me, a ako skrenem ispravite me." Kako da bude dozvoljen imamet čovjeku koji se pomaže podanicima u pogledu ispravljanja grešaka ti isti podanici imaju potrebu za njim?"

Odgovor: Ovaj hadis upućuje na najveći Ebu Bekrov fadilet. To je istovremeno dokaz da on nije namjeravao da se uzdiže i oholi po Zemlji niti da čini nered. Nije potraživao vlast niti je bio nasilnik. On je ljudima naređivao da budu pokorni Allahu i Njegovom Poslaniku. On im je rekao: "Ako budem pokoran Allahu pomozite me na tome, a ako skrenem ispravite me." Isto tako je rekao: "O ljudi... pokoravajte mi se dok se ja pokoravam Allahu, a ako budem nepokoran prema Allahu niste mi se dužni pokoravati."

Šejtan, koji njega pokušava da zavodi, pokušava zavesti sve ljude. Nema nijednog čovjeka a da Allah za njega nije zadužio sudruga (karina) od meleka i džina. Ono što je Es-Siddik namjeravao ovde reći jeste da on nije bezgriješan kao Poslanik ﷺ, i to je istina. Njegove riječi: "Kako da bude imamu dozvoljeno da ga u pogledu imameta popravljaju podanici", su riječi džahila koji ne poznaje suštinu imameta, tj. vođstva. Imam nije gospodar nad podanicima tako da je neovisan od njih. Također nije ni Božiji poslanik pa da bude posrednik između njih i Allaha. On i podanici su partneri koji se međusobno pomažu u onome što je korist za vjeru i dunjaluk. Otuda je neophodno da se on pomaže njima a i oni njime. Kao što je primjer vođe karavane koji ide ispred njih pa ako ide ispravnim putem slijede ga a ako skrene oni ga upozore i ponove upute na pravi put. Ako im se neko isprječi na putu svi se međusobno potpomognu da to uklone, a ako je vladar najučeniji, jači i milostiviji od njih to je bolje i korisnije za njih i njihovo stanje.



Poglavlje

RAFIDIJSKI NAPAD NA EBU BEKRA ZBOG NJEGOVE SKROMNOSTI

Rafidija kaže: "I rekao je: "Smjenite me, nisam bolji od vas dok je Alija među vama." Ako je njegov imamet vjerodostojan onda bi traženje ostavke predstavljalo grijeh a ako je njegov imamet neispravan onda to povlači pravo na napad."

Odgovor: Ova predaja je lažna, ništa od toga se ne prenosi u knjigama hadisa niti o tome postoji sened. On nije rekao: "Dok je Alija među vama." Ono što se prenosi u "Sahihu" da je na dan Sekife rekao: "Predlažem vam jednog od ova dva čovjeka: Omera b. Hataba ili Ebu Ubejdu b. Džerraha." Omer reče: "Naprotiv, ti si naš prvak, najbolji od nas i najdraži Poslaniku ﷺ." Omer još dodade: "Tako mi Allaha da priđem i da mi osjeku glavu bez da me približi grijehu, mi je draže nego da budem emir ljudima među kojima je Ebu Bekr."

Zatim da je rekao: "Dok je među vama Alija, odredio bi ga za halifu umjesto Omera. Da mu je naredio on bi se pokorio.

Što se tiče njegovih riječi: "Ako je njegov imamet vjerodostojan onda bi traženje ostavke predstavljalo grijeh." Kada bi ova predaja bila tačna onda izraz "vjerodostojan imamet" može da znači dozvoljenu stvar koju je dozvoljeno ostaviti ili može da podrazumjeva obaveznu stvar tako da nisu postavili na funkciju drugog niti su njega smijenili. A da su ga smjenili i postavili drugog onda vlast njemu nebi bila obavezna.

Nekada čovjek napravi trgovački ugovor ili iznajmi nešto tako da ugovor bude validan a zatim zatraži da poništi ugovor. Tako da je i on zbog svoje skromnosti i težine tereta vlasti i odgovornosti mogao potraživati ostavku iako niko od njega nije bio preči. To ako neko iz skromnosti odbija nešto ne znači se time ukida njegovo pravo na to.



Poglavlje

NAPAD NA EBU BEKROVU BEJ'U I TVRDANJA DA JE TO BILA NEPROMIŠLJENOST

Rafidija kaže: "Omer je rekao: "Ebu Bekrova prisega je bila nepromišljnost, Allah je muslimane sačuvao njena zla. Ko ponovo pokuša učiniti tako nešto ubijte ga." Da je njegov imamet bio vjerodostojan njegov nosioc ne bi zaslužio ubistvo. U protivnom to bi značilo otvaranje mogućnosti za napad na Omera, a ako je njegov imamet bio neispravan onda to podrazumjeva pravo napada na obojicu."

Odgovor: *Lafz* ovog hadisa ćemo poslije spomenuti, a u njemu se između ostalog kaže: "Nemoj da se neko zavarava pa da kaže kako je prisega Ebu Bekru bila brza i nepromišljena. On jeste bila takva (tj. na brzinu) ali je Allah muslimane sačuvao eventualnog zla sa te strane. Nema niko od vas prema kome ljudi okreću svoje vratove (do čijeg mišljenja drže) kao što je Ebu Bekr." Značenje ove predaje bi bilo da je Ebu Bekrova prisega bila bez nekog posebnog oklijevanja, smišljanja i čekanja zbog činjenice da je on bio određen za ovu stvar. Zbog toga je Omer i rekao: "Nema niko od vas prema kome ljudi okreću svoje vratove (do čijeg mišljenja drže) kao što je Ebu Bekr." Ebu Bekrova vrijednost nad ostalima i davanje prvenstva njemu od strane Poslanika nad ostalim ashabima je toliko bilo očito i jasno da je to bilo i vidljivo i znano. *Nasovi* koji su na to upućivali ukazivali su na nepotrebnost čekanja i savjetovanja po tom pitanju. U osnovi nije dozvoljeno dati prisegu nekome osim poslije savjetovanja i čekanja. Tako da drugi mimo Ebu Bekra na tako nešto nemaju pravo. (Jer u pogledu njihove prisege nema *nasova* i indicija koje upućuju na njegovu bej'u).



Poglavlje

TVRDNJA RAFIDIJA O EBU BEKROVOM KAJANJU PRILIKOM SMRTI ZBOG ENSARIJA

Rafidija kaže: "Ebu Bekr je pri svoju smrt rekao: "Da sam bogdom pitao Poslanika ﷺ da li ensarije u ovoj stvari (vlasti) posjeduju pravo?" Ovo upućuje na činjenicu da je on bio u nedoumici u pogledu svog imameta i da nije pogodio istinu."

Odgovor: Ovo je laž na Ebu Bekra. Pomenutoj predaji nije spomenuo sened, a poznato je da onaj ko kao dokaz navodi neku predaju mora spomenuti sened kako bi to bio validan dokaz. A šta onda reći za mes'elu u kojoj se napadaju prvi muslimani zbog neke puke priče koja ne posjeduje sened? Zatim ovo je oprečno onome što tvrde da je postojao nas koji upućuje na imamet Alije, jer ako je Poslanik oporučio imamet Aliji onda ensarije u tom smislu nisu imali prava i u tome nije bilo sumnje.



Poglavlje

RAFIDIJSKO SPOMINJANJE EBU BEKROVA STRAHA OD ALLAHA PRED SMRT

Rafidija kaže: "Kada mu se primakao smrtni čas on reče: "Teško meni, kamo sreće da me majka nije rodila! Kamo sreće da sam zemlja unutar cigle-čerpića." Iako oni prenose od Poslanika ﷺ da je rekao: "Nema nikoga kome dođe smrtni čas a da ne vidi svoje mjestu u Džennetu i Vatri."

Odgovor: Nije poznato da je ovo rekao pred svoju smrt. Čak šta više, ovo je *batil* i u to nema sumnje. Potvrđeno je od njega da mu je pred smrt došla Aiša i citirala sljedeće stihove:

Šta hvala koristi koristi mladiću

Kada prsa zahropte i grudi se stegnu.

On otkri svoje lice i reče: "Nije tako već ja kažem: **"Smrtne muke će zbilja doći – to je nešto od čega ne možeš pobjeći."** (Kaf, 19) Međutim prenosi se od njega da je znao reći dok je bio zdrav: "Teško meni, da me majka nije ni rodila." Slično ovome govorio je iz straha, ako je predaja o tome vjerodostojna. Slične riječi se prenose od skupine ashaba da su tako nešto izgovarali iz straha od strahota Sudnjeg dana. Tako da su neki čak rekli: "Kada bi mogao da biram između obračuna da uđem u Džennet i između da postanem prašina izabrao bih da postanem prašina." Prenosi imam Ahmed od Ebu Zerra da je rekao: "Tako mi Allaha volio bi da sam drvo kojim se podupire."



Poglavlje

TVRDANJA DA SE EBU BEKR BOJAO VLASTI

Rafidija kaže: "Ebu Bekr je rekao: "Da sam bogdo u hladu Benu Saide svoju ruku stavio na ruku jednog od dvojice ljudi pa da on bude vladar pravovjernih a ja vezir." Ovo upućuje da nije bio podoban za imamet jer nije želio preuzeti imamet."

Odgovor: Ako je ovo rekao Ebu Bekr to je najveći dokaz da Alija nije bio imam. Onaj ko je izrekao ove riječi to je uradio iz straha od Allaha kako ne bi ugrozio prava i odgovornosti vlasti, te da je vlast predao nekom drugom time bi nosio manju odgovornost. Da je Alija u tom momentu trebao biti imam onda prepuštanje vlasti jednom od dvojice ljudi predstavlja gubljenje imameta a on bi u tom slučaju bio vezir nasilnika, što bi opet značilo da je prodao ahiret za dunjaluk. Ovo ne radi onaj ko se boji Allaha i nastoji da se odrekne odgovornosti.



Poglavlje

PRIGOVOR EBU BEKRU ZBOG TOGA ŠTO NIJE IZIŠAO U BOJ SA USAMINOM VOJSKOM

Rafidija kaže: "Poslanik ﷺ je u smrtnoj bolesti više puta govorio i ponavljao: "Pošaljite Usaminu vojsku, Allah prokleo onog ko izostane iza Usamine vojske." Sa njim su bila trojica a Ebu Bekr je zabranio Omeru."

Odgovor: Svi koji poznaju siru slažu se da je ovo laž. Niko od učenjaka ne prenosi da je Poslanik ﷺ poslao Ebu Bekra ili Osmana sa Usaminom vojskom već se to prenosi za Omera. A kako bi i mogao poslati Ebu Bekra sa Usaminom vojskom kada ga ja postavio kao zamjenika da ljudima predvodi namaz za vrijeme svoje bolesti? Njegova bolest je trajala od četvrtka do četvrtka pa do ponedjeljka - a to je dvanaest dana. Nikome nije davao prvenstvo u predvođenju namaza muslimanima osim Ebu Bekru i to je *mutevatir.* Ebu Bekr za vrijeme Poslanikove smrti nije obavio jedan ili dva namaza, niti je to radio jedan ili dva dana, tako da bi neko mogao pomisliti ono što rafidije tvrde i izvrću od činjenica, tvrdeći kako mu je Aiša dala prvenstvo mimo Poslanikove naredbe. On je predvodio muslimane cijelo vrijeme dok je Poslanik bio bolestan. Ljudi se slažu oko toga da Poslanik ﷺ nije predvodio namaz u vremenu smrtne bolesti, kao što se slažu da ljude nije predvodio niko drugi do Ebu Bekr. Isto tako se slažu da im je klanjao više dana. Kaže se da je najmanje klanjao sedamnaest namaza. Klanjao im je zadnju jaciju u noći petka, a na džumi im je održao hutbu. Vjerodostojni hadisi o tome su na stepenu mutevatira. Neprestano im je klanjao do sabaha namaza u ponedjeljak. Poslanik ﷺ je zadigao zastor i vidio je kako klanjaju za Ebu Bekrom. Kada su ga vidjeli bijahu iskušani u pogledu svojih namaza[1], zatim je spustio zastor. Tada su ga zadnji put vidjeli. Umro je u ponedjeljak blizu *zevala.*



[1] Gotovo da prekidoše svoj namaz od velike radosti kada ugledaše Allahovog Poslanika ﷺ.

Poglavlje

TVRDNJA DA JE POSLANIK ﷺ DRUGE POSTAVLJAO KAO NADREĐENE NAD EBU BEKROM

Rafidija kaže: "Poslanik ﷺ za svoga života nikada Ebu Bekru nije povjerio upravu nad nekim poslom. Nekada mu je kao nadređenog nad njim postavljao Amra b. Asa, a nekada Usamu. Kada mu je povjerio dostavu sure Bera'etun (Et-Tevba) vratio ga je s tog zadatka nakon tri dana zbog objavbe u tom pogledu. Kako pametan čovjek može biti zadovoljan njegovim imametom ako Poslanik, po naređenju objave, nije bio zadovoljan da mu dostavi deset ajeta od sure Bera'et?!"

Odgovor: Ovo je najočitija laž. Opšte je poznato i vijesti o tome su na stepenu mutevatira kod učenjaka tefsira, sire, fikha i drugih da je Poslanik ﷺ Ebu Bekra postavio na funkciju organizatora hadždža devete godine po Hidžri. To je prvi hadždž koji je organizovan iz Medine, grada Allahova Poslanika ﷺ. Prije toga nije obavljen nijedan hadždž u islamu, ako se izuzme hadždž koji je obavio Atab b.Usejd b. Ebi As b. Umeje iz Mekke. Mekka je oslobođena osme godine i te godine je Atab b. Usejd, kojeg je Poslanik postavio kao namjesnika u Mekki, obavio hadždž. Zatim je Poslanik ﷺ devete godine Ebu Bekru povjerio namjesništvo nad hadždžom nakon što se Poslanik ﷺ vratio sa Tebuka. Zatim je u sezoni hadždža naredio Ebu Bekru da razglasi da poslije te godine hadždž ne mogu obavljati mušrici i da oko Kabe ne može tavafiti go čovjek. Ovo namjesništvo nad hadždžom je od Ebu Bekrovih posebnosti jer Poslanik ﷺ nije nikome povjerio takav posao kao što je Ebu Bekrovo namjesništvo nad hadždžom. Isto tako nikoga nije postavio kao zamjenika u predvođenju namaza kao što je to slučaj sa Ebu Bekrom. Čak je i Alija za vrijeme ovog hadždža bio od njegovih podređenih. Kada ga je sustigao na putu za hadždž Ebu Bekr reče: "Nadređeni ili podređeni." "Ne ja sam podređeni", reče Alija. Za vrijeme ovog namjesništva Alija je sa ostalim muslimanima klanjao iza Ebu Bekra i pokoravao se njegovim naredbama kao što su se pokoravali i ostali muslimani. Alija je sa ostalim ljudima dozivao po naredbi Ebu Bekra. Što se tiče vlasti i namjesništva drugih mimo Ebu Bekra sa njima su i drugi učestvovali u tome, kao što je namjesništvo Alije i drugih. Alija nije imao neko namjesništvo a da i drugi nisu imali isto tako. Za razliku od namjesništva Ebu Bekra koje se ubraja u njegove posebnosti. I Poslanik ﷺ nije postavio Usamu niti Amra b. Asa kao emira ili namjesnika nad Ebu Bekrom.

A što se tiče tvrdnje da je Usama postavljen kao emir nad njim, to je laž oko koje postoji slaganje.

Što se tiče priče o Amru b. Asu, poznato je da je Poslanik ﷺ poslao Amra kao emira vojne izvidnice u bici Zatu-selasil sa plemenon Benu Uzre. Oni su naime bili Amrove dajdže. Poslanik ﷺ je postavio Amra kao emira kako bi on bio uzrok njihova prelaska na islam, zbog njihovih rodbinskih veza. Zatim ga je postavio iza Ebu Ubejde na jahalici, a sa njim su bili Ebu Bekr, Omer i drugi muhadžiri. Poslanik ﷺ reče: "*Lijepo se dogovarajte, a ne razjedinjujte se.*" Kada je sustigao Amra Ebu Ubejde reče: "Ja ću klanjati svojim prijateljima, a ti klanjaj svojim." "Ne, ja ću vam klanjati, a ti si mi ispomoć", reče. Ebu Ubejde mu reče: "Poslanik ﷺ mi je naredio da ti se pokoravam, ako ti mene i ne poslušaš ja ću se tebi pokoravati." Amr se sa njim htio raspravljati ali mu Ebu Bekr naišareti da to ne čini. Ebu Bekr je vidio da je to bolje i korisnije za uspjeh misije. Tako da su klanjali za Amrom, mada je svaki od njih znao da su Ebu Bekr, Omer i Ebu Ubejde bolji od Amra.

Što se tiče njegovih riječi: "Kada mu je povjerio dostavu sure Bera'etun vratio ga je s tog zadatka nakon tri dana zbog objave u tom pogledu.", kažemo da je to najočitija laž. Kada je Poslanik ﷺ naredio Ebu Bekru da predvodi ljude na hadždžu devete godine, učinio je kako mu je naređeno i nije se vratio u Medinu dok nije obavio hadždž sa ljudima. Sve je uradio onako kako mu je naredio Poslanik ﷺ. Mušrici su do tada dolazili do kabe i tavafili goli. Između njih i Poslanika ﷺ je bio opšti ugovor. Poslanik ﷺ je poslao Ebu Bekra da oglasi ljudima da poslije te godine više mušrici ne mogu dolaziti na hadždž niti im je dozvoljeno da goli *tavafe* oko Kabe. Ebu Bekr je po Poslanikovom naređenju to oglasio pomenute godine. Alija b. Ebi Talib je bio od one skupine ljudi koja je prenosila ovu naredbu Poslanika ﷺ, a Ebu Bekr je bio taj koji im je to naredio. Međutim kada je Ebu Bekr otišao da zvanično prekine ugovor sa mušricima u tom pogledu, Poslanik ﷺ je sa njim poslao Aliju b. Ebi Taliba kako bi prekinuo ugovor sa mušricima. Običaj je bio kod Arapa da prekid ugovora obavi čovjek kojem se ljudi pokoravaju ili neko iz njegove porodice. Zato je i poslao Aliju da on poništi ugovor sa mušricima, a ne iz nekog drugog razloga (kako to žele prikazati šije). Zbog toga je Alija klanjao za Ebu Bekrom i sa njim obavljao hadždž, kao što su to činili i ostali podanici koji su sa njim bili te godine na hadždžu.



Poglavlje

RAFIDIJE TVRDE DA JE EBU BEKR ODSJEKAO LJEVICU LOPOVU

Rafidija kaže: "Lopovu je odsjekao ljevicu, a nije znao da se lopovu odsjeca desna ruka."

Odgovor: Onaj ko kaže da Ebu Bekr ovo nije znao je čista laž. Kada bi smo pretpostavili da je Ebu Bekr odsjekao ljevicu, vjerovatno je za to imao neko objašnjenje jer u Kur'anu nije precizirano da je to desnica. Objašnjenje toga se vidi iz kiraeta Ibn Mes'uda u kojem stoji: "Odsjecite im desnice njihove." A to potvrđuje i sunnet. Međutim, mi se pitamo gdje je predaja u kojoj stoji da je Ebu Bekr odsjekao lopovu ljevicu? Gdje je vjerodostojan sened kojim je to preneseno? Ispred nas su knjige uleme o predajama i predanjima a u njima se ne nalazi ta predaja.



Poglavlje

NAPAD ZBOG EBU BEKROVA SPALJIVANJA SULEMJA

Rafidija kaže: "Spalio je Fudža'eta Sulemja vatrom, a Poslanik ﷺ je zabranio spaljivanje živih bića vatrom."

Odgovor: Spaljivanje ljudi u vatri od strane Alije je poznatije od Ebu Bekrova spaljivanja. Prenosi se u "Sahihu" da je Aliji dovedena grupa heretika od ši'itskih fanatika, pa ih je Alija spalio vatrom. Kada je vijest o tome dospjela do Ibn Abbasa, on reče: "Da sam bio na njegovom mjestu ne bi ih spalio vatrom jer je Poslanik ﷺ zabranio da se ljudi kažnjavaju Allahovom kaznom. Ja bih im osjekao glave zbog Poslanikovih ﷺ, riječi: "*Ko promjeni vjeru ubijte ga.*" Kada je to dospjelo do Alije on reče: "Teško sinu Ummi Fadl, kako olahko shvaća zlo i nedaće!"[1] Alija ؓ je zapalio grupu ljudi u vatri. Ako je zlo i grijeh ono što je uradio Ebu Bekr, onda je taj grijeh u pogledu Alije veći. Ako je Alijino spaljivanje tih ljudi djelo zbog kojeg se ne zamjera imamima, onda je Ebu Bekr preči da mu se ne zamjeri.



[1] Pogledaj Buhari, 9/15.

Poglavlje

TVRDNJA DA EBU BEKR NE POZNAJE PROPISE

Rafidija kaže: "Većinu šerijatskih propisa nije poznavao. Tako nije poznavao propis o *kelali*[1]. On reče: "U toj mes'eli ću postupiti po svom mišljenju, ako potrefim pa to je od Allaha, a ako pogrješim od mene je i od šejtana." Djedu je presudio u sedamdeset parnica što ukazuje da nije bio učen."

Odgovor: Ovo je od najvećih potvora i laži. Kako može reći da ne poznaje većinu šerijatskih propisa a niko u Poslanikovu prisustvu nije sudio i izdavao fetve osim njega. Zatim Poslanik ﷺ se nije ni sa kim više savjetovao od njega, a zatim od Omera, radijellahu anhuma. Niko nije bio bliži Poslaniku ﷺ od njega i Omera. Više učenjaka kao što je Mensur b. Abduldžebar Sem'ani navode idžma' učenjaka da je Es-Siddik bio najučeniji čovjek ummeta. Ovo je očito i poznato. Nema nijedne mes'ele u kojoj se ummet razišao u njegovom vremenu a da on na nju nije odgovorio i adekvatno riješio problem svojim znanjem i navođenjem dokaza iz Kitaba i sunneta, kao što je npr. Poslanikova smrt i njihovo učvršćenje na imanu. Učenje ajeta tom prilikom, a zatim pojašnjenje propisa Poslanikova ﷺ ukopa. Zatim pojasnio im je suštinu borbe protiv onih koji su odbijali zekat, te otvaranje vidika Omeru u tom smislu. Zatim im je u sekifi Benu Saide pojasnio da institucija hilafeta, shodno sunnetu, pripada Kurejšijama, kada su neki pomislili da hilafet mogu preuzeti i drugi Arapi. Zatim Poslanik ﷺ ga je postavio na funkciju vođenja i organizovanja prvog hadždža, koji se organizovao iz Medine, a propisi hadždža su najprecizniji propisi kod ibadeta. Da nije posjedovao veliko znanje o obredima hadždža ne bi mu Poslanik ﷺ povjerio takvu funkciju. Isti je slučaj sa namazom, Poslanik ﷺ je upravo njega postavio da pred njegovu smrt predvodi ljude. Da nije poznavao propise namaza ne bi ga postavio kao imama ljudima. A poznato je da na to mjesto nije postavio nikog drugog mimo njega.

Zatim poglavlje o sadaki koje je propisao Poslanik ﷺ Enes ؓ je preuzeo od Ebu Bekra. To je najvjerodostojnije što se prenosi o sadaci i na to se oslanjaju fekihi.

U globalu, može se reći da nije poznato da je Ebu Bekr pogrješio u nekoj šerijatskoj mes'eli. A poznato je da su drugi griješili u raznim mes'elama, kao što smo to objašnjavali na drugom mjestu.

---

[1] Kelala je jedna od mes'ela iz nasljednog prava. Op. p.

A što se tiče riječi rafidije: "Tako nije poznavao propis o *kelali*. On reče: "U toj mes'eli ću postupiti po svom mišljenju." Kažemo: "Naprotiv, ovo je njegovo najveće znanje koje je pokazao. Oko njegovog mišljenja koje je iznio o *kelali* se složila velika većina učenjaka poslije njega. Oni su u *kelali* postupili po mišljenju Ebu Bekra. *Kelala* je osoba koja nema djece i koja nema roditelja. Postupanje po svom mišljenju u nedostatku dokaza je poznato i kod ostalih ashaba, kao što su Ebu Bekr, Omer, Osman, Alija, Ibn Mes'ud, Zejd b. Sabit, Muaz b. Džebel i drugi. Čije mišljenje potrefi istinu njemu pripadaju dvije nagrade, kao što je ovde mišljenje Ebu Bekra. Ovo mišljenje je bolje od mišljenja onih koji za svoj idžtihad dobiju jedno nagradu.

Kajs b. Ubade je Aliji rekao: "Da li je ovaj tvoj postupak stvar koju ti je naredio Poslanik ﷺ ili je to tvoje mišljenje koje ti zastupaš?" "To je mišljenje koje ja zastupam", reče Alija. Bilježi ga Ebu Davud i drugi.[1] Ako ovo Alijino mišljenje, koje je bilo sebebom krvoprolića među muslimanima, ne sprječava njegovog vlasnika da bude imam, pa šta onda reći za Ebu Bekrovo mišljenje oko čije ispravnosti se slaže većina učenjaka?

A to što spominje da je Ebu Bekr u korist djeda presudio u sedamdeset parnica je laž. To nije Ebu Bekrovo mišljenje niti se to prenosi od njega. Pripisivanje ovih predaja Ebu Bekr ukazuje na veličinu rafidijskog džehla i laži.



[1] Pogledaj Muslima, 4/2143, i Ebu Davuda, 4/300.

Poglavlje

RAFIDIJSKO ODLIKOVANJE ALIJE NAD EBU BEKROM U ZNANJU

Rafidija kaže: "Gdje je on (Ebu Bekr) u odnosu na onoga koji kaže: "Pitajte me prije nego me izgubite, pitajte me o nebeskim putevima ja ih bolje poznajem od zemaljskih puteva."

Ebu Buhteri kaže: "Vidio sam Aliju kako se popeo na minber u Kufi, a na njemu je bio Poslanikov pancir. Bio je opasan Poslanikovom sabljom, nosio je njegovu amamu (turban), a na prstu je imao njegov prsten. Sjede na minber, otkri svoj stomak, a zatim reče: "Pitajte me prije nego me izgubite. Ja posjedujem veliko znanje. Ovo je dobro znanje, ovo je Poslanikova pljuvačka, ovo me je pitao Poslanik ﷺ bez objave meni. Tako mi Allaha, da mi postave šilte i da sjednem na njega, odgovarao bi i davao fetve pripadnicima Tevrata iz Tevrata, a sljedbenicima Indžila iz Indžila, tako da bi Allah nadahnuo Indžil i Tevrat da progovore." Istinu je rekao Alija, odgovorio vam je onako kako je objavljeno u tim knjigama, vi čitate Knjigu zar se nećete opametiti?

Odgovor: Što se tiče Alijinih riječi: "Pitajte me", on se njima obraćao stanovnicima Kufe kako bi ih podučio znanju i vjeri. Većina njih su bili džahili koji nisu zatekli Poslanika. Za razliku od Ebu Bekra kraj čijeg minbera su bili sve veliki ashabi Allahova Poslanika ﷺ koji su direktno od Poslanika uzimali znanje i učili vjeru. Ebu Bekrovi podanici su bili najznaniji i najpobožniji ljudi ummeta, a oni kojima se Alija obraćao u pomenutom slučaju bili su obični svijet od tabiina. Mnogi od njih su bili najgori tabiini, zbog čega ih je Alija prezirao i dovio protiv njih. Tabiini iz Mekke, Medine, Šama i Basre su bili bolji od njih.

Učenjaci su sakupili fetve od Ebu Bekra, Omera, Osmana i Alije, pa su ocjenili da su najtačnije i najpreciznije fetve Ebu Bekra, a zatim Omera. Manji je broj fetvi koje je izdao Omer a koje se suprostavljaju *nasovima* od broja fetvi koje je izdao Alija, a koje se također suprostavljaju *nasu.* A što se tiče fetvi od Ebu Bekra, skoro da ne postoji fetva koja se suprostavlja šerijatskim *nasovima,* tj. tekstu Kur'ana i sunneta. On je rješavao nejasne stvari i davao konačan odgovor na njih. Nije poznato da se za vrijeme njegove vladavine dešavalo razilaženje. Većina stvari u kojima su se razišli od propisa desila se poslije njegove vladavine. Pomenuti hadis koji se pripisuje Aliji je obična laž i nije ga dozvoljeno pripisati Aliji. Jer je Alija učeniji i bolje pozna vjeru od toga da da bi sudio po Tevratu i Indžilu. Muslimani se slažu

muslimanu nije dozvoljeno da ikome sudi osim po onome što je Allah objavio u Kur'anu. Kada bi kršćani i muslimani tražili od muslimana da im presude, nije im dozvoljeno donijeti presudu osim po Kur'anu. Ako je znano shodno Kur'anu, sunnetu i idžma'u da muslimanu nije dozvoljeno da između kršćana i židova sudi osim po onome što je objavljeno Muhammedu ﷺ - bez obzira da li se to poklapa sa onim što stoji u njihovim knjigama ili ne - onda pripisivanje Aliji osobine da on sudi kršćanima po Indžili a židovima po Tevratu ne predstavlja pohvalu. Takav je ili najveći neznalica u pogledu propisa vjere ili je *zindik*-heretik koji želi Aliji pripisati ovakav govor čiji vlasnik zaslužuje ukor i kaznu a ne pohvalu i sevap.



Poglavlje

OBRAZLOŽENJE LAŽNOSTI HADISA O ALIJINOJ VRIJEDNOSTI

Rafidija kaže: "Bilježi Bejheki sa svojim senedom od Poslanika ﷺ da je rekao: "Ko želi da gleda u Ademova djela, u Nuhovu bogobojaznost, Ibrahimovu blagost, Musaov ugled, Isaov ibadet neka pogleda u Aliju b. Ebi Taliba."

Odgovor: Prvo pitamo gdje je sened ovog hadisa? Bejheki o fadiletima prenosi mnoge daife pa čak i lažne hadise, kao što je to običaj njemu sličnih učenjaka.[1]

Drugo. Ovaj hadis je laž i izmišljen na Poslanika ﷺ, bez imalo sumnje kod hadiskih učenjaka, zbog toga ga učenjaci hadisa i ne spominju, iako su se trudili da sakupe hadise o fadiletima Alije رضي الله عنه, kao što je to slučaj sa Nesaijom. On je nastojao da sakupi hadise o fadiletima Alije u knjizi koju je nazvao "Posebnosti". Tirmizi je spomenuo mnoge hadise o njegovim fadiletima, od njih su neki daif a ima i apokrifnih. I pored svega ovaj hadis ili neki drugi u tom kontekstu nisu naveli.



[1] Prva ulema je u svojim hadiskim zbirkama pored vjerodostojnih spominjala slabe, pa i izmišljene predaje, za koje su i sami znali da su slabe i izmišljene. Time su željeli ukazati i iznijeti sve što se po određenom pitanju prenosi i spominje. Međutim, oni su obavezno spominjali i sened tih predaja, tako da je ljudima njihova vremena bivalo jasno stanje takvih predaja. Musibet je nastao kasnije kada je preostao mali broj učenjaka koji jako dobro poznaju stanje ravija i njihovu ocjenu. Džehl se proširio po ovom pitanju tako da puno ljudi misli da su svi hadisi koji određeni učenjak spomene u svojoj knjizi vjerodostojni kod njega, a situacija nije takva. *Op. rec.*

Poglavlje

TVRDNJA RAFIDIJA DA SU EBU BEKR I OMER PITALI ALIJU

Rafidija kaže: "Ebu Omer Zahid od Ebu Abbasa prenosi da je rekao: "Ne poznajem nikog poslije Poslanika ﷺ da je rekao: "Pitajte me" od Šisa do Muhammeda osim Alije. Tako su mu razna pitanja postavljali velikani kao što je Ebu Bekr, Omer i njima slični, sve dok im nije nestalo pitanja. Zatim reče: "O Kumejle b. Zijade, zaista se ovde nalazi veliko znanje."

Odgovor: Što se tiče ove predaje, sve i da je istina da ju je prenio Salebi, on nije spomenuo sened predaje, tako da se ne može uzeti kao dokaz. Salebi nije imam među hadiskim učenjacima niti raspoznaje sahih od daif hadisa, kako bi mogli reći da je nešto po njemu vjerodostojno, kao što to možemo reći za Ahmeda, Buhariju, Jahju b. Me'ina i druge. Čak šta više, mnogi učeniji fekihi od Saleba spominju ponekad hadise koji nemaju nikakve osnove pa šta onda reći za Saleba?

Alija ؓ ovo nije rekao u Medini niti je to rekao za hilafeta Ebu Bekra i Omera niti Osmana, već je ovo rekao za svog hilafeta u Kufi, kako bi podočio one koji ne znaju ono što bi trebali znati. To je bilo zbog toga što su zakazali u traženju znanja. Otuda im je Alija naređivao da traže znanje i da pitaju učene.

Hadis Kumejla b. Zijada upućuje na to. Kumejl je tabiin koji se sa njim nije družio osim u Kufi. On je vidio da su oni podbacili u traženju znanja, dok nešto slično nije govorio muhadžirima i ensarijama već ih je uveliko hvalio.

Što se tiče Ebu Bekra nikada ništa nije upitao Aliju ni o čemu. A što se tiče Omera on se često savjetovao savijetovao sa Osmanom, Alijom, Abdurrahmanom, Ibn Mes'udom, Zejdom b. Sabitom i drugima, a Alija je bio od članova šure.



Poglavlje

ODGOVOR RAFIDIJI ZBOG EBU BEKROVA USTEZANJA OD UBISTVA HALIDA B. VELIDA

Rafidija kaže: "Zanemario je Allahove *haddove*-šerijatske kazne i nije izvršio odmazdu nad Halidom b. Velidom zbog ubistva Malika b. Nuvejre, koji je bio musliman. Iste noći kada ga je ubio oženio se njegovom ženom i preveo je u svoju postelju. Omer mu je predložio da ga ubije, a on to ne učini."

Odgovor: Ako je neubijanje čovjeka koji je prolio nevinu krv stvar koja se negira vladarima, onda je to najveći dokaz Osmanovih pristalica protiv Alije. Osman je bolji nego da se čitava Zemlja ispuni ljudima kao što su Malik b. Nuvejra. On je bio halifa muslimana. Ubijen je nepravedno i kao šehid bez ikakvog povoda i opravdanja, i pored toga Alija nije ubio njegove ubice. Ovo je bio najveći razlog zašto je Osmanova stranka odbila dati prisegu Aliji. Ako je Alija imao šerijatsko opravdanje zbog ostavljanja ubistva Osmanovih ubica, onda je Ebu Bekr sigurno imao jače opravdanje u pomenutom slučaju. A ako Ebu Bekr nije imao opravdanje, onda je za Aliju preče da se kaže da nije imao opravdanja po tom pitanju.

Razlog zbog kojeg rafidije zamjeraju Ebu Bekru u ovoj maloj mes'eli, a ne zamjeraju Aliji na onome što je veće od toga, je njihov veliki džehl i proturječnost unutar njihovih dokaza i stavova.

Isti je slučaj sa kritikovanjem Osmana što nije ubio Ubejdullaha b. Omera zbog njegova ubistva Hurmuzana.[1] To također spada u ovo poglavlje.

Ako bi rekao: "Alija je bio opravdan zbog ostavljanja Osmanovih ubica jer nisu bili ispunjeni svi šartovi za odmazdu. Ili zbog nepostojanja znanja o ubicama poimenično ili zbog nemogućnosti njihova hapšenja jer su posjedovali snagu i slično."

Kažemo: "Također nisu bili ispunjeni šartovi za ubistvo ubice Malika b. Nuvejra i za ubistvo ubice Hurmuzana zbog prisustva šubhe u tom pogledu. A *hudud*-šerijatski precizno definisane kazne se ne izvršavaju usljed prisustva šubhi."

Ako bi rekli: "Omer je savjetovao Ebu Bekra da ubije Halida b. Velida, a Alija je savjetovao Osmana da ubije Ubejdullah b. Omera."

---

[1] Ubejdullah b. Omer je sumničio Hurmuzana za saučesništvo u ubistvu njegova oca Omera b. Hattaba, te ga je zbog toga ubio. Opširnije o tome pogledaj knjigu "*Avasim minel-kavasim*" koja je prevedena. *Op. p.*

Kažemo: "Talha, Zubejr i drugi su savjetovali Aliju da ubije Osmanove ubice. A treba reći kada su Ebu Bekru savjetovali da izvrši odmazdu, on im je iznio dokaze koje su oni prihvatili i to je bilo ili zbog toga što su uvidjeli da je na istini ili da se radi o idžtihadu. A u Alijinom slučaju, kada se on razišao sa onim koji su ga savjetovali, između njih je započeo rat kao što je to poznato. A ubistvo Osmanovih ubica je bilo lakše i manja stvar od onoga što se desilo na *Džemelu* i Sifinu. Ako za taj postupak postoji opravdanje u vidu idžtihada, onda je u ovome preče da ima osnove za idžtihad."

Ako bi rekli: "Osmanova krv je bila dozvoljena." Kažemo: "Niko ne sumnja da je bilo očitije da je krv Malika b. Nuvejra više dozvoljena od Osmanove krvi. Čak šta više, nije bilo poznato da je krv Malika b. Nuvejre zaštićena, i to kod nas nije potvrđeno. A što se tiče Osman, zaštićenost njegove krvi je na stepenu mutevatura, a to potvrđuje Kitab, sunnet i idžma'. A razlika između Osmana i Malika b. Nuvejre je kao između neba i Zemlje."

Ako bi rekao: "Osmanova krv je bila dozvoljena", onda ne bi bio u stanju da krv Alije ili Husejna učini zaštićenom. Jasnije je i očitije da je Osmanova krv bila zaštićenija od Alijine ili Husejnove krvi. Osman je bio dalje od uzroka koji obavezuju ubistvo nego što je to slučaj sa Alijom i Husejnom. Šubhe Osmanovih ubica su mnogo slabije od šubhi Alijinih i Husejnovih ubica. On nije ubio ni jednog muslimana niti se borio protiv nekoga zbog svoje vlasti, niti je ikada potraživao borbu protiv nekoga radi svoje vlasti. Ako neko zagovara tezu da je onaj ko ubije mnogo muslimana zbog svoje vlasti zaštićen u pogledu svoje krvi, te da ono što je uradio spada u krug idžtihada, onda je preče reći da je Osmanova krv bila zaštićena, te da je ono što je radio u pogledu imetaka muslimana i namjesništva i položaja preče da se okarakteriše kao idžtihad.

Zatim najviše što se može reći u pogledu priče o Maliku b. Nuvejri da je njegova krv bila zaštićena i da ga je Halid ubio zbog *te'vila*-svog poimanja i tumačenja stvari, a to ne čini Halidovu krv dozvoljenom. Isti je slučaj sa Usamom b. Zejdom kada je ubio čovjeka koji je izgovorio *la ilahe illallah*. Poslanik ﷺ mu tada reče: "*O Usama, zar si ga ubio nakon što je izgovorio la ilahe illallah?*" To je ponovio tri puta. Poslanik ﷺ ga je ukori zbog toga ali nije propisao odmazdu, niti *diju*- krvarinu niti mu je odredio *keffaret*-iskupljenje.

A što se tiče tvrdnje da je u noći njegova ubistva oženio njegovu ženu, treba reći da tako nešto nije potvrđeno. A da je i potvrđeno, onda treba znati da u toj situaciji postoji *te'vil*-pojašnjenje. Jer fekihi se razilaze na dva mišljenja u pogledu *iddeta* prilikom smrti i da li je obavezujući za kafire. Također se

razilaze da li je *iddet* obavezan zimijama na dva poznata mišljenja. Za razliku od *iddeta* prilikom razvoda braka jer je povod *iddeta* u tom slučaju spolni odnos tako da se mora znati da li je materica čista. Što se tiče *iddeta* poslije smrti, on je obavezan samim bračnim aktom. Ako umre prije nego sa njom ima odnos da li je tad ženi obaveza da pričeka iddet od muža kafira??? Oko toga postoji razilaženje. Također ako sa njom bude ima odnos poslije završene menstruacije.

Ovo se odnosi na čovjeka ako je u osnovi bio kafir. A što se tiče *murteda*-otpadnika ako umre i li bude ubijn na svom otpadništvu, po Šafiji, Ahmedu, Ebu Jusufu i Muhammedu njegovu ženu ne sljeduje iddet smrti već iddet koji se odnosi na konačnu rastavu. Jer brak biva poništen muževim otpadništvom. Ova rastava po Šafiji i Ahmedu ne predstavlja *talak*-razvod, a po Ebi Hanifi i Maliku to je *talak*, tj. razvod, zbog toga ne smatraju obaveznim takvoj ženi da iščekuje iddet koji se odnosi na smrt muža, već na konačnu rastavu. A ako nije ušao u nju onda je ne sljeduje iddet, kao što je ne sljedije iddet poslije talaka razvoda (u tom slučaju).

Poznato je da je Halid ubio Malika b. Nuvejru jer ga je smatrao otpadnikom, a što se tiče njegove žene ako on (Malik) sa njom nije imao odnos onda je ne sljeduje iddet po većini učenjaka, a ako je ima odnos sa njom onda je na njoj bila obaveza da sačeka jedan menstrualni ciklus i to je po jednom mišljenju; a po drugom mišljenju treba da sačeka tri menstruacije. A ako je u osnovi bio kafir, onda na njegovoj ženi nije bila obaveza iddeta smrti po jednom mišljenju. A ako je bila obaveza sačekati jednu menstruaciju i već je bila obavila, onda neki fekihi drže da je jedna menstruacija dovoljna za čiščenje materice ili ako je bila pri kraju menstruacije, to također uzimaju za dokaz o čistoći materice.

U globalu, možemo reći nije nam poznato da se ovaj događaj zbio na takva način koji se ne može opravdati idžtihadom. (tj. nije se radilo o njegovim prohtjevima već o idžtihadu.)

Napadi poput ovoga predstavljaju govor bez znanja, a to je nešto što su Allah i Njegov Poslanik ﷺ zabranili.



Poglavlje

NAPAD NA EBU BEKRA ZBOG FATIMINOG NASLJEDSTVA I NJEGOVA NAZIVA HALIFA

Rafidija kaže: “Suprostavio se Poslanikovoj naredbi u pogledu nasljedstva njegove kćerke, uskratio joj Fedek i nazvao se Halifom Allahova Poslanika, a on ga nije postavio za halifu.”

Odgovor: Što se tiče Fatimina nasljedstva kažemo da su svi muslimani bili uz Ebu Bekra po tom pitanju, osim nekih šija, i o tome smo već govorili. Objasnili smo da o tome postoji vjerodostojno znanje od Poslanika ﷺ te je govor rafidija u tom kontekstu potpuno netačan. Isto se odnosi i na ono što je spomenuo o Fedeku i halifama poslije Ebu Bekra po tom pitanju. Ebu Bekr i Omer se nisu vezali za Fedek niti za ostale njegove nekretnine. Niti su svojim porodicama nešto od toga dali. A Benu Hašimu su od toga mnogostruko dali.

Zatim kada bi neko kao dokaz protiv Alije naveo to što je zabranio imetak Ibn Abbasu i drugim Hašimijama tako da je Ibn Abbas uzeo nešto imetka iz Basre i sa njim otišao, odgovor bi glasio da je Alija pošten vladar i da je ima namjeru postupiti pravedno te da se ne može sumnjičiti.

Ovakav odgovor u pogledu Ebu Bekra je preči. Ebu Bekr je više volio Fatimu i štitio njena prava nego što je Alija volio Ibn Abbasa, a Ibn Abbas je bliži Aliji nego što je Ebu Bekr Fatimi. Vrijednost Ebu Bekra nad Fatimom je veća od vrijednosti Alije nad Ibn Abbasom.

Što se tiče njegovog nadimka "Halifa Allahova Poslanika", to je nadimak koji su mu muslimani nadjenuli. Ako je halifa onaj koga je Poslanik ﷺ postavio na položaj halife, treba reći da ga je Poslanik ﷺ postavio kao halifu kao što to mišljenje zastupaju neki pripadnici ehli sunneta. A ako je halifa onaj ko naslijedi prethodnog vladara, onda i u tom slučaju Ebu Bekr zaslužuje pomenuti nadimak.

Korištenje ovog termina (ar. *halefe*) koristi se u Kitabu i sunnetu i ukazuje da se on odnosi na svakog ko naslijedi drugog vladara, svejedno da li ga je on postavio na taj položaj ili ne, kao što su riječi Uzvišenog:

ثُمَّ جَعَلْنَٰكُمْ خَلَٰٓئِفَ فِى ٱلْأَرْضِ مِنۢ بَعْدِهِمْ لِنَنظُرَ كَيْفَ تَعْمَلُونَ ﴿١٤﴾

“Zatim smo vas poslije njih namjesnicima na Zemlji učinili, da bismo vidjeli kako ćete postupati.” (Junus, 14)



Poglavlje

NAPAD NA OMERA ZBOG NJEGOVIH RIJEČI NA SAMRTI

Rafidija kaže: “Od toga je i ono što prenose od Omera. Bilježi Ebu Nuajm hafiz u svojoj knjizi "Hiljetul-evlija" da je na samrti rekao: “Teško meni, da sam bogdom bio ovan moga naroda i da su me hranili koliko hoće, a da im je za tim došao njima najdraži čovjek pa da me zakolju i popolove na dva djela, te da jednu polovicu učine pečenjem a drugu isjeku u komade, pa da me pojedu i da budem pljeva a ne čovjek.” Zar ovo nije identično riječima kafira koji će na Sudnjem danu reći:

يَٰلَيۡتَنِي كُنتُ تُرَٰبَۢا ﴿٤٠﴾

“Da sam, bogdo, zemlja ostao!” (En-Nebe’, 40)?!

Kaže: “Ibn Abbasu je na samrti rekao: “Da imam zlata koliko je Zemlja i još toliko, iskupio bi njime svoju dušu iz straha od ishoda.” Ovo je poput riječi Uzvišenog:

وَلَوۡ أَنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُواْ مَا فِي ٱلۡأَرۡضِ جَمِيعٗا وَمِثۡلَهُۥ مَعَهُۥ لَٱفۡتَدَوۡاْ بِهِۦ مِن سُوٓءِ ٱلۡعَذَابِ يَوۡمَ ٱلۡقِيَٰمَةِۚ وَبَدَا لَهُم مِّنَ ٱللَّهِ مَا لَمۡ يَكُونُواْ يَحۡتَسِبُونَ ﴿٤٧﴾

“Kad bi mnogobošci imali sve što je na Zemlji, i još toliko, na Sudnjem danu oni bi sve to dali da bi se teške patnje iskupili...” (Ez-Zumer, 47)

Zato neka svako pravedan i pametan pogleda riječi dvojice ljudi koje su izgovorili u smrtnim mukama i riječi Alije:

Kada ću susresti prijatelje...Muhammeda i njegovu stranku

Kada ću je sresti... i kada će nesretna stranka biti proživljena

I njegove riječi kada ga je ubio Ibn Muldžim: “Uspio sam tako mi Gospodara Ka’be.”

Odgovor: Ovaj govor sadrži toliko nepoznanica koje upućuju na džehl njegova govornika. To što se prenosi da je Alija rekao na samrti, iste riječi su izgovorili mnogi drugi mimo Ebu Bekra, Omera, Osmana i Alije. Čak šta više, slično se prenosi od onih koji tekfire Aliju od haridžija, kao što su riječi Bilala Atika Ebu Bekra pri smrtnim mukama. Njegova žena je govorila: “Kuku meni!” A on je vikao: “Radosti moja, sutra ću sresti Muhammedove prijatelje i njegovu stranku.”

Omer ﷺ je dovio kada su mu se suprostavili oko podjele zemlje: “Allahu moj, sačuvaj me od Bilala i njegovih pristalica. ” Nije prošla ni jedna godina a svi su pomenuti preselili.........”

Bilježi Ebu Nuajm u "Hiljetu": Pričao nam je Kati’i, pričao nam je Hasan b. Abdullah, pričao nam je Amir b. Sejjar, pričao nam je Abddul Hamid b. Behram od Šehra b. Havšeba od Abdurrahman b. Gunma od Harisa b. Umejra, kaže: “U jednom danu su ranjeni Muaz, Ebu Ubejde, Šerhabil b. Hasene i Ebu Malik Ešarij. Muaz reče: “To je milost vašeg Gospodara i dova vašeg Poslanika, i smrt dobrih ljudi prije vas. Allahu moj, podari Muazovoj porodici najveći udio od ove milosti.” Nije se ni smračilo a bi pogođen njegov sin po kojem je Muaz nosio nadimak, a bijaše momak i njemu najdraže stvorenje. Kada se vrati iz mesdžida zatekao ga je potištenog. On mu reče: “Kako si Abdurrahmane?” On reče: “O oče moj, istina je od tvog Gospodara zato nemoj biti od onih koji sumnjaju a vidjet ćeš da ću se ja, ako Bog da, strpiti.”[1] U toku noći je umro, a sutradan ga je ukopao. Zatim je pogođen Muaz, pa kada su mu došle smrtne muke imao je jake bolove kao niko. Kada god bi došao sebi govorio bi: “Gospodaru moj, stisni me Tvojim stiskom. Ti znaš da Te moje srce voli.”[2]

Zatim njegove riječi: “Uspio sam tako mi Gospodara Kabe.” Ove riječi su izrekli mnogi mimo Alije. Tako ih je npr. izrekao Amir b. Fuhejra, štićenik Ebu Bekra Es-Siddika, kada je ubijen na dan Bunara Me’une. Poslanik ﷺ ga je poslao sa jednom izvidnicom prema Nedždu. Učenjaci biografija kažu da ga je pogodi Džebbar b. Selma, a on reče: “Uspio sam tako mi Allaha.” Džebar reče: “Šta znači: “Uspio sam tako mi Allaha?” Urve b. Zubejr kaže da su smatrali kako su ga meleki ukopali.[3]

Kada je haridžija Šebib ranjen, on stavi ruku na ranu i poče govoriti: “Požurio sam Tebi Gospodaru moj kako bi zadovoljan bio.” Poznajem jednog od mojih prijatelja koji je u smrtnim mukama govorio: “Dragi moj (cilja na Allaha), evo ja Ti dolazim ”, sve dok mu nije izišla duša. Sličnih primjera ima puno.

Što se tiče Omerova straha i straha od Allaha, to je zbog savršenstva njegova znanja, jer Uzvišeni Allah kaže:

﴿إِنَّمَا يَخْشَى ٱللَّهَ مِنْ عِبَادِهِ ٱلْعُلَمَٰٓؤُا۟﴾

[1] Ovaj govor aludira na kur’anske ajete. *Op p.*
[2] Pogledaj "Hilje", 1/240.
[3] Pogledaj "Hilje", 1/240.

“Allaha se boje od robova Njegovih – učeni.” (Fatir, 28)[1]

Poslanik je znao klanjati a u njegovim prsima se čuo hropot od plača kao što je hropot kazana (kada vrije).”[2]

A što se tiče riječi rafidije: “Zar ovo nije identično riječima kafira koji će na Sudnjem danu reći: **“Da sam, bogdo, zemlja ostao! ”** (En-Nebe’, 4)?! Ovo je neznanje od njega. Ove riječi će izgovoriti kafir na Sudnjem danu kada se ne bude primala tevba i kada ne budu koristilo dobro djelo. Međutim, ko slične riječi izgovora na dunjaluku treba znati da su to riječi na ovom svijetu kada strah od Allah biva upisan u dobra djela za koja će biti nagrađen.

Tako je Merjem u mukama rekla:

قَالَتْ يَٰلَيْتَنِي مِتُّ قَبْلَ هَٰذَا وَكُنتُ نَسْيًا مَّنسِيًّا ﴿٢٣﴾

“Kamo sreće da sam ranije umrla i da sam potpuno u zaborav pala!” – uzviknu ona.” (Merjem, 23)

Ovo se ne može porediti sa željenjem smrti na Sudnjem danu. I ovo se ne može porediti sa govorom stanovnika Vatre, kao što je Uzvišeni o njima obavjestio:

وَنَادَوْاْ يَٰمَٰلِكُ لِيَقْضِ عَلَيْنَا رَبُّكَ قَالَ إِنَّكُم مَّٰكِثُونَ ﴿٧٧﴾

“Oni će dozivati: ‘O Malik! Neka Gospodar tvoj učini da umremo!’ – a On će reći: "Vi ćete tu vječno ostati! ‘” (Ez-Zuhruf, 77)

Također Njegove riječi:

وَلَوْ أَنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُواْ مَا فِي ٱلْأَرْضِ جَمِيعًا وَمِثْلَهُۥ مَعَهُۥ لَٱفْتَدَوْاْ بِهِۦ مِن سُوٓءِ ٱلْعَذَابِ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ ۚ وَبَدَا لَهُم مِّنَ ٱللَّهِ مَا لَمْ يَكُونُواْ يَحْتَسِبُونَ ﴿٤٧﴾

“Kad bi mnogobošci imali sve što je na Zemlji, i još toliko, na Sudnjem danu oni bi sve to dali da bi se teške patnje iskupili; A Allah će ih kazniti kaznom kakvu nisu mogli ni naslutiti.” (Ez-Zumer, 47)

Ovo je obavijest o njihovom stanju na Sudnjem danu kada neće koristiti tevba niti strah. A što se tiče na dunjaluku, ako se rob poboji Allaha, zbog tog straha Allah će ga nagraditi. Onaj ko se Allaha bude bojao na dunjaluku biće siguran na Sudnjem danu. Onaj ko stavlja na istu razinu

[1] Pogledaj "Hilje", 1/240.
[2] Pogledaj "Sunen" od Nesaija, 3/14, i "Musned", 4/25, 26.

vjernikov strah od Allaha na dunjaluku sa strahom kafira na ahiretu, taj kao da izjednačava svjetlo sa tamom, hlad sa vrućinom i mrtve sa živima.



POGLAVLJE O PISMU KOJE JE POSLANIK ﷺ HTIO NAPISATI U SMRTNOJ BOLESTI

Rafidija kaže: "Bilježe autori šest vjerodostojnih zbirki senedom od Ibn Abbasa da je Poslanik ﷺ u smrtnoj bolesti rekao: "*Donesite mi tintaricu i papir da vam napišem knjigu-pismo poslije koje nikada nećete zalutati.*" Omer reče: "Čovjek bunca, dovoljna nam je Allahova Knjiga." Nasta komešanje, a Poslanik ﷺ reče: "Izlazite od mene, nije pristojno da se kod mene prepirete." Ibn Abbas kaže: "To je velika teškoća i problem koji se isprečio između nas i knjige (oporuke) Allahova Poslanika ﷺ. Kada je umro Muhammed Omer reče: "Muhammed nije umro niti će umrijeti dok ne odsječe ruke i noge ljudima." Pošto mu je Ebu Bekr zabranio takvo ponašanje i citirao riječi Uzvišenog:

إِنَّكَ مَيِّتٌ وَإِنَّهُم مَّيِّتُونَ

"Ti ćeš umrijeti a i oni će sigurno umrijeti." (Ez-Zumer, 30)

I riječi Uzvišenog:

وَمَا مُحَمَّدٌ إِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِن قَبْلِهِ ٱلرُّسُلُ ۚ أَفَإِيْن مَّاتَ أَوْ قُتِلَ ٱنقَلَبْتُمْ عَلَىٰٓ أَعْقَـٰبِكُمْ

"Muhammed je samo poslanik, a i prije njega je bilo poslanika. Ako bi on umro ili ubijen bio, zar biste se stopama svojim vratili?" (Ali Imran, 144)

On reče: "Kao da do sada nisam čuo za ovaj ajet."

Odgovor: Za Omera se može reći da se o njegovom znanju i vrijednosti prenosi više nego o bilo kome, ako se izuzme Ebu Bekr. Bilježi Muslim u svom "Sahihu" od Aiše da je Poslanik ﷺ znao reći: "*U narodima prije vas je bilo ljudi koji su imali nadahnuća. Ako u mom ummetu ima takvih, onda je to Omer.*" Ibn Vehb kaže: "Arapski izraz *muhaddesun* u hadisu znači *ilham*, tj. nadahnuće."[1]

Bilježi Buharija od Ebu Hurejre da je Poslanik ﷺ rekao: "*U narodima koji su bili prije vas postojali su muhaddesuni-nadahnuti, ako u mom ummetu ima neko od njih onda je to Omer b. Hattab.*" U drugoj predaji kod Buharije stoji: "*Prije vas u Benu Israilu su bili ljudi kojima je govoreno (bili su nadahnuti) a nisu bili poslanici. Ako u mom ummetu ima takvih onda je to Omer.*"[2]

U "Sahihu" se prenosi od Ibn Omera da je Poslanik ﷺ rekao: "*Jednom dok sam spavao u snu sam vidio lonac. Otišao sam do njega a u njemu je bilo*

[1] Pogledaj Buhari, 5/11, i Muslim, 4/1864.
[2] Pogledaj predaju od maloprije.

mlijeko. Pio sam iz njega sve dok nisam vidio kako iz mojih noktiju buja biljka (ar. er-rijju). Zatim sam dao Omeru b. Hattabu da pije." "Kako si to protumačio, Allahov Poslaniče?", upitaše. "*Kao znanje?*", reče Poslanik."

U oba "Sahiha" se prenosi od Ebu Seida da je Poslanik ﷺ rekao: "*Jednom dok sam spavao vidio sam ljude koji su mi predočeni a na njima su bile košulje. Nekima su košulje bile do grudi a nekima duže od tog. Zatim je prošao Omer b. Hattab a na njemu je bila košulja koju je vukao.*" "Kako si to protumačio?", upitaše. "*Kao vjeru.*", reče."[1]

Što se tiče priče o knjizi koju je htio Poslanik ﷺ napisati, to su druge predaje pojasnile. Prenosi se u dva "Sahiha" od Aiše, radijellahu anha, da je rekla: "U smrtnoj postelji Poslanik, mi reče: "*Pozovi mi tvog oca i tvoga brata da napišem knjigu i ostavim ugovor kako neko ne bi rekao: 'Ja sam preči od njega ili da se ne pojavi neko pohlepan, a Allah, Njegov Poslanik i vjernici ne žele osim Ebu Bekra.*"[2]

Bilježi Buharija u svom "Sahihu" od Kasima b. Muhammeda da je Aiša rekla: "O moja glava.", a Poslanik ﷺ reče: "*Ako poživim moleći za oprost tebi i doviću za tebe.*" Aiša reče: "O tugo moja, sirota ja! Tako mi Allah ja mislim da bi ti volio da umrem, da se to desi ti bi na kraju dana kao mladoženja otišao nekoj od svojih žena." Poslanik ﷺ reče: "*Ne, već ja kažem: "O moja glava (glavobolja)!" Razmišljao sam da pošaljem po Ebu Bekra i njegova sina, pa da im ostavim oporuku da ljudi ne bi govorili a pohlepni priželjkivali, a Allah i vjernici odbijaju.*"[3]

Što se tiče Omera, on je bio u nedoumici da li je to Poslanik ﷺ rekao zbog jačine bolesti ili je to bio njegov svakodnevni govor. Jer je poznato da bolest pogađa poslanike. Zbog toga je i rekao: "Šta mu je, da li bunca?" Omer nije bio siguran. On nije tvrdio da je buncao. Dozvoljeno je da Omer bude u nedoumici, niko nije bezgriješan do Poslanik ﷺ pogotovo u ovom slučaju gdje se sumnja pojavila zbog šubhe. Naime, Poslanik ﷺ je bio jako bolestan tako da nije znao da li čovjek govori u neznanju, kao što je slučaj sa bolesnicima u smrtnim mukama, ili je to njegov poznati svakodnevni govor koji je obaveza prihvatiti. Isto tako kada je Poslanik, umro, on je smatrao da nije umro sve dok mu nije postalo potpuno jasno. Poslanik ﷺ je namjeravao da napiše knjigu koju je prethodno spominjao Aiši, pošto je vidio da se pojavila nedoumica, znao je da knjiga neće otkloniti nedoumicu tako da od nje ne bi

[1] Pogledaj Buhari, 5/12, i Muslima, 4/1859.
[2] Tahridž je prethodio.
[3] Pogledaj Buhari, 9/80-81.

bilo koristi. Znao je da će ih Allah ujediniti na onome što je i on namjeravao, a to se vidi i iz njegovih riječi: "*A Allah i vjernici odbijaju ikog osim Ebu Bekra.* "

Što se tiče riječi Ibn Abbasa: "To je velika teškoća i problem koji se isprečio između nas i knjige Allahova Poslanika ﷺ." Kažemo da je ovo problem za one koji sumnjaju u hilafet Ebu Bekra ili onima koji u tom pogledu imaju nejasnoća. A da je postojao pomenuti dokumenat ne bi bilo nikakve sumnje. A što se tiče onih koji znaju da je njegov hilafet ispravan, za njih to ne predstavlja nikakav problem hvala Allahu.

Onaj ko misli da se pomenuta knjiga odnosila na hilafet Alije, takav je zalutao po slaganju većine učenjaka, sunija i šija. Što se tiče ehli sunneta, oni se slažu oko davanja prvenstva Ebu Bekru. A što se tiče šija koji govore da je Alija bio zaslužan da preuzme hilafet (poslije poslanika), pa oni tvrde da na na njegov imamet upućuje jasan i poznat *nas*, tako da u tom slučaju onda nije ni bilo potrebe za pomenutim dokumentom.

Ako bi rekao: "Ummet je zanijekao poznati *nas* o tome."

Pa onda bi bilo preče i lakše da ummet sakrije dokument-oporuku kojoj je prisustvovala mala grupa ljudi. Zatim da je to tako, onda treba znati da im nije bilo dozvoljeno da odgađaju obznanu (o postojanju tog *nasa*) do vremena kada ga je snašla smrtna bolest. I nije bilo dozvoljeno njemu da izostavi pisanje pomenutog dokumenta zbog sumnje onih koji sumnjaju. Da je taj dokumenat trebao da sadrži ono što je obaveza da se pojasni i obznani Poslanik ﷺ bi to obznanio i napisao i ne bi obraćao pažnju ni na čiji govor jer je on bio najpokornije stvorenje. S obzirom da je izostavio pisanje pomenutog dokumenta, to ukazuje da njegov zapis nije bio vadžib niti da je trebao sadržavati nešto od vjere što je tada bila obaveza zapisati. Jer da je bila obaveza to zapisati Poslanik ﷺ bi to i uradio. Da su Omeru neke stvari bile nejasne a zatim mu se obznane ili da je sumnjao u neke stvari, to nije veće od čina čovjeka koji je izdavao fetvu u stvari za koju je Poslanik presudio suprotno tome, a sve iz idžtihada jer nije znao da je Poslanik po tom pitanju već donio propis. Postojanje sumnje u pogledu istine je manje nego tvrditi ono što je suprotno istini. Sve ove stvari ako se rade o opravdanom idžtihadu najviše što se može o tome reći jeste da je došlo do greške zbog koje Allah ﷻ ne zamjera mudžtehidu. Tako je npr. Alija presudio da trudnica kojoj je umro muž od dva iddeta iščekuje onaj duži. Iako je u "Sahihu" potvrđeno kada je Poslaniku rečeno kako je Ebu Senabile b. Bakeke presudio Subej'i Eslemiji (tj. presudio poput Alijine presude), on reče: "*Slagao je Ebu Senabil, tvoj iddet je*

završen, udaj se za koga hoćeš."[1] Poslanik ﷺ je ovoga koji je izdao pomenutu fetvu utjerao u laž jer Ebu Sanabil nije bio mudžtehid i nije bio kompetentan da izdaje fetve u prisustvu Poslanika ﷺ. Iako su istu fetvu izdali Alija i Ibn Abbas poslije Poslanikove smrti a do njih nije bila doprla priča o Subej'inom slučaju.



[1] Pogledaj Buhari, 5/80, i Muslim, 2/1122.

Poglavlje

POTVARANJE OMERA ZA NEPRAVDU PREMA FATIMI I ZA NESPROVOĐENJE ŠERIJATSKIH KAZNI

Rafidija kaže: "Kada je Fatima posavjetovala Ebu Bekra u pogledu Fedeka, on joj napisa dokument o njemu i vrati joj ga. Kada je izišla od njega susreo ju je Omer b. Hattab, koji joj spali pomenuti dokumenat. Ona je dovila protiv njega, a posljedica toga je bilo ono što je uradio Ebu Lu'lu. Obustavio je sprovođenje *hadova*, tako da nije sproveo kaznu nad Mugirom b. Šubetom. Poslanikovim ženama je iz Bejtul-mala davao više nego što treba. Aiši i Hafsi je svake godine davao po deset hiljada dirhema. Promjenio je Allahov propis u pogledu onih koji se protjeruju. Slabo je poznavao propise."

Odgovor: Ovo je laž u koju niko učen ne sumnja. Ovo niko nije spomenuo od hadiskih učenjaka niti ova predaja ima seneda. Ebu Bekr nikada nije napisao da Fedek pripada nekome, niti Fatimi niti nekom drugom, niti je Fatima dovila protiv Omera.

Ono što je uradio Ebu Lu'lu predstavlja počast za Omera i to je veće od onoga što je uradio Ibn Muldžim Aliji i od onoga što su učinile Husejnove ubice njemu. Jer je Ebu Lu'lu bio kafir i ubio je vjernika. Time se postiže šehadet koji je vredniji od šehadeta čovjeka kojeg ubije musliman. Musliman koji pogine od ruke kafira ima veću deredžu od onoga koji pogine od ruke muslimana. Fatima je umrla šest mjeseci poslije Poslanikove smrti, a Omer je ubijen deset godina poslije Ebu Bekra, kako je moguće znati i tvrditi poslije toliko dugo vremena da je njegovo ubistvo plod Fatimine dove? A ako neko dovi protiv muslimana da ga ubije kafir, onda se ta dova računa u njegovu korist a ne protiv njega. Kao što je Poslanik ﷺ molio za svoje ashabe riječima: "*Neka Allah oprosti fulanu (tom i tom)*." A oni bi govorili: "Eh da si nas time počastio." Kada bi Poslanik ﷺ nekome tako dovio takav bi poslije preselio kao šehid.[1]

Kada bi neko rekao: "Alija je učinio nasilje učesnicima Sifina i haridžijama tako da su dovili protiv njega a plod te dove je ono što je učinio Ibn Muldžim, to bi bilo isto kao ovo prethodno navedeno. Ili da neko kaže: "Porodica Sufjana b. Harba je dovila protiv Husejna tako da ga je snašlo ono što ga je snašlo."

---

[1] Buhari,5/130, i Muslim, 3/1427.

Što se tiče riječi rafidije da je obustavio sprovođenje *hadova* tako da nije sproveo kaznu nad Mugirom b. Šubetom, odgovor bio bio sljedeći. Većina učenjaka podržava Omerovo mišljenje u slučaju Mugire i smatraju ako se dokaz ne upotpuni da se kažnjavaju svjedoci. Oni koji zastupaju drugačije mišljenje ne negiraju da je ova mes'ela predmet idžtihada. Već smo spomenuli primjer prigovora Aliji zbog toga što nije izvršio odmazdu nad Osmanovim ubicama. Ako je prigovor Aliji neosnovan, neispravan onda je prigovor Omeru preči da bude neispravan.

Zatim njegove riječi: "Poslanikovim ženama je iz Bejtul-mala davao više nego što treba. Aiši i Hafsi je svake godine davao po deset hiljada dirhema."

Kažemo: "Što se tiče Hafse, njoj je umanjivao izdržavanje zbog toga što je bila njegova kćerka, kao što je umanjivao svome sinu Abdullahu. To je radio zbog svog savršenstva predostrožnosti, zbog pravde, zbog straha od Allaha i zbog toga što je zabranjivao duši da se oda strastima. On je smatrao da djeljenje državnog imetka treba biti po vrijednostima i zaslugama. Tako je Poslanikovim ženama davao više nego drugim ženama. Isto tako više je davao Beni Hašimu iz porodice Ebu Taliba i Ebu Abbasa nego što je davao drugim plemenima. Ako je neku osobu odlikovao davanjem, to je bilo zbog njegove veze sa Poslanikom ﷺ ili zbog ranog primanja islama ili zbog njegove zasluge. Znao je govoriti: "Niko nije preči ovom imetku od drugog. Već čovjek i njegovo bogastvo i čovjek i njegova nedaća, čovjek i njegovo prihvatanje islama među prvima, čovjek i njegova potreba." S druge strane nije davao onima zbog koga bi mogao biti osumnjičen da mu daje iz prijateljstva ili zbog rodbinske veze. Zbog toga je umanjivao svom sinu i svojoj kćeri i njima sličnima od rodbine. Davao je prednost onima koje je vjera odlikovala i davao prednost Poslanikovoj kući nad svim drugim kućama i porodicama. Ovakvu praksu nije sprovodio niko poslije njega, niti Osman niti Alija niti ko drugi. Ako zaslužuje ukor što je odlikovao Poslanikove žene, onda zaslužuje ukor što je odlikovao ostale ljude od ehli bejta, tj. Poslanikove porodice.



Poglavlje

NAPAD NA OMERA ZBOG PROMJENE PROPISA O PROTJERIVANJU

Rafidija kaže: "Promjenio je Allahov propis u pogledu onih koji se protjeruju."

Odgovor: Promjena Allahova propisa znači doći s nečim što poništava Allahov propis, kao što je pobijanje onog što je Allah propisao kao obavezu i zabranjivanje onog što je Allah ohalalio. Protjerivanje zbog konzumiranja alkohola spada u *ta'zir* u kojem ima prostora za idžtihad. To je iz razloga što Poslanik ﷺ nije odredio granicu kod kazne za alkohol, niti granicu niti opis kazne. Tako je kod izvršenja dozvolio udarac palminom granom, papučama, djelovima odjeće, palminom grozdom, dok se npr. udarac kod potvore i bluda izvodi bičem. Što se tiče broja udaraca, ashabi su praktikovali i četrdeset i osamdeset. Prenosi se u "Sahihu" od Alije da je rekao: "Sve je to sunnet."[1]



[1] Pogledaj "Sahih" Muslim, 3/1331-1332, i "Sunen" od Ebu Davuda, 4/212-213.

Poglavlje

RAFIDIJSKA TVRDNJA DA OMER SLABO POZNAJE PROPISE

Rafidija kaže: "Slabo je poznavao propise. Tako je naredio da se kamenuje trudna bludnica. Alija mu reče: "Ako imaš osnove da nad njom izvršiš kaznu, nemaš osnove da ubiješ ono što je u njenom stomaku. " On je poslije tih riječi ustuknuo pa reče: "Da nije Alije propao bi Omer."

Odgovor: Što se tiče ove priče, ako je vjerodostojna, u njoj može biti jedno od dvoje: Vjerovatno Omer nije znao da je ona trudna, pa ga je Alija obavjestio o njenoj trudnoći. Nema sumnje da je osnova u tome nepostojanje znanja. Ako imam ne zna da je žena koja zaslužuje ubistvo ili kamenovanje trudna, pa ga neko o tome obavjesti, to spada u opšte obavjesti o stanju ljudi koje imam ne zna dok neko o tome ne posvjedoči. Ovo je stvar koja je prisutna i kod poslanika i kod imama i drugih. Ovo ne spada u znanje o opštim šerijatskim propisima.

Ili Omer uopšte nije znao da se trudnica ne kamenuje, pa kada mu je to Alija spomenuo na šta je izgovorio pomenute riječi. Zbog toga je i odustao od kazne, a da je njegov stav bio da se trudnica kamenuje on bi to i uradio i ne bi se osvrtao ni na čije mišljenje. Što se tiče sunneta u tom pogledu prenosi se da je Gamidija rekla Poslaniku ﷺ da je zbog bluda ostala trudna, pa joj je on rekao: "*Odlazi dok ga ne rodiš.*"[1]

Ako bi pretpostavili da je ova mes'ela bila nepoznata Omeru tako da je tak tada za nju saznao, to ne predstavlja mahanu jer je Omer predvodio muslimane i zimije, davao je ljudima prava, sprovodio šerijatske kazne i presuđivao svim ljudima. Za njegove vladavine islam se raširio, ojačao i došao do izražaja što nije bio slučaj prije njega. Stalno je sudio i izdavao fetve. Da nije posjedovao veliko znanje ne bi to bio u mogućnosti. Ako od sto hiljada mes'ela nije znao jednu mes'elu da bi je tek poslije spoznao, ili ju je možda bio zaboravio pa se prisjetio, pitamo: "Zar je to mahana?"

Alija ﷺ mnoge stvari od sunneta nije poznavao i umro je a nije saznao neke od tih stvari.

Rafidija kaže: "Naredio je da se kamenuje luda žena. Alija ﷺ mu reče: "Pero je podignuto nad ludim sve dok ne dođe pameti", pa se sustegao od kazne. Zatim reče: "Da nije Alije propao bi Omer."

---

[1] Pogledaj Muslima, 3/1323, i "Sunen" od Ebu Davuda, 4/212-213.

Odgovor: Ovaj dodatak nije poznat kao dio ovog hadisa. Kamenovanje luđakinje ne izlazi iz okvira dvije stvari, ili nije znao da je ona luda, tako da u tom slučaju nema osnove za napad ili je bio u zaboravu pa je opomenjen. Možda neko pomisli kako kazne služe za otklanjanje štete na dunjaluku, tako da se i luđak ponekad kažnjava kako bi se spriječilo neprijateljsko djelovanje prema pametnima ili drugim luđacima. Blud, također, predstavlja neprijateljstvo, te se zbog toga kažnjva. Sve dok mu nije postalo jasno da ovo spada u poglavlje *hududa*-kazni koji se ne sprovode osim na *mukellefu*, tj. šeriatski odgovornoj osobi.

Šerijat je došao sa kažnjavanjem djece zbog ostavljanja namaza. U tom kontekstu Poslanik ﷺ kaže: "*Naređujte im da klanjaju sa sedam godina, a udarite ih zbog njega u desetoj godini i razdvojite ih u postelji.*"[1]

Što se tiče luđaka, ako počne divljati i praviti nered tako da se ne može drugačije smiriti osim ubijanjem, onda se ubija. Čak šta više ako domaća životinja pobjesni, podivlja i ne mogne su smiriti osim putem ubijanja ubija se. Čak ako je u nečijem vlasništvu, po većini učenjaka njen ubica nije dužan nadomiriti štetu. Takvo mišljenje zastupaju Malik, Šafija, Ahmed i drugi.

U globalu možemo reće da se prigovori na račun Omera vraćaju na jednu od dvije stvari: ili se radi o nedostatku znanja ili se radi o manjkavosti vjere. Ovaj rafidija tvrdi da je Omer Fatimi zabranio nasljedstvo, da je nepravedno dijelio državni imetak, i da nije izvršavao šerijatske kazne i druge stvari, koje po njemu ukazuju da nije bio pravedan već da je bio nasilnik. A opšte je poznato, učenima i običnom svijetu, da je Omerova pravda ispunula zemaljska prostranstva. Omer je bio i ostao sinonim pravednosti i čovjek koji je poslužio za navođenje poslovica i primjera u tom kontekstu. Tako se često kaže: "Sira-životopis dva Omera:" Jedan od njih je svakako Omer b. Hattab, a za drugog neki kažu da se misli na Omera b. Abdulaziza, i to je jedno mišljenje Ahmeda, a drugi kažu da se pod tom izrekom misli na Ebu Bekr i Omera. To mišljenje zastupa Ebu Ubejde od jezičara.



[1] Bilježi ga Ebu Davud, 1/193, i Ahmed, 10/217-218, sa *tahkikom* od Ahmeda Šakira.

Poglavlje

NAPAD NA OMERA ZBOG OGRANIČENJA MEHRA

Rafidija kaže: "Na jednoj svojoj hutbi je rekao: "Ko bude pretjerivao u podizanju mehra žena taj imetak ću staviti u bejtul-mal. Neka žena reče: "Kako ćeš nam zabraniti ono što nam je Allah dozvolio u Svojoj Knjizi kada je rekao: **"...I jednoj od njih ste dali mnogo blaga, ne oduzimajte ništa od toga."** (En-Nisa, 20)" On zatim reče: "Svako je upućeniji u fikh od Omera, čak i djevice koje borave u svojim kućama."

Odgovor: Ova priča je dokaz Omerove veličine, njegove vjere i bogobojaznosti, kako se on vraćao na istinu ako mu se na nju ukaže, te da je ponizno prihvatao istinu čak i od žene. On je priznavao nečiju vrijednost nad njim čak i u najprostijim mes'elama.

Vjerom nije uslovljeno da onoga ko je bolji ne može slabiji od njega upozoriti na neku stvar. Tako se u Kur'anu spominje da je hudhud Sulejmanu rekao:

أَحَطتُ بِمَا لَمْ تُحِطْ بِهِۦ وَجِئْتُكَ مِن سَبَإٍۭ بِنَبَإٍ يَقِينٍ ﴿٢٢﴾

"Doznao sam ono što ti ne znaš, iz Sabe ti donosim pouzdanu vijest." (En-Neml, 22)

Zatim Musa je Hidru rekao:

قَالَ لَهُۥ مُوسَىٰ هَلْ أَتَّبِعُكَ عَلَىٰٓ أَن تُعَلِّمَنِ مِمَّا عُلِّمْتَ رُشْدًا ﴿٦٦﴾

"'Mogu li da te pratim' – upita ga Musa -, 'ali da me poučiš onome čemu si ti ispravno poučen?'" (El-Kehf, 66)

Razlika između Musaa i Hidra je veća nego što je razlika između Omera i njemu sličnih ashaba. Ovo ne znači da je Hidr bio blizu po vrijednosti Musau, a pogotovo ne znači da je jednako vrijedan. Čak šta više, poslanici koji su slijedili Musaa kao što je Harun, Joša, Davud, Sulejman i drugi svi su bolji od Hidra.

Ashabi su najučeniji ljudi od ummeta, najbolje poznaju fikh i najpobožniji su. Šafija je lijepo rekao: "Oni su iznad nas u svakom znanju, fikhu, vjeri i uputi, u svakom uzroku kojim se postiže znanje i uputa, njihovo mišljenje je za nas bolje od našeg mišljenja nama." Ili je rekao nešto u ovom kontekstu.

Ahmed b. Hanbel je rekao: "Osnova sunneta kod nas je ono čega su se pridržavali ashabi Allahova Poslanika ﷺ." Kako su samo lijepe riječi Abdullaha b. Mes'uda: "O ljudi ko od vas hoće da slijedi nekoga neka slijedi one koji su umrli, jer onaj ko je živ nije siguran od smutnje, to su Muhammedovi prijatelji. Oni su bili najbolji od ovog ummeta, najčiščih srca, najpotpunijeg znanja, najmanje su pretjerivali, narod kojeg je Allah izabrao kao prijatelje Svog Poslanika i pomagače Njegove vjere. Zato budite svjesni njihove vrijednosti, slijedite njihovu ostavštinu, slijedite njihov ahlak i vjeru koliko možete, oni su bili na pravoj uputi."

Huzejfe ﷺ kaže: "O skupino učača, ustrajte na Pravom putu i držite se puta onih prije vas. Ako budete ustrajni stići će te daleko, a ako skrenete desno ili lijevo daleko će te zalutati."



Poglavlje

RAFIDIJSKA LAŽ NA OMERA O NEPOZNAVANJU KAZNE ZA KONZUMIRANJE ALKOHOLA

Rafidija kaže: "Nije izvršio kaznu nad Kudamom zbog konzumiranja vina jer mu je proučio riječi Uzvišenog:

لَيْسَ عَلَى ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّـٰلِحَـٰتِ جُنَاحٌ فِيمَا طَعِمُوٓا۟ إِذَا مَا ٱتَّقَوا۟ وَّءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّـٰلِحَـٰتِ

"Onima koji vjeruju i dobra djela čine nama nikakva grijeha u onome što oni pojedu i popiju kad se klone onoga što im je zabranjeno i kad vjeruju i dobra djela čine." (El-Maida, 93)

Alija mu reče: "Kudama ne potpada pod ovaj ajet." Nije znao koliku kaznu da mu odredi. Vladar pravovjernih (Alija) reče: "Bičuj ga sa osamdeset udaraca. Kada čovjek pije vino napije se, a kada se napije trabunja, a kada trabunja počinje da laže i izmišlja."

Odgovor: Ovo je očita laž na Omera, jer je Omer posjedovao znanje poput ovog i nije mu za to trebao dokaz. Zbog vina je više puta izvršio kaznu, kako on tako i Ebu Bekr prije njega. Nekada su sprovodili kaznu od četrdeset a nekada od osamdeset udaraca. Ponekad bi Omer u tom pogledu još dodavao *ta'zir* pa bi prestupniku obrijali glavu ili bi ga protjerali. Nekada bi kaznu izvršavali palminim prućem, nekada papučama i rukama i krajevima odjeće.

Što se tiče priče o Kudami, prenosi Ebu Ishak Džuzedžani i drugi od Ibn Abbasa da je Kudame b. Mezun pio vino. Omer mu reče: "Šta te ponukalo na to?" On reče: "Uzvišeni Allah kaže: **"Onima koji vjeruju i dobra djela čine nama nikakva grijeha u onome što oni pojedu i popiju kad se klone onoga što im je zabranjeno i kad vjeruju i dobra djela čine."** (El-Maida, 93) Ja sam od prvih muhadžira i učesnik sam Bedra i Uhuda." Omer ﵁ reče: "Odgovorite čovjeku", a oni su šutjeli. Zatim se obrati Ibn Abbasu: "Odgovori mu ti." On reče: "Taj ajet je objavljen kao opravdanje onima koji su ga (vino) u prošlosti pili prije nego je zabranjen, a zatim je objavljeno:

يَـٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓا۟ إِنَّمَا ٱلْخَمْرُ وَٱلْمَيْسِرُ وَٱلْأَنصَابُ وَٱلْأَزْلَـٰمُ رِجْسٌ مِّنْ عَمَلِ ٱلشَّيْطَـٰنِ فَٱجْتَنِبُوهُ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٩٠﴾

"O vjernici, vino i kocka i strelice za gatanje su odvratne stvari, šejtanovo djelo; zato se toga klonite da biste postigli što želite." (El-Maida, 90)

Ovo je dokaz protiv ljudi. Zatim je Omer pitao koju kaznu da mu odrede, a Alija b. Ebi Talib reče: "Bičuj ga sa osamdeset udaraca. Kada čovjek pije vino napije se, a kada se napije trabunja, a kada trabunja počinje da laže i izmišlja." Tako da ga je Omer bičevao sa osamdeset udaraca. Predaja ukazuje da je Alija ukazao da to treba biti osamdeset udaraca a to je upitno.

U "Sahihu" se prenosi da je Alija bičevao sa četrdeset udaraca kod Osmana kada je bičevao Velida b. Ukbeta a kod Omera je dodao osamdeset. Također se prenosi u "Sahihu" da je Abdurrahman b. Avf također ukazao na osamdeset udaraca. Tako da Omer kaznu od osamdeset udaraca nije uzeo kao Alijino mišljenje. Zatim prenosi se da je Alija za svoga hilafeta bičevao sa osamdeset udaraca, tako da se može zaključiti da je nekada praktikovao četrdeset a nekada osamdeset udaraca. Prenosi se od Alije da je rekao: "Ne bih u duši osjećao ništa prema onom nad kim izvršim kaznu ako bi umro osim onoga ko konzumira vino. Kada bi on umro za njega bih plati krvarinu jer nam Poslanik ﷺ u sunnetu nije precizirao kaznu za pijanicu."

Ovo niko ne zastupa od ashaba niti fekiha u pogledu četrdeset (udaraca) i manje od toga, tako da se Alijino mišljenje ne može preferirati nad idžma'om..



Poglavlje

NAPAD NA OMERA ZBOG ŽENE KOJA JE POBACILA

Rafidija kaže: "Poslao je po trudnicu da je pozovu pa je od straha pobacila. Ashabi mu rekoše: "Ti si postupio kao odgajatelj i ne sljeduje te ništa." Zatim upita vladara pravovjernih a on mu reče da je obavezan isplatiti krvarinu."

Odgovor: Ova mes'ela je predmet idžtihada oko koje se ulema razišla. Omer ؓ se savjetovao sa ashabima u pogledu novih stvari koje bi se desile. Tako se savjetovao sa Osmanom, Alijom, Abdurrahmanom b. Avfom, Ibn Mes'udom, Zejdom b. Sabitom i drugima. Čak se savjetovao i sa Ibn Abbasom. Ovo upućuje na veličinu i potpunost njegovih vrijednosti, pameti i vjere. Zbog toga savjetovanja donosio je čvrsta mišljenja i stavove u kojma se odlikovao nad drugim. Ponekad bi uzimao mišljenje jednog a ponekad mišljnje drugog ashaba. Tako se prenosi da je došao kod žene koja je priznala počinjeni blud. Složili su se da je kamenuju, međutim Osman je šutio. On mu reče: "Šta je tebi, zašto ništa ne kažeš?" "Ja mislim da je ona to počinila poput osobe koja ne zna da je blud haram." Omer povuče odluku i ustuknu od izvršenja kazne zbog Osmanovih riječi. Njegove riječi znače da ona to nije krila kao što čovjek ne krije kada uradi neku stvar koju ne smatra lošom, kao što je jelo, piće, ženiti se, činiti dobročinstvo i slično.



Poglavlje

PRIČA O DVIJE ŽENE KOJE SU SE SPORILE OKO VLASNIŠTVA NAD DJETETOM

Rafidija kaže: "Dvije su se žene sporile oko djeteta a Omer nije znao kako da postupi pa je stvar prepustio Aliji. Vladar pravovjernih je pozvao obadvije žene i posavjetova ih ali nijedna nije htjela da se povuče sa svog stava. On zatim naredi da mu se donese pila. Žene upitaše šta će to uraditi? On reče: "Raspolovit ću vam ga na dva dijela, pa neka svaka uzme po jednu polovinu." Jedna od njih dvije se složi pa reče: "Allah, Allah, o Ebu Hasane, ako već mora biti tako ja se povlačim od svoje polovice i dajem je njoj." Alija uzvikunu: "Allahu ekber, on je tvoj a ne njen sin. Da je bio njen sin ona bi se sažalila nad njim." Ona druga žena priznade da je njena protivnica na istini. Omer se obradova te uputi dovu za vladara pravovjernih."

Odgovor: Nije spomenuo sened ove priče niti je poznata njena vjerodostojnost. Ne poznajem nikog od učenjaka da je spominje. Da je istinita i da ima osnove oni bi je spomenuli. Nije poznato da se prenosi od Alije i Omera, međutim pripovjeda se od Sulejmana sina Davudova, alejhima selam.



Poglavlje

PRIČA O ŽENI KOJA SE PORODILA SA ŠEST MJESECI TRUDNOĆE

Rafidija kaže: "Naredio je da se kamenuje žena koja je rodila poslije šest mjeseci trudnoće. Alija mu reče: "A šta ako ti se suprostavi Allahovom Knjigom? Uzvišeni Allah kaže:

وَحَمْلُهُۥ وَفِصَٰلُهُۥ ثَلَٰثُونَ شَهْرًا

"...nosi ga i doji trideset mjeseci..." (El-Ahkaf, 15)

A na drugom mjestu kaže:

۞ وَٱلْوَٰلِدَٰتُ يُرْضِعْنَ أَوْلَٰدَهُنَّ حَوْلَيْنِ كَامِلَيْنِ لِمَنْ أَرَادَ أَن يُتِمَّ ٱلرَّضَاعَةَ

"Majke neka doje djecu svoju pune dvije godine onima koji žele da dojenje potpuno bude." (El-Bekara, 233)

Odgovor: Omer ﷺ se savjetovao sa ashabima u pogledu novih stvari koje bi se desile. Tako se savjetovao sa Osmanom, Alijom, Abdurrahmanom b. Avfom, Ibn Mes'udom, Zejdom b. Sabitom i drugima. Zbog toga je Allah ﷻ vjernike pohvali riječima:

وَأَمْرُهُمْ شُورَىٰ بَيْنَهُمْ

"... i koji se o poslovima svojim dogovaraju..." (Eš-Šura, 38)

Ljudi se razilaze u pogledu žene koja zatrudni a ne posjeduje muže niti je robinja koja posjeduje gospodara, ako se ne radi o nesporazumu ili šubhi, da li se takva kamenuje? Mezheb Malika i drugih učenjaka Medine i selefa je na stanovištu da se takva kamenuje. To je po jednom rivajetu mišljenje i imama Ahmeda. Mezheb Šafije i Ebu Hanife je na stanovištu da se ne kamenuje, a to je po drugom rivajetu stav i imama Ahmeda. Jer po njima postoji mogućnost da je bila prisiljena na snošaj, ili je s njom neko imao odnos usljed nesporazuma, tj. šubhe ili je zatrudnila bez snošaja. Prvo mišljenje je potvrđeno od hulefai rašidina. Prenosi se u dva "Sahiha" da je Omer b. Hattab održao govor pred kraj svog života u kojem je rekao: "Kamenovanje je propis u Allahovoj Knjizi za onoga ko počini blud od žena i muškaraca ako se donesu dokazi, ili se ustanovi trudnoća ili ako počinioci priznaju."[1] Ovim je trudnoću učinio dokazom koji potvrđuje blud kao što su i svjedoci.

---

[1] Buhari, 8/168., Muslim, 3/1317.

Poglavlje

NAPAD NA OMERA ZBOG ODLIKOVANJA LJUDI PRILIKOM UDJELJIVANJA

Rafidija kaže: "Priliom podjele plijena i opšteg djeljenja neke ljude je odlikovao nad drugim a Allah je naredio jednakost."

Odgovor: Što se tiče ratnog plijena on lično nije učestvovao u njegovoj podjeli veću su ga djelili vojnici koji bi ga zaplijenili, nakon što se izdvoji petina. Njemu je slana petina u bejtul-mal, kao što je slana i drugima, a on bi to djelio onima koji na to polažu pravo. Niti je Omer niti neko drugi govori da je obaveza odlikovati nekoga u pogledu ratnog plijena. Međutim učenjaci se razilaze da li vladar ima pravo odlikovati neke vojnike pri dodjeli plijena ako se dokaže da su dali poseban doprinos u borbi.

U globalu ovo je mes'ela koja ulazi u krug idžtihada, te ako je Omer nekoga i odlikovao radi opšte koristi pa on je taj na čiji jezik i srce je Allah spustio istinu.

A što se tiče udjeljivanaj od državnog imetka, nema sumnje da je Omer ljude podjelio u kategorije i da je neke odlikovao. A od njega se prenosu da je rekao: "Ako poživim do sljedeće godine sve ću ljude izjednačiti, tj. tretirat ću ih kao jednu kategoriju."

A što se tiče njegovih riječi: "A Allah je naredio jednakost." On za to nije naveo dokaz, a da je naveo dokaz mi bi smo to prokomentarisali kao što smo govorili i o mes'elama idžtihada.



Poglavlje

PRIGOVOR ZBOG TOGA ŠTO JE OMER POSTUPAO PO *ER-RE'JU* I ODGOVOR NA TO

Rafidija kaže: "Nagađao je i postupao je po mišljenju."

Odgovor: Nije samo Omer postupao po *re'ju*-mišljenju, već su i drugi tako postupali, kao što je Alija, Ebu Bekr, Osman, Zejd, Ibn Mes'udi drugi ashabi. Tako se Alijino mišljenje o proljevanju krvi pripadnika Kible smatra velikom stvari u islamu. U "Sunenu" od Ebu Davuda se prenosi od Hasana od Kajsa b. Abbas da je rekao Aliji: "Obavjesti nas o ovom tvom postupku. Da li ti je to propisao Poslanika ﷺ ili je to tvoje mišljenje?" "Poslanik mi nije ništa o tome propisao, to je moje mišljenje", reče Alija.[1] Ovo je potvrđena stvar, zbog toga Alija ništa nije prenio o učesnicima Džemela i Sifina kao što je prenio o haridžijama.

Onaj ko ima trun pameti i pravednosti ne može sumnjati u ispravnost Omerove biografije i njegove pravednosti. Na Ebu Bekra i Omer ne napada osim jedan od dvojice: Ili je to munafik, heretik, bezbožnik i neprijatelj islama koji napadom na njih želi napasti na Poslanika ﷺ i vjeru islam, a to je stanje prvog učitelja rafidija i onog ko je izmislio njihovo učenje, a to je stanje i imama batinija. Ili se radi o džahilu koji je ogrezao u neznanju i strastima, a to je uglavnom stanje običnog svijeta kod šija - ako su svojom unutrinom muslimani.

Ako bi rafidija rekao: "Alija je bio bezgriješan i nije govorio po svom mišljenju, ono što je govorio je na stepenu *nasa*-predaje od Poslanika ﷺ. On je nepogriješivi imam o čijem imametu postoje *nasovi* od Poslanika. Kažemo: "Vama su slične haridžije koji tekfire Aliju iako su oni znaniji, učeniji i pobožniji od vas. U to ne sumnja niko ko poznaje stanje i jednih i drugih."



[1] "Sunen" Ebu Davuda, 4/300.

Poglavlje

NAPAD NA OMERA U POGLEDU ŠURE I ODGOVOR NA TO

Rafidija kaže: Pitanje vlasti poslije njega je prebacio na šuru i tako se razišao sa onima prije njega. Ebu Bekr pitanje vlasti nije prepustio izboru ljudi. Nije odredio imama poslije njega. On se sažali nad Salimom Mevla Ebu Huzejfe u prisustvu Alije pa reče: "Da je živ ne bi imao sumnje." Ostavio je da se biraju oni među kojima je bilo boljih i slabijih, a zna se da pravo i prvenstvo ima bolji nad slabijim. Zatim je izjavio da ne želi da snosi odgovornost za vlast mrtav kao što je morao dok je bio živ. Zatim je ipak ponio odgovornost kao mrtav jer je stvar prepustio šesterici. Poslije se taj broj smanjio na četvericu a zatim na trojicu a zatim na jednog. Izbor je prepustio Abdurrahmanu b. Avfu a prije toga ga je opisao kao slabića. Zatim je rekao: "Ako ostanu Osman i Alija neka bude onako kako se oni dogovore, a ako ostanu trojica neka im presudi Abdurrahman b. Avf zbog znanja da se Osman i Alija neće moći složiti oko jedne stvari i zbog znanja da će Abdurrahman vlast prepustiti svome bratu i i amidžiću Osmanu, te da bi im poodsjecao glave ako bi kasnili više od tri dana u davanju prisege. A treba reći da je on kod njih (sunija) jedan od deseterice koji su obradovani Džennetom. Naredio je da se ubije onaj ko se suprostavi ovoj četverici. Naredio je da se ubiju oni koji bi se suprostavili trojici među kojima bude Abdurrahman. Sve je to suprotno našoj vjeri.

Aliji je rekao: "Ako te izaberu, a oni to neće uraditi, vodit ćeš ih jasnim i pravim putem." U ovom govoru je naznaka da ga oni neće izabrati. Osmanu reće: "Ako ti preuzmeš vlast predvodit ćeš porodicu Ebu Muita na vratu ljudi a ako to uradiš bit ćeš ubijen." U tome je išaret o naredbi da se ubije."

Odgovor: Sav ovaj govor se može svrstati u dvije kategorije. Ili se radi o lažnim predajama ili se radi o pobijanju istine. Dio njega je opštepoznata laž ili ono što je nepoznato kao istina. Dio govora gdje se može prepoznati istina ne predstavlja Omerovu mahanu već se to smatra od njegovih fadileta i ljepota s kojima je Allah zapečati njegova djela.

Međutim šije su ljudi koji izvrću realnost u pogledu predaja i pametnog prosuđivanja stvari. Tako dođu i za stvari koje su se desile i poznato je da su se desile kažu da se nisu desile. Zatim dođu sa stvarima za koje se ne zna da su se desile kažu i tvrde da su se desile. Za stvari koje su poznate kao dobro i hairli djelo tvrde da se radi o fesadu i neredu. Za stvari koje su očiti

fesad kažu da je to hajr i dobro. Niti imaju pameti niti poznaju predaje. Oni imaju udio u riječima Uzvišenog:

وَقَالُوا۟ لَوْ كُنَّا نَسْمَعُ أَوْ نَعْقِلُ مَا كُنَّا فِىٓ أَصْحَـٰبِ ٱلسَّعِيرِ ﴿١٠﴾

"Da smo slušali ili razmišljali, ne bismo među stanovnicima Džehennema bili!" (El-Mulk, 10)

Što se tiče njegovih riječi: "Pitanje vlasti poslije njega je prebacio na šuru i tako se razišao sa onim prije njega."

Odgovor: Razilaženje može biti dvojako: razilaženje suprotnosti i razilaženje raznovrsnosti. Primjer prve vrste je da npr. jedan čovjek nešto obavezno naređuje a drugi to zabranjuje.

Druga vrsta je poput primjera kiraeta koji su dozvoljeni i ispravni. Tako neko izabere jedan a neko drugi kiraet, kao što je to preneseno u "Sahihu" i preuzeto od Poslanika ﷺ.

Prenosi Ibn Betta sa vjerodostojnim senedom u hadisu Zendžija b. Halida od Ismaila b. Umejje da je Poslanik ﷺ Omeru i Ebu Bekru rekao: "Da se vas dvojica raziđete sa mnom ja vam se ne bi suprostavio." Selef je bio složan oko davanja prednosti i prvenstva njima dvojici, pa čak i Alijine pristalice i prve šije.

Prenosi Ibn Betta od svog poznatog šejha Ebu Abbasa b. Mesruka, pričao nam je Muhammed b. Humejd, pričao nam je Džerir od Sufjana od Abdullaha b. Zijada b. Džudejra da je rekao: "Kada je Ebu Ishak Sebi'i došao u Kufu Šemr b. Atijje nam reče: "Idite pred njega." Sjeli smo kod njega a oni su razgovarali. Ebu Ishak reče: "Napustio sam Kufu a niko nije sumanjao u vrijednost i prvenstvo Ebu Bekra i Omera. A kada sam sada došao oni govore to što govore. Tako mi Allah ja ne znam šta oni govore."

I kaže: "Pričao nam je Nejsaburi, pričao nam je Ebu Usame, Halebi, pričao nam je moj otac, pričao nam je Damire od Seida b. Hasena, kaže: "Čuo sam Lejsa b. Ebi Sulejma kako kaže: "Zapamtio sam prve šije i nisu nikome davali prednost nad Ebu Bekrom i Omerom."

Ahmed b. Hanbel kaže: "Pričao nam je Ibn Ujejne od Halida b. Selemeta od Šabija od Mesruka, a isto kaže i Tavus: "Ljubav prema Ebu Bekru i Omeru i poznavanje njihove vrijednosti je od sunneta:" Isto to se prenosi od Ibn Mes'uda.

A kako prve šije i ne bi davali prednost Ebu Bekru i Omeru kada je mutevatir predajom preneš eno od vladara pravovjernoh Alije da je rekao: “Najbolji od ovog ummeta poslije Poslanika ﷺ su Ebu Bekr zatim Omer.”[1] Ovo je od njega prenešeno mnogim senedima, kaže se da njihov broj dostiže devedeset.

Tu predaju od njega bilježi Buharija u svom "Sahihu" u hadisu Hemedanijina, a oni su mu bili najbliži ljudi Aliji. Prenosi se čak da je u stihu rekao:

Kada bi bio vratar na vratima Dženneta

rekao bi Hemedanu uđi sa selamom

Hadis o tome bilježi Sufjan Sevri, a on je Hemedani, od Munzira, i on je Hemedani, od Muhammeda b. Hanefijje da je svome ocu rekao: “O moj oče, ko je najbolji čovjek nakon Poslanika ﷺ?” “O moj sinko, zar to ne znaš”, upita? “Ne”, rekoh. “Ebu Bekr”, reče. “A ko zatim”, ponovo upita? “Omer”, reče. Ovo je rekao svom sinu nasamo i nije bilo potrebe da mu to kaže iz *tekijje*, tj. da mu slaže u strahu od nekog. On to posebno prenosi od svog oca, a isto to je rekao i sa minbere.

Od njega se prenosi da je rekao: “Ako dovedu nekoga ko me odlikuje nad Ebu Bekrom i Omerom izbičevat ću ga kao što se bičuje onaj koji potvara.”

U "Sunenima" se od Poslanika ﷺ prenosi da je rekao: *“Slijedite dvojicu poslije mene, Ebu Bekra i Omera.”*[2] Omer ؓ je bio imam i imao je pravo da kao halifu postavi onoga ko je najkorisniji muslimanima. On je u tome upotrebio idžtihad i vidio da su ova šesterica preči od ostalih. I to je zaista tako kako je procjenio. Niko nije tvrdio da je neko drugi preči od njih. To što je odredio da se između šest izabere jedan je bilo iz straha da on lično ne izabere nekog a da izostane neko ko je bolji od dotičnog. Kod njega je preovladalo mišljenje da odredi šestericu za izbore a ne jednog. On je rekao: “Stvar prepuštam šesterici, odredite jednog od njih.” Ovo je najljepši idžtihad pravednog imama, alima koji je želi dobro i savjet ummetu i koji ne slijedi strasti, neka je Allah sa njim zadovoljan.

Zatim Uzvišeni Allah kaže:

[1] Buhari, 5/7, Ebu Davud, 4/288.

[2] "Sunen" Tirmizije, 5/271-272, Ibn Madže, 1/37, "Musned", 5/372.

وَأَمْرُهُمْ شُورَىٰ بَيْنَهُمْ

"... i koji se o poslovima svojim dogovaraju..." (Eš-Šura, 38)

I kaže:

وَشَاوِرْهُمْ فِي ٱلْأَمْرِ

"...**I dogovaraj se s njima."** (Ali Imran, 159)

Ono što je uradio od međusobnog savjetovanja i dogovaranje u tome se ogledala korist. Zatim ono što je uradio Ebu Bekr tako što je direktno odredio Omera za halifu, u tome se također ogledala korist. Ebu Bekr je bio ubjeđen u Omerovu savršenost i vrijednost, te da on zaslužuje vlast i da nema potrebe uključivati šuru u to. I zaista muslimani su osjetili blagodat ovog mubarek mišljenja. Svako pametan zna da Osman, Alija, Talha, Zubejr, Ebu Sad, ili Abdurrahman b. Avf nemaju stepen Omera. Tako da je određivanje Omera u pogledu zasluge kao određenje Ebu Bekra u pogledu prisege njemu.

Zbog toga je Abdullah b. Mes'ud rekao: "Od ljudi su tri osobe najpronicljivije: "Kćer čovjeka sa Medjena kada je rekla: **"O oče moj," - reče jedna od njih - "uzmi ga u najam, najbolje da unajmiš snažna i pouzdana."** (El-Kasas, 26) Zatim faraonova žena kada je rekla: **"...možda će nam od koristi biti, a možemo ga i posiniti."** (El-Kasas, 9) i Ebu Bekr kada je Omer odredio za halifu."

Što se tiče Omera, on je vidio da stvar treba preuzeti jedan od šesterice koji su bili približno zaslužni. Neki od njih su posjedovali fadilete i vrijednosti koje drugi nisu. Tako da je smatrao ako nekog od njih odredi za halifu njegovim odabirom vlast bi imala neku manjkavost što bi se poslije pripisalo njemu. Otuda nikoga nije precizirao iz straha od Allaha. Znao je da niko od njih nije posebno zaslužan da preuzme ovu stvar. On je tako spojio između dvije koristi: označio ih je kao grupu, što znači da nema niko preči od njih, a s druge strane nije precizirao nikog od njih iz straha od slabe procjene njih pojedinačno.

Nema sumnje da je šestorka koju je odredio Omer od onih s kojima je Poslanik ﷺ bio zadovojan i na tome je umro, isto tako nema sumnje da niko nije bio bolji od njih. Ako je svako od njih imao ponešto što Omer nije volio, drugi mimo njih su imali puno više stvari koje je prezirao. Otuda poslije Osmana nije preuzeo vlsat bolji od njega niti je poslije Alije vlast preuzeo boilji od njega. Niti je neki vladar od vladara poslije Muavije bio bolji od njega kao što učenjaci spominju o njegovoj biografij i fadiletima. Ako je neko od

ovih imao grijeha, onda su drugi sigurno imali više grijeha a manje dobrih djela. Ovo je stvar koju treba znati. Džahil je kao muha koja ne slijeće osim na bolesnog a ne na zdravog, a onaj ko je pametan vaga sve, ovo i ono.

Rafidije su najveće neznalice, nalaze mahane onima koje mrze a one koji imaju veće mahane od njih hvale. Tako ako bi njihove stvaove stavio na vagu pravde vidio bi da su oni koje kore preči da se odlikuju od onih koje hvale.

A što se tiče onog što spomine o Salimu Mevla Ebi Huzejfe, poznato je da su Omer i drugi ashabi znali da *imamet* pripada Kurejšijama, kao što se to prenosi u "Sunenim0a. Tako se prenosi da je Poslanik ﷺ rekao: "*Ova će stvar neprestano biti u Kurejšijam sve dok među ljudima ne ostanu dvojica.*" U drugoj predaji stoji: "*Sve dok od njih ne ostanu dvojica.*"[1]

A što se tiče riječi rafidije: "Ostavi je da se biraju oni među kojima je bilo boljih i slabijih, a zna se da pravo i prvenstvo ima bolji nad slabijim."

Kažemo:

"*Prvo.* Ovi su bili otprilike jednaki po vrijednosti, tako da prvenstvo nekog nad ostalima nije bilo očigledno kao što je bilo prvenstvo Ebu Bekra i Omera nad ostalima. Zato je od šure nekada uzimao mišljenje Osmana a nekada mišljenje Alije, nekada je uzimao mišljenje Abdurrahmana. Svaki od njih je posjedovao određene vrijednosti i kvalitete koje drugi mimo njega nisu.

Drugo. Ako je među njima bio boljih i slabijih, zašto si rekao da je Alija bio bolji a Osman i drugi slabiji? Takvo mišljenje je suprotno onome oko čega su se složili muhadžiri i ensarije, kao što su to mnogi imami rekli, a od njih je i Ejub Suhtijani i drugi. On je rekao: "Ko dadne prvenstvo Aliji nad Osmanom takav ima loše mišljenje o muhadžirima i ensarijama (jer su oni dali prvenstvo Osmanu nad Alijom)."

Prenosi se u dva "Sahiha" od Abdullaha b. Omera da je rekao: "Za vrijeme Poslanika ﷺ prvo smo vrjednovali Ebu Bekra, zatim Omera, a zatim Osmana." U drugoj predaji se kaže: "Zatim bi ostavili ashabe Allahova Poslanika i nismo ih djelili po vrijednosti."[2]

Ovo je obavijest kako su vrjednovali ashabe u vremenu Poslanika ﷺ. Spominje se da je vijest o tome stigla do Poslanika i da on to nije negirao. Otuda možemo reći da je ovo vrjednovanje potvrđeno *nasom*. Ili možemo reći

[1] Pogledaj Buhari, 4/179, 9/62, i Muslim, 2/944, 3/1468.
[2] Buhari, 5/4, 14, 15.

da je potvrđeno od strane muhadžira i ensarija u vremenu Poslanika i da se tome niko nije suprostavljao. To isto potvrđuje činjenica da su svi poslije Omera, bez prisile i straha, dali prisegu Osmanu i niko nije bojkotovao njegovu vlast.

Imam Ahmed kaže: "Nisu se složili oko prisege ni jednom kao što su se složili oko Osmanove prisege." Upitan je o hilafetu po uzoru na poslanstvo pa je odgovorio: "Svaka prisega koja je data u Medini." Istinu je rekao. Na kraju Omerove vladavine bili su jači i dominantniji nego prije toga. Osmanu su svi bez straha i slobodno dali prisegu. Nikome zbog toga nije dao ni imetak niti položaj. Abdurrahman koji mu je dao prisegu nije dobio ni novac ni funkciju za to. Abdurrahman je od svih ljudi bio najdalje da bi tako nešto uradio zbog dunjalučkih ciljeva. Abdurrahman se u pogledu izbora savjetovao sa svim ljudima a Benu Umeje u to vrijeme nisu posjedovali snagu niti je u šuri iko bio od njih osim Osmana. Ashabi Allahova Poslanika su bili onakvi kakvim ih je opisao Uzvišeni:

يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّونَهُۥٓ أَذِلَّةٍ عَلَى ٱلْمُؤْمِنِينَ أَعِزَّةٍ عَلَى ٱلْكَٰفِرِينَ يُجَٰهِدُونَ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ وَلَا يَخَافُونَ لَوْمَةَ لَآئِمٍ

"..koje On voli i koji Njega vole, prema vjernicima ponizne, a prema nevjernicima ponosite; oni će se na Allahovu putu boriti i neće se ničijeg prijekora bojati." (El-Maida, 54)

Oni su se Poslaniku zavjetovali da će govoriti istinu u svakoj situaciji. Na Allahovom putu se nisu bojali ničijeg prijekora. Niko od njih nije negirao Osmanovu vlast. Među onima koji su mu dali prisegu bio je: Amar b. Jasir, Suhejb, Ebu Zer, Habbab, Mikdad b. Esved, Ibn Mes'ud. Ibn Mes'ud je rekao: "Dali smo vlast najuzvišenijem od nas i nismo zavidni." Među njima je bio Abbas b. Abdulmutalib, Ubade b. Samit, Ebu Ejub Ensari i njima slični. Da je svijet bio mišljenja da Osman nije najzaslužniji u pogledu vlasti ne bi ga postavili na vlast. Ovo je stvar kada o njoj dobro razmisli onaj ko je učen njegovo znanje i spoznaja se još više povećaju. U to neće posumnajti osim onaj od učenih ko o tome dobro ne razmisli i stvar dobro ne prostudira, ili onaj ko je neznalica u pogledu stvarnosti i realnosti i ko ne poznaje izvođenje dokaza i zaključaka.

Što se tiče njegovih riječi: "On je svima koje je izabrao za šuru ponešto zamjerao i kazao je da prezire da on mrtav bude odgovoran kao što je živ bio odgovoran. Zatim je ipak odgovornost preuzeo tako što je vlast prepustio šesterici."

Odgovor: Omer pri njima nije vidio takve mahane što bi druge učinilo prečim za vlast od njih. Čak šta više, on je to jasno rekao, međutim, ukazao je na razlog zbog kojeg ne želi da precizno odredi jednog od njih. Ali je sigurno znao da niko drugi nije preči od njih. Ono što je znao da će ga Allah nagraditi jeste ako za to odredi šestericu, a bojao se odgovornosti ako izabere samo jednog zato je tu soluciju izostavio. Ovo upućuje na savršenstvo njegove vjere i pameti.

Što se tiče njegovih riječi: "Zatim je broj smanjio na četvericu, a zatim na trojicu a zatim na jednog. Izbor je prepustio Abdurrahmanu b. Avfu a prije toga ga je opisao kao slabića." Kažemo: "Prvo. Ko nešto dokazuje predajom treba potvrditi vjerodostojnost predaje. Jer ako neko kaže da dotična predaja nije vjerodostojna, onda ona ne može poslužiti kao dokaz. U vjerodostojnim zbirkama, kao što je Buharija i drugi, ne nalazi se ništa od toga već suprotno tome. Šesterica su stvar sveli na trojicu, a onda su trojica zadužili Abdurrahamana da on odabere jednog. Omer na to nije imao nikakvog utjecaja. Prenosi se u vjerodostojnom hadisu od Amra b. Mejmuna da je Omer ﵁ nakon ranjavanja rekao: "Ljudi govore: "Odredi halifu" a stvar pripada ovoj šesterici s kojima je Poslanik ﷺ do svoje smrti bio zadovoljan, a to su: Osman, Alija, Talha, Zubejr, Abdurrahman b. Avf i Sad b. Malik. Tome će prisustvovati Abdullah b. Omer, a on u toj stvari nema udjela. Ako bi hilafet pripao Sadu a ako ne onda neka se onaj ko preuzme hilafet pomogne njime. Ja ga nisam smijenio zbog slabosti niti zbog izdaje." Zatim reče: "Oporučujem halifi poslije mene da se boji Allaha. Oporučujem mu da cjeni prava prvih muhadžira koji su protjerani iz svojih domova i od svojih imetaka i da vodi računa o njihovom ugledu. Oporučujem mu da ensarijama koji su pripremili Medinu i učinili domom vjere još prije njih, da primi od njihovih dobrih a da pređe preko loših postupaka. Oporučujem mu da prema podanicima u pokrajinama bude dobar. Oni su potpora islamu, oni neprijatelju zadaju bol i sakupljaju imetak. Neka ne uzima od njih osim uz njihov pristanak i zadovoljstvo. Oporučujem mu prema beduinima dobročinstvo, oni su korjen Arapa i materija islama. Imetak koji se uzme od njih neka se vrati njihovim siromasima. Oporučujem da ispoštuju ugovori prema onima koji su pod Allahovom zaštitom i zaštitom Njegova Poslanika, a da se bori protiv onih iza njih i da se ne opterećavaju preko mogućnosti."[1]

Zatim **njegove riječi**: "Ako ostanu Osman i Alija neka bude onako kako se oni dogovore, a ako ostanu trojica neka im presudi Abdurrahman b.

[1] Pogledaj Buhari, 5/17.

Avf zbog znanja da se Osman i Alija neće moći složiti oko jedne stvari i zbog znanja da će Abdurrahman vlast prepustiti svome bratu i amidžiću."

Kažemo: "Ko kaže da je to Omer rekao? Da je to Omer i rekao nije dozvoljeno pomisliti kako je time vlast želio predate Osmanu i da je to bilo iz ljubavi prema njemu, a da je s druge strane želio vlast uskratiti Aliji i da je to bilo iz mržnje prema njemu. Jer da je to namjeravao onda bi u samom početku vlast predao Osmanu a ne bi rizikovao da se dvojica izbiju oko toga. A kako bi to i mislio kada su ljudi poslije njega Osmanu dali prisegu iako ga on nije odredio za to. A da ga je Omer odredio još bi mu brže dali prisegu i bili pokorniji. Bez obzira da li su, kao što to kažu vjernici: "Bili ljudi od vjere, pravde i dobra", ili da su bili, kao što to kažu munafici koji ih napadaju: "Bili ljudi koji su namjeravali zlo i zulum." Pogotovo treba znati da se Omer za svoga života nije bojao nikoga, a rafidije ga nazivaju faraonom ovog ummeta. Ako se nije plašio Ebu Bekrova prvenstva nakon Poslanikove smrti, kada ljudi još nisu nikome posebno pokazivali pokornost, zašto bi se bojao Osmanova prvenstva nakon svoje smrti kada su mu se svi ljudi pokoravali? Otuda kažemo da je Omer imao namjeru dati prvenstvo Osmanu to bi odmah i uradio i ne bi išao tako daleko naokolo. Zatim šta je Omer imao od toga da vlast prepusti Osmanu mimo Alije? Između njega i Osmana nije postojala nikakva veza koja bi ih činila bližim nego što je postojala veza između njega i Alije, niti plemenska niti neka druga veza.

Zatim riječi: "Zbog znanja da se Osman i Alija neće moći složiti oko jedne stvari", ovo je laž na Omera. Između Osmana i i Alije nikada uopšte nije bilo razilaženja za Omerova života. Oni su jedan drugom bili bliži više nego su im ostala četverica bili bliski. Obojica su porjeklom iz Abdu Menafa a sljedbenici Abdu Menaf su uvijek bili složni.

A što se tiče njegovih riječi: "Omer je znao da će Abdurrahman vlast prepustiti svome bratu i amidžiću." Ovo je jasna laž na Omera i na njihova porjekla. Abdurrahman nije Osmanov brat niti amidžić niti uopšte potječe iz njegova plemena. Jedan je iz plemena Beni Zehra a drugi je iz Benu Umeje. Benu Zehra više natežuje Benu Hašim od Benu Umeje. Benu Zehra su Poslanikove dajdže, a od njih je Abdurrahman b. Avf i Sad b. Ebi Vekkas za kojeg je Poslanik ﷺ rekao: "*Ovo je moj dajdža, neka mi čovjek pokaže svog dajdžu.*"[1]

[1] Pogledaj "Sunen" od Tirmizije, 5/313. On kaže da je hasen garib.

Također između Osmana i Abdurrahman nije bilo bratimljenja niti miješanja (putem udaje ili ženidbe). Jer Poslanik ﷺ nije bratimio muhadžira sa muhadžirom niti ensarije međusobno već je bratimio muhadžire sa ensarijama. Tako je pobratio Abdurrahmana b. Avfa i Sada b. Rabi'u ensariju. Hadis o tome je poznat i bilježi se u "Sahihu", kao i druga bratimljenja koja poznaju učenjaci. Nikada nije pobratimio Osmana i Abdurrahmana.

Njegove riječi: "Zatim je naredio da im podsjeca glave ako bi kasnili više od tri dana u davanju prisege." Kažemo: "Prvo. Ko kaže da je to tačno? Gdje je vjerodostojna predaja o tome? Poznato je da je naredio ensarijama da se ne odvajaju od njih dok ne dadnu *bej'u* nekom od njih. Drugo. Ovo je laž na Omera, niko nešto slično od učenjaka nije prenio poznatim senedom. Nikada Omer nije naredio da se ubije šest ljudi koji su prvaci ummeta. Kako bi mogao narediti da se ubiju ako se zna da bi njihovim ubijanjem stvar zapala u još veću krizu. Zatim da je naredio da se ubiju on bi rekao: "Poslije njihova ubistva na vlast postavite tog i tog." Kako da naredi da se ubiju oni koji zaslužuju vlast a da poslije njih ne odredi nekog drugog za vlast? Ovo je brkanje stvari od strane ovog lašca koji gledajući s šerijatskog, ali i običajnog, aspekta nezna šta piše. Ako bi smo pretpostavili vjerodostojnost ove predaje, čudno je kako rafidije vjeruju da svi oni čije je pogubljenje naredio Omer zaslužuju da budu ubijeni osim Alije. Zašto onda zamjeraju Omeru ako po njima dotični zaslužuju smrt? Nekada kažu da je sa njima prijateljevao u pogledu vlasti a zatim tvrde da je naredio da se ubiju. Ovo je spoj između dvije proturječnosti.

Ako bi rekli: "On je time namjeravao ubistvo Alije." Kažem: " Da su svi dali prisegu osim Alije to ne bi utjecalo na vlast. Ubija se onaj od koga postoji strah. Tako je Sad b. Ubade izostao od davanja prisege Ebu Bekru ali ga zbog toga niko nije tukao niti uhapsio a pogotovu ga nisu ubili. Pa i pored toga to nije naštetilo Ebu Bekrovoj vlasti. Zatim neki kažu: "Alija i Benu Hašim su kasnili šest mjeseci od davanja prisege Ebu Bekru". Njima se može reći da nikog od njih nisu tukli niti prisilili na davanje prisege. Ako niko nije prisiljen na davanje *bej'e* Ebu Bekru, a on je po njemu bio određen za to, zašto bi naredio ubijanje ljudi zbog Osmanove prisege koja po njemu nije bila određena? Ebu Bekr i Omer su neprestano za svoje vladavine ukazivali počast Aliji i Benu Hašimu i davali im prednost nad ostalim svijetom. Ebu Bekr je govorio: "O ljudi, poštujte Muhammeda u pogledu njegove porodice." Ebu Bekr je sam odlazio do Alijine kuće a kod njega su bili Hašimije pa bi spominjao njihove fadilete a oni bi spominjali njegove vrijednosti i njegovu zaslugu da vodi hilafet, te se izvinjavali zbog kašnjenja sa prisegom. Tako da

su mu davali prisegu dok je sam boravio kod njih. Predaje koje govore o njihovoj ljubavi i slozi su na stepenu mutevatira a sve to ukazuje da je laž ono što se prenosi suprotno tome. Da su htjeli Ebu Bekr i Omer su u vremenu svoje vladavine mogli na bilo koji način da ezijete Aliju, za to su imali veće mogućnosti nego što je uskraćivanje vlasti u momentu poslije Poslanikove smrti.

Ovi lašci koji potvaraju misle da su mu oni učinili nepravdu u vremenu kada je mogao da od sebe ukloni nepravdu i da ih spriječi da mu nanesu nepravdu a oni su tad bili slabi. Ako su zaista htjeli da mu učine nasilje i nepravdu zašto to nisu uradili poslije kada su ojačali i kada su im se ljudi pokorili?

Zatim njegove riječi: "Naredio je da se ubije onaj ko se suprostavi četverici i naredio je da se ubije onaj ko se suprostavi trojici među kojima je bio Abdurrahman." Kažemo: "Pvo je potvora i laž, a kada bi i pretpostavili da je tako uradio time Omer nije uradio ništa suprotno vjeri. Već bi to bila naredba o ubistvu onog koji namjerava izazvati smutnju shodno riječima Poslanika ﷺ: *"Ko vam dođe, a vi ste složni oko jednog čovjeka, s namjerom da pocjepa vaše jedinstvo odsjecite mu glavu sabljom bez obzira o kome se radi."*[1] Poznat je Omerov stav da je naređivao da se ubije onaj ko bi želio da se osamostali od muslimana s bejo'm (da izaberu vladara pored vladara i dadnu mu prisegu) bez savjetovanja shodno ovom hadisu. A što se tiče pojedinca koji nije dao prisegu ali ne izaziva smutnju - Omer nije naređivao ubistvo takvog. Ubijanje takvog nije dozvoljeno. Također ono što je spomenuo od naznaka o Osmanovom ubistvu i išareta o ostavljanju vlasti Aliji je očita laž na Omera. Njegove riječi: "Ako to uradiš ubit će te ljudi." U tome je obavijest šta će ljudi uraditi a ne naredba da to urade.

Zatim njegove riječi: "Oni mu neće dati vlast." U tome je obavijest o onome što će se desiti a ne zabrana da mu ne predaju vlast, mada treba reći da ova predaja u ovakvom obliku nije vjerodostojno prenešena od Omera; naprotiv, to je laž na njega. A Allah najbolje zna.



[1] Pogledaj Muslima, 3/1480, 1479, i "Sunen" Ebu Davuda, 4/334.

SADRŽAJ